

Prima Pars Bibliorum.

294.

N. In. 294.

AA1
51

In nomine domini amen sub anno domini millesimo
quadringentesimo sexagesimo sexto indictione pontificatus
sanctissimi in xpo patris domini petri domini pauli dei p[ro]p[ri]i

pvi ruy noll qui vota noll. s. hoc p infirmitate solus nō valz ei ex pti pena agi ut valenti bonū posse subthā
 ad vō d appetitū in q ptiū mīni ubiqz ex que ad ptiū culpa dīgnū sit ptiū ut vōd ptiū ptiū
 S qui dīgnū et veniet tibi hoc qd ptiū infirmitatē mīdū sēk ut tūto quēpiā dīgnū vltū qūto hūc
 dīgnū conspiciat bonū quod appetit Cū vō novū nō mīnū bonū hūc infirmitatē subthā que largo mīnū tūmū
 mīnū / quia et dīgnū legīs mīdū quāquā ptiū ptiū dīgnū ptiū et vō quos nō dīgnū posse ad salutē ptiū
 q appetit dīgnū cōndū

q̄ appetit dñi cōducit
 factū est h̄ q̄ in summo dñi gēte et si h̄o in quo multū p̄fctū ē tēp̄ plus efficit tūc. q̄m vixit vix ex quo p̄fctū ē quod ē cur inordinabile tibi
 esse videt̄, ad id q̄ dicitur fctū a dō d̄ quo q̄ p̄fctū ē. nec sp̄ia pot h̄o tūc. nec fortitudo mēfctū op̄a ip̄a vident̄ ocl̄is, quod quā illa p̄fct
 nec mēte quod videt̄ q̄ ut h̄o mēte aut mortale immortalē. tempore p̄fctū. cōmptibile incorruptū. p̄fctū nō pot p̄fctū accēdē et intelligē
 p̄fctū et alio p̄fctū addit dñi vix ad id p̄fctū nō caput. q̄ corp̄ q̄m custodia p̄fctū tenetur. quomōd p̄fctū ac libet̄ p̄fctū cūat dñi
 aut ip̄a q̄ mēte faciat. q̄ nec inordinabile quāt h̄o ē cū moq̄ conditū sūc p̄fctū mēte quomōd h̄o libet̄ accēdē dñi
 ad appetit vix h̄o dñi. cū sola p̄fctū nō vixit q̄ mēte h̄o p̄fctū ad vix cōp̄fctū. quē vix ad cūat et p̄fctū cūat p̄fctū p̄fctū
 vixit. ut dñi h̄o p̄fctū. q̄ nec potes p̄fctū. nec si p̄fctū beator p̄fctū p̄fctū d̄ h̄o p̄fctū Si et dñi esse vix et ab ip̄o
 esse p̄fctū vixit cōp̄fctū. ut et ibi vix d̄ nec p̄fctū vix d̄ mēte libet̄ q̄

A
5

1.
prologus.

Tater Ambrosius ^{tua} mihi munuscula
^{per}proferens detulit simul et suavissimas lras qe
a pncipio amicitiarum fidem probate iam fidei
et veteris amicitiae nova preferbant Vera
etern illa necessitudo est in xpi glutinis copu
lata: quam non utilitas rei familiaris / non pre
sencia tm corporis / no subdola et palpanis adulatio / s dei
timor et diuina scripturae studia conualiant. **L**egimus in
veteribus hystoriis quosdam lustrasse propinias. novos ad
isse populos maria tnsisse. ut eos quos ex libi nonerat co
raz qz viderent. Sic piragoras memphiticos vates / sic plato
Egyptu. et architen taretum eandemq oram ytalie que
quondam magna greca dicebatur laboriosissime pagavit
Pt qui Athenis nigr erat et potens anqz doctrimis Acha
denne gymnasia personabat / fiet pegrinus atz discipulus
malens aliena veremur discere qm sua impudent nigrere
Demqz ann lras qz toto fugientes orbe prosequit / captus
a priat / 2 venundato etiaz tyrano crudelissimo parit ^{captivus} ducto
vineto et fime / ty qz pnis maiorem fuit ad Tjrtm
^{luna} lrum lacteo eloquentie fonte manantem de ultimis hispanie
Galliaz qz fimbz quosq venisse notables legimus et quos id
contemplatoz sui Roma non traxerat / vni homis fama per
duxit habuit illa etas mandum omibz seculis / celebranda
qz mactm ut urbem tantas ingressi. aliud extra urbem que
rent. **A**pollinus sine ille magnus ut vulgus loquitur sine pto
ut pntagoria tradunt intrant parfas / transsunt cenia
sum ^{albanos} ^{fortas} Massagetar opulentissima regna
in die penetrant / ad extremum latissimo phizon ^{amne} amphi
transmisso pervenit ad bragmanas / ut hyazetham

Plinius

in throno sedentem aureo et de tantâ fonte potantem inter paucos
discipulos et de natura et de moribus ac diebus discursu et si-
deret audiret doceret. Unde per climatas clamas ^{Babilonios} Babilonis
Caldeos medos assyrios parthos Siroes phoenices Arabes per
lestimos reuersus Alexandriam: perit Ethiopia: ut gymnasio
sophistas et famosissimam mensam solis videret in sabulo:
Inuenit ille vir ubique quod disceret et semper proficiens se melior fieri
Scrupsit super hoc plenissima octo voluminibus Philostrato

Quid loquar de sancti hominibus cum apulus paulus vas
electum et iuxta gentem qui de consuetudine in se tanti
Respiris loquebat. An experimentum querit? eius qui in me so-
quuntur Christus post Damascus Arabiamque lustrata affec-
dit iherusalem ut videt petrum et mansit apud eum diebus quidem
hoc enim ministerio hebdomadis ^{octiduas} futura gentem perducere
instruendus erat. Rursumque per annos quorundam assumpto bar-
naba et Titus exposuit cum apulis cum ne forte in vacuum curaret
aut curaret. Habet usque quid latent energie vire velle acta
et in amicos discipulos de antiochie ore transmissa foras sonant
Vnde et estimes cum zodi exularet et legere illa demosthenis oro-
nam adversus eum habuerat inimicis aut laudantibus suspi-
rans aut. Quid in me tale quod vel possit vel velis amice discere vel audire
si ipam audisset bestiam sua verba resonantem. **Et**

Non et hoc dico quod sit aliquid in me tale quod vel possit vel velis discere
audire. Sed ^{quo} quod ardet hinc et discendi studium et absque nobis
vel per se probari debeat. Ingenuum doctile et sine doctore laudabile
est quod non quid invenias sed quid queras consideramus. Nullis terna
et ad formandum facilis et si artificis et placent cessent manus tamen
cum virtute totum est quicquid esse potest. **Et**

Paulus apulus ad pedes Samach legem moysi et prophetas

3. 2
plogus

didicisse se gloriatur. Ut armatus spiritualibus telis postea dicit confidenter
arma enim militis mei non carnalia sunt sed potentia dei ad destruc-
tiones munitionum. cogitationes quoque destruentes et omnes altitudines
extollientem se adversus scientiam dei et captivantes omnem intellectum
ad obediendum christo et parati subiungere omnes obedientiam
Timotheum scribit ab infantia sacris litteris eruditum exortat
et ad studium litterarum ne negligat quamque data est ei per im-
positionem manus presbiterii. Titus precepit ut inter ceteras vir-
tutes christi que brevi sermone exprimitur scientiam quoque in eo eligat
scripturarum. obtemperet inquit eum qui secundum doctrinam est fidelis
sermonem ut potens sit exortari in doctrina sana et contradi-
centem revincere alio communione se

Sicut quippe iustitias solum sibi prodest: et quantum edifi-
cat ex parte meritis christi etiam tantum nos si destruentibus
non resistat. Malachias propheta iuno per malachiam domum
interrogavit sacerdotes legem. Iustitiam sacerdos officium est inter-
rogatum. unde de lege. Et in deuteronomio legimus. Interroga
proximum tuum et amicaabit tibi et seniores tuos et dicent tibi. In
peris quod ceteris de deuteronomio. Cantabiles michi erant iustificationes
tue in loco pignationis mee. Et in descriptione iusti viri. ad eum
arbori vite David que est in paradiso comparat nunc ceteras
virtutes hoc et intulit. In lege domini voluntas eius. et in
lege eius meditabitur die ac nocte. Daniel in fine sacratissime
visionis aut iustos fulgere sicut stellas et intelligentes idem
doctos qui splendorem firmamenti. Vides quantum inter se distant
iusta iustitias et docta iusticia. Alii stellis Alii celo comparant
quoniam iusta hebraice veritate utique et erudit per intellectum
Ita enim apud eos legimus. Qui autem docti fuerint fulgebunt
qui splendor firmamenti et qui ad iustitias erudunt multos

Prologus

qui stelle in perpetuas eternitates Cur dicitur paulus ap^lus vas
electionis Nempe quia vas legis et scripturarum sanctarum erat az
marum phari^{se} stupent in doctrina domini / mirantur in petro
et iohanne quod legem sciunt cum literas non didicerint **Quia**
em alijs exercitatio et quotidiana in lege meditatio tribuere sol^{et}
hoc illis spiritus sanctus suggererat Et erant m^u quod **scitum** est **De**
alio dei senes **Quod** annos saluator implenerat et in tem
plo sedens de questionibus legis interrogans **Magis** docet d^u p^{er}nt
interrogat / nisi forte iustam pet^{er} / iustam d^u iohannez quoru
uterq^{ue} d^u poterat **Et** si **imperi** sermone non tam sua **Ioha**
nes iustus p^{er}itor indotus / **Et** vnde illa vox obsecro **Sup^{er}**
erat verbum et v^{er}bum erat apud deum et deus erat v^{er}bum **Logos** gr^{ec}
multa signat **Nam** et verbum est **et** ratio et sumptum et **et** v^{er}
cunq^{ue} rei per quas sunt singula que subsistunt que et v^{er}ba recte
intelligunt in xpo

Nec doctus plato nescit / hoc demosthenes eloquens iⁿno
rant p^{er}dam inquit sapientiam sapientiam et prudentiam
prudentiam reprobat **Vera** sapia p^{er}det **sciam** sapientiam: et q^uam
solutam p^{er}dicatorem in ante sit in paulus sapientiam loquitur inter
p^{er}atos **Sapientiam** aut^{em} uo scilicet istius que destruitur nec p^{er}capit
hui^{us} scilicet que destruitur **Et** loquitur dei sapientiam ministerio ab
sconditam / qua p^{re}destinavit deus ante secula **Dei** sapia xpus est
xpus em dei v^{er}us et dei sapia est hec sapia in misterio **abscondita**
est de qua et nomi psalmi titulus p^{ro}notat^{ur} pro occultis filii in quo
sunt omnes th^{es}auri sapie et scie dei absconditi / et qui in misterio
absconditus erat que p^{re}destinavit deus ante secula **P^{re}destinatus**
aut^{em} et p^{er}figuratus in lege et p^{ro}phetis **Vnde** et p^{ro}phete appellabat^{ur}
videntes qui videbant eum que alij non videbant **Abraham** d^uem
eius vidit et letatus est **Apprehendit** celi **Ezechiel** qui p^{ro}lo p^{ro}phetarum

then d^u q^uo q^u
non t^heo^o et ad
d^u q^u d^u et
d^u d^u iⁿ g^u iⁿ
d^u d^u l^u d^u et
v^{er}et ab h^u m^uo
q^uo d^u d^u d^u q^u
d^u d^u d^u et m^uo
d^u d^u d^u q^u d^u d^u
d^u d^u d^u q^u d^u d^u

th^{eo} d^u d^u d^u q^u
m^u d^u d^u d^u d^u a
d^u iⁿ q^u d^u d^u

3.
Prologus.

clausi erant Reuela inquit daniel oculos meos et considerabo mira-
bilia de lege tua Rex enim spiritualis est et reuelatione opus est ut intel-
ligat ac si reuelata facie domini gloriam contempleretur. Hic in apostoli scriptis
signis signatus ostenditur. Quem si dedit homini scienti litteras ut li-
gat respondebat tibi non possum signatus est enim. Quamvis hodie pu-
tant se nosse litteras tenent signatum liberum nec aperire possunt nisi
ille reuerentur qui hanc clauem daniel qui aperit et nemo claudit. In
actibus apostolorum. Bene eunuchus inno scriptis vir sic enim in sacra scriptura
cognovit cum legerat ysaianam prophetam interrogatus a philippo
putas ne intelligis que legis Respondit et quid possum intelligere nisi
me aliquis docuerit Ego ut de me interim loquar nec scientior
sum hoc eunuchus nec studiosior qui de ^{qui} Ethiopia et de extremis
mundi finibus venit ad templum reliquias aniam regiam et tanto
amator legis domine scientie ^{scitus} fuit ut et in vehiculo sacras litteras legat
et tam cum librum teneret et verba domini cogitatione conciperet
lingua volueret labijs personaret ignorabat enim que libro nesciens
vendebatur venit philippus et ostendit ei iherosolimam qui clausus erat in sinu
latebat alibi in utero. Mira doctoris virtus eadem hora credidit
eunuchus baptizari fidelis et scitus ac magis est scitus ^{de se} plus in deserto
fonte ecclesie quam in aurato synagoge templo reperit.

In Et a me perscripta sunt breuiter (neque enim ^{epistolae} angustia
enunciari longius parebatur ut intelligeres te in scripturis
sanctis sine ^{duce} pmo et monstrante sententiam non posse ingredi. Tace
de grammaticis iuribus rethoribus philosophis astronomis astrolo-
gis medicis quorum scientia mortalibus facta est utilissima et in tres
partes dividitur in doctrinas ^{poeticae} theologicas et rationem et usum. Ad
mores artes veniam et que non tam ^{logicae} linguae quam manuum ad munus
seruant. Agricolae ceterarumque fabrum metallorum lignorumque resores.
lanarumque et fullones et ceteri qui variam suppeditant et vilia

causarum
eulogion
id est
tentoria

Prologus

opuscula fabricant absque doctore non put esse quod cupiunt quod medi-
corum est permittunt medici tractant fabula fabri ~~et~~ sola scripturarum
est ars quam sibi omnes passim vendicant Scribimus iudicem doctorem
poemata passim hanc ^{an} garulamus. hanc delirus senex hanc zophi-
sta vobiscum hanc vniuersi presumunt lacerant docent antequam discant
Alii abducto supercilio grandia verba trutinantes inter mulierulas
de sacris literis philosophantur Alii discunt prope a femina ut viros
 doceant et ne parum hoc sit quadam facilitate verborum immo auda-
cia edisserunt aliis quod ipsi non intelligunt Taceo de multis similibus
qui si forte ad scripturas sacras post seculares literas venerint et ser-
mone composito aures populi misserint Quicquid dixerint hoc
legem dei deputant Nec scire dignantur quid propheta quid apostoli sen-
serint sed ad sensum suum incongrua aptant testimonia quod grande
sit et non vitiosissimum dicendi genus deputare suas et ad volunta-
tem suam scripturas trahere repugnantem quod non legerimus homine
votentonas ac virgilio tentonas ac non sic et inavere sine christo
possimus dicere christum quia scripsit nam reddidit et virgo redemit
septuaginta regna Nam nona progenies celo dimittitur alto et patres
loquentes ad filium Vate mee vires mea magna potentia solus
Et post verba saluatoris in cruce talia prestant memorans
fixus quod manebat puerilia sunt hec et iulatores lude sumilia
docere quod ignoras immo ut cum stomacho loquar nec hoc quid
stultum scire quod nescias etc

Quidam manifestissima est Beneficentia in qua de creatura
mundi de exordio generis humani et de dimissione terre
de confusione linguarum de descensione usque ad egyptum scribit
hebreorum per exodum cum decem plagis cum decalogo cum mysticis
diuinis quod scriptum preceptis Imprimis est leuiticus liber in quo sunt
sacrificia immo singule pene syllabe et vestes aaron et totus ordo

opuscula quedam
de opibus hominum
aperta

Scarfish

[illegible]

Prologus

coartat multo alind qm sonant in tra prefigurant. **O**sec crebro notat
Samaritanam: ¹²³⁴⁵⁶⁷⁸⁹ effraym ¹⁰¹¹¹²¹³¹⁴¹⁵¹⁶¹⁷¹⁸¹⁹²⁰²¹²²²³²⁴²⁵²⁶²⁷²⁸²⁹³⁰³¹³²³³³⁴³⁵³⁶³⁷³⁸³⁹⁴⁰⁴¹⁴²⁴³⁴⁴⁴⁵⁴⁶⁴⁷⁴⁸⁴⁹⁵⁰⁵¹⁵²⁵³⁵⁴⁵⁵⁵⁶⁵⁷⁵⁸⁵⁹⁶⁰⁶¹⁶²⁶³⁶⁴⁶⁵⁶⁶⁶⁷⁶⁸⁶⁹⁷⁰⁷¹⁷²⁷³⁷⁴⁷⁵⁷⁶⁷⁷⁷⁸⁷⁹⁸⁰⁸¹⁸²⁸³⁸⁴⁸⁵⁸⁶⁸⁷⁸⁸⁸⁹⁹⁰⁹¹⁹²⁹³⁹⁴⁹⁵⁹⁶⁹⁷⁹⁸⁹⁹¹⁰⁰ Joseph ¹⁰¹¹¹²¹³¹⁴¹⁵¹⁶¹⁷¹⁸¹⁹²⁰²¹²²²³²⁴²⁵²⁶²⁷²⁸²⁹³⁰³¹³²³³³⁴³⁵³⁶³⁷³⁸³⁹⁴⁰⁴¹⁴²⁴³⁴⁴⁴⁵⁴⁶⁴⁷⁴⁸⁴⁹⁵⁰⁵¹⁵²⁵³⁵⁴⁵⁵⁵⁶⁵⁷⁵⁸⁵⁹⁶⁰⁶¹⁶²⁶³⁶⁴⁶⁵⁶⁶⁶⁷⁶⁸⁶⁹⁷⁰⁷¹⁷²⁷³⁷⁴⁷⁵⁷⁶⁷⁷⁷⁸⁷⁹⁸⁰⁸¹⁸²⁸³⁸⁴⁸⁵⁸⁶⁸⁷⁸⁸⁸⁹⁹⁰⁹¹⁹²⁹³⁹⁴⁹⁵⁹⁶⁹⁷⁹⁸⁹⁹¹⁰⁰ israhel alias isrl et uxorem fornicariam et for
nicarum filios et adulteram tubiculo clausam mariti multo tpe
sedere viduam et sub veste ligula viri ad se reditu procolari. **J**ob filius
satuel destruxit tram xpi tribum ezra bruto locusta rubigine
vastante ^{corrupta} consumit et post eversum ponit ⁷ effusum spm
scm sup suos dei et ancillas et sup centu viginti homines creden
tium nomina ^{qui effundendus erat in cenaculo syon} et effusum vni in cenaculo syon qm centu viginti abno
usq ad quidam paulatim et per incrementa surgentes xv gradum
num effiant qui in psalterio mystice continentur. **A**mos pastor
et rusticus et ^{miser} robore moras distinguens paucis verbis explicari
non potest. **R**ms em digne exprimat prima tria et qtor stela. **S**ama
ri. **S**aze. **S**azi et ydume filioru amon et moab et in septimo
octavo q gradum **J**ude et isrl hic loquitur ad ^{vagos} ~~vagos~~ ^{pungues} ~~pungues~~
q sunt in monte Samarie et amittunt domum maiorem morem q
testatur. **S**pe cernit fictorem locuste et stantes dnm sup murum
limitu als litu ad amantim et ^{in vinctu} vucum pomorum ad authe
tes supplicia peccatoru q famez in tra et sitim non famem pa
nis neq sitim aque s andiendi verbum dei. **A**bdias qui mpta
fuit dnm per tonat cont edom et sanguinem frenu q fren
frusq. **I**acob semp cumulum hasta patit spiritali. **P**onas coluba pul
cra naufragio suo passionis domi pfigurant mundum ad piaz
renorat et sub nomine **V**innice salutem gentibz micit. **A**nthias
de ^{mora scdm} ~~mora scdm~~ ^{coheres xpi} ~~coheres xpi~~ ^{denastatoz} ~~denastatoz~~ ^{amiciat} ~~amiciat~~ ^{filie latronis} ~~filie latronis~~ et ob
sidionez ponit con eam quia maxilla pcrussit. **J**udias isrl. **N**a
um consolator orbis increpat civitate sanguinis et p censione
allius loquitur. **E**cce pedes super montes evangelizant et amicit
pacem. **A**bacuk ^{lustrator} ~~lustrator~~ fortis et rigidus stat super custodias
suam et figit gradum super munitionem ut xpm in trine qrepla

9.
Prologus

et dicit Operum ^{telus} gloria eius et laudis eius plena est terra. Splen-
dor eius ut lux erit corona in manibus eius. ^{ibi} abscondita est fortitudo
eius. Sophomas speculator et archano domini cognitor. Audiat
clamorem a porta ^{platu et} emulatu a secunda et contritione a collibus. Induat
quod ululatum habitatoribus ^{phile} pule: quia quoniam omnes populi thaman.
Diffusi sunt vincti qui involuti erant argento. Agens festinus
et letus qui senant in lacrimis ut in gaudie metat. Destructum
templum reedificavit deum quia preterit induit loquentes et dicentem.
Adhuc unum modum quia ego commovebo telum et terram et mare et
ardam et movebo omnes gentes et veniet desideratus tunc
gentibus. Zacharias memor domini sui multiplex in prophetia. Ihu
vestibus sordidis indutum et lampadem oculorum septem. Tandem
labium quia aureum cum totid ^{pluimus} lateribus quod oculis duas quoque olivas
a sinistram lampadis erit et adextera ut per equos rufos et varios
albos et dissipatos quadragas ex effraim et equum de tribu pampar
regem vacuaret et predicat regem sedentes super pulcrum ^{filium} asine sub
ingulis. Malachias apte et in fine omnium prophetarum de abiectione ^{sub et fide} vult
et vocacionem gentium. Non est michi aut voluntas in vobis dicit
dominus exercituum et minus non suscipiam de manu vestra ab ortu
eius solis usque ad occasum. Ita magnum est nomen meum in gentibus
et in omni loco sacrificiorum et offertur nomen meo oblatione munda. ^{pt} ^{intelligere vel exponere}
Jeremias. Ezechiel et daniel quis possit ^{pt} intelligere vel exponere
quorum primo non prophetarum videtur in texere sed evangelium. Secundus iugum
murtam et ollam accensam a facie aquilonis et pardum spoliatum
suis coloribus et quadruplex dumeris metat nectit alphabetum. Tercio
principia et filia finez tantum ^{pt} obscuritate involuta ut apud
hebreos ipse per totum cum exordio genezios ante annos xxx non legatur
Quarto vero qui et extremus nunc quare prophetas tempus totius et
totius mundi philohistoricos lapidem percussu de monte sine cunctis

Prologus

et regna omnia subvertentes clare sermone promittat David simplici
indes hic pindarus et alibi ^{flam} status q³ catullus atq³ ^{scimus} serenus xpm
lira psonat et decacordo psalterio ab inferis eruat resurgentes
Salomon pacificus et amabilis domini mores corripit nam docet etiam
nigritate xpo et xpi scia nuptiaz dulce tantum epitalamin^{us} **H**eser
in **E**lie tipo pplm liberat de pecto et infecto amant qui interpretat^{ur}
iniquitas ptes q³ vni et diem telocem mittit in p^{er}eros **P**arali
pomemou liber. i. instrumenta veteri^{us} exp^{er}imentant^{ur} ac talis est
ut absq³ illo si quis sciam scripturaz^{um} s^{ed} voluit arrogare seipm
^{incedat} **U**ixit p^{er} singla quippe nomina m^ultasq³ verboru p^{er}missis in
regum libris tangunt^{ur} hystorie et mirabiles explicantur cum
telu q³stiones **H**esdras et neemas adiutor v^{er} et q³solator ambo
in vno volumine artant^{ur} **I**stantant templum muros extruunt
cuntat^{ur} omis q³ illa turba p^{er}li redent^{ur} in priam et de scriptis
sacerdotu israhel^{is} lenitaz^{um} p^{er}schitoz^{um} ac per singulas familias
muroz^{um} et turm^{is} opa dimisa aliud in cortice p^{er}ferunt aliud re
tinet in medulla **E**cce me scripturaz^{um} amore raptum excessi
sse modum epte et in non implese qd volui **A**ndim^{us} tam quid
nosse quid cupere debeamus ut et nos q³ possim^{us} dicere **C**onci
puit anima mea desiderare iustificationes tuas in omni t^{em}pore
Ceteru illud ^{soaratum} ~~factu~~ in impletur in nobis. hoc tantu qd nescio.
Cangam et nouum breuiter testamentum **M**attheus **M**arco
Lucas **J**ohannes **P**ruadiga dei et veru cherubim qd interpretat^{ur}
sic multitudo per totum corpus oculati sunt scintille ^{emittunt} emittunt
discent^{ur} fulgura pedes h^{ab}ent rectos et in sublime tendentes
Terga pennata et ubiq³ ^{volantia} volitantia tenet se mutuo sibi q³p
pleri sunt et q³ rota in rotam volunt^{ur} et pergitur quomuz
cos flatus sp^{irit}us sancti duxerit **P**aulus ap^{osto}lus ad septem **E**lias
scribit **O**ctana em ad hebreos a plezsq³ extra m^{un}du^m penitur

¶ Rogatus

[illegible]

Prologus

et vendet quicquid in scriptis de tuo mutueris pro lucro computa. An-
tiquum dictum est: Anaro deest: tam quod habet quam quod non habet. Credenti
totus mundus dominatur est. Infidelis est: obis indiget. Sic vniuersus
qui in heredes et omnia possidentes deus atque vestitus diuicie christi-
anorum: si habes in presentia rem tuam vende. Si non habes: perire tollent
tumentia: et palam relinquentium est. Sed nisi tu sepe recrasimas: et diem
de die trahens: tante et pedetentim tuas possessiones vendideris.
Non habet christus: unde aliat pauperes suos: totum deo dedit: qui seipsum
obtulit. Apostoli tantum naves: et reata relinquerunt. Vidua duo exa-
minat in gazophylam: et profertur quasi diuites. Facile contempnit
omnia: qui se semper cogitat esse mortuum.

Offideri mei desideratas accepi epistolas: qui quodam pro-
pheta futurorum: cum dantele: sortitus est nomen obsecra-
tis: ut translatum in linguam latinam: de hebreo sermone pen-
thateuon ^{nostro} moribus tradem: pulcherrimum opus certe: et obsecratorum
meorum latrantibus ^{patens} patens: qui a me afferunt: in sex interpretum sing-
gillatim: nona pro veteribus tude: ita ingenui: qui vnum proba-
tes: cum ego sepius me testator sum: me pro vili portione: in taberna-
culo dei offerre: que possim ^{ne} et opes alterius: aliorum paupertate fe-
dari. Quod ut auerem: quicquid me studium prouocant: qui di-
tomi antique: translatus theodotome misit: et asterisco et obelo
i stella et veru: opus omne distinguens: dum a illucrescit facit: quod mihi
ante fuerant: aut supflua queque ingulat: aut quodum maxime quod
euangelistarum: et apostolorum autoritas promulgant: in quibus multa
de veteri testamento legimus: que in nostris codicibus non habentur:
ut est illud: ex egypto vocam filium meum: et quoniam nazareus vocabitur:
et videbunt in quem transfixerunt: et flumina de re-
tre eius fluent: aque vine: et que nec oculus vidit: nec auris
audivit: nec in tor hominis ascendit: que preparent de: diligenter se.

Prologus

Et multa alia que p[ro]p[ri]a synthagma desiderant. Interrogemus ge-
 eos ubi hoc scripta sunt. Et ad dūc nō poterunt. Delib[et] hebraice
 proferamus p[ro]p[ri]um testimoniū in Orce / sed in i[er]us[al]ima / Quid
 in Barchana / q[uod] in proverbijs / Quid eque in i[er]us[al]ima / Quid in
 ignozantes / apocryphos deliramenta sectant / et hyberas nemias lib[er]i
 autem p[ro]ferunt. Causas erroris non est mēi exponere. Iudei p[ro]p[ri]a
 dicunt frā esse consilio / ne p[ro]tholomeus vni[us] dei cultor / et apud
 hebreos / duplicem divinitatem deprehendit / Quid maxime idcirco faci-
 ebant / quia in platoni dogma / cadere videbant. Denique ubi
 q[uod] sacratū aliquid / scriptura testatur / de p[re] et filio. et spū s[an]cto.
 Aut aliē interpretati sunt / aut omniō tacebant / ut et res satisfacerent /
 et archani fidei nō vulgarent. Et nescio / quis auctor p[ri]mo / sep-
 tuaginta cellulas alexandrie / mendacō suo extruxit / q[uod] L
 diuisi / ead[em] scripturam / cum Aristemis eius p[ro]tholomei ^{p[ro]p[ri]a} L
 p[re]fatus et nō p[ro]multo post tempore iosephus / Quid in vi int[er] tale
 retulerunt / Quid in vna basilica congregatos / contulisse sciebant /
 non p[ro]phetasse aliud est em[en]dare / aliud interpretem esse. Ibi spūs
 ventura p[ro]dicit / hic eruditio / et verborum copia / ea que intelligit trans-
 fert / nisi forte putandus est tulus ^{etonomum} / penofontis / et
 platoni p[ro]tagorā / et demofontis p[ro]thofontes / afflatus
 rethorico spū / tussulisse / aut aliter de eisdem libris / per septua-
 ginta interpretes ^{apostolus} / p[ro]p[ri]os spūs s[an]ctus testimonia texnit.
 Et quod illi tacebant / h[ic] scriptum esse mentiti sunt. Quid igitur
 sic dampnam[us] veteres animas. Quid p[ro] priorum studia / in domo d[omi]ni
 / q[uod] possim[us] laboramus. Illi interpretati sunt / ante ad ventū xpi
 / et quod nesciebant / dubijs protulere sententijs. Nos p[ro] passionem
 et resurrectionem eius / non tam p[ro]phetiam / q[uam] hystoriam studim[us] / ali-
 cū audita / aliē visa narrant / q[uod] melius intelligim[us] / et melius
 proferimus. Audi igitur eum / obtruncatōr auscultat / nō dampno

720116

non reprehendo septuaginta / sed confidenter cunctis illis apostolis prefato
per istorum os / Christus innotat sonat / quos ante prophetas / inter spiritualia
causata / positos lego / in quibus ultimum pene gradum interpre-
tes tenent / Quid timore torqueris Quid imperatorum animos
contra me conatas Sic ubi tibi in translatione video errare / inter
roga hebreos / diversarum urbium magistros consulte / Quid illi habent
de Christo tui codices non habent Aliud est / si contra se / pro ea ab apostolis
usurpata testimonia probaverint / et emendatiora sint exemplaria
latina / quam greca / greca quam hebraea / verum hoc contra invidiosos
Nunc te precor desidero scire / ut quia me tantum opus subire feci
sit / ut a genesi exordium capere / omnibus innes / quod possim eodem
spiritu / quo scripti libri sunt / in latinum eos transferre sermonem

In hac quinq; libri retinentur codice monis.
Bella duas Josue semozn et tpa patrū.
Ruth Job et regum bis bini nomq; libelli.
Atq; prophetarum sancti bis octo libelli.
Ezra prelati xpi patris ymputa dand.
Et tria pascia salomonis opuscula regis.
Quingentur hys zophie ihu sunt atq; libelli. **Ordo librorū**
Et palipomenonis enim nempe duo libelli. **totius volūis**
Hinc esdre neemie hester Judith atq; libelli.
Et duo namq; libri machabea bella tenentes.
Matthei et marci lucę libri atq; iohannis.
Inclita gesta tenens salvantis secta cristi.
Santus applicos lucas conscripserat actus.
Eis septem sancti per tartas dogmata pauli.
Jacobi petri iude et pia dicta iohannis.
Escribitur extremo iohannis i ordine thon.

et quod dicitur de r vi illorum autem ponitur dies huiusmodi pariter sit qui dicit quatuor fides refert et sunt quidam huiusmodi de fide dicitur ut ipse
 et tenebris deus scilicet natus et cum huiusmodi tenebris autem nocte et quales illa sit lux et quod altitudo inter quod est videri et
 et tunc fidei remanet et a pensibus nostris non ut ut et ut ipse quod ponit quod tunc sine ulla hesitatione dicitur et autem aliquid huiusmodi ratione
 et fidei dicitur in primis longe a conspectibus nostris ut per se per modum veritatis et tunc huiusmodi significata et prima civitas in primis
 et tunc dicitur deus de quo dicit apostolus cum fuisse et per huiusmodi in dicitur in alio etiam dicitur quippe dicitur loco omnis vultu filii huiusmodi et filii
 deus non solum nocte neque tenebris et tunc et videri dicitur quod et tunc aliquid congruentius intelligi valeamus cum creatura dicitur computat
 et tunc quodammodo videri quod huiusmodi et tunc sit ad tunc refert ad locum dicitur quod creator sit in nocte igitur per huiusmodi creator creatura dicitur
 et tunc dicitur deus dicitur deus inquit ex ordine vincta in primis nocte verbum huiusmodi cum et tunc fidei dicitur non per fidei et videri et tunc
 et tunc dicitur deus et tunc cogitatio quippe creatura in seipso dicitur et ut ita dicitur quod huiusmodi dicitur per seipsum cognoscit ut in creatura quod fidei dicitur videri
 et tunc dicitur deus dicitur deus per seipsum et tunc ad huiusmodi et quodammodo dicitur refert tunc in tunc et huiusmodi fidei dicitur rationem huiusmodi

Genes **capitulum** **primo** **in** **principio** **creavit** **deus** **celum** **et** **terram** **verra**

erat manis et vacua et tenebre erant super facie abissi
 si et spiritus domini ferebatur super aquas. **Dixit** deus
 fiat lux. **Et facta est lux.** **Et vidit deus lucem** quod esset
 bona et diuisit lucem a tenebris. **Appellauit** quod lucem dies
 et tenebras noctem. **Factum** quod est vespere et mane dies unus

Dixit q̄ deus fiat firmamentū in medio aquarū et diuidat aq̄s
ab aquis: et fecit deus firmamētū. **Don**uſit q̄ aquas que erant ſub
firmamēto ab hijs que erant ſuper firmamētū. **Et factū** ita **uo**
cavit q̄ deus firmamentum celum: et factū eſt veſpere et mane dies
ſecūds. **Dixit** vero deus. **Congregentur** aque que ſub celo ſunt in
locum vñ et appareat arida: **factum** q̄ eſt ita. **Et vocauit** d̄

aridam terram / congregaciones q̄ agnosc̄ appellauit maria **E**t
vidit deus q̄ esset bonū ⁊ ait **Berminet** t̄ra herbas virentem et
facientes semen et lignū pomiferum facies fructū m̄r̄ generū suū
cū semen in seip̄o sit super t̄ras et sc̄m̄ ita **Et protulit** t̄ra
herbam virentem et afferentes semen m̄r̄ generis sui lignū q̄
facies fructū et h̄s v̄m̄ q̄d̄q̄ sementes sc̄m̄ sp̄m̄ suam **E**t

vidit deus qd esset bonum / factu qd esset vespere ⁊ mane dies tertius
 Dixit aut deus fiant luminaria in firmamento celi / et dividat
 diem a nocte. et sint in signa et tempora / et dies ⁊ annos / et luceat
 in firmamento celi / et illuminent terram. et factum est ita. fecit deus duo
 luminaria magna luminare maius ut precesset diem. et luminare
 minus ut precesset noctem ⁊ stellas / et posuit eas in firmamento celi
 ut lucerent super terram. ut precesset diem et noctem / et dividerent lucem a
 tenebris. Et vidit deus qd esset bonum / factum qd esset vespere ⁊ mane

Dies quarta. Dixit itaqz de productis aque reptile annue vmentis
et volatilis super terram sub firmamento celi. Creavit qz deus
grandia et omnes quas viventes atqz motabiles. motabiles qm

A.

deus homines de limbo tunc et inspiravit in facies eius spiritum vite
Et factus est homo in animarum vineis Plantaverat autem dominus deus
paradysum voluptatis a principio in quo posuit homines quos formaverat
Produxitque dominus deus de limbo omne lignum pulchrum visu et ad vescentiam
suave lignum vite in medio paradysi lignumque sanctum boni et mali
Et flumen egrediebatur de loco illo voluptatis ad irrigandum paradysum
qui inde dividitur in quatuor capita Nomen unum phison ipse est qui
circum ducit omnes terras eius ubi nascitur aurum et aurum terre illius optimum
est ibique invenitur bdellium et lapis onychinus Et nomen fluminis secundum
Bhon ipse est qui circum ducit omnes terras ethiopie Nomen vero fluminis
tercium tigris ipse vadit contra assyrios flumen autem quarto ipse est
eufrates Tulit ergo dominus deus homines et posuit eos in paradiso
voluptatis ut operaretur et custodiret illum phibuit precepitque dominus ei dicens
Ex omni ligno paradysi comede De ligno autem sancto boni et mali ne
comedas In quocumque enim die comederis ex eo morte morieris Dixit quoque
dominus deus non est bonum homines esse solus faciamus ei adiutorem sicut
formatis igitur dominus deus de limbo omnes animantes terre et universis vola
tilibus celi aduxit ea ad adam ut videret quid vocaret ea Omne quod
vocavit adam ante nomen ipsum est nomen eius Appellavit adam nomen
suum cuncta animantes et universa volatilia celi et omnes bestias terre Ade vero
non inveniebat adiutorem similem sibi Inmisit ergo dominus deus soporem in
in adam Cumque obdormivisset tulit unam de costis eius et replevit
carnem pro ea Et edificavit dominus deus costam quam tulerat de adam in
mulierem et adduxit eam ad adam Dixitque adam hoc nunc os ex
ossibus meis et caro de carne mea hec vocabitur virago quoniam de viro
sumpta est Cum obrem relinquet homo patrem suum et matrem suam
et adheret uxori sue et erunt duo in carne una Erat autem vir
nudus adam sicut et uxor eius et non erubesciebant

non est bonum homines esse solus
faciamus ei adiutorem sicut formatis
igitur dominus deus de limbo omnes animantes
terre et universis volatilibus celi
aduxit ea ad adam ut videret quid vocaret ea
Omne quod vocavit adam ante nomen ipsum
est nomen eius Appellavit adam nomen suum
cuncta animantes et universa volatilia celi
et omnes bestias terre Ade vero non inveniebat
adiutorem similem sibi Inmisit ergo dominus
deus soporem in in adam Cumque obdormivisset
tulit unam de costis eius et replevit carnem
pro ea Et edificavit dominus deus costam quam
tulerat de adam in mulierem et adduxit eam
ad adam Dixitque adam hoc nunc os ex ossibus
meis et caro de carne mea hec vocabitur virago
quoniam de viro sumpta est Cum obrem relinquet
homo patrem suum et matrem suam et adheret
uxori sue et erunt duo in carne una Erat autem
vir nudus adam sicut et uxor eius et non
erubesciebant

Sed et serpens erat callidior cunctis animantibus terre que fecerat

Et ipse ait deus angelis eius custodite illam ne comedat de fructu ligni quod est in medio paradisi. Precepit nobis deus ut non comederet de omni ligno paradisi. Cui respondit inter de fructu lignorum sunt in paradiso vestram de fructu vero ligni quod est in medio paradisi. Precepit nobis deus ne comedere et ne tangere illud ne forte moriamur. Dicit autem serpens ad mulierem Nequaquam morte moriemini. Scit enim deus quod quocumque die comederis ex eo aperientur oculi vestri. et eritis sicut dei scientes bonum et malum. Vidit igitur mulier quod bonum esset lignum ad vescendum et pulchrum oculis: aspectu quoque delectabile et tulit de fructu illius et comedit. Dedit quoque viro suo. Qui comedit et aperierunt oculi amborum. Cumque cognovisset se et mulieres consuevit folia ficus et fecerunt sibi perizonia. Et cum audisset vocem domini dei deambulantes in paradiso ad auram per meridies abscondit se adam et uxor eius a facie domini dei in medio ligni paradisi. Vocavit ergo deus deum adam et dixit ei ubi es? At ait vir

voce tua audivi in paradiso et timui eo quod nudus essem et abscondi me. Cui dixit deus. Quis enim indicavit tibi quod nudus esses? nisi quod ex ligno de quo preceperam tibi ne comederes. Dixit ergo adam mulier quoniam dedisti mihi soras dedit in de ligno et comedi. Dixit deus ad mulierem Quare hoc fecisti? que respondit. Serpens decepit me et comedi. At ait dominus deus ad serpentem Quia fecisti hoc maledictus es inter omnia animalia et bestias terre super pectus tuum gradieris et frum comedes cunctis diebus vite tue. Quia non ponas in te et mulierem et semine tuum et semine illius quia creavit caput tuum et tu insidiaberis calcaneo eius. Mulieri quoque dixit deus Multiplicabo convivas tuas et conceptus tuos. In dolore paries filios tuos et sub viri potestate eius et ipse dominabitur tui. Adeo vero dixit Quia audisti vocem uxoris tue et comidisti de ligno ex quo preceperam tibi ne comederes. Maledicta terra in opere tuo. In laboribus comedes ex ea cunctis diebus vite tue. Cumque operatus fueris terram

et ipse ait deus angelis eius custodite illam ne comedat de fructu ligni quod est in medio paradisi. Precepit nobis deus ut non comederet de omni ligno paradisi. Cui respondit inter de fructu lignorum sunt in paradiso vestram de fructu vero ligni quod est in medio paradisi. Precepit nobis deus ne comedere et ne tangere illud ne forte moriamur. Dicit autem serpens ad mulierem Nequaquam morte moriemini. Scit enim deus quod quocumque die comederis ex eo aperientur oculi vestri. et eritis sicut dei scientes bonum et malum. Vidit igitur mulier quod bonum esset lignum ad vescendum et pulchrum oculis: aspectu quoque delectabile et tulit de fructu illius et comedit. Dedit quoque viro suo. Qui comedit et aperierunt oculi amborum. Cumque cognovisset se et mulieres consuevit folia ficus et fecerunt sibi perizonia. Et cum audisset vocem domini dei deambulantes in paradiso ad auram per meridies abscondit se adam et uxor eius a facie domini dei in medio ligni paradisi. Vocavit ergo deus deum adam et dixit ei ubi es? At ait vir voce tua audivi in paradiso et timui eo quod nudus essem et abscondi me. Cui dixit deus. Quis enim indicavit tibi quod nudus esses? nisi quod ex ligno de quo preceperam tibi ne comederes. Dixit ergo adam mulier quoniam dedisti mihi soras dedit in de ligno et comedi. Dixit deus ad mulierem Quare hoc fecisti? que respondit. Serpens decepit me et comedi. At ait dominus deus ad serpentem Quia fecisti hoc maledictus es inter omnia animalia et bestias terre super pectus tuum gradieris et frum comedes cunctis diebus vite tue. Quia non ponas in te et mulierem et semine tuum et semine illius quia creavit caput tuum et tu insidiaberis calcaneo eius. Mulieri quoque dixit deus Multiplicabo convivas tuas et conceptus tuos. In dolore paries filios tuos et sub viri potestate eius et ipse dominabitur tui. Adeo vero dixit Quia audisti vocem uxoris tue et comidisti de ligno ex quo preceperam tibi ne comederes. Maledicta terra in opere tuo. In laboribus comedes ex ea cunctis diebus vite tue. Cumque operatus fueris terram

A

vixit q̄ Seth
postq̄ genuit
Enoch

[illegible]

nougenti sexaginta nonem anni et mortuus est Vixit aut
 lameth c lxxxii annis et genuit filium vocavitqz nom eius noe
 Dns iste consolabitur nos ab opibz et laboribz manu nra
 in terra cui maledixit Dns Vixitqz lameth ppp genuit nos
 quingent nonaginta qinqz annis et genuit filios et filias
 et fti sunt omes dies lameth septingenti septuaginta septem
 anni 3 mortuus est Noe vero cum quingentesimo anno esset
 genuit Sem Cham et Japhet

Quinque cepissent homines multiplicari super terram /
et filias procreassent / Videntes filii dei filias hominum
quod essent pulchre / acceperunt uxores sibi ex omnibus quas ele-
gerant / Dixit deus Non permanebit spiritus meus in homine
quia tu metum / quia caro est / Erat dies illius centum

viginti annorum Erogantes aut erant sup̄ tiaz in diebus illis
 postquam em̄ ingressi sunt filij dei ad filias hominū Ille q̄
 genuerunt Ista sunt potētes a scto vni famosi Vidus aut d̄
 q̄ intra m̄lt̄^{ia} esset in t̄ia et cuncta cogitatio cordis intenta est
 ad malū om̄i t̄pe penitent en̄ q̄ hoīez feciss̄ in t̄ia et

prances in futurum tacto dolore cordis intrinsecus Delebo inquit
homines quos creavi a facie tue ab homine usque ad ananiam a re-
ptu usque ad volucres celi percutet enim me sciasse eos Noe vero
invenit gratiam coram domino hoc sunt generationes noe Noe
vir iustus atque pius fuit in generationibus suis tunc deo amen

Sancti et genuit tres filios Sem Cham et Japhet / Corrupta est aut terra coram Deo et repleta est iniquitate Cumque vidisset Deus eam esse corruptam Omnis quippe caro corrupta erat viam suam super terram Dixit ad Noe Finis vniuersi carnis peccataui coram me Repleta est enim terra iniquitate a facie

Et ego discedam ex cum terra! fac tibi archam de

Lignis leuigatis mensurabis mea facies et bituminis lun-
es mense et eximieus et sic facies eam tridentor cubitor
erit longitudo arche et quingenta cubitorum latitudo: et
xxx cubitorum altitudo illius fenestram archa facies et
in cubito quinquaginta sintates eius hostium aut archa ponet
ex late deorsum Ceu arula et tristega facies mea Erit ego
ad ducam diluuii aquas super terram et interficiam omnes carnes
in qua spiritus vite est subter celum Et omnia que in terra sunt
assumentur ponamque fedus meum tecum Et ingredieris in archam
tu et filii tui uxor tua et uxores filiorum tuorum Et ex omni
animantibus uniuscuiusque carnis bina induces in archam ut remaneant
tecum masculin sexus et feminin de volucribus uero uniuscuiusque
genus sum et uiment in genere suo et ex omni reptili terre secundum genus suum
bina de omnibus ingrediantur tecum ut possint uine Tolleque
tecum quomodoque estis que mandaui tibi Et comportabis apud
te et erunt tibi quoniam illis in tibi Fecit ergo noe omnia
que preceperat illi deus Dicitur quod dominus ad eum
Dixit quod dominus ad eum ingredere tu et omnes domus
tua in archam te enim uidi iustum coram me in
generatione hac ex omni animantibus mundis tolle septena
et septena masculin et feminin De animantibus uero non uide
duos et duos masculin et feminin sed de volatilibus celi septena
et septena masculin et feminin ut saluet semen super faciem vni
uere terre Hinc enim per dies septem ego pluiam super terram
per dies et per noctes et delebo omnes sub celo quoniam feci et superfi
cie terre Fecit ergo noe omnia que mandauerat ei deus Erit quod
cent annorum quod diluuii aque mandauerunt super terram et
ingressus est noe et filii eius et uxor et uxores filiorum eius cum
eo in archam per aquas diluuii De animantibus mundis et

mundis et de volucribus celi iuxta genus suum et ex omni quod mo-
uetur super terram duo et duo ingressi sunt ad noe in arcam. quia
erat spiritus vite et que ingressa sunt mascula et femina ex omni carne
ad noem preperat noe deus. Cumque transisset dies aque
diluvii mundaverunt super terram. Anno autem sexto vite noe mense
secundo per octiduum menses impleti sunt omnes fontes abyssi magne
et catenavante celi aperte sunt et facte sunt pluvie super terram
per dies et per noctes in articulo diei illius ingressus est noe
et sem et cham et japhet filii eius uxor illius et tres ux-
ores filiorum eius cum eis in arcam. Spiritus et omne animal secundum genus suum
universa quae inveniuntur in genere suo et omne quod movetur super terram in genere
suo. Cunctum quod volatile secundum genus suum universae aves omnes quae
volucres ingressae sunt ad noe in arcam. Bina et bina ex
omni carne in qua erat spiritus vite et ingressae sunt mascula
et femina ex omni carne introierunt sicut preperat ei deus.
Et conclusit enim domus et foris et factum quod est diluvium per
dies et per noctes super terram et multae sunt aquae et levave-
runt arcam in sublimem a terra vehementer enim mundaverunt
et repleverunt omnia in superficie terre. Porro arca ferebatur super
aquas et aquae prevaluerunt nimis super terram. Operiti quae sunt
omnes montes universi sub universis caelis per cubitis altior fuit aqua
super montes quos operuerat. Consumpta quae est omnis caro quae
movebatur super terram volucrum animantium bestiarum
omni quae reptantur quae reptant super terram universi homines
et cuncta in quibus spiritaculum vite est in terra mortua sunt
et deleuit deus omnes substantiam quae erat super terram ab homine
usque ad pecus tam reptile quam volucres celi et deleta sunt
et terra remansit autem solus noe et qui cum eo erant in arca.
Operuerunt quae aquae terram centum quadraginta diebus.

247

ym

Recordatus est autem dominus noe cunctorum quod animalium et omnium
invenientium que erant in archa cum eo et adduxit spiritum
super terram et imminuit sunt aque et clausi sunt fontes abyssi
et cunctae celsae et prohibite sunt pluviae de caelo. Reversae quoque
sunt aquae de terra euntes et redeuntes et reperiuntur minui per cunctum
quadraginta dies. Requievit quoque archa mense septimo xxv die mensis
super montes armenie. At non aquae ibant et de trespibat usque
ad tredecimum mensem. Decimo autem mense pa die mensis apparuerunt
cunctae montium. Cumque transisset xl dies apperebat noe fenestram
archae quam fecerat emisit corvum. Cum egrediebatur et non
revertebatur donec siccarentur aquae super terram. Emisit quoque columbam
per eum ut videt si iam cessasset aquae super faciem terre. Quae cum non
invenisset ubi requievisset pes eius reversa est ad eum in archam.
Aque enim erant super universam terram. Extendit quoque manum suam
suam et apprehensam intulit in archam. Expectat autem ultra
septem aliis diebus. rursumque dimisit columbam ex archa et illa
venit ad eum ad vespertinam portans ramum olive virentis foliis
in ore suo. Intellexit ergo noe quod cessasset aquae diluvii super terram.
Expectavit nihilominus unum alios dies et emisit columbam quae non
est reversa ad eum ultra. Igitur sexcentesimo anno post mortem noe primo
mense prima die mensis imminuit sunt aquae super terram. Et apper-
ens noe tectum archae aspexit viditque quod exsiccata esset superficies
terre. Mense secundo septima et xx die mensis arefacta est terra.
Locutus est autem deus ad noe dicens. Egredere de archa tu et
uxor tua filii tui et uxores filiorum tuorum tecum: cuncta quae animan-
tia quae sunt apud te ex omni carne tam in vivatilibus quam bestis
et universis reptilibus quae reptant super terram eunt tecum et in-
grediemini super terram crescite et multiplicamini super eam.

Benedixit qꝫ deus noe et filius eius. et dixit ad eos Cre
^{1. cor. xij. ioh. i. consideranda sunt vi. explete etiam nuptie bñj. i. qñd. vñ. tñs. p. dñj.}
 scite et multiplicamini et replete terram: et terror vꝛ ac tre

[illegible]

Utra interficietur omnis caro ab aquis diluvij: neque erit deinceps diluvium dissipans omnem terram. Dixit quoque deus hoc signum fedi quod do inter me et vos et ad omnem ^{animam} viventem que est vobiscum in generationes sempiternas. Arcum meum ponam in nubibus celi et erit signum federis mei me et terram. Cumque obdormiero in nubibus celum apparebit arcus meus in nubibus et recordabor federis mei vobiscum et cum omni anima vivente que ^{vigilat} carnes vehet et non erit ultra aque diluvij ad delendum universam carnem. Erat quoque arcus meus in nubibus et videbo illum et recordabor federis mei sempiterni quod pactum est inter deum et hominem et omnes animas viventes vivens carnes que super terram est. Dixit quoque ad noe hoc signum federis quod constitui inter me et omnes carnes super terram. Erant autem filij noe qui egressi sunt de archa Sem Cham et Japhet. Porro Cham pater est pro Canaan. Tres ista sunt filij noe. Et ab his dispersum est omne hominum genus super universam terram. Cepit quoque vir noe agricola exercebat terram et plantavit vineam. Beatus quoque virum inebriatus est et nudatus in tabernaculo suo. Cum vidisset cham pater Chanaan verenda se patris sui esse nudata innotuit duobus fratribus suis foras. At vero

Sem et Japhet pallium imposuerunt humeris suis et intretes retrorsum operuerunt verenda patris sui. Facies quoque eorum ante se erant et patris sui virum non viderunt. Erigens vero noe ex vinea in didicisset quod fecerat ei filius suus minor ait maledictus puer Chanaan frater suus erat frater suis. Dixit quoque Benedictus dominus deus Sem. Sit Chanaan frater eius. Dixit autem noe post diluvium diluvium ait pater et impleti sunt omnes dies eius nonagesimus quinquaginta annorum et mortuus est.

Et mortuus est sem octoginta sex annis et septem mensibus et diebus. Et mortuus est Japhet octoginta annis et sex mensibus et diebus. Et mortuus est Noe nonagesimo octo annis et sex mensibus et diebus.

et vid p se
p m r p n u
p p a c o r c o s t a
t u g d u s s e
v e s s i p u s o n d y
v i d u s s e f u d e
e d a a t a l i
q u d c o p q u
u y m o n a t i s
c o f i s t e r a
m o t i s i a p e
i t a m a c l a m
d e m o n y e x
p o l a n d e t
c o o p u d c u y
n e a b a l i q
v i d e t u r

et p p o r v o n j
q u d e g o q f i l i
v e c o d i a p i f u p
i a t o d u p p t h o a
i s i v e n d e r a p u t
i s i q p e b o n s f i b d
e p p o r t o r f u e c p
m a l a d i s p l a t
v t q h e t a b a n s
o c l a u t q q u d p o
h i c e r i p u f i r e s f u d p i b
d u c o p s q p l i t o f p o n t
m a r e p h e n d o m o n t p a p a m e t u
i t a m o n t d i c t a o n e t q
o m e p l a n p r o p l a t f p a r
i d i v i d p p a n

Augu p o r d e m n e l i c r u
p u d m i s q u d p p t d l e g u y f i v i n j
a n t e q u a m h e v e l a d n e e m i s t e p o
p r o i s p m l a t u a l u g u a m d e t a
p a n d f u o r u r e t e t f
o m e p l a n p r o p l a t f p a r
i d i v i d p p a n

butet m
thabernaculis
Sem Sit q
Canaan frater eius

Silo et filias: porro arfaxad genuit vixit xxxv annis et genuit
Sale. Vixit aut arfaxad postquam genuit Sale trices tribus annis
et genuit filios et filias. Sale quoque vixit xxx annis et genuit
heber. Vixit quoque sale postquam genuit heber centum annis et genuit filios
et filias. Vixit aut heber xxxvii annis et genuit phaleg et
et vixit heber postquam genuit phaleg centum xxx annis et genuit filios
et filias. Vixit quoque phaleg xxx annis annis et genuit Ren. Vixit
quoque phaleg postquam genuit Ren centum ix annis et genuit filios et filias.
Vixit aut Ren xxvii annis et genuit Sarug. Vixit quoque Ren postquam
genuit Sarug centum vii annis et genuit filios et filias. Vixit
quoque Sarug xxx annis et genuit nachor. Vixit quoque Sarug postquam genuit
nachor centum annis et genuit filios et filias. Vixit aut nachor xxxix
annis et genuit Thare. Vixit aut nachor postquam genuit Thare cxxviii
annis et genuit filios et filias. Vixit aut Thare septuaginta annis
et genuit Abram et nachor et Aram. Hec sunt generationes

Thare: Thare genuit Abram et nachor et Aram porro Aram
genuit loth. mortuus est autem Aram ante Thare prem suum
in terra nativitatis sue in hinc Caldeorum. Dixerunt autem abraham
et nachor uxores. Nomen uxoris abraham Sarai et nomen uxoris
nachor melcha filia Aram. pater melche et pater ische. Erat
autem Sarai sterilis nec habebat liberos. Tulit itaque Thare
abram filium suum et loth filium Aram filium filii sui et Sarai
uxorem suam uxorem abraham filii sui et eduxit eos de hinc
Caldeorum ut iret in terram chanaan. Venerunt quoque usque Aram
et habitaverunt ibi et facti sunt dies Thare ducentorum.

Dixit autem dominus Y quibus annorum et mortuus est Aram
ad abram. Egredere de terra tua et de cognatione
tua et de domo patris tui et veni in terram quam

quam monstrauero tibi faciam quod te in gentes magnam et be-
 nedictam tibi et magnificabo nomen tuum. eris quod benedictus/
 Benedictam benedictis tibi et maledictam maledictis tibi.
 Atque inter benedictos omnes cognatos tue. Egressus est itaque abraham
 sicut preceperat ei dominus et iuit cum eo loth. Septuaginta quinque
 annorum erat abraham cum egredere de aram. Tulit quod Sarai
 uxorem suam et loth filium filium facie sui. Vniuersam quod subor-
 quia possederant et animas que fecerant in harum et egressi sunt
 et uenit in terram chanaan. Cum quod uenissent in eam per-
 transiuit abraham terram usque ad locum Sichem usque ad conual-
 lem illusorem. Chananensis autem tunc erat in terra. Apparuit quod
 dominus abraham et dixit ei. Scimus tunc dabo terram hanc. Cum
 edificauit ibi altare domino deo qui apparuit ei. Et inde trans-
 grediens ad montem qui erat contra orientem bethel et tetendit
 ibi tabernaculum suum ab oriente huius bethel et ab occidente
 aij. Edificauit quod ibi altare domino domino et inuocauit ibi nomen
 eius. Perrexit quod abraham vadens et uenit egrediens ad meridiem.
 facta est autem fames in terra. Cumque prope esset ut migraretur
 egiptum. Dixit Sarai uxori sue. Nomen quod meum pulchra sis.
 quod cum uiderint egiptii dicturi sunt. uxor ipse est. et misceat
 me a te respiciat. Dic ergo obsecro te quod soror mea sis ut bene-
 sit mihi propter te. et uiuat anima mea ob gratiam tuam. Cum itaque ingressus
 esset abraham egiptum uiderunt egiptii mulierem quod esset pul-
 chra nimis et nuntiauerunt principes pharaoni et laudauerunt
 eam apud illum. et sublata est mulier in domum pharaonis.
 Abram uero bene usus fuit propter illam fuerunt quod ei oues et
 boues et asini et serui et famule et camelus. Flagellauit autem
 dominus pharaonem plagis maximis et dominum eius propter Sarai uxorem

Abram Vocavit pharao abram et dixit ei Quid nā est qd fecisti
michi Quare nō indicasti qd vxor tua esset Cū obrem dixi
sti sorores tuas esse ut tollēm eam tibi michi in vxorem Vnde
igitur ecce gēx tua Accipe eam & vade / pcepit qz pharao sup
abram viris et deduxerunt eū et vxorem illius et omnia que ha-

xiii

A Secūdit qd abram & egypto ipse et vxor / bebant
eū et omnia que habebat et loth cum eo ad australe
plagam Erat autē dīnes valde in possessione auri et argenti
Reuersus qz est pariter quo venerat a meridie in betel vsqz ad lo
cū vbi prius fixerat tabernaculū inter bethel & ai in loco altaris
quod fecerat pater et invocant ibi nomī domini Sz et loth qm erat
cum abram fuerit greges omniū & armenta et tabernacula nec
poterat eos capere tra vt habitarent simul. eāt quippe suba
corz multa et nō quibant habitare cōiūter Vnde & facta est
rixa int̄ pastores gregū abram & loth Eo autē tempore
Chanaan et pherezis habitabāt in illa tra Dixit qd abram
ad loth Ne queso sit iūgm int̄ me et te et int̄ pastores meos
et pastores tuos frēs cū sumus Ecce vniuersa tra coram te est
Recede a me obsecro Si ad sinistram ieris ego dexteram tene
bo Si dexteram elegeris ego ad sinistram p̄gam Eleuitis itaqz
loth oculis vidit omēs regiones iordanis que vniūsa irrigabāt
antequam subuerteret dñs Sodomam et gomoraz qd paradisus
domi et sicut egyptus venientibz in Sedorz Elegit qz sibi loth
regionē tra iordanis et recessit ab oriente Dimisi qz sūt
alterutū a frē suo Abram vero habitauit in tra chanaan
Et loth moratus est in opidibz que erant tra iordanis et hi
tauit in Sodomis / homines autē Sodomite pessimi erant
et peccatores coram dñō nimis Dixit qz dñs ad Abram

Post quas diuisus est loth cum eo. Irena oculos tuos et vide a
 loco in quo nunc es ad aquilonem et meridiem et ad orientem
 et occidentem. Omnesque terram quam conspicias tibi dabo et semini
 tuo usque in sempiternum. Faciamque semen tuum sicut puluerem
 terre. Si quis possit habere mare puluerem semen tuum mare possit
 Surge et ambula terram in longitudinem et in latitudinem suam quia
 tibi datus sum eam. Mionens igitur abram thabernaculum
 suum. venit et habitavit in thabernaculo in mambre quod est in hebron.

Actum est autem in illo tempore ut amraphel rex ^{amra} Sammar et arioth rex ponti.
 et chodorlahomor rex elamitarum et thadal rex gentium. invenerunt
 bellum cum ^{barza} baijan regem sodomorum et con ^{sebonim} berfa regem gomorum
 et con ^{sebonim} semiaab regem adonie et contra ^{sebonim} semeber regem se
 bonim. contraque reges base ipsa quod Segor. Omnes hi conveniunt
 in vallis siluestrem que nunc mare salis. Quodam anno amraphel
 uicinat. Chodorlahomor et tridennio anno recessit ab eo. Igitur
 anno quododecties venit chodorlahomor et reges qui erant cum eo
 praecesserunt quod raphajim in astaroth. Canajim et zuzim in eis
 et emijim in sab. Canathajim et Correcos in montibus Seir
 usque ad campestria pharam que est in solitudine Keneri quod
 sunt et venerunt ad fontem mesphath et ipsa est tades. Et
 praecesserunt omnes regionem amalechitarum et amoren qui habitabat
 in aza somthamar. Et egressi sunt rex sodomorum et
 rex Bomore rex adanie et rex sebonim. ueruo et rex
 balem quod est Segor. Et direxerunt acies contra eos in vallis silue
 stri se adversum Chodorlahomor regem elamitarum et thadal
 regem gentium et amraphel regem Sammar et arioth
 regem ponti. Quatuor reges adversus quorum vallis erat

Isuefius habebat puteos multos bituminis Ita qz rex Sodomorum
et rex Gomorre terga verterunt ceciderunt qz ibi omnes sunt qui re
manferunt fugerunt ad monte qui est engadi Tulerunt autem
omnes substantiam Sodomorum et Gomorre et vniuersa que ad abram
et abierunt: uicibus loth et substantiam eius: et filium suum abram qui ha
bitabat in Sodomis Et ecce uirilis qui craserat nuntiavit abram
hebreo qui habitabat in conualle mambree . . . amorrei filius es
et filius auer hii enim pepigerunt fedus cum abram Cum auideret
abram captum uirum loth fratrem suum: numerauit expeditos uernaculos
suos tuentes decem et octo Et persequutus est eos usque dam et dimissi
sunt ueniunt super eos nocte: percussit qz eos: et persequutus est usque ad
Saba que est ad leuam damasci usque ad fenitem Rediit qz omnem
substantiam et loth fratrem suum et substantiam illius: mulieres quoque et populum
Egressus est autem rex Sodomorum in occursum eius: postquam reuersa
est a caede Chodorlaomorum et regum qui cum eo erat in ualle Sa
be: que est uallis regis Ne uero melchisedech rex Salem: profere
rens panem et uinum: erat enim sacerdos dei altissimi Benedictus
qz ei et ait Benedictus abram deo excelsus qui creauit celum
et terram Et benedictus de excelsus quo protegente hostes non
manibus sunt: et dedit ei decimas ex omnibus Dixit autem rex
Sodomorum ad abram Da michi aras cetera tibi tolle Cum
respondit ei leno manuum mearum ad dominum deum excelsum posse
ssorem celi et terre qz a filo subterminis: usque ad conuergentia calice non
accipiam ex omnibus que tua sunt Ne dicas ego ditavi abram:
sed episcopi eius qui comederunt immenses et pretiosos eorum: qui uenerunt mecum
Auer et israhel et mambree isti accipient pretiosas suas

Nis itaque transactis factis finis domini ad abram per uisionem
dicens Non time abram: ego protector tuus sum

et merces tua magna nimis. Dixit q̄ abram. Domine deus
quid dabis michi. Ego nudam absq̄ liberis. Et filius procurator
domi mee: iste damastus eliazar. addidit q̄ abram. Michi autē nō
p̄disti semen. Et ecce vernaculus me⁹. heres me⁹ erit. Statim
q̄ p̄mo ^{domi} factus ē ad eū dices. Non hic erit heres tuus. s̄ qui egre
detur de utero tuo ipm habebis heredem. Et duxit q̄ eū foras. et
ait illi. Suscipe in celum. et nūa stellas si potes. et dixit ei. Sic
erit semen tuū. Credidit abram dō et reputatū ei ad iusticiam.
Dixit q̄ ad eū dixit q̄ ad eū. Ego domi qui dixi te de huc. Caldor⁹.
ut darem tibi terram istam. et possideres eam. At ille ait. Domine de⁹.
et vnde scire possim. q̄ possessor sum eam. Et respondens dñs. En
me michi inquit. vaccam triennem. et capram tri. nam. et arietē
anor⁹ tri. turtures quoq̄ et columbam. Cum tollens hec vniū
sa. et dimisit p̄cedū. et utrasq̄ p̄tes cō se altiuscūs posuit. ut
autē nō dimisit. Descenderūt q̄ volucres super cadavera. et abiebat
eas abram. Cumq̄ sol occumberet. sopor irruit super abram. et
horror magnus. et tenebrosus invasit eū. Dictū ē autē ad eum.
Saro saro prenoscens. q̄ p̄gnū futurū sit semen tuū in terra
nō sua. et subiacent eos sinituti. et affligent tūc animis. Verū tam
gentes tūc sinituri sūt. ego indicabo. et p̄ hoc egredient⁹ tūc
magna substantia. Tu autē ibis ad p̄res tuos in pace sepultus
in senectute bona. Generation autē quarta veniet⁹ hinc. Tūc
dñi enim complete sunt iniquitates amoror⁹ vsq̄ ad p̄ns
tēpus. Cum ergo occubisset sol. facta est caligo tenebrosa. et
apparuit tabanus fumans. et lampas ignis tūsiens inter
illa⁹ divisiones. In die illo pepigit dñs fedus tūm abram
dicens. Semī tuo dabo terram hanc. a flūmīo egipti vsq̄
ad flūmī magū enfrathen tīneos et teneceos et cedmones.

et ethicos et pherezcos kaphaim quoque et amorreos et cha
naanos et gergeseos et iebuzeos xvi

Igitur Sarai uxor abram non genuerit liberos.
sed habens ancillam egyptiam nomine agar dixit mari
to suo Ecce confusus me dominus dominus meus ne pareas Ingredere
ad ancillam meam si forte ex ea suscipiam filios Cumque agn
cisset deprecanti Tulit agar egyptiam ancillam suam per annos
decem quoniam habitare ceperunt in terra chanaan et dedit eam viro
suo uxorem Cum ingressus est ad eam At illa concepit se vi
dens despexit dominum suam Dixit ergo sarai ad abram In
que agis contra me Ego dedi tibi ancillam in sinum tuum que
videns quod concepit despexit me habet Iudicet dominus inter me et
te Cum respondit abram Ecce ancilla in manibus tuis est ut
ea ut libet Affligente igitur eam Sarai fugam inijt Cumque
invenisset eam angelus domini iuxta fontem aque in solitudine
qui est in deserto in via sur dixit ad illam Agar ancilla sarai
unde venis et quo vadis Cui respondit Agar facie sarai domine
mee ego fugio Dixit ergo angelus domini Reverte ad dominam tuam
et humiliare sub manibus eius Et rursum multiplicans inquit
multiplicabo seminem tuum et non minuetur pro multitudine At
deinceps Ecce autem concepta et paries filium vocabis nomen eius
ysmael eo quod audierit dominus afflictionem ^{tuam} dominus afflictionem suam hic
erit ferus homo manus eius contra omnes manus omni contra
eum Et ^{ex regione} ~~ex regione~~ vniuersorum fratrum suorum figet tabernacula
vocatione autem nomen domini agar qui loquebatur ad eam Tu
dominus qui vidisti me Dixit angelus domini Reverte ad dominam
tuam Dixit enim profecto hic videri posteroa videntur me propterea
appellavit puteum illum puteum viventis et videntis me ipse est

suam. Et risit dicens in corde suo / putas ne centenarius nasce-
r^r filius. et Sara nonagenaria pariet. Dixit q^{ue} ad dñm. Vtinam
Ysmael vivat coram te. Et ait dñs ad abrahā. Sara vxor
tua pariet tibi filium. Vocabis q^{ue} nomē eius Ysaac. Et confirmā
pactum meum illi in f^{id}us sempiternū. et semē eius post
eum. Super Ysmael q^{ue} exaudim^{us} te. Ecce benedictam ei. et
augebo. et multiplicabo eum valde. Duodecim duces generabit.
et faciam illum in gentem magnā. Pactum vero meum
statuas ad Ysaac quem pariet tibi Sara. tēpore isto in ano
altero. Cumq^{ue} finitus esset sermo loquē^r cum eo. Ascendit
dñs ab abrahā. Tulit aut^{em} abrahā Ysmahelē filium
suum. et omēs vernaculos domo sue. vnumq^{ue} q^{ue} quos eme-
rat. cunctos mares ex omib^{us} vñ domo sue. et trucidit corne
p^{ro}priū eorū. statū in ipā die sic p^{re}perat ei dñs. Abrahā aut^{em}
nonaginta nōe annorum erat qñ trucidit corne p^{ro}priū sui.
Et Ysmahel filius eius tredecim annos implenerat tēpore
circūcisionis sue. Eadem die circūsus est abrahā et Ysma-
hel filius eius et omēs viri domo illius tam vernaculi
qm̄ empti et alienigenę p^{ro}pter cūm^{us} sūnt.

xviii

Apparuit aut^{em} ei dñs in somnate. mambre. sedenti in
hostio tabernaculi sui in ipō fenore diei. Cumq^{ue} ele-
vass^{et} oculos apparuerūt ei tres viri stantes p^{ro}p^{ter} eum. Quos
cum vidisset et cūcavit in occursum eorū de hostio taber-
naculi. Et adoravit in terram et dixit. Domine si inven^{er}is grā
in oculis tuis. ne pertransas sermū tuū. Et afferam pan-
em. et laudentur pedes v^{ost}ri. et requiescite sub arbore.
ponam q^{ue} butellam panis. et confortetur cor v^{ost}rum. post
ea transibit. Nōcō em̄ declinast^{is} ad sermū dñi. Et m^ulti.

et dixerunt

Fac ut locutus es festinavit Abraham in thabernaculum ad Sara.
 Dixit qz ei Accelera tria sata simile comiste. et fac subinvenias
 panes. Ipe vero ad annetu currit. et tulit inde tenebrum vitulu
 et optimu. Dedit qz pneris qm festinavit et coxit illu. Tulit qz
 butir et lac et vitulu. quem coxerat. et posuit coram eis. Ipe vero
 stabat ante eos sub arbore. Cuiqz comedissent. Dixerunt ad eu Vbi
 est Sara vxor tua. Ille rudit. Ecce in thabernaculo est. Cui dixit
 Revertes reman ad te tempore isto vita comite. Et habebit filiu
 Sara vxor tua. Cuius audito Sara risit post hostiu thabernaculi.
 Erant em ambo senes. prouerte qz etas. et desierant sare fieri im-
 licbia. Cui risit oculte dices. postqm consenui. et dñs me⁹ veni
 lus est. voluptati operam dabo. Dixit aut dñs ad Abraham.
 Quare risit Sara vxor tua. Et dixit dñs ad eam. Sara cur risi
 sti. dicens. Nu vero paritura sum amos. Nunqz deo est quicqm diffi-
 cile. Iuxta conditum venietur ad te. hoc eodem tempore vita comite. et
 habebit Sara filiu. Regamit Sara dicens. non risi timore perterrita.
 Dñs aut. nō est ita si risisti. Cum inde surrexissent vni direxerit
 oculos cō Sodoma. Et Abraham simul gradiebat² dices eos
 Dixit qz domus. Num celare potero Abraham. que gessuro sum. cu
 futuro sit in gente magna ac robustissima. et benedicende sūt in
 ce omēs nationes tre. Scio em qz pceptura sit filijs suis. et domui
 sue post se. vt custodiant viam domi. et faciant iustitiaz et iudiciu
 vt adducat dñs p^r abrahaz. omnia que locutus est ad eu. Dixit
 qz domus. Clamor Sodomoru et Gomorreorū multiplicato est
 et pctm eoz aggrauatu est nimis. Descendam et video vtru.
 clamores ope compleneut. an non est ita vt faciam. Converterunt
 se inde et abierunt Sodoma. Abraham vero p^r adhuc stabat
 coram domo. et appropinquo aut. inqz pdes mstrū cum impijs.

qz i dñs omnipotē
 iat d absconditū s omni
 iat manifestatū s autem
 fiat vō idō hū et aīa mē
 p^r mē qz dignatū s qz ca
 ignet ne p^r p^r d dñs
 nē et iudicandū mē
 r^r s vnu qz et ne mala
 p^r mē qz p^r qz qz
 p^r sūat r^r dē qz p^r bare et

Si fuerint quinquaginta iusti in civitate p^{ro}b^{er}unt simul. et nō p^{ro}es lo
co illi p^{ro}p^{ter} eos si fuerint in ea Absit ate ut hanc rem facies. et
occidas iustū cum impio. Fiat q^{ui} iustus sicut impius. non est hoc tū
qui iudicas omnes terram: Nequaq^{ue} facies hoc iudicū. D^{ix}it q^{ue} d^{omi}n^{us}
adeū Si invenero Sodomis quinquaginta iustos in medio civitat^{is}. Di
mittam omī loco p^{ro}p^{ter} eos Respondens Abraham ait Q^{uia} semel
cepi loquar ad d^{omi}n^um meū cum sim pulvis et cinis Et si minus
quinquaginta iusti quinq^{ue} iusti fuerint Delebis p^{ro}p^{ter} quadraginta
quinq^{ue} vniū^{sa}z urbem Et ait nō delebo Si invenero ibi xlv. Rursū
q^{ui} locutus est ad eū Si aut^{em} xl iusti fuerint quid facies ait nō p^{ro}nuac
p^{ro}p^{ter} xl Ne queso indigner^{is} domū Si loquar Q^{uia} si iusti fuerint
ibi xxx R^{es}pondit. non faciam si invenero xxx Q^{uia} semel ait
cepi loquar ad d^{omi}n^um meū Q^{uia} si iusti fuerint xx D^{ix}it
non interficiāz p^{ro}p^{ter} xx Obsecro inquit ne irascaris domine
Si loquar adhuc Semel Q^{uia} si iusti fuerint ibi decem D^{ix}it
non delebo p^{ro}p^{ter} decem Abiit dom^{us} postq^{uam} loqui cessavit ad abrahā
et illē reuersus est in locum suū

xxx **U**enerunt q^{ue} duo angeli Sodomani vespere sedente
Loth in foris civitat^{is} Q^{ui} cum vidisset eos surrexit
et int^{er} obviā eis adoravit q^{ui} p^{ro}nuis in terrā et d^{ix}it ob
secro domū mei dectinate in domū pueri v^{ost}ri: et manete ibi la
uate pedes v^{ost}ros: Et mane proficiscem^{ur} in viam v^{ost}ram Q^{ui}
dixerunt mⁱⁿime s^{ed} in platea manebim^{us} Compulit illos opp^{re}do.
ut d^{ir}igerent^{ur} ad eū Ingressi^{us} q^{ue} domū eū^{us} fecit convivium
coxit agnū et comederūt. p^{ri}mus aut^{em} q^{uam} irent cubatū. v^{iri}
civit^{atis} vallaverūt domū eū^{us}. a puero vsq^{ue} ad senem omnis
populus simul Vocaverūt loth et dixerūt ei vbi sunt v^{iri} qui
introierunt ad te nocte Q^{ui} d^{ix}it illos huc ut cognoscāmus eos

Egressus ad eos loth postergum accitendens hostium ait Nolite
 queso fratres mei nolite malum hoc facere habeo duas filias que
 nec dum cognouerunt uirum Educam eas ad vos et abutium eis
 sicut uobis placuerit Istis uiris in malum faciat quia ingressi
 sunt sub umbra culmine mei At illi dixerunt Recede illuc Et misit
 inquit ingressus est inquit ut ad uena iniquis ut induces nos te
 ipm mag^{is} illos affligemus Vm q^{ue} faciebant loth vehementissim^e
 Nam q^{uia} p^{ro}pe erant ut effingerent fratres et ecce miserunt manu
 uiri et introduxerunt loth ad se Clanserunt q^{ue} hostium et eos qui
 erant foris p^{ro}ferunt cecitate a minimo usq^{ue} ad maximum Ita
 ut ostium ciuitatis non possent Dixerunt autem ad loth habes
 hic te tuorum quepiam generum aut filios aut filias Omnes qui
 tui sunt educ de urbe hac Delebimus enim locum istum eo q^{uia} in
 troierunt clamor eorum coram dno qui misit nos ut perdamus illos
 Egressus itaq^{ue} loth loquutus est ad generos suos qui accepti
 erant filias eius et dixit Surgite et excedite de loco quia
 delebit d^{omi}nus ciuitatem hanc et uisus est eis q^{uia} ludens loqui Cumq^{ue}
 esset mane rogebant eum angeli dicentes Surge tolle uxorem
 tuam et duas filias quas habes ne et tu putes percas in sceler^e
 ciuitatis Dissimulante illo apprehenderunt manu eius et manu uxoris
 et duarum filiarum eius eo q^{uia} p^{ro}pter d^{omi}nus illi Et eduxerunt eum po^{ne}
 suerunt q^{ue} extra ciuitatem Ibi q^{ue} loquuti sunt ad eum dicentes Sal
 ua animas tuas Noli respice post tergum nec stes in omni loco
 circa regionem s^{ed} in monte saluum te fac ne et tu simul percas
 Dixit q^{ue} loth ad eos Queso domine mi q^{uia} inueni seruum gratiam
 gratiam apud te et magnificasti gratiam et misericordiam tuam q^{uia}
 fecisti mecum ut saluares animam meam nec possim in morte
 saluari ne forte apprehendat me malum et moriar Est ciuitas

Hic iuxta ad quam possim fugere p[ro]p[ter] me. et saluaber in ea. Nunquid
quid non modica est et uiuet anima mea. Dixit q[ue] ad eum ecce
in hoc suscepi p[re]ces tuas ut non subuertam urbem pro qua so-
lutus es. Festina & saluare ibi q[uod] n[on] potero facere quicquid donec
ingrediar illuc. H[ab]eo uocatum nom[en] illius Segor. Sol egressa
est sup[er] terram: et loth[is] ingressus est segor. Igitur d[omi]n[us] pluit sup[er]
Sodomam et Gomorraz sulphur et ignem de celo et subuertit
ciuitates has: et omnes ita regionem: uniuersos habitatores urbiu[m] et
ciuita[rum] uicinia terre. H[ab]ens q[ue] uxor eius em[er]se post se. Versa
est in statuam salis. Abraham aut[em] asurgens mane ubi steterat
p[re]ter eum d[omi]n[us]. Intuitus est Sodomam et Gomorram et uniu[er]-
sam terram regionis illius. Vidit q[ue] ascendentes familiam de terra
quasi fœnatas finim[us]. Cum em[er] subuerteret de[us] ciuitates regionis
illius. recordatus est abrahe et liberauit loth[em] de subuersione urbiu[m]
in quib[us] habitauerat. Ascendit q[ue] loth[is] de segor et mansit in
monte: Due quoq[ue] filie cum eo. Timuit em[er] mane in segor
et mansit in spelunca ip[s]e et filie eius. Dixit q[ue] maior ad mo-
iorem p[ater] n[ost]r[us] senex est et nullo uiro[rum] mansit in terra qui possit
ingredi ad nos iuxta morem uniuersę terre. Veni inebremus
eum uino dormiam[us]q[ue] cum eo ut seruare possimus ex p[ar]te n[ost]ra
semen. Dederunt itaq[ue] p[ater] suo bibere uinum nocte illa et ingres-
sa est maior et dormiuit cu[m] p[ater]e. At ille non sensit nec quādo
accubuit filia nec quā surrexit. Altera q[ue] die dixit maior ad
minorem. H[ab]ere dormiui h[ab]eri cum p[ater]e meo. Demus ei uinum
bibere et h[ab]ere nocte et dormies cum eo ut saluemus seme[n]
de p[ar]te n[ost]ra. Dederunt q[ue] et illa nocte p[ater]i suo bibere uinum.
Ingredita q[ue] est minor filia: dormiuit cum eo. Et nec quidem
tunc sensit quā concubuit vel quādo surrexit. Contempernit

ergo duc filie loti de pre suo. peperit qz maior filiu. et vocavit
nomen eius moab qpe est pr moabitaru vsqz in pntez diem.
Minor qz peperit filiu. et vocavit nomen eius amon i filius pti
mei qpe est pr amonitharu vsqz hodie

Postea inde Abraham in terram australem habitavit
inter cades et Sur et pognata est in gerar. Dixit qz d
Sara vxore sua. soror mea est. Misit go abimelech rex Gerare.
et tulit eam. Venit aut deus ad abimelech per somnium nocte. et
ait illi. En morieris ppter mulierem quam tulisti. habet enim virum.
Abimelech vō nō tetigerat eam. et ait. Domine. Num quare ignorā
tes et iustam interficies. Domine. ipse dixit michi. soror mea est. et
ipa ait se mens est. In simplicitate cordis mei et inuidia ma
nim meaz feci hoc. Dixit dñs ad eū. Et ego scio. qz simplici
corde fecisti. et ideo custodim te ne peccares in me. et non dimisi
ut tangeres eam. Nunc igitur redde vxorem vxo suo. Quia pphā
est. et orabit pro te et viues. Si aut nolueris reddere. Scito qz mor
te morieris tu. et omnia que tua sunt. Statim qz d nocte consur
gens abimelech vocavit omnes suos suos. Et locutus est vniūsa
verba hec in auribz eorum. Tinnuerunt qz omnes viri valde. Vo
cavit abimelech etiam Abraham. et dixit ei. Quid fecisti nob.
quid peccamus iute. quia induxisti super me. et super regnū meū
peccatū grande. Quare nō debisti face. fecisti nobis. Rursus qz
exposulimus ait. Quid vidisti ut hec facer. Respondit abrahā.
cogitavi meū dicens. Forsitan non est timor dei in loco isto.
et interficiet me ppter vxorem meaz. Als aut vere soror mea
est filia patris mei. et nō filia maris mee. et dixi eam in vxorem
postqz ad eduxit me deus d domo patris mei. Dixi ad eam.
hanc misericordiam facies meam in omni loco ad quē ingredier.

Dicens qd frater tuus sum Tunc qd abimelech Oves & boues
et feruos & ancillas: et dedit abrahe. reddidit qz illi Saraim ux-
orem suam. et ait Terra coram vobis est Et vbiqz placuerit
tibi habita Sare aut dixit Ecce mille argenteos dedi fratri tuo.
hoc erit tibi in velamentu oculore ad omnes qui tecu sunt Et quo-
quocunqz perrexeris memeto te deprecensam Orante aut abra-
ham sanavit deus abimelech et uxorem ancillas qz eius et
pepererunt Clanserat em domo omnes vlnas domo abimelech
propter Saraim uxorem abraham

Usitavit aut dñs Saraim sicut promiserat et implevit
que locutus est Conceptit qz et peperit filiu in senectute
sua tempore quo p̄dixerat ei deus Vocavit qz abraham nom
filii sui que genuit ei Sara ysaac et trādidit eum die octava
sicut p̄ceperat ei deus cum centum esset annoru har quippe
etate patris natus est ysaac Dixit qz Sara risum qz fecit in
domu et quicumqz audierit torridebit unguis Rursus qz ita
ait Quis audientu crederet abraham qd Sara lactaret filiu
quem peperit ei iam seni Crevit igitur puer et ablactatus est
fecit qz abraham grande conviviu in die ablactationis eius Cūqz
vidisset Sara filiu agar egyptie ludentem cum ysaac filio suo
Dixit ad abraham Ecce ancillam hanc & filiu eius non em
erit heres filius ancille cum filio meo ysaac Surre accepit hanc
abraham pro filio suo Cui dixit deus non tibi videat asperum
sup pueru & sup ancilla tua Omnia que dixerit tibi Sara
audi vocem eius quia in ysaac vocabitur tibi semen Sed et
filiu ancille faciam in gentem magnam quia semen tuu est
Surrexit itaqz abraham mane Et tollens panem & vinu
aque imposuit scapule eius tradidit qz ei pueru et dimisit eum

R. Hec cum abissus errabat in solitudine Bersabee Cumque co-
 sumpta esset aqua in utero abiecit puerum subter unam arborem
 que erat ibi et abiit. Seditque egregie paulum quantum potest arctus iace.
 Dixit enim non videbo morientes pueros. Et sedens contra lenat
 voces suas et fleuit. Exaudivit autem deus voces pueri; vocavit
 quod angelus domini de celo Agar dicens. Quid agis Agar? Noli
 timere. Exaudivit enim deus vocem pueri de celo in quo est. Sur-
 ge et tolle puerum: et tene manum illius quia in gente magna
 faciam eum. Aperuit quod oculos eius deus. Tunc videns puteum
 aque abiit et implevit uterum. Dedit quod puero bibere. Et fuit cum
 eo. Cui crevit et morata est in solitudine factus quod est inmensis
 sagittarius; habitavit quod in deserto pharan. Et accepit illi mulierem
 suam uxorem de terra egypti. Eodem tempore dixit Abimelech
 et philo princeps exercitus eius. Abraham de terram est in v:
 mueris que agis. Iura ergo per deum ne noceas michi et posteris
 meis stirpi quod mee. sed mihi manum quam feci tibi facies michi et
 erit in qua conuersata es advena. Dixit quod Abraham. ego iurabo
 Et incepavit Abimelech pro puteum aque quem viderat
 simul illius. Respondit Abimelech. nesciui quis fecerat hanc rem
 Sed et tu non iudicasti michi: Et ego non audiri propter hodie. Tu
 licet itaque Abraham. Onus et bones et dedit Abimelech per
 aserunt quod ambo fedus. Et statuit Abraham septem agnas
 gregis seorsum. Cui dixit Abimelech. Quid sibi voluit septem
 agne iste. quas stare fecisti seorsum. At ille inquit. Agnas
 septem accipies de manu mea ut sint in testimonium michi quoniam
 ego fodi puteum istum. Idcirco vocatus est locus ille Bersabee quod uterque mater
 et iniecit fedus propter iuramentum. Surrexit autem Abimelech
 et philo princeps milicie eius: reuerti quod sunt in terram palestinorum.

Abraham vero plantavit nemus in bethsabee et invocavit ibi
nomen eterni dei et fuit totidies tere philistinorum diebus inter
xxv **Q**ue postquam gesta sunt Tentavit deus abraham
et dixit ad eum Abraham abraham: ille respondit assen-
sit illi Tolle filium tuum unigenitum quem diligis issaac et
vade in terram visionis: atq; offer enim ibi in holocaustum super
vnum montem quem monstravero tibi Igitur Abraham de nocte
conversus servavit asinum suum ducens secum duos iuvenes
et issaac filium Cumq; condisset ligna in holocaustum abijt
in locum quem preceperat ei deus Die autem tertio elevatus vidit
locum procul: Dixit q; ad pueros suos Expectate hic cum asino
non Ego & puer illius sperantes: postquam adoraverim re-
vertentur ad vos Tulit q; ligna holocausti et imposuit
super issaac filium suum ipse vero portabat in manibus ignem et
gladium Cumq; per duo pergerent filius Dixit issaac patri suo:
Pater mi At ille respondit quid vis fili mi Ecce inquit ignis
et ligna ubi est victima holocausti Dixit Abraham Deus
providet sibi victimam holocausti fili mi Pergentem q; pariter
venerunt q; ad locum quem ostendit ei deus Non edificavit
altare et desuper ligna composuit Cumq; colligasset issaac
filium suum posuit enim super altare super struem lignorum
Extendit q; manum et arripuit gladium ut immolaret filium
Ecce angelus domini de celo clamavit dicens Abraham
Abraham Cum respondit assensum: Dixit q; ei non extendas
manum tuam super puerum neq; facias illi quicquam Vinc
cognovi q; times deum Et non peperisti filio tuo uni-
genito propter me: servavit Abraham oculos suos vidit q;
post tergum arietem: inter vepres herentem cornibus

47
Quem assimes obtulit holocaustum pro filio. Appellat
qz nom loca illius dñs videt. vñ vsqz hodie dicit in monte dñs
videbit. Vocavit aut angelus domū abraham scđs de celo
dicens per me metipm iuram dicit dñs. quia fecisti rez
hanc. et non pps peperisti filie tuo vngemto pñt me Be
nedicam tibi et multiplicabo semen tuū sicut stellas celi
et velut arenam que est in lutoze maris possidebit qz se
men tuū portas mñozū suozū. et benedicentur in semine
tuo omēs gentes terre. quia obedisti. vñ mce Reversus
est abraham ad pueros suos Abijerūt qz desidez sumit et
habitavit ibi. Hys itaqz gestis iuratu est abraham qz
melcha quoqz genuisset filios nathoz frī suo. ^{hys} habens pñ
geutū. et hñc frēm suū Chammel pñm Siroze. et thagez
et Azam ^{pñs} helias qz ^{pñs} adlaph ac bathud. de quo nata
est rebecca. Octo istoz genuit melcha nathoz frī abrahā.
Concubina vero illius. nomie ^{remia} zoma peperit thaboe et
Saon et Saam et Hoas et maatha. **Sunt aut Sara xxiii**

Apit aut Sara centū xx vii annis. et mortua est
in civitate harboe que est hebron in tra Canaan.
Veniit qz abraham ut plangeret et flet eam. Cumqz su
recessit ab officio funeri loquutus est ad filios ^{heth} dices.
Advena sum et peregrinus apud vos. Date michi in se
pulcri vestrum ut sepeliar mortuū meū. Responderūt
filij heth. Audi nos domne princeps dei es apud nos. in cler
tis sepulcri nris sepeli mortuū. nullus qz te phibe poterit.
quoniam in ^{monumeto} monumentū eius sepeliar mortuū tuū. Surrexit
aut abraham et adoravit pñm ^{heth} vñ filios ^{et heth} heth. Dicit qz
ad eos Si placet anime vñ ut sepeliar mortuū meū.

[illegible]

omnibus que habebat: pone manum tuam subter femur meum: ut ad-
 iurem te per deum celum et terram ut non accipias uxorem filio meo de fili-
 abus Chanaan: inter quos habito. Sed ad terram et ad cogni-
 tionem meam proficietur: et inde accipias uxorem filio meo Isaac.
 Respondit finis. Si noluerit mulier ut nectam in terram hanc. Num
 reducere debeo filium tuum ad locum de quo egressus es? Dixit abraham.
 Cave: nequam reducas illum filium meum. Domus dei teli qui tulit
 me de domo patris mei: et de terra nativitatis mee: qui loquutus
 est michi et iuravit dicens. Semini tuo dabo terram hanc. Ipse
 mittet angelum suum coram te. Et inde accipies uxorem fi-
 lio meo. Sin autem noluerit mulier sequi te. Non teneberis iuramento.
 tantum filium meum ne ducas illum. Posuit ergo finis manum
 sub femore domini sui Abraham: et iuravit illi super sermone hoc.
 Tulit ergo decem camelos de grege domini sui: et abiit. Et ex
 omnibus bonis suis portans pecuniam profecta quod prexit in meze
 potthamiae ad urbem nachor. Cumque camelos fecisset arduum
 extra opidum iuxta puteum aque. Vespere eo quo solent mulieres
 egredi ad aurigendum aquarum. Dixit dominus meus abraham.
 Occurre mihi obsecro hodie et fac misericordias tuas domino meo
 Abraham. Ecce ego sto prope fontem aque. Et filie habitatorum
 huius civitatis egredientur ad hauriendas aquas. Igitur puella
 tua duxero in uxorem tuam ut bibam: et illa respondeat.
 Bibe: quoniam et camelis tuis dabo potum. Quia est quoniam parasti seruo
 tuo Isaac: et per hoc intelligam quod feceris misericordias tuas domino meo.
 Necdum verba intra se complenerat. Et ecce Rebecca egrediebatur
 filia batuelis filij melchise uxoris nachor fratris abraham. Habens
 iudicium in scapula sua puella decora nimis. Virgo quod pulcherrima
 et incognita viro. Descenderat autem ad fontem: et impleverat
 iudicium ac venebat. Occurrit ergo ei finis et ait. parvulum

paucissimum michi ad sorbendum aque p[ro]be de ydria tua. Tunc
respondit bibe domine. Celeritq[ue] ^{deposuit} ydrias super vlnas
suas et dedit potum ei. Cumq[ue] ille bibisset adiecit Cinnecias
et camelis tuis hauriam aquas donec cuncti bibant. Effundens
q[ue] ydriam in canalib[us] recurrit ad puteu[m] et hauriret aquam
et hauriam omib[us] camelis dedit. Ille aut[em] contemplant[ur] eam
tanta[m] fore volens vtru[m] profectu[m] fecisset uter suu[m] domu[m] an no[n]
postq[uam] igitur biberat cameli protulit vir manes aureas
appendentes. s[un]tq[ue] duos armillas tota[m] pondere s[un]tq[ue] decem.
Dixitq[ue] ad eam Cuius es filia. Induta michi. Est in
domo patris tui locus ad manendu[m]. Tunc Respondit filia
Batuelis sum filii nathor quem peperit ei melcha. Et addidit
dicens: palearu[m] quoq[ue] et feni pluuim[us] est apud nos et locus
spaciosus ad manendu[m]. Int[er]munt se homo et adiuu[n]t d[omi]n[u]s
dicens Benedictio domus d[omi]ni domui mei a braham qui no[n] ab
fuit misericordiam s[ed] veritate[m] suam a d[omi]no meo et recto
ut mere me p[er]duxit in domu[m] fr[atr]is domui mei. Cuius itaq[ue] p[ro]p[ri]et[as]
la et m[un]tiant in domu[m] matris sue. Cuius que audierat ha
bebat aut[em] rebecca fr[atr]em nomine laban. Cui festina[m] egressa
est ad homine[m] ubi erat fons. Cumq[ue] vidisset in aures et armil
las in manib[us] sororis sue et audisset cuncta verba referent[ur] her[et] lo
quutus est michi homo. Venit ad viru[m] qui stabat iuxta camelos
et prope fontem aque. Dixitq[ue] ad eum Ingredere benedite
domine. Cur foris stas. preparavi tibi domu[m] et locum camelis
tuis. Et introduxit eum in hospitiu[m] ac d[omi]n[u]s stravit camelos.
Deditq[ue] paleas et feni et aqua[m] ad lavandos pedes camelo[rum]
et virorum qui venerant cu[m] eo. Et appositus est in conspectu
eius panis. Cui ait non comedam donec loquar s[er]mones
meos. Respondit ei loquere. At ille s[er]mo magnu[m] a braham su[us].

Et domus benedixit domui meo valde. Magnificatus est et
 dedit ei oves et boves: argentum et aurum: seruos et ancillas
 camelos et asinos. Et peperit Sara uxor domus mei: filium domus
 meo in senectute sua. Deditque ei omnia que habuerat. Et admi-
 rant me meo domus dicens. Non accipias filio meo uxorem de
 filiabus Chanaanorum in quorum terra habitas sed perges ad domum
 patris mei: et de cognatione mea accipies filio meo uxorem. Ego
 vero respondi domui meo. Quid si noluerit venire mecum
 mulier? Domus autem in omni conspectu ambulo: mittet angelum
 suum tecum: et diriget viam tuam. Accipiesque uxorem filio meo
 de cognatione mea: et de domo patris mei. Innocens eris a ma-
 ledictione mea: cum veneris ad propinquos meos et non dixerint
 tibi. Veni ergo hodie ad fontem aque: Et dixi domui deus
 domus mei abraham. Si direxisti viam meam: in qua nuncambu-
 lo: ecce sto iuxta fontem aque: et virgo que egredietur ad haurien-
 dum aquam: audiet me. Da michi parvulum aque ad
 bibendum ex ydria tua: et dixerit michi: et tu bibe: et camelis
 tuis hauriam. Quia est mulier quam paravit dominus filio domus
 domus. Hec mecum tacita voluerem apparuit rebecca veniens cum
 ydria quam portabat in scapula. Descenditque ad fontem et hausit
 aquam: Et ait ad eam. Da mihi parvulum bibe: que festinans
 deposuit ydriam de humero: et dixit vir: et tu bibe et camelis
 tuis potum tribuam. Bibi et adaquavit camelos. Interrogan-
 tam: et dixi. Cuius es filia? Tunc respondit filia danielis sum
 filii nathans quem peperit ei melchior. Suspendi itaque inanes
 ad ornandum faciem eius: et ancillas in manibus eius pro
 quod adoravi dominum benedicens domino deo domus mei abraham: qui
 prout me recto iudicio ut sumem filiam fratris sui filio eius.
 Quod si facit misericordias et veritate cum domino meo.

inducate michi Si aut^{aliud} illud placet. et hoc dicit michi ut va-
dam ad dextram. siue ad sinistram Responderunt laban et
batuel. A domino egressus est sermo: et non possumus ex placitu
eius quicquam aliud tecum loqui. En rebecca toram te est. Tolle
eam & proficiscere. et sit uxor filii domi tui sicut loquutus e
dominus. Et cum audisset puer abraham. prostratus adorauit in
fra domum. Prostratusq; vas argenteis et aureis et vestibus.
Dedit ea rebecca pro nomine. Filiusq; eius & mater munera of-
tulit. Vinito quoq; conuiuio. vespentes put & bibentes manserunt
ibi. Surgens aut mane loquutus est puer. Dimittite me ut
vadam ad domum meam. Respondit frater eius & mater. Manet
puella saltem decem dies apud nos et postea proficiscetur. Nolite
aut me retinere. quia dominus surrexit manum meam. Dimittite
me ut pergam ad domum meam. Dixerunt. Vocamus puellam: &
queramus voluntatem eius. Cumq; remissus et saturatus sunt. Vis-
it cum homine isto: Etue aut vadam. Dimiserunt ergo eam.
& matrem illius. sermumq; abraham et comites illius. valde
imprecantes prospera sorori. atq; dicentes. Soror nostra es. Crescas.
in mille milia. et possideat semen tuum portas vinearum tuorum.
Igitur rebecca et puella illius. ascensis camelis secute sunt
puerum. Cui festinus reuertebatur ad domum suam. Eo qd
isaac & ambulabat per viam que ducit ad puteum. cuius nomen
est vident et vident. habitabat enim in terra australi. et egressus
fuerat ad meditandum. in agro inclinata iam die. Cumq; lenasset
oculos. vidit. camelos venientes procul. Rebecca qd conspexerat. isaac
descendit & camelo. et ait ad puerum. Quis est ille homo qui venit
per agrum in occursum nobis. Dixit qd ei. Hic est dominus meus. At
illa tollens palum coepit se. Seruus aut cuncta que gesserat
narravit domino suo. Isaac. Cui introduxit eam in tabernaculum.

Sare matris sue: et accepit eam uxorem: et intantum dilexit
eam. ut sororem. qui ex morte matris amiserat: temperaret.

xxv

Abraham autem duxit uxorem aliam nomine Cethu^{ram}
ram. que peperit ei Zamram et Jexan et madian et madian
et lesoth et smach. Jexan quoque genuit saba et dadan. filii dadan
fuerunt assiri et latissimi et laomimi. At vero ex madian
ortus est cetha et opher et enoch et abyda et Theldaa. omnes
filii Cethure. Dedit quoque abraham cuncta que possederat ysaac. fi
lius autem octidmari largitus est munera: et seperavit eos ab
ysaac filio suo. dum adhuc viveret ad plagam orientalem.
Fuerunt autem dies vite abrahe. C lxx annu: et de faciens mor
tuus est in senectute bona proinde quod erat et plenus dierum.
Congregatus quoque est ad populum suum. Et sepelierunt eum ysaac
et ysmahel filii sui in spelunca duplici. que sita est in agro
filii effrem scortici. eregione mambre. quam emerat a filiis
beth. ipse ibi sepultus est. et Sara uxor eius. Et post obitum
illius benedixit dominus ysaac filio eius. qui habitabat in egiptu.
puteum nomen dedit et videtur. Hec sunt generationes
ysmael filii abrahe. quem peperit ei agar egyptiaca ancilla
formosa Sare. Et hoc nomina filiorum eius in vocabulis et
generacionibus suis: primogenitus ysmahel. ^{nabowth} nabowth. Deinde
^{bedai} bedar et ^{abdiel} abdiel et ^{masan} masan. masna quoque et ^{dyma} dyma et massa
^{adad et tyma et vnapthalis et theochyna} adad et tyma et vnapthalis et theochyna. hi sunt filii ysmahel.
et hoc nomina per castella et opida eorum principes tri
bui suorum. Et facti sunt anni vite ysmahel. C lxxvii.
Deficiens quoque mortuus est et appositus est ad populum suum habitantibus
ab egipta usque ad syrie. que respicit egiptum introeuntibus assy
riam. coram cunctis fratribus suis obiit. Hec quoque sunt genera
tiones ysaac filii abraham. Abraham genuit ysaac. Cui

[illegible]

Q2ta autem fuit super terram. post illam sterilitate
que acciderat in diebus abraham abiit isaac
ad abimelech regem palestinorum in ^{Gerara} Gerara apparuit
qz ei dñs. et ait. ne descendas in egyptum. s; quiesce in
terra quam duxero tibi. et peregrinare in ea. ero qz tecum. et
benedicam tibi. Tibi enim et semi tuo dabo vniuersas regiones

Das et benedicentur in semine tuo omnes gentes terre eo quod obedi-
erunt Abraham voca mee et custodierunt precepta mea et mandata
et ceremonias legesque servaverunt Mansit itaque Isaac in gera-
ra Cum tunc interrogaretur a viris loci illius super uxore sua
Respondit soror mea est Tunc erat enim quod sibi socia esset
conjugio reputas ne forte interficerent eum propter ipsius pulchritu-
dinem Cumque pertransissent dies plurimum et ibi de moraretur
prospiciens Abimelech rex palestinorum per fenestram vidit
eum iocantem cum zebora uxore sua et accessit eo ait prospice
cum est quod uxor tua sit Cur mentitus es sororem tuam esse
Respondit tui ne noceret propter eam Dixit quod Abimelech quare
imposuisti nobis potuit coire quispian de populo cum uxore tua
et inducis super nos grande peccatum precepit quod omni populo di-
ceret Qui tetulerat hominem hunc uxorem morte moriatur
Seminauit ergo Isaac in terra illa et venit in ipso anno re-
tuplum Benedixit quod ei dominus et locupletatus est homo et ibat
proficiens atque succrescit donec vehementer magnus effectus
est habuit quod possessionem olivum et arborum et familie
plurimum Ob hoc impidentes ei palestini Omnes puteos
quos foderant servi patris eius Abraham tempore illo
obstruxerunt humo in tantum ut ipse Abimelech diceret ad
Isaac Recede a nobis quia potentior factus es mihi valde
ille descendit ut veniret ad torrentem gerara habitavit quod
ibi Knefem fodit alios puteos quos foderant servi patris
eius Abraham et quos illo mortuo olim obstruxerat pale-
stinii Appellavit quod eos hisce nominibus quibus ante per vocaverat
foderunt quod in torrente et invenerunt aquam vivam Sed
et ibi iurgium fuit pastorum gerare adversus pastores Isaac
Dicentes nostra est aqua Quamobrem nomen putei ob id quod

etne fontes quosque
foderat fuit Isaac
et abstruxit
Abimelech traiecit
quid morali hoc
videtur non minus
nos puteos foderat
ad in septem facie abstru-
simus alia peni-
nam quos tunc oalli
nos ad alta tend-
tibus mundi pro-
venit cogitatione
ingenit et qui ingrat
genuc stit aqua tollit
sepe haque ad dequo
sunt mendum mali-
ty pponit insidias
quam toleramus qu-
meti me frenare cog-
itationi pulchrum apper-
et mendum me oculos
a luce intima visionis
obstruit quas vivunt
pro pulchritudine dabit
detrahe a me malige-
patent insinuas qu-
mandata de puniti no-
potat ad muliere punit
insidias de meti tolerabit
et moralium punit cu-
sup de iob xpx et p-
vipe con hostes suos
et arguitur carceribus
et arguitur de punit
elegit dicitur quod elegit

2
acciderat. vocant calumpnia. appellant qz cum in inimicitias
profectus qz inde fecit aliu puteu pro quo no atenderunt. Ita
qz vocant nome eius. latitudo. dicens. Vinut dilatant nos dñs
et fecit cretere superam. Ascendit aut ab illo loco in Bersabee
ubi apparuit ei dñs in ipa nocte dicens. Ego sum deus abra-
ham pñs tu. noli time. qma ego tecum sum. & benedicam
te: et multiplicabo seme tuu pñt pñm meum abraham. Itaqz
edificavit ibi altare et invocant nome domi. Extendit ita
bernardm et pcepit suis suis vt foderent puteu. Ad quem
locum cum venissent de geraris abimelech et otgazath
amici eius et phicol dux militu. loquut qz est eis ysaac q
venist ad me que odistis et expulist a vobis. Cui respon-
derunt. vidimus te cum esse. dñm. et idco nūc dicim. Sit ma-
nentiū mī nos & meam fedus. vt non facias nobis quicquid
mali fuerit et nos mī tuoꝝ attingim. nec ferim. quid te ledet
qz cum pace dimissim. autem benedictione domi. Fecit ge-
cis primum. et post cibum & potum surgentes mane iura-
verūt sibi inuituo. Dimisit qz eos ysaac. pacifice in locū suū
Ecce aut in ipso die venerunt sū ysaac. annuntiantes ei de
puteo que foderant. atqz dicentes. invenimus aquam. Unde appel-
lavit eum abundantiā. nome vero eius impositū est Bersabee
vsqz in putez dies. Esau vero quadragenarius duxit ux-
res. Judith filiam. ren etheij bazamathi filiam olon. eius. loci
que ambe offenderunt iunium ysaac et Rebetam.

xxvii **S**emit aut ysaac & caligaverunt oculi eius et viad
non poterat. Vocant qz esau filiu suū maiorez et de-
xit ei. fili mi. Cui respondit. assim. Cui pater. vides inquit
qz semerim. et ignorem diem mortis mee. Summe anima tua
phaetram et arcum. & egredere foras. Cuiusqz venatu aliquid

apprehenderis. fac michi inde pulmentum sicut me velle nosti:
 et affer ut comedam et benedicat tibi anima mea antequam
 moriar. Cum tum audisset verba. et ille abiisset in agrum
 ut iussione patris sui impleret. Dixit filio suo Jacob An
 dnu prem tuu loquentem cum esau fratre tuo. et dicente
 ei affer michi de venatione tua. et fac tibos. ut comeda
 et benedicat tibi coram domino. antequam moriar. Nunc go
 fili mi. acquiesce osibus meis. et pergens ad greges. affer mi
 duos edos optimos. ut faciam ex eis escas patri tuo quibus
 libenter vescatur. Quas cum intuleris et comederis. bene
 dicat tibi antequam moriar. Cum ille respondit. Nosti quod frater
 meus esau homo pilosus est. et ego lenis. Si autem tractaverit
 me pro meo. et senserit. timeo ne putet me sibi voluisse
 illud. Et inducat super me maledictorum pro benedictione.
 At quem mater in me sit. aut ista maledictio fili mi. tantum
 audi vocem meam. et vadens affer que dixi. Abiit et tulit
 et dedit matri sue. paravit illa tibos sicut noverat velle patris
 illius. et vestibus esau valde bonis quas apud se habebat domi
 luduit eum. pelliculas quoque edorum induxit manibus et collo
 munda texit. Deditque pulmentum et panes quos coxerat edidit.
 Quibus allatis. dixit. pater mi. at ille respondit. audio quia es
 fili mi. Dixit quoque Jacob. ego sum esau primogenitus tuus. feci sic
 prout iussisti michi. Surge scilicet comede de venatione mea. ut be
 nedicat michi anima tua. Rursus ihsaac ad filium suum ait.
 quod inquit ^{tam cito} tam cito invenire potuisti fili. Cui respondit.
 voluntas dei fuit. ut cito occurreret michi quod volebam. Dixit quoque
 ihsaac. Accede huc ut tangam te. fili mi. et probem utrum tu
 sis filius meus esau an non. Accessit ille ad patrem. et palpato
 eo dixit ihsaac. Vox quidam. vox Jacob est. sed manus sunt:

manus esau et non cognovit eum quia pilose manus. similes
maioris expresserat Benedicens ergo illi ait Tu es filius meus
esau Qui respondit: ego sum At ille affert michi nuntius cibos
de venatione tua filii mi ut benedicat tibi anima mea Quos cum
allatos comedisset Obtulit ei et vinum Quo haurito dixit ad
eum Accede ad me et da michi osculum filii mi Accessit et
osculatus est eum statimque ut sensit vestimentorum eius flagran-
tiam Benedicens ait Ecce odor filii mei sicut odor agni pleni
cum benedixit dominus dominus Det tibi dominus de more teli et de
pugnaedine terre habundantiam frumenti vini et olei et fiant
tibi populi et adorent te tribus Esto dominus fratri tuo et multiplicet
ante te filii matris tue Qui maledixit tibi sit illa maledictio
et qui benedixerit tibi benedictionibus repleat Vix isaac sermone
complenerat et egressus harob foras venit Esau coctosque de
venatione cibos intulit patri dicens Surge pater mi et comede
de venatione filii tui ut benedicat anima tua mi Dixitque illi isaac
Quis enim es tu Qui respondit: ego sum primogenitus filius tuus
esau Expavit isaac stupore vehementi et ultra quam credi posset
admirans ait Quis ergo ille est qui dudum de venatione captus
predam attulit mi et comedi ex omnibus prius quam tu venires
benedixi ergo ei et erit benedictio Auditis esau sermone prius irru-
it clamore magno: et contristatus ait Benedic et michi pater
mi Qui ait: venit germanus tuus fraudulenter et accepit be-
nedictionem tuam At ille subripuit Iuste vocatum est nomen eius ja-
cob Supplantavit enim me: enim altera vice primogenita mea tu-
lit: et nunc secundo subripuit benedictionem meam Rursus ad patrem
ait Nunquam non renasti et michi benedictionem Respondit isaac
dominus tuus illum constitui et omnes fratres tuos servavi illius sub-
iugam frumento vino et oleo stabili enim: et tibi filii mei

quid vltra faciam Cum esau aut Num vnaq tui benedictio
habet p[ro] mi multu quoq[ue] obsecro vt benedicas Cumq[ue] emlatu
magno p[ro]ficeret: motus ysaac dixit ad eum Depugnauit t[er]re
et de rore celi de super erit benedictio tua vni[us] gladio et fr[atr]u
tuo p[ro]ficeret Tempus q[ue] venit cu[m] excutias et soluas ingru[m] de
ceruicib[us] tuis Oderat aut[em] semp[er] esau iacob pro benedictione
qua benedixerat ei p[ro] Dixit q[ue] in corde suo veniet dies luctu
p[ro]p[ter] me: vt occidam iacob fr[atr]em meum Numquid q[ue] sunt heredes
Cui mittes et vocans iacob filiu[m] suu[m]: Dixit ad eum: ecce
esau fr[ater] tuus minatur[is] ut occidat te Numc go fili audi vocem meam
et conuersus fuge ad laban fr[atr]em meum in Aram habita q[ue]
ibi dies paucos cum eo donec requiescat furor fratris tui et res
sit indignatio eius obliuiscatur q[ue] eoru[m] que fecisti in eu[m] p[ro]p[ter] ea
mittam et adducam te inde huc Cur orabatur utroq[ue] filio in vno
die Dixit q[ue] reuera ad ysaac maritum suu[m] Tedit me vult mee
p[ro]p[ter] filias theth Si accipere iacob uxorem de stirpe t[er]re huius nolo

Uocant itaq[ue] ysaac iacob et benedixit // *vincere xxviii*
precepit q[ue] ei dicens Noli accipere coniugem de genere cha
naan Sz vade et proficiscere in mezopotamiam syrie ad do
mum batuel p[ro]p[ri]i matris tue: et accipe tibi inde uxorem de
filiab[us] laban amicum tui Dns aut[em] omnipotens benedictat tibi
et crescere te faciat atq[ue] multiplicet vt sis in turba p[ro]p[ri]a et
det tibi benedictio[n]em Abraham: et semini tuo post te vt possideas
terram p[ro]p[ri]am tue: q[uon]ia p[ro]p[ri]um est anno tuo Cumq[ue]
dimississ[et] eum ysaac venit mezopotamiam syrie ad laban
filium batuel fr[atr]em rebeccae matris sue Cuius aut[em] esau q[ue] be
nedixit p[ro]p[ri]i iacob: et misiss[et] eum mezopotamiam syrie vt
inde uxorem duceret et q[ue] p[ro] benedictio[n]em p[re]cepisset ei dicens Non
accipias coniugem de filiab[us] Chanaan q[ue] q[ue] obediens iacob p[er]uenit

sine ipſi in ſynnam probans quoq; qd nō libent' aſpiceret p' ſuis filiis
 Chanaan' mit ad iſmahelem et dixit uxorem abſq; hīs quas prius
 habebat melech filiam iſmahele filii abraham ſororem naba
 oth. Ngitur egreſſus Jacob de berſabee p'gebat aaram. Cum
 uenisset ad quendam locum et vellet in eo requieſcere po
 ſitis occubitu tulerit & lapidibus qui iacebant. et ſupponens
 capiti ſuo dormiunt in eodem loco viditq; in ſompniis ſcalam
 ſtantes ſuper eam: et tacumē ems tūgens celum angelos
 quoq; deſcendentes & aſcendentes per eam p'eam. Et dñm in mixū
 ſcale dicentes ſibi Ego ſum dñus & abraham p'is tu et dñs
 iſaac. Terram in qua dormis tibi dabo et ſemī tuo. Eut q; genuit
 tuū tamq̃m pulvis t're. Dilatabis ad orientem et occidentem et
 ſeptentrionem et meridie et benedicet in te. et ſemī tuo. tu te
 tribus t're. et ero tuſos tuis quotūq; p'ceſſeris et reducam te
 in terram hanc: nec dimittam niſi complerem vniuerſa que dñs

isto: et ego nesciebam: pauesq; qm̄ terribilis est inquit locus iste

ne. tulit lapidem quē supposuerat capiti suo: et crexit lapidem in

que lusa potat^r vomit et^r votum dices si fuerit deus meum et

ad vestendum et vestimentū ad induendum reuerfus qz prospere

crexi in titulum parabit em domus dei Et introit que dicitur

Rosertus est ergo iacob et venit in terram orientalem.

intra cum Nam ex illo ad agnabant pectora et os eius

[illegible]

11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533

2. 1

CErnes autem Rachel quod infamata esset Invidit satori.
et ait marito suo Da michi liberos alioquin moriar
Cum iratus respondit iacob Nimis prodego ego sum. qui pro amice
fructu ventris tui Ne illa. habeo inquit famulas balam. ingredere
ad eam ut pariat super ^{gemma} gema mea ut habeam ex illa filios. Dedit
que bala in coniugium Tunc ingressa ad se viro concepit et peperit
filium Dixit que Rachel. indicant michi dominus et gaudent vultus mei
Dans que michi filium. et ideo vocant nomen eius daan Rursusque
balam concipiens peperit alium. pro quo ait Rachel Comparavit
mihi dominus cum sorore mea. et virum. vocavit que eum nephtalim.

Senectus autem sua quod parere non desisteret. Selpham anallam suam
marito tradidit et haec pro conceptu edente filium dixit felicitatem
et idcirco vocavit nomen eius Saad peperit quoque Selpha alterum
Dixit quoque sua hoc beatitudine mea beatam quippe me dixerit
mulieres propter appellavit eum asser. Egressus est autem ruben tempore
messis triticee in agrum Reperit mandragoras quas huc mariti
sue attulerat Dixit quoque Rachel Da michi partem de mandragoris
filii tui et illa respondit parum ne tibi videatur quod prius in maritum
nisi esset mandragoras filii mei tuleris Et ait Rachel dormiat
tecum hac nocte pro mandragoris filii tui Redemisti quod ad res
am de agro ^{jacob} Egressa est in occursum eius sua et ait ad eum Ad
me ingredieris quia mercede conduxi te pro mandragoris filii
mei Dormiunt quoque cum ea nocte illa et exaudivit dominus preces illius
Concepit quoque et peperit filium quintum et ait dedit dominus mercedem
meam quia dedit anallam meam viro meo appellavit quoque nomen
eius isachar Rursum sua concipiens peperit sextum filium et
ait dedit me dominus dote bona in hac vita meum erat maritus
meus eo quod genuerim ei sex filios et sic appellavit nomen eius
Zabulon Postquam genuit filiam nomine Dinam Recordatur
est dominus Rachelis exaudivit eam et apparuit velum eius Que
concepit et peperit filium dicens addat michi dominus filium alium
Abstulit enim dominus obprobrium meum et vocavit nomen illius Ioseph
Nato autem Ioseph Dixit Iacob Socero suo Dimitte me ut
revertar in patriam ad terram queam Da michi uxores
et liberos meos pro quibus servivi tibi ut abeam Ait illi labor tu noster
inveniam gratiam in conspectu tuo expuncto didici quod benedixit ^{fuit}
michi deus propter te Consatue mercedem tuam quam dedit tibi ^{quod fuit}
Ait ille rudit Tu noster quod servivi tibi et quia in malis meis
fuerit possessio tua modicum habuisti antequam venirem et nunc domos.

effectus es. Benedixit quod datus tibi ad introitum meum. Iustus
est inquit ut promittas aliqui domini nescit. Dixit quod Laban quod
dabo tibi. At ille ait. Nichil volo si si feceris quod postulo. utrum
pascam pectora tua. Siira omnes greges tuos et sepeva curtas
oues varias et sparsas valle et quidamque fulvum et maculosum
fuerit et vixit tam in omnibus quam in capris erat merces mea.
Respondit quod in tras iusticia mea quam placati tempore advenit
coram te. Et omnia que non fuerit maculosa varia et fulva tam
in omnibus quam in capris fuerit me argues. Dixit quod Laban gratum
habeo quod petis: et sepeverunt in illo die. Capras et oues. hircos
et arietes varias et maculosas. Cunctis autem gregem vincto
lore. et albi et nigri velles. tradidit in manibus filium suum et
posuit spatium inter se et ^{generis} generis spacio trans ducit. Cum
pasceret reliquos eius greges. Colles autem Jacob virgas popu-
leas purpureas et amigdalinas et cyprianas: et septem decora-
vit eas. Et tractavit quod corneis in his expoliata fuerint caudae
apparuit. Illa vero que integra erant. virga permanserunt. atque
hunc modum color effectus est variis. posuit quod eos in canalibus ubi
effundebat aquam ut cum venisset greges ad bibendum. ante oculos
habebat virgas et in conspectu earum quaeperunt. Factum quod est ut in ipso
colore corneis oues intuerentur virgas. et parerent maculosa
varia et diversis colore respu. Dimisit quod greges Jacob et posuit
ante oculos arietum virgas. Erant autem alba quoque et nigra Laban.
Cetera vero Jacob sepebat inter se gregibus. Nigritur quod primo
tempore ascendebat oues posuit Jacob virgas in canalibus aquarum
ante oculos arietum et ovium. ut in earum contemplationem quaeperunt.
Cum vero serotina admissura erat et accepta extrinsecus non ponebat
eas. Facta quod sunt ea que erant serotina Laban. et quod ipse tempore Jacob,
dixit quod est hoc vel modum et hunc greges multos et asellas et fures camelos
et asinos.

Postquam autem audirent verba filiorum laban dicens. xxxij
 Sic iacob omnia que fuerunt patris mei et de illius facultate
 ditatus factus est multatus. Adhuc erat quod faceret suus laban quod
 non omnis esset erga se sicut heri. Et induratus maxime dicit
 sibi dominus. Revertetur ad terram patris tuorum et ad generationem tuam.
 Ego quoque tecum inivit et vocavit carbel et liam in agrum ubi pasce-
 bat greges. Dixit quoque eis. Video faciem patris vestri quod non sit er-
 ga me. sicut heri. Et induratus. Deus patris mei fuit mecum
 et ipse noscat quod totis viribus meis servierim patri vestro. Sed pater
 vester laban tenuerit me et mutavit mercedem meam dicens
 viabus et tamen non dimisit eum deus ut noceret michi. Sed quando
 dixit. Variis erunt mercedis tue pariebant omnes oves va-
 rios fetus. Quando vero coeno aut alba quique amplexus pueri
 de omnes greges alba pepererunt. Tulit quoque deus substantias
 patris sui et dedit michi. Postquam enim conceptus omni tempore
 advenerat. Lenam octos meos in sompnis et vidi ascende-
 tes mares super feminas. ^{males}varios et masculos diversorum colorum.
 Dixit quoque angelus domini ad me in sompnis. iacob. et respondi
 assensum. Lena octos tuos et vidi vniuersos masculos viros asce-
 dentes super feminas. Varios respice atque masculos. Vidi enim omnia
 que tibi fecit laban. Ego sum deus Bethel ubi vniuersi lapides
 et vniuersa vota michi. Vnde ergo surge et egredere de terra hac
 Revertens in terram nativitatis tue. Responderunt carbel et
 liam. Numquid habemus residuum quicquam in facultatibus
 et hereditate domus patris nostri. Nonne quod alienas reputa-
 vit nos et vendidit. comedit quoque panem nostrum. Sed deus tulit opera
 et vobis eas tradidit ac filiis nostris. ^{que}Omnia precepit tibi dominus
 fac. Surrexit itaque iacob et imposuit libens suis et gregibus
 super camelos abiit. Tulit quoque omnes substantias gregis

et quicquid in mesopotamia adquisierat pergens ad isaac patrem
suum in terram chanaan. Eo tempore laban ierat ad tondendas
ovies. Et rachel furata est idola patris sui. Noluit quod iacob
conspiceret sororem suam quod fugeret. Cum abisset tam ipse quam omnia
que in domibus erant et apud ^{amne} transmissis pergeret trans montes
Balaad. Nuntiata est laban die illa quod fugeret. Cum assumpseret
suis fratribus persequitur est eum vii diebus et comprehendit in monte
Balaad. Vidit quod in sompniis diceretur sibi dominum. Cane nequiter
aspice loquar trans iacob. Nam quod iacob extenderat in monte tha
bernaculum. Cumque ille persequens esset eum trans fratribus suis in
eodem monte. Balaad fixit tentorium suum et dixit ad iacob
Quare ita egisti ut clam me abiret ^{abiret} filias meas quasi captas
quasi captas gladio. Cur me ignorante fugeris voluisti nec
inducere in quod persequar eum quando cum Cantuymphis
et cytharis et non es passus ut oscularer filios ac filias.
Stulte operatus es. Et inquit quid valet manus mea reddere tibi
malum sed deus patris tui heri dixit michi. Cane ne loquaris cum
iacob quicquid dixeris. Exquo ad tuos me impellas et desiderio tibi cum
domo patris tui. Cur furatus es deos meos. Respondit iacob. et ne scire
profecto sum tuium ne auferres filias tuas violentum. Et ante furti
me arguis apud quem invenies deos tuos necesse coram fabris
scrutare quicquid tuorum apud me invenies: hec dicens ignora
bat: quod rachel furata esset idola. Ingresso itaque laban thabernaculum
iacob et hic et utrimque famule non invenerunt. Cumque
intrasset tentorium rachel illa festinas abscondit idola subter
stramenta cameli et sedit de super. Scrutanti quod omne tentorium
et nihil invenirent aut. Ne nascatur dominus meus quod coram te assu
ge nequeo. quia consuetudinem feminae per me accidit michi.
Sic delusa est sollicitudo querentis. Timens quod iacob cum

iurgio aut Quam ob culpam meam et ob qd patm meū sit
 exarsit p me. et scrutatus es omēs subpelleceles meam cōd.
 qnd inuēsti de cūcta sbā domus tue pone hic coram filiis
 tuis vt iudicent int me et te. Adāo xxi annis fui tecū omēs
 tue et capre scitiles nō fuerunt dētes gregis tui nō comedi-
 uer captū a bestia ostendi tibi. Ego omē dampnū reddebaz.
 Quicūq furto pibat a me frigebas noctū dieq estu urebar
 et gelu frugebar. recedebat q sumpnus ab oculis meis. Sic
 p xx annos in domo tua summi tibi. xiiii pro filijs et sex pro
 gregibus tuis: minūisti q mercedem meam dēte vmbus
 nisi deus pīs mei abrahā et timor ysaac affuissē m. fē
 san modo iudiciū dimisisses afflictōem meam et laborem
 manū meā respexit deus et arguit te heri. Rediit ei laban
 filiū mei et filie mee et greges tui et omnia que tuis meis sunt.
 Quid possim fare filiis meis et nepotibus meis. Veni go ut
 iueam q fedus vt sit iustitiam int me et te. Tūc itaq
 iacob lapidem et erexit illum in titulum. Dixit q fratribus.
 afferte lapides. qui congregantes cumulum. comederunt
 q super illum. Tūc vocauit laban. cumulus testis lingua
 sua. et iacob in hebreo acerum testimonij. vterq iuxta ppetā
 tem lingue sue. Dixit q laban cumulus iste testis erit inter
 me et te hodie. Et idē appellatū nomē eius. Balaad. i. omnia
 testis. Et adiecit laban. intueatur dñs et iudicet int nos quā
 do recessimus a nobis. si afflixeris filias meas et si introduxeris
 alias uxores superas nullus finis nri testis est absq dō
 qui pūs aspiciat. Dixitq rursus ad iacob. En. cumulus hic et
 lapis quē crexi int me et te erit testis. Cumulus inq et ista la-
 pis sit iustitiam. Si aut tūc fiero illum pgens ad te. aut tu
 pēs tota malū m cogitans. De abrahā q dñs nathoz iudicet

inter nos deus patris eorum Juravit ergo Jacob per timorem
patris sui Isaac Simolane q. vultum in mote vocavit fratres suos
ut ederent panem Cui tunc comedissent manserunt ibi Laban v.
de nocte surgens osculatus est filios et filias suas et benedixit
Reversus q. est in locum suum

xxxiii

Jacob aut. abiit iterum quo ceperat. fuerunt q. ei obviam an-
geli dei Quos vidit aut. Castra dei sunt hec et appellavit
nomen loci illius manayn. Castra dixit aut. et muros ante
se ad esau fratrem suum in terra seyr regionis edom. precepit q.
eis dicens Sic loquimini donum esau hec dicit frater tuus Ja-
cob Apud Laban pignatus sum usq. in pntem diem ubi agni
sui oves et boves asinos. serenos et ancillas duxi q. m. lega-
tum ad dnm meum ut inveniam gratiam in conspectu eius Reusi
q. sunt nunci ad Jacob ducunt venimus ad esau fratrem tuum et
properat in occursum tuum in tricenis viris Timuit Jacob
valde et pterea valde permisit populum qui secum erat Arceges
q. oves et boves duxit et camelos dimisit in duas partes dicens
Si venit esau ad unam turmam et percussit eam alia turma
que reliqua est salvabitur Dicit quoq. Jacob Deus pater mei
Abraham et deus patris mei Isaac Domine qui dixisti michi
revertere in terram tuam et in locum nativitatis tue et bene-
faciam tibi. minor sum timent. misericordibus tuis et veritate tua
qm. explesti furore tuo in baculo transivi iordanem istum et m. cum
cum duabus turmis regredior Erue me de manu fratris mei esau
quia valde enim timeo. ne forte venies percuties matrem cum
filio Tu loquutus es q. beneficeris michi et dilatares semen
meum sicut arenam maris que p. multitudinem numerari
no. p. tuncq. dormiviss. ibi nocte illa sepebant de hiis que
habebat fratri numerum. capras. CC. vitos xx. Camelos fens

cum pullis suis xxx vaccas^{el} et thaurus xx et pullos eorum
 p et insit p manus suorum suorum singulos seorsum greges.
 Dixit qz frater meus antecedit me et sit spatium inter gregem et
 gregem et precepit priori dicens Si habuerit iobrem frater
 meum esau et interrogavit te. tuus es. aut quo vadis et tuus
 sunt isti que sequeris. Respondebis. frater tuus iacob. numerum mi-
 sit duo suo esau. ipse quoque per me venit. Similiter quoque.
 Dedit mandata secundo et tertio et cunctis qui sequebantur greges.
 Dicens. hisque verbis loquimini ad esau cum invenit eum. et ad-
 det. ipse qz frater tuus iacob. Et iterum insequitur. Dixit enim.
 placabo illis numerum frater meum que preceperunt et per ea vide-
 bo enim forsitan perurabitur michi. precesserunt itaque munera
 ante eum ipse mansit nocte illa in castris. Cumque mane
 surrexisset tulit duas uxores cum duabus ancillis et xi filios
 et transiit vadum Naboth. transiit qz omnibus que ad se
 pertinebant remansit solus. Et ecce luctabatur cum eo angelus
 usque mane. Cum autem videret qd eum superare non posset tetigit
 nervum femoris eius. et statim emersit. Dixit qz ad eum. Dimi-
 te me. iam enim ascendit aurora. Respondit. non dimittam te nisi
 benedixeris michi. Aut go. qd nomen est tibi. Respondit iacob. At ille
 nequaquam inquit iacob appellaberis. sed. Israel erit nomen tuum. Cum
 si contra deum fuisset fortis. quomodo contra homines prevalebis. In-
 terrogavit qz eum iacob. Dicit michi quo appellatur nomen. Respondit.
 Cur queris nomen meum quod est mirabile. et benedixit eum
 in eodem loco. Vocavit qz iacob nomen loci illius phanuel. dicens.
 Vidi deum facie ad faciem et salva facta est anima mea. Ortus
 qz est statim sed per quem transgressus est phanuel. Ipse vero clam-
 abat in pede. Quam obrem non comedunt filii israel.
 nervum qui emersit in femore iacob usque in presentem diem.

xxviii

eo q̄ tengerit nervum femoris eius et obstupuerit

Elevans aut̄ iacob oculos suos vidit rementem esau et
cum eo erere viros. Dimisit q̄ filios lye et rachel ambre
q̄ anallaz et posuit utramq̄ anallaz et liberos eorū in p̄nci
pio. lham vero et filios eius in s̄c̄o loco Rachel aut̄ et ioseph no
uissimos: et ip̄e progrediēs adoravit promiss̄ in terram septies.
Donet appropinquaret fr̄ eius Curres itaq̄ esau obviam fratri suo
amplexatus est eum stringens q̄ collū eius: et osculans flevit
elevatis q̄ oculis vidit mulieres: et p̄ulos eorū et ait Quid
sibi voluit ista et si ad te p̄tinet. R̄dit. p̄uli sunt quos donavit m̄
deus suo tuo Et appropinquantes analle et p̄uli eorū m̄vati
sunt Accessit quoq̄ lha cum liberis suis: et cum simle adorasset.
Extremi ioseph et rachel adoraverūt. Dixit q̄ esau Cuius
sunt turme iste quas obviam habui. R̄dit. ut invenirem gr̄as
coram domino meo. At ille ait. habeo inquit plurima fr̄ m̄ sua
tua tibi. Dixit q̄ iacob obsecro. sed si invenirem gr̄as in oculis tuis
accipe munusculū de manibz meis. Sic eū vidi facie tuam q̄
videri vultum dei esto michi p̄picius et suscipe benedictiōm q̄m
donavit m̄ deus tribuens. Vix fr̄ complēte p̄m̄m suscipiens
Ait. Gradiamur summi. eroq̄ socius itineris tui. Dixit q̄ iacob
Nosti dūc m̄ q̄ habeam p̄ulos teneros: et oves ac bonas fetas
meum Quas si plus in ambulando fecero laborare morient̄
vno die cuncti greges p̄dat dñs m̄ aut̄ p̄m̄ sm̄: ego vos
sequar vestigia eius p̄culatim sicut videro posse p̄ulos meos
Donet veniam ad dñm meū in Senz. Oro te ut vel & p̄lo me
qui meū est socij maneāt vie tue Non est inquit necē. h̄c vno
tantū indigeo. ut inveniam gr̄am in conspectu tuo Domine mi
Reversus q̄ est esau die ille itine quo venerat in Senz. Et iacob
venit in sotocū vbi edificata domo et fixis tentorijs appellavit

uonue loca illius sororis i thabernacula Transiunt in salern-
urbem sychemoz que e in tra chanaan p qm reuersus est De
mesopotamia syrie: et habitauit iuxta opidum Emur q pte
agri in quo fixerat tentoria a filijs Emor pns Sychem C age
et erecto ibi altari inuocant sup illud fortissimu deu israel

Egressa est aut diina filia lye. ut id videret mulieres re
gionis illius Quam cum vidisset Sychem filius hemor
emur princeps tre illius. adiuuauit et rapuit et dormiuit cu illa
in opibus yguis: et conglutinata e anima illius cu ea tustiz
q blanditus delinuit: et pgeus ad Emor prem suu Atque in
nuq puellam hanc in quingem Quod cum audisset iacob ab
sentibz filijs et in pastu occupatis: filius domus remirent Egresso
aut Emor pte Sychem ut loqueretur ad iacob Ecce filij eius ve
niunt de agro. et audito q acciderat uati sunt valde De eo q fecer
rem esse operatus in isrl. et violata filia iacob rem illicita ppetras
se Itaq loquutus est emor ad eos. Sychem filij mei adhesit anima
filie vestre. Date eam illi uxorem et quingamus mitem quingia
filias vras tradite nobis. et filias nras accipite et habitate nobis
Terra in ptate vra est. exerceite. negociam. et possidete eam Et
Sychem ad prem et ad frs eius ait Subemam gram coram vobis
et quidcuq statuerit dabo. augete dotem. munera postulate. et
tribuam qd petierit. tantu Date puellam hanc mitem uxorem
Respondit filij iacob Sychem et patri eius in dolosa mente ob
stupte sororis non possum? face qd petit nec dare sororem nram
honi in circumsp. qd illicitu et neptem est apud nos sed
tam hoc valebim? facere Si esse voluit nri similes et fructuati
in vobis. oue masculini sexus tunc dabim? et accipiemus mutuo
filias vras ac nras. et habitabim? vobiscum. erunt q vnus pps
Sim aut trunadi noluit. tollent? filiam nram et recedemus.

placuit oblatio eorum. Emor et Sychem filio eius nec dissiuulit adoleſcentem
quum ſtatim qđ petebant expleret. Amabat em puellam valde et
ipſe erat inſtitutus in tota domo patris ſui. Ingreſſi qđ portam vrbis
loquuti ſunt p̄p̄lo. Viri iſti pacifici ſunt: et volumus habitare nobiſcum
negociemur in terra. et exerceant eam que ſpacioſa et ſata cultoribus
indiget. Filias eorum accipiemus: et uſas eis dabimus. p̄m eſt qđ
diſſerit tantum bonum. Si truncadamus mafculos nros utrumqđ
aſſequētes: et ſba eorum et pectora et cuncta que poſſident nra
erunt: tantum in hęc acquieſcamus: et habitantes in ſummo vni effice
p̄p̄m. Aſſenſerunt omēs cunctiſis vniuerſis mafculis. Et ecce
die tercio cum grauiffimo ſoldo voluerum eſt. Acriptis duo filij
iacob. ſimueon et leui frēs diſue gladijs. ingreſſi ſunt urbem con
fident. ſectis qđ omibz mafculis. Emor et Sychem p̄ter necauerūt
Tollentes & domo Sychem diſuam ſororem ſuam. Cum
egreſſis irruerūt ſup occiſos. ceteri filij iacob. et & populati ſūt
urbem in vltimū ſupri: oues eorum armenta et aſinos cuncta qđ
vaſtantes. que in domibz et in agris erant. p̄milos qđ et vxores
eorum duxerūt captiuas. Cumqđ patrāt. audacter iacob dixit ad
ſimueonem et leui. Turbaſtis me et odioſum feciſtis. Chanaanis
et phēzeis habitatoribz. Hęc hinc. Vos pauci ſummiſſi congregati
p̄uicet me: et ſclēter ego et domus mea. Reſponderunt. Timor
in ſtorto. Debent abire ſorore noſtra.

verro Viterca loquutus eſt dñs ad iacob dicens. Surge et aſſende betheſ.
et habita ibi. fac qđ altare deo qui apparuit tibi qđ fugiebas eſan
frēm tuū. Iacob vero commota omī domo ſua. ait. abite deos ali
enos qui in medio veſtri ſunt: et mundum et mutate veſtimenta
veſtra. Surgite et aſcendamus in betheſ ut faciamus ibi altare dñs
qui exaudiuit me in die tribulationis mee: et ſocius ſuit vniuersis
mei. Dederūt go ei omēs deos alienos qđ habat et taurē qđ erat i ambo

Et ille inquit ea subter terebintum: que est p̄st urbem sychem Cuius
profecti erant: terror domini inuasit omnes perterriti civitates et
ausi persequi recedentes

Uerit ergo iacob lusam que est infra chanan: cognovito
betel. ipse et omnis ip̄s cum eo edificavit q̄ ibi altare et
appellavit nom loci dom⁹ dei. Ibi enī apparuit ei dñs cum fuger̄ fr̄
suū esau. Et dom⁹ mortua ē debora nutritrix iacob et sepulta ad
radices bethel subter quercū vocatū q̄ nom loci illius. querc⁹ fletus
Apparuit aut̄ it̄m de⁹ iacob. p̄ qm̄ reversus est de mesopotamia
sive Benedixit ei dñs Non vocaberis ultra iacob sed isrl̄ est no
men tū. Et appellavit eum isrl̄. Dixit q̄ ei deus Ego de⁹ simplices
creste et multiplicares gentes et ip̄i nationū erunt ex te Reges de
tribus tuis egredientur. Etiam q̄ qm̄ dedi Abraham et Isaac. Dabo
tibi et semini tuo post te. Et recessit ab eo

Ille vero erexit titulum lapideum in loco. quo liquatus et fuerat
deus: libans super eum libamina: et effundens oleum. Vocans
q̄ nom loci bethel. Egressus inde venit verno tempore ad frat̄ q̄
duat effratam. In qua om̄ parturiret rachel. Odiositate partu
p̄licitari cepit. Dixit q̄ ei obsecravit. Noli timere quia et hinc habebis
filium. Egrediente anima p̄ dolore et imminente iam morte. vocat
nom filij sui benoni. i filius doli mei. Patres vero appellavit eum
beniamin. i filius dextre. Mortua est aut̄ rachel. et sepulta in via
que duat effratam. Hec est bethleem. Erigit q̄ iacob titulum sup
sepulcrū eius. Hic est titulus monumenti rachel. vsq̄ in p̄ntes dies.
Egressus q̄ inde. fixit thibernaculum transferrunt greges. Cuius
habitarz in illa regione. Abiit ruben et dormivit cum bala cō
cubina patris sui. q̄ illum minime latuit. Erant aut̄ filij iacob
duodecim. Filij hie primogenit⁹ ruben et symeon et levi. et

xxviii

[illegible]

themari. Dux Omar. Dux Sephoa. Dux Uenez. Dux core. Dux
 Dathan. Dux amalech. hii filij elphaz in tra edom et hii filij
 ada. hii quoque filij rahuel filij esau. Dux naath. Dux zara. Dux
 semia. Dux mesa. hii duces ramid in tra edom. Iste filij base
 moath uxoris esau. hii aut filij Colibania uxoris esau. Dux
 hincus. Dux hiedon. Dux core. hii duces Colibania. filie ana.
 uxoris esau. Iste filij esau. et hii duces eorum. Iste est edom.
 Iste filij seyr horrei. habitatores tre iotham et sobal et sebecon et
 dyson et eser et disan. Iste duces horrei filij seyr in tra edom.
 facti sunt aut filij iotha horrei et hema. Erat aut soror iotha
 thamma. Et ista filij sobal. Abiaui et manahet et hebal et seyr
 phi et ona. Et hii filij sebecon et archaia et ana. Iste est ana qui
 invenit aquas calidas in solitudine cum pasceret asinos sebecon
 patris sui. habuit quod filium disan et filiam olibana. Et isti
 filij dyson. Aniam et esban et iethram. et tharon. hii quoque
 filij eser. baalam et zenan et archam. habuit aut filios dy
 san. hies et aram. Iste duces horreorum. Dux iotham. Dux sobal. Dux
 sebecon. Dux ana. Dux dyson. Dux eser. Dux disan. Iste duces
 horreorum qui imperaverunt in terra seyr.

Reges aut qui regnaverunt in tra edom antequam
 haberent regem filij israel fuerunt hii. Salath filius
 beor. nomen quod urbis eius denaba. mortuus est aut salath. et
 regnavit iobab filius zare de bosra. Cumque mortuus esset
 iobab. regnavit pro eo husan de tra themanorum. hoc
 quoque mortuo regnavit pro eo adad filius badadi. Cui per
 tuisit madian in regione moab et nomen urbis eius abinith.
 Cumque mortuus esset adad. regnavit pro eo semla de ma
 seretha. hoc quoque mortuo. regnavit pro eo saul de flumio.

robooth Cumq; et hic obijt. successit in regnu balaanum filius
 arthobor Iste q; mortuo regnavit pro eo adad. nom q; vrbis eius
 phan et appellabatur vxor illius meezabel filia matred filia ame-
 zaad. hec go nomia dntum esau in cognationib; et locis et vo-
 cabulis suis. Dux thamma. Dux alua. Dux iether. Dux colibana.
 Dux ela. Dux paimon. Dux teneff. Dux theman. Dux mabsar.
 Dux magdier. Dux iram. Hii duxes edem habitantes in tra imperij
 sui. qpe est esau ydmneem. Habitant aut iacob in tra thama
 an in qua peregrinatus est pr suis. et hee sunt generacioes eius
 xxxvii **L** Osep; cum sedem esset annor. pastebat gregem cum
 frib; suis adhuc puer: et erat cum filiis dale et zel-
 phe vxore patris sui. Accusant q; frs suos apud pre-
 crimie pessimo israel aut diligebat ioseph sup omes filios suos.
 eo q; in senectute remissus eum fecit q; ei tunica; pollicitis;
 videntes aut frs eius q; apud eum filius plus amaretur
 oderant eu quoz nec poterant ei quicq; pacificu loqui. Accidit
 quoq; vt visum somniu referet fratrib; que ta maioris odij
 seminariu fuit. Dixit q; Audite sompnu meu qd vidi. pucata
 ligare nos manipulos in agro et q; qsurge manipulu meum
 et stare: vros q; manipulos circumstantes adorare manipulu
 meu. Ruderunt frs eius. Timach rex hr eius. aut subiucit
 ditioni tue: hec go causa sompniore atq; pmonu: invidie et
 odij fomites ministravit. Aliud q; vidit sompnu qd narrans
 frs aut vidi psonpnu q; solem et luna et stellas videri
 adorare me. qd cu pr suo a frib; retulisset increpant eum pr
 pr et dixit Quid sibi vult hoc sompnu qd vidisti. Num ego
 et vir tua et frs tui adorabim; te sup terram. Inuidebant ior
 cum frs sui. pr vero rem tanta considerabat. Cumq; frs

illius in pascendis gregibus patris morarentur in sychem. Dixit ad
eum israhel. Fratres tui pascunt greges in sychem. Veni mittam
te ad eos: quo respondente. p'sto sum. et ait. Vade et vide si cuncta
prospera erga fratres tuos & pecora. et remittam michi quid quæ
missus de valle hebron: venit in sychem. Invenit quod cum vir
errantem in agro. et interrogavit quid quæret. At ille respondit.
Fratres meos quero. iudica in ubi pascant greges. Dixit quod ei vir.
Retraserunt de loco: Audimus autem eos dicentes. Eamus in do

Persequitur Joseph post fratres suos et invenit eos in tharaym.
Cum cum vidissent eum procul a
quam accedet ad eos. Cogitaverunt illum occidere. et mutuo
loquebantur. Ecce sompniator venit. venite occidamus eum.
et mittamus in cisterna. veterem. Dixeruntque fera pessima
devoravit eum. At tunc apparuit quid illi profuit somnia
sua. Audientes hoc Ruben intendebat liberare eum de manibus
eorum. et dicebat. Non interficiatis animas eius. nec effundatis
sanguinem. sed proinde enim in cisternam hanc. que est in solis
dne. manus quod vestras servate innoxias hoc autem dicebat volens
eripere eum de manibus eorum et reddere patri suo. Confestim
igitur ut pervenit ad fratres iudaverunt eum tunicis talariis
et polivitis. miserunt quod in cisternam que non habebat aquam
et sedentes. ut comederent panem. Viderunt viatores israhelitas
venire. de Balad et Camelos eorum portantes aromata. et
resinam et stactem in egyptum. Dixit ergo iudas fratribus suis.
Quid nobis prodest si occiderimus fratrem nostrum. et celaverimus
sanguinem ipsius. Melius est ut veniatur israhelitis. et manus
nostre non polluantur. frater enim et caro nostra est. Agnoverunt
fratres sermonibus eius et preterierunt in dianit. negotiorum.

extrahentes enim de cisterna vendiderunt ismaelitis xxx argenteis
Cum duxerunt eum in egyptum Deneasus qz ruben ad cisternam
non inuenit puerum Et scissis vestibus pogen ad fratres suos aut pa-
er non comparet et ego quo ibo Tulerunt aut tunnicam eius et
in sanguine eam quem occiderant tinxerunt mittentes qui ferret
ad patrem et dicerent Hanc inuenimus. vide utrum tunnica filii tui sit
an non Quam cum cognouisset pater aut Tunica filii mei est
fera pessima comedit enim bestia devoravit filium meum Ioseph
Scissus qz vestibus indutus est nunc lugens filium multo tempore
Congregati aut tunc liberi eius ut leniret dolores patris
voluit consolari recte et ait Descendam ad filium meum
lugens in infernum Et illo perscrutando in fletu Medanei
venderunt ioseph in egyptum ^{puta fide pater} butyphar enim ^{pater} pharaonis
magistro milicie est

xxxviii **E**t tempore descendens Iudas a fratribus suis dixerat
ad virum odollanitem nomen hiram vidit qz ibi filia
hemis Chananei vocabulo suo et uxore accepta ingressus est ad
eam Que peperit et peperit filium vocavit qz nomen her hirsini qz
to fetu natu filium nominavit sua Terciu qz peperit que appo-
lavit sela Quo nato parere ultra cessavit Dedit aut iudas
uxorem primogenito suo her nomen thamar fuit quoqz her
primogenitus Unde nequm in aspectu domini et ab eo occisus est Dixit
qz iudas ad sua filium suu Ingredere ad uxorem fratris tui et
soriare illi ut sustites semen fratris tui Ille sciens non sibi na-
sti filios introiens ad uxorem fratris sui semen frondebat in tag-
ne liberi fratris nomen nascerent Et idcirco percussit eum dominus
qz rem detestabilem faceret Quam obrem Dixit iudas thamar
matri sue Esto vidua in domo patris tui donec crestat Sela

filius meus Timebat enim ne et ipse moreretur sicut fratres eius. Et
abijt et habitavit in domo patris sui. Evolut autem multis diebus mor-
tua est Sine vxore inde. Cui post luctum consolacione suscepta.
Ascendit ad tondere omni suorum ipse et hyras: quilio gregem
adolamita in thannas: immutatusque est thannar: quod fuerat illi
ascendit in thannas ad tondendas oves. Cui post viduita-
tis resas ^{vestib} assumpsit thierist et mutato habitu sedit in bivio vi-
neis quod ducit thannam eo quod crevisset sela et non enim accepisset
maritum. Cui cum vidisset iudas suspicatus est esse mere-
tricem. Operuerat enim velum suum: ne cognoscatur. Ingressus
est ad eam ait. Dimitte me ut doceam te. Respondebat enim quod
unus sua esset. Cui respondit: quid michi dabis ut fruamur con-
tubitu meo. Dixit. Mittam tibi edum de gregibus. Rursus ille di-
cente. parat quod vis si dederis michi arrabonem. Duxit mitas
quod pollicetur ait iudas. Quid vis tibi parrabonem. Dixit. Redit
anulum tuum et armilla et baculum quem manum tenes. Adm-
igitur coram coram muliere et surgens abiit. Depositoque habitu
quem assumpsit nudata est viduitas ^{vestib} Hic autem iudas edum
per pastorem suum odolamitez ut reciperet pignus quod dederat
mulieri. Cui cum non invenisset eam interrogavit homines loci illius
ubi est mulier que sedebat in bivio. Respondentes autem: non fuit in loco
isto mulier. Recessus est ad iudam et dixit ei. Non invenimus eam
Et homines loci illius dixerunt michi. Numquam ibi sedisse scie-
tum. Ait iudas: ^{habebat} habebat sibi recte medari nos arguit non potuit
Ego misi edum quem promiseram et tu non invenisti eam. Hic
autem per tres menses intransierunt inde ducentes. Formicata est
thannar unus tua et videtur uterque illius intumesce. Dixit
iudas. producite eam ut comburatur. Cui cum educeretur ad

penam misit ad sororem suam dicens de viro tuo hec sunt concepti.
Cognosce tuus sit haec anulus et armilla et baculus Cum agnuit
innumeribus aut Iustior me est Cum non tradidi eam scla filio meo
Actame ultra non cognovit eam Iustante aut partu. apparuerunt
geminii in utero At in ipsa effusione infantum. unus protulit
manum in qua obstrix ligavit totum. dicens iste egredietur
prior Illo vero retrahente manum egressus est alius Dicit quod mulier
Cum dicitur dimissa est pro te materia Et ob hanc causam vocant
nomen eius phares Postea egressus est frater eius: in cuius manu
erat totum quem appellant Zaram

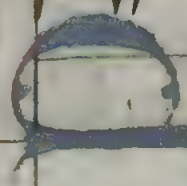
xxxix **I**gitur Ioseph ductus est in egyptum: cum quod eum putiphar
eunuchus pharaonis princeps creatus. vir egyptius de
manu israhelitarum: a quibus perductus erat fuit quod dominus cum
eo. et erat vir in cuius prospera agens habitavit quod in domo domini
sui: qui optime noverat esse dominum cum eo Et omnia que gereret
ab eo duxit in manu illius Invenit quod Ioseph gratiam coram domino
suo et ministrabat ei A quo propositus omnibus gubernabat tradita
sibi domum et universa que tradita ei fuerat Benedixit quod dominus
domini egypti pro Ioseph et multiplicat tam tam in edibus quam
in agris civitatis eius secundam. nec quicquam aliud noverat nisi panem
quo vivebatur Erat autem Ioseph pulchra facie et decoris
aspectu Post multos itaque dies iniecit dominus oculos suos in Ioseph
et ait Dormi in eum Cum nequaquam acquiescens operi ne
phario dixit ad eam Ecce dominus meus omnibus minister traditus igno
rat quid habeat in domo sua Nec quicquam est quod non in mea
sit potestate vel non tradiderit mihi preter te. que uxor es eius
Quid ergo possum malum facere et peccare in domino meo huiusmodi
verbis per singulos dies: et mulier molesta erat adolescenti.

et ille recusabat stuprum. Accidit autem ut quadam die intraret Jo-
seph domum. Et opus quippiam absque arbitrio faceret. et illa apphe-
sa lacrima vestimenti eius dicit. Dormi mecum. Cui relicto in ma-
nus pallio fugit et egressus est foras. Cumque vidisset mulier
vestem in manibus suis et se esse contemptam vocavit homines
domus sue et ait ad eos. En introduxit introduxit virum
hebreum ut illudet nobis. Ingressus est ad me ut conheret mecum. Cuius
ego inlambassem. et audisset vocem meam. reliquit pallium quod te-
nebam et fugit foras. In argumentum ergo phidai retentum pallium ostendit
marito zueeteti domum. et ait. Ingressus est ad me homo hebre-
us quem adduxisti. ut illudet michi. Cumque audisset me clama-
re reliquit pallium et fugit foras. Hijs auditis dominus minime credidit
verbis quibus natus est valde. tradiditque Joseph in carcerem ubi
vincti regis custodiebantur. et erat ibi clausus fuit autem dominus
cum Joseph. et misertus illius dedit ei gratiam in conspectu pri-
ncipis carceris. Cui tradidit in manum ipsius vinctos vinctos
eos qui in custodia tenebantur. Et quicquid fiebat. sub ipso erat.
ut nouerat aliquid tunc ei tradidit. Dominus enim erat cum
illis utaq; gestis. Illis et opera omnia eius dirigebat. et
H accidit ut peccarent duo eunuchi. princepsna regis
egypti et pistor. Duo sunt fratres quod pharao conuocans eum ait
princeps pistor. ait pistoribus. misit eos in carcerem princeps
militum in quo erat vinctus et ioseph. At custos carceris
tradidit eos ioseph. qui ministrabat eis. aliquotum temporis flu-
xerat et illi in custodia tenebantur. videruntque ambo sompni-
um nocte una. iuxta interpretationem congruam sibi. De quibus cum
introisset ioseph mane. et vidisset eos tristes suspiratus est di-
cens. Cur tristiores estis hodie solito facies vestra. qui vix deest.

Somnium vidimus et nō ē qui interpretaretur nobis Dicit ad eos
Ioseph Numquid nō dei ē interpretatio Responde mīhi quid videret
Narrant prius propositus puerorum somnium suū Videbam
coram me vitam in qua erant tres pagines crescere pan-
latum gemas et p̄ flores vas maturescere calicem q̄ p̄ pha-
raonis in manu mea Tuli go vas et expressi in calicem quē
tenebam et tradi potulū pharaoni R̄ Ioseph Hec est int̄-
pretatio somnii Tres pagines tres adhuc dies sūt p̄ q̄s re-
cedab⁹ pharaonis miseria tua et restituet te in gradum p̄sūm
Dabis q̄ ei calicem m̄ officii tui sic fac⁹ ante consueveras
Tantum memeto mei cum bene tibi fuerit et fac⁹ m̄am
misericordiam ut suggeras pharaoni ut ducat me de isto
carcere quia ^{fuit} furtim sublat⁹ sum de terra hebreorum et hic inno-
cens in lacum missus sum Videns p̄sorum m̄r q̄ p̄ndet
sompnium dissoluit ait Ego vidi somnium q̄ hēre tria ca-
nistra farinē sup̄ caput meū et in vno canistro q̄ erat
excelsus portare me omēs cibos qui sūt arte p̄sorum meos
q̄ comed⁹ ex eo Respondit Ioseph Hec est interpretatio sompni
Tria canistra tres adhuc dies sūt p̄ q̄s miseria pharaonis
caput tuū ac suspendet m̄te et laterabunt volucres carnes
tuas Exiit dies illius natalis pharaonis erat qui fa-
ciens grande convivium pueri suos Recordatus est inter epu-
las m̄r puerorum et p̄sorum p̄cipis restituit q̄ altere
in locum suū ut porigeret regi potulum Alterum suspendit
in patibulo ut quētoris veritas p̄baretur Et tam s̄ntedentib⁹
prosperis propositus puerorum oblitus est interpretis sui

re

Post duos annos vidit pharaonis somnium Putabat
se stare sup̄ fluvium de quo ascendebant septem boves

^{pulcre}
 pulchre et crasse nimis. et pascebant^r in locis palustribus
 alie quoque septem. emergebant de flumine fide. oferte q^u ^{ma}
 et pascebant^r in ipsa amplexu ripa in locis virentibus. Denovanez
 q^u eas quare sp^{er}is una et habitudo torporum erat. Exprobrans
 pharaon rursus dormivit. et vidit aliu sompnu. Septem
 sp^{er}ie pululabant in culmo vno. plene atq^{ue} formose. alie quoque
 totid^e sp^{er}ie tenues. et p^{er}usse vixime oriebant^r. & vorantes
 omnes priorum pulcritudines. Evigilans ph^{ar}o p^{er} q^uietez.
 et facto mane pauore p^{er}terita misit ad coniectores egypti
 auctos sapientes. Et accessit^{is} narravit sompnu nec erat
 qui interpretaret^r. Tunc deum remissens p^{er} intervarum n^{ost}r
 ait Confiteor p^{er}tin^{et} meum. Iratus rex fuit suis. me et
 magistrum p^{er}torum retrudi misit in carce p^{ri}ncipis militu.
 Vbi una nocte utq^{ue} vidimus sompnu presagu^m futurore
 Erat ibi p^{ri}ncip^{is} hebreus. Enus^{is} ducis militu famulus. cui
 narrantes sompna. Audimus^{is} quicq^{ue} p^{er} ea res p^{ro}bant^r
 euentu. Ego emⁱⁿ redditu^m sum officio meo et ille suspes^{us}
 est in cruce. Propterea ad regis imperiu^m eductum de car
 cere. Joseph totoderunt. ac veste mutata obtulerunt
 ei. Qui ille ait. Quid sompna nec est qui differat que
 audiri te prudentissime. ^{quid} Respondit Joseph. absq^{ue}
 me deus respondebit prospera pharaoni. Narravit q^uo ph^{ar}
 o q^ud viderat. Putabam me stare sup^{er} r^{ip}am fluminis.
 et septem boues de amne conscende^r pulcras nimis.
 et obesis tazimb^{us}. que in pascu paludis ^{virenti} ca^{re}pe
 bant. Et ecce assequabant^r alie septem boues intantia
 deformes et macilente. ut magnan^{is} f^{er}es in egypti tra
 viderim. Tunc denovant^r et q^usumpte prioribus nullu^m

saturitate dederit vestigiū. s. simili matie et squalore torpe-
bant Emigilans vixissim sopore depressus vidi sompniū
Septem spire pululabat in culmo vno. plene atq. pulcherrime
Alie quoq. septem tennes et pousse vixisse vixisse vixisse
que priorum pulchritudine denotauerunt. Narram tunc
terrib. sompniū: et nemo est qui differat. Redit Joseph Som-
pniū regis vni est. Tunc facturus est deus ostendit pharaoni.
Septem bonas pulchre: et septem spire plene: septem dicitur
anni sunt. Eandem vim sompniū q. pharaoni ostendit. Septem
quoq. bonas tennes atq. macilente que ascenderunt p. eas
et septem spire tennes: et vixisse vixisse pousse. Septem
anni venturæ famis. Cui hoc ordine complebitur. Tunc
Septem anni veniet fertilitatē magne. in vniuersa tra egypti
ti: Quos sequuntur septem anni alij tante sterilitatē: ut
obliuioni tradat tūta retro habundantia. Consumitur
est enī fames omēs terra et vixisse magnitudine p. di-
tura in opie magnitudo. Quis autē vidisti secūdo sompniū
vni ad eandem rem p. tines. firmitatē iudicū est: eo q. fiat
fuit dei et velociter impleatur. Vixisse ergo promittat vix
vixisse sapientem et industriū: et p. fiat eum tra egypti
Cui ostendat p. posuit p. tines regiones: et quintam p. tines
fructū p. septem annos fertilitatē qui iam nūc futuri sūt
congregent in horrea et omēs frumētum sub s. pharaonis p. tines
condatur. seruetur q. in vrbibus: et p. p. futuri septem
annos fami. que pressura est egyptum: et nō q. frumētum tra
mopia placuit pharaoni consilii et tūc mīstus eius loqu-
tus q. est ad eos. Vixisse invenire poterimus talem vixisse qui spū
dei plenus sit. Dicit ergo ad Joseph. Cuius ostendit tibi de oia

que locutus es: Numquid sapientiores et similem tui invenire
potero. Tu es super domum meam: et ad tui oris imperia cunctus
populus obediet. Vno tantum regi soli te precedam. Dixit quoque
illi pharaon ad ioseph. Ecce constitui super universam terram egypti.
Tulit quoque anulum de manu sua: et dedit in manum eius. Vestivit
quoque eum stolam byssinam: et collo torques auream circumposuit. Fecit
quoque eum ascendere super curru suum secundum famamque pretoris. ut oes
coram eo genua flecterent: et propositum esse sciret universae terrae egypti.
Dixit quoque ad ioseph: Ego sum pharaon. Absque tuo imperio non mo-
uebit quisquam manum suam: aut pedem in omni terra egypti. Unus
nomen eius et vocant eum lingua egyptiata: salvatorem mundi. Dedit
quoque illi uxorem aseneth filiam putipharis sacerdotis heliopoleos.
Egressus itaque ioseph ad terram egypti. Triginta autem annorum erat
quando stetit in conspectu regis pharaonis. Virginitatem omnes regiones
egypti: venit quoque fertilitas septem annorum: et in manipulos reduc-
te segetes: aggregatae sunt in horrea egypti. Omnis quoque frugum ha-
bundantia in singulis vasis conductae est. Tantaque fuit multitu-
do tritici ut arene maris coequaretur: et copia inestimata crederetur.
Nati sunt autem filii duo ioseph: antequam veniret fames: quos
ei peperit aseneth filia putipharis sacerdotis heliopoleos. Vo-
cavit quoque nomen primogeniti manasses. Dicens. Oblivisti me
fecit deus omnem laborem meorum: et domus patris mei. Nomen
quoque secundum appellavit effraim: dicens. Cresce me fecit deus in terra
paupertatis mei. Igitur transiit septem annis ubertatis: qui
fuerant in egypto. Ceperunt venire septem anni inopie quod
predixerat ioseph et in universo orbe fames prevaluit. Inventa
autem terra egypti erat fames. Quia esuriens clamavit populus ad
pharaonem alimeta petens. Quibus ille respondit. Ite ad ioseph.

Et quicquid vobis dixerit facite. Erat enim quotidie fames in
terra. Dixerunt quoque ioseph omnia horrea et vendebat egyptis
nonnulli et illos opprimebat fames. Omnes quoque provincie veniebant
in egyptum, ut emerent frumeta: et magnum moris sepeverant.

xl. **A**ndiens autem iacob quod alimeta venderent in egypto dixit
filijs suis. Quare neglectis Andeni quod tritum ven-
deretur in egypto. Descendite et emite nobis necessaria: ut
possimus vivere et non consumamur inopia. Descendentes igitur
fratres ioseph dederunt et emerunt frumeta in egypto. Benjamin
domini retento ab iacob qui dixerat fratribus eius. Ne forte
in itinere quicquid pariat mali. Ingressi sunt fratres egypti cum
alijs qui properabant ad emendum. Erat autem fames in terra
Chanaan: et ioseph princeps egypti: atque ad illius frumeta
ipsis vendebant. Cumque adorassent eum fratres sui
et agnovissent eos: quia ad alienos dominus cognoscatur. Interro-
gans eos. Unde venistis. Cui respondit de terra Chanaan
ut emamus victui necessaria. Et tamen fratres ipse cognoscens non est
agnitus ab eis. Recordatus quoque somniorum quod aliquando viderat aut
exploratores esse ut videret infirmiora fructu venistis. Cui
dixerunt non est ita domine. sed frater tuus venerunt ut emerent ab eis
omnes filij unus viri sumus. Pacifici venimus nec quicquam famuli
tui machinatur mali. Cuius ille ait aliter est. Immunita fructus
considerare venistis. At illi duodeni inquit: frater tuus sumus
filij viri unius in terra Chanaan. Minus tamen patre nostro est: et alius
non est super hoc. aut quod locutus sum exploratores esse. Jam ne
experimur per te capiam. Per salutem pharaonis non egrediemur hinc
donec veniet frater tuus minimus. Mittite ergo vos unum et adducat
eum. Vos autem eritis immunes donec probentur que dixistis. vixit

falsa an vera sint Alioquin p[ro] salute p[ro]p[ri]a exploratores est[et]
 et tradidit eos custodie tribus diebus Die aut[em] t[er]cia educt[us] erat
 et aut[em] facite q[uo]d dixi et vivet[is] Deum eni[m] timeo Si pacifici est[et]
 frater v[est]r[us] unus ligetur in carce[m] Vos aut[em] abite et ferte frumenta
 que emistis in domos v[est]ras: et fr[atr]em v[est]r[um] minimum ad me
 adducite: ut possim v[ost]ros probare simon[em]: et n[on] moram
 faciat ut dixerat et locuti sunt ad invicem Merito hec pat[er]
 quia peccamus in fr[atr]em n[ost]r[um] videntes ang[el]os n[ost]r[os] illius
 cum deprecaret[ur] nos: et n[on] audimus: idcirco venit sup[er] nos ista
 tribulatio Et quib[us] unus ruben ait Numquid n[on] dixi vobis No
 lite peccare in p[ro]p[ri]um et n[on] audist[is] me En sanguis ei[us] co[n]
 tra v[est]ros habet q[uo]d intelliget ioseph: eo q[uo]d i[n]terp[re]tes loque[n]t[ur] ad eos
 Quib[us] se pariter et fleunt et reversus locutus e[st] ad eos Tolle
 q[uo]d symeon et ligans illis presentib[us] misit m[an]us ut implerent
 saccos cor[por]is: tritico et reponerent pecunias singulor[um] in saccis
 suis Datis sup[er] abazas in via Cui fecerit ita At illi portantes
 frumenta in asinis suis profecti sunt Ap[er]to q[uo]d unus sacco
 ut daret in mento pat[er] in divisorio: contemplato pecunias
 in ore sacci: dixit fratrib[us] suis Reddita est michi pecunia En ha
 betur in sacco: et obstupefacti turbatiq[ue] dixerunt invicem Quid
 nam est hoc q[uo]d fecit nobis deus Venerunt q[uo]d ad iacob p[re]m
 p[re]m suu[m] in e[st]ram e[st]ram et narraverunt ei omnia que acci
 densent sibi dicentes Locutus est nobis d[omi]n[us] sic duxit Et pu
 tavit nos exploratores esse p[ro]p[ri]e Cui respondimus pacifica
 sum[us]: nec villas molim[ur] insidias Duodecim fr[atr]es v[est]ri p[re] gemitu
 sum[us] unus n[on] e[st] sup[er] minimu[m] cum p[re] quisatur in e[st]ra e[st]ra
 naan Cui ait nobis Sic probabo q[uo]d pacifici est[et] fr[atr]em v[est]r[um]
 unu[m] dimittite apud me et abazas domib[us] v[est]ris necessaria

sumite et abite fratres vestri minime adducite ad me ut sciam
quod non sitis exploratores et istum qui tenet in vinculis recipere
possit et deinceps emendi que vult habeat licentiam huius dicit
cum frumenta effunderent singuli: repererunt in ore sacorum
ligatas pecunias. Extiteruntque summi omnibus: Dicit pater iacob
Absque liberis meis esse fecistis. Ioseph non super est. Si nunc
tenetur in vinculis Benjamin auferetis: in me haec mala
omnia reciderunt. Cui respondit ruben Dominos filios meos me
fac si non reduxeris eum tibi. Trade illum in manum meam: et
ego eum tibi restitui. At ille Non descendet inquit filius meus
nobiscum frater ipius mortuus est et ipse solus remansit. Si quid
ei aduersum acciderit in terra ad quam pergitis. Deducet cineres meos

xlvi Alterum famem omnem terram. Cum dolore ad inferos
vehementi premebat. Quisquamque ab eis quos ex egypto tu-
lerant. Dicit iacob ad filios suos Reuertimini et emite
nobis pauculum escarum. Respondit iudas De iuramento nobis
vir ille subtestificatione iurandi dicens non videbit faciem
meam nisi frater vestrum minime adduxerit vobiscum. Si ergo vis
mitte eum nobiscum pergemus per et cinerem tibi necessaria
Sint autem non vis: non venimus. Vir enim ut sepe diximus de iuramento
nobis dicens Non videbit faciem meam absque fratre vestro minime
Dixit eis iste in meam hoc fecistis misericordiam: ut indicaret
ei et alium hunc vos fratrem. At illi responderunt Interrogamus
nos homo per ordinem nostram progeniem si per vinet: si fratrem
fratrem et nos respondimus quicquid ei inquit id quod fuerat statuta. Nunquam
scire poteramus quod dicturus esset adducite vobiscum fratrem vestrum.
Iudas quoque dixit patri suo Mitte puerum meum ut perficiamus
et possimus vivere ne moriamur nos et pueri nostri. Ego suscipio

89.
45

am
tpe
8 dnt
mm
k 14
mco
ala
8 me
ct.
8 mc9
q
mco8
rog
8 tu
te
t no
um
to vis
na
icat
mmo
wete
mit
cemo
Nun
um
mur
stipio

Iam pecunias quas dedit in probata ego habeo. Eduxitque ad
eos symeon et introduxit domum attulit aquam et lavit pedes
suos. Deditque pabula asinis eorum. Illi vero parabant munera
donec ingrederetur ioseph meridie. Audierat enim quod ibi conessuri
essent panem. Igitur ingressus est ioseph domum suam. Obtuleruntque ei
munera tenentes in manibus et adoraverunt proni in terram. At ille
clementer et consolatus est eos. Interrogavit eos dicens Salusne est
patri vestro? Senex de quo dixistis michi adhuc vivit? Cui respon-
derunt. Sospes est frater tuus pater noster adhuc vivit. Et inveni-
enti adoraverunt eum. Attollens autem ioseph oculos vidit benia-
min fratrem suum uterum et ait. Iste est frater meus de quo dixistis
michi. Et rursus. Deus meus miseratur tibi fili mi. Festinat
que quod comota sunt viscera eius super fratre suo. et circumdabant la-
crime: et intrensus abicitum. flevit. Rursusque loca sunt eque-
sue genuit se. et ait. Domite panes. Cuius et apponit. Rorsus
ioseph et rorsum fratribus. Egredieturque qui restabantur sunt
seorsum. Illucitum est enim egredietur comedere cum fratribus. Et
propheta putant humiliter. omnium. Sederunt coram eo:
primogenito iuxta primogenita sua. et iuxta matrem etatem
suam. Et mirabantur minus super partibus que ab eo acceperant.
Maiorque pars venit beniamin. ita. ut quique partibus excederent.
Capitulum XLII Biberuntque et mediati sunt cum eo. **P**recepit autem ioseph dispen-
satori domus sue dicens. Imple saccos eorum frumento quantum pos-
sint capere. Et pone pecunias singulorum in summitate sacci. Cui
pharaon ait. bene argentum. Et primum quod dedit tibi pone
in ore sacci. in modum factusque est ita. Et orto mane di-
missi sunt cum asinis suis. Namque urbem exierant et pro-
cesserant paululum. Tunc ioseph accessit dispensatore domus

Surge inquit persequere viros. et apprehensis dicitur Cnane uideri
 se malum probo Cyprianum quem furatum est. ipse est in quo bibit
 domus mea. et in quo augur ai solis pessimam rem fecit. fecit
 ille ut misserat: et apprehensus per ordinem loquutus est Cui respondit
 Cnane sic loquitur domo nr. ut firi tui tantum flagitium commiserit
 Peccata quam inuenimus in firmitate sacrorum: reportamus ad te
 de tua chanaan. et quod quisque est ut furatissimus de domo domini
 tui aurum et argentum. Apud quemcumque fuit inuentum prope
 tuorum quod queris moriatur et nos firi eorum domini nostri Cui dixit
 eis fiat mihi vram sententiam. Apud quem fuit inuentum. ipse sit
 finis meus vos autem eritis innoxii. Itaque festinato deponentes
 in fira sacros dixerunt singula Cuius scrutato. incipit a ma
 iore. ut ad minimum inuenit cyprianum in sacro beniamin. De
 illi suffragati. oueratis dispersum asinus. reuersi sunt in opidum
 Primum quod iudas cum fratribus ingressus est ad ioseph. Nec dum enim
 de loco abierat Omnesque ante eum in terram prout reuerunt. Cui
 ille ait Cur sic agere voluisti An ignoras quod non sit finis mei
 augurandi scia Cui iudas Cuius respondimus inquit domino meo
 uel quid loquemur: aut quid in se poterimus ostendere Deus
 inuenit iniquitatem prope tuorum En omnes sumus firi domini mei
 et nos. et apud quem inuentus est cyprianus Rediit ioseph Absit a me
 ut sic agam Cui furatus est cyprianus. ipse sit finis meus. non autem ab
 ite liberi ad patrem vestrum Accedens prius iudas confidenter ait
 Oro domine mihi loquatur finis tuus idcirco in auribus tuis. et
 ne irascaris famulo tuo Tu es enim pater pharaonis domus
 mea Interrogasti prius suos tuos: habetis patrem aut matrem
 aut fratrem Et uos respondimus tibi domino meo Est nobis pater
 senex et puer puerulus qui in senectute illius natus est. cumque

Uterumque fratrem mortuus est. et ipse solum huius mater sua. pater
vero tenet diligit eum. Dixisti quod frater tuus adducat eum ad
me. et ponam oculos meos super illum. Egressusque duo meo.
Non potest puer relinquere patrem suum. Si enim illum dimiserit. mo-
rietur. Et dixisti frater tuus. Nisi venerit frater meus cum me. non
videbo amplius faciem meam. Cum ergo accessisset ad
famulum suum patrem suum. narravit ei omnia que locutus nobis
est Dominus meus. Et dixit pater meus. Revertimini et emitte nobis parvum
terram. Cum diximus. Hic non possumus si frater meus non descendat
nobiscum. proficiscentem sumus. Alioquin absente non audemus videre
faciem viri. At que ille respondit. Vos scitis quod duos gem-
erit mihi uxor mea. Egressus est unus et dixit bestia de-
voravit eum. et hircusque non coparet. Si tulerit et istum
et aliquid ei in via contigerit. deducetis canes meos cum me
rore ad inferos. Igitur si intravero ad fratrem tuum patrem tuum.
et puer defuerit: tunc anima illius ex huius anima pendet. Videtur
quod cum non esse nobiscum morietur. et adducet famulum tuum canes
meos cum dolore ad inferos. Ego pro fratre tuo sum. Cum
in mea habui accipi fidem et spondendi dicens. Nisi reduxero
eum pater tuus ero in patrem meum cum tempore habebam
itaque frater tuus propuero in ministerium domini mei. et puer
ascendet cum fratre suo. Non enim possum reducere ad patrem ab-
sente puero. ne calamitatem que oppressura est patrem meum testetur.
rlv **U**bi se poterat ultra cohibere ioseph. assistam
multis coram astantibus. Unde precepit ut egrediantur
tutti foras. et nullus interesset. ^{lingua} conuocati mutue
elevantque vocem cum fletu: quia audierunt egyptium omnes
quod dominus pharaonis. et dixit fratribus suis. Ego sum ioseph.

Adhuc pater meus vivit. Et poterant respondere fratres minus timore
 et timore perterriti. Ad quos ille a clemeter accedite meum
 ad me. Et cum accessisset ipse. Ego sum autem ioseph frater vestrum quem
 vendidistis in egyptum. Nolite paucum nec durum vobis esse vi-
 deatur quod vendidistis me in his regionibus. Pro salute enim vestra
 misit me dominus ante vos in egyptum. Biennium est quod famem
 cepit esse in terra. Adhuc quique anni restant quibus non arari po-
 teat nec meti permittit quod dominus ne respuam super terram et opus
 ad vineas hanc possit non in hac voluntate missus sum. ⁶⁰ Sed
 me quod preme pharaonis et domum misit domus eius ac prin-
 cipem in omni terra egypti. Festinate et ascendite ad preme meum
 et dicit ei heri mandavit filius tuus ioseph. Deus me fecit
 dominum in terra egypti. Descende ad me ne moreris et huius
 in terra. Besset. eras quod me tu et filii tui et filii filiorum
 tuorum. Onus tue et armata tua et omnia que possides ibi
 te pastam. Adhuc enim quique anni residui sunt famis. Ne
 et tu pereas et domus tua et omnia que possides. En oculi
 vestri et oculi fratris mei beniamin vident quod os meum loque-
 batur ad vos. Annunciate patri meo universam gloriam meam et
 cuncta que vidistis in egypto. Festinate et adducite eum ad
 me. Cumque amplexatus eadesset in collo beniamin fratres
 sui flebant. Illo quoque flebant super collo eius. Quisquam
 est ioseph omnes fratres suos et ploravit per singulos. Postquam autem
 sunt loqui ad eum. Audientemque est et celebris fuit in aulam
 in aula regis. Venerunt fratres ioseph et gavisus est pharaon
 atque omnis familia eius. Dixitque ad ioseph ut imperaret
 fratribus suis dicens. Quercantes inuenta. ut in terram
 Chanaan et tollite inde patrem vestrum et cognationem et venite

Ad me . ego dabo vobis omnia bona egypti ut comedat
medullam terre precepe ut tollant plaustra de terra egypti
ad subventionem puerorum suorum et equum . ac dicto Tolle
te prem vrum et pperate . quociens veniet nec dimittatis
quicquam de suppellectili vna . quia omnes opes egypti pre-
erunt . fecerunt filij isrl ut eis mandatu fuerat . Cumq;
dedit Joseph plaustra secundum pharaonis imperium . et abaria
in utero . Singulis q; proferri iussit duas stolas Benja-
min vero dedit trietas argenteas et quinque stolas optimas
Eandem pecunie . et restum mittes patri suo . addens eis
asinos dote qui subuehant de omnibus dimidijs egypti . et totas
asinas . Trutu in utero panes q; portantes . Dimisit ergo
fres suos . et proficiscentib; ait Ne trahamini in via Cum
ascendentes ex egypto . venerint in terram chanaan . ad patrem
suum iacob . et nuntiaverint ei . Dicens Joseph vivit et
ipse duatur in omni terra egypti . Quo audito iacob quasi
degram sompno emigilans . non credebat eis . Illi
contra referebant omnes ordines rei . Cumq; vidisset plu-
stra et ymnisa que miserat . venit spiritus eius et ait
Sufficit michi si adhuc filius meus ioseph vivit . Vadam et
aliasrl videbo illum anteqm moriar . **P**rofectus q; isrl cum omnibus
que habebat . venit ad puteum iuramenti . et mortuus ibi
victurus . Deo premissis . Isaac . Auduit enim provisione nocte
vocante se . et dicentem sibi iacob . iacob . Qui respondit .
Ecce assum . Ait illi deus . Ego sum fratissimus deus patris
tui . Noli time . Descende in egyptum . Quia in gentem ma-
gnam furam te ibi . Ego descendam tecum illuc . Et ego
inde adducam te . reuertetur . ioseph q; ponet manum suam super

oculos tuos Surrexit iacob a puteo meameti Tulitque
 cum filiis cum pueris et uxoris suis in plaustreis que
 miserat pharao ad portandum fenez: et omnia que possideat
 in terra chanaan venitque in egyptum cum omni semine suo
 filij eius et uxores filie et cuncta simul p[er]gemebat xli

Nec sunt autem nomina filiorum istius qui ingressi sunt
 in egyptum Ipe cum liberis suis primogenitus ruben
 filij ruben Enoch. et salu et esrom et tharui 3 filij symeon
 jenuhel. et janyu. et iaotus. et iahin. et sader. et saul
 filius thamaridis filij leui Bersen tharath. et
 filij iude her et onan et sela. et phares. et zara hor
 tui sunt autem her et onan in terra chanaan Natiq[ue] sunt
 Natiq[ue] sunt filij phares. Esrom. et ammel filij isachar
 thola. et phua. et job. et semron filij zabulon Sares
 et helon. et iahel Et hii filij lye quos genuit in meso
 potamia syrie cum dyna filia sua Omnes anime filioze
 eius 3 filioze xxx in filij Gaad Sephion. et aggie et
 Eri. et esodon. heri. et arodi. et aveli filij asser Iamne
 et iesua. et iesui. et beria Sara q[ue] soror eorum filia beria
 heber. et ualochiel hii filij zelbe q[ui]m laban dedit lye filie
 sue et hos genuit iacob sed et anas filij rachele uxoris iacob.
 ioseph et beniamin Natiq[ue] sunt ioseph filij in terra egypti q[ui]
 genuit ei aseneris filia putipharis sacerdot[is] heliopolos mana
 ssos aut et ephraim filij beniamin belia et ^{beria} ierhoz et asbel
 Sera. et naaman. et ^{beria} Beria et Ros mophim. et ophim et
 Dard hii filij rachele quos genuit iacob Omnes anime q[ui]torunda
 filij daan vsim filij neptalim iasijhel. et Eri et Berer
 et Sallem hii filij leie q[ui]m dedit laban rachel filie sue et

Ios. genuit iacob. omnes anime septem. Cumque aie que in-
gressi sunt cum iacob in egyptum. et egressi de femore ipius
absq. vxoribz filioz eius lxvi. Filij aut ioseph qui nati sunt
ei in tra egypti aie due. Omnes anime domus iacob que in-
gressi sunt in egyptum fuisse septuaginta et

Quod aut iudam ante se ad ioseph. ut nunciaret ei et ille
occureret in gessen. Quo cum premis. intro ioseph
curru suo ascendit ob viam patri ad eund. locum. Videns q.
cum uenit super collum eius et inter amplexus fletit. Dixit
q. pater ad ioseph. Nam letus moriar quia uidi faciem tuam
et superstitem te relinquo.

Et ille loquutus est ad frs suos et ad omes domum patris
sui. Ascendam et nuntiabo pharaoni dicam q. frs
mei et domus patris mei qui erant in tra chanaan. uenerunt
ad me et sunt uiri pastores omiu. curruq. sunt ascendunt
gregum pectora sua. et armenta. et omnia que huc potuerit
adduxerunt. Cumq. uocauit eos et dixit q. quod esset opus
vrm. Responderunt uiri pastores sinus sui tui ab infantia
usq. ad pres. et nos. et pres nri ad pugnandum in terram tuam
hec au. dicit. ut habitare possit in tra gessen. quia detestatur

XLVI **I**ngressus ergo ioseph // egyptum omnes pastores omiu
nuntiavit pharaoni dicens. Pater meus et frs. onus
eorum et armenta. et cuncta que possident uenerunt de tra
chanaan et ecce consistunt in tra gessen. Extremos quoq.
sinus suos quoq. statuit coram eo. Quos ille interrogauit.
Quid habetis operis. Responderunt pastores omiu. sinus sui
tui. et nos. et pres nri. Apugnandum in terram tuam uenimus
quonia non habuimus gregibus nostris in grauescente fame.

in regione chanaan. Petimus qd ut esse uos inbecas seruos tuos
O Irit itaq; rex ad Ioseph. Pater tuus et / in tra Effen
 frēs tui uenerunt ad Ham egypti: in conspectu tuo ē
 In optimo loco fac habitare eos et trade eis terram
 gessen. Et si nōsta in eis esse viros indutrios: Nstatur illos ma
 gustos pecorum meorum. Post hec introduxit ioseph patrem suum
 ad regem. et statuit cum coram eo. Cui benedicens illi et inter
 rogatus ab eo. Quot sunt dies annorum uite tue. Redit iacob
 Dies peregrinationis uite mee. Lxxx annorum sunt: pui et
 mali: et nō peruenierunt / vsq; ad dies patrum meorum. Quibz
 pegrinaui sunt. Et benedicto rege egressus est foras Ioseph.
 Vero patri et fratribz suis dedit possessionem in egypto in optimo
 tre solo ramesses ut pceperat pharao. et alēbat eos: omemq;
 donū patris sui. prebens cibaria singulis. In toto em ope pa
 nis decrat: Et opsserat tram maxime egypti et chanaan. Eqs
 omēz pecūas congregant pro uenditōe frumeti: et intulit eam
 in ararum regis. Cuiusq; defess. cuptoris precium: Venit
 cūcta egyptus ad ioseph dicens Da nobis panes. Quare moriū
 coram te. deficiēte pecunia. Cuius ille respondit adducite pecora
 vĩa et dabo vobis pro eis tibos: si precū nō hēt. Cūc tūm ad
 duxissent dedit eis alimēta pro equis. et omibz. et asinis.
 Sustentant qz eos illo anno pro cōmutatōe pecore
 uenerunt qz anno scdo et dixerūt ei Non celam⁹ dñō nrō q
 deficiēte pecunia et pecora simul deferimus: nāq; te est
 qz absq; corp⁹ nrō. et tra nihil hēam. Cūc go moriū te uidente
 Et uos et tra nrā tui crim⁹. Eme nos in finitutez regiam et
 pbe semina: ne pereunte cultore redigat tra in solitudinez. Emit
 igitur ioseph omēz tram egypti. uendentes singl. possessiones
 suas pre magnitudine famis: subiecit qz eam phaom. et dū
 tos plos eius: a nomissimis finis egypti vsq; ad extremos
 fines eius. Preter tram sacerdotum que dūte tradita fu
 erat eis: quibz statuta cibaria ex horreis publicis pbeant
 et nō sunt compulsi vendere possessiones suas. Dixit
 ergo ioseph ad plos. En ut tenuit: et uos: et vram phao
 possidet. Accipite semina et seruite agros. ut fruges hīc possit
 Cūctaz ptem regi dabit: quatuor reliquas promitto vobis.

in sementem et in agros, familijs et liberis vestris. Cum ruderet
Salus nostra in manu tua est. Respirat nos tantum dominus noster et
letum faciamus regi. Ex eo tempore usque in putez diem in omni
terra egypti: Regibus quanta pars soluntur: et factum est
quod in legem absque terra sacerdotali que libera ab hac conditione sunt
abierunt ergo israel in egypto. id est in terra gessen et possedit

Decem annos et septem annis facti sunt omnes dies vite illius

et lxx annorum. Cumque appropinquare timeret mortem dicit
vocavit filium suum ioseph et dixit ad eum. Si merui gratiam in
conspectu tuo. Pone manum sub femore meo et facies michi
iustitiam et veritatem. Ut non sepelias me in egypto: sed dormiam
cum patribus meis: et auferas me de hac terra: condasque in
sepulchro maiorum. Cui respondit ioseph. Ego faciam quod iussisti.
Et ille misit iussu suum inquit ergo michi. Cumque mirante ad-
venit israel deum conversus ad lectuli caput

xlvi **N**on itaque transactum erat ioseph: quod egrotaret pro eis
Cum assumpisset duos filios manasse et ephraim in ve-
prexit dicens quod est semini. Ecce filius tuus ioseph venit
ad te. Cum confortatus sedet in lectulo et ingrossus ad se ait
Deus omnipotens apparuit in mesura: que est in terra chanaan
Benedixit ergo michi et ait. Ego te augeto et multiplicabo et
faciam in te turbas populi. Daboque tibi terram fluentem et semini
tuo pro te in possessionem sempiternam. Duo quoque filii tui qui nati
sunt tibi in terra egypti. Antequam huc venirem ad te: mei
erunt. Ephraim et manasse. Sicut symeon et ruben re-
putabunt michi. Reliquos autem quos genueris post eos
tui erunt: et nomen fratrum suorum vocabunt in possessionibus
suis. **xlvi** **M**ichi enim qui veniebat de mesopotamia: mortua est
rachael mater tua in terra chanaan: in viam itinere. Et ego
veni tempore et ingrediebar effratus et sepellivi eam in viam
effratis. Cum alio nomine appellatur bethleem. Vides
autem filios eius dixit ad eum. Cum sint isti. Rediit filii mei

quos deus michi dedit in hoc loco. Adduc eos ad me. ut bene
 dicam illis. Oculi enim isrl̄ caligabant p̄ nimiam senectutem et
 clare videre nō poterat. Applicatos ad se deos et multiplex
 dixit ad filiū. Non sum fraudatus aspectu tuo. n̄ super ostendit
 michi de9 semē tuū. Cumq; tuliss̄ ioseph & gremio patris
 adorant p̄mis in terram. et posint ephraim ad dexteram suā
 idē ad sinistram isrl̄. Manassen vero in sinistra suā ad dexteram
 s̄ patris applicantq; ambo ad eum. Cui ostendens manū
 suā dexteram posint super caput manasse. ^{Manasse enim maior erat ioseph} qui maior nati
 erat p̄mutans manū. Benedixitq; ioseph filio suo et ait.
 Deus in cui9 conspectu ambulauerunt patres mei abraham et
 isaac. Deus qui pascit me ab adolescentia mea usq; in presens
 diem. Angelus qui eruit me de tūt malis. benedixit pue
 ri isrl̄. et incretetur nom̄ meū super eos. nomina quoq;
 patrum meorū abraham et isaac. et crescant in multitudine
 super terram. Videns aut ioseph qd posuiss̄ p̄ sinis dextrā
 manū super caput ephraim. gravit̄ accepit et apprehensas
 patris manū levare conatus est de capite ephraim et transfer
 re super caput manasse. Dixit q; ad patrem. Non ita gerunt p̄
 quia hic est p̄mogenitus. Pone dextrā tuā sup caput eius.
 Cui respondit ait. Scio fili mi scio. Et iste quidem erit in p̄las
 et et multiplicabit̄. s̄ fr̄ eius minor maior illo erit & semē
 illius crescat in gentes. Benedixit q; eis in ip̄o tempore dicens.
 Ante benedictur isrl̄ atq; dicit̄. faciat tibi de9 sicut ephraim
 et sicut manasse. Constatunt q; ephraim ante manassen.
 et ait ad ioseph filiū suū. En ego morior. et erit deus vobis.
 tū reducet q; vos ad terram p̄m̄ v̄rorum. do tibi p̄tem vnam
 extra fr̄es tuos quā tuli & manu amorci in gladio et
Uocant aut filios suos et ait eis. Con. ^{et} artu meo ^{et}
 congregam̄ ut amice que ventura sunt vobis. dicens
 nomissimis. Congregam̄ et audite filij iacob. audite israel
 p̄m̄ v̄rū. Ruben p̄mogenitus meus. Tu fortitudo mea et
 p̄ncipū doloris mei. prior in domo maior imperio. effusus

ce sicut aqua non cretas quia ascendisti cubile patris tui et
mactasti fratrem eius Symeon et sem fratres vasa iniquitatis
bellantia In consilio eorum non veniat anima mea et in te-
tu illorum non sit gloria mea quia in furore suo occiderunt
vrum et in voluntate sua suffoderunt murum maledicti furores
eorum quia peritiam et indignationem eorum quia dura dimidat
eos in iacob et dissipavit eos in israhel Iuda te laudabunt
fratres tui domus tua in terminibus inimicorum tuorum adorabunt
te filii patris tui Latulus leonis iuda ad perdam filii mi
ascendisti Regum es accubisti ut leo et quia leona quae
suscipit eum non auferetur sceptrum de iuda et dux de
femore eius donec veniat qui mittendus est et ipse erit
expectatio gentium ligatus ad vincula pulchrum suum et ad vites
O fili mi asina iuda lamabit vno scolum suum et san-
guine vno pallium suum Pulchriores oculi eius mine et dentes
eius lacte candidiores Zabulon in litore maris habitabat
et in statione navium pertingens usque ad sidonem Isachar asina
fortis accusas me timor videt requiem quia bona in fra-
tre quia optima et suppositum finem suum ad portandum factum
quod est tributus finem Daan indicabit populum suum sicut et
alia tribus in israhel fiat Daan coluber in via cretas in
semita mordens virgulas equi ut cadat ut cadat asinus
eius eius retro Salutare tuum portabo domine Daan ac-
cuso ^{prehensit} autem eum et ipse attinget retrosum Asser
pinguis pannis eius et praebebit delicias regibus Septuaginta
terminis emissi et datus eloquia pulchritudinis filius ac-
cessit Ioseph filius accrescens et decorus aspectu filii dis-
tulerunt super murum sed exasperaverunt eum et negati
sunt invidenter quod illi habentes iacula Sed et in forti armis
eius et dissoluta sunt vincula brachiorum et manuum illius
per manus potentis iacob Iude pastor egressus est lapis
israhel Deus patris tui erit adiutor tuus et omnipotens be-
nedict tibi benedictionibus teli et super benedictionibus abyssus
iacentis dorsum benedictionibus vberum et vultus Benedictiones

osilum

patris tui: confortate sunt benedictionibus patrum eius: donec
veniret desiderium totius civitatum. Fiat in capite tuo ioseph
et in vertice nazarei inter fratres suos. Benjamin superbus
rapax mane comedet panem: et vespere dividet spolia. Et
omnes filii in tribubus israel duodecim. Hec est loquutus eis
pater suus. Benedixit quoque singulis benedictionibus patris: et precepit
eis dicens. Ego congregor ad populum meum: sepelire me cum
patribus meis: in spelunca duplici: que est in agro ephron ethio
contra manbre in terra chanaan. Quia erunt abraham tuum
agro ad ephron ethio: in possessione sepulchri. Ibi sepelietur
cum et saram uxorem eius. Ibi sepultus est isaac cum
rebecca coniuge sua: et hic gada iacet. Fuitis quoque madaui quod
filios instruebat: collegit pedes suos super lectulum: et obit
propositus quoque est ad populum suum.

Quod relictus ioseph erat super faciem patris: flens et
deosculans eum. Precepit quoque fratribus suis modis ut aro
matibus condirent preteritum. Quibus missa expleantibus
transierunt per dies. Iste quippe noster erat cadaver odoratum.
Flevit quoque cum egyptus per dies. Et expleto plangitibus tempore
locutus est ioseph ad familiam pharaonis. Si inveniri gratiam
in conspectu vestro: loquar in auribus pharaonis. Eo quod pater
meus adiuravit me dicens. In monumento: in sepulchro meo
quod fodi in terra chanaan sepelies me. Ascendam igitur et
sepeliarum preteritum meum: et revertar. Dixit quoque ei pharao.
Ascende et sepeli. Et cum tumulum suum admiratus esset. Quo ascen
dente venerunt cum eo: omnes senes domus pharaonis cum
quoque maiores natu terre egypti: Domus ioseph tum fratribus
suis absque pueris et gregibus atque armentis que derelinque
rant in terra gessen. Habuerunt quoque in comitatu turris et equos
et facta est turba non modica. Venerunt quoque ad arcem adad
que sita est trans iordanem ubi celebrantes exequias plangit
tu magno: atque vehementer implerunt septem dies. Cum
vidissent habitatores terre chanaan: dixerunt. Plangit magno
est iste. Et idcirco appellaverunt nomen loci illius plangit egypti.

Secernerunt quoque filii iacob sunt preperat eis. et portantes eum in
fram tamaran. sepellerunt eum in specum duplici. quoniam eme
rat abraham cum agro in possessione sepulchri ab ephron ethio
con faciem manibz. Reversusque est ioseph in egyptum cum filiis
suis. et omni conmittatu sepulto patre. Quo mortuo timētes
frēs eius. et mutuo colloquētes: ne forte memor sit iniurie
quam passus est et reddat malū omne quod fratri mandaverit
ei. Pater tuus precepit nobis antequam moreretur. ut hec tibi
verbis illius dicerem. Obsecro ut obliviscaris scelus fratris
tuoꝝ. et peccati atque malicie quam exercuerunt in te. Nos quoque
oramus ut filio dei patri tuo dimittas iniquitatem suam. Cumque
auditis flectit ioseph. Venerunt quoque ad eum frēs sui. et promi
in fram adoraverunt. et dixerunt. Fili tu sumus. Quibus
ille respondit. Nolite timere. Summi dei possumus removere voluntati.

*Et sicma videtur apud
59 in moralibus
17. 21*

Vos cogitastis & me malum. et deus vertit illud in bonum. ut
exaltaret me. sicut in puera fecerunt. et saluos faceret multos
populos. Nolite timere. Ego pastam vos et pueros vestros.
Consolatus quoque est eos. et blandi ac lenis est locutus. Et ha
bitavit in egypto cum omni domo patris sui. Vixit quoque ex annis
et vidit effraim filius eius usque ad egypti generationem. Filii quoque
maria: filii manasse. nati sunt in gremio ioseph.

Omnibus transactis locutus est fratribus suis post mortem
meam deus visitabit vos: et ascendet et faciet de egypto
ista ad egyptum. quam inveniit abraham. isaac et iacob.

Immoque admirastis eos. atque dixistis. deus visitabit vos. Aspice
tate vobiscum ossa mea. de loco isto mortuus est. et completus
centumdecem annis vite sue. et conditus aromatibus:
repositus est in loculo in egypto etc.

vnu

Nec sunt nomina filiorum Israel qui ingressi sunt
 Egyptum cum iacob singula cum domibus suis
 introierunt. Ruben. Symeon. Iudas. Levi. Iudas.
 Issachar. Zabulon. et Benjamin. Daan et nepta-
 lym. Sado et aser. Erant autem omnes anime eorum
 que egressae sunt de femore iacob sexcentis sexaginta
 in egypto erat. Quo morte i. vniuersis filiis
 eius omnes agnatione illa filii israel creuerunt quasi
 germinantes multiplicati sunt. et roborati nimis implerunt terram.
 Surrexit in terra rex novus super egyptum: qui ignorabat ioseph
 et ait ad populum suum. Ecce plus filiorum israel multus et fortior no-
 bis est. Venite sapienter opprimamus eum: ne forte multiplicetur
 et si ingruerit contra nos bellum: addatur numerus nostris: expugnatis
 de nobis egredietur de terra. Preposuit itaque eis magistros operum:
 ut affligerent eos oneribus. Edificaueruntque eis reges egypti
 pharaon: phiton et ramesses. Quamvis opprimerent eos tanto
 magis multiplicabantur et credebant. Dederuntque filios israel egypti-
 ti: et affligebant illudentes eis: atque ad amaritudinem perducebant
 vitam eorum operibus duris luti et lateris: omnique famulatu:
 quo in terra operibus premebantur. Dixit autem rex egypti obstetricibus
 hebraeorum. Quarum una vocabatur Zephora: altera phua. pre-
 cipiens eis. Quando obstetrabitis hebraeis et parit tempus
 advenit. Si masculus fuerit interficite illum: Si femina reseruate
 et nunciat autem obstetrices deum: et non fecerunt iuxta praeceptum
 regis egypti: sed osuabant marces. Cumque ad se accessisset rex
 ait. Quid nam est hoc quod facere voluistis: ut pueros sua-
 ritis. Tunc responderunt: non sumus hebraeae sed egyptiae mul-
 eres. Ipse cum obstetrucandi esset stentator: et prius quam ven-
 iret ad eas parit. Bene ergo fecit deus obstetricibus: et cre-
 vit populus. Confortatusque est nimis: Et quia timuerat
 obstetrices deum: edificavit illis domos. Dixitque autem pharaon
 omni populo suo dices. Cumque masculus natus fuerit in sinum matris
 et si vir de domo leui: quicquid feminei reseruate.
Et si vir de domo leui: quicquid feminei reseruate.
 accepta vixit stentator: qui concepit et peperit filium.

Et videns eum elegantem abscondit tibi in filiis. Cumque iam israel
 non possit. Suscepit filiam suam et circumdedit eam butyro ac
 pice posuitque inuis infantulum: et exposuit eum in ceno^{sup} flu
 mine stante procul sorore eius: et considerante euentum rei. Ecce
 aut descendebat filia pharaonis. ut lauaretur in flumine. Et puel
 le eius gradiebantur. per crepidine aluei. Que cum vidisset filiam
 suam in papirione. misit unam e famularibus suis: et allatam apre
 riens. Reuerensque primum in ea vagiente misit eam aut de
 infantibus hebreorum est hic. Cum soror pueri vis ut vadam et
 vocem tibi hebream mulierem. que nutrire possit infantulum.
 Respondit. vade. Perrexit puella et vocat matrem suam eius. Ad qua
 locuta est filia pharaonis. Dixit inquit pueri istum et nutrum
 Ego tibi dabo mercedem tuam. Suscepit mulierem puerum et
 nutruit. adultumque tradidit filie pharaonis. Que illa adoptavit
 in locum filii. Vocantque nomen eius moyses: dicens quod de aqua
 et diebus illis postquam creuerat moyses. Egressus est enim
 ad fratres suos vidit afflictione eorum: et virum egypcium principem:
 quendam de hebreis fratrem suum. Cumque circumspexisset hunc
 et illuc. et nullum adesse vidisset primum egypcium abscondit.
 fabulis. Et egressus die altero. aspexit duos hebreos rixantes.
 Dixitque ei qui faciebat iniurias. Quare prout proximum tuum. Et
 respondit. Quis constituit te principem et iudicem super nos. Num me
 occidit tu vis. sicut heri occidisti egypcium. Tunc moyses et ait.
 Quod palam factum est verbum istud. Auduitque pharao simonem
 hunc. et querebat occidere moysen. Cum fugisset & conspectu eius
 moratus est in terra madian. et sedit iuxta puteum. Erant igitur
 sacerdotes madian septem filii. qui reuerant ad hauriendam aquam
 et impletis camelis. ad aquam cupiebant greges patris sui.
 Super reuere pastores et ceciderunt eas. Surrexitque moyses et
 defensis puellis. ad aquam onces eorum. Que cum reuertisset
 ad vagum patris sui. Dixit ad eas. Que velociter reuistis solito.
 Redierunt vir egypcius liberavit nos & manum pastorem. Insuper
 et haurit aquam nobiscum potumque dedit omnes. At ille. ubi est
 inquit. Quare dimissis homines. vocare eum ut comedat panem.

qd oratione et aggru
 xxiij promittendu no
 est grandis dnd unclen
 inferus uel ad nutus mo
 tem cu languentibus pbat
 infligit qui hac no possit
 excludit xxiij qui no me
 rendu ambros de off am
 cu no repellit a socia m
 unat si pot. id est in viciu
 qm ille qui facit. H. xxiij

Dixit ergo ad eum Quid est hoc quod tenes in manu
tua. Respondit. virga. ait Dominus prope eam in terram protrahit
et versa est in serpente. ita quod fugit moyses Dicit
quod Dominus Extende manum tuam. et apprehende sandalum eius.
Extendit et tenuit. et visa est in virgum ut credant inquit
quod appaerit tibi Dominus deus patrum tuorum. Deus abraham
et Isaac et deus Jacob Dicit quod rursum Dominus Mitte ma-
nu tuam in sinum tuum. protulit leprosum nimis ad instar.
Retrahe aut manum in sinum tuum Retraxit et protulit iterum
et erat similis ceteris reliquis Si non crederunt inquit nec

audierunt sermonem signi prioris. credent verbo signi sequentis.
 Quod si nec duobus quidem his signis crediderint. nequa-
 dierint vocem tuam. sume aquam fluminis. et funde eam super
 aridam. et quicquid haueris de flumine vertetur in sanguinem.
 Aut moyses obsecro domine. non sum eloquens ab heri et in-
 diuturnus. Et ex quo loquor es ad populum tuum. impedimentis et
 tardioris lingue sum. Dicit dominus ad eum. Quis fecit os heri
 Aut quis fabricatus est mutum et surdum. videntem et cecum.
 Nonne ego. Parge igitur et ego ero in ore tuo. Docabo quoque te
 quid loquaris. At ille obsecro inquit domine mitte quem iussi-
 rus es. Iratus dominus in moysen aut Aaron fratrem suum semites
 facio quod eloquens sit. Ecce ipse egreditur in occusum tuum. Vi-
 dens quod te letabitur corde loquere ad eum et pone verba mea
 in ore eius. et ego ero in ore tuo. et in ore illius. et ostenda-
 vobis quid agere debeat. Ipse loquetur pro te ad populum. et erit
 os tuum. tu autem eris ei in his que ad deum pertinent. Virgam
 quoque hanc sume in manu tua. in qua facturus es signa.
Revocavit moyses et reversus est ad iethro socerum suum. Dixitque ei
 vadam et reuertar ad fratres meos in egyptum. ut videam si adhuc
 vivunt. Cui ait iethro vade in pace. **E**t ait ergo dominus ad mo-
 ysen in madian vade et reverte in egyptum. Mortui sunt enim
 omnes qui querebant animam tuam. Tulit moyses uxorem
 suam et filios suos. et imposuit eos super asinum. Reversus quoque
 est in egyptum. portans virgam dei in manu sua. Dixitque
 ei dominus revertente in egyptum. Vide ut omnia ostenta que po-
 sui in manu tua facias coram pharaone. Et ego munda-
 rabo cor eius. et non dimittat populum. Dices quoque ad eum.
 Hec dicit dominus filius primogenitorum. **E**t ait tibi. Dimitte ^{filium}
 populum meum ut servent iuramentum et voluntatem. Dimitte enim
 Ecce ego interficiam filium tuum primogenitum. Cumque esset
 in itinere in dimersorio. occurrit ei dominus et volebat occide-
 re eum. Tulit illico zephora acutissima petram. et percussit
 populum suum. tetigit quoque pedes eius. et ait sponsus sangui-
 nis tu iuramentum est. Et dimisit eum postquam dixerat sponsus

7
sanguinem. ^{in m^{is}} ob circumfusione d. Ixit autē dñs ad aaron vad
in occursum moysi in deserto. Cum prout ei obviam in
monte dei. et osculatus est eum. Narravit q̄ moyses aaron
omnia verba domini pro quibz miserat eum et signa que
mandaverat. Venerunt q̄ summi. et congregaverunt:
omnes seniores filiorum israel. locutus q̄ est aaron oia
verba que dixerat dñs ad moysen. et fecit signa coram
p̄lo. et credidit p̄plus. Audierunt q̄ q̄ viderunt dñs
isrl. et q̄ respexisset afflictione eorum. et promi adoraverunt.

Post hoc ingressi sunt moyses et aaron et dixe
runt pharaoni. Hec dicit dñs d. isrl. Dimitte
p̄plm̄ meum ut sacrificet in in deserto. At ille. Redd
Quis est dominus ut audiam vocē eius et dimittas israel
Nescis dñm et isrl. nō dimittam. Dixerunt deus hebreorū
vocavit nos. ut camus viam terrā. dicens. in solitudine et
sacrificemus domino deo nrō: ne forte accidat nobis pestis aut
plaga. Dixit ad eos rex egypti. Quare moyses et aaron
solicitant p̄plm̄ ab operibz suis. Ite ad onera v̄ra. Dicit q̄
pharaonis. Multus est p̄plus. Erc. Videns q̄ turba increverat quāto
magis si dederit eis requiē ab operibz. precepit ergo dic illo:
p̄fecte operum. et exactoribz p̄li dicens. Nequaquā placida
sint paleas p̄lo. ad conficiendos lateres secundum p̄m̄. sed
ip̄i vadant et colligant stipulam. et mēsuras laterum quā
prius faciebāt imponet super eos. nec minuetis quicquid
faciant em et idcirco vacaverant dicentes. Camus et sa
crificemus deo nrō. Opprimant operibz et expleant ea.
ut nō acquiescant verbis medicis. Tūc Egressi p̄fecti
operū. et exactores ad p̄plm̄ dixerunt. Sic dicit pharaonis.
Non do vobis paleas. Ite et colligite ficulibz p̄lo. ut mēsuras
petitis. ne minuet quicquid de opere vestro. Dissusos q̄ ē
p̄plus p̄m̄. frum egypti ad colligendas paleas. Preserti
quoq̄ operū instabant dicentes. Complete opus v̄m̄ quoti
die ut prius facere solebat. quando dabantur vobis palee.
Flagellatiq̄ sunt qui preerant operibus filios isrl. ab exactoribz.

pharaonis dicens Quare non implens mensuram laterum sic prius
 nec heri nec hodie. Veneruntque postea filii israel et vociferati sunt
 ad pharaonem dicens Cur ita agis contra servos tuos Palee
 non dantur nobis et lateres summe imperant. Et famulum
 flagellis cedunt. et iniuste agitur contra populum tuum. Cum autem ra-
 tatis oro: et idcirco dicis eamque et sacrificamus deo. Ite go et
 operam palee non dabitur vobis. et reddetis consuetum munus
 laterum. Videbantque se postea filii israel in malo eo quod dicitur eis
 non minuetur quicquam de lateribus per singulos dies. Occurruntque
 moysi et aaron qui stabant ex adverso. Egredientes autem pharaonem
 et dixerunt ad eos. Videat deus et inducat. quoniam fecere fecisti odorem
 nostrum coram pharaone. et fuit eis. et permissis ei gladium ut occi-
 deret eos. Recessitque moyses ad dominum ait Domine Cur afflixisti
 populum istum. Quare misisti me. Exeo enim quomissus sum ad pharaonem
 ut loquerer in nomine tuo. Afflixit populum tuum et non liberaisti
 eos. Dixitque dominus ad moysen. Tunc videbitur. Tunc facturus
 sum pharaoni. per manum enim fortem dimittet eos et in manum
 robusta eiciet eos de terra sua. m

Locutus est dominus ad moysen dicens. Ego dominus qui appa-
 rui abraham et isaac et iacob. in deo omnipotenti et
 nomine meum adonai. non indicam eis. Depigique cum eis
 fedus ut darem illis terram chananem pignationis eorum.
 in qua fuerunt advenae. Ego autem et servum filiorum israel. que
 egypti opprimerunt eos. Et recordatus sum pacti mei. Deo dicit
 filius israel. Ego dominus qui eduxi vos de ergastulo egyptiorum
 et erui de servitute. ac redemi in brachio extenso. et manus
 magnas. Et assumam vos michi in populum. ero vester deus. Et
 facietis quod ego sum dominus deus vestrum. Cum eduxerim vos de egypto
 egyptiorum. Et induxerim in terram super quam iuravi manum meam
 ut darem eam abraham isaac et iacob. Daboque illam vobis
 possidendam. Ego dominus. Narravit ergo moyses omnia filius
 israel. qui non advenierunt et per angustias fuisse. et opus du-
 rissimum. locutusque est dominus ad moysen dominus. Ingredere ad pha-
 raonem regem egypti. et dimittat filios israel de terra sua. Redit

Moyses coram domino. Ecce filii israel non me audiunt. Et quod
audiet pharaon presertim si sum martirificus labijs

Loquutus est dominus ad moysen et aaron et dedit
mandatum ad filios israel. et ad pharaonem regem egypti
ut educeret filios israel de terra egypti. Ista sunt principes
domorum per familias suas. filii ruben primogeniti israel
enoch filius esrom et chariti hec cognationes ruben filii
Simcon Tanusel. et iamm. et addi^{adon} et sobal^{adon} et saul
filius chananitis hec progenies simcon. et hec nomina
filiorum leui per cognationes suas. Gerson. et caad. et merari.
Anni autem vite leui fuerunt centum triginta septem filii Ge-
son lobem et semei. per cognationes suas. filii caad amraz
et ishar. et hebren. et ozisel. Anni quoque vite caad centum xxxv.
Filii merari. moosi. et mofsi. hec sunt cognationes per familias
suas. Accipit autem amram uxorem iochabed patruelis suam
que peperit ei aaron et moysen fuerunt quoque anni vite amram
cxxxviii filii quoque ishar. Core. et naphet. et zechari filii quoque
ozisel. mysael. et eliephan. et zechari. Accipit autem aaron
uxorem elizabeth filiam aminadab. sororem maason que
peperit ei nadab. et abim. et eleazar. et ishamar filii quoque
core. aser. et helchana. et abissab hec sunt cognationes
coritarum. At vero eleazar filius aaron. accipit uxorem
de filiabus pharaonis que peperit ei fineses. Iii sunt principes
familias leuiticarum per cognationes suas. Iste est aaron
et moyses. Quibus precepit dominus ut educerent filios israel de terra
egypti per turmas suas. Iii sunt qui loantur ad pharaonem
regem egypti ut educant filios israel de egypto. Iste est
moyses et aaron. in die qua locutus est dominus ad moysen.

vii

Et locutus est dominus ad moysen dicens. in terra egypti.
Ego dominus loquor ad pharaonem regem egypti omnia
que loquor tibi. Et ait moyses coram domino. Eum
circumspice labijs suis. quod audiat me pharaon. **D**ixit
dominus ad moysen. Ecce constitutum pharaonis. et aaron
frater tuus erit propheta tuus. Tu loqueris ei omnia que ma-
do tibi. Ille loquetur ad pharaonem ut dimittat filios israel
de terra sua. Sed ego multiplicabo coecos et multiplicabo steriles
et ostenta mea in terra egypti. et non audiet vos. Dimittamque

manū meam super egiptum. et eductam exercitū et pplū meū
filios israel de egipto per iudicia maxima. et sicut egipti
q̄ ego sum dñs qui extendam manū meam super
egiptum. et d̄ eduxerim filios isrl de medio eorū. fecit q̄ mon
ses et aaron. sicut p̄ceperat ei dñs et ita egerunt. Erat autē
moyses lxxv annorū et aaron lxxv. Cū autē locuti sunt ad
pharaonē. Dixit q̄ dñs ad moysen et aaron. Cū dixerit
vobis pharaos. Descendite signa. Dices ad aaron. Tolle virgā
tuā. et projice eā coram pharaō. ac vertat in colubē. Ingressi
itaq̄ moyses et aaron ad pharaonē. fecerūt sicut p̄ceperat dñs.
Tulit q̄ aaron virgā coram pharaō et p̄mis eius. Cū v̄sa
est in colubē. Vocavit autē pharaos sapientes et maleficos. et
fecerunt et ipi per incantaciones egiptias. et archana quāda
similia. Projecerunt q̄ singuli virgās suas que versa sunt in
dracones. S; devoravit virga aaron virgās eorū. Induratus
est cor pharaonis et nō audivit eos sicut p̄ceperat dñs.
Dixit q̄ dñs ad moysen. Induratus est cor pharaonis nō
mē. Dimitte pplū. Vade ad eum mane. Ecce egredietur ad
vagas et stabit in ecclusum eius super rīp̄s fluminis et p̄ci
que quāsi est in draconē tolles in manū tuā. Dices q̄ ad eum.
Dñs deus hebreorū misit me ad te dicens. Dimitte pplū
meū ut mitti sacrificet in deserto. et usq̄ ad p̄ns audire
noluerit. Hec igitur dicit dñs. In hoc facis q̄ dñs sum. Ego
percutiā virgā que in manū mea est aquā fluminis et reuertet
in sanguinē. pisces quoq̄ qui sunt in flumine morientur et
putrescent aque. et affligentur egipti bibentes aquā flinis.
Dixit q̄ dñs ad moysen. Dic ad aaron. Tolle virgā tuā
et extende manū tuā super aquas egipti et super flum
es eorū et rīos. ac paludes et omēs lacus aquarū. ut re
uertant in sanguinē. et sit trux in omī tra egipti. tam
in ligneis vasis. qm̄ in saxis. Fecerunt q̄ ita moyses et
aaron sicut p̄ceperat dñs. Et elevans virgā percussit aquā
fluminis coram pharaō et p̄mis eius que versa est in sangui
nem. Et pisces qui erant in flumine mortui sunt. Compūre
runt q̄ flinis et nō poterant egipti bibere aquam fluminis et sunt
sanguinis in tota tra egipti. Fecerunt q̄ similia malefici egiptiorū
similia incantacionibz suis. et induratus est cor pharaonis. nec

auduit sicut preperat dñs. Dixerat qz se et ingressus est do-
mū suā. nec aprofuit eis ut et hac vice. Fecerunt aut omnes
egypti per tantū flūis aquā ut haberent nō em poterant ha-
bere. Et aqua flūis impleta qz sunt septem dies post pūssit
dñs flūm. Dixit quoqz ad moysen.

vm

Dixit quoqz dñs ad moysen. Ingredere ad pharaonē
et dices ad eum. Hec dicit dñs dñs dñm tuū. Dmisse pñm incem
ut sacrificet mīnem deserto. Sicut nolueris dñm
Ecce ego pñm omnes tūos rānas. et cōuertit flūm
rānas. qñt ascendent et ingredient domū tuā. et cubiculum
lecti tui. et super stratum tuū. Et in domos suoz tuoz
et in pñm tuū et in furnos tuos et in reliquias aboz
tuoz. et ad te. et ad pñm tuū. et ad omnes fines tuos intra-
bunt rāne. Dixit qz dñs ad moysen. Dic ad aaron. Exte-
nde manū tuā sup flūmos. et sup rānos qz paludes. et edut ra-
nas super terram egypti. Extendit aaron manū suā super
aquas egypti. Fecerunt aut et malefici per incantaciones
suas sūdū. Eduxerunt qz rānas sup terram egypti. Vocavit
aut pharao moysen et aaron. et dixit eis. Orate dñm ut
auferat rānas a me. et a pñlo meo. et dimittat pñm et sacrifici-
dñm. Dixit qz moyses pharao. Constatue nū qñ deprecet pñe
et pro suis tuis et p pñlo tuo ut abigantur rāne. a te et a
domo tua. et tantū in flūm remaneant. Cū rudit tras at
emixa verōm tuū moxit furiam ut scias qñ non est sicut
dñs dñs mī. et recedent a te rāne et a domo tua. et a pñm
tuis. et a pñlo tuo. tantū in flūm remanebunt. Egrediet
sunt moyses et aaron a pharaone. Et clamavit moyses ad dñm
pro sponse rānarū. quā adduxerat pharaoni. Fecit qz dñs
mīta vñm moysi. et mortue sunt rāne. de domibz et de villis
et de agris. Conuegarunt qz eas in mīnes aggeres
et computruit fūd. Videns aut pharao. qz data esset requie
ingratat tōz sūm. et nō auduit eos sicut preperat dñm
Dixit dñs ad moysen loquere ad aaron. Exte-
nde virgū tuā et pñte puluē tē. et sūt scīmpes in vñmīa terra
egypti. Fecerunt qz ita. Et extendit aaron manū suā virgū
tenens pñssit qz puluē tē. et facti sūt scīmpes in hōis
et in mīnem. Dñs qz puluē tē reuersus est in scīmpes
pñtam terram egypti. Fecerunt qz sūmā malefici incantacionibz

sine ut ducunt triumphos et non potuerunt. Erantque triumphos
 tam in hominibus quam in animalibus. Et dixerunt maleficia ad pharaonem
 Dignus dei est hic. Unde dicitur quod est totus pharaonis. et non au-
 dit eos sicut preceperat dominus. Dicitur quoque dominus ad moysen. Quo-
 surge diluculo et sta coram pharaone. Et dicit ei ad ad-
 se. Dices ad eum. Hec dicit dominus. Dimittite populum meum ut
 sacrificet michi. Et si non dimiseris eum. Ecce ego mittam mus-
 cas in domos tuas. et in populum tuum. et in domos tuas omne
 genus muscarum. et impediunt domos egyptiorum muscas.
 Diversi generis. et diversa terra in qua fuerunt. faciamque
 mirabile in die illa. Terram gessen in qua populus meus
 est ut non sint ibi musce. ut scias quia ego dominus in mero
 tuo. Domini quoque dimissionem non populum meum. et populum tuum. Cras
 erit signum istud. Et fecitque dominus ita ut veniret musca gravis-
 sima in domos pharaonis et domos eius. et in omnem
 terram egypti. Et corrupta est terra ab huiusmodi muscis.
 Vocavit quoque pharaon moysen et aaron. et ait eis. Ite sacrificate
 deo vestro in terra hac. Et ait moyses. Non potest ita fieri. Ab-
 hominibus enim egyptiorum immolabimus deo vestro. Et si mar-
 tuerimus ea que voluit egyptii coram eis. lapidibus nos ob-
 ruerunt. Viam terram dierum pergemus in pluritudine. et sacrificabimus
 deo deo vestro sicut precepit nobis. Dicit quoque pharaon. Ego di-
 mitteam vos. ut sacrificetis deo deo vestro in deserto. Verum
 tam longius ne abeatis. Rogate pro me. Et ait moyses.
 Egressus ate orabo dominum ut recedet musca a pharaone. et
 a domibus eius. et a populo eius. Verumptamen non ultra
 fallere. ut non dimittas populum sacrificare deo. Egressus
 quoque est moyses a pharaone et oravit dominum qui fecit iuxta
 verbum illius. et absiecit muscas a pharaone et a domibus
 et a populo eius. non superstit nec una quidem. Et migravit
 est totus pharaonis. ita ut ne fac quidem vice dimittet populum.
 Ait autem dominus ad moysen. Ingredere ad pharaonem.
 Et loquere ad eum. Hec dicit dominus deus hebreorum.
 Dimittite populum meum ut sacrificet michi. Et si
 adhuc retines eos. Ecce manus mea erit super agros
 tuos et super equos. et asinos. et camelos. et boves et onas
 pestis valde gravis. Et fecit deus mirabile inter possessiones
 israel et possessiones egyptiorum ut nichil omnino periret

ad hunc locum et
ad hunc

celis que p[er]tinet ad filios isrl. Constatu[m]q[ue] d[omi]n[u]s temp[or]e d[omi]n[u]s
Eras facit d[omi]n[u]s istud verbum in tra. fecit q[uo]d d[omi]n[u]s verbum hoc
altera die Mortua q[ue] sunt om[n]ia animalia egyptoru[m]. De
animalib[us] vero filioru[m] isrl. nihil om[n]ino p[er]iit. Et misit
pharaon ad videndu[m] nec erat quicq[ue]m moram de h[is] que
possidebat israhel. Ingratu[m]q[ue] est cor pharaonis et non di
misit p[ro]ph[et]am. Et dixit d[omi]n[u]s ad moysen et aaron Tollite p[re]c[is]as
maius aucris de canino. et spargat illu[m] moyses in celu[m]
coram pharaone. sicq[ue] pulvis sup[er] om[n]es tra[m] egypti. Erunt
enim in hominib[us] et in iumentis plera. et vesite turgentib[us] in p[er]
munesa tra egypti. Tulant q[ue] aucres et canino. Et steterunt
coram pharaone. Et sparsit illu[m] moyses in celu[m] facta
q[ue] sunt plera vesicaru[m] turgentiu[m] in hominib[us] et in iume[n]
tis. nec poterant malefici stare coram moyse p[ro]pter plera que
in illis erant. et in om[n]i terra egypti. Induravit q[ue] d[omi]n[u]s cor
pharaonis. et no[n] audivit eos. sicut loquutus est d[omi]n[u]s ad moysen.
Dixit q[ue] d[omi]n[u]s ad moysen mane consurge et sta coram
pharaone. Et dices ad eum. Hec dicit d[omi]n[u]s deus hebre
orum. Dimitte p[ro]ph[et]am meum ut sacrificet michi. quia
in hac vice mittam om[n]es plagas super cor tuu[m]. et super so
nos tuos. et super p[ro]ph[et]am tuu[m]. Ut scias q[uo]d no[n] sit similis mei
in om[n]i tra. Vnu[m] enim extendes manu[m]. p[er]cutias te et p[ro]ph[et]am
tuu[m] peste p[er]cis q[ue] de tra. Idcirco aut[em] posui te ut ostendam
m[er]ite fortitudinis meae. et n[on] recedat nomen meu[m] in om[n]i terra.
Adhuc retines p[ro]ph[et]am meu[m]. et no[n] vis eum dimitti. En plua
haec q[ue] hora tras grandine[m] multam m[er]itis. qualis no[n] fuit
in egypto adie qua fundata est usq[ue] ad p[re]s[en]s temp[or]e.
Mitt[is] q[uo]d iam mit[is]. et congrega iumenta tua. et om[n]ia
que habes in agris. homines enim et iumenta. et universa
que iumenta fuerunt in agris. nec congregata de agris de
ciderit q[uo]d super ea grando incidet. Qui tunc verbum d[omi]n[u]i
de suis pharaonis. fecit q[uo]d singe[re] suos suos et iumenta i domo.
Qui aut[em] neglexit s[er]mone[m] d[omi]n[u]i. dimisit suos filios et iu
menta in agris. Et dixit d[omi]n[u]s ad moysen. Extende manu[m]
tuam in celu[m]. ut fiat grando in universa tra egypti.
Et extendit q[ue] moyses virgam in celu[m] sup[er] boves et sup[er] m[er]
ita sup[er] om[n]es herbas agri in terra egypti. Et extendit q[ue]
moyses virgam in celu[m]. et d[omi]n[u]s dedit tempesta[m] et grandine[m].

ac discolorata fulgura super terram. Pluitque dominus grandinem super
 terram egypti: et grando et ignis mixta pariter ferebantur: tantaeque
 sunt magnitudinis. quanta nunquam apparuit in universa terra egypti.
 Ergo gens illa condita est. Et percussit grando in omni terra egypti.
 Cuncta que fuerunt in agris: ab homine usque ad mumentum: cunctaque
 herbam agri percussit grando. et omne lignum regionis confregit.
 Tantu in terra gessen ubi erant filii israel. grando non cecidit. Nati
 suntque pharaon et vocavit moysen et aaron dicens ad eos Per
 tui et vult dominus in istis. Ego et populus meus inpropi orate
 dominum et desinat temetum dei et grando. ut dimittamur: et nequa
 quam hic ultra maneat. At moyses. cum egressus fuisset
 vult. extendam palmas meas ad dominum. et cessabit temetum
 et grando non erit. ut scias quia dominus est terra. Nomen enim quatuor
 et filii tui. nec dominum timeatis dominum. Lumen quoque et ordinem. se sumit quod
 eo quod ordinem esset vultus. et lumen iam foliosos germinaret. Tunc
 cum autem et pharaon non sunt lesa. quia secretum erant. Egressus
 quoque moyses a pharaone. et a rebe. tetendit manus ad dominum et res
 puerunt temetum. et grando nec ultra stillavit pluvia super
 terram. Videns autem pharaon quod cessasset pluvia. et grando. et tem
 et tunc. auxit potum. et ingravitum est cor eius. et propter
 illius. et mendacium est nimis. nec dimisit filios israel. r
 Et dixit dominus ad moysen Ingrede. Prepara de prima monsi
 ad pharaone. Ego enim mandavi cor eius. et propter
 illius. ut faciam signa mea hec. meo. et naves
 in aures filii tui. et nepotum tuorum. quocumque germinem egypti
 aob. et signa mea faciem in eis. Et sciet quia ego dominus
 inuenerunt ergo moyses et aaron ad dominum pharaone. et
 dixerunt ad eum Hec dicit dominus deus israel. Usque quo non vis
 subire michi. Dimitte populum meum ut sacrificet michi. Sin autem
 resistas et non vis dimittere eum. Ecce ego. mandavi cras lo
 custam in fines tuos. que operiet super faciem terre. nec quod
 eius appareat. Et comedat quod respiciunt sunt grandem. Et
 rodet enim omnia ligna que germinant in agris. et implebit
 domos tuas. et propter tuos et omni egyptorum. quanta
 non viderunt patres tui. et cum. Exequor. Diti sunt super
 terram usque in puteum diem. Tunc autem quod se et egressus est a pharaone
 dixerunt autem filii pharaonis ad eum. Usque quo patiemur
 hoc scandalum. Dimitte homines ut sacrificent. domo de pro

15.
Nunc vides quod peccavit egiptus. Venocaverunt quoque moyses
et aaron ad pharaonem. Tunc dixit eis. Ne sacrificate domino
deo vestro. Tunc nam sunt. qui tauri sunt. Aut moyses. Cum
multis curis et senibus regibus. Cum filiis et filiabus. Cum
omnibus et armis. Ecce enim sollemnitas domini dei nostri. Et erit
pharaonis. Sit dominus sit vobiscum. quod ego dimittam vos. et pueros
vestros. Tunc dubium est quod pessime cogitasset. Non fiet ita. Sic
tantum vini et sacrificare domino. Hoc enim et ipsi petierunt. Statimque
creati sunt de conspectu pharaonis. Dixit autem dominus ad moysen.
Extende manum tuam super terram egipti. ad locustas. ut ascendant
super eam. et devoret omnes herbas. que restita sunt grandinis.
Et extendit moyses virginem super terram egipti. Et dominus vidit
ut ventum veniret. tota illa die ac nocte. Et mane facto
ventus crevit. et crevit locustas. que ascenderunt super universam
terram egipti. et sederunt in turba finibus egipti. innumera
biles. Quales ante illud tempus non fuerant. nec pro ea finis
fuit. Operuerunt quoque universas superficies. et vastantes omnia. De
verata est itaque herba fere. et quicquid pomorum in arboribus fuit
que grandis dimiserat. nihilque omnino virens relictum est in lignis.
et herbis fere in tota egipto. Tunc moyses et aaron
petierunt moysen. et aaron. et dixit eis. Petroni. in dominum dominum
ut auferat a me mortem istam. Egressus quoque moyses de conspectu
pharaonis et oravit dominum. Tunc fluxit sors ventum ab oriente
vehementissimum. et arripit locustas. proiecit in mare rubrum.
Non remansit nec una quidem in turba finibus egipti. Et in
vixit dominus cor pharaonis. nec dimisit filios israel. Dixit
autem dominus ad moysen. Extende manum tuam in celum. ut
tenebre super terram egipti. tam dense. ut palpari queant.
Extendit quoque moyses manum in celum. et facte sunt tenebre
horribiles in universa terra egipti. tribus diebus. nemo vidit
fratrem suum. nec momit se deo loco in quo fuerat. Ubi quoque aut
habebant filii israel. ibi lux erat. Vocavit quoque pharaon moysen et
aaron. et dixit eis. Ite sacrificate domino. Quos tamen vestri
et arma remaneant. prout vultis. Aut moyses.
hostias quoque. et holocausta. dabis nobis. que offeram domino deo
nostro. Tunc greges prout nobiscum non remanebit. et
eis virgula. que necessaria sunt in cultum domini dei nostri. prout
tu ignoras. quid debeat immolari. Donec ad ipsum locum per veniamus.

Induravit autem dominus cor pharaonis. et noluit dimittere eos.
Dixit quoque pharaon ad moysen Recede a me et timeas ne ultra
videas faciem meam. Quoties dicam pharaoni michi morari ita
fiat ut loquutus es non videbo ultra faciem tuam. xi

Et dixit dominus ad moysen. Adhuc una plaga tangat
pharaonem et egyptum. Et post hoc dimittet nos. Et
exire quiescet. Dices ergo omni plebi ut postulet vir
ab amico suo. et mulier a vicina sua vasa argentea et
aurea. Dedit autem dominus gratiam populo suo coram egyptiis.
Fuit moyses vir magnus in terra egypti. coram suis principibus
et omni populo. Et ait hoc dixit dominus. Media nocte ingressus
est in egyptum. et morietur omne primogenitum in terra egypti.
Primoogenito pharaonis qui sedet in throno eius. usque ad primo-
genitum ancille. que est ad molam. et omnia primogenita
inmentis. Erunt etiam tremores magni in universa terra egypti
qualis nec antea nec postea futura est. Apud omnes autem
filios israel non mutet canis ab homine usque ad pecus. Et
fiat quia miratio. Dimidet dominus egyptios ab israel. Descendet
et omnes filii tui isti ad me. et adorabunt me dicentes. Egredere.
tu et omnis populus. qui subiectus est tibi. Post hoc egre-
diemur et exire a pharaone iratus nimis. Dixit autem dominus
ad moysen. Non audiat vos pharaon ut multa signa fiat
in terra egypti. Moyses autem et aaron fecerunt omnia ostenta
que scripta sunt coram pharaone. et memoravit dominus cor
pharaonis. Igitur dimisit filios israel de terra sua. xii

Dixit quoque dominus ad moysen et aaron in terra egypti.
Mensis iste principium nobis mensium. primus erit in
mensibus anni. Loquimini ad universum exercitum filiorum
israel et dicit eis Decima die mensis huius. tollat unusquisque
agnum pro familiaribus et domos suas. Sin autem minor est numerus
ut sufficere non possit ad vestendum caput assumet vicinum suum.
Cuius metus est domui eius iuxta numerum animarum que suffici-
possint ad esum agni. Erunt autem agni sine macula mastro
humilis iuxta que ritum tollat odorem. et fratribus suis
usque ad quartam decimam diem mensis huius immolabit. Quia
universa multitudo filiorum israel. ad vespam. Et sumet panem
grumme eius. et ponet super uterumque postem. et in super liminibus domorum
in quibus comedent illi. et edet carnes nocte illa assasum et

Ezimos panes cum lactue agrestis. Non comedetis exco-
ctum quid. nec coctum aqua. Sed assum tantum igni. Capni
cum spissibus eius et intestinis vorabitis nec remanebit
exco quicquam usque mane. Si quid residui fuerit igni coque-
rite. Sic autem comedetis illum. Reversis vestris attingetis. et cal-
trancta habebitis in pedibus. tenentes baculos in manibus. et
comedetis festinantes. Est enim phasce. i. transitus domus. Et fuisse
petras Egypti nocte illa. et petras omne pharaonem in terra Egypti
ab horum usque ad præsens. Et in nocte illa Egypti facia indicia:
Ego dominus. Erat autem sanguis vobis in signum in eisdem in quibus
erit. et videbo sanguinem. et transibo vos. nec erit in vobis
plaga. Dicit dominus. quando praefero terram Egypti. Habebitis autem
diem in memoriam. et celebrabit eam sollemniter dominus in gene-
rationibus vestris cultu sempiterno. septem diebus azima comedetis.
Indie primo non erit fermentum in domibus vestris. Quicunque comedit
fermentum pibit anima illa & israel. Primo die usque ad die-
septimum. Dies prima erit sancta ac sollemnis. et dies septi-
ma eadem sollemnitate venerabilis. nihil operis facietis. nec
exceptis diebus que ad vestendum pertinent. et observabitur azima.
In eadem enim ipsa die eductam exercitum vestrum de terra Egypti.
Et custoditis diem istum in generationibus vestris ritu per-
petuo. In primo mense quatuordecima die mensis ad vespam comedetis
azima usque ad diem viginti primam eiusdem mensis ad vespam.
Septem diebus fermentum non invenietis in domibus vestris. Qui co-
medet fermentum pibit anima eius. de cetero israel. Etiam &
adveniens quam de indigentibus. scilicet. omne fermentum non comedit
in nocte annuuntis habitationis vestre. edetis azima. Voca-
bit autem moyses omnes seniores filios israel et dixit ad
eos. Ite tollentes artem per familias vestras immolate phasce.
fasciculos hyssopi. tingite in sanguine. que est in limine. et
aspicite excolimnare. et utique postea. Tunc vestrum egredietur
ostium domus sue usque in mane. Transibit enim dominus per terram
Egypti. Cumque viderit sanguinem insupplumari. et mox
postea transibit ostium. et non finiet perire. nigras domos
vestras et ledere. Custodi verbum istud legitimum tibi et filiis
tuis usque in eternum. Cumque introieritis terram quam dominus dicit
esse vobis. ut possidatis. Observabit. Cerimonias istas et cum
dixerint vobis filii vestri. Quare est ista religio. Sicut eductum

Transiit dominus est. quando transiit super domos filiorum
israhel in egipto percutiens egiptios et domos suas liberans in
curuatus est populus adoravit. Et egressi filii israhel fecerunt sicut
preceperat dominus moysi et aaron. Factum est autem in nocte
medio percussit dominus omne primogenitum in terra egipti. A primoge-
nito pharaonis qui sedebat in throno eius usque ad primogenitum
captivae quae erat in carcere. Et omne primogenitum numerum.

120. quidam uident egiptios
primogenitum dicitur esse pharaonem
quibus duxerunt homines
et uirtutes tenebant quae
ad israhel uincit effugit. tunc
pro occupat moribus suis
egypcios et per sepulchrum in
exemplum uident exemplum

Surrexeruntque pharaon nocte et omnes principes eius. tuncque egipti
et ortus est clamor magnus in egipto. Neque enim erat do-
minus in qua non iacet mortuus. Vocatisque pharaon moysen
et aaron nocte ait. Surgite egredimini a populo meo et
vos et filii israhel. Ite et iunolate domino sacrificia dicit dominus
vras et armenta assumite. Ut perierat. Et ab emites bendi-
cite michi. Vixerantque egiptii populum de terra exire. Velociter
dixit dominus. Omnes moriemur. Tunc igitur populus dispersam
farenam. antequam firmetur. et agens in palis pesuit
super humeros suos. Feceruntque filii israhel sicut preceperat moyses
et perierunt ab egiptiis vasa argentea et aurea vestimenta
plurima. Dedit autem dominus gratiam populo coram egiptiis ut
comodaret eis. et solliciti egiptios profecti sunt filii
israhel de riuo in foveam. sexcenta fere milia pedum virorum
absque mulieribus. Et et reliquis primis et in multitudine ascendit
cum eis. Oves et armenta. et animalia ducuntque greges
multa nimis. Tuleruntque farinam quam dederuntque assam
de egipto tulerunt. et fecerunt subtruncos panes azimos.

121. quidam uident egiptios
primogenitum dicitur esse pharaonem
quibus duxerunt homines
et uirtutes tenebant quae
ad israhel uincit effugit. tunc
pro occupat moribus suis
egypcios et per sepulchrum in
exemplum uident exemplum

Neque enim poterant firmetur. et agens in palis pesuit
super humeros suos. Feceruntque filii israhel sicut preceperat moyses
et perierunt ab egiptiis vasa argentea et aurea vestimenta
plurima. Dedit autem dominus gratiam populo coram egiptiis ut
comodaret eis. et solliciti egiptios profecti sunt filii
israhel de riuo in foveam. sexcenta fere milia pedum virorum
absque mulieribus. Et et reliquis primis et in multitudine ascendit
cum eis. Oves et armenta. et animalia ducuntque greges
multa nimis. Tuleruntque farinam quam dederuntque assam
de egipto tulerunt. et fecerunt subtruncos panes azimos.

Neque enim poterant firmetur. et agens in palis pesuit
super humeros suos. Feceruntque filii israhel sicut preceperat moyses
et perierunt ab egiptiis vasa argentea et aurea vestimenta
plurima. Dedit autem dominus gratiam populo coram egiptiis ut
comodaret eis. et solliciti egiptios profecti sunt filii
israhel de riuo in foveam. sexcenta fere milia pedum virorum
absque mulieribus. Et et reliquis primis et in multitudine ascendit
cum eis. Oves et armenta. et animalia ducuntque greges
multa nimis. Tuleruntque farinam quam dederuntque assam
de egipto tulerunt. et fecerunt subtruncos panes azimos.

122. quidam uident egiptios
primogenitum dicitur esse pharaonem
quibus duxerunt homines
et uirtutes tenebant quae
ad israhel uincit effugit. tunc
pro occupat moribus suis
egypcios et per sepulchrum in
exemplum uident exemplum

Neque enim poterant firmetur. et agens in palis pesuit
super humeros suos. Feceruntque filii israhel sicut preceperat moyses
et perierunt ab egiptiis vasa argentea et aurea vestimenta
plurima. Dedit autem dominus gratiam populo coram egiptiis ut
comodaret eis. et solliciti egiptios profecti sunt filii
israhel de riuo in foveam. sexcenta fere milia pedum virorum
absque mulieribus. Et et reliquis primis et in multitudine ascendit
cum eis. Oves et armenta. et animalia ducuntque greges
multa nimis. Tuleruntque farinam quam dederuntque assam
de egipto tulerunt. et fecerunt subtruncos panes azimos.

et facere pascha domini cum comedet panis omne masculinum eius
et tunc ante celebrabit. erit quod sicut indigena fuit. Si quis
autem datus non fuit. non vestietur ex eo. Et lex erit indigena
et colendus. qui peruenit apud me. fecerunt quod omnes filii
israel sicut preceperat dominus moysi et aaron. Et in eadem
die eduxit dominus filios israel de terra egypti per transiitum suum.
viii **L**ocutus est dominus ad moysen dicens. Sanctifica
mihi omne primogenitum. quod appertinet velina in filiis
israel. Et de hominibus quoniam de muliere mea sunt
cum omnia. Et ait moyses ad populum. Exegitote dies hunc
in qua egressi estis de egypto. et de domo finitum. quoniam in
manu forti eduxit vos dominus de loco isto. Ut non comedat
fermentatum panem. hodie exegit dominus mensem novum frumenti.
Et introduxit dominus in terram chananem. et etiam
et amorrei. et euei. et iebuzei. quam mirantur patres tui.
Ut daret tibi terram fluentem lacte et melle. celebrabit
hunc mensem sacrificiorum mense isto. Septem diebus vestietur
azimis. et in die septimo erit sollemnitatis domini. azim
comedet. Septem diebus non apparebit apud te aliquid
fermentatum. nec in tecto finibus tuis. Narrabis quod filio tuo
in die illo dicens. hoc est quod mihi dominus fecit quando egressus sum
de egypto. et erit quod signum in manu tua. et quasi moni-
tamentum ante oculos tuos. Ut lex domini semper sit more tuo. In
manu enim forti eduxit te dominus de egypto. Custodies hunc di-
cendum statuto tempore. a diebus in diebus. Et introduxit te dominus in
terram chananem. sic intravit et et patres tui. et dedit eam tibi. separabis
omne quod appertinet velina. duo et quod primogenitum est in pecoribus
tuis. Cumque huius masculinum sexus quod bis duo primogenitum
asinum mutabis. et si non redimetur sufficiens. Omne autem
primogenitum hominis et filius tuus. pretio redimes. Cumque mu-
rogavit te filius tuus. tras dicens. Quid est hoc. responde
ei. In manu forti eduxit dominus nos de terra egypti. de do-
mo finitum. Nam cum induratus esset pharaon et nollet
nos dimittere. Cradit dominus. omne primogenitum in terra egypti
et primogenitum hominis. usque ad primogenitum iumentorum
et dedit domino. omne quod appertinet velina masculinum.

E omnia primogenita filiorum maru redimo. **E**ut igitur
 signum in manum tuam. et quod appensum quod ob recordationem
 otidē tuos: eo quod manum forti eduxerit vos dominus de egypto. **I**gitur
 cum emisisset pharaon populum. Non eos conuertit dominus per viam terrae philis-
 tinam. quae vicina est reparationis. ne forte peniteret si vidisset ad-
 versum se bella consurgere. et reuertetur in egyptum. sed circumduxit
 per viam deserti quae est inter mare rubrum. Et armati descendit
 filii israel de terra egypti. **T**ulit quoque moyses ossa ioseph secum
 eo quod admirasset filius israel. dicens. Visitabit vos dominus. **E**t offeret
 te ossa mea hinc vobiscum. **P**rofectique de socoth castrametorum
 sunt in etham. in extremis finibus solitudinis dominus autem praeparavit
 cederet eos ad ostendam viam. per diem in colimpyna nubis
 et per noctem in colimpyna ignis. **E**t dixit esset itineris vestrorum
 tempore. **N**umquam defuit colimpyna nubis per diem nec co-
 limpyna ignis per noctem totum populo. **¶ xiiii**

Locus est dñs. ad moysen dicens loque filius isrl
 Kenes. castrametentur e regione pharaonis. que est in
 magdalu. et mare. extra beelsephon in conspectu eius
 castra ponetis super mare. Diciturq. e phario super
 filius isrl. Coartati sunt in terra. Concluserunt eos desertum.
 Et indurabo cor eius. ac persequetur eos. Et glorificabor in
 pharaone et in omni exercitu eius. Sciatis q. egypci. quia ego
 sum domus. feceruntq. ita. Et nuntiati sunt regi egypci
 q. fugisset pharaonis. Imminutatuq. e cor pharaonis. et filios eius
 super pharaonem et dixerunt. Quid volumus facere. ut dimittamus isrl
 ne seruiet nobis. Dixitq. turri. et omnes pharaonis cum
 secum. Tuleruntq. sexcentos currus electos. quicquid in egypto
 turrimus sunt. et duces totius exercitus. Induraverunt q. dñs cor
 pharaonis regis egypci. et persequentes filios isrl. filios isrl.
 At illi egressi erant in mari extensa. Cumq. persequerentur
 egypci. vespera precedenti. repererunt eos in castris super
 mare. Omnis et currus pharaonis. et universus exercitus erat
 in pharaonis. contra beelsephon. Et cum appropinquasset pharaonis
 eleantes filii isrl. octos viderunt egypcios. post se. et timen
 erunt valde. Clamaverunt q. ad dñm. et dixerunt ad moysen
 forsitan non erant sepulchra in egypto. idcirco tulisti nos ut morieremur

in solitudine. Quid hoc facere voluisti ut edoces nos ex egypto
et redire ad nos. ut finiamus egyptos. Multo enim melius fuit eis
et aut monses ad populum nolite time. State et videte magna
domini que facturum est hodie. Egiptos enim quos nunc videtis
nequaquam ultra videbitis. usque in sempiternum dominus persequetur pro
vobis. et vos tacebitis. Dixitque dominus ad moysen. Et nunc cla
mas ad me. loque filius israel. ut proficiamus. Tu autem eleua
virgam tuam. et extende manum tuam super mare. et divide
illud. ut gradient filii israel in medio mari per flum. Ego
autem monstrabo cor egiptiorum. ut persequantur vos. et glorifica
bor in pharaone. et in omni exercitu eius. Et in curribus et in eq
uitibus illius. Et sciet egipti quia ego sum dominus deus. Unum
glorificatus fuero in pharaone. et in curribus atque equitibus eius.
Collensque se angelus qui predebat castra israel abiit pro eis
et cum eo pariter columpna nubes priora dimittebat pro
tergum fecit inter castra egiptiorum et castra israel. et erat inter
tenebrosa. et illuminans noctem illam. ut ad se in pace toto nocte
tempore accedere non valerent. Unumque extendit moyses manum
super mare. Abscudit illud dominus flante vento vehementi et venti
tota nocte. et vertit in siccum. Dimissaque est aqua. Et missi
sunt filii israel per medium maris siccum. Erat enim aqua quoniam ma
rus ad dexteram eorum et lena per sequentes quos egipti ingressi sunt
pro eis. Omnis equitatus pharaonis. currus eius. et equites per
medium maris. Jamque advenerat vespertina matutina. Et ecce
respicens dominus super castra egiptiorum per columpnam ignis et
nubes. interfecit exercitum eorum. et subvertit rotas currum
ferebantque in profundum. Dixerunt quoque egipti. Fugiamus
israele. dominus enim pro eis pugnat contra nos. Et ait dominus
ad moysen. Extende manum tuam super mare. ut revertantur
aque ad egiptios. super curribus et equites eorum. Unumque
extendit moyses manum contra mare. Reversumque primo die
culo ad priorem locum. Fugientesque egipti. occurrunt. et
involunt eos dominus in medijs fluctibus. Reversique sunt aquae
et opprimerunt. currus et equites. cuncti exercitus pharaonis qui
insequentes ingressi fuerant mare. nec unus quid superstit exis

filii autem israel prexerunt per medium siccæ maris. et aque eis erant
quasi pro muro ad dexteris et a sinistris liberavit eos dominus in die
illo israel de manu egyptiorum. et viderunt egyptios mortuos
super littus maris. et manum magnam quam exercuerat dominus contra
eos. Timuitque populus dominum. et crediderunt domino et moysi servo eius.

Ubi cecidit moyses et filii israel dixerunt canticum hoc. **RV**
domino. et dixerunt. Cantemus domino. gloriosus enim
magnificatus est. equum et ascensorem proiecit in mare.
Fortitudo mea et laus mea dominus. et factus est michi in salutem.
Iste deus meus et glorificabo eum. deus patris mei et exaltabo eum.
domino qui vir pugnator omnipotens. nomen eius curre pharaonem
et exercitum eius. proiecit in mare. Electi principes eius submersi
sunt in mari rubro. abissi operuerunt eos. descenderunt in pro-
fundum quasi lapis. Dexteram tuam magnificata es in fortitudine.
Dexteram tuam domine percussit inimicum. et in multitudine glorie
tue deposuisti adversarios meos. Misisti iram tuam. que denotat
eos quasi stipulam. et in spiritu furoris tui congregatae sunt aque.
Stetit vnda flens congregatae sunt abissi in medio mari.
Dixit mihi persequar et comprehendam. dimidam spolia. imple-
bitur anima mea. Enamabo gladium meum. interficiet
eos manus mea. Flauit spiritus tuus et operuit eos. mare. sub-
mersi sunt quasi plumbum in aquis vehementibus. Quis similis
tui in fortibus domine. quis similis tui magnus in sanctitate
terribilis atque laudabilis faciens mirabilia. Extendisti manum
tua et denotavit eos ira. Duxisti populum in manu tua pro
quam redemisti. Et portasti eum in fortitudine tua ad hunc
sanctum tuum. Ascenderunt populus et irati sunt. detores
optinuerunt tremor totos philistinim. Tunc turbati sunt
principes edom. robustes moab optinuit tremor. Obriuerunt
omnes habitatores chanaan. Vernat super eos formido et pa-
nor in magnitudine brachii tui. Fiant immobiles quasi lapis.
Donec pertransierit populus tuus. domine donec pertransierit populus tuus
iste quem possedisti. Tunc eos et plantabis in monte hereditatis
tue. firmissimo habitatio tuo. quod operatus es domine. Sicut
tuam tuum domine quod firmaverit manus tue. dominus regit in
eternum et ultra. Ingressus est enim eques pharaonis cum turribus

et equitibus in mare. et rediit super eos Dominus aquas maris super
autem istos ambulaverunt per solum in medio eius. Simul
ergo Maria prophetissa soror aaron tympanum in manu sua
egressaeque sunt omnes mulieres post eam cum tympanis et
choris quibus princeps dicebat Cantemus domino gloriose
enim magnificatus est. equum et astensorem eius percutit in mare
Culit autem moyses istos de mari rubro. et egressi sunt in de
sertum Sur ambulaveruntque tribus diebus in solitudine et
non inveniebant aquam Et venerunt in marath. nec poterat
bibere aquam de marath. eo quod essent amara. Unde et con
gruum nomen loco imposuit vocans illud amarath id est ama
ritudine Et murmuravit populus contra moysen dicens.
Quid bibemus? Ad ille clamavit ad dominum. Cum ostendit ei signum
quod cum misisset in aquas in dulcedine versa sunt. Ibi con
stituit precepta. atque iudicia. et ibi temptavit eum dicens Si
audieris vocem domini dei tui. et quod rectum est coram eo feceris
et obedieris mandatis eius. custodierisque omnia precepta illius
Cumque sanguinem quem posui in egypto non invenies
super te Ego enim Dominus salvator tuus sum

RM **U**enerunt autem in helim ubi erant duodecim fontes
aquarum et septuaginta palme. et castrametati
sunt iuxta aquas Profectique sunt de helim et
venit omnis multitudo filiorum israel in desertum Syn quod
est inter helim et synai. quatuordecimo die mensis secundi per
egressi sunt de terra egypti. **RM** **U** murmuravit omnis co
gregatio filiorum israel contra moysen et contra aaron in solitu
dine. Dixeruntque ad eos filii israel. Utinam mortui essemus per
manum domini in terra egypti. quando sedebamus super ollas co
zum et comedebamus in saturitate. Cur induxisti nos in desertum
istud. ut occideret omni multitudinem fame. Dixit autem dominus
ad moysen Ecce ego pluviam vobis panes de celo. Egredia
populus et colligat quae sufficiunt per singulos dies. ut temptem eum
utrum ambulet in lege mea an non. Die autem sexta parcent
quod inferant. et sit duplum quam colligere solebant per
singulos dies. Dixeruntque moyses et aaron ad omnes filios israel
Vespere fiet quod dominus eduxit vos de terra egypti. et mane videbitis gratiam domini

de manna

panem

Andum enim murmur vni con dnm. Loc vero quid sumus qz
misit con nos. Et ait moyses. Dabit dñs nobis vesp̃ car
nes edere. et mane panes in futuritate. eo qd audierit vni
muraciones vras. quibz murmurat est. qvā cū non em qd
sumus nec con nos est murmur vni. s. con dnm. Dixit
qz moyses ad aaron. Dic vniūse congregatōem filiorum isrl.
Accedite coram domo. audiet em murm vni. Cumqz loq
ret aaron ad omēz cetū filiorum isrl. respexerunt ad solū
dñe. et ecce glā domi apparuit in nube.
Autus est aut dñs ad moysen dicens. Audim vni
muraciones vestras filiorū isrl. loque ad eos vesp̃
comedet carnes. et mane satiabim panibz. Satis
qz q ego sum dñs dē vr. factum est ergo vesp̃. et ascēdē
continxerunt opperire castra. Hanc quoqz res iacuit p̃tenta castrorū
Cumqz operisss̃ sup̃ficie tē. apparuit in solitudine munitū.
et qd pilo tonsūm. in similitudinē p̃mne sup̃tram. Cū
qum vidissent filij isrl. Dixerunt ad moysen. Manu qd
significat quid est. Querabat em quid esset. Cūbz aut
moyses. iste est panis quē dedit dñs nobis ad ṽscendū.
Hic est filio quem p̃cepit dñs. Colligat ex eo vniūssqz
quantū sufficit ad ṽscendū. gomoz p̃ singula capita m̃
mūcz animarū iudez que habitant in tabernaculo. sic
tolletis. fecerunt qz ita filij isrl. et collegerunt alius p̃m
alius mūnis. et mensi sunt ad mēsuram gomoz. Nec q
plus colegerat. habuit amplius. Nec qui mūnis paucior
reperit mūnis. s. singuli iuxta id qd edere poterant congre
ganerunt. Dixitqz moyses ad eos. Nullus relinquat ex eo
vsqz in mane. Cui nō audierit em. s. dimiserit quidaz q
eis vsqz mane. Et statim reperi vermis atz opulenti
Et iratus est contra eos moyses. Colligebant autē mane
singula quantum sufficit poterat ad ṽscendū. Cumqz m
taliss̃ sol liquefiebāt. In die vero sexta collegerunt cibos.
Duplices s. d. duo gomoz. per singulos homines. Venerunt
aut omēs p̃ncipes multitudinis. et narraverunt moysi.
Cui ait eis. Hoc ē qd locutus ē dñs. Reges sabbati s̃p̃icata est
duo. Vras qd cumqz operadū est facite. et que coquenda sunt.

coquite. Quicquid autem reliquum fuit reponite usque in mane.
feceruntque ita ut preceperat moyses et non operuerunt. neque ve-
mis inveniuntur est in eo. Dixitque moyses comedite illud hodie
quia sabbatum est dominus. Deditque non inveniuntur hodie in agro. Sed
diebus colligite. In die autem septimo sabbatum est dominus. Deditque non
inveniuntur. Venit septima dies et egressi de populo ut colligerent
non inveniuntur. Dixit autem dominus ad moysen usque quo
non vultis custodire mandata mea et legem meam. Vide
te quod dominus dedit vobis sabbatum. et propter hoc tribuetur vobis
die sexto cibos duplices. Maneat unusquisque apud semet
ipsum. Nullus egrediatur de loco die septimo. et sabbati-
zabit populus die septimo. Appellavitque dominus israhel nomine eius
man. quod erat quia semen torculari albi gusculi quod
eius quod simile in melle. Dixit autem moyses. Hic est fons
quem precepit dominus. Imple gomor ex eo et custodiatur in futu-
ras retrogradationes ut noverint paterfamilias quo aliam vos in se-
litudine quando educti estis de terra egypti. Dixitque moyses
ad aaron. Summe vas unum et mitte ibi man. quantum potest
capere gomor. et reponere coram domino. ad suadendum in ge-
nerationibus vestris sicut precepit dominus moysi. posuitque illud
aaron in tabernaculo reservandum.

Elli autem israhel comederunt man et amaris donec ve-
nerunt in terram habitabilem. Hoc tibi aliter sunt usque
quo tangunt fines terre canaan. Bomor autem pars
est decima ephae etc.

XVII **S**icut perfecta omnis multitudo filiorum israhel de deserto
syn per mansiones suas in sermone domini castrametata
ta est in vaphidim ubi non erat aqua ad bibendum populo
qui interrogata contra moysen ait. Da nobis aquam ut bibamus.
Quibus respondit moyses. Quid interrogamus contra me. Cur
temptatis dominum. Sicut ergo populus ibi pro aqua permissa
et murmuravit contra moysen dicens. Cur nos quare fe-
cisti de egypto ut occideres et nos et filios nostros ac mulieres
nostras. Clamavit autem moyses ad dominum dicens. Quid facio
populo huic. Adhuc pusillum et lapidabit me. Ait dominus
ad moysen. Auferet populum et summe terram de senioribus.

et virgam qua percussisti fluminem tolle in manum tuam et nade. Ego
 stabo coram te. ibi super petram horos. Præcesque petras et
 erexit ex ea aqua ut bibat populus. Fecit moyses ita coram senioribus
 israel. et vocavit nomen loci illius temptatio propter virgum filiorum
 israel. Et quia temptaverunt dominum ducentes. Est ne domus in domibus an non
U Erunt autem amalech. et pugnabat contra israel. in Raphidim
 Dixitque moyses ad ioseph. Elige viros. et egredere per
 quæ sunt amalech. cras. Et ego stabo in vertice collis habebis
 virgam dei in manu mea. Fecit ioseph. ut locutus ei erat moyses.
 et pugnavit contra amalech. Moyses autem. et aaron. et huius
 ascenderunt in verticem collis. Cumque teneret moyses manum
 vincebat israel. Sin autem paululum remissus. superabat amalech.
 Manus autem moysi erant graves. Similiter igitur lapides
 posuerunt subter eum. in quo sedebat aaron. et huius sustentabat
 manus eius ex utraque parte. Et factum est ut manus illius non
 lassaretur. usque ad occasum solis. Fugeruntque ioseph amalech.
 et populum eius in ore gladii. Dixit autem dominus ad moysen.
 Scribe hoc in monumentum in libro. et trade in auribus ioseph.
 Delebo enim memoriam amalech sub celo. Edificavitque moyses
 altare. et vocavit nomen eius. Dominus exultatio mea. dicens
 quia manus solus domini et bellum domini erit contra amalech. a
Quoniam audisti ioseph. fac. // generatione in generatione. xviii
 dos in adriam cognatus moysi. omnia que fecerat dominus
 moysi et israel populo suo. Et quod conduxisset dominus israel de
 capto. Tulit sefforam uxorem moysi. quam remiserat
 et duos filios eius. quorum unus vocabatur iersan. dicens
 pre advena sum in terra aliena. Alter vero eliezer. dicens
 enim aut patris mei adiutor meus. et erunt me de gladio pharaonis
 venit ergo ioseph cognatus moysi et filii eius. et unus
 eius ad moysen in desertum. ubi erat castrametatus iuxta
 montem dei. et mandavit moysi dicens. Ego qui cognatus
 tuus ioseph. Vemo ad te et uxor tua. et duo filii tui cum ea.
 Qui egressus in occiduum cognatus sui. adoravit. et osculatus est
 eum. Salutareruntque se mutuo verbis pacis. Cumque in
 trans haberet nath. narravit moyses cognato suo. cuncta que
 fecerat dominus pharaoni. et egiptiis propter israel. et vinces sui

laborem qui accipisset eis in itinere. quos liberaverat eos dominus letus
 quod est iudicio super omnes bonos. que fecerat dominus israeli eo quod
 eruiisset eum de manu egyptiorum et ait Benedictus dominus qui libe-
 ravit uos de manu egyptiorum et de manu pharaonis. qui eruit
 populum suum de manu egypti. Tunc rogatum quia magnus dominus
 super omnes deos. et quod super egerint contra eos. Obtulit ergo
 iethro rogatum moysi holocausta et hostias deo. Venerunt quoque
 Aaron et omnes seniores israel ut comederent panem cum eo coram
 deo. Altera autem die sedit moyses ut indueret populum qui assiste-
 bat moysi de mane usque ad vespem. Quod cum vidisset rogatum eius
 omnia. scilicet que agebat in populo ait. Quid est hoc quod facis in plebe
 tua solus sedes. et omnis populus prostolatur de mane usque ad
 vespem. Cui respondit moyses. Venit ad me populus quoniam scimus
 dei. Cum acciderit eis aliqua disceptatio. veniunt ad me. ut iudice-
 me illos. et ostendam precepta dei et leges eius. At ille non bona re-
 migit facis. Stulto labore consumeris. et tu. et populus iste qui
 tenuit est. Ultra vires tuas est negotium. Solus istud non poteris
 sustinere. Sed audi verba mea et consilia. et erit dominus tecum.
 Et cum populo in his que ad dominum. ut referas que dicunt ad dominum.
 Ostendesque populo testimonia et ritum colendi. viamque per quam
 ingredi debeant. et opus quod facere debent. Promitte autem de omni
 plebe viros potentes et timentes dominum. in quibus sit veritas. et
 qui oderint ananiam. et constitue ex eis tribunos. et centuriones
 et quinquagenarios et decanos. qui iudicent populum omni tempore.
 Quicquid autem manus fuerit. referant ad te. et ipsi minora
 tantummodo iudicent. levis quod tibi sit partitum in alios onere. Si
 hoc feceris. impleris imperium dei. et precepta eius poteris suste-
 tare. et omnis hic populus reuertetur cum pace ad loca sua.
 Quibus audis moyses fecit. omnia que ille suggererat. Et cla-
 tis viris strenuis de tutto israel constituit eos principes populi
 tribunos. et centuriones et quinquagenarios et decanos.
 Cui iudicabant plebem omni tempore. Quicquid autem gravis
 erat referebant ad eum. faciliora tantummodo iudicantes. Dimi-
 sit quoque rogatum suum. qui reversus abiit in terram suam.

Aug. de doctrina christiana in ph.
 nonne ad moysen dicitur loqui
 de et de consilio iudicandi
 in ista dicitur in magis populi
 facere pro alio magis scilicet
 et magis promittit et iudicet
 super his. accipit nomen et
 per ex quo quod vix populi
 possit non ei si illi qui est vix
 innotabili deo in magis esse

xix

Quod tunc egressione israel de terra egypti in die bar-
 venerunt in solitudinem Syriam. Tunc profecti de raphan

Locutusque est. Et omnia narrauit eis
dominus cunctos sermones suos. Ego sum dominus
deus tuus qui egeri te de terra egypti. Et domo ser

[illegible]

Si quis p[ro]p[ri]e de industria occiderit proximu[m] suu[m] et per insidias
ab altari meo euellat eum ut moriatur. **Q**ui perussit p[ro]p[ri]e
suu[m] & in rem morte moriatur. **Q**ui furatus fuerit homin[em]
et vendiderit eum. conuictus non e[st] morte moriatur. **Q**ui
maledixerit patri suo aut matri. morte moriatur. **S**i rixati
fuerint viri et perussit aliu[m] proximu[m] suu[m] lapide vel pugno
et ille mortuus non fuerit sed iacuerit in lectulo. si surrexerit et
ambulauerit foris super baculu[m] suu[m]. innocens erit. qui perussit
ita tam[en] ut operas eius et impensas in medicos restituat.
Qui perussit suu[m] suu[m] vel ancillam virga. et mortui fue-
rint in manib[us] eius. triuis reus erit. Si aut[em] duo die sup[er]
vixerit vel duob[us]. non subiacebit pene. quia pecunia illius
illius e[st]. **S**i rixati fuerint viri et perussit quis muliere[m] p[ro]
gna[n]tem. et abortiu[m] quid fecerit. si ipa vixerit. subiacebit dam-
no. quatuor expectat maritus mulieris. et arbitri iudicant.
Si aut[em] mors eius fuit subsequita. reddet animam p[ro] anima
Deuter[us] pro dente. Oculum p[ro] oculo. manum p[ro] manu.
pedem p[ro] pede. Adustione p[ro] adustione. Vlnis p[ro] vlnis.
Linorem p[ro] linore. **S**i perussit quispiam oculum suu[m] suu[m] a
ancilla sue. ut lutos eos fecerit. Dimittet eos liberos p[ro] oculo
quod erunt. Deutem quoq[ue] si extruxerit seruo suo aut ancilla[m] su-
am. dimittet eos liberos. Si bos cornu[m] perierit viri aut
mulieris. et mortui fuerit. lapidibus obruetur. et non comeda-
tur carnes eius. Dns q[ui] bonus innocens erit. **E**t si bos
cornu[m] perierit. ab heri et iniustus. et contestati sunt
dnu[m] eius. nec reclusit eum. occiderit q[ui] viru[m] aut muliere[m]
et eos lapidib[us] obruet. et dnu[m] illius occident. **E**t si p[ro]p[ri]e
ei fuit impositu[m]. dabit p[ro] anima sua quicq[ui] fuit postulatu[m]
filii quoq[ue] aut filia. si perussit cornu[m] suu[m] sententia sub iure
bit. Si filiu[m] ancillaq[ue] iniuxerit xxx siclos argenti dabit
domino. **B**os vero lapidib[us] opprimetur. Si quis apprehenderit iuste
nam. et foderit. et non operuerit eam. occiderit q[ui] bos vel asinu[m]
in eam. Dns iustitiae reddet p[ro]p[ri]e immortale. q[uo]d aut[em] mortui
est ipius erit. Si bos alienus bone[m] alterius iniuxerit
et ille mortuus fuit. vedent bone[m] viru[m] et diuident p[ro]p[ri]e
cadaver aut mortui inter se dissipant. Si aut[em] sciebat q[uo]d bos

et res corrupta erit. ab heri & in diuersis. et non custodiant
eum dñs suis. reddet bone pro bone. et cadaver integrum accipiet.
Si quis furatus fuerit bone et occiderit vel vendiderit. **III**
quique bone pro uno bone restituet. et quatuor oves pro
uno oue. **S**i effringens fur domini. sine suffodiens
fuerit inventus. et accepto male mortuus fuit. percussor non
erit reus sanguinis. **Et** si orto sole hoc fecerit hominem per
petravit. et ipse morietur. Si non habuerit quod pro furto reddat
vendabit. Si inventus fuerit apud eum quod furatus est vinces.
sive bos sine armis. sive ovis duplum restituet. **S**i leserit
quosquam agrum vel vineam. et dimiserit inmetum suum. ut
depascatur aliena. quicquid optimum habuerit in agro suo
vel in vinea sua pro dampni estimatione restituet. **S**i egressus
ignis invenerit spiritum et comprehenderit arbores frugum. sive sta
tes frigentes in agris. reddet dampnum qui ignem succendit.
Si quis comendaverit amico pecuniam vel vas in custodiam
et ab eo qui suscepit furto ablata fuerit. si inventum
fuerit duplum reddet. Si latet fur domini domus. applicabit
ad deos. et iurabit quod non extendit manus in rem proximi
sui. ad petrandam fraudem. tam in bone quam in asino
et oue ac vestimento. et quicquid dampni inferre potest ad
deos utriusque causa perveniet. **Et** si illi iudicaverint duplum
restituere proximo suo. **S**i quis comendaverit proximo suo
asinum. bone. oue. et ovem innocentem. ad custodiam. et
mortuum fuerit aut debilitatum. vel captum ab hostibus. nulla
quod hoc viderit. ius iurandum erit in medio. quod non extendit
ut manus. ad rem proximi sui. Suscipiet quod dñs iuramentum
et ille reddere non cogitur. **Et** si furto ablatum fuerit res
tuet dampnum suum. si comestum a bestia proferat ad
eum quod occisum est et non restituet. **¶** Vi a proximo suo
quicquid horum mittimus postulamus. et debilitatum aut mor
tuum fuit. domino non potest reddere compelliatur. **Et** si in
pudore dñs fuit non restituet. maxime si conductum venerat
pro mercede sua operis sui. **S**i seduxerit quis virginem
nec dñm desponsatam dormierit quod cum ea. Dotabit eam
et habebit eam uxorem. Si pater virginis dare noluerit.

reddet pecunias iuxta modum dotis quam virgines accepit consuevit
tunc. **N**aleficos non patiaris vine. **Q**ui colit cum inueto
more moriatur. **Q**ui nimolat dñs pter dñs soli occidetur. **A**
neua nō contristabis neq; affliges eum. **A**dvenit em̄ ip̄i finis
intra egypti. **A**idne et pupillo nō nocet. Si lesere eos
vocabitur ad me. et ego audiam clamorem eorum. et in
dignabitur furoz meoz. p̄curiam q; vos gladio et erunt uxores
v̄re vidue et filii v̄stri pupilli. **S**i pecunias inueta dederis
p̄p̄o paup̄i qui habitat tecum. nō v̄ges eum q; exactor
ut vsuris opprimes. Si pignus a proximo tuo acceperis vesti
mentum. ante solis occasum reddes ei. Ip̄m em̄ st solum quo
operatur indumentum carnis eius. nec habet aliud in quo dormi
at. Si clamauerit ad me exaudiam eum. quia sum misericors.
Dñs nō detrahes. et p̄curis ip̄i tui non maledices. **D**e eas
et p̄curas tuas nō tardabis offerre domo. **P**rimogeniti
filiorum tuorum dabis michi. De bobz quoq; et et om̄ibz
similibz facies. Septem diebz sit cum m̄re sue. die octava
reddes eum michi. Viri sancti eris michi. **A**zucm que
a bestijs fuit p̄gustata nō comedetis s; p̄viciat tamē.
Non suscipies vocem mendacii. **N**on iuges manū
tuam ut pro iupio dicas falsum testimonium. **N**on
sequeris turbam ad faciendum malum. nec iniudic
plures. acquiesces sententia ut avaro dices. **P**aupe
quoq; miserere in negotio. **S**i occideris bonū m̄ti tui
aut asino erranti redit ad eum. **S**i videris asinum odicere
te latere sub onere. nō p̄ transibis s; subleuabis eum co
on detrahas in iudicio paup̄is. **M**endacium fugies. **I**nsonit
et iustum nō occides quia auctor iupm. **N**on accipies munera
que extorque et prudentes. et subvertunt verba iustorum.
Peregrino molestus non eris. scis em̄ advenientem animal
qui et ip̄i p̄grini fuistis in terra egypti. Sex annis semicubie
stram tuam. et congregabis fruges eius. Anno aut septio
dimittes eam. et requiesce facies. ut comedant paup̄es
ip̄i tui. et quicquid reliquū fuit. edunt bestie agri. Ita fa
cies et in vinea et in oliveto tuo. Sex diebus operaberis
septima die cessabis. ut requiescat bos et asinus tuus et

[illegible]

vestigetur filius anathæ tue. et advena. **O** omnia que dixi
 vobis custodite: et p^{er} nomen ^{exhibitorum} eternum deum. Non intrabitis neq^{ue}
 iudicatur ex ore vestro. Tribus vicibus p^{er} singulos annos multi
 festa celebrabitis. **S**olemnitates. Azimorum. custodietis. Septe
 diebus comedetis azima sicut p^{re}cepit tibi. Tempore messis no
 neq^{ue} quando excessus es de egypto. non apparebitis in conspectu
 meo vacuus. et solemnitate mensis ^{novorum} primitivorum operis tui
 quocumq^{ue} fueris in agro. solemnitate quocumq^{ue} in mecum aut
 q^{ui} congregaveris omnes singulos tuos de agro. **E**t in omni
 apparebit omne iustitiam tuam coram deo deo tuo. Non immo
 labis super fermento sanguinem victimæ mee. nec rema
 nebit ad te solemnitas mee. **V**sq^{ue} mane. **P**rimicias
 sanguinis. Arc tue deferres in domum dei tui. **O**mnis co
 quens edum in lacte matris sue. **E**cce ego mittam angelum
 meum. qui p^{re}cedet te. et custodiet in via. et introducat
 ad locum quem paravi. **O**bserva enim et audi vocem eius.
 ut tempnemur p^{ro}pter te. quia nō dimittet eum p^{ro}pter
 nomen meum in illo. **Q**uod si audieris vocem eius. et p^{ro}
 ceperis omnia que loquor. imico eorum interficiam. et affligam
 affligentes te p^{re}cedat q^{ui} te angelus meus. et introducat
 te ad Amorreos et etheos et philistinios. et canaanios q^{ui} et enen
 et rebuzem quos ego contemnam. **N**on adorabis deos alios
 s^{ed} de facies eorum et de summis sculpas eorum. Scietis q^{ui} deo
 deo v^{ost}ro ut benedicam p^{ro}pter te. tuis et agnis. et auferam infir
 mitate de medio tui. Non eris in fronda nec scilicet in fra
 tua. **V**inorum. Sicq^{ue} tuorum implebo. **E**t eris meum mittas
 in p^{ro}vinciam tuam. et eris omnes populum ad quem ingredieris. p^{ro}pter
 q^{ui} inter te tuorum coram tegeta vram emittens scabrones p^{ro}pter
 fugabit. **E**uenim et canaanem. et etheos. autem milites.
 Non eris a facie tua. anno v^{ost}ro. ne tra in solitudine
 redigatur. et crescant contra te bestie. paulatim expellam eas
 de conspectu tuo. donec augetur ut possideas terram. **P**ona ante
 te terminos tuos a mari rubro vsq^{ue} ad mare palestiniarum. et a
 deserto vsq^{ue} ad flumen. tradam manibus vestris habitatores eius
 et eris eos de conspectu v^{ost}ro. **N**on inibis cum eis fedus. nec cu
 diis eorum. **N**on habitet in tra tua. ne forte perire te faciat in me

aliquando consuetudine q^{ui} ad
 latine voluisse d^{ic} p^{ro} hoc
 v^{ost}ro. notat ut de p^{ro}ba
 q^{ui} q^{ui} et v^{ost}ro
 no solvitur si enay
 p^{ro}ba consuetudine q^{ui}
 in honore clementis
 v^{ost}ro p^{ro}ba
 inducat eos ad p^{ro}ba
 q^{ui} inde facit in lacte
 q^{ui} q^{ui} p^{ro}ba
 q^{ui} no ostat v^{ost}ro
 p^{ro}ba et v^{ost}ro
 q^{ui} v^{ost}ro
 q^{ui} a facie

Si firmatus dñs eorum quod tibi est teste in scandalum
xxiii **Q**uasi quoque dixit Ascende ad dñm tu et narra et na-
das et abim et lex senes existit et adorabitis procul
solus q̄ moyses ascendit ad dñm et illi nō appropinqu-
averunt plus ascendit cum eo Venit q̄ moyses et narrauit p̄
bi omnia verba domi atq̄ iudicia Redit q̄ cuncto populo via
vire Omnia verba domi que locutus est faciemus s̄ cūp̄sit
aut moyses p̄m̄ps finones domini et mane cōsurgens
edificavit altare ad pedes montis et duodecim t̄p̄ulos
p̄r duodecim tribus isrl Misit q̄ iuvenes & filios isrl et
et obtulerunt holocausta immolaverunt q̄ victimas paci-
ficas duo vitulos duodecim Tulit itaq̄ moyses dimidiam p̄r
sanguinis et misit in crateras p̄ter aut residua fudit sup̄
altare Assumens volumē fedis legat audiente populo cum
dixerunt Omnia locutus est dñs faciemus et cuncto obedientes
Ite vero sumptum sanguinis respexit in populum & ait hic est
sanguis fedis quod pepigit dñs vobiscum sup̄ monte huius
iudom̄ Ascenderunt q̄ moyses et aaron nadab et abim
et lex & seniores isrl et viderunt deum isrl Sub pedibz
eius q̄ opus lapidis zaphiri q̄ colum ad scilicet est Nec p̄
eos qui p̄m̄t recesserant & filios isrl ansit manū suam vidi-
runt q̄ deum et comederunt et biberunt Dixit aut dñs
ad moysen Ascende ad me in monte et esto ibi Dabo q̄ tibi
tabulas lapideas et legem ac mandata que scripsi ut dica
filios isrl Surrexerunt q̄ moyses et ioseph m̄ster eius as-
cendens q̄ moyses in monte dei seniores aut aut Expec-
tate hic donec revertamur ad vos habetis aaron et huius
vobiscum Si quid natū fuit questionibus ferret ad eos Cum
q̄ ascendisset moyses operuit nubes montem et habitavit gl̄a
dñi sup̄ sinay regens illum nube sex diebz Septimo aut
die vocavit eū & medio caliginis Erat aut sp̄s gl̄e dñi
q̄ ignis ardens sup̄ vertice montis in conspectu filiorum isrl Ingressus
moyses in medium nebule ascendit in monte et fuit ibi xl diebz et
xxv **L**ocutus est dñs ad moysen // quadraginta noctibus
dicens loquere filiis isrl ut tollant in p̄m̄tiam
ab omni homine qui offert ultionem accipietis q̄ eas

[illegible]

Ad operiendum tectum tabernaculi longitudo sagi unus sex-
xxx cubitos et latitudo quatuor. Equa erit mensura sagorum
omnium. Quibus quinque iuges seorsum et sex sibi mutuo copula-
bis ita ut sextum sagum in fronte tecti duplices facies et
quingenta ansas in ora sagi unius. ut quingenti tunc altero que-
at. et quingenta ansas sagi in ora altius. ^{ut} ad altero
copuletur. Cum quingenta fibulas eneas quibus iugentur anse
et unum ex omnibus operiendum fiat. Quod autem superius in sagis
que parantur tecto id est unum sagum. quod amplius est ex medie-
tate eius operies posteriora tabernaculi. Et tubus ex una parte
pendebit et alter ex altera. Cum plus est in sagorum longitudine
utrumque latus tabernaculi protegens facies et operiendum
aliud tecto. de pellibus arietum iudicatur. Et super hoc rursus
super aliud operiendum de iacinctinis pellibus facies et ta-
bularum stantes tabernaculi. De lignis syriacis. que singule
denos cubitos in longitudine habeant et in latitudine singulas
aut semissas. In lateribus tabule due in coastrature fiant quibus
tabula et alteri tabule coniungatur. Atque in ^{hunc} modum erunt ta-
bule parabuntur. Quarum viginti erunt in latus meridiano.
quod vergit ad austrum. Quibus quadraginta bases argenteas fudes
ut hinc bases singulis tabulis per duos angulos subiciantur.
In latere quoque secundo tabernaculi quod vergit ad aquilonem
xxx tabule erunt. hinc bases argenteas. hinc bases singulis
tabulis supponantur. Ad occidentalem vero plagam. tabernaculi
facies sex tabulas. et rursus alias tabulas duas in angulis
erigantur post tergum tabernaculi. erunt quoque quicquid deorsum
usque sursum et una omnis compago pertinebit. duabus quoque
tabulis que in angulis ponentur simul iuncta stabunt
et erunt simul tabule octo. Bases eae argenteae secundum.
duas bases per unam tabulam supputat. Facies quoque et vertes
deliquis syriacis quinque ad quatuordecim tabulas in uno latere
tabernaculi. et quinque alios in altero. et eiusdem modum ad occi-
dentem plagam. Cum per mittentur per medias tabulas a summo
usque ad finem. Syphas quoque tabulas de auribus et fudes in eis
aureos annulos per quos vertes tabulata coniungant. quos
operies laminis aureis. Et eriges tabernaculum iuxta exemplar

c. xxvii

quod tibi in monte monstratum est facies et velum de iacinto
et purpurea et toto bisuncto. et bisso retorta opere plumario
et pulchra varietate q̄textu qd̄ appendes ante quatuor columbas
delictus scilicet. Tunc ip̄e qm̄ deaurate erunt et habebunt
capita aurea. et bases argenteas. Insistentur aut̄ velum per
culos intra quod ponēs archam testam̄. Et quo sanctua
riū et sanctuarii sanctuaria insidentur. Pones et p̄curatorū
super archam testam̄. in sancta sc̄pt̄a et m̄saq̄ extra velum
et contra mensam tande labrum in latere thabernaculi meidi.
Mensa em̄ stabit in p̄te aquilonis. facies et tentoriū in introitu
thabernaculi. de iacinto et purpurea totoq̄ bisuncto et bisso
retorta opere plumario. Et q̄inqz columpnas deaurabis
zmm scilicet. ante quas ducetur tentoriū. quatuor em̄ capite
aurea et bases enee. et facies et altare de lignis scilicet. quod
habebit q̄inqz cubitos in longitudine. et totid̄ in latitudine
id̄ ē quadz. et tres cubitos in altitudine. Coram aut̄ per
quatuor angulos ex ip̄o erunt. et operies illud ere facies
q̄ in ip̄is em̄ sedes ad suscipiendos m̄es. s̄ et fortis ar
sistimilis. et igni receptacula. Omnia vasi ex ere fabri
tabis. craticulamq̄ in modū retis enee. p̄m̄ q̄tuor angis
erunt quatuor am̄la enei. quos ponēs super am̄la altaris
Enit q̄ craticula ip̄s ad altaris mediū. facies q̄ et vertes
altaris de lignis scilicet. Duos quoq̄ operies laminis
eneis. et mōnes parculos. Erunt q̄ ex utroq̄ latere alta
ad portandum. Non solent̄ s̄ in ane. et caum m̄sa
m̄sa. facies illud p̄nd tibi in monte monstratum est.
facies et atrium thabernaculi in cuius plaga australi contra
meridiem erunt tentoria de bisso retorta. Centum cubi
tos vni latus tenebit in longitudine. et columpnas xxi
tūm bases totid̄ eneis. que capita tūm collatus suis hab
bit argentea. Simil̄ in lat̄ aquilonis. per longum erunt
tentoria. centum cubitoz. columpnas xxi. et bases enee eiusdem
m̄. et capita ere tūm collatus suis argentea. In latitudi
vero atrij qd̄ respicit ad occidentem erunt tentoria per q̄q̄
trinta cubitos. et columpnas xxi. bases q̄ totid̄. In ea quoq̄
atrij latitudine que respicit ad orientē. quinquaginta cubiti erunt.

in quibus quidem cubitum tentoria lateri uno & putabuntur
 columpnarum quod tres. et bases totidem. Et in latere altero erunt ten-
 toria cubito obducenda quidem columpnarum tres et bases totidem.
 In introitu vero atrij fiat tentorium cubitorum viginti. ex iacinto
 & purpura totoque distinctum et bisso retorta opere poli-
 mato. Columpnas habebit quatuor cum basibus totidem. Per
 columpnas per circuitum vestire erunt argenteis laminis
 capitibus argenteis et basibus eueis. In longitudine octa-
 bit atrium cubitos centum. in latitudine quinquaginta.
 altitudo quoque cubitorum erit. Fietque & bisso retorta et
 habebit bases eueas. Omnia vasa tabernaculi in omnes
 usus et ceremonias tam parulos eius quam atrij ex ere fientes
 prece filijs israel ut afferant oleum & arboribus olivaru
 purissimum oleumque totissimum. ut ardeat lucerna semper in tha-
 bernaculo testimonij extra velum quod appansum est testimo-
 nio. Et collocabunt eam aaron et filij eius et usque mane
 luceat coram domino. Petrus erit cultus profectiones eorum.
 Plura quoque ad te aaron frater aaron filius israel. xxviii
Atrium cum filijs suis & medio filiorum israel. ut
 fungantur michi sacerdotio. aaron nadab et abihu
 eliazar et itthamar. Faciesque vestem sanctam aaron
 patri suo in gloriam et decorum. et loquens iuxta sapientie
 corde quos replem spiritum prudentie. ut faciant vestes aaron
 in quibus sanctificatus ministrat michi. Hec autem erunt vesti-
 menta que facient. Rationale et super humerale. tunica
 et linea sanctam cidarum & balteum. facient vestimenta
 sancta aaron fratri tuo. et filijs eius. ut sacerdotio fun-
 gantur michi. Accipient aurum & iacintum et purpuram
 totumque distinctum & bissum. Faciet autem super hume-
 rale & auro et iacinto. et purpura totoque distinctum
 et bisso retorta. opere polimito. Duas oras iurtas ha-
 bebunt in utroque latere summitatum. ut in vinum resedant. Ita
 quoque textura et iuxta operis varietas erit. quod auro
 et iacinto. et purpura & totoque distinctum. et bisso
 retorta. Omnesque duos lapides onichinos. et sulphores
 in eis nomina filiorum israel. sex nomina in lapide uno et sex.

reliqua in altero iuxta ordinem nominat eorum. Opere sculpta
et cellatura gemarum. Sculpes eos nomina filiorum israel inclusos
auro atque immudatos. et ponas in utroque latere super humerale
memoriale filijs israel portabitque Aaron nomina eorum coram
domino super umerum humerum. ob recordationem: facies tunc
nos exultet. et duas catenas auri purissimi sibi invicem
coherentes. quas inferes utrinque. Rationale quoque iudicii facies
opere polito iuxta texturam super humerale. et auro intinctum
et purpureo tecto quod bis multo. et bis retorta. Quadratum
erit et duplex mensuram palmi habebit. tam in lon-
gitudine quam in latitudine: ponas quoque in eo quatuor ordines
lapidum. In primo versu erit lapis sardius et thopasius et
smaragdus. In secundo Carbunculus et iaspis zaphirus
In tertio lignum achates et amethystus. In quarto crisolitus
Onichinus et berillus. Inclusi auro erunt per ordines suos ha-
bent quoque nomina filiorum israel. Duodecim nomina collabunt
singuli lapides. nomina singulorum per duodecim tribus. Er-
unt in rationali catenas sibi invicem coherentes. auro puris-
simo: et duo annulos aureos. quos ponas in utroque rationali
similitate. Catenas quoque aureas nites annulis qui sunt
in marginibus eius. et pariter catenas extremas duobus
caputibus vicinis in utroque latere super humerale. quod ra-
tionale respicit: facies et duas annulos aureos. quos ponas
in similitudine rationalis. et in ore. que e regione sunt super
humerale: et potentia eius aspiciunt: ut non et alios duos
annulos aureos qui ponendi sunt in utroque latere super hum-
erale. In deorsum quoque respicit cum facie intus inferiori
ut aptari possit tamen super humerale. et firmiter rationale
annulis suis. cum annulis super humerale. Vitta iacinctina
ut maneat intus fabricata. et a se invicem rationale
et super humerale nequeat separari. Portabit quoque Aaron nomina
filiorum in rationali iudicii. ^{super} pectus suum quando equi-
dictur sanctuarium. memoriale coram domino in eternum
ponas et in rationali iudicii doctrinam et veritatem. que erunt
in pectore Aaron qui credietur coram domino. et gestabit in
tunc filiorum israel in pectore suo in conspectu domini se-

facies et tunicam super humerale totam iuncturam in aurum
 super erit caput. et ora per circum ems terribis sicut fieri solet
 in extenuis vestium plus ne facile rumpatur. Deorsum vero
 appropinquas ems tunicas per circum quod mala punita. facies
 ex iacincto. et purpureo. corbo bis tincto. mixtis in medio tyn-
 tuabilis. ita ut tyn tuabilis sit aureum. et malum punitum
 tyn. rursusque tyn tuabilis alium aureum et malum punitum
 tyn. et vestietur ea aaron in officio ministerii ut audiat
 sonitus quando ingreditur et egreditur. stantem in conspectu domini. et
 non morietur. facies et lamina de auro purissimo. in qua
 sculptus opere cellatoris situm domini. ligabisque eam meta iunctur-
 tunicas. et erit super tunicam immixta fronti ponsas. Dedit
 quoque aaron iniquitates corpe que obtulerunt. et sanctificavit
 filii israel in auro. muneribus et donariis suis. Erat autem
 lamina semper in fronte ems. ut placatus erit dominus. Stetit
 quoque tunicam super et tunicam super facies et bal-
 teum opere plumarii. Porro filii aaron tunicas lineas
 parabis. et balteos ac tunicas in gloriā et decorem vesties
 quibus omnes aaron fratrem tuum. et filios ems cum eo. et cunctos
 consuebis manus sanctificabis. ut sit sacerdos fungat
 ministerii. facies et femoralia lineas. ut operiant carnem turpi-
 tudinis sue a rebus usque ad femora. Et utamur eis aaron
 et filii eius. quando ingredientur tabernaculum testimonii ut
 quando appropinquant ad altare. ut ministrent in sanctuario. ne
 iniquitate vel moriantur. Legitimum et sempiternum erit aaron
 et semini eius post eum. Sed et hoc facies ut inquam sacer-
 dos. **Oleum vitulum de armento** / **domini consecratur et** **xxxv**
U et azetes. Duos immaculatos panes quoque azimos
 et crustulam absque fermento quod que pressa sit oleo. La-
 qua quoque azima oleo lita. et simila triticea. tuta facies.
 et posita in missa offerres. Vitulum autem et duos azetes
 et aaron. ac filios eius. applicabis ad os. Habebit autem
 testimonii. Cumque laveris preteritum cum filijs aqua. indues
 aaron vestimentis suis. i. lineam tunicam. et super humerale et
 rationale. quod quod balteo. et pones tunicam in capite
 eius. et lammam sitam super tunicam. et oleum unitionis

Sundes super caput. Atque hoc ritu consecrabitur. Filios quoque
ipsum applicabis. et indues tunicis lineis. Cinges quoque balteo
aaron. et et liberos eius. et impones eis mitras. eruntque
sacerdotes mei in religione perpetua. Postquam immanabis mi-
nis eorum applicabis. et vitulum. coram tabernaculo testimo-
ni. Imponetque aaron. et filij eius manus super caput eius.
et iactabis eum in conspectu domus. iuxta ostium tabernaculi
testimoni. Omniaque de sanguine vituli. ponas super
cornua altaris. Digito tuo relinque aut sanguinem suum
iuxta basim eius. Sumes et adipem totum. qui operat
intestina. et reticulum iecoris ac duos renes et adipem
qui super eos est. et offeres incensum super altare. Carnes vero
vituli et coram et fimum gubites foras extra ^{apud} eo quod pro-
fit. Vnum quoque azietem sumes. super cuius caput ponet
aaron. et filij eius manus. Cuius cum martaneis
tolles de sanguine eius et fundes ita altare. prout aut
azietem scabis in frustra. totaque intestina eius ac pedes
pones super quasas carnes. et super caput illius. et offeres
totum azietem in incensum super altare.

Oblatus est domo odor suavitissimus victima dei. Tolli-
que azietem alterum super cuius caput aaron et fili-
eius ponet manus. Cuius cum imolaveris sumes de
sanguine unius et ponas super extremum dexteris auris
aaron et filiorum eius. et super pollices manuum eorum
et pedes dextris. fundes quoque sanguinem super altare per circuitum.
Cum quoque tuleris de sanguine qui est super altare et de oleo.
victoris. Desperges aaron et vestes eius. filios et vestimenta
eorum. Consecrabis quoque et ipsis. et vestibus tolles ad quem de az-
ietem. et caudam et azimam que operat vitalia ac rectorum
iecoris et duos renes atque adipem qui super eos est. azimam
dextrum. eo quod sit azies operationis. totam panis vni-
crustulam ipsam oleo. lactam et canistero azimorum
quod positum est in conspectu domus. ponas quoque omnia super
manus aaron et filiorum eius et sacrificabis eos oleis
coram domo. Suscipies quoque immisa de manibus eorum et
intendes super altare in holocaustum odorem suavitissimum.

in conspectu domini. quia oblatio eius est. Summesque pectus
 dearete quia iunctus est autem iustificabis quia illud elevatum
 coram domino. et cedit in parte sua. Significabisque pectus iustum ossecrat
 et arum. Unde dearete sepastrum iunctus est aaron et filii
 eius cedentes in parte aaron et filiorum eius iure perpetuo
 a filiis israel quia primitiva sunt et initia delectationis eorum pa-
 asias que offerunt domino. Vestem autem sanctam quatuor aaron
 non habent filii eius post eum ut vngantur in ea et os-
 ciet manus eorum. Septem diebus uter illa qui ponti-
 fex pro fuerit constitutus de filiis eius et qui ingrederet
 tabernaculum testimonium. ut ingrederetur minister in se. situtio
 in diebus ossecrationis. et quilibet carnem
 eius in loco sancto. quibus restet aaron et filii eius. Panes
 quoque qui sunt in tabernaculo. in vestibulo tabernaculi. testimonium
 comedent. ut sit placabile sacrificium. et sanctificet offerendum.
 manus. Alienigena non restet ex eis quia sancta sunt. Et
 si remanserit de carnibus consecratis sine de panibus. usque mane
 oburres reliquias igni. Non comedentur. quia sanctificata
 sunt. Omnia que precepi tibi facies super aaron et filios eius
 Septem diebus consecrabis manus eorum. et vitulum pro eo
 offeres. per singulos dies ad expiandum. Mundaabisque altare. cum
 immolabis expiationis hostiam. et vnges illud in sanctificatione.
 Septem diebus expiabis altare. et sanctificabis. et erit sanctus sanctus.
 Omnes qui tetigerint illud sanctificabuntur. Hoc est quod facies in
 altari. Agnos amulos duos per singulos dies inque unum agnum
 mane. et alterum vespere. de cuncta parte in summe. quippe oleo
 tupo. quod habeat mensuram quartam partem hin. et vinum ad libam.
 eum eiusdem mensure. in agno uno. Alterum vero agnum offeres
 ad vespem. iuxta ritum matutine oblationis. et iuxta ea que
 diximus in ordine suavitatis sacrificium domino. Oblatione perpetua
 in generationes vestras. ad osculum tabernaculi testimonium coram
 domino. Absque constitutione ut loquar ad te. Ibi quoque precipiam filiis israel.
 et sanctificabitur altare in gloria mea. et sanctificabo tabernaculum
 testimonium. cum altari. et aaron cum filiis eius ut sacerdotes fungantur
 mihi. et habitabo in medio filiorum israel. et ego eis deus. Et sciet quod ego dominus deus
 vestrorum qui educa eos de terra egypti. ut maneatis in illis. Ego dominus deus vestrorum.

xxx **F**acies qz altare in adolendum thymiana. de lignis
 secum hinc tubitum longitudinis et alterum latitudinis
 id est quadrangulum. et duos tubitos in altitudine stor
 mia ex ipso procedent vestes qz illud auro purissimo. tam ca
 tigulam eius qm parietes. per circumitum eius. et coram facies
 qz ei et coronam. aureolam per gijum. et duos annulos auro
 sub corona per singula latera. ut mittantur in eos vinctos.
 et altare portetur. Ipsos quoqz vinctos facies de lignis secum
 et in auribus. Pones qz altare contra vclum qd ante archam
 pendet testimonij. coram pccatore quo tegitur testimonij. ut
 loquar tibi. Et adolebit incensum super eo aaron suum flagis
 inane. Quando componet lucernas accendat illud. et quando
 collocat eas ad vespere. vinct thymiana sempiternum coram
 duo in generationes vestras. Non offeret super eo thymiana
 compositionis alterius. nec oblationes nec victimas nec
 x libar libabitur. Et de precabitur aaron super coram eius semel
 per annum in sanguine qd oblatum est pccato. et p
 stabit super eo in generationibus vestris sanctum stor. et duo
 locutus qz est dñs ad moysen dicens. Quando tuleris su
 mam filiorum isrl. iuxta numerum dabit singuli precem
 pro animabus suis dño. et no erit plaga in eis qm fuerint
 venisiti. hoc aut dabit omne qui transit ad nome dñm
 sicti iuxta mensuram templi. Sicutus xx. sz obolos media
 pars sicti offeratur dño. qui hctur anno xxi annis. et
 sup dabit pau. Dives no addet ad medm sicti. et pauper
 nihil minuet. Susceptam qz pecuniaz que collecta est a
 filiis isrl. trades in vsus tabernaculi testimonij. ut sit
 monumentum coram coram dño. Locutus qz est dñs ad mo
 sen dicens. Facies et labm encum. cum basi sua ad lavandu
 pones qz illud inter tabernaculi testimonij. et altare. et
 missa aqua lavabunt in ea. aaron et filii eius manus suas
 ac pedes. qm ingressuri sunt tabernaculum testimonij
 et quando accessuri sunt ad altare. ut offerant in eo thy
 miana dño. ne forte moriantur. legitimum et sempiternum
 erit ipi. et semini eius per successiones. Locutus est dñs
 ad moysen dicens. Summe tibi aromata. prime et mirre

electe quingentos syrtos. et cynamomi medu id e dufetos
 quingulaginta syrtos. Calami simili ducetos. quingenta
 Cassie quoq quingentos syrtos in ponde sanctuarj. oleu d
 oluetis. mensuram hyu. facies q vinctoris oleum scilicet
 vngentum compositum opere vngentarij. et vnges exeo
 tabernaculum testimonij. et archam testimonij. mensam
 q omni vasis suis. Candelabrum et vensilia eius. alta
 ria thymianis. et holocausta et vniuersam suppellectilem que
 ad cultum eius pertinet. Sanctificabis q omnia et erunt sca
 lora. Cum tetigerit eam sanctificabitur. et filios eius
 vnges. sanctificabis q eos. ut sacerdotes fungantur michi.
 fuis quoq ista dices. Hoc oleum vinctoris scilicet erit michi
 in generationes vestras. Caro hominis no vngetur exeo. iuxta
 compositionem eius. non facietis aliud. quia sanctificatum
 est. et sanctum erit dno. homo quauisq tale composuerit
 et dederit exeo ppe alieno. exterminabitur d ppe suo.
 Dixit q dñs ad moysen. Summe tibi aromata scilicet et
 omnia. galbanum boni odoris. et thus lustralissimu. equalis
 ponderis. erunt omnia. facies q thymiana compositum opere
 vngentarij. maximum diligenter. et purum. et sanctificatione.
 dignissimu. Unusq in tenuissimu puluerem versa coram deo
 ponet exeo coram testimonij tabernaculo. In quo loco apparebo
 tibi. Sanctus sanctorum erit thymiana. Talem compositione
 no facietis in vasis vestris. quia sanctum e donno. homo qmque
 fecerit simile. ut odor illius pferatur. pibat d populo sine **rrri**

Locus q est dñs ad moysen dicens. Ecce vocavi
 ex nomine befeleel. filium hori filij huius de tribu
 iuda. et implemi eum spiritu dei. sapientia et in
 telligentia et scientia. in omni opere excogitandum fabre
 quicq fieri poterit. ex auro. et argento. et ere. marmore
 et gemmis. et diuersitate lignorum. deditq ei scilicet do
 lia filij athysameth. et beniamin daan. et in corde omnis eru
 dit posui sapientiam. ut faciant iuxta que precepi tibi. Tha
 bernaculum fedoris et archam testimonij. et appellationum
 q super eam est. et cuncta vasa tabernaculi. mensamq et
 vasa eius. Candelabrum purissimu cum vasis suis. et

Altare tympanatis. et holocausti et omnia vasa eorum labim
cum basi sua. vestes sanctas in misterio actionis sacerdotis et fi
lij eius ut fungantur officio suo in sacris. Oleum unctioms et
aromatum in sanctuario et omnia que precepi tibi facient
Locutus est dñs ad moysen dicens. Proloquere filiis israel et
dices ad eos. Videte ut sabbatum meum custodiat. quia signum
est inter me et uos in generacionibus uestris. ut sciat quia ego
dominus qui sanctifico. Custodite sabbatum meum scilicet erit
vobis. Cum polluerit illud morte morietur. Cum fuerit
in eo opus pibit anima illius de medio populi sui. Sex diebus
fecit opus. in die septimo sabbatum est requies sancta dñe
Omnes qui fecerit opus in die hoc. morietur. Custodiant filii
isrl sabbatum. et celebrent illud in generacionibus suis. pactum est
semperiternum inter me et filios isrl. signum. Propter hoc. Sex enim diebus
dñs fecit celum et terram. et in septimo quiescit ab opere cessavit
Dedit quoque dñs moysi. completis huiusmodi sermonibus
in monte synai. duas tabulas lapideas testimonij scriptas
digito dei. Sequitur 7. Cam xxxv

Uidens autem populus quod moram faceret descendendi de monte moyses congregatus ad versus aaron ait Surgens fac nobis deos qui nos precedant Moysi enim hinc videro qui nos eduxit de terra egypti ignoramus quid accideri ei Dixit quoque ad eos aaron Tollite in aures aureas de vobis filiorum quoque et filiarum vestrarum aureas et afferte ad me fecit populus que iusserat deferens in aures ad aaron Quas cum ille accepisset formavit opere fusorio et fecit ex eis vitulum conflatilem Dixerunt quoque hijs sunt dei tui israel qui te eduxerunt de terra egypti Quod cum vidisset aaron edificavit altare coram eo et precibus voce clamavit dicens Cras solem punitas domini est Surgentes quoque mane obtulerunt holocausta et hostias pacificas Et sedit populus comedere et bibere et surrexerunt ludere Locutus est autem dominus ad moysen Vade descende Vocavit populum cumque dixisset de terra egypti recesserunt cito de via quam ostendisset eis fecerunt quoque sibi vitulum conflatilem et adoraverunt atque immolantes ei hostias dixerunt Isti sunt dei tui israel qui te eduxerunt

[illegible]

de terra egypti. **D**ixit enim quod ait dominus ad moysen. **L**erno quod
populus iste dicitur tecum sit. **D**imittite me ut irascatur furor meus
contra eos, et deleam eos. **F**aciatur quod te in gentes magna. **M**oyses
autem orabat dominum deum suum dicens. **T**ur dominus irascatur furor
tuus contra populum tuum, quem eduisti de terra egypti. **I**n fortitudine
magna, et in manu robusta. **N**e quod dicant egyptii. **C**allide
eduisti eos ut interficeret in montibus, et deleret a terra. **Q**uiescit
ira tua, et esto placabilis super nequitiam populi tui. **R**ecordare
abraham, isaac, et iacob servorum tuorum. **C**um irasci. **P**er
temetipsum dices. **M**ultiplicabo semen tuum sicut stellas celi, et
universam terram habuerunt. **D**e qua locutus sum. **D**abo seminem tuum
et possidebit eam semper. **P**lacatus quod est dominus ne faceret malum
quod locutus fuerat adversus populum suum. **E**t reversus est moyses
de monte, portans duas tabulas testimonii. **I**n manu scriptas
extraque parte, et factas opere domini. **S**criptura quod dei erat scripta. **M**ulta
ta in tabulis. **A**udient autem ioseph tumultum populi vociferan-
tis. **D**ixit ad moysen. **O**lulatus pugne auditur in castris. **C**um
respondit. **N**on est clamor adortamentum ad pugnam. **N**ecque vox
furore compellentium ad fugam. **S**ed vocem cantantium ego
audio. **C**umque appropinquasset ad castra, vidit vitulum et altare.
Iratius quod valde. **P**roiecit de manu tabulas, et confregit eas
ad radices montis. **A**rripiens quod vitulum, quem fecerant com-
bussit et contrivit usque ad pulverem. **Q**uem sparsit in aqua.
Et dedit creco potum filiis israel. **D**ixit quod ad aaron. **Q**uod
tibi fecit hic populus, ut iniques super eum peccatum magnum.
Cum ille respondit. **N**e ulqueatur dominus meus. **T**u enim nosti
populum istum, quod pronus sit ad malum. **D**ixerunt quod michi
fac nobis deos, qui precedunt nos. **H**uic enim moysi qui edu-
xit nos de terra egypti, nescimus quid acciderit. **C**umque ego di-
xi. **C**umque vrim habet aurum. **T**ulerunt, et dederunt michi, et
proieci illud in igne. **E**gressus quod est hic vitulus. **V**idetur quod
moyses populum quod esset irascutus. **S**polianerat enim eum aaron.
Populus ignominiam sordis, et inter hostes nudum ostendit.
Et stans in porta castrorum ait. **S**i quis est dominum inquitur
michi. **C**ongregati quod sunt ad eum. **O**mnes filii levi. **C**umque
ait. **H**ec dicit dominus. **D**eus israel. **P**onat vir gladium super femur

Istitutus qz est dñs ad moysen dicens. Vade et descende de loco isto. In et plus tuis istis. que eduxisti de tra egypti. in terram quam iuravi Abraham. Isaac et Jacob. dicens. Semi tuo dabo eam. Et mittam primum sororem tuam angelum. Et etiam Chanaanem. et amozem. et ketzen. et phezen. et enen. et sebuzen. et mires in terram fluentes lacte & melle. Non enim ascendam terram. quia plus dure cernis est. ne forte dispdam te in via. Audies plus simone hunc. pessimi. lixit. et nullus ex mox induta est cultu suo. Dixit qz dñs ad moysen loquere filijs israel. Populus dure cernit es. semel ascendam in medio tu. et delebo te. Nam nunc & pone ornatum tuum. & faciam quid faciam tibi. Deposuerunt go filij isti ornatum suum a monte oreb. Moyses quoqz tollens thabernaculum suum tetendit extra castra prout vocant qz nomen eius. thabernaculum fedus. Et omnis plus qui habebat aliquam questionem egrediebatur ad thabernaculum fedus. Extra castra. Cumqz egredieretur moyses ad thabernaculum. Surgebat vni versa plebs. et stabat unusquisqz in ostio patrimonii sui. Aspiciebant qz regnum moysi. donec ingrederetur tentori.

sicut ei preceperat dominus portans secum tabulas. Cumque descendisset
 dominus per nubem stetit moyses cum eo circumstantibus nomina domini
 duo transivisse coram eo ait Dominator domus dei misericors
 et clemens. paciens et multum miseratorum. ac verus qui custodit
 misericordiam in milia qui auferis iniquitates. et scelera atque
 peccata nullus qui apud te ipse innocens est Cum reddis ini-
 quitatem patris filijs. ac nepotibus in terram. et quatuor prope
 me festinus qui moyses. curvatus est prostratus in terram. et
 adorans ait Si inveniam gratiam in conspectu tuo domine. Obsecro
 ut gradiaris nobiscum. populus enim domine digne cernit. et transiens
 iniquitates nostras atque peccata. nos quoque possideas Respondit dominus
 Ego inibo partem. videntibus tunc signa faciam. que nunquam
 visa sunt super terram. nec in ullis gentibus. ut cernat populus iste
 in cuius medio opus domini terribile. quod facturum sum. Obser-
 va iuramentum que hodie mandavi tibi. ego ipse etiam ante faciem
 tuam. Amorreum. et chanaanem. et etheum. pherez. qui et
 eueum. et ebuzem. Cave ne vinum cum habitatoribus terre
 illius bibas amicitias. que tibi sunt in inimicis. sed aram
 eorum destrue. quoniam statuas. lucos quoque facias. Veli ad-
 rare deum alienum Dominus zelotes nomen eius. deus est
 emulatus. Vite meas partem cum hominibus illarum regionum
 Vite cum pueris fuerint cum deo suo. et adoraverint si-
 mulacra eorum. videret te quispiam. ut comedas de immo-
 latis. Vite uxores et filios eorum accipies filijs tuis. neque
 ipse fuerit fornicatus. fornicari faciant et filios tuos in deos
 suos Deos constitutos non facies tibi sollemnitate agi-
 morum custodias. septem diebus vesce. azyme sicut praecepi tibi
 in tempore mensis novorum. Ave. cum veni tempore egressus es
 de egipto. Omne quod appetit velus generis masculini
 meum erit decurtum. animalibus. tam de bobus quam de ovibus
 meum erit. Primogenitum asini redimes one. Sin autem non pa-
 tui pro eo dedit. accidet. Primogenitum filiorum tuorum redimes.
 Non apparebis in conspectu meo vacuus. Sex diebus operaberis.
 In die septimo cessabis arare et metere. Sollemnitate est
 mandata facies tibi in primitiis frugum. messis tue. ter-
 tice. et sollemnitate quidem novitate anni tempore iuramentum adducit

inquit pater filius

facti pater ad alium

inquit pater
 pater quippe invidiam
 pater innocenti digne
 asini go primogenitum
 vine munda et munda
 vine primogenitum domini
 vine primogenitum domini

In diebus temporibus anni apparabit omne masculinum tuum in
 conspectu omnipotentis domini dei israel. Cum enim tulero gentes a
 facie tua et dilatavero terminos tuos. Nullus insidiabitur fre-
 tre tuæ ascendente et apparen- te in conspectu domini dei tui ter-
 re in anno. Non inuoluabis super fermento sanguinem hostie
 mee. neque residet manes de victima solemnitate. *propheta*
 primum frugum terre tue in domo domini dei tui. Non coques
 ledum in lacte matris sue. Dixitque dominus ad moysen. Scribe
 tibi verba hec. quibus et terram et cum israel precepit. Sedis
 fuit ergo ibi cum domino xl dies et xl noctes. panem non comedit
 et aquam non bibit. et scripsit in tabulis verba fidei. dicens.
 Cuius descendit moyses. De monte sinai. tenebat duas
 tabulas testes testimonij. et ignorabat quod corrupta esset
 facies sua. ex confortio sermonis dei. Videntes autem aaron
 et filii israel. corruptam moysi faciem. timuerunt prope
 accedere. Vocati quod ab eo reuersi sunt. tam aaron quam prin-
 cipes synagoge. Et postquam locutus est reuerunt ad
 eum. cum omnes filii israel. Quibus precepit iuxta. que
 audierat a domino in monte sinai. Impletis quod finibus
 posuit velamen super faciem suam. Cum ingressus addum
 et loquens cum eo auferbat donec exiret. et tunc loque-
 batur ad filios israel. Omnia que sibi fuerant imperata. qui
 videbant faciem egredientis moysi esse corruptam. et opere-
 bat iursum ille faciem suam si qui loquebatur ad eos.
 Dixit congregata omni turba filiorum israel. Dixit ad
 eos. hec sunt que misit dominus fieri. Sex diebus facietis opus.
 Septimus dies erit vobis sanctus sabbatum et requies domini.
 Qui fecerit opus in eo occidetur. Non succendit ignem in
 tabernaculis vestris per diem sabbati. Et ait moysen
 ad omnes ceteras filios israel. Hec est primo que precepit dominus
 dicens. Seperate apud vos primitias domino. Omnes volun-
 tarius. et prompto animo offerat eas domino. Aurum argen-
 tum. et coenactum. et purpuram. coramque bistinctum
 et byssum pilos caprarum. et pelles azetunibricatas et
 iacinctinas. ligna setim. et oleum ad luminaria con-
 tinuanda. et ut conficiatur vnguentum et thymama.

de iano
 anoy
 pl. of
 in mte
 Synai

moyses
 coram

ne

vbi
 p. 158
 d. 158

Suauissimum lapides omnes et gemas ad ornatum
 super humerale et rationale. Quis est enim sapiens. Vena
 et faciat quod dñs imperavit. Tabernaculum scilicet et tentorium
 et operimentum. annulos et tabulata cum vertibus paxillos
 et bases. Archa et vertes. pinnatorum et velum. quod ante
 illud appendit. mensam cum vertibus et vasibus et propositio
 panis. Candelabrum ad luminaria suscitanda. vasa illius
 et lucernas. et oleum ad nutrimenta ignis. Altare thymi
 annatis et vertes. oleum vocationis. et thymiana ex aroma
 tibus. tentorium ad os tabernaculi. Altare holocausti. et
 craticulam eius eneam. cum vertibus et vasibus eius. Tabernum
 et bases eius. cortinas atque cum columnis. et basibus su
 tentorium in foribus vestibuli. paxillos tabernaculi. et atque
 cum fumulis suis. Vestimenta quoque usus est in ministerio
 sanctuarii. Vestes Aaron pontificis ac filiorum eius ut sa
 cerdotes fungantur in. Egressa quoque omnis multitudo filiorum
 israel et conspectu moysi. Obtulit mente promptissima ac
 deuota primum domo ad faciendum opus tabernaculi et
 sanctorum. quicquid ad cultum et ad vestes sanctas necessarium erat
 viri cum mulieribus pueris. aurum. et in aureis annulis
 et brachialia. Omne vas aureum in donaria domus sepevatum
 est. Si quis habuit iacinctum et purpuram. totumque bis
 tinctum. byssum. et pilos caprarum. pelles azurum. et
 iacinctinas. Argenti. et aurum. et eius metalla optulerunt
 domino. ligna quoque sericum in varios usus. Sed et mulieres docti
 que venerunt. iacinctum et purpuram. et vermiculum
 ac byssum. et pilos caprarum. sponte pro tanta tribu
 cunctis. Principes vero obtulerunt lapides omnes et
 ad super humerale et rationale. aromata et oleum
 ad luminaria coniungenda. et ad purandum vnguentum
 ac thymiana odoris suauissimi componendum. Omnes
 viri et mulieres deuota mente obtulere donaria. ut fieri
 opera que iusserat dominus per manum moysi. et cuncti filii israel
 voluntaria domino dedicauerunt. Dixit quoque moyses ad filios
 israel. Ecce vocauit dominus ex nomine meo beced filium huius
 filii huius de tribu iuda. Impleuit quoque eum spiritu dei sapientia.

gemmas

et intelligentia. et scientia. omni doctrina ad excogitandum
 et faciendum opus in auro. et argento et ere. suspendis qz la
 pidibz. et opere carpentario. Cuiusqz fabre adinventum potest
 Dedit in corde eius. Ooliab quoqz filiu artificum de tabu
 lam. Amos eruditus sapientia. ut faciant opera altitatis
 polimentarii ac plumarii. De iacinto ac purpura cocto
 byssinto et byssu. ut texant omnia. ac nova queqz reparet. **xxxvi**

Et ait ergo bealeel et ooliab. et omnes viri sapientes quibz
 dedit dñs sapientiam et intellectum. ut facerent pñabz
 operari. que in usus sanctuarij necessaria sunt. et que pce
 cepit dñs. Cuiusqz vocasse eos moyses. et omem eruditum viru
 cui dederat dñs sapientiam. et qui sponte sua obtulerant se
 ad faciendum opus. tradidit eis universa dñs filijs israel
 Cui tñm instarent operi. quotidie mane vota pñis offerat
 Unde azifices venerunt. compulsi. Plus offerat pñis quam necessa
 riu est. Cuius ergo moyses. pñis voce tantum. Vixit vir
 nec unquam. quicquid ultra offerat in opere sanctuarij. Sic qz cessa
 tum est annuere offerendis. eo qz oblata sufficerent et sup ha
 bundarent. Fecerunt omnes corde sapientes ad excogitandum opus
 tabernaculi cortinas dñe. et byssu zetoza. et iacinto & purpu
 ra cocto & byssinto. opere vario et arte polimta. quaru una
 habebat in longitudine viginti octo cubitos. et in latitudine quor
 una mensura erat omni cortina. Commixit qz cortinas quqz
 alteram alteri. et alias quqz sibi invicem copulavit. fecit. et
 anas iacintinas. in ora cortine unus ex unoqz latere. et in
 ora cortine alternis simil. ut contra se invicem venient anse.
 et invicem iungerent. Unde et quinquaginta fudit circulos au
 ros qui morderet cortinas anas. et fiet unu tabernaculu
 Fecit et saga videri de pilis caprar. ad operiendum tecta taber
 naculi. Unum sagum in longitudine habet triginta cubitos. et in
 latitudine cubitos quatuor. Unius mensure erant omnia saga
 quoz quqz iunxit seorsim. et sex alia seorsim. fecit qz
 anas quinquaginta in ora sagi unus. et. l. in ora sagi alius.
 ut sibi invicem iungerent. et fibulas. encas. et quibz necet
 tectum. et unu palliu ex omnibz sagis fiet. fecit et operiendi
 tabernaculi de pellibz arietum rubricat. aliud qz de sup velamtu

Temiscubium

incastatur

de pellibus iacintinis. Fecit et tabulas tabernaculi de lignis
serotim stantes. decem cubitos erat longitudo tabule vniq. et vi
ac semissem cubitu latitudo remebat. Bine incastatur eaz
per singulas tabulas. ut altera alteri inextur. sic fit in omib
tabulis tabernaculi. e quibz xxi ad plagam meridiana eaz
con austru. n. qd agnita basis argenteis. Due bases sub
tabula ponebantur. ex utraqz pte angulor. vbi incastatur
latet. angulus terminabant. ad plagam quoqz taberna
culi que respicit ad aquilonem fecit xxi tabulas. qd agnita
argenteas bases. duas bases p singulas tabulas. Con omi
tem ved id e ad eam ptem tabernaculi. que mare respicit
fecit sex tabulas. et duas alias per singulos angulos ta
bernaculi retro que nite erant deorsum vsq. et in vni
opagem parit. ferebant. Ita fecit ex utraqz pte per angulos
ut dicto essent sic tabule. et habebant bases argenteas ser
tim. duas scz bases sub singulis tabulis. fecit et vices de
lignis serotim quoqz ad quatuor tabulas vniq. lateris tabe
naculi. et quoqz alios et alios lateris tabulas coaptandas
Et extra has alios quoqz vices. ad orientales plagas tabe
naculi contra mare fecit quoqz vices alios qui p medias
tabulas ab angulo vsqz ad angulum perveneret. Ipsa a
tabula deaurant fuisse bases eazum argenteis. et aure
eaz fecit aureos. per quos vices induci possent. quos et
ipsos aureis laminis operunt. fecit et velum de iacinto
et purpura. et vermiculo. ac bisso retorta. opere velum
tazio variu. atz distinctu. et quatuor columpnas de lignis
serotim. quas cum capitulis deaurant fuisse bases eaz ar
gentis. fecit et centum in intrinseco tabernaculi. et iacinto
et purpura vermiculo bissoqz retorta. opere plumaz. et
columpnas quoqz cum capitulis suis quas operunt auro. ba
ses qz eaz fidei eaz quas operunt auro. *serotim*
Hec aut besleel et achem de lignis. inter duo
semis cubitos in longitudine. et cubitum ac semis
sem in latitudine. Altitudo quoqz vno cubito fuit
et dimidio. vestunt qz eam auro purissimo. nitus ac fort
et fecit illi coronam auream per gyrum constans quatuor

annulos aureos per quatuor angulos eius duos annulos intrare
 uno et duos in altero. Vinctos quoque fecit de lignis sanctum. quos
 resavit auro. et quos misit in annulos. qui erant in lateribus
 arce ad portandum eam. Fecit et spiratorem id est oraculum
 de auro mundissimo duorum cubitum et dimidii in longi-
 tudine. et cubito ac semissem latitudine. Duos quoque cherubim
 ex auro ductili. quos posuit extrinsece parte ac spiratorum. sub
 vno in summitate vnius parte. et cherub alterum in summa-
 te parte alterius. Duos cherubim in singulis summitatibus pro-
 spiratorum. extendentes alas. et regentes spiratorem se op-
 mutuo. Et illud spectantes. fecit et mensam de lignis sancti
 in longitudine duorum cubitorum et in latitudine vnius
 cubiti. que habebat in altitudine cubitum ac semissem. Circu-
 deditque eam auro mundissimo. et fecit illi labrum aureum per
 quatuor. Ipsi quoque labio coronam auream intrinsecam quatuor
 digitos. et super eandem alteram coronam auream. fudit
 et quatuor circulos aureos. quos posuit in quatuor angulis
 per singulos mense pedes. contra coronas. misitque in eos vinctos.
 ut possit mensa portari. Ipsi quoque vinctos fecit de lignis se-
 ctum. et intravit eos auro. Et vasa ad omnes usus mense. arce
 et stabula. fialas ac tiaros et thuribula ex auro puro. in quibus
 offerenda sunt libamina. Fecit et candelabrum ductile de
 auro mundissimo decem vertice calami. cyphi. specule ac
 lilia. procedebant. sex in utroque latere. Tres calami ex
 parte una et tres ex altera. Tres cyphi in medio modum
 per calamos singulos. specule quoque simul et lilia. et tres cyphi
 instar unius in calamo altero. speculeque sit et lilia. Et
 erat opus sex calamorum qui procedebant de superne cande-
 labri. In ipso autem recte. erant quatuor cyphi in modum
 modum. specule quoque per singulos et lilia. per et specule sub
 duorum calamis per loca tria. qui simul sex sunt calami
 procedentes de recte uno. Et specule igitur et calami ex ipso
 erant unius ductilia. de auro purissimo. Fecit et lucer-
 nas septem cum emittentibus suis. et vasa ubi ea emissa
 sunt. extinguantur. De auro purissimo. Talentum auri appo-
 debat candelabrum cum omnibus vasibus suis. Fecit et altare.

thymamatis delignis sectionibus per quadrum singulos cubito
et in altitudine duos. De tunc angulis procedebant cornua des-
cendit quod illud auro mundissimo tunc craticula ac parietibus et cor-
nibus fecit quod aureolam per quatuor et duos annulos aureos
sub corona per singula latera venissent in eos vertes et
posuit altare portari. Ipsos autem vertes fecit de lignis sectionibus
et operuit laminis aureis. Composuit et oleum ad sancti-
ficationem vnguentum et thymamatis de aromatis mundis-
sime opere pigmentarii et

xxxviii

Erat et altare holocausti de lignis sectionibus cubi-
torum per quadrum et tunc in altitudine. Cornua cor-
nua de angulis procedebant. Operuitque illud encis-
laminis. et in usus eius paravit exere vasa diversa. Lebetes
foropes fustimulas minores et ignis receptacula. Erant
que in modum rotas fecit encis. et subter eam in altaria
medio arulas fustis quatuor annis per tota receptacula
summitates ad mittendos vertes ad portandum quos et
ipsos fecit de lignis sectionibus. et operuit laminis encis. Unde
quod in annulos qui in altaris lateribus eminebant ipsi autem
altare non erat solidum sed tamen ex tabulis. et nitus vatu-
fecit et labium encis tunc basi sua. De spaciis mulierum qui
et tunc in officio tabernaculi et aram in cuius austrum per-
traverant tentoria. Bisso zetoza cubitoz tunc. Colim-
pne encis viginti tunc basibus suis. Capita colimpuaz
et tota operis cellatura argentea ad septentrionis plagam
Tentoria. Colimpuaz bases quod et capita colimpuaz encis
mesure et operis ac metalli erant. In ea vero plaga
occidentem respicit fuerunt tentoria cubitoz quinquaginta. Colim-
pne decem tunc basibus suis encis. et capita colimpuaz
et tota operis cellatura argentea. Porro tunc orientem quinquaginta cubitoz per
tentoria. quibus quidem cubitos colimpuaz tunc quod bases
suis unum tenebat latus et in parte altera quia intro vtriusque
interiorum tabernaculi fuerunt quidem cubitoz erant tentoria
colimpuaz tres. et bases totius cuncta atrii tentoria. Bisso
tentoria texerant. Base colimpuaz fuerunt encis. Capita
eaz tunc cellaturis suis argentea. Et et ipsas colimpuaz

et tota opus summa

nam faciat

Atriū vestiuit argento. et in intrinsecis opere plumazio. fecit
 tentorium quadrato. purpura. vermiculo. et bisso retorta. quod he-
 bat cubitos in longitudine per latitudinem vero quatuor cubitos. erat
 mensura. quā cuncta hec atriū habuit tentoria. Columnarum
 autem in ingressu fuerunt quatuor in basibus. eneis. Capiteque eorum
 et cellatura argentea. Paxillos quoque tabernaculi et atriū
 per girum fecit eneos. Hec sunt instrumenta tabernaculi
 testimonij. que numerata sunt iuxta preceptum moysi in terra
 moysi. Leuitarum. per manū israhelitarum filij aaron sacer-
 dotis. quibus beseleel filius huri filij gur & ooliū nida duo
 per moysen iubente complerent. nūto sibi sono ooliab filius
 achisai. de tribu dauid. Cui et ipse artifex lignorum egregius
 fuit. et polimitarum atque plumarum. ex iacinto pur-
 pura. vermiculo. et bisso. Omne autem quod expensum est
 in opere sanctuarii. et quod oblatum in dinariis. xxix talen-
 torum fuit. et septingentorum triginta siclorum. ad mensuram
 sanctuarii. Oblatum est autem ab omnibus qui transierunt ad
 iudicium a viginti annis. et super sexcentis milibus. et viginti quibus
 quingenta armatorum. fuerunt proterea centum talenta argen-
 ti. e quibus effate sunt bases sanctuarii. et unguentis ubi
 velum pendet. Centum bases facte sunt & talentum cunctum.
 singulis talentis per bases singulas suppositis. De mille
 autem septingentis septuaginta quibus fecit capita columnarum.
 quas et ipsas vestiuit argento. Quibus quoque oblata sunt
 talenta septuaginta duo milia. et quadringenti supra
 sicla. e quibus facte sunt bases in intrinsecis tabernaculi. testimo-
 nij. et altaris eneis cum rotula sua. Omniaque vasa que
 ad usum eius pertinent. et bases atriū tam in introitu quā in
 ingressu eius. et paxilli tabernaculi atque atriū per girum.

Et iacinto. vero & purpura. vermiculo. xxxix
Dat bisso fecit vestes quibus ad instruendum in situa-
 tio. et vestes sanctas quibus monebat aaron quādo
 instruat in sancto secundum preceptum domini moysi. fecit igitur
 superhemerale. de auro iacinto & purpura. totaque
 bisso. et bisso retorta. Opere polimitario. iuxtaque
 bracteis aureis. et extenuavit in fila. ut possit torqueri.

cum priorum colorum subregimine. Duas qz oras sibi munere copatas
interqz similitudinem. et hanc ex his coloribus. sicut preceperat dñs m
si. Paravit et duos lapides emendatos. astrictos et inclusos auri
et sculptos arte gemmaria nomibz filioz isrl. Sex nomia in
lapide vno. et sex in altero. nix ordines naturat eoz. Posuitq
eos in lateribz superhumeralis. ex auro iacincto. in monumentum
filioz isrl. sicut preceperat dñs moysi. Fecit et rationale opere polu
to iuxta opus superhumeralis. Ex auro iacincto purpurea con
fistincto. et bysso retorta. quadrangulum duplex mensure palmi
Et posuit in eo gemmarum ordines quatuor. In primo versu
erat sardius topasius et smaragdus. In secundo Carbunculus
Saphirus. et Iaspis. In tercio. ligurius achates et amethystus.
In quarto crisolitus onichinus et berillus. et iudati et iactusi.
Auro per ordines suos ipsi qz lapides duodecim sculpti erant
erant nomibz si duodecim tribum israel singuli per nomia
singulorum fecerunt in rationale et tathemulas sibi munere co
herentes de auro purissimo. et duos vinctos totid qz annulos auri
Porro annulos posuerunt in utraqz latere rationalis e quibz penderet
due catene auree. quas inseruerunt vinctis qui insup humeralis
angulis eminebat hec et ante et retro. ita conveniebant sibi
ut super humerale et rationale mutuo necterentur. scripta adbi
tem ex annulis foras topulata. Quos mgebant vitta iacu
tina. ne laxa flueret. et ase mites mouerentur. sicut preceperat
dñs moysi. fecerunt quoqz et tunicam sup humeralis totam i
tinctuam et capicium in superiori pte contra medium pectus qz per
gizum capicium textilem. De oris aut ad pedes malaximum
ex iacincto et purpurea vermicato. ac bysso retorta. Et tunicam
bula de auro mundissimo que posuerunt in malaxima in
extrema pte tunice per gizum. tunicabulum aureum et
malaximum. quibz ornatu utebatur pontifex. quando mi
nistrio fungebatur sicut precepit dñs moysi. fecerunt et tun
cas byssinas opere textili aaron. et filijs eius et mitras cu
coronulis suis ex bysso. femoralia qz luea byssina. Cim
gulum vero de bysso. retorta iacincto purpurea. ac vermi
culo distinctum arte arte phinnaziz. sicut precepit dñs moysi.
fecerunt et laminae sacre venerationis de auro mundissimo.

Et perfeceruntque in ea opere gemmarum nomen sanctum domini
et struxerunt eam cum omni materia iuxta quod praeceperat
dominus moysi. Perfectum est igitur omne opus tabernaculi et
tutti testimonii et feceruntque filii israel cuncta que praeceperat
dominus moysi. Et obtulerunt tabernaculum et tectum
et puerisam suppellectilem annulos tabulas vertes columnas
et bases. Opertorum de pellibus arietum rubricatis et aliud
operorum de iacinctulis pellibus velum. arcam vertes pro
placitorum mensas cum vasibus et propositum panis. Candelabrum
lucis et utensilia earum cum oleo altare aureum et un-
guentum. thymianum ex aromatibus et tentorium in introitu tha-
bernaculi. Altare eueum. reticulum. vertes et vasa eius omnia.
labrum cum basi sua. tentoria arietum et columnas cum basibus
suis. tentorium in introitu atrii. funiculosque illius et paralles.
Iacinctum ex vasibus de finibus que in ministerium tabernaculi et in ter-
tium fuerunt missa sunt fieri vestes quoque quibus sacerdotes
utuntur in sanctuario. Aaron scilicet et filii eius. Obtulerunt
filii israel sicut praeceperat dominus. Et sic postquam moyses
cuncta vidit expleta benedixit eis.

Locusque est dominus ad moysen dicens. In die primo
die prima mensis. Eriges tabernaculum testimonii
et pones in eo arcam dei. Dimittesque ante illam
velum et illata mensa pones super eam. que iuxta precepta sunt
Candelabrum stabit cum lucernis suis. et altare aureum in quo
adolebit incensum. coram arca testimonii. tentorium in intro-
itu tabernaculi. pones. et ante illud altare holocausti. labrum
inter altare et tabernaculum. quod implebis aqua. Circa
dabisque arietum tentorium et ingressum eius. et assumptum
omnis oleo. Eriges tabernaculum cum vasibus suis. ut facias
altare holocausti et omnia vasa eius labrum cum basi sua. omnia
unguentis oleo consecrabis. ut sint sancta sanctorum. Applicabis
que Aaron et filios eius ad fores tabernaculi testimonii. Et
lotos aqua. indues sanctis vestibus. ut ministrent michi. Et
vincto corum in sacerdotum proficiat semper. Fecitque
omnia que praeceperat dominus. igitur in die primo anni sancti
in prima die mensis collocatum est tabernaculum et erectus

Amos
opunt
rfa

[illegible]

165.

72

Alima cum obtulerit oblatoz sacrificij duo. simila et
eius oblato fundetqz super eam oleum. et ponet eam
ac deferat ad filios aaron sacerdotz. Quorum unus tol-
ligit unguentum plenum simile. et olei. ac totum thuris. et in memo-
le super altare in odorem suavitatis duo. Et aut reliquum fuerit
de sacrificio. erit aaron et filioz eius sanctusfactorum de oblato
nibus. Duo. Unum aut obtulerit sacrificium totum in thabano. de
simila panes sz absqz fermento qspz oleo. et lagana aqua
oleo lita. Si oblato fuerit de sartagine simile qspz oleo et
absqz fermento. dividet eam minutatim. et fundet super eam
oleum. Sin aut de trititula sacrificij. eoz simila. oleo co-
spargetur. qua offeret duo tradens manibz sacerdotz. Qui ad
obtulerit eam tolle memoriale de sacrificio. adolebit sup altare
in odorem suavitatis duo. Cuiusquid aut reliquum est erit aaron
et filioz eius sanctoz de oblationibz domi. Omne oblato que
offeretur duo. absqz fermento fiet. neqz quicqz fermenti ac mellis
adolebitur in sacrificio domi. Primicias tantu eoz offeret
et unum sup altare no ponet in odorem suavitatis. Cui
quid obtulerit sacrificij sale condies. nec offeret sal sedet de
tui. De sacrificio tuo in omni oblatione offeret sal. Sin aut
obtulerit unum primiciaz frugum tuaz duo. de spicas ac
huc virentibz torcebis eas igni. et confringes in morem
faris et sic offeret primicias tuas duo. fundes sup ea
oleum et thuris impones. quia oblato domi est de qua
adolebit sacerdos in membrum unum ptem faris fa-
ti et olei ac totum thuris et in

Quid si hofia pacificorum fuerit oblato eius. et
de bonis voluit offerre. marem sine femina in ma-
culatam offeret coram domino. ponet qz manu su-
caput virtutis sue. que immolabitur in introitu thabernaculi.
Fundent qz filij aaron sacerdotz sanguinem per circumfusa-
torem. et offerent de hofia pacificorum cum oblatione domino a-
pem qui operit vitalia. et quicquid iniquitatis in transiens
est. duos renes cum adipe quo teguntur. et rethriculum iocis
cum reniculis. Adolebunt qz ea super altare in holocaustum.
Lignis igne supposito in oblationem suavitatis odoris domino.

De omnibus enim sunt oblatio et purificatio hostia. siue masculina
 siue femina obducat in maculata erunt. Si agnū obducat
 coram dno. pone manū sup caput vitime siue. que immolabit
 in vestibulo tabernaculi testimonium fundent qz filij aaron sangui-
 nes eius. p altaris timentū. et offerent & purificatio hostia sacrificium
 dno adipem et tandem totam cum renibz. et pueritiam qe
 operit ventrem. atqz vniuersa vitulia. et utrumqz reniculu in di-
 pe qui ē iuxta illa. et testiculū qz iocoris in reniculis. et adolebit
 ea sacerdos sup altare in pabulum ignis. in oblationibus dñi. Si
 capra fuit eius oblatio. et tulerit eam dno. ponet manū suā
 sup caput eius immolabit qz eam in introitu tabernaculi testi-
 monium. Et fundent filij aaron sanguinem eius p altaris timentū.
 Tollerentqz cetera in pastu ignis domus. Adipem qui operit ve-
 trem. et qui tegit vniuersa vitulia. reniculos cum testiculo
 qd est sup eos iuxta illa. et azimias iocoris in reniculis. adolebit
 qz ea sacerdos sup altare in alimentum ignis. et succumissimū
 odor. Omnis adeps dñi erit iuxta ppetuo in generationibus
 et cunctis futuris vris. nec adipem nec sanguinem omnino co-
 mēditis. **Q**uotiesqz ē dñs. admonens dicens. Cum inceditis in
 loquere filijs isrl. anima que perauit pleguēdā
 et de vniuersis mandatis domi que precepit vt nō fieret
 quispiam fecerit. Si sacerdos qui ē vinctus perauit de lingua
 faciens pplū. Offerret ppetuo suo vitulum immaculatū et
 adducet illum ad osiū tabernaculi testimonium coram domo.
 ponet qz manū sup caput eius. et immolabit eum domo.
 hauriet quoqz & sanguinem vituli inferens illum in taber-
 naculum testimonium. Cumqz intinxerit digitum in sanguine.
 asperget eū septies coram dno corū velum. Iteqz ponet qz
 deos sanguine sup cornua altaris. thymum autem gratissimū
 dno quod ē in tabernaculo testimonium. Omnes aut reliqui
 sanguines fundet in basem altaris holocausti qm introitu taber-
 naculi. et adipem vituli offerat p peto. tam enim qui operit
 vitulia qm anima. que iutiusus sunt. Duos reniculos
 et testiculū iocoris qd est sup eos iuxta illa. et adipem iocoris
 cum reniculis sicut offeret de vitulo hostia purificatio. et ado-
 lebit ea super altare holocausti. Pelle vero et omnes carnes

cum capite et pedibus et intestinis et fimo et reliquo corpus
offeret extra castra in locum mundum ubi cineres effundi solent.
Accedet quoque ea super sternum lignorum que est in loco effundere cinerum
et cremabuntur. Et si omnis turba Israel ignoraverit et per imp
tiam fecerit quod contra mandatum domini est. et per ea intellexerit pec
tum suum. offeret vitulum pro peccato. Adducet quoque eum ad ostium
tabernaculi. et ponet seniores populi manus super caput eius cor
Immolato quoque vitulo in conspectu domini. offeret sacerdos qui unctus
est de sanguine eius in tabernaculum testimonium tincto. Sanguis
aspersus septies contra velum. Ponet quoque de ad sanguinem in cornu
altaris quod est coram domino in tabernaculo testimonium. Reliquum
autem sanguinem fundet iuxta basem altaris holocaustorum. quod
est in ostio tabernaculi testimonium. Omnem quoque eum adipe m
et adolebit super altare. sic facies et de hoc vitulo. quod fecit et per
prius. Et rogante pro eis sacerdote propitius erit dominus. Quipiam
vitulum offeret extra castra. et comburent sicut et priorem
vitulum. quia pro peccato est multitudinis. Si peccavit princeps et fecit
epulibus per ignoranciam quod domini lege prohibetur. et per ea in
tellexit peccatum suum. Offeret hostiam domino hircum de capris im
maculatum. Ponet quoque manus suas super caput eius. Unumque in
molavit eum in loco in quo solet mactari holocaustum tauri
domino quia pro peccato est. tingeret sacerdos digitum in sanguine ho
stie pro peccato. tangens cornu altaris holocausti. et reliquum si
dens ad basin eius. Adipem vero adolebit super altare. sicut
in victimis pacificorum fieri solet. Rogabit quoque pro eo et pro peccato
eius. ac dimittetur ei. Quid si peccavit anima de populo
te per ignoranciam. ut faciat quicquam ex his que domini lege
prohibetur. atque delinquat. et cognoverit peccatum suum. Offeret
capram immaculatam. ponet quoque manus super caput hostie
que pro peccato est. et immolabit eam in holocaustum. Tolleret quoque
sacerdos de sanguine in ducto suo. et tangens cornu
altaris holocausti. reliquum fundet ad basin eius. Omnis
autem adipem auferens. sicut auferri solet de victimis pa
cificorum adolebit super altare in odorem suavitatis domino. rogabit
quoque pro eo. et dimittetur ei. Si autem de peccatis obtulerit
victimam pro peccato. Omnis scilicet immaculata. ponet man

sup caput eius. et immolabit eam in loco ubi solent holocausta
 fieri. Sumeret qz sacerdos & sanguine eius digito suo et
 tangens cornua altaris holocausti reliquum fundet ad basim eius.
 Omnes quoqz auferens adipem. sicut auferri solet adips a
 iactis qui immolatur pro pacificis. tremabit sup altare uiscerum
 suum domini. Rogabit qz pro eo. et pro peccato eius et dimittetur ei.
Si peccauit anima & audierit vocem iurantis. teste
 qz fuit. qd aut ipse vidit aut conscius est. nisi mē
 tauerit portabit iniquitatem suam. Anima que te
 tigerit aliquid immundum. sive qd occisum a bestia est aut
 ipse mortuum vel qdlibet aliud reptile. et oblita fuit immu
 ndicie sue. rea est. et deliquit. Et si tetigerit quicquid de immu
 ndicia hominis. iuxta omnes impuritates. qua pollui solet.
 Oblita qz cognoverit peccata. subiacebit & luto. Anima que iura
 uerit. & protulerit labijs suis. ut uel male quid faceret. uel
 bene. et idipsum iuramento. et sermone firmavit. Oblita qz
 peccata intellexerit delictum suum. agat penitentiam. & pro peccato eius
 offerat agnū & oves. sive capram. Orabit qz pro eo.
 sacerdos & pro peccato eius. Si aut nō potuerit offerre petro
 offerat duos & turtures. uel duos pullos columbarum. Duo.
 unum pro peccato et alterum in holocaustum. Dabit qz eos sacerdoti.
 Si autem immolauerit pro peccato. retorquet caput eius ad pen
 itentiam. ita ut collo herent et nō penitus absumpat. et
 asperget sanguine eius parietes altaris. Quicquid aut re
 liquum fuit. faciat & stillare ad fundamentum eius quia
 pro peccato est. Alterum uero addebet in holocaustum ut fieri
 solet. Rogabit qz pro eo sacerdos et pro peccato eius et dimi
 tetur ei. Et si nōauerit mandatum eius offerre duos agnos.
 uel duos pullos columbe. offeret pro peccato summi. propter
 eorum decimas. Non mittet in eam uiscerum aliquod immo
 nat. quia pro peccato ē. tradet qz eam sacerdoti. Si plenum
 exca pugillum hauerit. tremabit sup altare. in monimen
 tum eius qui obtulit. Rogans pullo & capram. Reliquam
 uero partem ipse habet in munere. Locutus qz ē dominus ad moysen
 dicens. Anima si pernegauerit testimonias per errores
 in his que duo sunt sanctificata peccauit. offeret pro delicto

Ino azutem immaculatū & gregibz. qui emi pūt duobz
 fctis mē pondus sanctuarz. pūqz qd intulit dampni rest
 tuer et quitozptem supra trādens sacerdoti. Qui rogabit
 pro eo offerens azutē. et dimittet ei anima si perantit pe
 ignoratiaz. fecit qz vni ex hys que domi lege phibentur
 et peccati. rea intellerent iniquitate suaz. Offeret azutē
 immaculatū & gregibz sacerdoti. nūc mēsuraz estimacionē
 peccati. qui orabit pro eo q nesciens fecerit et dimittetur ei q
 per errorem deliquit in dñio. 2 locutus qz ē dñs ad moysen
 Dicens anima que perantit et contempto dño negauerit.
 depositū p xmo suo. qd fidei eius creditum est. vel ut aliq
 extorsit aut calumpnia fecerit. sine rem pōtam invenit
 et inficiens nūp pcurant. et qd ex plūibz quibz fecerit.
 quibus peccare solet homines. quicta delicti addet omia. que p fra
 dem s volunt obare integra. Et quātm nūp ptez dño tū
 dampni intulerat. Pro pto aut suo offeret azutem
 immaculatū de grege. et dabit eum sacerdoti iuxta esti
 macōez mēsurazqz delicti. qui rogabit pro eo coram dñ
 et dimittet ei p singulis que faciendo peccant. *lex solo*

Locutus qz est dñs ad moysen dicens. Prece
 aaron et filijs eius. Hec est lex holocausti. Er
 mabitur in altari. tota nocte vsqz mane ignis
 ex eodem altari erit. Vestietur sacerdos tunica. et femalā
 aureis. Tolle qz cinis. quos volas ignis extussit. et po
 nes iuxta altare. spoliabit prioribz. Indutus qz alius
 offeret eos extra castra. et in loco mundissimo. vsqz ad fa
 millaz qsumi faciet. Ignis aut in altari semp ardeat.
 nūc intuet sacerdos. subiens fiqua mane per singulos
 et posito holocausto desup. adolebit adipēs patifictē.
 Ignis ē iste ppetuus qui nunq defiet in altari. Hec est
 lex sacrificij et libamētōz. que offerēt filij aaron aaron
 dñs et coram altari. Tolle Sacerdos puillum simile
 que qssa ē oleo. et totū thūs qd sup similitam positum est
 adolebit qz illud in altari in monumentū odoris suavitissimi.
 domo. Reliquam autem partē simile. comedet aaron cum
 filijs suis. absqz fermento. et comedent in loco sancto. Altari

mori pūm e o altari
 quippe dñs cor nūq dñs
 mbe iūqz qz dñs qz
 dñs illi ad dñm caritaz
 flammā indefuēt ante
 dñm p singulos quos
 sacerdos hñ subiacet
 ne ex tinguat p pcedo
 pō fidelis quibz intēgi p
 utz ibid p hñ vñ qz
 pcedent pūm et pūm
 fūne testamēta et bñ
 bñ p ad nūp caritaz ex
 tinguat ut dñs qz qz
 patib dñi dñs pūm
 cogitatioibz vñ pūm
 hoc pōn loca qz pūm
 cogit ut qd pūm dñs
 qz qz vñ pūm
 fūm hñtāt pūm
 dñs vñ pūm

vi

actione fuerit oblatio. offeret panes absque fermento assatos oleo
et lagana azima vincta oleo. coctamque simulam: et tollendes olei
et admixtione sparsas panes qui fermentatos cum hostia gratia
que immolatur pro pacibus. Et quilibet vinctus pro primitiis offeret
domino. et erit sacerdos qui fundet hostiae sanguinem. Cuius carnes
eadem comedentur die. nec remanebit ex eis quicquam usque mane.
Si vota vel sponte quisquam hostiam obtulerit. eadem similiter edatur
die. si et si quid remanserit in crastinum. vesta licita est. Cuiusmodi
autem tunc inveniat dies. ignis absorbet. Et quis de carnes vit
tunc pacifice die tertio comederit. irrita fiat oblatio. nec pro
derit offerenti. Cuius porus quicquam anima tali se edulio gra
mavit. preuocatusque rea erit. Caro que aliquis tetigerit in manu
non comeditur sed comburetur igni. Cui fuerit mundus restet cor.
Anima polluta que eduxit de carnes hostie pacifice. que ob
lata est domino peribit de populo suo. et que tetigit immundiciae hostie
vel immundi. sine omni rei que polluitur populo. et comederit de hostia
carnes. murebit de populo suo. Locutusque est dominus ad moysen
dicens. loquere filiis israel. Adipem bonis et omnis et capre non
comedetis. Adipem cadaveris mortuini. et omnis animalis
quod a bestia captum est habet in usus varios. Si quis adipem
qui offertur de immensum domini comedit. peribit de populo suo.
Sanguinem quoque omnis animalis non sumat in alio. tam de
animis quam de partibus. Omnis anima que eduxit sanguinem
peribit de populo suo. Locutusque est dominus ad moysen dicens. loque
filiis israel. Cui offert victimam pacifice. domino offerat
simul et sacrificium. id est libamina eius. Tendit manibus
adipem hostie et pectusculum. Cuiusque ambo oblata domino
consecrantur. tradet sacerdoti. Cui adolebit adipem super alta
re. pectusculum autem erit aaron et filiorum eius. Azimus quoque
dexter de pacifice hostie. cedet in primitias sacerdotis. Cui ob
tulerit sanguinem et adipem filiorum aaron. ipse habet et azimam
dextrum in portae sua. Pectusculum enim eleuatum. et azimam
separatum tui a filiis israel. De hostie corae pacifice. et dedi
aaron sacerdoti et filiis eius. lege prima ab omni populo israel.
Hec est vinctio aaron et filiorum eius in ceremoniis domini.

arietem in frustra contidens caput eius et artus et adipe
adolevit. igni lotis visceribus et pedibus. totumque sit
arietes mittere super altare. eo quod esset holocaustum suavitissimi
odoris domino. sicut preceperat ei. Obtulit et arietem secundum morem
sacerdotum. Posueruntque super caput eius aaron et
filii eius manus suas. Tunc cum immolasset moyses summas
de sanguine tetigit extremum auricle dextere aaron et pollicem
manus eius dextere. summi et pedis. Obtulit et filios aaron.
Unumque de sanguine arietis immolati tetigit extremum
auricle dextere singulorum. et pollicem manus ac pedis dextere.
Reliquum fudit super altare. per cunctum. Adipem vero et cuncta
viscera que pinguedines que operit intestina. et testem que renes
et duos renes. cum adipibus suis. et armo dextro separavit.
Tollens autem de castris agnoscere. quod erat coram domino
panem absque fermento. et collatam conspersam oleo. Laganam
que posuit super adipem et armen dextrum. tradens simul omnia
aaron et filiis eius. postquam levaverunt ea coram domino.
rursus suscepta de manibus eorum. adolevit super altare holocaustum.
eo quod consecrationis esset oblatio in odorem suavitatis
sacrificii domini. Tulit et pectusque eleans illud coram domino
de ariete consecrationis in preter suam sicut preceperat ei dominus.
Assumesque viginti et sanguinem qui erat super altare.
Asperxit super aaron et vestimenta eius et super filios illius
ac vestes eorum. Unumque sanctificasset eos in vestitibus. preceperat
eis dicens. Coguite carnes ante fores tabernaculi et
ibi comedite eas. Panes quoque consecrationis edite. qui positi
sunt in castris sicut precepit michi dominus. dicens. Aaron
et filii eius comedent eos. Cunctum autem reliquum fuerit
de carne et panibus ignis absorbeat. De hostio quoque tabernaculi
non erunt septem diebus usque ad diem quo completum
tempus consecrationis vestre. Septem enim diebus fuerit consecratio
sicut et in prius factum est. ut ritus sacrificii compleretur.
die ac nocte manebat in tabernaculo observantes custodias
domini. ne moriamur. Sic enim preceptum est michi. Feceruntque aaron
et filii eius cuncta que locutus est dominus per manum moysi.

Tota autē octava die vocavit Moyses aaron et filios
eius ac maiores natū isrl. Dixit q̄ ad aaron (Col
le & armeto vitulum p̄ p̄cto. et arietes in holocaustis
utrumq̄ immaculati. et offer illos coram dño. et ad filios
isrl loquer. Tollite hircum p̄ p̄cto. et vitulum atq̄ agnū
dulticulum. et sine macula in holocaustis. boue & arietes
pro pacificis. et immolate eos coram dño in sacrificio singulorū
similam oleo sparsam offerentes. Hodie enī dñs apparuit
vobis. Tulerunt go tūta que miserat moyses ad ostiū
tabernaculi vbi tūm staret omnis multitudo. Aut moyses
iste est sermo quē precepit dñs facite et apparebit vobis glā
eius. Dixit q̄ ad aaron Accede ad altare. et immola p̄ p̄cto
tuo. offer holocaustum. et de p̄tare p̄rote. et p̄ p̄lo. Cūq̄
mactabis hostiam. ora p̄ eis sicut precepit dñs. Statim q̄
aaron accedens ad altare immolavit vitulum p̄ p̄cto suo.
Cūq̄ sanguinem obtulerunt ei filij sui. In quo tūgens
digitum tetigit cornua altaris. et fudit residū ad basim
eius. Adipem q̄ & rennes. ac reticulū iecoris. que sūt
pro p̄cto. Adolevit sup altare sicut precepit dñs moysi. Car
nes v̄d & pellem eius extra castra igni combussit. Immolat
et holocausti victimas. Obtulerunt q̄ filij sui sanguinem
eius. que fudit per altare circum. Pannū et hostiam in frusta
contusam cum capite & medīs singulis obtulerunt. Et ne
cūda super altare cremavit igni. Lotis p̄is aqua intes
tis et pedibz. Et p̄cto ppli offerens mactavit hircum &
p̄cto q̄ altari fecit holocaustum. addens in sacrificiū li
benta. Et ne p̄t offerunt. et adolevit ea sup altare adq̄
cerimonis holocausti matutini. Immolavit et boues atq̄
arietes. hostias pacificas ppli. Obtulerunt q̄ ei filij sui sim
gūne. que fudit sup altare intus. Adipes autē lumbis et
randem arietis. rennes q̄ cū adipibz suis. et reticulū iecoris
posuerunt sup pectora. Cūq̄ cremati essent adipēs in
altari. pectora corū et arnes de p̄tare. sepebant aaron
eleuans coram dño. Sicut precepit moyses. Et exte
dit dñs manū ad pplm. benedixit eis. Sic q̄ complet hostias

pro peccato et holocaustis et pacificis descendit. Ingressi autem
moyses et aaron tabernaculum testimonij. et dimaps
egressi benedixerunt populo. Apparuit quoque gloria domini omni multitudini
domini. Et ecce ignis egressus a domino. devoravit holocaustum
et adipem qui erant super altare. Quod cum vidissent tibi
laudaverunt dominum dicentes in facies suas

Alexis quod nadab et abihu filij aaron thuribulis suis
posuerunt ignem et incensum de super. offerentes coram
domino ignem alienum. quod eis preceptum non erat. Egressus
quoque ignis a domino devoravit eos. et mortui sunt coram domino. Dixit
quoque moyses ad aaron. hoc est quod locutus est dominus. Sanctifica
hodie in hiis qui appropinquant michi. et in conspectu omnis
populi gloriabor. Quod audiens tacuit aaron. Vocatis autem
moyses. misael et elizaphan filijs oziel patris aaron.
ait ad eos. Ite et tollite fructus vestros de conspectu sanctuarii
et asportate extra castra. Confestim quoque tulerunt eos pec-
tes. sicut iacebant vestitos lucis tunicis. et eiecerunt foras
ut sibi fuerat imperatum. Locutus quoque est moyses ad aaron et
eleazar az ythamar filios eius. Capita vestra nolite nudare
et vestimenta vestra nolite sruere. ne forte moriamini. et
super omnes vestrum oratur indignatio fratres quoque vestri et
omnis domus israel. plangent in eundem quod dominus fuisse
cavit. Vos autem non egredimini foras tabernaculi. alioquin
peribitis. Oleum quippe sancte unctus est super vos. Cum
fecerunt omnia iuxta preceptum moysi. Dixit quoque
dominus ad aaron. Vinum et omne quod inebriare potest non bibe-
ris. tu et filij tui qui intrabitis tabernaculum testimonij.
ne moriamini. quia preceptum est sempiternum. in ex-
tationibus vestris. Et ut habeat scientiam discernendi inter
sanctum et profanum. inter pollutum et mundum. Docetis
quoque filios israel omnia legittima mea. que locutus sum
ad eos per manum moysi. Locutus quoque est moyses ad aaron
et ad eleazar az ythamar filios eius qui residui erant.
Tollite sacrificium quod remansit de oblatione domus et com-
nite illud absque fermento iuxta altare quia sanctus locus est.

Idcirco adhibenda sunt
quod inebriat et sicut in
eiusdem fuge similiter ut vi-
na inebriat dicitur quod si a
nostrum dicitur in gregem
et domus potatorum est
apud istos et thymothus dicitur
stemachid. modica vinum
solutum velatum et sicut in
da etiam et valitudo et
pro corpore qualitate et
in potando. Cuius absque vino
circo et adolescentine infla-
mor calore et tenet sangui-
ne succulento validus quod si
aere libere amodo potest
et quod suspensio venenosa
punitur dicitur. apud grecos
estis ut apud nos et
ignem pinguis ventis
gignit sensum tem-

Quedam aut in loco sancto. qd. est tibi et filiis tuis de obla-
tionibus domini sicut preceptum est michi. partem enim quoque quod
oblatum est. et azimi qui separati sunt ex altissimo loco mundissimo.
Tu et filii tui et filie tue totum. Tibi enim et filiis tuis
et liberis tuis reposita sunt. et hostias filiarum istarum
quod azimi et peritis et adipibus qui remaneant in altari. et manent
zunt coram domino. et pertineant ad te et ad filios tuos lege
perpetua sicut precepit dominus. **P**oster hec hiram qui oblatio
fuerat prope domum quem querebat moyses. exustum reperiit. **I**ra
tus est tunc eleazar et isamar filios aaron qui rema-
nerant. ait. Cur non comedistis hostiam prope in loco sancto
que sancta sunt? et daram vobis ut poteret iniquitates
committere. et regeret pro ea in conspectu domini. presen-
tium. et sanguine illius non sit illatum intra sanctos. et
comedere eam deberet in sanctuario secundum preceptum michi.
respondit aaron. Oblata est victima hodie prope. et holocau-
tum coram domino. et michi aut accidit quod vides. quomodo
comedere eam aut placere deo in ceremoniis iuxta legem
dei. Quod cum audisset moyses recepit satisfactionem.

de pe di in p f h e h p u d
g r u l i n e p a n t a d e m u n t u g
n o p a n t f o l u s d i e m e d a e
s a p i e t f o m o m e m e d i s t e r
r e g i t e t m a r o f f o p e d i m a
p m a h p u g n a t m a e t m e d i a
q i o d n o x i a e p u l p e o m s m a r
e t q u i s e r u b e s c i t p i n a t u d
m f i t e r d u m g l p i n a r o g i
t a t q i f i t a v l e t n a a y o n s i o p e d i
m a n a m i g n e a n a g u p u n i
a s e u p e d e p o n i t e r u l p e m a d
f i n e p u n d e f i d i f e d a t e r u r
n o n a b i l i s m p e t a p u n d e t f e d
m a c l i b e r m i m o t a d u r d e p a
r a m e p u n t e u m m i g r e m a r
p o n d e r a t e u m f u n t p u n a f e
f u n t i o n d a e t l e t a m f i d i b u t
e t p r o p a t r a d i o n b u s v e l o p
e u m m i g r e t a q u e a d m o r a
d o o m p r o n s u g g e n t l e u r a
m g e t m a n a m a n t e m d i t
f i m m a d c a p i t q u d d e p e
q u d h o m e d u p u n t a s o m d
p a p u n t p u n a g o e t v e r m d i a
p u n a q u e e p p u n d p u n d e r
p u n t s a d e e m m p d t f u n t
f i n t u p u n t p u n t
m p u n d e r a e t f p e p u n d p u n t
e t a b o l e t u r q u e e a d e p e t
m o t a m b u s t a e u m f e a
n o r e e t f u n t m a n t a l p a d i n a
p a n t e r d r i t d e m o n d a d e
p u n a m f e f f i t o r e e a d e r o s
q i f u g u n t m a n a t v i d e t a a
m p r o m d d e b e e s s e f a d o r a l e
m d i t u r m e t m a n a m q u d
f a c i l e e s s e f a d o r a l e m m u n a t
n e f u r e u r d i o r p o r b a s e
e u f e n d o n o a l e n d e m m a f a
n l e m u n p e t u n d a n d p o t a t
u l l i g n e s a l l e n g e n t p e t a n d
e p u n t m c o m p r o m d m e u m e t l
m a n a f u d a p t a q i d i c a t n o c o m
p l a n d i q u i m m p a n d d a r a m
e l a s a t e r e t e t f e p u n t a q i
p r a b i b e t p u n t a n g l i b e d a
n a n a e t e u m p r a m e m p i
d i a s f e r u p e e p u n t n o
m u n d a t m p u n d e r e u m e t p
o f f e r u t a p p o n t d u m g n e s
a l i p p o r a b s u m t f e n a b u t
e t a b u t q u i g o v e t m a n a
m a n a l i c u n d o m m a n a t
e t i l l i g f e o f f e a t q u i t
p a n e p u n t n o f o n e t

Dixit autem dominus ad moysen et aaron dicens
Dixit filius israel hec sunt animalia que comedere
debetis de cunctis de cunctis animalibus terre. Omne
quod habet dimphas ungulas et ruminat in pectoribus comedere
debetis. Quicquid autem ruminat quid et habet ungulas sed non
dimdat eam sicut camelus et cetera non comedetis et
illud et inter immunda reputabitis. Cynocephalus qui rui-
minat ungulam quod non dimdat in mundis. Lepus quoque non
et ipse ruminat sed ungulas non dimdat. Sus qui in ungulas
dimdat non ruminat. Horum carnes non vescimur nec cadaver
contingetis quia immunda sunt vobis. Hec sunt que contingunt
in aquis et vasa luctu. Omne quod habet pennas et squamas
tam in mari quam in fluminibus et stagnis comedetis. Quicquid
autem pennas et squamas non habet carnes que in aquis morantur
et vivunt abominabiles vobis et exterminandum erit. Carnes eorum
non comedetis et mortuaria vitabitis. Cuncta que non habet

Ri
f i n t u p u n t p u n t
m p u n d e r a e t f p e p u n d p u n t
e t a b o l e t u r q u e e a d e p e t
m o t a m b u s t a e u m f e a
n o r e e t f u n t m a n t a l p a d i n a
p a n t e r d r i t d e m o n d a d e
p u n a m f e f f i t o r e e a d e r o s
q i f u g u n t m a n a t v i d e t a a
m p r o m d d e b e e s s e f a d o r a l e
m d i t u r m e t m a n a m q u d
f a c i l e e s s e f a d o r a l e m m u n a t
n e f u r e u r d i o r p o r b a s e
e u f e n d o n o a l e n d e m m a f a
n l e m u n p e t u n d a n d p o t a t
u l l i g n e s a l l e n g e n t p e t a n d
e p u n t m c o m p r o m d m e u m e t l
m a n a f u d a p t a q i d i c a t n o c o m
p l a n d i q u i m m p a n d d a r a m
e l a s a t e r e t e t f e p u n t a q i
p r a b i b e t p u n t a n g l i b e d a
n a n a e t e u m p r a m e m p i
d i a s f e r u p e e p u n t n o
m u n d a t m p u n d e r e u m e t p
o f f e r u t a p p o n t d u m g n e s
a l i p p o r a b s u m t f e n a b u t
e t a b u t q u i g o v e t m a n a
m a n a l i c u n d o m m a n a t
e t i l l i g f e o f f e a t q u i t
p a n e p u n t n o f o n e t

Penulas et squamas in aquis polluta erunt. Ier sunt que
 de aquis comedere non debent. et vitanda sunt vobis Aquila
 et griffem et alicuius nullum volucrum iuxta genus suum et de
 corum generis in similitudine suam Struthionem et noctuam
 et larum et accipitrem iuxta genus suum. bubonem et mergulium
 et ibim. tucum et onocrotalum. et prothonem. Erudum
 et thazionem iuxta genus suum. Vpupam quoque et vesperilionem
 Omne de volucrum quod graditur super quatuor pedibus. ab ho-
 minibus et vobis erit. Cuius autem ambulat quid super quatuor pedibus
 sed longiora retro traxit per que salit super terram. comedet de eis
 et est vitans in genere suo a thazionibus atque optimatibus et locustis
 singula iuxta genus suum. Cuius autem de volucrum quatuor sunt
 pedes tantum excipit vobis erit. Et quicunque mortuorum corpora tetigerit
 polluetur et erit immundus usque ad vespem. et si nocte fuerit ut
 perierit quicunque horum mortuorum. lavabit vestimenta sua. et im-
 mundus erit usque ad solis occasum. Omne quod si quidem immundum
 si non immundum erit. nec immundum erit. Et quicunque tetigerit
 illud contaminabitur. Cuius autem ambulat super manus et pedes
 animalibus quod incedunt quadrupedia. immundum erit. Cui tetigit
 mortuorum corpora polluetur usque ad vespem. Et qui portavit huius
 remota cadaveria. lavabit vestimenta sua. et immundus erit usque
 ad vespem. quia omnia hec immunda sunt vobis. Hec quoque
 inter polluta reputabuntur de his que moriuntur in fra. Mustella
 et mus. cecodillus singula iuxta genus suum. Mustela et ca-
 nueleon et scellio. et lucerta. et talpa. omnia hec immunda
 sunt. Cui tetigerit mortuorum corpora immundus erit usque ad
 vespem. Et super quod ceciderit quicunque de mortuorum corpora. pollu-
 etur. tam vas lignum et vastum. quam pelles et culina. et in
 quocunque sit opus turgentur aqua. et polluta erunt usque
 ad vespem. et sic per ea immundabuntur. Vas autem fictile in quod hoc
 quicunque introciderit polluetur. et ideo frangendum est. Omnes
 Omnes tamen que comedat si fuerint super eam aqua. immundus
 erit. Et omne lignum quod bibitur. de vniuerso vase immundus
 erit. Et quicunque de mortuorum visceribus mori ceciderit super illud in
 mundum sine tabam sine scytropedes. et struetur et immundus erit.

etiam dicitur

fontes vero et cisterne et omnes aquarum congregatio munda erit
 Cui mortuum cor tetigerit polluetur Succidit super se
 mentem non polluet eam Si autem quisquam aqua sementem
 perfuderit et per ea mortuus facta fuerit illico polluetur Si mortuus
 fuerit aliquid quod licet vobis comedere qui tamen eius tetigerit
 in mundus erit usque ad vesperum Et qui comedat ex eo quicquid
 suae portaverit scandalum vestimenta sua et immundus erit usque ad
 vesperum Omne quod reptat super terram abominabile erit nec
 assuetur cibum Cuiusmodi super pedes quadrupes graditur
 et multos habet pedes sine per pedem transit non comedatis quia
 abominabile est Nolite contaminare alias vestras nec tangatis
 quicquam eorum ne inmundi sitis Ego enim sum Dominus Deus vestrus
 Sancti estote quia ego sanctus sum ne polluatis animas
 vestras in omni reptili quod movetur in terra ego enim sum
 Dominus qui eduxi vos de terra Egypti ut essem vobis in Deum
 Sancti eritis quia ego sanctus sum Ista est lex animarum
 cum ac volucrum et omnis animae vivens que movetur
 in terra aqua et reptant in terra ut differentias noveritis
 mundi et immundi et sciat quid comedere et quid respicere

Locus ubi est Dominus ad Moysen dicens // debeat ¶
 loquere filiis Israel et dices ad eos Mulier si suscepto
 semine peperit masculinum immunda erit septem
 diebus iuxta dies separationis menstrui et die octavo cum
 traditur infantulus suus vobis triginta tribus diebus manebit
 in sanguine purificationis suae Omne sanctum non tan
 get nec ingredietur sanctuarium donec impleverit dies
 purificationis eius Sin autem feminas peperit immunda erit
 duobus hebdomadis iuxta fluxum menstrui et sexaginta
 et sex diebus manebit in sanguine purificationis suae Cum
 completi fuerint dies purificationis eius pro filio sine pro
 ba deferet agnum viventem in holocaustum et pullum colum
 be sine turturibus pro peccato ad hostiam tabernaculi testimonium et tra
 det sacerdoti qui offeret illa coram Domino et rogabit pro ea
 et sic mundabitur a fluxu sanguinis sui Ista est lex pa
 rientis masculini et feminas Et si non invenerit manus eius

*in diebus et diebus
 purificationis per partum*

ut potuerit offerre agnū. sumet duos turtures vel duos pu-
los columbarum. unū in holocaustum & alterum pro peccato
Orabit q̄ pro ea sacerdos et sic mūdabitur

xiii

Locus est dñs ad moysen dicens et aaron dicens hō
in cui⁹ carne & cute ortus fuerit dñeque color su⁹
pustula aut luteus quispia⁹ i plaga lepre adducet
ad aaron sacerdotem vel ad unū quēlibet filiorū. Cū autē videri

q̄

lepram in cute & pilos in album mutatos colorem. vñm q̄
spem lepre humiliores cute & carne et reliqua plaga lepre ē.
et ad arbitriū eius sepebatur. Si autē luteus candor fu-
erit. ut humiliores carne reliqua et pili color pristini.

in cute

recludet eum sacerdos septem diebus. et considerabit die sep-
timo Et si quid lepra plura nō creuerit. nec transierit
in cute priores terminos. rursum mōniet eū septem dieb⁹
alijs. et die septimo exemplabitur. Si obscurior fuerit lepra
et nō creuerit in cute. mūdabit i q̄ma scabies est. lauant
q̄ homo vestimenta et mūdus erit. Et si q̄m a sacerdo
te visus est. et redditus ē in mūdicie. iterū lepra creuerit.
adducetur ad eum. et in mūdicie q̄dempnabit. Plaga lepre
si fuerit in homine. adducetur ad sacerdotem et videbit eum. Cū
q̄ color albus in cute fuerit. et capillorū mutauit. t̄pā quoq̄
caro vna apparuerit. lepra vetustissima iudicabitur atq̄
molita cuti. Contaminabit itaq̄ eum sacerdos. et nō reclu-
det q̄ma perspicue in mūdicia. Si autē efflorescit discor-
rus lepra in cute. et operuerit omēz carnes a capite vsq̄

ad pedes

Cūquid sub aspectu odorē cadit. Considerabit eum sacer-
dos. et teneat lepra mūdissima iudicabit. eo q̄ omnis in can-
dorem versa sit. et idcirco homo mūdus erit. Cūq̄ vero
caro vniuersa in eo apparuerit tunc sacerdotis iudicio polluet.
et inter mūdōs reputabitur. Caro em̄ vna si lepra app-
gatur in mūdā ē. Et si rursum versa fuit in albōres et totū
hominē. Operuerit. Considerabit eum sacerdos. et mūdā
esse decernat. Caro & cute in qua vltus natū est et sanatum
ē et in loco vltus natus apparuerit alba sine subruffa. et
adducetur homo ad sacerdotē. Cūq̄ viderit lepre humiliores

locū

carne reliqua et pilos versus in candorem. contaminabit enim
 plaga cum lepre orta est in ulcere. Quid si plus est coloris p[er]fici
 et cicatrix sub obscura. et vicina carne non est humilior. r[ati]o
 det enim septem diebus. Et si quidem creverit. admittabit enim
 lepre. Sin aut[em] steterit in loco suo. ulter[us] cicatrix est. et homo
 mundus erit. Quid si cutis quam ignis exussit. et sanata
 albam sine rufam habuerit nitiditatem. considerabit eam
 sacerdos. et ecce si versa est in albidem. et locus eius reliqua
 cutis humilior. contaminabit enim. quia plaga lepre in
 cicatrice orta est. Quid si pilorum color fuerit immutatus.
 nec humilior plaga reliqua carne. et ipsa lepre species fu
 erit sub obscura. recludet enim septem diebus. et die septimo
 ostendabitur. Si creverit in cutis lepra. contaminabit enim
 Sin aut[em] in loco suo candor fuerit. non sit clarus. plaga
 obscurus est. Et idcirco mundabitur. quia cicatrix est obscurus.
 Vir sine muliere in cuius capite vel barba germinavit lepra.
 videbit eos sacerdos. Et si quidem humilior fuerit locus car
 ne reliqua. et capillus flammis solutus subtilior. contaminabit
 eos. quia lepra caput ac barba est. Sin aut[em] viderit et locum
 macule equalem. vitæ carni. et capillum integrum. recludet
 enim septem diebus. et die septimo intuebitur enim. Si non
 creverit macula. et capillus sui coloris est. et locus plage carni
 relique equalis est. reddetur homo absque loco macule. et intue
 bitur septem diebus alius. Si die septimo visa fuerit stetit plaga
 in loco suo. nec humilior carne reliqua. mundabit eum et locum
 vestitus mundus erit. Sin aut[em] per emundationis creverit
 macula in cutis non quæret amplius utrum capillus in flammam
 colorem commutatus. quia apte mundus est. Porro si steterit
 macula. et capilli integri fuerint. nunciet hominem esse sanatum
 et confidenter eum pronunciet mundum. Vir vel mulier in
 cuius cutis candor apparuerit. intuebitur eos sacerdos. Si de
 quid sub obscurum albidem luteum in cutis. sciat non esse lepram
 si maculam candidi coloris. et hominem mundum. Vir et mulier
 capite capilli sunt. calvus aut[em] mundus est. Et si a fronte
 ceciderint pili. reclusus et mundus est. Sin aut[em] in calivio.

qui mundando est septies. ut iure purgetur et dimittet passere
vini ut in agnū euolet. Cumque lauerit homo vestimenta sua
radet omnes pilos corporis. et lauabitur aqua. purificatus quod
ingredietur castra. Ita duxerit. ut maneat extra tabernaculum.
simul septem diebus. et die septimo radet capillos capitis. barbamque
et supercilia. et totius corporis pilos. et lotis. rursus vestibus
et corpore. die octavo assumet duos agnos immaculatos et oves
amniculam absque macula. et tres decimas similes in sacrificium.
que confecta sit oleo. et olei sextario. Cumque sacerdos purificatus
bonis. statuerit enim. et habet omnia coram domino in officio thau
bernaculi testimonium. Tolle agnū et offeret enim pro delicto. olei
que sextarii. Et oblatio ante dñm omnis. immolabitur agnū ubi
immolari solet hostia pro peccato. et holocaustum. id est in loco sancto
Sicut enim pro peccato ita et pro delicto ad sacerdotem pertinet hostia. scilicet
scilicet est assumens quod sacerdos de sanguine hostie que immolatur
est pro delicto. ponet super extremum auriculę. dextre eius quod
mundatur. et super pollices manus dextere. et pedis. Et de oleo
sextario mittet in manū suā sinistram. tuncque dicitur dexte
trū in eo. et apponit septies coram dñō. Quod autem reliquū est olei
in leua manū fundet. super extremum auriculę. dextre eius
qui mundatur. et super pollices manus ac pedis dextre. et super
sanguinem qui fusus est pro delicto. et super caput eius. Rogabitque
pro eo coram domino. et faciet sacrificium pro peccato. Tunc immo
labit holocaustum. et ponet illud in altari cum libamētis suis.
et homo rursus mundabitur. Sed si pauper est et non potest manns
eius inuenire. que dicta sunt. sumet agnū pro delicto ad ob
lationem. ut roget pro eo sacerdos. decimāque partem similes apponit
oleo in sacrificium. et olei sextarii. duos quod turtures sine duos
pullos columbe quorum sit unus pro peccato. et alter in holocaustum
offeretque ea die octavo purificatusque sue sacerdoti ad ostiū.
tabernaculi testimonium coram dñō. Cui suscipiens agnū pro
delicto. et sextarii olei. tenabit simul immolatusque agnos.
de sanguine eius ponet super extremum auriculę. dextre illius
qui mundatur. et super pollices manus eius ac pedis dextre.
Olei vero partem mittet in manū suā sinistram in quo tuncque

digitum dextre manus asperget septies coram domino: tangetque extremum dextre auricule illius qui mundatur et pollicem manum ac pedem dextri in loco sanguinis qui effusus est pro delicto. Reliqua autem portio olei que est in sinistra manu mittet super caput purificati. ut placeat pro eo dominum. et turturem sine pullum columbam offeret unum pro delicto et alterum in holocaustum cum libamini suis. Hic est sacrificium leprosi qui non potest omnia in emundatione secundum locutus est dominus ad moysen et aaron dicens Cum ingressi fueritis terram chananaan quam ego dabo vobis in possessionem. Si fuerit plaga lepre in edibus vestris cuius est dominus minister sacerdos et dicit Quasi plaga lepre videtur illi esse in domo mea. At ille percipiet ut efferant universa de domo. prius quam ingredi eam. et videat utrum lepra sit ne immunda fiant omnia que in domo sunt. Iurabitque pro ea ut residet domus lepram. Et si viderit in parietibus illius quasi palliulas pallore sine rubore deformes et humiliores superficie reliqua egredietur ostium domus. et statim claudat eam septem diebus. Reversusque die septimo considerabit eam. Si invenerit lepram crevisse imbebit enim lapides in quibus lepra est. et proiciet eos extra civitatem in loco immundo. Domum autem ipsam radi intusque per circuitum et spargi pulverem rasuræ extra urbem in loco immundo lapidesque alios reponi pro hiis qui ablati fuerint et luto alio linteum domum. Si autem postquam eunti sunt lapides et pulvis elatus. et alia lita ingressus sacerdos viderit reversam lepram. et parietes dispersos martis. lepra est perseverans et immunda domus. Quam statim destruet. et lapides eius et ligna atque universum pulverem proiciet extra oppidum in loco immundo. Qui intraverit domum quam clausa est. immundus erit usque ad vesperum. Et qui dormierit in ea et comederit quippiam lavabit vestimenta sua. Et si intraverit sacerdos viderit lepram non crevisse in domo propter quam domus lita est. purificabit eam reddita sanitate. Et in purificatione eius sumet duos passerem. ligumque cedrum et vermiculum atque hyssopum. et immolato uno passere in vase fu-

De doctrina huius et vltimo huiusmodi humilis et tunc...
...et per aquas vinas Tolle et lignum adzin et hyssopum et
...et coccu et passerem vinu et munget omnia in sanguine pas
...et in aquis vmentibz et in passere vino ligno
...et hyssopo et veruuto Cuiusqz dimiserit passenz
...in aquam libet orabit pro domo et iure mundabitur
...est lex omnis lepre et prussure lepre vestium et domorum
...et erumpentiu papulaz. luerit marte et in vasa
...species coloribz immutatis vt possit sciri quo tempore mu
...vel immundum sit

Locus est domus ad moysen et Aaron dicens Loquimini
...et dicit eis Vir qui patitur fluxu sanguinis
...in mundus erit et tunc mundabitur hunc vno
...subiacere cu p membra singula adhaeret carni illius. et tunc
...fodis humos Omne stratu in quo dormierit in mundu
...et vbi cuiusqz sederit Si quis homin tetigerit lictum eius
...lauabit vestimenta sua et ipse lotus aqua in mundus erit vsqz
...ad vespertinu Si sederit vbi ille sederat et ipse lauabit vestimenta
...sua et lotus aqua in mundus erit vsqz ad vespertinu Cui tetigerit
...caruem eius lauabit vestimenta sua et ipse lotus aqua in
...mundus erit vsqz ad vespertinu Si saluatus fuerit homio ierit
...super eum qui mundus est lauabit vestimenta sua et lotus aq
...in mundus erit vsqz ad vespertinu Si agnus sup quo sederit mundu
...erit et cuiusqz sub eo fuerit qui fluxu seminis patitur possu
...tum erit vsqz ad vespertinu Cui portauerit homin aliquid la
...uabit vestimenta sua et ipse lotus aqua in mundus erit vsqz
...ad vespertinu Omnis que tetigerit qui talis est no lotus ante
...manibz lauabit vestimenta sua et lotus aqua in mundu erit
...vsqz ad vespertinu Vas fictile qd tetigerit fringetur vas aut ligne
...in lauabit aqua Si sanatus fuerit qm qm tedi sustinet passio
...immuerabit septez dies p emundationez sui et lotus vestibus
...ac toto corpore in aquis vmentibz erit mundus Die aut
...ortano sumet duos turtures aut duos pullos columbe et
...veniet in conspectu domini ad ostiu tabernaculi testimoniu
...Dabitqz eos sacerdoti qui faciet vnu pro peccato et alteru
...in holocaustum Rogabit qz pro eo sacerdos coras dno vt emunde

183.
...et per aquas vinas Tolle et lignum adzin et hyssopum et
...et coccu et passerem vinu et munget omnia in sanguine pas
...et in aquis vmentibz et in passere vino ligno
...et hyssopo et veruuto Cuiusqz dimiserit passenz
...in aquam libet orabit pro domo et iure mundabitur
...est lex omnis lepre et prussure lepre vestium et domorum
...et erumpentiu papulaz. luerit marte et in vasa
...species coloribz immutatis vt possit sciri quo tempore mu
...vel immundum sit
...militis in pastore
...vnt et vnt et vnt
...vnt et vnt et vnt
...vnt et vnt et vnt

72

De
Augu

20

et fluxu seminis sui. Vir de quo egredietur semen coitus. La-
nabit aqua omne corpus suum. et immundus erit usque ad ve-
peram. Vestem et pellem quam habuerit. Lauabit aqua et im-
munda erit usque ad vespem. Mulier cum qua coierit. Lauabit
aqua. et immunda erit usque ad vespem. **M**ulier qui
reddente mense patitur fluxum sanguinis. septem diebus
seperabitur. Omnis qui tetigerit eam immundus erit usque
ad vespem. Et in quo dormierit vel sederit diebus seperationis
sue polluetur. Cui tetigerit lectulum eius. Lauabit vestimenta
sua. et ipse lotus aqua immundus erit usque ad vespem. Omnia
super quod illa sederit. quisque attigerit. Lauabit vestimenta
sua. et lotus aqua. pollutus erit usque ad vespem. Si coierit
cum ea per tempore sanguinis menstrualis. immundus erit se-
tem diebus. et omne stratum in quo dormierit polluetur.
Mulier que patitur fluxum sanguinis multo diebus non
tempore menstrualis. vel qui per menstruum sanguinem fluxum
non cessat. quoad hunc subiacet passioni immunda erit quasi sit
in tempore mensis. Omne stratum in quo dormierit et
vas in quo sederit pollutum est. Cuiusvis tetigerit eam
lauabit vestimenta sua. et ipse lotus aqua immundus erit usque
ad vespem. mirabitur septem dies purificationis sue. et octava
die offeret pro se sacerdos duos turtures vel duos pullos
columbas. ad ostium tabernaculi testimonium. Cui unum fuerit
pro peccato. et alterum in holocaustum. Rogabitque pro ea coram
domino. et pro fluxu immundicie eius. **D**ocebitur ergo filius
israel ut teneant immundiciam. et non moriantur in
sordibus suis. Cum polluerint tabernaculum meum quod est
inter eos. **I**sta est lex eius que patitur fluxum seminis
qui polluitur coitu. et que mensibus temporibus seperatur.
vel que nati sunt sanguine. et hominis qui dormierit cum ea.

Locusque est dominus ad montem post
mortem duorum filiorum aaron. quando offeretur
ignem. **A**lium interfecit sunt. et precepit ei dicens.
Loquere ad aaron fratrem tuum. ne omni tempore ingredia-
sanctuarium. quod est intra velum coram propitiatorio. quo

[Marginal notes in Latin script are present along the left and right edges of the page.]

egitur ardua ut non moriatur. quia in nube apparebo super
rosculum nisi her ante fecerit vitulum offeret pro peccato et au-
tem in holocaustum Tunicam linea vestietur femoralibus
lineis uereunda relabit Accingetur zona linea adazim lineas
imponet capiti: her enim vestimenta sunt sancta quibus tunc
un lotus fuerit induetur Suscipiet quoque ab omni multitudine
filiorum duos hyrcos pro peccato et unum arietem in holocaustum
Tuncque obtulerit vitulum et cauerit pro se pro domo sua
duos hyrcos scilicet faciet coram domino in ostio tabernaculi te-
stimonium mittens super utramque sortem Sortem unam domino et
alteram capro emissario Cum fors exierit domino offeret illum
pro peccato autem Cum autem in caprum emissarium statuet enim ut
vinum coram domino ut fundat preces super eum et enutrit
in solitudinem Hic erit celebratis offeret vitulum rogans
pro se et pro domo sua immolabit eum accepto quoque thymibulo
quod de primis altaris impleverit et hauriens manum co-
positam thymianum in incensum ultra velum intrabit
infra et posuit super igne aromatibus nebula eorum et vapor
operiat oraculum quod est super testimonium et non moriatur
Tollit quoque de sanguine vituli et asperget digito septies
contra propitiatorium adorantem Cumque mansuerit hyr-
cum pro peccato ipsius inferet sanguinem eius intra velum sic
preceptum est de sanguine vituli ut aspergat e regione ora-
culi et expiet sanctuarium ab inmundiciis filiorum israel et pre-
parationem eorum tunc quoque percat iuxta hunc ritum faciet
tabernaculo testimonium quod firmum est inter eos in medio sor-
tis habitacionis eorum Vitulus huius sit in tabernaculo qui
pontifex ingreditur in sanctuarium ut roget pro se et pro do-
mo sua et pro universa tetra israel donec egredietur Cum autem
exierit ad altare quod coram domino est offeret pro se et super
sanguinem vituli atque hyrci fundet super cornua eius per
digitum aspergens quoque digito septies expiet et sanctificet illud
ab inmundiciis filiorum israel Postquam emundaverit sanctuarium et
tabernaculum et altare tunc offerat hyrcum unum et po-
nita utraq[ue] manu super caput eius confiteatur omnes iniquitates

filiorum israel et universa delicta atque peccata eorum que in
cane capiti eius emittet illum per homines paratos in desertum
Unusque portavit vestis omnes iniquitates suas in terram
tariam et dimissus fuit in deserto Revertetur Aaron in
tabernaculum testimonium et deponet vestes quas induit
erat. tunc intravit sanctuarium et reliquit quod ibi laudabit
suam in loco sancto. indueturque vestes suas. Et postquam
obtulit holocaustum suum ac precibus rogabit tam pro se
pro populo. Et ad quem qui oblatum est prope adolebit super altare
Iste vero qui dimittitur caput emissarium laudabit vestimen-
ta sua et corpus aqua et sic ingredietur in castra vitulorum
et virum qui pro peccato fuerant immolati et quorum sanguis
est in situatio ut expiatio compleatur. Asportabit extra castra
comburent igni. tamen pelles quam carnes eorum et fimum. Et quia
quod combussit ea laudabit vestimenta sua et carnes aqua et
sic ingredietur in castra. Eruntque vobis hoc legitimum semper
ternum. Mense septimo decima die mensis affliget animas
vras nullusque facietis opus. siue indigena siue advena qui
peregrinatur inter vos. In hac die expiatio erit vestri atque mundatio
ab omnibus peccatis vestris coram domino mundabimini. Sabbatum
enim requiescentis est et affliget animas vestras religione
tua. Expiabunt autem sacerdotes qui uncti fuerint et tunc
initiate sunt manus ut sacerdos fungatur pro parte sua
Induetque stola linea et vestes sanctas et expiabit sanctu-
arium et tabernaculum testimonium atque altare sacerdotesque
et universum populum. Eruntque vobis legitimum semper
ternum ut oratis pro filiis israel et pro civitate populi eorum
semel in anno. fiat igitur sicut precepit dominus moysi.

¶ Locutus est dominus ad moysen dicens loquere
Aaron et filiis eius et cunctis filiis israel et dices
ad eos. Iste est sermo quem mandavit dominus dicens
homo quilibet de domo israel si occiderit hominem et animum siue
rapinam in castris vel extra castra et non obtulerit ad os
tabernaculi oblationem domino sanguinis reus erit quia san-
guinem fuderit sic prout de medio populi sui. Ideo offerre debet

accideri filij israel hostias suas quas occiderunt in agro. ut finiti-
centur domino ante osan tabernaculi testimonij. et immolet
as hostias pacificas. fundetque sacerdos sanguinem super altare
omnis ad osan tabernaculi testimonij. et adolebit adipem in
dozem suam ante domino. Et nequaquam ultra immolabunt ho-
stias suas demonibus. cum quibus fornicati sunt. Legittimum
empiteum erit illis et posteritas eorum et ad ipsos dices Homo de
tribu israel et de advenis qui peregrinantur apud vos. qui obsecut
holocaustum sine victimam et ad osan tabernaculi testimonij et non
adduxerit eam ut offeratur domino. interabit de populo. Homo quilibet
de domo israel et de advenis qui peregrinantur inter vos. Si
ingerat sanguinem obfirmabo faciem meam contra faciem
illius. et diffundam eam de populo suo. quia anima carnis in san-
guine est. Et ego dedi illum vobis ut super altare meum ex-
nectetis pro animabus vestris. et sanguis pro anime piaculum sit
dedit dux filijs israel Omnis anima ex vobis non comedit san-
guinem. nec exadvenis. qui peregrinantur inter vos. Homo quilibet
de filijs israel et de advenis qui peregrinantur inter vos. sine
ratione aut aucupio. cepit feram vel anem. quibus vestra li-
tium est fundat sanguinem eius et operiat illum fra. Anima
in omni carne in sanguine est. unde dux filijs israel San-
guinem vniuse carnis non comedit. quia anima carnis in
sanguine est. et quicunque comederit illum interabit. Anima
que comederit mortuum vel captum a bestia. tam de indi-
genis. quam de advenis. lamabit vestimenta sua et semetipsum
lqua. et contaminatus erit usque ad vesperum. et hoc ordine nedi-
at. Quod si non lauerit vestimenta sua vel corpus suum. portabit
iniquitatem suam. Et

Locus quo est dominus ad moysen dicens loquere filijs
israel et dices ad eos Ego dominus deus vestester. Iuxta con-
suetudinem terrae egypti in qua habitastis non facistis. et
iuxta morem regionis chanaan. ad quam ego introducturus
sum vos. non agestis. nec in legittimis eorum ambulabitis. facie
is quod iudicia mea. et precepta servabitis. et ambulabit in eis.
Ego dominus deus vestester. Custodite leges meas et iudicia que

faciens homo vmet in eis Ego domus Omnis homo ad proximum
 sanguinis sui non accedet. ut revelet turpitudinem eius. ego
 domus Turpitudinem patris tui et turpitudinem matris tue. in
 distopereas Mater tua est. non revelabis turpitudinem eius.
 Turpitudinem uxoris patris tui non distopereas. turpitudinem
 patris tui est. Turpitudinem sororis tue ex parte matris
 que domus vel foras genita est. non revelabis turpitudinem filie
 filij tui vel nepotis ex filia non revelabis. quia turpitudinem tuam
 Turpitudinem filie uxoris patris tui quam peperit patri tuo et est
 soror tua non revelabis Turpitudinem sororis patris tui non disto-
 peries. quia caro est patris tui Turpitudinem sororis matris tue
 non revelabis. eo quod caro sit matris tue Turpitudinem patris
 tui non revelabis. nec accedes ad uxorem eius que tibi affini-
 tate coniungitur Turpitudinem matris tue non revelabis quia
 filij tui est. nec distopereas ignominiam eius. et uxorem fratris
 tui nullus accipiet Turpitudinem uxoris fratris tui non reve-
 labis. quia turpitudinem fratris tui est Turpitudinem uxoris tue o
 filie eius non revelabis filiam filij eius. et filiam filie illius
 sumes ut reveles ignominiam eius. quia caro illius sunt. et
 talis coniunctus incestus est Sororem uxoris tue in pollicatu non
 accipies nec revelabis turpitudinem eius adhuc illa vult
 Ad mulieres que paritur menstrua non accedes. nec revelas
 secretum eius Cum uxore proximi tui non coibis. nec seminis
 in iunctione maculaberis De semine tuo non dabis. ut qseret id
 moloch. nec pollues ne pollues nomen domus dei tui ego domus
 Cum mactas non commistaberis coniuncti feminis quia adse-
 cio est Cum omni peccatore non coibis. nec maculaberis Cum eo
 Mulier non succumbet in iumento. nec mystebitur ei quia scelus
 est Nec pollicamini in omnibus hiis quibus qstaminate sunt omnes
 gentes. quas ego eiciam ante conspectum vestrum. et quibus polluitur
 est terra tui ego scelera visitabo. ut euocet habitatores suos.
 sed dicit legitima mea atq. iudicia et non faciat ex amicitia
 hominibus istis. Eam iudicem quoniam colimus qui pugnabit
 apud vos Omnes enim excommunicationes istas fecerunt ad eos
 qui fuerunt ante nos. et polluerunt eam Canite ergo ne et

inimici euomac cum paria fecerit sicut euenit gentem que fur
iute vos Omnis anima que fecerit de abhominacione hinc quippi.
remedio ipsi sui pibit Custodite mandata mea nolite facere
que fecerunt hii qui fuerunt ante vos et ne polluamini in eis
Ego dominus deus vester

Locus ubi est dñs ad Moysen dicens loquere ad omem
cetum filios israel Et dices ad eos sancti estote quia
ego sanctus sum dñs deus vester. Vnusquisque proximum suum
iura timeat Sabbata mea custodite. ego dñs deus vester. Nolite
conuertere ad idola. neque deos confutiles faciat vobis Ego dñs
deus vester Si immolauerit hostiam pacifice duo ut sit placu
bilis. eodem die quo fuerit immolata Comedet eam et die
altero. Cuiusmodi autem residuum fuerit. inde faciet fructum igne
indurabit Si quis per biduum comederit ex ea prophanus erit
et impuratus reus. portabit iniquitatem suam. quia sanctum
ionem polluit. et pibit anima illa de populo suo Cum messinas
egeris Erre tue non tondebis usque ad solem superficiei sue
ut remanentes spicas colliges. neque in vinea tua racemos.
et grana. Ideadeiua congregabis. si pauperes et peregrinos.
arpenda dimittet Ego dñs deus vester Non facies sim
um. non mercedem. nec decipiat unusquisque proximum suum Non
iurabis in nomine meo. nec pollues nomen dei tui. ego dominus
Non facies calumpniam proximo tuo. nec vi opprimas eum Non
uocabitur opus mercenarii tui apud te usque mane Non
maledices surdo. Nec coram teo ponas offendiculum Et time
bis dñm deum tuum. quia ego sum dominus Non facies quod
iniquum est. nec iniuste iudicabis Non consideres personam pau
peris. nec honores vestrum potentis Iuste iudica proximo tuo
Non eris criminatus. nec insurrexeris in populo Non stabis con
tra iustum propter iniuriam suam. ego dominus Non oderis fratrem tuum in
orde tuo sed publice argue eum. ne habeas super illo peccatum
Non queras ultionem. nec memor eris iniurie cuius tuorum
Dices amicum tuum sicut teipsum Ego dominus leges meas
custodite Immenda tua non facias coire cum alterius genere
animantium Agzumi non serues dñm semine vestrum que ex

ingressi sunt in terram et
habundantiam fructuum suorum
populus israel qui plus non meruit
quam alibi inquit si possit etiam
populus israel inquit non meruit
populus israel inquit non meruit
populus israel inquit non meruit
populus israel inquit non meruit
populus israel inquit non meruit
populus israel inquit non meruit
populus israel inquit non meruit
populus israel inquit non meruit

propheta 82 leuiticus
dñs deus vester
non facies quod
iniquum est
nec iniuste
iudicabis
non consideres
personam
pauperis
nec honores
vestrum
potentis
iuste iudica
proximo tuo
non eris
criminatus
nec insurrexeris
in populo
non stabis
contra iustum
propter iniuriam
suam
ego dominus
non oderis
fratrem tuum
in orde tuo
sed publice
argue eum
ne habeas
super illo
peccatum
non queras
ultionem
nec memor
eris iniurie
cuius tuorum
dices amicum
tuum sicut
teipsum
ego dominus
leges meas
custodite
immenda tua
non facias
coire cum
alterius
genere
animantium
agzumi non
serues dñm
semine vestrum
que ex

Duobus contexta est uo induer homo si dormier cu muliere
 reysi semine que sit ancilla et nobilis. et tam pro no redem
 pta. nec libertate donata. vapulabit ambo. et no morietur
 quia no fuit libera prodelicto aut suo offeret duo ad os
 habernata testimonij auctem dabit qz pro ea sacerdos
 et pro delicto eius totam duo et propitiabitur et dimittet
 qz pccm. **U**n ingressi fuerit frum. et plantabit in ea ligo
 pomifera auferat spina eoz poma que germinant in
 munda erunt uobis. ut edetis ex eis. Quarto anno omnes
 fructus eoz sacrificabit laudabilis duo. Quinto aut anno
 comedetis fructus congregantes poma que proferunt **E**go
 domus deus vr. Non concedit tunc sanguine. Non aug
 uabinum nec obstrabit sompna. necqz in rotundum
 atondebit comam. nec radet barbam. et sup mortuos
 incidit carnes vrum necqz figuras aliquas. et sup uat
 faciet uobis. **E**go domus. Ne profanas filiam tuam
 et grammetur tra et nupletur ymculo. Sabbata in
 custodie qz sanctuarium meum metuite. **E**go domus. Ne
 detineat ad magos. necqz ad auios. Aliquid suscitent
 ut possintimini per eos. **E**go domus deus vr. **T**otam m
 no capite surge et honora psonam semis. et time
 dum deum. **T**imam ego domus. Si habitauerit aduen
 in tra vra et moratus fuit me vos in tra. Ne exprobat
 si sit me vos qz ingena. et diliget eum qz nos in tra. **I**fu
 em. qz vos aduen in tra egypti. **E**go domus deus vr. **N**on
 te facere aliquid iniquum in iudicio. in regula. in ponder
 et in mensura. Statera iusta. et equa. sint pondera
 stus modius. equus qz sextarius. **E**go domus deus vr.
Cum eduxi vos de tra egypti. Custodite omnia prepta
 mea. et vniusa iudicia et facite ea. **E**go domus

Locutus est autem dominus ad moysen dicens hec loquar filiis israel homo de filiis israel et de aduersariis eius habitant in ista terra si quis dederit de semine suo vel de molenda vel morte moriatur populus terre lapidabit eum et ego ponam faciem meam contra illum scitidam quod cum dixeris

p[ro]p[ri]a sui co[m]m[un]is de semine suo moloch. et g[ra]m[in]am s[an]ctam
 meum. et polluetur nomen s[an]ctum meum. Et si uxor eius p[ro]p[ri]a
 sit. et q[ui] p[ro]p[ri]a imp[er]ium meum dimiserit. homines q[ui] de
 de semine suo moloch. nec voluerit eum occidere. ponat
 faciem suam super homines istos. sicut dicitur q[uod] et cognationem eius.
 sicut dicitur q[uod] et ip[s]i. et omnes qui consenserunt ei. ut fornicat
 et cum moloch de medio p[ro]p[ri]a sui. Anima que delinquit
 ad magos et auolos et fornicata sunt cum eis. ponam
 faciem meam contra eos. et interficiam eam de medio p[ro]p[ri]a
 sui. Sanctificamini et estote s[an]cti quia ego dom[us] deus. v[er]o
 custodite p[re]cepta mea et facite ea. Ego deus qui s[an]ctifico.
 Qui maledixit patri suo vel matri morte moriatur.
 pater matri q[ui] qui maledixerit sanguis eius sit super
 eum. Si meretrices quis fuit cum uxore alius et adul
 terum petrauit cum g[ra]m[in]e p[ro]p[ri]a sui. morte moriatur et
 meretrices et adultera. Qui dormierit cum nouerca sua
 et reuelauerit ignominiam patris sui. morte moriatur. a[n]i[m]a
 sanguis eorum sit super eos. Si quis dormierit cum matre
 sua. uterq[ue] moriatur. quia scelus operati sunt. sanguis eorum
 sit super eos. Qui dormierit cum mas[cul]o con[i]u[n]ctis femina
 uterq[ue] operatus est neq[ue]m. morte moriatur. sanguis eorum
 sit super eos. Qui supra uxores filias. duxerit matrem
 eius. scelus operatus est. et viros. ardebit cum eis. nec
 p[er]manebit tantu[m] neq[ue]m in medio vestri. Qui cum inimico
 et perire coniecit. morte moriatur. percutit q[ui] occidit. Mulier
 que succubuerit cum inimico. simul interficiat[ur] cum eo.
 sanguis eorum sit super eos. Qui acceperit sororem suam
 filiam patris sui vel filiam matris sue. et viderit turpitudinem
 eius. illa q[ue] conspexerit fratrem ignominiam. neq[ue]m et in
 operati sunt. occidantur ambo in conspectu p[ro]p[ri]a sui. co[m]m[un]is
 turpitudinem suam mutuo reuelauerunt. et portabunt
 iniquitatem suam. Qui coniecit cum muliere in fluxu
 menstruo. et reuelauit turpitudinem eius. ip[s]a q[ue] appa
 ret fons sanguinis. interficiant[ur] ambo de medio p[ro]p[ri]a sui.
 Turpitudinem quaterere et amare tue non distopere.

In hoc fecerit. **U**nominaz carnis sue mandavit. portabit
omne iniquitatem suam. Cui conjecit cum uxore patris
vel avunculi sui. et revelavit **U**nominaz cognationis sue po-
terunt omnes iniquitatem suam. Et a filijs filijs mori.

2017
2018
2019

Dixit quoque dominus ad moysen. Loquere ad sacerdotes filios aaron et dices ad eos. Ne contaminetis vestros in mortibus civium suorum. nisi tantum in sanguine. ac primum id est super matrem et patrem et filium et filiam. fratrem quoque et sororem virginem. que non est in viro. sed nec in principe populi sui contaminabitur. Non radent caput nec barbam. necque in cicatricibus suis faciant incisuras. Sancti erunt deo suo. et non polluet nomen sancti. Intensum enim domum et panes dei sui offerunt. et ideo sancti erunt. Stercorum et vile prostitutionum non ducet rem. nec eam que repudiata est a marito. quia consecrata est deo suo. et panes prostitutionis offert. Sit ergo sanctus. Quia et ego sanctus sum dominus qui sanctificabo vos. Sacerdotis filia. si deprehensa fuerit in stupro et violatum nomen patris sui. flammis exuretur. Pontifex id est

tetigerit in mundum super mortuos. et ex quo egredietur se-
men q̄i contus. et qui tetigerit reptile et quodlibet in mundu. con-
tacto est sordidus. in mundu erat usq; ad vesper. et nō vestet
hīs que sanctificata sunt. Sz tū laverit carnes suas aqua. et
occubuerit sol. tunc mundatus vestietur. de sanctificat. quia
cibus illius est. Morticinū et captivū ab hostia. nō comedet
neq; polluetur in eis. Ego sum. Sum. Custodient p̄cepta
mea. ut nō subiacerint peccato. et moriantur in statuatio-
nū polluerint illud. Ego dñs qui sanctifico vos. Omne
alienigena nō comedat de sanctificat. Inquilinis sac-
dotib; et mercenariis nō vestentur de eis. Quē aut sacerdotes
emerit. et qm vernaculus domus eius fuerit. hī comedet
ex eis. Si filia sacerdotis tūq; de p̄lo impta fuerit. de hīs
que sanctificata sunt et de p̄mariis nō vestet. Si aut vidua
vel repudiata vel absq; liberis reversa fuerit ad domū
patris sui. sicut puella consueverat. aletur ab eis parvis suis.
Omne alienigena comedendi ex eis nō h̄z p̄tatem. Cui co-
medent de sanctificat p̄ ignorantia. addet q̄ntas p̄tem
cum eo quod comederit et dabit sacerdoti in suam nec
statuabunt sanctificata filioz isrl. Vnde offerunt dñs
ne forte sustineant iniquitate delicti sui. cum sanctificata
comederint. Ego dñs qui sanctifico vos. Locutus est dñs
ad moysen dicens. loquere ad aaron et filios eius et ad
omnes filios israel. Dices q; ad eos. homo de domo isrl. et
de advenis qui habitant apud vos. Cui obtulerit oblatio-
nes suas. vel vota solvens vel sponte offerens. quicquid illud
obtulerit in holocaustum dñs. ut offeratur pro eis. mascula
in mactata erat. ex bobus. et ex ovibus. et ex capris. Si
mactam habuerit nō offeret. neq; erit acceptabile homi-
ni. qui obtulerit victimas pacificorum dñs. vel vota solvens
vel sponte offerens. tam de bobus qm de ovibus in mactam
offeret ut acceptabile sit. Omne macta nō erit in eo. Si totū
fuerit. si fractum. si citatiz hīs. si papulas aut scabiem.
vel impetiginem. non offerens ea dñs. neq; adolebit ex
eis super altare domi. Bones et ones. aure et canda.

et canda amputat voluntarie offerri potest votum aut ex eis
solum non potest. Omne animal quod ut vivat vel consis vel scit
ablatis quod testibus est non offerretur domino. et in terra vestra hoc
omne non faciat. De manu alienigenae non non offeret panis
deo vestro. et quicquid aliud dare voluerit. quia corrupta et
maculata sunt omnia. non suscipiet ea. Locutus est autem dominus
ad moysen dicens. Bos. ovine et capra. cum genita fuerint
septem diebus erunt sub vberibus matris sue. Die autem octavo. et de
inceps offerri poterit domino. sine ille sit bos. sine ovine non immo
labuntur una die cum fetibus suis. Si immolaverint hostiam pro
gratiarum actione duo. ut possit esse placabilis eodem die
quo immolatur comedetis eam. Non remanebit quicquam
in mane alterius diei. Ego dominus. Custodite mandata mea
et facite ea. Ego dominus. Ne polluatur nomen sanctum meum
ut sanctificet in medio filiorum israel. Ego dominus qui factus
sum vobis. Et eduxi vos de terra egypti ut essetis vobis in deum.

Locutus est autem dominus ad moysen. Ego dominus. Lev. 24
sen dicens. Loquere filiis israel. et dices ad eos. Hoc
sunt festae domini quas vocabitis sanctas. Sex dies
facietis opus. Dies septimus quia sabbati requies est vocabitur
sanctus. Omne opus non facietis in eo. Sabbatum domini
in civitate habitatorum vestris. Hec sunt ergo festae domini scilicet
et quatuordecima die mensis ad vesperum. pascha domini est. et
quintadecima die mensis huius. Solempnitas azymorum domini
est. Septem diebus azyma comedetis. Dies primus erit vobis
celebratio sancta. Omne opus servile non facietis in eo. Non
offeretis sacrificium in igne domini. Septem diebus. Dies autem
septimus erit celebratio et sanctior nullumque simile opus fa-
ciat in eo. Locutus est autem dominus ad moysen dicens. Loquere
filiis israel. et dices ad eos. Cum ingressi fuerint terram quam
ego dabo vobis. et messuerint. Secrete. feretis manipulos
spicarum primitias messis vestre ad sacerdotem. Cui ele-
nabit sacrificium coram domino. ut acceptabile sit prout alio
die sabbati. et sanctificabit illum. Atque in eodem die quo mani-
pulus consecratur reddetur agnus in maculatus annulus.

de festis

in holocaustum domini et libamenta offerent cum eo Dux &
 tunc simile conspuere oleo in intensum domini odoremque
 suavitissimum domino liba quoque vini quarta pars huius panis
 et polentam et pulvis non comedet ex segete usque ad diem qui
 offeret exa deo vero Preceptum est sempiternum in generationibus
 vestris quod habitaculis vestris Numerabit ergo ab altera
 die sabbati in qua obtulistis manipulum primitiarum septem
 hebdomadas plenas usque ad alteram diem expiationis eodem
 modo septime id est quadraginta dies et offeret sacrificium
 novum duos agnos habitaculis vestris panes primitiarum
 duos & duabus decimis simile fermentate quos coquet
 in primitias domini Offeretque cum panibus septem agnos
 immolatos amulos et vitulum de armento vinum et
 azetes duos et erunt in holocausto cum libamentis suis in
 odorem suavitissimum domino faciet et hircum pro peccato
 duosque agnos amulos hostias pacifice Cumque oleum
 unaverit eos sacerdotes cum panibus primitiarum totam domum
 cedent in usum eius Et vocabitis hunc diem celebratum
 atque sanctissimum Omne opus simile non faciet in eo Legitimum
 sempiternum erit in tunc habitaculis et generationibus
 vestris Postquam autem messuerit segetem tunc vestre non scabun-
 cam usque ad solum nec remanentes spicas colliget sed
 pauperibus et peregrinis dimittet eas Ego dominus dominus vestrus
 Locutusque est dominus ad moysen dicens Loquere filiis israel
 mense septimo prima die mensis Erat vobis sabbatum
 memoriale et claugetis tunc et vocabitur sanctum Omne
 opus simile non faciet in eo Et offeret holocaustum domino
 Locutusque est dominus ad moysen dicens Decimo die mensis
 huius septimi Dies expiationis erit celebratum et vocabitur
 sanctus affligetque animas vestras in eo et offeret holocaustum
 domino Omne opus non faciet in tempore huius quia dies
 expiationis est ut praecatur vobis dominus dominus vestrus Omnis
 anima que afflicta non fuerit die hac peribit & populus suus
 et que operis impiorum fuerit delebo eam de populo suo Vult
 ergo opus faciet in eo legitimum sempiternum erit vobis

in mense
 septimo ad
 papam

in cunctis generationibus vestris: et habitacionibus vestris Sabbatum
 requies. affliget quod annus vestrus. Die nona mensis.
 a vespera usque ad vesperam celebrabitis sabbata vestra. Et
 locutus est dominus ad moysen dicens loquere filiis israel
 quodammodo die mensis huius septimi. Erunt ferie thabernaculi
 septem diebus domui. Dies primus vocabitur celebrum atque
 sanctissimus. Omne opus suile non facietis in eo. Et septem
 diebus offeret holocausta domino. Dies quoque octavus erit
 celebrum atque sanctissimus. et offeret holocaustum domino
 eodem. ceteris autem tollite. Omne opus suile non faciet in eo.
 Et sunt ferie domui quas vocabitis celebrum atque sanctis-
 simis. Offeretis quoque in eis oblationes domino holocausta et
 libamina iuxta ritum uniuscuiusque sui exceptis sabbatis
 domui. Domus quoque vestra. et que offeret ex voto vel que sponte
 tribuetis domino. Quindecimo ergo die mensis septimi qui
 congregavit omnes fructus terre celebrabitur ferie domui septem
 diebus. Die primo et die octavo erit sabbatum. id est requies.
 Sumitis quoque vobis die primo fructus arboris. palmam.
 spatulas quoque palmarum. et ramos ligni olivarum frondi-
 um. et salices de torrente. et letabimini coram domino
 deo vestro. Celebrabitur quoque sollemnitas eius septem diebus
 per annum. legitimum. sempiternum erit in generationibus
 vestris. Mense septimo festa celebrabitur. et habitabitis in
 umbraculis septem diebus. Omnis qui de genere est israel
 Omnis qui de genere est israel manebit in tabernaculis
 et distant posterius vestri. quod habitaculis feriem habitare filios
 israel cum educem eos de terra egypti. Ego dominus deus
 vester. Locutus est quoque dominus ad moysen super sollemnitate domui ad
 locutus est dominus ad moysen. filios israel
Et dicens. Praecepe filiis israel ut afferant tibi oleum
 de olivis purissimum ac lucidum ad concinendas
 lucernas iuxta ritum in thabernaculo testimonii fidei
 ponet quoque eas a vespera usque in mane coram domino. Tulu-
 rit quoque perpetuo in generationibus vestris super candelabrum muni-
 ssimum ponetur semper in conspectu domui. Accipies quoque:

Similam et coques ex ea duodecim panes. qui singuli habent
 duas decimas. quos senos altissimos et ponas super eos ignis
 lucidissimum. ut sit panis in monumentum oblationis domini.
 Per singula sabbata mittabuntur coram domino. Superius autem
 filiis israel federe sempiterno. Eruntque aaron et filiorum
 eius ut comedant eos in loco sancto quia sanctum solum
 est. de sacrificijs domini in re perpetuo. Erat autem egressus fi-
 lius mulieris israelitis quem pepererat de viro egyptio
 inter filios israel iurgatus est in castris cum populo israelita.
 Cumque blasphemasset et maledixisset nomen domini. Ad-
 ductus est ad moysen vocabatur autem nomen eius maris sa-
 lammith filia dabri de tribu daan. Miseruntque eum in
 tartem donec nossent quid iuberet dominus. Cum locutus
 esset dominus ad moysen dicens. Educ blasphemum extra et
 ponet omnes qui audierint manus suas super caput
 eius. et lapidet eum populus universus. et ad filios israel
 loqueris. Homo qui maledixit deo suo portabit peccatum suum.
 et qui blasphemavit maledixit nomen domini mor-
 te moriatur. lapidibus obruet eum omnis multitudo populi.
 sine ille tamen sit peccator sicut qui blasphemavit nomen
 domini morte moriatur. Cum percussit et occiderit hominem
 morte moriatur. Cum percussit autem reddet vicarium id est
 animam pro anima. Cum irrogaverit matrem autem
 cum suorum sit facta sit ei fracturam per fracturam oculi
 pro oculo dentem pro dente reficiat. Qualem in fluxu
 matrem talem sustineat rogetur. Cum percussit innocentem
 reddat aliud. Cum percussit hominem punietur. Equum enim
 cum sit inter vos. sine peccatis sine tamen peccatis. Cum
 ego sum dominus deus. Et locutusque est moyses ad filios
 israel et adduxerunt eum qui blasphemaverat extra castra
 et lapidibus opprimit. Feceruntque filii israel sicut pre-
 ceperat dominus moysi.

xxv

Locutusque est dominus ad moysen in monte synai.
 dicens. Loquere filiis israel et dices ad eos. Quia
 ingressi fuerunt terram quam ego dabo vobis sabbatizet

blasphemus
lapidatusdeus p
diciturvñ quidam scribes qd emittit oculos
leuante hñ suspensqz ynducto
d si evangelium

Sabbatum domini. **S**ex autem annis seras agrum tuum. et sex
annis vineam tuam putabis colligesque fructus eius.
Septimo autem anno sabbatum erit tibi requiescentis
domini. Agrum non seras et vineam non putabis. que spo-
te gignit humus non metes. et vas primarum tuarum
non colliges. quia vindemia annus enim requiescentis tibi
est. et erunt vobis in cibum tibi et feno tuo. animalle et mer-
cenario tuo. et advene qui peregrinantur apud te. immensis
tuis et pecoribus. omnia que nascuntur prebeant vobis cibum.
Numerabis quoque tibi septem hebdomadas annorum et septem
septies. que summe faciunt annos quadraginta novem.
Et clinges butina mense septimo decima die mensis
pragatiuis tempore in universa terra vestra. Sanctificabis
que annu quinquagesimum remissionem tunc habitatoribus tibi
tue. Ipse enim in diebus reuertetur homo ad possessionem suam
et unusquisque rediet ad familiam suam ipsarum. quia nubi-
leus est. et quinquagesimus annus non seratis. neque metes.
sponte in agro crescentia. et primitias vindemie. non colli-
getis. ob sanctificationem iubilii. sed statim oblata decampo
comedetis. Anno iubilii reddant omnes ad possessiones
suas. Quando venderis quippiam tibi tuo vel emes ab eo
ne contristes fratrem tuum. sed iuxta numerum annorum iubilii
emes ab eo. et iuxta subpilationem fructum vendet tibi.
Quanto plures anni remanserint post iubilium tanto et
fructus crescet. Et quanto minus temporis numerabis tanto
minus emptori emptor constabit. Tempus enim frugum ve-
det tibi. Nolite affligere contritos vestros. sed timeat unusquisque
deum suum. quia ego domini deus vestri. Servate precepta mea
et iudicia custodite. et implete ea ut habitare possitis in
terra absque ullo timore. Et gignat vobis humus fructus
suos quibus vestram usque ad futuritatem. nullius impetu
formidantes. Quod si dixerit quid comedimus anno septi-
mo. si non seminavimus. neque collegerimus fruges nostras. di-
bo benedictionem meam vobis anno sexto. et faciet fructus
terram vestram. **S**erasque anno octavo et comedet veteres

non

epistola
domini
prole

fructus usque ad novum annum. donec ^{nona} renascantur ceteris rebus
 Terra quoque non vendatur in perpetuum quia mori est et vos ad
 venire et colere mei estis. Unde tanta regio possessionis vestre
 sub redemptionis conditione vendatur. Si attenuatus frater tuus
 vendiderit possessionem suam. et noluerit propinquus eius ut
 redimere. quod ille vendiderat. Sin autem non habuerit propinquus
 quibus. et ipse parum ad redimendum potuerit invenire
 Computabunt fructus ex eo tempore quo vendidit. et quod
 reliquum est reddet emptori. sic quod recipiet possessionem suam
 Et si non invenit manus eius ut reddat. parum habebit
 emptor quod emerat. usque ad annum iubilicium. In ipso enim anno
 venditio redibit ad dominum. et ad possessorem pristinum. Cum
 vendiderit domum intra urbem muros habebit licentiam
 redimendi donec impleatur unus. annus. Si non redierit
 et annus circulus fuit evolutus. emptor possidebit eam et po-
 tatem eius perpetuam et redimere non poterit. Et in iubilico. Sin
 autem in villa fuit domus que muros non habet. agrorum interve-
 nit. Si autem redempta non fuerit in iubilico revertetur ad dominum
 suum. Et domus leuiticorum que in urbibus sunt. semper sunt redimendi
 si redempte non fuerint in iubilico revertentur ad duos suos
 quia domus leuiticorum possessionibus sunt. ut filios. et filii subditi
 autem eorum non vendant quia possessio sempiterna est. Si autem mortuus
 fuerit frater tuus et infirmus manum. et suscepit eum qui ad rem
 et pecuniam. et vixit terminum. ne accipias usuras ab eo. nec
 amplius quam dedisti. Time dominum tuum ut vinctus possit frater tuus
 apud te. Decimas tuas non dabis ei ad usuram. Et fructus
 superhabundantiam non exiges. Ego dominus deus vestrum qui
 eduxi vos de terra egypti. Ut darem vobis terram etiam
 ut essetis vestri deus. Si paupertate compulsus vendiderit
 se tibi frater tuus non enim opprobrias future famulatus. Sed qui
 invehnatis et colatis. erit usque ad annum iubilicium opus
 apud te. Et post ea egredietur cum liberis suis et reuertetur
 ad cognationem et ad possessiones patrum suorum. Mei enim
 estis et ego eduxi vos de terra egypti. Non venient con-
 ditione servorum. nec affligas eum potentiam sed metu

fructus usque ad novum annum. donec renascantur ceteris rebus
 iubilico. et quod gestum. anno
 vniuersi possunt redire ad domos
 hoc non deponit dominus si de fructu
 annua in ipso diebus huiusmodi
 fructus in septimo et octavo
 et octavo sabbato libi erunt
 Si quis voluerit esse libi ad ad
 hunc finem sumit in parvo si quis
 voluerit perferat nobis in
 cula in iustitiam in obediencia
 et ad vixit et ad libet
 quod spiritus libertatis. et ad
 ne et spiritus eius inquit finit
 hic est significat quod gestum pa-
 tris libet quod gestum de qua
 legem dicitur et dicitur vixit

1428

In anno
 iubilico
 filitea
 de suo
 emptor
 libet

domini tunc Servus & ancilla sunt vobis & nationibus que mar-
turi vobis sunt. et adveniens qui pignatur apud vos vel q
ex his nati fuerint intra vram habebitis famulos. et
hereditas vire transibit ad pueros ac possidebit in eternum.
Fratres aut vros filios istos ne opprimatis p potentiam si in-
valuerit apud vos manus advenit ac pignum et attenuatus fu-
erit vendiderit se et aut cuiusq & scire eius p venditionem
potest redimi. Qui voluit ex fratribus suis redimere eum et paterq
et pariter consanguineus et affinis. Si aut et ipse potuit
redimet se supputatis dimittat annis a tempore vendi-
tionis sue vsq ad annum militem et puerum quia venditus
fuerat iuxta numerum annorum et ratione mercedem supputata
Si pauci ponet rationes tunc eo iuxta annorum numerum et
reddet emptori. quod reliquum est annorum quibus ante finem
mercedibus supputatis non affliget eum violenter in conspectu
tuo. Quod si p hoc redimi non poterit anno militem egredietur
tunc liberis suis. Ita sunt enim filii israel. quos eduxit de
egypti. ego domini deus vester. Non facite vobis idolum et simul-
acrum nec titulos egerit. nec in signum lapidem ponet in tra-
cta vram ut adoret eum. Ego enim sum dominus deus vester. Quid
dixi sabatha mea et parate sabbatum meum. Ego dominus. **xxvi**
S in preceptis meis ambulaveritis et mandata mea
custodieritis et feceritis ea dabo vobis pluvias tempus
suis et terra producet germen suum et pomis arbores
replebuntur appropinquabit messis. tunc vinum et vin-
demia occupabit sementem et comedetis panem vestrum in satia-
tate. et absque perire habitabitis in terra vram. Dabo pacem
in finibus vris. Dormietis et non erit qui extorqueat. Auferam
malas bestias a vobis. et gladius non transibit terminos
vros persequenti inimicos vestros. et corrumpent coram vobis per-
sequenti quos & vris centum alienos. et centum ex vobis daret
nulla. Cadent milia vri in conspectu vro gladio. Respiciam vos
et crescit faciem multiplicabimini et firmabo pactum meum
vobiscum. Et comedetis vetustissima veterum et vetera.
nomen supervenientibus proutens. Pona tabernaculum meum in

Medio v[est]ri et n[on] abiect[us] vos anima mea. Ambulabo inter
vos. et ero v[est]r[um] deus vos q[uod] eritis populus meus. Ego domus
v[est]ra qui eduxi vos de tra[ns] egyptiorum ne similes eis: et qui
confregi tabernaculum vestrum ut mitteret[is] e[re]cti
Quod si non audieritis me nec feceritis omnia mandata
mea. Si spreveritis leges meas. et iudicia mea contempse
ritis ut non faciatis ea que ante constituta sunt et ad iu
stium p[er]ducatis pactum meum. Ego quoque hoc faciam vobis
Visitabo vos velociter in egestate et ardore qui conficiet
oculos v[est]ros et consumat animas v[est]ras. Frustra segetes
sementes que ab hostibus devorabuntur. Nonam faciem meam
contra vos. et corructis coram hostibus v[est]ris et subiacentibus
qui oderunt vos. Fugietis nemi[ni] p[er]sequente. Sim aut[em] nec
sic obedieritis iustis addam correptiones v[est]ras septuplum
p[ro]pter peccata v[est]ra. et conteram superbiam duricie v[est]re. Dabo quoque v[est]r[um]
celum de super sicut ferrum et framm cuream. Consumet[ur] in massam
labor v[est]r[um]. Non p[er]feret terra germen. nec aubores poma p[er]i
bebit. Et si ambulaveritis exaucto iustis. nec volueritis
dixi me addam plagas v[est]ras usque in septuplum p[ro]pter peccata
v[est]ra. Emitteramque in vos bestias agri. que consumant vos
et pectora v[est]ra. et ad paupertatem amicta redigant. Deserte
q[uod] fiant v[est]re v[est]re. Et si nec sic volueritis recipere disciplinam
Et ambulaveritis exaucto iustis. Ego quoque contra vos ad
versus mitteram et p[er]cutiam vos septies p[ro]pter peccata v[est]ra. Indu
tam super vos gladium ultorem fidei[m] mei. Cumque confu
geritis in urbes mittam pestilentiam in medio v[est]ra. et tradam
v[est]ram hostium manibus. p[ro]p[ter] q[uod] confregero baculum panis v[est]ri
Ita ut decem mulieres in uno tabano coquant panes. et
reddent eos ad p[er]dendum et comedere et n[on] saturabuntur. Sim
aut[em] nec p[er] hoc audieritis me. Et ambulaveritis contra me
et ego mitteram ad v[est]ros vos in furore contrario et cor
piam vos septem plagis. p[ro]pter peccata v[est]ra. Ita ut comedat
taznes filios ac filias v[est]ram. Destruat excelsa v[est]ra
et simulacra v[est]ra confringam. Cadet inter ruinas i
dolorum v[est]rorum et abhominabitur vos anima mea.

intantum ut urbes vestras reducam in solitudinem et deserta
 faciam sicutiam vestram. nec recipiam odorem suavitissimi Dis-
 semos etiam vestram. et stupebunt super ea omnes vestri qui cum habita-
 tores illius fuerint. Vos autem disperdam in gentes et vagi-
 nabo post vos gladium. Eruntque terra vestra deserta. et inhabitabi-
 les dicitur. Tunc placebunt tibi sabbata sua tunc dies
 solitudinis sue. Quia si fuerit in terra hostili. sabbatiza-
 bit et requiescet in sabbatis solitudinis sue. eo quod non re-
 curret in sabbatis vestris quando habitabat in ea. Et qui de-
 robris remanserunt dabo panem in cordibus eorum in regi-
 onibus hostium. Terrebunt eos sonitus folii volantis et ita
 fugient quasi gladium. Cadent nullo persequente et torquet
 singuli fratres suos qui bella fugientes. Nemo vestrum in
 iuribus audebit resistere pibus inter gentes. et hostiles vos
 terra consummet. Et si & huiusmodi remanserunt tace-
 bunt in iniquitatibus suis in terra iurorum inimicorum suorum. et sua
 et propter peccata patrum suorum affligentur donec confite-
 antur iniquitates suas. et malorum suorum recordentur
 quibus perierunt in me. et ambulauerunt ex ad-
 verso michi. Ambulabo igitur et ego contra eos et induca-
 eos in terram hostilem. donec erubescat & marcescat
 mens eorum. Tunc orabunt pro impietatibus suis et
 recordabor fidei mei quod pepigi cum Iacob et isa-
 ac et abraham. Tunc quoque memor ero. Et cum re- habebit
 licta fuerit ab eis. complacuit sibi in facinorosis suis peccatis
 solitudinem propter illos. Spiritus vero rogabunt pro peccatis suis
 eo quod abiecerunt iudicia mea. et leges meas & spe-
 xerunt. Et cum essent in terra hostili non penitus abieci-
 eos. neque sic desperi eos ut consumerentur. et irritum
 facerem pactum meum cum eis. Ego enim sum dominus & de-
 us eorum et recordabor fidei mei prestamini quoniam conuer-
 ti eos de terra
 egypti in conspectu gentium ut essem coram deo ego deus
 deus eorum. Ego dominus deus vestrum. Haec sunt precepta iurum iudi-
 cia et leges. quas dedit dominus inter te et filios israel
 in monte synai per manum moysi.

[illegible]

a vicesimo anno et super omnium virorum fortium ex israel
et numerabis eos per tribus suas tu et aaron sumptus
et vobiscum principes tribuum ac domorum in cognationibus
suis quorum ista sunt nomina De tribu ruben elisur filius
seder De symeon solamhel filius simisaddai De iuda
nason filius aminadab De isachar nathanahel filius
suar De zabulon eliab filius helon et filiorum autem
ioseph de effraym elisama filius amud De manasse
samuel filius fadassur De beniamin abidam filius
sedon De dan adiser filius amisadai De aser
phegapha filius othiam De Gaad eliazaph filius
duel De neptalim aiara filius euay hi nobilissimi
principes multitudinis per tribus et cognationes suas et
capita exercitus israel quos tulerunt moyses et aaron in
omni vulgi multitudinis et congregauerunt primo de
mensis secundi recensentes eos per cognationes et domos
ac familias et capita et nomina singulorum a vicesimo
anno et super sic preceperat dominus moysi Numerati sunt
et in deserto sinai De Ruben primogenito israel retri
ti sunt per generationes suas et familias ac domos
suas et nomina capitum singulorum Omne quod sexus est
masculinum a vicesimo anno et super procedentium ad bellum
quadraginta sex milia quingenti De filiis symeon
per generationes et familias ac domos cognationum
suarum recensiti sunt per nomina et capita singulorum
Omne quod sexus est masculinum a vicesimo anno et super
procedentium ad bellum quadraginta novem milia trecenti
De filiis Gaad per generationes et familias ac domos
cognationum suarum recensiti sunt per nomina sua
a vicesimo anno et super omnes qui ad bella prederet
quadraginta quinque milia sexcenti quingenti De filiis
iuda per generationes suas et familias ac domos
cognationum suarum per nomina singulorum a vicesimo
anno et super omnes qui poterant ad bella pro
dere recensiti sunt septuaginta quatuor milia sexcenti

De filiis israhel per generationes et familias ac domos
cognationum suarum per nomina singulorum a xx anno et
sup omnes qui ad bella procederent recensiti sunt quinquaginta
quatuor milia quadringenti De filiis Zabulon per ge-
nerationes et familias ac domos cognationum suarum recensiti
sunt per nomina singulorum a xx anno et sup omnes qui po-
terant ad bella procedere quinquaginta septem milia
trecenti De filiis Joseph filiorum effraim per generationes
et familias ac domos cognationum suarum recensiti sunt per
nomina singulorum a vicesimo anno et sup omnes qui poterant
ad bella procedere quadraginta milia quingenti Porro filiorum
manasse per generationes et familias ac domos cognationum
suarum recensiti sunt per nomina singulorum a viginti annis
et sup omnes qui poterant ad bella procedere xxx duo milia
ducenti De filiis Benjamin per generationes et familias
ac domos cognationum suarum recensiti sunt nomines singulorum
a vicesimo anno et supra omnes qui poterant ad bella proce-
dere xxxv milia quadringenti De filiis Dan per ge-
nerationes et familias ac domos cognationum suarum recen-
si sunt nomines singulorum a xx anno et sup omnes qui po-
terant ad bella procedere sexaginta duo milia septingenti
De filiis Asser per generationes et familias ac domos
cognationum suarum recensiti sunt per nomina singulorum a xx
anno et sup omnes qui poterant ad bella procedere quada-
ginta milia et mille quingenti De filiis Neptalim per ge-
nerationes et familias ac domos cognationum suarum recen-
si sunt nomines singulorum a vicesimo anno et sup omnes
qui poterant ad bella procedere quinquaginta tria milia
quadringenti hi sunt quos numeraverunt moyses et aaron
et duodecim principes israel singulos per domos cognationum
suarum Fueruntque simul omnes filiorum israel per domos
et familias suas a vicesimo anno et sup qui poterant
ad bella procedere sexcenta tria milia virorum quingenti
quinquaginta Illorum autem in tabernaculo suorum non
fuerunt numerati tunc etiam

Locutus est dominus ad moysen dicens. Librum lem
noli numerare. neque pondas summas eorum cum
filiis israel. Sed constitue eos super tabernaculum testi
monij. et cuncta vasa eius. et quicquid ad rem monias
pertinet. Ipsi portabunt tabernaculum et omnia utensilia
eius. et erunt in ministerio ac per circuitum tabernaculi
castrametabuntur. Unusque proficiendum fuerit deponet
lemite tabernaculi cum castrametanda erigent. Cumque
exteriores accesserint occiderunt. Metabuntur castra filij
israel unusquisque per turmas. et cuneos atque exercitum
suum. Porro lemite per circuitum tabernaculi testimonij fient
tentoria. Ne fiat indignatio super multitudinem filiorum
israel. et exturbabunt in custodis tabernaculi testimonij.
Fecerunt ergo filij israel iuxta omnia que preceperat dominus moysi.

Locutus est dominus ad moysen et aaron dicens. Singuli
per turmas signa atque vexilla. et domos cognationum suas
castrametabuntur filij israel per circuitum tabernaculi. Sed
dicens. Judas fient tentoria per turmas suas. Erunt
principes filiorum israel eius nason. filius aminadab. Et omnes
de stirpe eius summa pugnantis septuaginta quatuor
milium sexcentorum. Iuxta enim castrametati sunt
de tribu ysachar. quorum princeps fuit nathaniel filius
suar. et omnes numerum pugnatorum eius quinquaginta
milium tricentum. In tribu zabulon princeps fuit elon
filius elom. Omnes de stirpe eius exercitus pugnans
quingenta septem milia tricentum unum. qui in
inde annumerati sunt fuerunt centum octuaginta
sex milia quadringenti. per turmas suas primum egredi
dientur. In castris filiorum ruben ad meridiana nam
plagam. erit princeps elisar. filius sedur. et cunctus
exercitus filiorum eius pugnans qui numerati sunt
quadringenta sex milia quingenti. Iuxta enim castra
metati sunt. De tribu simeon. quorum princeps fuit
salammuel. filius suri. saddai. Et cunctus exercitus pu
gnavit eius qui numerati sunt quingenta nona milia.

Secundum
castra

In tribu Gad princeps fuit eliasaph filius duhel et cuncti
 exercitus pugnatorum eius qui numerati sunt quadraginta
 quique milia sexcenti quinquaginta Omnes qui censerunt
 in castris iudei tentum quinquaginta milia et mille qua
 dringenti quinquaginta per turmas suas in loco profici
 scuntur Uenabitur autem thabernaculum testimonio per
 officia leuitarum et turmas eorum Cuiusmodi erigetur
 ita deponetur Singuli per loca et ordines suos pro fi
 rentur ad occidentalem plagam erunt castra filiorum
 effraim Cuius princeps fuit helisama filius amind
 Cuncti quoque exercitus pugnatorum eius qui numerati
 sunt quadraginta milia quingenti Cum eis tribus fi
 liorum manasse quorum princeps fuit samuel filius pha
 dasur Cuncti quoque exercitus pugnatorum eius qui numerati sunt
 xxx milia et In tribu filiorum beniamin princeps
 fuit abidam filius bedoms Et cuncti exercitus pugnato
 rum eius qui censerunt sunt xxxv milia et Omnes qui
 numerati sunt in castris effraim et vii milia et per
 turmas suas tertio proficiunt ad aquilonem pro
 castrametati sunt filii dauid quorum princeps fuit abi
 zer filius anisadai Cuncti exercitus pugnatorum
 eius qui numerati sunt ii milia septingenti Super
 eum fixere tentoria Decem assere quorum princeps fuit
 ephiezai filius othran Cuncti exercitus pugnatorum
 eius qui numerati sunt quadraginta milia et mille quingenti
 De tribu filiorum iudaie princeps fuit abiram filius
 enan Cuncti exercitus pugnatorum eius quinquaginta
 tria milia et Omnes qui numerati sunt in castris
 dauid fuerunt xlvi milia sexcenti et nonissimi pro
 ficiunt hic numerus filiorum israel per domos cognato
 rum suorum et turmas omni exercitus sexcenta tria
 milia quingenti quadraginta Uenit autem non sunt
 numerati inter filios israel sic enim precepit dominus meus
 si fecerint quod filii israel in omnia que mandauerat dominus
 Castrametati sunt per turmas suas et profici per families
 ac domos patrum suorum

H sunt Generationes Aaron et Moysi in die
 locutus est dñs ad Moysen in monte Sinai et
 nomina filiorum aaron primogeniti eius quidam
 Deinde abijn et Eleazar et ythamar hic nomina fili
 orum aaron sacerdotum qui vincti sunt et quorum reple
 te et consecrate sunt manus ut sacerdotio fungerent
 Moysi sunt quidam et abijn qui cum offerrent ignem
 alienum in conspectu dñi inde pto sinai absque liberis
 functi quoque sunt sacerdotio Eleazar et ythamar coram
 aaron pte suo Locutus qz est dominus ad moysen dicens
 Applica tribum levi et fac stare in conspectu aaron sacer
 dotis ut ministrent ei et extubent et absint quicquid ad
 cultum pertinet multitudinis coram tabernaculo testi
 monij ut custodiant vasa tabernaculi sanctes in misse
 rio dñs Dabis qz dono leuitas aaron et filijs eius qui
 bus traditi sunt a filiis israel Aaron autem et filios eius
 constituit super cultum sacerdotij Exterius qui ad ministrand
 accesserit morietur Locutus qz est dñs ad moysen dicens
 Ego tuli leuitas a filiis israel pro omni primogenito quod
 aperit uterum in filiis israel Eruntqz leuite mei Vicini
 est enim omne primogenitum Ex quo prout primogenitos
 in tra egypti sanctificavi michi quicquid primum nascitur
 in israel ab homine usque ad pecus mei sunt Ego dominus
 Locutus qz est dñs ad moysen in deserto sinai dicens Num
 filios levi per domos patrum suorum et familias omne sex
 masculini ab uno mense et super Numeravit moyses ut
 preceperat dominus Et inventi sunt filij levi per nomina si
 Gerson et caath et merari filij Gerson levi et Ser
 filij caath duiam et vissar hebron et oziel filij
 merari mooli et musii De Gerson fieri familie
 due leuitica et semitica Quare numerata est
 populus sexus masculini ab uno mense et super sexum milia
 quingenti hij post tabernaculum metabuntur ad occidam
 sub principe eliazaph filio nahel et habebunt exubias
 in tabernaculo fidei pmi tabernaculi et ornamentum

emis. tentorium quod trahitur ante fores terti fedus. et tentas
 atrij. tentorium quoque quod appenditur in introitu atrij the
 bernaculi. et quicquid ad ritum altaris pertinet. fines the
 bernaculi. et omnia utensilia eius. Cognatio caatq. habebit
 populos. amramitas. et iessazaritas. et hebronitas. et oziel
 tas. hec sunt familie caatq. recensita p. nomina sua. oes
 gener. masculin. ab uno mense et supra. octo milia sexcenti
 habebunt exaltas sanctuarij et castrametabuntur ad me
 ridianam plagam. princeps q. eorum erit eliazaphan filius
 hoziel. et custodient archam mensum q. et candelabru
 altaris. et vasa sanctuarij. in quibz ministrabitur. et velum
 custum q. throni supplicatilis. Princeps aut. principum
 leuitaz. eliazar filius aaron sacerdos. erit q. sup. ex
 cubitores custodie sanctuarij. Et vero de merari erunt
 p. moolite et mulsite. recensiti p. nomina sua omnes q. us
 masculin. ab uno mense et supra. sex milia ducenti. Princeps
 eorum. Suziel filius abiahuel in plaga septentrionali
 castrametabuntur. Erunt sub custodia eorum thronus thabe
 nati. et velle et columpne ac bases eaz. et omnia que
 ad cultum throni p. tinent. Columpneq. atrij p.
 orantium cum base. suis. et parilli cum funibz. castra
 metabuntur ante thabernaculu fedus. idest ad orienta
 lem plagam. Moyses et aaron cum filiis suis hntes
 custodiam sanctuarij in medio filior. israel. Quisq.
 alienus accessit meretur. Omnes leuite quos munc
 rauerunt. Moyses et aaron iuxta preceptum domi. per fami
 lias suas in gener. masculino a mense uno et supra. fuerunt
 xxii milia. sequitur. Cam. m. 17

Et ait domus ad moysen. Numera primogenitos
 sexus masculini de filiis israel a mense uno et
 supra et habebis summum eorum. Tolle q. leuitas
 mas. pro omni primogenito filiorum israel. ego sum dñs
 et pectora eorum. pro vniuersis primogenitis eorum pectora
 filiorum israel. Recensuit q. moyses. Sicut precepit ei
 dñs primogenitos filiorum israel. et fuerunt masculini

per nomina sua a mense uno et super per duo milia ducenta
septuaginta tres Locutus est dominus ad moysen dicens Col-
le leuitas pro primogenitis filiorum israel et pro tota leuitate
pro portis suis eorum eruntque leuitae mei Ergo super dominus
In pretio autem ducentorum septuaginta tria qui excedunt
numerus leuitarum de primogenitis filiorum israel accipies
quique singulos per singula capita ad mensuram sanctuarii
Siculus scilicet obulos xxii Dabisque pecunias aaron et filiis
suis pro capite eorum qui super sunt Tulit igitur moyses pecunias
eorum qui fuerant duplus et quos redimebat a leui-
tis pro primogenitis filiorum israel mille trecentorum
sexaginta quinque siclos iuxta pondus sanctuarii et dedit
eam aaron et filiis eius iuxta verbum quod preceperat
sibi Dominus **Locutus** est dominus ad moysen et aaron dicens
Tolle summam filiorum castrorum de medio leuitarum per
domos et familias suas a tricesimo anno et super usque ad
quinquagesimum annum omnium qui ingreduntur ut stent et
ministrant in tabernaculo fedus hic est cultus filiorum
castrorum Tabernaculum fedus et sanctum et ingredientur
aaron et filii eius quando moneda sunt castra et depon-
unt velum quod pendet ante fores Involuetque coarctum in
seruonem et operient iursum velamen iacinctuarum per
pellum extendentque et super pallium totum iacinctum et
inducunt vestes mensam quoque propositum involuent
iacinctum pallio et ponent cum ea turibula et mortari-
ola aurea cyathos et crateres ad liba fundentque Domini
semper in ea erunt Extendentque et super pallium totum
et rursum operient velamento iacinctuarum per
pellum et inducent vestes Simet et pallium iacincti-
um quo operient candelabrum cum lucernis et for-
pibus suis et cunctis que sunt vase olei que ad
conseruandas lucernas necessaria sunt Et super omnia
ponent operimentum iacinctuarum per pellum et indu-
cent vestes Retro et altare aureum in voluent iacinctum
vestimento et extendent et super operimentum iacinctuarum

e iii

Pellum. mouent qz rectes. Omnia uasa in quibus ministratur
 in sanctuario inuoluet iacinctum pille et extendunt
 & super pallum iacincturaz pellum induat qz rectes
 Sed et altare mundabunt cinere et inuoluet illud pille
 vestimento ponet qz cum eo omnia uasa quibz in misterio
 eius utuntur id est iugum receptacula fistulas ac tace
 tes ymagines et bacilla. Cuncta uasa altaris operient
 simul velamine iacincturaz pellum et induent rectes
 Cumqz inuoluerint Aaron et filii eius sanctuarii et
 omnia uasa eius in conuocacione castroru. Tunc intra
 bunt filii caath ut portent inuoluta et non tangant
 uasa sanctuarii ne moriantur. Ista sunt onera filioze
 Caath in tabernaculo fedis super quos erit eleazar
 filius aaron sacerdos ad cuius pille et curam oleum ad
 conuocandas lucernas et compositionis incensum
 et sacrificium quod semp offertur et oleum unguentum
 et quicquid ad cultum tabernaculi pille cum qz rectes
 que in sanctuario sunt locutus qz est dñs ad moysen
 et aaron dicens Nolite pille pille caath & medio
 leuitaz sed hoc facite eis nec uiuant et non moriantur
 si tetigerint sanctasoz Aaron & filii eius intrabit
 ipi qz disponet opera singulor et dimident quid pz
 stare quis debeat cili illa curiositate. vident que sunt
 in sanctuario pille qm inuoluant alioquin moriantur
 Locutus qz est domus ad moysen dicens Tolle summaz
 etia filioz Gerson per domos ac familias et cogna
 tones suas a triginta annis pille usqz ad annos quinqz
 quita. minucra omes qui ingredunt et ministrant
 in tabernaculo fedis hoc est officium familie Gerson
 tazum ut portent cortinas tabernaculi et lectum fedis
 operimentum aliud et super omnia velamen iacinctum
 Tentorium qz qd pendet in introitu fedis tabernaculi cor
 tinas atqz et velum in introitu quod est ante tabernaculum
 Omnia que ad altare pille fistulas et uasa misterij
 inuoluet aaron & filie eius portabunt filii Gerson et fac

Singuli autem debeant onera mancipare. Hic est cultus familie
gerisonitarum in tabernaculo federis. Eruntque sub manu
ithamar filij aaron sacerdotes. Filios quoque merari
per familias et domos patrum suorum recensabit a tri-
ginta annis et super usque ad annos quinquaginta. Omnes
qui ingreduntur in officium ministerij sui et cultum federis
testimonij. Hec sunt onera eorum. Portabunt tabulas ta-
bernaculi et vertes eius. columnas et bases eorum. colu-
mnas quoque atque per circuitum cum basibus. et papillis et su-
culis. Omnia vasa et suppellectilem ad numerum accipiet
sicque portabunt. Hic est officium familie meraritarum
et ministrum in tabernaculo federis. Eruntque sub ma-
nu itamar filij aaron sacerdotes. Recensuerunt itaque mon-
ses et aaron et principes singulorum filios eorum per co-
gationes et domos patrum suorum a triginta annis et su-
per usque ad annum quagesimum. Omnes qui ingreduntur ad mi-
nistrium tabernaculi federis. et inventi sunt duo mi-
lia septingenti quinquaginta. Hic est numerus populi cuius
qui intrat tabernaculum federis. Hos numeravit mon-
ses et aaron iuxta sermonem domini per manum moysi.
Numerati sunt filij Bersen per cognationes et domos
patrum suorum a triginta annis et super usque ad annum
quagesimum. Omnes qui ingreduntur ut ministrent
in tabernaculo federis et inventi sunt duo milia septem-
tingenta. Hic est populus Bersenitarum quo numeravit
moyses et aaron iuxta verbum domini. Inventi sunt et filij mer-
arum per cognationes et domos patrum suorum a triginta annis
et super usque ad annum quagesimum. Omnes qui ingreduntur
ad explendum ritus tabernaculi federis. et inventi sunt tri-
milium ducenti. Hic est numerus filiorum merarum quos recensuit
moyses et aaron iuxta imperium domini per manum moysi.
Omnes qui recensiti sunt de leuitis et quos fecit ad nomen
moyses et aaron et principes ipsi per cognationes et do-
mos patrum suorum a triginta annis et super usque ad an-
num quagesimum. Ingredientes ad ministerium tabernaculi.

et onera portanda fuerunt simul octo milia quingenti
octuaginta iuxta verbum domini recensuit eos moyses.
vnumquemque iuxta officium et onera sua sicut preceperat

Locus quoque est domini ad moysen / et dominus
dicens Dicite filiis israel ut eriant & casti omnes
leprosum. et qui semine sine polluto quod est super
mortuo. cum masculinum quaz feminam erant de castis
ne contaminent ea cum habitauerint vobiscum fecit
quod filii israel. et crederunt eos omnia casta. sicut lotus
erat dominus moysi. Locutus est dominus ad moysen dicens
loquere ad filios israel vir suemulier cum fuerint ex
omnibus peccatis que solent hominibus accidere. et per negligencias
transgressi fuerint mandatum domini atque dei. inuenit
confitebuntur peccatum suum. et reddent ipsum caput. quia
quod peccatum & super ei in quibus peccauerunt. Similiter non fuerit
qui recipiat dabitur deus et erunt sacerdotes excepto azar
qui offeratur pro peccacione. ut sit placabilis hostia. Omnes
quoque primitie quas offerunt filii israel ad sacerdotem
pertinent. Et quicquid in sanctuario offeratur a singulis
et traditur manibus sacerdotis ipsius erit. Locutus est
est dominus ad moysen dicens loquere ad filios israel
et dices ad eos. Vir quocumque times uxor errauit mazi
tuncque occupans dormierit cum alio uxo et hoc
mazitus deprehendere nequeat. sed latet adulterium et
testibus argui non potest quia non est inuenta in scripto.
Si spiritus zelotypie conueniat virum contra uxorem
suam que vel polluta est vel falsa suspitione appetitur
adducet eam ad sacerdotem et offeret oblationem pillam
de tritico propter sati famem ordacae. Non fundet super eam
oleum nec imponet thuris. quia sacrificium zelotypie est
et oblatio inuestigantis adulterium. Offeret igitur
sacerdos. et eam statuet coram domino. Assumet quoque aquam
sanctam in vase fictili. et pauxillum ter de panumeto
thabernaculi mittet in eam. Cumque steterit mulier
in conspectu domini distorquet caput eius et ponet super

De spiritu zelotypie et purgatione
velut in canonibus scriptum
et quod consilium dei est
de purgatione canonum ysaie

manus illius sacrificii recordationis et oblationis zelotypie
pe aut tenebit aquas amarissimas in quibus cum ex
ceratione maledicta congerit. Admirabitur quoque cum et
dicit Si non dormiuit vir alienus tecum et si non po
luta es defecato mariti toro non te nocuerunt aque istae
amarissimae in aquis maledicta congressi. Si autem dicit
masti a viro tuo atque polluta es et concubisti cum altero
viro hiis maledictionibus subiacebis. Det te dominus in
maledictionem exemplum quoque iustorum in populo suo putre
scere faciet femur tuum et tunc venter tuus defru
patur. Ingressientur aquae maledictae in ventrem tuum
et utero tumescente putrescat femur. Et responde
bit mulier Amen Amen. Scribet quoque sacerdos in libro
ista maledicta et delebit ea aquis amarissimis in
quas maledicta congerit et dabit ei bibere. Quas cum
exhauserit tollet sacerdos de manu eius sacrificium
zelotypie et eleuabit illud coram domino. Imponet quoque super
altare. Ita duxerit ut prius pugillum sacrificii to
let de eo quod offertur et mandet super altare et si
potius det mulieri aquas amarissimas quas cum
biberit si polluta est et contempto viro adulterij rea
pertransibit cum aqua maledicta et inflato venter
computescat femur. Erat quoque mulier in maledictione
in exemplum omni populo. Et si polluta non fuerit
erit innoxia et faciet liberos. Ista est lex zelotypie.
Si delinquit mulier a viro suo et si polluta fuerit
maritus quoque zelotypie spiritu irritatus adduxerit eam in
conspectu domini et fecerit ei sacerdos iuxta omnia
quae scripta sunt. Maritus absque culpa erit et illa re
cipiet iniquitatem suam.

vi

Lentus quoque est dominus ad moysen dicens loquere
ad filios israel et dices ad eos. Vos sine mul
titudine fecerunt votum ut sanctificarentur et se
voluerunt domino consecrare. A viuo et omni quod vi
uificare potest abstinent. Arcum ex viuo et ex equali;

alia porione et quicquid de ea exprimitur non bibent. Was rectes
sacras qz non comedent. qnt diebus quibz exuato consecrantur. :
Quicquid ex vinea esse potest ab una passa usqz ad ratem non comie
dent omni tempore sepe rationis sue. Vionacula non transibit super ta
pnt ems usqz ad completum diem quo dno consecratur. Sancta
erat tescute cesare caput ems. Omni tempore consecrationis
sue super mortuum no ingredietur. nec super panis quid. nec maris
et fratris. et sororis qz finire finire contaminabitur. quia cose
ratio dei sui super caput ems est. Omni die sepe rationis sue scs
eat domus. Sin autem mortuus fuit quispiam subito coram eo
polluitur caput consecrationis ems qd radet illud meodem die
purgacionis sue. et rursus seponit. In octavo autem die offer
duos turtures vel duos pullos columbe sacerdoti in introitu
federis testimonij. Hic qz sacerdos unum pro peccato et alterum
in holocaustum. et deprecabitur pro eo quia peccavit super mor
tuo. Sanctificabit qz caput ems in die illo. et consecrabit
dno. die sepe rationis illius. offerens agnum annulum pro
peccato. ita tam ut dies priores urti fiant quo polluta
est sanctificatio ems. Ista est lex consecrationis. Unus dies
quos ex voto detineat completum. adducet enim ad ho
san thabernaculi et offeret oblationes ems dno. agnum ann
ulum immaculatum in holocaustum. et oves annulum in ma
tulatam p peccato. et azietem immaculatam hostiam pacifica
tionem quoqz panem azimorum qui consparsi sunt oleo et
lagana absqz fermento vincta oleo. ac libamina singulorum
que offeret sacerdos coram domo. et faciet tam pro peccato
qm pro holocausto. Azietem vere immolabit hostias pacificas
domo. offerens simul castrum azimorum et libamina
que ex more debentur. Tunc radetur nazareus ante osan
thabernaculi fides. cesare consecrationis sue. Tolle qz capillos
ems et ponet super ignem qui est subposito sacrificio pacifico
et azimorum totum azietem. totam qz absqz fermento vincta de
transire. et lagana azimorum vinum. et tradet manibus nazarei
postquam rasum fuerit caput ems. Suscepta qz rursus ab
eo elevabit in conspectu domus. et sanctificata sacerdotis
erunt. sicut pectusculum. quod sepe rursus missum est et semel
Post hoc potest bibere nazareus vinum. Ista est lex nazarei

cum uenerit oblatio suam dno tempore consecrationis sue ex
ceptis his que uenerit manus eius. iuxta qd mente & uenera
ita facit ad pfectu sanctificationis sue. Locutus qd est domus
ad moysen dicens loquere aaron et filiis eius. Sic benedicite
filiis israel. et dicens Benedicat tibi domus et custodiat te.
Ostendat dñs faciem suam tibi. et imperetur. Conuertat dñs
voluntatem suam ad te et det tibi pacem. Invocabunt nomen meum
super filios israel et ego benedicam eis.

viii

Actum est aut in die qua complevit moyses taber
naculum. et erexit illud iuxta qd. et sanctificavit
cum omnibus vasibus suis altare simul et vasa eius
obtulervnt principes israel. et capita famulazum qui erant
per singulas tribus pfecti eoz: qui immenati sunt munera
coram dno. Ex plaustra. tecta. cum duodecim bobus.
Unum plastrum obtulere duo duces et unum boues singuli.
Obtulervntq; ea in conspectu tabernaculi. Cum aut dñs ad
moysen. Suscipe ab eis ut seruiat ministerio tabernaculi. et
trades ea leuitis iuxta ordinem ministerii sui. Itaq; cum suscep
isset moyses plaustra. et boues tradidit eos leuitis. Duo pla
stra et quatuor boues dedit filius Gerson. Iuxta id qd habe
bant necessarium. Quatuor alia plaustra et octo boues de
dit filius merari. scdm officia et cultum suum. Submaam.
jithamar filij aaron sacerdotis. filius aut aut Caath no
dedit plaustra. et boues qui in sanctuario fiunt. et uno
proprie portant humeris. Igitur obtulerunt duces in
in dedicationem altaris. die qua iuratum est oblationem
ante altare. Dixitq; dñs ad moysen. Singuli duces p
singulos dies offerant munera in dedicationem altaris. Du
mo die obtulit oblationem suam. Naason filius aminadab
de tribu iuda. fuerunt q; in ea acetabula argentea po
dere. cxxx siclorum. fiala argentea habens lxx siclos. mix
pondus sanctuarij. utrumq; plenum simila conspersa
oleo in sacrificium. mortariolum ex decem siclis. aureus ple
num misco. bouem & armento & arietem. et agnum am
culum in holocaustum. iuxta qd pcepto. Et in sacrificio
pacifice. boues duos arietes quinq; aunos. amulos quinq;
hircos quinq; hec oblatio Naason filij aminadab.

Secunda die obtulit nathanael filius snar dnr & tribu
issachar acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos. fialam argenteam habentes septuaginta siclos
iuxta pondus sanctuarii utrumque plenum simula confusa
oleo in sacrificium. mortariolum aureum huius decem siclos
plenum incenso bonum de armento. et arietem et agnum am-
iculum in holocaustum hircumque pro peccato: et in sacrificio
pacifico boues duos. arietes quinque hircos quinque agnos
amulos quinque. hec sunt oblato nathanael filij snar. Ter-
tio die princeps filiorum zabulon heliab filius helon ob-
tulit acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos. fialam argenteam habentes septuaginta siclos ad po-
dus sanctuarii utrumque plenum simula confusa oleo in sac-
rificium. mortariolum aureum appendens decem siclos. ple-
num incenso bonum de armento et arietem. et agnum
amulum. in holocaustum hircumque pro peccato. et in sa-
crificio pacifico boues duos. arietes quinque hircos quinque
agnos amulos quinque. hec est oblato heliab filij helon.
Die quarta princeps filiorum ruben helisur filius sedeur ob-
tulit acetabulum argenteum appendens septuaginta siclos.
fialam argenteam habentes sex siclos ad pondus sanctuarii
utrumque plenum simula confusa oleo in sacrificium. morta-
riolum aureum appendens decem siclos plenum incenso
bonum de armento. et arietem. et agnum amulum in
holocaustum hircumque pro peccato. Et in hostias pacifice
boues duos arietes quinque hircos quinque agnos amulos
quinque. hec sunt oblato helisur filij sedeur. Die quinta
princeps filiorum symeon salammihel filius suri saddai
obtulit acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos. fialam argenteam habentem sex siclos ad pondus
sanctuarii utrumque plenum simula confusa oleo in sa-
crificium. mortariolum aureum appendens decem siclos
plenum incenso bonum de armento. et agnum amulum in
holocaustum hircumque pro peccato. Et in hostias paci-
ficorum boues duos. arietes quinque hircos quinque agnos
amulos quinque. hec sunt oblato salammihel filij suri saddai.
Die sexto princeps filiorum gaad heliazaph filius dnhel

Obtulit acetabulum argenteum appendens xxx siclos
fialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus
sanctuarii vtrumque plenum simila conspersa oleo in sacri-
ficiu mortuariolum aureu appendens siclos x. plenum incenso
Bonem & armento. et arietem & agnum amiculum in holocaustum
suum hyrcanumque pro peccato Et in hostias pacifice boues duos
arietes quinque hircos quinque agnos annulos quinque hec sunt
oblato helisaphi filii duchi Die septimo princeps filiorum
effrayim helisama filius aminud obtulit acetabulum
argenteum appendens xxx siclos fialam argenteam
appendens lxx siclos ad pondus sanctuarii vtrumque ple-
num simila conspersa oleo in sacrificiu mortuariolum aureu
appendens decem siclos plenum incenso. Bonem & armento
et arietem et agnum amiculum in holocaustum hyrcanumque
pro peccato Et in hostias pacifice boues duos arietes quinque
agnos annulos quinque hec sunt oblato helisama filii
aminud Die octavo princeps filiorum manasse Samu-
hel filius phadassur obtulit acetabulum argenteum appendens
xxx siclos fialam argenteam habentem septuaginta siclos
ad pondus sanctuarii vtrumque plenum simila conspersa oleo in
sacrificiu mortuariolum aureum appendens decem siclos plenum
incenso Bonem & armento. et arietem et agnum amiculum in
holocaustum hyrcanumque pro peccato. et in hostias pacifice boues du-
os arietes v. hircos v. agnos annulos v. hec sunt oblato
Samu-
hel filii phadassur Die nono princeps filiorum de-
maniam Abijdan filius Bedeon obtulit acetabulum
argenteum appendens xxx siclos fialam argenteam habentem
septuaginta siclos ad pondus sanctuarii vtrumque plenum simila
conspersa oleo in sacrificiu mortuariolum aureu appendens
decem siclos plenum incenso Bonem & armento. et arietem et
agnum amiculum in holocaustum hyrcanumque pro peccato et
in hostias pacifice boues duos et arietes quinque hircos v.
agnos annulos quinque hec sunt oblato Abijdan filii de-
bedeon Die decimo princeps filiorum dauid Abijzer filius
amtsadai obtulit acetabulum argenteum appendens
xxx siclos fialam argenteam habentem septuaginta siclos
ad pondus sanctuarii vtrumque plenum simila conspersa oleo

in sacrificium mortuariolum aureum appendens decem siclos plenum
 intendo. Bovem & arietem et agnum amicum
 in holocaustum hystrumque propeccato. Et in hostias pacifice
 boves duos arietes v. hyrcos v. agnos amicos v. hec sunt
 oblato Abnezer filij amissadi. Die undecimo princeps filiorum
 Isser phagathiel filius ossiam obtulit arctabulum argenteum
 appendens centum triginta siclos fialam argenteam hircos lxx
 siclos ad pondus sanctuarii utrumque plenum simila respersa
 oleo in sacrificium mortuariolum aureum appendens decem siclos
 plenum intendo. Bovem & arietem et agnum amicum
 in holocaustum hystrumque propeccato. Et in hostias pacifice
 boves duos arietes v. hyrcos quinque agnos amicos quinque
 hec sunt oblato phagathiel filij ossiam. Die duodecimo princeps
 filiorum neptulim Asira filius enan obtulit arctabulum
 argenteum appendens centum siclos fialam argenteam hircos
 septuaginta siclos ad pondus sanctuarii utrumque plenum si-
 mila. Oleo in sacrificium mortuariolum aureum appen-
 dens decem siclos plenum intendo. Bovem & arietem et arietem
 agnum amicum in holocaustum hystrumque propeccato. Et in
 hostias pacifice boves duos arietes quinque hyrcos quinque
 agnos amicos quinque hec sunt oblato Asira filij enan.
 Tercio in dedicatione altaris oblata sunt a principibus israel
 iudic quia consecratum est. Arctabula argentea xii fiala
 le argentea xii mortuariola aurea xii ita ut centum tri-
 ginta siclos haberet argenti unum arctabulum et lxx siclos una
 fiala id est in communem vasorum omnium ex argento sancti duo
 milia cccc pondere sanctuarii mortuariola aurea duodecim
 plena intendo decem siclos appendentia pondere sanctuarii
 id est simul auri sancti centum boves & arietem in holocaustum
 duodecim arietes duodecim agni amicos xii et liba-
 menta eorum hyrci xii pro peccato hostie pacifice boves
 xxii arietes lxx hyrci lx agni amicos lx hec oblata
 sunt in dedicationem altaris quando unctum. Cumque mo-
 deratur moyses thabernaculum fecit ut consulerent ora-
 culum. Audiebat vocem loquentis ad se de pinnaculo
 quod erat super archam testimonij inter duos cherubim
 unde et loquebatur ei.

Lutus est dñs ad moysen dicens loquere aaron
et dices ad eum Cum posueris septem lucernas
candelabrum in austriali pte erigatur hoc igitur
rite ut lucerne contra boream erigone prospiciant ad
mensam panis ppositam eam ptem quam candelabz
respicit lucere debent. fecit qz aaron et imposuit lucernas
super candelabrum ut pcepit dñs moysi. hec aut erat
factura candelabri ex auro ductili tam modis styces q
cuncta que ex utiqz calamoqz late nascuntur. iuxta em
quod ostendit dñs moysi. ita operatus est omne candelabz
Et loquutus est dñs ad moysen dicens Tollentur & medio
filioz israel et purificabis eos mpta hinc ritum. Aspsa
tur aqua lustrationis et cadent omes pilos carnis sue.
Cumqz laverint vestimenta sua & mundati fuerint tol
lant banez & armenta. et libamentum eius simlani
oleo conspersam. Bonem autem alterum de armento acci
pies ppetu et applicabis leuitas totum thabernaculo fe
deris. Commocuta omni multitudine filioz Cumqz lem
te fierint coram dño. ponent filii israel manus suas sup
cos. & offeret aaron leuitas munus in conspectu domi
a filijs israel ut fiant in ministerio eius. Leuite quoqz
ponent manus suas sup capita boni & quibus vni fa
cies proptero et alterum in holocaustum domi ut & ppetu
pro eis. Stantes qz leuitas in conspectu aaron. et filioz
eius et confectis oblatos dño. ac sepeabis & medio fi
lioze israel ut sint mei. et postea ingredientur thabe
rnaculum fedis ut seruiant michi. Sicqz purificabis
et confectis eos in oblationem domi. Quod donati sunt
michi a filijs israel pro primogenitis que appertit ois
voluntati in ista accipi eos. Nea sunt omnia primogeniti
filioze israel tam ex homibz qm ex iumentis ex die quo
pussi omne primogenitu in terra egypti. Sanctifica
eos michi. et tui leuitas pro omni primogenitis
filioze israel. Tradiditqz eos dono aaron. et filijs ei
de medio ppli ut fiant michi pro istis in taberna
culo fedis. et orent pro eis ne sit in iplo plaga si au
si fuerint accedere ad sanctuarium. fecerunt qz moyses

et aaron et omnis multitudo filiorum israel super leuitas que
precepit dominus moysi purificatiq; sunt et lauerunt vesti-
menta sua. Obtulitq; eos aaron in conspectu domini et oravit pro
eis ut purificati ingrederentur ad officia sua in tabernaculum
secundum iuramentum domini aaron et filijs eius sicut preceperat dominus
moysi & leuitis ita factum est. Locutus est dominus ad moysen dicens
hec est lex leuitarum a xxv annis et super ingredientem ut
ingerent in tabernaculo secundum. Cumq; quinquagesimum annum
etate impleverint servire cessabunt. Eruntq; ministrum fratri
suo in tabernaculo secundum ut custodiant que sibi fuerint
commendata. Opera autem ipsi non faciant sicut dispones leuitas
in custodia suis. Sequitur & ix

Locutus est dominus ad moysen in deserto synai anno
secundo postquam egressi sunt de terra egypti mense primo
dicens faciant filij israel phase in tempore suo xiii
die mensis huius ad vespertim iuxta omnes ceremonias et
sanctificationes eius. Precepitq; moyses filiis israel ut facerent
phase. Et mense fecerunt in tempore suo xiii die mensis ad vespertim
in monte synai iuxta omnia que mandaverat dominus moysi
fecerunt filij israel. Erat autem quidam immundus super animam
hominis qui non poterant facere phase in die illo accesserunt
ad moysen et aaron dixerunt eis. Immundus sumus super
animam hominis quare fraudamur ut non valeamus offerre
oblationem domino in tempore suo inter filios israel. Quibus
respondit moyses. Stare ut consulam quid precipiat dominus
de vobis. Locutus est dominus ad moysen dicens. Loquere filiis
israel homo qui fuerit immundus super animam sive in via
procul in gente sua faciat phase domino mense secundo xiii
die mensis ad vespertim. Cum azimis et lactu agrestis
comedet illud. Non relinquet quicquam usque
mane. et os eius non confringat omnes ritum phase
observabit. Si quis autem et immundus est et mititare
non sinit et tamen non fecit phase exterminabitur anima
illa de populo suo qui sacrificium domino non obtulit tempore suo
peccatum suum ipse portabit. Peregrinus quoque et advena
si fuit apud vos faciet phase domino iuxta ceremonias
et sanctificationes eius. Preceptum idem erit apud vos

Tam advene quam indigere. Igitur die qua erectum est thaberna-
culum operuit illud nubes. Ardebat aut[em] super tentorium erat q[ui]
species ignis usq[ue] mane. Sic faciebat iugiter per diem op[er]ebat
illud nubes et p[er] noctem q[ui] sp[eci]es ignis. Cumq[ue] ablata fuisset
nubes que thabernaculum p[ro]tegebat tunc p[ro]ficebantur filii
israel et in loco ubi stetit nubes ibi castrametabantur. Ad imperi-
um domini p[ro]ficebantur et ad ad imperium illius fiebant thabe-
rnacula. Tunc dicens quib[us] stabat nubes super thabernaculum
manebant in eodem loco. Et si evenisset ut multo tempore man-
eret super illud. Erant filii is[ra]el in excubis domini. n[on] p[ro]ficebant[ur] quoti-
diebus fuisset nubes sup[er] thabernaculum. Ad imperium domini
cubabant tentoria et ad imperium eius deponabant. Si fuisset
nubes ardebat usq[ue] ad mane et statim diluculo thabernaculum
relinquere p[ro]ficebant[ur] et si p[er] diem et noctem recessisset dissi-
pabant tentoria. Si ibi duob[us] aut vno m[en]se vel longiori tempore
fuisset sup[er] thabernaculum manebant filii is[ra]el in eod[em] loco et n[on]
p[ro]ficebantur. Statim aut[em] ut recessisset movebant castra p[er] ubi
domini fiebant tentoria et p[er] ubi illud p[ro]ficebant[ur]. Erant
q[ui] in excubiis domini iuxta imperium eius p[er] manum moysi.

nube de die ad claudu[m]
p[er] mand[atu]m

Locutus est dom[us] ad moysen dicens. Facti tibi duas tubas argen-
teas ductiles quib[us] convocare possis multitudinem q[ui]a moni-
da sunt castra. Cumq[ue] inreperit tuis congregabuntur
ad te omnis tuba ad hostium thabernaculum p[er] fedus. Si semel clan-
gueris venient ad te principes et capita multitudinis is[ra]el.
Si aut[em] prolixior atq[ue] confusus clangor inreperit monent
castra. Primi qui sunt ad orientalem plagam q[ui] in fide
aut sonitu et p[er] ubi vultu tuba lenobunt tentoria qui
habitant ad meridiem et iuxta hunc modum reliqui facient
vultu tubis in p[ro]p[ri]a p[ar]te. Quando aut[em] congrega-
bitur p[ro]p[ri]a simplex tuba clangor erit et n[on] u[er]sus vultu
filii aaron sacerdos clangent tubis. Erat q[ui] hoc legitimum
sempiternum in generationib[us] vestris. Si exierit ad bellum de
terra vestra con[tra] hostes qui dimittant adversum vos clangor
vultu tubis et erit recordatio v[est]ra coram domo d[omi]ni v[est]ra
et v[est]ram de manib[us] m[er]ito[rum] v[est]ror[um]. Si quando habebit
c[on]g[re]gationem et dies festos et feriendas convocat tubis super
holocaustis et p[ar]tibus victimis ut sint vobis in recordatio.

xi. un. ego domus dñs vester. Anno secundo mense vero octavo
 scilicet xx die mensis eleuata ē nubes de tabernaculo fides pro
 facti qz sunt filij israel per turmas suas & dñs summi
 et uoluit nubes dissolutione phara. Monueruntqz cas-
 trum iuxta imperium domi in manu moysi & filij iuda
 per turmas suas & eorum princeps erat. Naas son filius
 aminadab. In tribu filiorum isachar fuit princeps natha-
 nael filius suar. In tribu Zabulon erat princeps eliab
 filius helon. Depositu quoqz est tabernaculum. quod por-
 tantes egressi sunt filij Ezer son. & merari. profectiqz sunt
 & filij ruben per turmas & eorum summi. Eorum princeps erat
 elisur filius sedur. In tribu aut filiorum ephraim princeps
 fuit salamuel filius surisadai. Porro in tribu Gad
 erat princeps heliasaph filius duhel. profecti qz sunt &
 castris portantes sanctuarium tandem tabernaculum
 portabatur donec uenirent ad eretum lotum. Uenerunt
 castra & filij ephraim per turmas suas. In quoz exercitu
 princeps erat elizama filius amud. In tribu aut filiorum
 manasse princeps fuit samuel filius phadassur. Et in tribu
 beniamin dñs abidan filius sedome. Romissimi castrorum
 dñi profecti sunt filij daan per turmas suas. In quoz exer-
 citu princeps fuit abijzer filius anisadai. In tribu aut
 filiorum aser erat princeps pagahiel filius othray. Et
 in tribu filiorum neptalim princeps abijra filius henan
 per sunt castra & profecti sunt filiorum israel per turmas
 suas quando congreuerunt. Dixit qz moyses eliab filio ui-
 quel madianiti cognato suo. Proficiscimur ad locum
 que dñs daturus est tibi. Veni nobiscum ut bene faciam
 tibi. quia dñs bona promissit israeli. Cui ille respondit
 Non vadim tecum sed reuertar in terram meam. in qua natus
 sum. At ille. Noli inquit nos relinquere. Tu enim nosti in
 quibz locis perdeserim castra pone. & beamus et eris
 ductor noster. Unusqz nobiscum uenit. quicquid optimi
 fuit ex opibz quas nobis daturus est dñs. dabimus tibi.
 profecti sunt ergo de monte dñi viam tuam dicunt. artha qz
 fides dñi precedebat eos per dies tres providens castrorum
 locum. Nubes quoqz domi super eos erat pñem in itinere.

Umq̃ eleuaretur circha. dicebat moyses Surge domine et dissi-
penteur inimici tui. fugiant qui oderunt te a facie tua.
Cum autē deponeretur orabat Reuerte domine ad multi-
tudinem exercitus israel. ¶ x1

¶ Interq̃ ortum est murmur populi q̃ dolentem pro labore an-
domini. Qd̃ tūc andisset irans est. et accessus meus
ignis domū deuorauit et tremaq̃ castrorum ptem. Umq̃
clamass̃ p̃p̃lus ad moysen. Orant moyses ad dñm et ab-
solutus est ignis. Vocant q̃ nomen illius soci incensio. q̃
q̃ succensus fuit tñ̃ eos ignis domū. Uleus quoq̃ pe-
iusum quod ascenderat tñ̃ eis flagrant desiderio car-
ni sedens et flens iurte sibi p̃t filius isrl̃ et ait. Quid
dabit nobis ad uescendum carnes. Recordamur pisci q̃
comedebamus in egypto. grat̃. In mentes uobis uenit
cugines et pepones porrig̃ et cepe et allia. Anima
nra arida est. nichil aliud respiciunt oculi nri nisi man. E-
ant tñ̃an q̃ semen coriandri coloris r̃dely. Circubatoq̃
p̃p̃lus et colligent̃ illud frangebat mola sine terelat in mo-
tazis coquens in olla et faciens ex eo tortulas sapor̃ q̃
pauis oleati. Umq̃ descendit nocte sup̃ castra uos. desa-
debat p̃t r̃ man. Auduit q̃ moyses flente p̃p̃m p̃
familias et singulos per hostia tentoriū sui. Iratus q̃st
furoz domū ualde. p̃ et moysi intellenda res uisa est.
Et ait ad dñm. Cur afflixisti hñm tñ̃. quare nō mi-
seris gram coram te. Et cur imposuisti pondus nimis
p̃p̃li hñm sup̃ me. Numquid ego cōcepi om̃es hanc in-
titudinem uel gentem eam. Ut dicas michi porta eos in
sinu tuo sicut portare solz matrx infantulum. et desce
in terram pro qua iurasti patribz corz. Unde michi carz
ut dñm timee multitudinē. flent coram me dicentes. Da
nobis carnes ut comedamus. Non possum solus sustine
om̃es hñm p̃p̃m. quia gravis michi est. Sim aliter
tibi uidetur. Obsecro ut interficiat̃. et in uenias gr̃a
in oculis tuis. ne tantz afficiat malis. Et dixit dñs
ad moysen. Congrega michi septuaginta uires de se-
nioribz isrl̃. quos tu nosti q̃ senes p̃p̃li sunt ac magni
et duces ad ostiū tabernaculi fidei facias q̃ ibi stant

me

teum ut defendam et loquar tibi. et auferam de spiritu tuo. tra-
 damque eis ut sustentent teum omnes populi. et non tu solus.
 parum est. populo quoque dices Sanctificamini et comedite
 carnes. Ego enim audiui vos dicere. Quis dabit nobis carnes
 et minum. Bene nobis erat in egypto. ut det vobis dominus carnes
 et comedite non in vno die nec duobus vel quinque aut decem nec
 viginti quibusque usque ad mensum dies. donec exeat prius
 iras et vertatur in mansuetudinem. eo quod repulset dominus quoniam
 mediorum et flauerit coram eoditentes. Quare egressi
 sumus ex egypto. Et ait moyses ad dominum. Sexcenta milia
 pedum sunt populi tui. et tu dices dabo eis carnes et minum
 mense integro. Numquid et omnium et hominum multitudo creditur
 ut possit sufficere ad cibum vel omnes pastus maris in vno
 congregabuntur ut eos faciant. Cum respondit dominus. Numquid
 inuicem domum invalida est. Nam in hoc videtur utrum meo
 sumo ope compleatur. Venit igitur moyses et narrauit
 populo verba domini congregans septuaginta viros de senio-
 ribus israel quos stare fecit circa tabernaculum. Descenditque dominus
 per nubem. et loquens est ad eum transferens de spiritu quoniam
 in moysi. et datus septuaginta viris. Cumque repuerunt
 spiritus in eis prophetauerunt ne ultra cessauerunt. Remanserunt
 autem in castris duo viri. Quorum unus vocabatur heliad et alius
 medad super quos requieuit spiritus. Nam et ipsi de scripti fuerant
 et non exierant ad tabernaculum. Cumque prophetauerunt in castris
 nuntiaverunt prius et nuntiaverunt moysi dicens. heliad et medad
 prophetant in castris. Statim respondit filius matris moysi
 et electus epulis ait. Domine mihi moyses prophetae tibi
 at ille quid inquit emularis pro me. Quis tribuat ut eis
 plus prophetet. et det eis dominus spiritum finem. Reneruntque est
 moyses et maiores natu israel in castra. Venit autem egyptus
 adus areptus transmare contumaces et detulit et dimi-
 sit in castris. itinere quantum vno die confici potest ex omni
 parte castrorum per turrim volabant quia in aere duobus cubitis
 altitudine super terram. Surgens quoque populus toto die illo et nocte
 ac die altero congregavit contumacem multitudinem qui
 parauerunt decem choros. et strauerunt eas per quatuor castrorum
 Adhuc carnes erant in dentibus eorum. nec desierat humectari eis

718

96

Occurrit est maria et aaron cum muliere ybi

viij **P**rofectus est populus de assyria fixis tentorijs in
deserto pharan ibique locutus. Et dñs admon
sen dicens Nuncite viros qui considerant terram

Canaan quam daturus sum filiis vestris singulos de singulis
tribubus exprincipibus. Fecit moyses quod dominus imperat de deserto
pharan mittens principes viros quorum ista sunt nomina
De tribu Ruben Semina filium Zachur De tribu Simeon
Zaphat filium Hui De tribu Iuda Caleph filium Iphone De
tribu Issachar Higai filium Joseph De tribu Ephraim Osce
filium Nun De tribu Benjamin Phale filium Raphu De
tribu Zabulon Gediel filium Sodi De tribu Ioseph septem
manasse Gadi filium Susi Daan tribu Daan Ammihel
filium Beniamin De tribu Affer Gomer filium Migael De tri-
bu Neptalim Nabdi filium Napsi De tribu Gad Susei
filium Machi Hec sunt nomina virorum quos misit moy-
ses ad considerandam terram Canaan: Vocanturque Ozee
filium Nun Josue Misit ergo eos moyses ad considerandam
terram Canaan et dixit ad eos Ascendite per meridianam
plagam Cumque venerit ad montes Considerate terram
qualis sit et populum qui habitator est eius Vtrumque forte
sit an infirmus: Pana numerus an plures: Quia terra
bona an mala: Urbes quales nunciate an absque muribus
humis pugnatis an sculis: nemorosa an absque arboribus
Confortamini et afferte nobis de fructibus terre illius Erat autem
tempus quando iam preceperat rex vestra pueri Cumque ascen-
dissent exploravit terram a deserto sui usque ad rocas intravitque
emahath Ascenderuntque ad meridiem et venerunt in ebron
ubi erant Achiman et Jisai et tholmai filii euath Rex
hebron septem annis ante thamptum urbem egypti condita
est: pergentesque usque ad torrentem botri absterunt palmites
cum vasa sua que portarent in veste dno vini De ma-
lis quoque granat et de fici loci illius tulerunt qui appellatur
est uelliscus id est torrens botri eo quod botrum portassent inde
filii israel Reneruntque exploratores tredecim quadraginta dies
omni regione circumdata venerunt ad moysen et aaron et
ad omnes filios israel in desertum pharan quod est
in radab Locutusque fuit eis et omni multitudinem ostenderunt
fructus terre et narraverunt dicens Venimus in terram
ad quam misisti nos: que reuera sunt lacte et melle ut exhiat
fructus cognosci potest Sed cultores fortissimos habet et urbes

grandes atq; innumeras stirpem enach vidimus ibi amalech
 habitat in meridie. et huius et huiusmodi famulos et huiusmodi
 in montibus. Chanaanensis vero moratur iuxta iordanem et
 circa fluentem iordanis. Inter hec caleph conspuens in terram
 populi qui oriebatur contra moysen ait. Ascendamus et possideamus
 terram quam poterimus obtinere eam. Alii vero qui fuerunt
 cum eo dicebant. Nequaquam adhuc populum valemus ascendere
 quia fortior nobis est. Detraherunt quoque huiusmodi in conspectu
 apud filios israel dicentes. Terra quam lustravimus dicitur
 habitatores suos populum quem aspeximus probre statuere est
 ibi vidimus monstra quaedam filiorum enach de genere giganteo
 quibus comparati quasi locuste videbamur.

Eratque confestim omnis turba flebat nocte illa et numerati
 sunt contra moysen et aaron. multi filii israel dicentes. Viximus
 mortui essemus in egipto. et nunc in hac vasta solitudine
 pereamus. et non inducat nos dominus in terram istam. ne cadamus
 gladio. et uxores ac liberi nostri ducantur captivi. Nonne melius
 est reverti in egiptum. Dixerunt quoque aliter ad alterum. Consa-
 tuamur nobis ducem revertamur in egiptum. Cuius audito mo-
 ses et aaron. ceciderunt prostrati in terram coram omni multitudo
 filiorum israel. At vero josue filius nun et caleph filius nephtali
 ne qui et ipsi lustraverant terram sciderunt vestimenta sua
 et ad omnes multitudines filiorum israel locuti sunt. Terra
 quam circumimus valde bona est si propitius fuerit dominus indu-
 cet vos in eam. et tradet humum lacte et melle manantem.
 Nolite rebelles esse contra dominum neque timeatis populum terre huius
 quia sicut panis ita eos possumus devorare. Recessit ab eis
 dominus presidium. dominus nobiscum est nolite metui. Cumque
 clamaret omnis multitudo et lapidebus eos vellet oppri-
 munt. gloriatus est dominus super rectum fidelium. videntes filii
 israel. et dixit dominus ad moysen. Vade et dices. Detrahet manus
 iste. Quousque non credent michi in omnibus signis que feci
 coram eis. Et feceram utinam eos pestilentia ad terram eosam.
 te autem faciam principem super gentes magnas et forti-
 rem quam heret. et autem moyses ad dominum. Ut audiant
 egiptii de quorum medio eduxisti populum istum. et habitatores
 terre huius qui audierunt quod tu dominus in populo isto sis et facere vide-

in faciem. et nubes tua protegat illos. et in columpna nubis
 credas eos per diem. et in columpna ignis per noctem. quod ostendat
 tantam multitudinem quam unum hominem. et dicat. non potuit
 introducere populum istum in terram pro qua iuraverat patribus
 dicens eos in solitudine. Magnificetur ergo solitudo domus sue
 iurasti dicens domus patris et multe misericordie. amissionis
 iniquitatis et scelera hominumque noxam derelinquens. qui
 iurasti perata patris in filios in tertiam et quartam gene
 rationem. Dimittite obsecro peccatum populi tui secundum magnam
 misericordiam tuam. sicut prout fuisse credentibus
 ab egipto usque ad locum istum. Dixitque dominus dimisi eis
 iuxta verbum tuum. Vno ego et implebitur gloria domus
 universa terra. Actum. Omnes homines qui viderunt maiesta
 tem meam et signa que feci in egipto et in solitudine et tem
 taverunt me iam per decem vias. nec obediunt voci mee
 non viderunt terram promissam patribus vestris. nec quisquam ex
 illis qui detrahit michi inturbatur eam. Sed sicut meum
 calcephum qui plenus est alia spiritu sanctus est me inducunt in
 terram hanc. quam arcuunt et semine eius possidebit eam.
 Ino Amalechites et chanaanites habitant in vallibus
 iacob monete castra. et revertuntur in solitudine per viam maris
 rubri. Locutusque est dominus ad moysen et aaron dicens. Usque
 que multitudo ista pessima murmurat contra me. (Zenerlas
 illorum israel audiri. Dic ergo eis. Vno ego ait dominus. sicut
 locuti estis audiente me sic faciam vobis. In solitudine hac
 iacobunt cadauera vestra. Omnes qui murmurati estis a vi
 renti annis et super et murmurastis contra me non intrabitis
 terram super quam levavi manum meam ut habitare vos facerem
 preter calcephum filium nepphone. et Josue filium numi parvulos
 autem vestros de quibus dixistis quod prede hostibus forent introdu
 cam ut videant terram que vobis displicuit. Vestra autem ca
 dauera iacobunt in solitudine. filii vestri erunt vagi in deserto
 annis quadraginta. et portabunt formidinem vestrum donec
 consummentur cadauera patrum in deserto iuxta numerum
 quadraginta dierum quibus quasi vestram annis pro
 hic imputabitur. et quadraginta annis recipiet iniquitatem
 vestram et fructus volationis meam. quoniam sicut locutus sum ita futura

omni multitudinem hunc pessime que consurrexit ad versum me
in solitudine ac deficiet et morietur. Tunc omnes viri quos
misit moyses ad contemplandum terram et qui reuersti et
murmurare fecerunt contra eum omnes multitudines de tra-
scentibus fratre quod esset mala mortui sunt ac praeiussit in conspectu
domini Iosue autem filius nun et caleph filius yephonne
dixerunt exponibus qui preperant ad considerandum terram
Locutus est autem moyses vniuersa verba haec ad omnes filios
israel et dixit plus nimis. Et ecce mane primo surgentes
ascenderunt verticem montis atque dixerunt parati sumus
ascendere ad locum de quo dominus locutus est quia petimus
Cumque moyses dixit inquit transgredimini verbum domini
quod vobis non cedit in prosperum Nolite ascendere non enim est
dominus vobiscum ne corrumpat coram vultu vestro Amalechites
et canaanites autem nos sunt quorum gladio corrumpet eo quod
noluit acquiescere domino. nec erat dominus vobiscum. At illi con-
turbati ascenderunt in verticem montis Archa autem testam-
ti domini et moyses non recesserunt de castris. Descendit
autem malachites et canaanites qui habitabant in montibus
et percutiens eos atque concidens persecutus est eos usque horum.

Locutus est autem dominus ad moysen dicens loquere ad
filios israel et dices ad eos Cum ingressi fueritis terram
habitationis vestre quam ego dabo vobis et feceritis
oblationes domino in holocaustum aut victimas pacificas
vota soluentes munera aut in solemnitatibus vestris adole-
tes odorem suavitatis domino de bobus sine de ovibus offeret
quicumque immolaverit victimas sacrificium simile decima
partem ephi assisum oleo quod mensuram habebit quicquam per
hijin et unum ad libra fundenda emisa mensure tabernaculi
holocaustum sine in victimas per agnos singulos et arietes
erit sacrificium simile decima decimarum quae asspersa sunt oleo
sic per hijin et unum ad libram unum erit per emisa mensure
in odorem suavitatis domino. Quando vero de bobus fuerit holocaustum
sine aut holocaustum per mplexas votum vel pacificas victimas
decimas per singulos bobes simile tres decimas assise oleo quod
habeat modum mensure hijin et unum ad libra fundenda in
oblationem suavitatis domino. Sic faciet per singulos bobes

et arietes et agnos et hodos tam indigens. quoniam peregrini ca-
lata offerunt sacrificia. unum preceptum erat atque indicium tam
nobis quam advenis terre. Locutus est dominus domini ad moysen
dicens loquere filiis israel et dices ad eos. Cum venerit in-
terram quam ego dabo vobis. et commedatis de primis regionum
vstrarum. seperabitis primitias domino de cibis vestris. Sicut de arbori-
bus primitias seperabitis. ita et de pulmentis dabitur primitias domino.
Et si pugnauerint ^{predicant} pugnauerint quicquam horum que locutus sum
domino ad moysen et mandavit per eum ad vos. Adiecit
enim quod induere et vestire. oblataque sunt facie multitudo. Offeret in
vultum de armentis holocaustum in odorem suavitissimi domini et
sacrificium eius. ac liba. ut remunere eis postulavit. Hircum
pro peccato et rogabit sacerdos pro omni multitudine filiorum
israel et dimittetur eis. quoniam non sponte peccaverunt. nihilominus
offerentes incensum domino pro se et pro populo. atque errore suo
et dimittetur omnis plebs filiorum israel. et advenis qui peregrina-
vantur inter vos. quod culpa est omnis populi pugnauerunt.
Et si anima una nescius peccavit. Offeret capram annuatim
pro peccato suo et deprecabitur pro ea sacerdos. quod iustitia peccavit.
Et dimittetur ei remanet et dimittetur illi
tam indigenis quam advenis una lex erit omnibus qui pecca-
verunt ignorantes. Anima vero que presumptam aliquid
dimiserit sine sit ille civis sine peregrinus quoniam adversum
dominum rebellis fuit. pibit de populo suo. Verbum enim domini
contempsit et preceptum illius fecit irritum idcirco delectabitur
et portabit iniquitatem suam. Effatum est autem cum essent
in monte in solitudine. et invenissent homines diligentes legem
in die sablati. Obtulervnt moysi et aaron et universam multi-
tudiem. Cui recluservnt eum in cavernam. nescientes quid
super eo facere deberent. Dixitque dominus ad moysen. Mortem
invenatur homo iste obruat eum lapidibus omnis turba
extra castra. Cumque confluxissent eum foras obruerunt
lapidibus et mortuus est sicut preceperat dominus. Dixit quoque
dominus ad moysen. Loquere filiis israel et dices ad eos. ut
faciant sibi fimbrias per angulos quatuor palliorum ponentes
in eis vittas iacinthinas. Quas cum viderint. Re-
cordabuntur omni mandatorum domini ne sequantur cogitationes

ho lapsi
volans
fuerunt

suas nec oculos per res varias formantes sed magis me-
mores preceptorum domini facient ea. suntque sancti dei suo ego
sum deus vester qui deduxi vos de terra egypti ut esset deus vester
viii 77 **E**cce autem thore filius isachar filii caath. filii levi
et dathan atque abiron filii eliab. homines quoque filii
phaleph de filiis ruben. Surrexerunt contra moysen
aliique filiorum israel et viri principes synagoge et qui que-
rentibus per nomina vocabantur. Cumque starent adversus
moysen et aaron dixerunt. Sufficiat nobis quia omnis
multitudo sanctorum est. et in ipso est dominus. Cur elevari
super populum domini. Quod cum audisset moyses. cecidit prorsus
in faciem. Locutusque est ad thore et ad omnes multitudinem
Hanc inquit notum faciet dominus. qui ad se pertinent et sanctos
applicabit sibi. Et quos elegerit appropinquabunt
ei. hoc igitur facite. Tollat unusquisque thimbalum suum
in thore et omne galium suum. et hausto trans igne posuit
de super thymianam coram domino. et quemcumque elegerit
erit sanctus. Multum erigimini filii levi. Dixitque moyses
ad thore. Audite filii levi. Numquid parum est vobis quod se-
paravit vos deus israel ab omni populo sicut sibi ut ser-
varet ei in tabernaculo et ut staret coram fratribus
et ministraret ei. Nunc ad se facit accedere te et omnes fratres
nos filios levi ut vobis et sacerdotibus vendicet et omnis
et ignis globus tuus stet contra dominum. Quid est enim ac-
ut unum fieret contra eum. Misit ergo moyses ut vocaret
dathan et abiron filios eliab. Qui responderunt. non
venimus. Numquid parum est tibi. quod deduxisti nos
de terra que lacte et melle manabat ut occideris in deserto
in domibus fueris nostri. Reverta induxisti nos in terram
que fluit zimis lactis et mellis et dedisti nobis possessionem
agrorum. et vinearum. An et oculos nostros vis erubescere. non
verum. Iratusque est moyses valde. ait ad dominum. Ne res-
picias sacrificia eorum. Tu stas domine. et non quidem
assellum unguis accepimus ab eis nec affliximus quempiam
eorum. Dixitque ad thore. Tu et omnes congregatio tua sta
seorsum contra dominum et aaron. Dic transiis. Reperatim tol-
le singuli thimbalum suum et posite super ca micensim

offerentes donno et l'thuribula. Aaron quoque teneat thuribulum
in. Et cum fecissent stantibus moyses et aaron. et coaceruasset
adsum eos omnes multitudines ad osium thabernaculi apparuit
gloria domini. Locutus est autem dominus ad moysen et aaron et ait
reperamini de medio congregationis huius ut eos repente dissi-
pam. Cui ceciderunt prout in faciem. atque dixerunt fortissime
eius spiritum videri. tunc cum uno parante contra
eius ira sua descendit. Et ait dominus ad moysen. Prope vniuerso
populo ut separetur a thabernaculo thore. et dathan et abiron
euerteritque moyses et abiit ad dathan. et abiron. et sequentibus
eum senioribus israel. Dixit ad turbam. Redite a thabernaculo mi-
norum hominum et nolite tangere quod ad eos pertinet ne in uolua-
m peccate eorum. Cumque recessissent a tentoriis eorum
per circuitum dathan et abiron. Egressi stabant in introitu
in papilionum suorum cum uxoribus et liberis. Cumque frequenter
ait eis moyses. In hoc factis quod dominus misit me ut facerem vni-
uersa que cecidit et non exprobo ea corde perituri. si consueti
sunt morte interierunt. et visitauit eos plaga. qua et ceteri
visari soleant. non misit me dominus. Si autem novam rem fecerit
dominus ut aperiantur terra os suum et glutinat eos. et omnia que ad
illos pertinent descendentque videntes in infernum factis quod
lasphe manebunt dominum. Confestim igitur ut cessauit loqui
disrupta est terra sub pedibus eorum. et aperiens os suum deuorauit
illos cum thabernaculis suis. et vniuersa substantia eorum.
Descenderuntque vni in infernum opus humo. et perierunt
ex medio multitudinis. ad vero omnes israel qui stabat peruen-
tigit a clamore percreman. Dicens ne forte et nos terra glutinat.
Et cum congressus a domo interfecit et l' viros. qui offerre
bant incensum. Locutus est autem dominus ad moysen dicens. Preca-
re Eleazar. filio aaron sacerdoti. ut tollat thuribula
que iacent in incendio et ignem hinc et illucque dissipat quoniam
sanctificata sunt in mortibus peccatorum. Producatque ea in lam-
inas et affigat altari. eo quod oblatum sit in eis incensum domino
et sanctificata sunt ut teneant ea pro signo et munimento
illis. Tulit ergo eleazar sacerdos thuribula circa muros
abstrulerunt huius quos incendit. et uocauit et perduxit ea
in laminas affigens altari ut hinc filii israel quibus.

commouerentur ne quis accedat alienigena et qui non est de
semine aaron ad offerendum incensum domino. ^{ne peccetur} ⁱⁿ peccatum suum
passus est thore. et omnis multitudo eius. loquente domino
ad moysen. Murmurauerunt autem omnis multitudo filiorum israel
secunda die contra moysen et aaron dicens. Vos interfecistis
populum domini. Cumque oriret seditio et tumultus in castris
moysen et aaron fugerunt. ad tabernaculum federis et
postquam ingressi sunt operuit nubes tabernaculum. et apparuit
gloria domini. Dixitque dominus ad moysen et aaron. Recedite de
medio huius multitudinis. et delebo eos. Cumque iacerent
in terra dixit moyses ad aaron. Tolle thuribulum et hausto igne
de altari. mitte incensum & super populum tuum ad populum ut roget
pro eis. Nam ita egressa est a domino et plaga deservit. Et cum foret
aaron. et turrisset ad mediam multitudinem. quoniam iam vasti-
bat incendium obtulit thymiana. et stans inter mortuos
et viuentes pro populo deprecatus est. et plaga cessavit. Fuit
autem qui perierunt quatuordecim milia et ducenta absque
his qui perierant in seditione thore. Reuersus quoque est aaron ad
moysen ad os tabernaculi federis propter quod interuenit
locutus est dominus ad moysen dicens. loquere ad
xvii **A** filios israel. et accipe ab eis virgulas singulas per co-
munitates suas. auctoritate principum tribuum. Virgas si-
ngulas duodecim. Et uniuscuiusque nomen super scribas virge
sue. Nomen autem aaron erit in tribu leui. et una virga erit
testimonium coram domino. ubi loquar ad te. quoniam ex his elegero. et
mutabit virga eius. et cohibebo a me querimonias filiorum
quibus contra vos murmurant. locutus est moyses ad filios
et dederunt ei omnes principes virgas per singulas tribus
fuerunt quoque virge duodecim absque virga aaron. Quas cum
posuisset moyses coram domino in tabernaculo testimonium
secundum diem regressus inuenit germinasse virgam aaron
in domo leui. et turgentibus geminis eruperant flores
qui folijs dilatatis in amigdalas & fornicati sunt. Pu-
tulit ergo moyses omnes virgas & conspectu ad cunctos
filios israel. viderunt quoque et receperunt singuli virgas suas.
Dixitque dominus ad moysen. Refer virgam aaron in tabernaculum.

testimonij ut sciretur ibi in signum rebellium filiorum israel et que
fuerunt querele eorum ante ne moriantur fecitque moyses sicut pre
ceperat dominus. Dixerunt autem filii israel ad moysen. Ecce consumpti
sumus omnes peribimus. Et nuncius accessit ad thabernaculum domini mo
raturus. Num usque ad interitum tuum defendi sumus? xviii

Omnisque dominus ad aaron. Tu et filii tui et domus patris
tui tecum. portabitis iniquitates sanctuarii: et tu et
filii tui simul. sustinebitis peccata sacerdotum vestri. Et
vos fratres de tribu levi et septimum patris tui sicut totum
preceptum est et ministrant tibi. Tu autem et filii tui minist
rabit in thabernaculo testimonij. Exstantibusque levi ad prop
ter et ad omnia opera thabernaculi. Ita dimittat ad usque sanctu
arium et ad altare non accedant: ne et illi moriantur et vos pariter
simul. Sicut autem fecimus. et exstant in custodia thabernaculi
et in omnibus testimoniis eius. Alienigena non intrant vobis.
Exstant in custodia sanctuarii et in ministerio altaris.
ne oriatur indignatio super filios israel. Ego dedi vobis fratres
vestros leuitas de medio filiorum israel et tradidi domui domini
ut seruiant in ministerijs thabernaculi eius. Tu autem et fi
lii tui custodite sacerdotum vestrum et omnia que ad cultum
altaris pertinent et intra velum per sacerdotes administrantur.
Si quis extraneus accesserit occidetur. Locutus est dominus ad
aaron. Ecce dedi tibi custodiam principalem in ecclesia. Omnia
que sanctificantur a filiis israel tibi tradidi. et filijs tuis pro officio
sacerdotali legitima sempiterna. Hoc ergo accipies de his
que sanctificantur: et oblata sunt domino. Omnis oblato
et sacrificium. et quicquid pro peccato atque delicto redditur in
et redit in sancta sanctorum tui. erit et filiorum tuorum. In situ
ario comedet illud. Vires tamen cedent ex eo. qui consecrum
est domino. Primitias autem quas voverunt et obtulerunt
filii israel. tibi dedi et filiis ac filiabus tuis iure perpetuo. Qui
mundus est in domo tua vescetur ex eis. Omnes medullas
olei et vini ac frumenti quicquid offerunt primitias domino
tibi dedi. Omnia frugum novicia que tignit humus. et
quae deportantur: cedunt in vestris tuis qui mundus est in do
mo tua vescetur ex eis. Omne quod exuere dederunt filii israel
tuum erit. Quicquid primum erumpet evolva cuncte carnis

quam offerunt domo sine ex hominibus sine de peroribus fuerit in
 mure aut graduntaxat ut pro hominibus primogenito. Panem
 pias. et omne animal quod in mundum est redimi facias. Et
 redemptio erit pro uno mensem. satis argenteis quingis pon
 deris sanctuarii. Sicutus xx obolos s. primogenita aut domus
 et omnis. et capre. non facias redimi. quia sanctificata sunt
 domo. Sanguinem tantum coram fundes super altare. et adipe
 adoles in suavisimum odorem domo. Carnes vero mystum
 tum cedent. sicut potissimum offeratum. et azims dexte tue
 erunt. Omnes primicias sanctuarii quas offerunt filii
 duo tibi dedit et filijs ac filiabus tuis iure perpetuo. partem
 sanctis scripturam coram domo. tibi ac filijs tuis. Dixit
 quod dominus ad aaron. In terra coram nihil possidebit nec habebit
 partem inter eos. Ego pars et hereditas tua in medio filijs
 israel. filijs autem levi dedit omnes decimas istas in possessionem
 pro ministerio quo seruiunt michi in tabernaculo. fedus
 ut non accedant ultra filij israel ad tabernaculum fedus. ne
 committant peccatum mortiferum. sicut filijs levi michi in
 tabernaculo. sicut et portantes peccata populi. legatum semper
 meum erit in generationibus vestris. Nichil aliud possidebunt decimas
 oblationis. quas in usus coram et necessaria sepebam loca.
 quod est dominus ad moysen dicens. Praepe leui. ac decima. et
 accipitis a filijs israel decimas quas dedit vobis primicias coram
 offerte domo. id est decimas partem domus. ut reputet vobis
 in oblationem primitiarum tam de arvis quam de torcularibus
 et vinis. quorum accepistis primicias offerte domo et da
 ca aaron sacerdoti. Omnia que offertis ex decimis et in de
 uaria domus sepebat optima electa tunc erunt. Dices
 ad eos. Si preclara et meliora quicquid obtulerit ex decimis
 reputabit vobis quasi de arca. et torculari. Dederunt primicias
 et comeditis eas in omnibus locis vestris tam vos quam familie vestras
 quia sanctum est pro ministerio vestro quo seruit in tabernaculo
 sicut et non peccabitis. super hoc coram vobis et primicias
 reservantes ne polluatis oblationes filiorum israel et mortuum

salis

lente domus
 et adhibet
 et ipse dominus
 dicit accipit

xx

Propterea quod est dominus ad moysen et aaron
 dicens. Ista est religio victimae quam offerunt domo
 prope filijs israel. ut adducant ad te victimam:

iustum erat integre in qua nulla sit macula. nec portauerit
 iugum. Tradet qz cum Eleazar sacerdote. qui ductam ex
 castra iuocabit in aspectu omni. et tunc digitum in san
 guine eius asperget cum fides tabernaculi septem vicibus. obmor
 tui enim sunt videntes tam pelle et carnis eius qm sangui
 nem et fimo flammis tradet. Alium quoqz cedrum et yso
 pum qz bistiunt sacerdos mittit in flammis que vocat. vocat
 et denum tunc loti vestes et corpora suorum suo impedit in
 castra. committat qz erit vsqz ad vespam. Et ille qui ob
 scit eam lauat vestimenta sua et corpus et in mundum erit
 vsqz ad vespam. Colliget aut vir mundus omnes vacce et cfa
 et eos extra castra in loco purissimo vt sint multitudinem
 filiorum isrl in custodiam et magnam assersione. quia ppter
 vacca robusta e. Cuius lancet. qui vacce portauit tunc ve
 stimenta sua mundus erit vsqz ad vespam. habebunt hoc fi
 lii isrl et advene qui habitant inter eos. scilicet in die ppetuo. Cui
 tingerit cadaver hominis et ppter hoc septem diebus sunt mundus
 aspergetur ex hac aqua die tunc e septimo et sic mundabitur.
 Si die tunc aspergetur non sunt septimo non poterit mundari. Dnm q
 tingerit humane anime mortuum. et aspergetur ex hac com
 munionem non sunt polluet tabernaculum dnm et pbit exstet quia
 aqua expiationis non est asperget. mundus erit et manebit
 spurcia eius super eum. Ista lex hominis qui moritur in tunc
 deinde. Omnes qui intrantur tentorium illius et vasa
 vasa que ibi sunt polluta erunt septem diebus. Vasa qd non
 habuerit operculum nec ligaturas desuper mundum erit. Si
 quis in agro tingerit cadaver occisi hominis aut psc mortui sine
 os illius vel sepulchrum mundus erit septem diebus. tollent qz de
 tuerit qz aspergetur aqua vacce et mittent aquas vmas sup
 eos in vasa in quibus cum homo mundus tingerit yso
 pum asperget ex eo omne tentorium et tunc suppellectilem. et
 homines hunc contagione pollutos atqz hoc non mundus
 lauat et p. et vestimenta sua. et in mundus erit vsqz ad vespam
 Si quis hoc tunc non sunt expians pbit anima illi
 de medio tunc quia sanctuarium domus polluit et non est aqua
 expiationis asperget. Et hoc preceptum legitimum sempiternum

2. mortuus

ipse quoque qui aspergit aquas lauabit vestimenta sua Omnis
 qui tetigerit aquas expiationis immundus erit usque ad vesperum :
 Quicquid tetigerit immundum immundum faciet et anima que horum
 quippiam tetigerit immunda erit usque ad vesperum .

xx

Ueneruntque filii israel et omnis multitudo in desertum
 syn mense primo . et mansit populus in Cadese Moab
 est ibi maria . et sepulta in eodem loco . Cumque indi-
 geret populus aqua conuerunt ad vesperum moysen et aaron et
 verbi in seditione dixerunt Verum p[er]ficeremus inter fratres nostros
 coram domino Cum eduxisset eorum dominum in solitudinem ut et in
 et inuenta uia moramur et ducere nos fecisset ascendit & expe-
 et adduxisset nos in locum istum pessimum Cui fieri non potest quia
 nec fuitum erunt nec vineas . nec malagranata . ne superet
 aquam uo habeat ad bibendum Ingressusque moyses et aa-
 dimissa multitudo tabernaculum sedens conuerunt primum
 in terram . clamaueruntque ad dominum atque dixerunt D[omi]ne
 deus exaudi clamorem populi huius . et appere eis thesaurum
 tuum fontem aque viue ut satiati cesset murmuratione eorum
 et apparuit gloria domini super eos Locutusque est dominus ad mo-
 sen dicens Tolle virgam et congrega populum tuum et aaron
 frater tuus . et loquimini ad petram coram eis . et illa da-
 aquas Cumque eduxisset aquam & petra daret omnis uisus
 et inuenta eius Quia igitur moyses virgam que erat
 in conspectu domini sicut preceperat ei Et congregata mul-
 tudo ante petram Dixitque eis Audite rebelles & mercedem
 vestram & petra hac vobis aquam poterimus eire Cumque
 eleuasset moyses manum . percussit virga bis filicem eg-
 se sunt aque largissime ita ut populus biberet et immen-
 Dixitque dominus ad moysen et aaron Quia non credidistis
 ut sanctificaretis me coram filiis israel . non introductio
 hos populos in terram quam dabo eis Hec est aqua con-
 ductus ubi migrati sunt filii israel contra dominum et sanc-
 tificatus est in eis Misit interea nuntios moyses ad Cadese
 ad regem edom qui dixerunt Hec mandat frater tuus israel
 Nescitis omnes laborem qui apprehendit nos . quomodo deser-
 zunt patres nostri in egyptum . et habitauerunt ibi multo
 tempore Afflixeruntque nos egyptii et patres nostros . et

quomodo clamauerunt ad dominum et exaudiverunt nos miseris angelum sum qui eduxerit nos de egipto. et ecce sumus in urbe caedes que est interuenis finibus tuis posita. Obsecramus ut nobis liceat transire per terram tuam. Non ibimus per agros nec per vineas. non bibemus aquas de puteis tuis sed quidem viam publicam. nec ad dextram nec ad sinistram declinabimus. donec transierimus terminos tuos. Cui respondit edom:

quid miratur exaudire
superior videtur in more
h. p. v. c. p. m.

Non transibis per me alioquin armata occurram tibi: Dixeruntque filii israel per terram viam gradiemur. et si bibemus aquas tuas. nos et pecora nostra dabimus quod iustum est. Nulla erat in pace difficultas tantum velociter transierimus. At ille respondit. Non transibitis. Statimque egressus est obuius cum infinita multitudine et manu forti. nec voluit aquas deprimi ut concederet transitum per fines suos. Quam obrem dixerit ab eo israel. Cumque castra mouissent de caedes venerunt in montes hor. qui est in finibus terre edom. ubi locutus est dominus ad moysen. Pergat inquit aaron ad populos suos. non enim mitabit in terram quam dedi filiis israel. eo quod incredulus fuit eis. meo ad aquas contradictionis. Tolle aaron et filium eius ann eo. et dices eos in montem hor. Cumque in montem preuenisset sua. Indues ea eleazarum filium eius. et aaron colligetur. et morietur. ibi fecit quod moyses ut preceperat deus. et ascenderunt in montes hor coram omni multitudine. Cumque aaron spoliasset vestibus suis. Induit hijs eleazarum filium eius. Illo mortuo in montis supercilio. descendit cum eleazaro. Omnis autem multitudo videns occubuisse aaron. flevit super eum sex diebus per universas familias israel.

Quod cum audisset chananeus rex arad. Inuasit qui habitabat ad meridienem. Venisse scilicet israel per exploratorum viam. pugnavit contra illum. et victor exiens dixit ex eis predam. At israel voto sedulo oblitus aut si tradiderit populum istum in manum meam. delebo urbem eius. Et audivit quod dominus precepit israel. et tradidit chananeum. Cuius ille interfecit subversis urbibus eius. et vocavit nomen loci istius hor. id est anathema profecti sunt autem de monte hor per viam que ducit ad mare rubrum ut circumirent terram edom.

et cedere cepit populum timor et laboris locutusque populus contra
dominum et moysen ait Cur conuersi nos de egypto ut moreremur
in solitudine De est panis non sunt aque Anima nostra iam
nauseat super cibo isto tenuissimo Quia obrem misit dominus in populum
ignitos serpentes ad quorum plagas et mortes plurimorum
veniunt ad moysen atque dixerunt Peccatum quia locuti sumus
contra dominum et te Ora ut tollat a nobis serpentes Oramus moyses
pro populo et locutus est dominus ad eum et fac serpentes euerni
et pone eum pro signo Cum prussus aspexerit eum viuet
Fecit ergo moyses serpentes euerni et posuit eum pro signo
Cumque omnes prussi aspicerent sanabantur Profectusque filius
castrametati sunt in obsequio Unde egressi fixerunt tentoria
in hytaborum solitudine que respicit moab contra orientalem
plagam et inde monentes veniunt ad torrentem Zared
Cumque relinquenter castrametati sunt contra arnon qui
est in deserto et preeminet In finibus amorrei Signumque
non terminus est moab Dimidens moabitae et ammoniacae
Unde dicitur in libro beliorum domini Sicut fecit in mari
rubro sic faciet in torrentibus arnon Scopuli torrencium
inclinati sunt ut requiescerent in arnon et requiescerent
in finibus moabitae Ex eo loco apparuit puteus super quo
locutus est dominus ad moysen Congrega populum et dabo ei aquam
Tunc cecinit israhel carmen istud Ascendat puteus toni
nebant puteus quem foderunt principes et parauerunt ducem
multitudinis in datore legis et in baculis suis Profectusque
de solitudine mathanai de mathanai nahaliel in bamoth
Bamoth vallis est in regione moab in vertute phasga et
quod respicit contra desertum Misit autem israhel nuncios ad
seon regem amorreorum dicens Obsecro ut transire multi
liceat per terram tuam Non destuabimus in agris et vineis
non bibemus aquas ex puteis Via regia gradiemur donec
transierimus terminos tuos Cum concedere uoluit ut transiret
israhel per fines suos quin potius exercitu congregato cecidit
est obuiam in deserto et venit in hasa et pugnauit contra
eum a quo prussus est mare gladii et possessa est terra eius ab
arnon usque ad iabboc et filios Ammon quia forte perfidio

743.
122.
tenebantur terminum ammonitarum. Tulit ergo israhel omnes ciuitates eius
et habitauit in urbibus amorrei in esebon scilicet et in uirulis eius. Vnde
esebon sunt urbes sion amorrei. Cui pugnauit contra regem mo-
ab et tulit omnes terram que dicitur illius fuerat. usque ad arnon
Vnde dicitur in proverbio Venite in esebon et edificetur et consti-
tuatur ciuitas. Sion. Signus egressus est de esebon flamma de
opido sion et deuorauit aras moabitaram et habitatores
exteriorum arnon. Vnde tibi moab perusta prope iherosolymos. Dedi fi-
lios eius in fugam et filias in captiuitate regis amorreorum
sion. Iugum ipsorum disperi ab esebon usque ad dybon. Lass
peruenit in opse et usque ad medaba habitauit itaque israhel
in terra amorrei. Misitque moyses qui explorarent iazer. tunc
ceperunt vitulos et possederunt habitatores. Verteruntque se
et ascenderunt per viam basan et occidit eis og rex basan
cum omni populo suo pugnatum in edraim. Dixitque dominus ad mo-
sen ne timeas eum quia in manu tua tradidi illum et
omnes populum ac terram eius. Faciesque ei sunt facta sion regi
amorreorum habitatores esebon speraauerunt uentum et timor
cum filiis suis. Vniuersumque populum eius usque ad nitraon
et possederunt terram illius. xxii

Dixitque og castrametati sunt in campestribus moab
ubi trans iordanem. De quo sita est. Videntes autem
balach filius sephor omnia que fecerat israhel amorreo
et quod permississent eum moabite et impetum eius ferre non
posset. Dixit ad maiores natu median. Ita delebit hic
populus omnes qui in nostris finibus commorantur. quod solet
bos herbas usque ad radices corpore. Ipse enim erat eo tempore
rex in moab. Misit ergo nuncios ad balach filium beor
hazuelum qui habitabat super flumen. Eze filiusque amon
ut vocarent eum et dicerent. Ecce egressus est populus ex e-
gipto. Cui operum superfluum tunc sedens contra me. Veni
iherusalem et maledic populo huic qui fortior me est. si quomodo
possum protegere et curare eum de terra mea. Non enim quod be-
nedictus sit cui benedixeris et maledictus in quem maledicta
congressus preceperunt seniores moab et maiores natu
median habentes divinationis precium in manibus suis.

Unicuique venissent ad Balaam et narraissent ei omnia verba Balach.
Ille respondit. Manete h' nocte et respondetis quicquid dixerit michi
dominus. Manentibus autem illis apud Balaam. venit dominus et ait ad eum
Quid sibi volunt homines isti apud Balach filium sephor
rex moabitarum misit ad me dicens Ecce plus quam egressus
est de egipto opperire superficiem terrae. Veni et maledic eis ut
quomodo possim abire eum. Dixitque dominus ad Balaam. Noli ire tu
cumque maledicas populo quia benedictus est. Cum mane con
surgens dixit ad principes. Ite in terram vestram quia prohibuit
mihi deus venire vobiscum. Renueruntque principes dixerunt
ad Balach. Noli Balaam venire nobiscum. Rursum illi
multo plures et nobiliores quam ante miserat misit. Cum autem
venissent ad Balaam dixerunt. Sic dicit Balach filius
sephor. Ne cunctas venire ad me paratus sum honorare
te et quicquid volueris dabo. Veni et maledic populo isti. Respondit
Balaam. Si dederit michi Balach plenam domum suam ar
genti et auri non poteris immutare verbum domini mei ut
plus vel minus loquar. Obsecro. ut hic maneat et hanc
nocte ut scire queam. Quod michi rursum responderat dominus
venit ergo dominus nocte ad Balaam et ait ei. Si vocare te vene
runt homines isti surge et vade cum eis. Ita dimittat
ut quod tibi precepit facias. Surrexit Balaam mane et se
cit asina profectus est cum eis. Et iratus est deus stetit
que angelus domini in via contra Balaam qui sedebat super asinam
et duos pueros habebat secum. Cernens asina angelum
stantem in via euaginato gladio avertit se de itinere et
ibat per agrum. Quam cum verberasset Balaam et
vellet ad semitas redire. Stetit angelus in angustis
duarum matorum quibus vinee tangebant. Quam vi
dens asina inmixit se pueri et attinuit sedentis pedem.
At ille utrum verberabat eam et inquisivit ad locum
angustum transiens ubi nec ad dextram nec ad sin
istram poterat deviare obviis stetit. Cumque vidisset
asina stantem angelum cecidit sub pedibus sedentis. Quam
iratus vehementer. credebat fuisse latera eius. Apperuit
que dominus opus asine et loquuta est. Quod feci tibi Cur persequeris

ecce iam tertio respondit balaam quia commiserat et illustra
 michi viam hanc gladium ut puerum dixit quod asina trionle
 al tui sum cui semper ostendere ostendisti usque in puerum dixit
 Dic quid simile unquam fecerim tibi ut ille ait Linquenda
 protinus apparuit dñs oculos balaam et vidit angelum
 donu stante in via exaginato gladio adorant quod cum
 puer in terram cui angelus Cur inquit fac verberata
 asina tuas Ego veni ut adversarer tibi quia puer est
 via tua michi quod contraria Et nisi asina detinasset a via
 dñs locum resistenti te occidisset et illa videret Dixit ba-
 laam peccavi nesciens quod tu stares contra me et nunc
 displicet tibi ut vadam reuertar Aut angelus videret
 istas Sed et quare ne aliud quam preperio tibi loquar
 Igitur cum principibus Et cum audisset balaam
 ingressus est mortuum cum in opidum morabitur
 quod situm est inter fines arnon Dixit quod ad
 balaam Nisi nuntios ut vocarent te Cum ne scitum
 venisti ad me Cur quia mercedem advenam tuo reddere
 nequeo Cum ille Redi Ecce asinum Linquenda potueris
 loqui aliud nisi quod dñs posuit in ore meo Preter
 ergo simul et reuerunt in urbem que in extremis re-
 gni eius finibus erat Cumque occidisset omnes et bonos
 balaam misit ad balaam Et principes qui cum eo erant
 nuntiati Mane autem facto dixit cum ad eum ad exercitum
 baal et nuntius est extremas partem populi xxiii
O dixit quod balaam ad balaam Edifica michi hic
 septem aras et para totidem vitulos eiusdem
 quod numeri arietes Cum quod fecisset iuxta ser-
 monem balaam imposuerunt simul vitulum et arie-
 tem super aram Dixit quod balaam ad balaam Sta puer
 super iuxta holocaustum tuum Domine vadam si forte oc-
 cidet michi dñs et quodcumque nuparavit loquar tibi Cumque
 abisset velociter occidit ei dñs loquutus quod est tu balaam
 Septem inquit aras erexi et imposui vitulum et
 arietem de super Dñs autem posuit verbum in ore eius
 et ait Revertere ad balaam et haec loqueri Reversus

invenit stantem balach iuxta holocaustum suum et omnes principes moabitarum Assumpta quoque parabola sua dixit De Aran advenit me balach rex moabitarum de montibus orientis. Veni inquit et maledixi iacob propterea et detestari israel et nomen maledictum cui non maledixit deus Quia ratione detester quem deus non detestatur De finibus filiis vidbo eum et de collibus considerabo illum Populus solus habitabit et inter gentes non reputabitur Quis enim numerare possit pulverem iacob et nosse numerum stirpis israel Morietur anima mea morte iustorum et fiat nominis mei horum similia Dixit quoque balach ad balaam Quid est hoc quod agis ut maledices inimicas meis vocavi te et tu contrario benedixisti eis Cui ille respondit Num aliud possum loqui nisi quod iussit deus Dixit ergo balach ad balaam Veni mecum in alium locum vnde partem israelis videas et totum videre non possis et inde maledixito ei Cuius duxisset eum in locum sublimem super verticem montis phasga Edificavit balaam septem aras et impositis de super vitulis arietibus Dixit ad balach Sta hic iuxta holocaustum tuum donec ego pergam obvius deo Cui cum occurrisset deus posuisset quod verbum in ore eius ait Revertere ad balach Et hec loquens ei Reversus invenit eum stantem iuxta holocaustum suum et principes moabitae cum eo Ad quem balach Quid inquit locutus est dominus deus ille assumpta parabola sua ait Sta balach et audivisti audi fili sopher Non est deus quasi homo ut mecum uter ut filius hominis ut mittetur Dixit ergo et non facit Locutus est et non implebit Ad benedicendum adductus sum benedictiones prohibere non valeo Non est iudicium in iacob Nec videtur simulacrum in israh Dominus deus eius cum eo est et clauget victorem regis in illo Deus conruit cum de egipto Tunc fortitudo similis est amercionis Non est augurium in iacob nec divinatio in israh Templum suum dicitur iacob et israeli quid operatus sit deus Ecce populus ut leena consurget et quasi leo erigetur Non

ad aliam tunc et antea
ita ita 247.

at

[illegible]

Nomine dei mei ut vel boni quid vel mali proferam ex corde meo
Et quicquid dominus dixerit hoc loquar verumtamen pergens ad populum
inveniri dabo tibi consilium. quid populus tuus hunc populum faciat
extremo tempore. Sumpta igitur parabola rursus ait di-
xit balaam filius beor. dixit homo cuius obitatus est oculis dixit
audite finem dei qui novit dorsum alarum et visceres
omnipotentis videt qui cadens apertis habet oculos. Videbo enim si non
modo intuebor illum sed non prope. Orietur stella ex iacob et con-
surgit virga de israel et percussit duces moab. Vastabitque oves
filios beor et erit iudicia possessio eius. Hereditas sepe redet
unius finis. israel vero fortiter aget. De iacob erit qui domiet
et reliquias civitatis. Unusque videns amalech assimiles parabola
ait. Principium gentium amalech cuius extrema percutitur. Vidit quod
enim et assimiles parabola ait. Robustum est quid sitatum
tuum. si si in petra posueris nidum tuum et fueris electus de stu-
pe. Etiam si in manu potens permanere. Assur enim capiet te. Assu-
pta quod parabola. iterum locutus est. heu quis vultus est
quando ista faciet deus. Venient in iudiciis de italia.
superabunt assirios vastabuntque beor. et ad extremum
etiam ipsi peribunt. Surrexitque balaam et reversus est in locum
suum. balaam quoque via qua venerat rediit.

xxv

Quorabatur autem eo tempore israel in setim et formatus
est populus cum filiabus moab. que vocaverunt eos ad
sacrificia sua. at illi comederunt et adoraverunt deos
eorum. Iniciatus quod est israel beelphégor et iratus aut dominus ad
moysen. Tolle multos principes populi et suspende eos cum sole
in patibulis ut avertatur furor meus ab israel. Dixit quod mo-
yses ad iudices israel. Deridat unusquisque proximos suos qui
iniciati sunt beelphégor. Et ecce unus de filiis israel intravit
toram fratris sui ad sortorum iudicantem. mo-
se et omni turba filiorum israel. qui stabant ante fores tabernaculi.
Quod cum vidisset principes filius elazar filii aaron sacerdos.
Surrexit de medio multitudinis et arrepto pignore in quo
fuit est post virum israelitarum in lupanar et profudit ante
fuerunt virum sed et mulieres in locis genitalibus. Cessavit
quod plaga a filiis israel. occisi sunt sex milia hominum.

Quare domi ad moysen Incece filius cleazari filii aaro
sacerdotis auertit iram meam a filiis israel quia zelo
meo commotus est contra eos ut non ipse deletem filios israel
in zelo meo. Idcirco loquere ad eum. Ecce do ei pacem factam
mei. et erit tam ipse quam semini eius partem sacerdotum sem
pitem. quia zelatus est pro deo suo et expulit scelus
filiorum israel. Aut autem nomen viri israelite qui occisus
est cum madianitide zambezi filius salu. Dux de cognata
cone et de tribu symeonis. Porro mulier madianitidis
que prius missa est vocabatur thozbi filia sue principis
nobilissimi madianitarum loquutus est dominus ad moysen
dicens. Hostes vos faciunt madianite et percutite eos
quia et ipse hostis egerunt contra vos. et decipere intendit
per idolum phogor et thozbi filiam domus madianis oro
rem suam que percussa in die plage pro sacrilegio phogor
est quasi rorem sanguis effusus est. **xxi**
Per dixit dominus ad moysen. et cleazarum filium aaro
sacerdotem. Numerate omnes summam filiorum
israel a viginti annis et super perdonos et conuersiones
suas multos qui proper ad bella procedere. locuti sunt itaque
moyses et cleazar sacerdos in campestribus morab supra
iordanem contra desertum. ad eos qui erant a viginti annis
et super. secundum domum impararunt. Quorum est numerus Ruben
primogenitus israel secundum filius enoch a quo familia eno
chitae et phalu a quo familia phalitae et esrom a quo
familia esromitarum. et thazim a quo familia thazim
itae. haec sunt familiae de stirpe ruben quarum numerus
numerus est quadringenta tria milia et septingenti triginta
filius phalu eliab secundum filii nanubel. et dathan et
abiron. Ista sunt dathan et abiron principes ipsi qui
surrexerunt contra moysen et aaron in seditione. thore
quando contra dominum rebellauerunt. et apprensus fuit os
suum deuoravit thore morientes plurimos quando commisit
utrumque. et per viros. et factum grande miraculum. ut thore
peremite filii eius non perirent. Filii symeon per cognata
cones suas namubel ab hac familia nanubelitarum.

¶ Jam ab hoc familia Jomuntarum Jacum ab hoc familia
Iachuntarum Zare ab hoc familia Zareitarum Saul ab
hoc familia Saulitarum hec sunt familie & sunt
mox quare nris omnes viginti duo milia ducenti filii
Baad per cognationes suas Sephon ab hoc familia se
phontarum aggitaz. Simi ab hoc familia simitar
Ozi ab hoc familia ozmitaz heri ab hoc familia he
ritaz. Azod ab hoc familia azoditaz. Azikel ab hoc
familia azikelitarum. Iste sunt familie Baad quare
omnes nris sunt quadraginta milia quingenti filii
Judith et Onan. qui ambo mortui sunt in terra chana
an. Gnerunt q filii. mda per cognationes suas Sela
a quo familia Solaitaz. Phares a quo familia pha
reitaraz. Zare a quo familia Zareitaraz. Porro filii
phares a quo esrom. a quo familia esromitaraz. Et
Amul a quo familia amulitaraz. Iste sunt familie mda
quare omnes nris sunt septuaginta milia quingenti
filii Issachar per cognationes suas thola a quo familia
tholaitaraz. Pina a quo familia pinaitaraz. Zuph
a quo familia Zupbitarum. Semiam a quo familia
a semiamitaraz. Hec sunt cognationes issachar quare
numero sunt sexaginta quinq milia trecenti filii Zab
ulon per cognationes suas Sured a quo familia sandi
tarum. Helon a quo familia helonitaraz. Jajel a quo
familia Jajelitaraz. Hec sunt cognationes Zabulon
quare nris sunt sexaginta milia quingentoz. Filii
Joseph per cognationes suas manasses et effraim de
manasse ortus est machir. a quo familia machiritaz
Machir genuit galaad a quo familia galaditarum
Balaal habuit filios vezar a quo familia vezaritaraz
et eler a quo familia eleritaraz. et asriel a quo fami
lia asrielitarum. et sechem a familia sechemitaraz
et semda a quo familia semdiataraz. et epher a quo
familia epheritarum. Fuit aut epher pater Sialpha
ad qui filios no habebat s. cum filiis quare ista se
nomina Maala. et noa. et egla. et melcha. et tresa

Hec sunt familie manasse et numerus eorum quingenta
 duo milia septingentes. Filii autem effraim per cognationes
 suas fuerunt in Sushala a quo familia sushalataem
 berger a quo familia bergeraz porre filius sushala
 ut heron a quo familia heronitaz hec sunt cognatio-
 nes filiorum effraim. Quorum nomen sunt xxx duo milia
 quingentes. Ista sunt filii ioseph per familias suas
 filii beniamin in cognationibus suis. Balce a quo fami-
 lia balceitaz. Azbel a quo familia asbelitaz. Su-
 phan a quo familia suphanitaz. Vaphan a quo fami-
 lia vaphanitaz. Filii Balce heret et nocman. De
 heret familia hereditaz. De nocman familia noema-
 nitaz. Hii sunt filii beniamin per cognationes suas
 quorum nomen sunt xlv milia septingentes. Filii daan per
 cognationes suas suphan a quo familia suphanitaz.
 Hec sunt cognationes daan per familias suas omnes fue-
 rint quorum nomen erat sexaginta quatuor milia quingentes.
 Filii aser per cognationes suas venma a quo
 familia venmantaz. Nessim a quo familia nessimaz.
 Hec a quo familia buetaz. Filii aser a quo familia
 abetaz et melchiel a quo familia melchitaz. Rom
 autem filius aser fuit. Hec cognationes filiorum aser
 et numerus eorum. l. iiii. milia quadringentes. Filii ne-
 ptalim per cognationes suas hiesiel a quo familia
 hiesielitaz. Buni a quo familia gumtaz. Nesser
 a quo familia nessimaz. Sollem a quo familia
 sollemitaz. Hec sunt cognationes filiorum neptalim per
 familias suas. quorum nomen xlv milia quingentes. Ista
 est summa filiorum israel qui recensiti sunt sexcenta
 milia. et mille septingenti triginta. Locutusque est
 dominus ad moysen dicens. Istas dimidetur terra iuxta
 numerum vocabulorum in possessiones suas. plures
 maiorem partem dabis et paucioribus minorem. Sin-
 gulis sicut nunc recensiti sunt tradetur possessio.
 Ita dimittat ut forte etiam tribus dimidat et
 families. Quicquid forte exegerit huius plures accipiet.

et paterfamilias hic quoque numero filiorum levi per fami-
lias suas. Gerson a quo familia gersonitarum. Caath
a quo familia caathitarum. Merari a quo familia merari-
tarum. Hec sunt familie levi. Familia levi. Familia
geron. Familia moosi. Familia mus. Familia thori. At
vero Caath genuit amram. qui habuit uxorem Jocabeth
filiam levi. que nata est ei in egypto. Hec genuit vno suo
amram filios Aaron et moysen. et mariam sororem
eorum. De aaron nati sunt nadab et abih. eleazar
et ythamar. Et quia nadab et abih mortui sunt cum
obtulissent ignem alienum coram domino. Fueruntque
omnes qui numerati sunt xxiii milia generis masculi
in ab vno mense et supra. qui non sunt recensiti inter
filios israel. Nec eis tunc tetra data est possessio. Hic est
numerus filiorum israel. qui descripti sunt a moysen et
eleazaro sacerdote in campestribus iordanis super iordanem
contra Jericho. inter quos nullus fuit eorum qui ante
numerati sunt a moysen et aaron in deserto sinai. Pre-
dixerat enim dominus quod omnes morerentur in solitudine illa.
Remansit ex eis nisi taloph filius yephone et Josue filius

XXIII Accesserunt autem filie salphaad. // **XXIII**
filii epher. filii galaad. filii machir filii manasse
qui sunt filii Joseph. quare sunt nomina ma-
ala. et noba. et gogla. et melcha. et thesa. steteruntque
coram moysen. et eleazaro sacerdote. et cunctis principibus
populi. ad ostium tabernaculi fedoris. atque dixerunt. pater
noster mortuus est in deserto. nec sunt in seditione que contra
ta est contra dominum sub chore. sed in peccato suo mortuus
est. hic non habuit mores filios. Cur tollatur nomen eius illius
de familia sua. quia non habet filium. Date nobis possessiones
inter cognatos patris nostri. Responditque moyses cum eorum
ad iudicium domini. Cum dixit ad eum. iustam rem posu-
launt filie salphaad. Da eis possessiones inter cogna-
tos patris sui. et ei in hereditatem succedant. Et filios
autem israel loquens her. homo cum mortuus esset absque filio
ad filiam eius transibit hereditas. Si filiam non haberet

psalmus
et talia
et talia

habebit successores fr̄es suos. Et si et fratres non fuerint. Dabit
hereditatem fratribz patris eius. Sin aut nec patres habuerit.
Dabitur hereditas huius qui ei proximi sunt. Erat qz hoc filius
isrl̄ scdm̄ legē p̄petua. sicut p̄cepit dñs moysi. Dixit qz
dñs ad moysen ascende in montem istum abazim et
contemplare inde terram quā daturus sum filiis isrl̄. Cumqz
videret eum ibis et tu ad pplm̄ tm̄. sicut iunt frater tuus
aaron quia offendisti me in deserto dñm̄ in contradi-
tione multitudinis. nec sanctificare me voluisti coram dñō
aquis. Hec sunt aque contradictionis in deserto. deserto
Cum respondit moyses. prouideat dñs dñs spiritui
omnis carnis hominū qili sit super multitudinem hanc.
ut possit exire et intrare ante eū. et conue't illos vel in-
roduce. Sic sit pplus domini sicut oves absqz pastore. Di-
xit qz dñs ad eum. Tolle Josue filium meū virum in
quo ē spūs dei. et pone manū tuā super eum. Cum sta-
bit coram Eleazaro sacerdote. et omni multitudine et
dabis ei p̄cepta iuncta videntibz. et p̄tem glorie tue. ut
audiat eum omnis synagoga filiorū isrl̄. pro hoc. Si quid
agendum erit. Eleazar sacerdos consulat dñm̄. Ad verbum
dñi egredietur et ingredietur ipse. et omnes filii isrl̄ cu-
co. et cetera multitudo. Scit moyses ut p̄ceperat dñs.
Cumqz Iussit Josue. statuit eum coram Eleazaro sa-
cerdote et omni frequentia ppli. Et impositis capiti eius
manibz. iuncta replicant que mandauerat dominus

Dixit quoque dominus ad moysen. prope
filios israel et dices ad eos. oblationem meam et
panes et incensum odoris suavisissimi. offerre per
tempora sua. Hec sunt sacrificia que offerre debetis.
Agnos anniculos immolantes duos. Quotidie in hoc
locustum sempiternum. Vinum offeret mane. et alterum
ad vesperam. Decimas partem epini simile que conspersa sit
oleo purissimo. et habent quartam partem hyssopi. Solocum
sunt iuxta est quod obtulistis in monte sinai. et odorem
suavisissimi incensi domini. et libabit vinum quartam partem
hyssopi. per annos singulos in sanctuario domini. Altera pars

agnum similiter offeret ad vespertinam iuxta omnes ritum
sacrificii matutini. et libamentorum eius oblatoz suavit
simum odoris domino. Die autem sabbati offeret et duos agnos
anniculos immaculatos. et duas decimas simile oleo qssit
in sacrificia. et liba. que rite funduntur per singula sabbata
in holocaustum sempiternum. In faciendis autem istis in
mensum exordis offeret holocaustum domino vitulos de
armento duos. Arietes vnum. agnos anniculos septem im
maculatos sex. et tres decimas simile oleo qssit in sacrificio
per singulos vitulos. et duas decimas simile oleo qssit per
per singulos arietes. Decimas decime simile ex oleo in sacrificio
per agnos singulos. holocaustum suavitissimi odoris atqz melle
si est domino. libamenta autem vini que per singulas fundenda
sunt victimas ista erunt. Media pars vini per singulos vitulos.
tertia per arietes. quarta per agnum. hoc erit holocaustum per
omnes menses. qui sibi anno prete sunt dunt. huiusmodi quoqz
offeret domino pro peccatis in holocaustum sempiternum cu
libamentis suis. Mense autem primo. quartadecima die
mensis phase domus erit. et quinquagesima die sollemnitas.
septem diebus restentur azimis. quare dies prima vena
bilis et sancta erit. et omne opus simile non facietis in ea. offe
re in mensum holocaustum domino. vitulos de armento duos
et arietes vnum. agnos anniculos septem immaculatos. et
sacrificia singulorum ex simila que qssit sit oleo. Tres
decimas per singulos vitulos. et duas decimas per arietes
et decimas decime per agnos singulos. id est per septem agnos
et hircum pro peccato. vnum ut ex preteritis per vobis. per tez ho
locaustu matutinu quod semper offeret. Ita faciet per
singulos dies septem diez in fornitem ignis. et in od
orem suavitissimi domus. qui surgat de holocausto et de
libamentis singulorum. Dies quoqz septima celebrabitur
et sancta erit vobis. Omne opus simile non facietis in ea.
Dies et primitivorum quando offeret uenas fruges
domino explet oblationibus venerabilis et sancta erit. de
opere simile non faciet in ea. Offeret qz holocaustum in odor
suavitissimi duo. vitulos de armento duos. arietes vnum.

Agnum per singulos

et agnos annulos immolatos septem. atq; in sacrificijs corpe
simile oleo assse tres decimas. per singulos vitulos. per ari
etes duas. p agnos decimas decime qui simul sunt agni
septem. hircum q; qui immolatur pro expiatione pter holo
caustum sempiternum et liba eius immolata. Offeretis
omnia cum libationibus suis

xxx

Mensis et septimi prima dies venerabilis et sancta
erit vobis. Omne opus simile non facietis in ea. qz
dies clangoris est. et tubarum. Offeretis qz holocau
stum in odorem suavisimum. duo vitulum de armento vnu
arietes vnu agnos annulos immolatos septem. et in sa
crificijs corpe simile oleo assse tres decimas p singulos vi
tulos. duas decimas pariter. vna decima p agnum.
qui simul sunt agni septem. et hircum p peccato qui offe
tur. in expiatione ppter holocaustu trahendum. cum
sacrificijs suis. et holocaustum sempiternum cum libationibus
solit. eisdem terminis offeret in odorem suavisimum
intensum domo. Decima quoq; dies mensis huius
septimi erit vobis sancta atq; venerabilis. et affligetis animas
vias. Omne opus simile non facietis in ea. Offeret qz holo
caustum domo in odorem suavisimum. vitulum de armen
to vnum. arietes vnu. agnos annulos immolatos
septem. et p in sacrificijs corpe simile oleo assse Tres de
cimas p singulos vitulos duas decimas p arietes. de
cimas decime per agnos singulos. qui simul sunt septem
agni. et hircum p peccato. ab his hinc que offerri p delicto
solent. in expiationem et holocaustu sempiternum in sacri
ficio. et libationibus corpe. Cuncta decima vero die mens
septimi. que vobis erit sancta atq; venerabilis. Omne opus
simile non faciet in ea. s; celebrabit sollemnitate
duo septem diebus. offeret qz holocaustum in odore suavis
simu domo vitulos de armento tresdecim. Arietes duos. ag
nos annulos quaterdecim immolatos. et in libationibus corpe
simile oleo assse Tres decimas p vitulos singulos. qui se
simul vituli tresdecim. et duas decimas arietis vna. id est.
simul arietibus duobus deciman decime. agnos singulos

Septu
mbris

qui sunt simul agni quatuordecim et hircum pro peccato absque holocausto semperiterno et sacrificio et libamine eius. In die altero offeret vitulos decem arietes duos agnos amiculos immolatos quatuordecim. Sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos arietes et agnos rite celebrabit et hircum pro peccato absque holocausto semperiterno sacrificioque eius et libamine. Die tertio offeret vitulos undecim arietes duos agnos amiculos immolatos quatuordecim. Sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos et arietes et agnos rite celebrabit et hircum pro peccato absque holocausto semperiterno et sacrificio et libamine eius. Die quarto offeret vitulos decem arietes duos agnos amiculos immolatos quatuordecim. Sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos et arietes et agnos rite celebrabit et hircum pro peccato absque holocausto semperiterno sacrificioque eius et libamine. Die quinto offeret vitulos novem arietes duos agnos amiculos immolatos quatuordecim. Sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos et arietes et agnos rite celebrabit et hircum pro peccato absque holocausto semperiterno sacrificioque eius et libamine. Die sexto offeret vitulos octo et arietes duos agnos amiculos immolatos quatuordecim. Sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos et arietes et agnos rite celebrabit et hircum pro peccato absque holocausto semperiterno sacrificioque eius et libamine. Die septimo offeret vitulos septem arietes duos agnos amiculos immolatos quatuordecim. Sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos et arietes et agnos rite celebrabit et hircum pro peccato absque holocausto semperiterno sacrificioque eius et libamine. Die octavo qui est celebrandum omne opus simile non faciet. offeret holocaustum in odorem suavisimum domui vitulum unum arietem unum agnos amiculos immolatos septem sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos et arietes et agnos rite celebrabit et hircum pro peccato absque holocausto semperiterno sacrificioque eius et libamine. Hec offeret dominus in sollemnitatibus suis propter peccata et oblationes spontaneas et holocausto in sacrificio tabernaculi et hostiarum pacifica

Paravitq; moyses filios israel omnia quei dñs in **xxx**
 paravit. et locutus est ad principes tribum filiorum **xxx**
 israel. Iste est sermo que precepit dñs. Si quis vir
 votum voverit domino. aut se confirmaverit iuramento. non
 faciet verbum verbum suum. si omne quod promisit implebit.
 Mulier si quippiam voverit. et se confirmaverit iuramento q
 que e in domo patris sui. et in etate adhuc puellari si
 cognoverit per votum qd pollicita e. et iuramentum quo ob
 ligavit animam suam. et taceat votu. voti rea erit. quicq
 pollicita e iuravit. ope non implebit. Sin aut. statim
 et audierit contradixerit p̄ et vota iuramenta eius rata
 erunt. nec obnoxia tenebitur sponsioni. Et q contradixerit
 p̄. Si maritum habuerit. et voverit aliquid. et simul p̄
 sum de ore eius crediens animam illius obligavit iura
 mento. quo die audierit vir. et contradixerit. vota rea erit.
 reddet qd promiserat. Sin aut audiens statim con
 dixerit. et veritas fuit pollicitationes eius. verba q qd
 obfirmaverat animam suam p̄tius erit ei dñs. Vidua
 et repudiata quicquid voverit reddent. Vxor in domo
 viri tui se voto obfirmaverit. et iuramento. si audierit vir
 et taceat. nec contradixerit sponsioni. reddet qd promiserat.
 Sin aut exemplo contradixerit. non tene
 bitur p̄missionis rea. quia maritus contradixit. et
 dñs ei p̄tius erit. Si voverit et iuramento se obfirmavit
 ut per ieiunium et ceteras res abstineat affluat
 animam suam. in arbitrio viri erit ut faciat sine
 non faciat. Et si audiens vir taceat et in altera
 diem distulerit sententiam. quicquid voverat. atq
 promiserat. reddat. quia statim ut audierit. taceat.
 Si aut contradixerit p̄ qm testatur portabit ipse
 iniquitatem eius. Iste sunt leges quas constituit dñs
 moysi inter virum et uxorem. et inter p̄rem et fi
 liam q in puellari adhuc etate est. vel q manet in pa
 rentis domo **xxxii**
Locutus q est dominus
 ad moysen dicens Plurifere p̄mis filios israel
 de madianitis. et sit colligens ad p̄m tuum

tatum qd moyses. Armate nunc vos et nobis ad pugnam
qui possint visionem dñi expetere de madianitis. Illi m
zi de singulis tribubus eligantur ex isrl. qui mittantur ad
bellum. Dederunt qd mulieres de multis tribubus id ē
duodecim milia expediturum ad pugnam. Quos misit mo
yses cum fratre suo eleazari sacerdote. Vasa quoqz sancta
et tubus ad clangendum tradidit ei. Cumqz pugnasset cum
madianitis atqz vicerent omnes viros occiderunt. et regis
eor. emi. et reem. et sur. et hur. et reben. qñqz principes
gentis. Balaam quoqz filiu beor interfecerunt gladio. cepit
qz mulieres eoz et pueros. Omnia qz pecora. et cunctam sin
pallentem quicquid hñe poterant. Depopulati sunt tam
vrbes. qm vrbulos. et castella flamma consumpsit. Et
tulērunt predam et vniuersa que ceperant. tam ex hominibz
qm ex iumentis. et adduxerunt ad moysen et eleazaru
sacerdotem. et ad omnes multitudines filioz isrl. Reliqua
autē utensilia portauerunt ad castra in campestribus ma
m. Iordanis contra jericho. Egressi sunt autē moyses et
eleazarus sacerdos et omnes principes synagoge in otium
sui corā castra. Iurans qd moyses pñcipibz exercitus
ait. Trionis et tentationibz qui venerunt de bello ait.
Cur feminas respicistis? Nonne iste sunt qui deciperunt fi
lios isrl. ad suggestiones balaam. et perverti vos fecerunt
in dño sup sup pñto pñgor. unde et prussus ē pñtis. Cui
cunctas interficite. Cuiusmodi ē genus masculinum et in p
mulis. et mulieres que nonerunt viros in tota ingulata
puellas aut et omnes feminas virgines respicite vobis. e
manete extra septem diebus. Cui occidit homines vñ
occisum tetigere. Iustificatur die tercio et septimo. de omni pñ
sine vestimentū fuit. siue vas et aliquid in utensilia pñti
Decapraz pelibus et pilis. et ligno exiabit. Eleazar
quoqz sacerdos ad viros exercitus. qui pñti nescit sic lo
tus est. hoc est pñtum legis. quod mandavit dñs moysi.
aurum. et argentū. et es. et ferrum. et stannū et pñtis
et omne qd pñt transire per flammam. igne purgabitur
Cuiusmodi aut igne nō pñt sustine. aqua expiationis sufficiat.

Septimo.

et lavabitis vestimenta vestra die sabbati. et purificati postea
castra intrabitis. dixit q̄ dñs ad moysen Tollite primas
eorum que capta sunt ab hominibus vobis ad preces. et ele
azar sacerdos. et omnes principes vbi. Dm̄d̄s q̄ ex
que predam inter eos qui pugnauerunt. et egressi s̄
ad bellum. et inter om̄es reliquam multitudinem et p̄p
ratis ptem dom̄i ab his qui pugnauerunt. et fuerunt in
bello. unam annam de quingentis tam ex hominibus qua
ex bobus. et asinis. et om̄ibz. et dabis eā eleazaro sacerdoti
quia primas dom̄i sunt. Ex media quoq̄ pte filiorum
isrl̄ accipias quinquagesimū caput hominū et bonū
et asinū. et omnium cūctoz animarū. et dabis ea le
uitis qui exstant in custodia tabernaculi dom̄i. Precepit
q̄ moyses et eleazar sicut preceperat dñs. Fuit aut̄ pda
quam exercitus cepit. omnium sexcenta septuaginta
quinq̄ milia. Bonū septuaginta duo milia. asinū sexa
ginta milia. et mille annas hominū sexus feminei que
nō cognoverunt viros triginta duo milia. Dataq̄ est
media pte his qui in p̄lio fuerant omnium trecenta septē ^{et} ^{quingenta}
milia quingenta. eamq̄ p̄m̄dū signitate sunt om̄es ^{A in ptem dñi}
sexcenta septuaginta quinq̄. Et de bobus triginta sex
milibus. boves septuaginta duo. De asinis triginta
milibus. quingentis. asini sexaginta unus. De annis
hominū sedecim milibus cesserunt in ptem dom̄i xxxii
annas. Tradidit q̄ moyses unūq̄ p̄m̄dū dñi
eleazaro sacerdoti sicut ei fuerat imperatum ex media
pte filiorū isrl̄. quā sepeceperat his qui in p̄lio fuerant
De media vero pte que exegerat relique multitudinē
id ē de om̄ibz trecentis triginta septē milibus quingentis
De bobus triginta septem milibus. et de asinis tri
ginta milibus quingentis. et de hominibz sedecim milibus.
Tulit moyses quinquagesimū caput et dedit leuitis
qui exstant in tabernaculo dom̄i sicut preceperat
dom̄i. Annosq̄ accessissent principes exercitus ad mo
ysen et tribunū. et cūctosq̄ dixerunt. Vobis p̄m̄
tū recensimus unūq̄ p̄m̄dū p̄m̄dū quos habuimus

sub manu ura et ne unusquisque defuit. Ob hanc causam
 obtulimus in donariis donum singuli quod in terra auti potuerunt
 invenire. perisochides et azimillas. amloket dextralia
 ac inurtilas ut de precibus pro nobis dominum susceperunt
 quod moyses et eleazar sacerdos omne aurum in diversis species
 pondere sanctuarii sedecem milia septingentes quingenti
 ta siclos a tribubus et centurionibus. unusquisque enim quod
 in terra rapuerat suum erat. Et susceptum intulerunt in
 tabernaculum testimonium in monumentum filiis israel
III **I**lli autem euben et gad coram domino
 habebant pectora multa. et erat illis in immen-
 sum fuita substantia. Cumque vidissent hazer et ga-
 laad aptas alendis animalibus terram venerunt ad moysen
 et ad eleazarum sacerdotem et principes multitudinis
 atque dixerunt. Astaroth et dibon et hazer et nembra
 esebon et cleale et sabam et uebe et beon. Terra quoniam
 prussit dominus in respectu filiorum israel regionis ^{verissime} ~~verissime~~ est
 et pastum animalium et nos sumus in habendum immensa plu-
 rima. preamur quod si invenerimus gratiam coram te ut des-
 nobis famulus tuus cum in possessionem nec facias nos in-
 fire iordinem. Cuius respondit moyses. Unusquisque fi-
 lio ibit ad pugnam et vos hic sedebitis. Cur subo-
 tatis mentes filiorum israel ne transire audeant in locum
 quem eis datus est dominus. Nonne ita egerunt patres vestri
 quando nunti de cadere barne ad explorandam terram. Quod
 quod venissent usque ad valles botri lustrata omni regione. Si
 viderent tot filios israel ut non intrarent fines. quos ei
 dominus dedit. Cui utique inquam dicens. Si viderint
 homines isti qui ascenderunt istam terram ex egipto a pueris
 alius et super terram quam sub iuramento pollicitus sum
 abraham suae et iacob et noluerunt sequi me. Pro-
 talaph filium yephone tenger et iosue filium mo-
 ysi implerent voluntatem meam. Natus quod dominus
 verum israel circumdavit enim per desertum quadragin-
 ta annis. donec consumetur universa generatio quae
 fecerat malum in conspectu eius. Ecce inquit vos sumus

moysen dixit eis qui unum
 ta plima possidet iordem
 dante hunc refugium
 quod quos in diu multa impli-
 ameta occupant habitatores
 celestis pueri non inquam
 et ipse eos quia specie te-
 nent si des inquit ne-
 sa, delatationem torpescit
 ut ex tempore suo alios
 a laboribus tolerancia su-
 dio longanimitate sua
 gant. Vnde eis per moysen
 diu inquit fuit unum
 dicitur per videri spem
 quod in diu hanc videri
 laboribus defecit. et
 celestis pueri alius redire
 ne eis amant. ita ad fidei
 tempore ante defensionem
 attingit hostes fidei super
 videri et hunc et hunc
 hunc inquit fidei fidei
 in diu per quod illa pueri
 quod ut hunc illa sua
 pugnat. ponat

pro patribus vestris incrementa et alumpni pctorum hominum ut
augeretis furorem domini contra istos. Et si nolueritis sequi eos
loqui cum in solitudine populum derelinquet et vos calisi eritis
neque omnium. At illi ipse accedentes dixerunt. Caualas omnium
fabricabimus et stabula pumentorum. pumilis quoque vestras
urbes inuinitas. Vos autem ipsi armati et armati pugnandi
ad plura ante filios israel. donec introducamus eos
ad loca sua. pumili vestri et quicquid habere possimus. Et
in urbibus inuinitas ipse habitatores in fidias. Non reuertemur
in domos vestras usque dum possident filii israel heredi
tatem suam. Nec quicquam quicquid transiordanicam
quia iam habemus possessiones nostram in orientali eius
plaga. Cuiuslibet monies ait. Si facitis quod promittitur
Expediri pugnare coram domino ad pugnam. et omnes
vir bellatores armati iordanem transierunt. donec subi
tati sunt inimicos suos. et subiacta ei omnis terra. tunc
erunt inculpabiles apud dominum. et quod ipse. et obtinebi
tis regiones quas volitis coram domino. Sim autem quod
dignis non feceritis nulli dubium est. quoniam peccat in
domino. et sciretis quoniam peccatum vestrum apprehendit vos. Et dicit
tunc ego urbes pumilis vestras et caualas. et stabula omnes
ut inuinit et quod pollicati estis implete. Dixeruntque filii
Baad et ruben ad moysen. Serui tui sumus faciemus
quod iubet dominus noster. pumiles nostros et milites et pectora
de incrementa derelinquemus in urbibus Galaad. Vos autem
famuli tui omnes expediri poterimus ad bellum si tu
domine loquaris. Precepit ergo moyses eleazar sacer
dote et Nofne filio muni et principibus familiarum per
tribus israel. et dixit ad eos. Si transierint filii Baad
et filii ruben iordanem omnes armati ad bel
lum coram domino. et vobis fuerit terra subiacta. Date eis
Galaad in possessionem. Si autem noluerint transire
vobiscum in terra transiordanem in uos habitandi accipient
loca. Responderuntque filii Baad et filii ruben. Sic
locutus est dominus suis suis ita faciemus. Ipsi armati
pugnauerunt coram domino in terra transiordanem. et possessiones

iam suscepisse nos confitemur trans iordanem Deditque
moyses filijs Gaad et Ruben et dimidie tribui manasse
filij ioseph regnum Seon regis amorrei et regnum
regis basan et terram eorum cum urbibus suis per
antum. Igaur exierunt filij Gaad ditionem et ashtar
et arder et weth sophan et gazer yethaa et betth
nemra et bettharan urbes innumeras et caulas parvas
sine filij vero ruben edificaverunt ezbon et eleale
et amatha m et nabo et baalmeon vocis nominibus
Sabana quoque inponentes vocabula urbibus quas ex
truxerant. Porro filij manasse filij manasse perierunt
in Galaad et vixerunt cum interfecto amorreo
habitatore eius. Dedit ergo moyses terram Galaad
machu filio manasse qui habitavit mox de huius
filius manasse abiit et occupavit viros eius quos
pellant apothair id est villa paxur. Tiole quoque per
xit et apprehendit chanath cum viris suis vocant
que eam ex nomine suo nobe

xxviii

Hec sunt mansiones filiorum israel qui egressi
sunt de egypto per terminas suas in manum m
si et aaron quas destruxit moyses iuxta iussu
loci que dum visione mutabantur. Profecti igitur de
manasse mense primo quintadecima die mensis p
cesserunt altera die phase filij israel in manu excelsa
videntibus civitatibus egypti et repelentibus pinoxenos
quos perussit dominus. Nam et in diebus eorum creverat
pluvie. Castrametati sunt in sochoth venerunt in
que est in extremis finibus solitudinis. Inde egressi
venerunt contra pharaonem que respicit beel-sephon et
castrametati sunt ante magdolum. Profecti quoque de
pharaonem transierunt per medium mare in solitudinem
et ambulantes tribus diebus per desertum etiam castrametati
sunt in mara. profecti quoque de mara venerunt
in helim ubi erant duodecim fontes aquarum et pl
us septuaginta stabula castrametati sunt. Et inde
egressi fixerunt tentoria super mare rubrum. profecti quoque

et de sochoth

265.
mari rubro castrametati sunt in deserto sin. unde
egressi venerunt in dophata ^{dephata} profecti qz & dephata castrametati sunt in hals. Egressi & alius in raphidim fixerunt tentoria ubi aqua pto de fuit addibendum. Profecti qz de raphidim castrametati sunt in deserto sinai. Sz de solitudine sinai egressi venerunt ad sepulcra concupiscentie profecti qz & sepulcra concupiscentie castrametati sunt in masereth & de asereth venerunt in reth. na. Profecti de reth. na castrametati sunt in remonpharces unde egressi venerunt in lebna & de lebna castrametati sunt in vessa. Egressi & vessa venerunt in teletia unde profecti castrametati sunt in monte sepher. Egressi de monte sepher venerunt in arada. unde pfecti castrametati sunt in inaceloth. profecti qz & inaceloth venerunt in thaat. et de thaat castrametati sunt in thave. unde egressi fixerunt tentoria in metia. et de metia castrametati sunt in esmona. pfecti qz & esmona venerunt in mesereth & de mesereth castrametati sunt in baneiartham. Egressi & baneiartham venerunt in montes Balgad. unde pfecti castrametati sunt in x. thabatha et de x. thabatha venerunt in ebzora. Egressi qz & ebzora castrametati sunt in aslongaber. unde pfecti venerunt in d. s. sin. hec est radix. Egressi qz & radix castrametati sunt in monte hor in extremis finibus tre edom. Ascendit qz aaron sacerdos in monte hor in monte domo et ibi mortuus est anno quadringesimo egressione filiorum isrl ex egipto. Mense quinto yma die mensis. Cum esset annorum centum viginti tria. Audierunt qz Chanaan rex arath qui habitabat ad meridies in terra chanaan venisse filios isrl. Et pfecti de monte hor castrametati sunt in salmone. unde egressi venerunt in phion. pfecti qz & phion castrametati sunt in obeth de obeth venerunt in uebarim que e in finibus moabitarum. profecti qz uebarim fixerunt tentoria in d. s. sin. unde egressi castrametati sunt in heluondeblatham. Egressi & heluondeblatham venerunt ad montes.

abam contra nabo. Profecti qz de montibz abam tran-
fierunt ad campesia moab sup iordanem contra jericho
ibiqz castrametati sunt de betsimon vsqz ad balsaam
in planioribus locis moabitazum. Vbi locutus est dñs
ad moysen. Precepe filiis israel et dic ad eos. Cnauide
transieritis iordanem intrantes terram chanaan disp-
site cunctos habitatores regionis illius. et confringite
vitulos et statuas comminuite. atz omnia excelsa vastate
mundantes terram et habitantes mea. Ego em dñs vobis
illam in possessionem quam diuidebo vobis sorte. pluibz
dabitur latorem. et paucis angustiores. singulis vt sort-
tenderit. ita tribuetur hereditas per tribus et familias
possessio diuidetur. Sin aut noluit interire habitatores
tre qui remanserunt. erunt vobis quasi clauis in osti-
et lancee in lateribus. et aduersabuntur vobis in
habitatione vre. et quicquid illis cogitaueram vobis faci-

xxviii

Locutus qz est dñs ad moysen dicens
Precepe filiis israel et dic ad eos. Cum ingressi
fuerit terram chanaan et in possessione vobis
sorte ceciderit hie finis terminabitur. pars meridiana
incipiet a solitudine sin que est iuxta eam et habebit
terminos contra orientem mare altissimu. Cuius terminus
australem plagam per ascensum superioris ita vt tran-
seat in semina et preueniat in meridiem vsqz ad Cad-
barne unde egredientur confina ad villam nomine
addar et tendent vsqz ad semona. Vbi qz per gyzen
terminus ab semona vsqz ad torrentem egypti. et in
us magni litore finietur. Plaga autz occidentalis
amari magno incipiet et ipse finis concludet. po-
ad septentrionalem plagam a mari magno termin-
incipient preuenientes vsqz ad montem altissimu
a quo veniens memath vsqz ad fines scaddaba. Vbi
qz confina vsqz zephrona et villam enay. hie ex-
termini in pte aquilonis. Unde metabuntur fines i-
tra orientalem plagam de villa genan s vsqz ad sep-
ma. et de sephania descendunt termini in reblata coi-

daphnim

fontem daphnim. Unde preuenit con orientem ad mare tenebris
et tendent usq ad iordanem et ad ultimum salissimum claudet
mare hanc habebitis terram per fines suos in circuitu. Pre
cepit q moyses filijs isrl dicens hec erit terra quam possidebi
tis sorte et quam misit dñs dñr nre tribubus et diuide
tribum. Tribus em filioru Ruben per familias suas et tribz
filioru Gad iuxta cognationem et nrm. Media quoq
tribus manasse id est due et semis tribus acceperunt ptem
suam trans iordanem con iericho ad orientalem plagam.
Et ait dñs ad moysen hec sunt nomia virorū qui tñz
nobis diudent. Eleazar sacerdos et iosue filius nrm et
singuli pñces de tribubus singulis. quoz ista sunt ro
tabula. De tribu Iuda Caleph filius Iephone. De tribu
Simeon. Samuel filius amud. De tribu beniamin
halidad filius chafan. De tribu filiorum daan. Boet filius
egga. De tribu manasse filius Ioseph. Hanniel filius e
phraim. De tribu effraim. Chamuel filius sephan. De tribu
rubulon. Elisaphan filius pharaon. De tribu isachar. dur
phalabel filius oran. De tribu aser. Abim filius salomi.
De tribu neptalim. phedael filius amud. hñ sunt quibz
precepit dñs vt diuiderent filie isrl terram canaan. *xxxv.*

H Et quoq locutus est dñs ad moysen in campestribz
moab super iordanem contra iericho. Dnce filij isrl
vt deat leuitis de possessionibz suis vrbes ad habitad
et sub urbana eorum per circuitu vt ipi in opidis manent
et suburbana sint pctoribz ac munitis que a muris
tuitatu femstans per circuitu nulle passim spacio ten
dentur. Contra orientem duo milia erunt cubiti et con
mendies simit. Duo milia. Ad mare quoq quod respicit
ad occidentem eadem mensura erit. Et septentrionalis
plaga conu termino finietur. Erunt q vrbes in medio et
foris sub urbana. De ipsis aut opidis que leuitis dabitur ser
erunt in fugitivoz auxilia seperata vt fugiat ad ea que
qui fuerit sanguine et exceptis hñs alia quadraginta duo
opida id est simul quadraginta octo cum suburbanis suis
ipse q vrbes que dabitur de possessionibz filiorum israhel.

211

Quis qui plus habent plures auferentur et qui minus pauciores singula iuxta mensuram hereditatis sue dabunt oppida leuitas. Tunc dicit ad moysen loquere filiis israel et dices ad eos Quando transgressi fueritis iordanem in terram canaanam Determite que urbes esse debeant in praesidia fugitivorum qui nolentes sanguinem fuderunt In quibus autem fuit praefugus cognatus enim non poterit occidere. Donec stet in conspectu multitudinis et causa illius iudicetur. De his autem urbibus que ad fugitivorum subsidia sepebantur tres erunt trans iordanem et tres in terra canaanam. Cum filius israel quoniam advenit ad praefugum ut confugiat ad eas qui nolens sanguinem fuderunt Si quis ferro percussit et mortuus fuerit qui percussus est reus erat homicidium et ipse morietur Si laqueum locaverit et ictus occubuerit similiter punietur Si quo percussit et percussus interierit percussoris sanguinem indicabitur Propterea omni homicidium interficiatur statim ut apprehenderit eum interficiatur Si quis hominem per odium impulit vel locaverit quippiam in eum per insidias aut cum esset inimicus suum percussit et ille mortuus fuerit percussor homicidium reus erat Cogita occisi statim ut inveniat eum iurabit Quod si fortuitum et absque odio et iniuriis quicumque hominem fecerit et hoc audierit p[ro]p[ter] hoc fuit comprobatum atque inter percussorem et percussum sanguinem quiesce ventilata liberabitur innocens de ultoris manu et rediretur per sententiam in urbem ad quam confugerat manebit quod ibi. Donec sacerdos magnus qui oleo sancto unctus est moriatur Si interfector extra fines urbium que exulibus deputate sunt fuit inventus et percussus ab eo qui ultor est sanguinis absque ulla reus qui eum occiderit. Debuerit enim praefugus usque ad mortem pontificalis in urbe residere postquam autem ille obierit homicida reuertetur in terram suam. Hec sempiterna erunt et legitima in iustis habitationibus vestris homicida sub testibus punietur. Ad cuius testimonium nullus dampnabitur. Non accipietis pecuniam ab eo qui reus est sanguinis et statim et ipse morietur. Exules

et profugit ante mortem pontificis nullomodo in urbes suas re-
uertere poterunt. Ne polluantis etiam habitaculum vire. que inson-
tium cruore maculatur. nec aliter expiari potest nisi per eius sangui-
nem. qui alterius sanguinem fuderit. atque ita emundabitur. vira
possessio me commorante vobiscum. Ego enim sum dominus
qui habito inter filios israel.

xxxvi

Afferunt autem et principes familiarum Galaad
filii machir filii manasse de stirpe filiorum ioseph.
Locuti quod sunt moysi coram principibus israel atque
dixerunt. Tibi domine nro precepit dominus ut etiam sorte daretis
filios israel. et ut filiaque Salphaad fructu nro daretis. possessio-
debitam patri. Quas si alterius tribus homines uxores
acceperint sequetur possessio sua et translata ad aliam
tribum. de ira hereditate minuetur atque ita fiet ut cum
milliens id est quinquagesimus annus remissionis adve-
nerit confundatur. Porro distributio et aliorum possessio
ad alios transcat. Respondit moyses filiis israel. et domino pre-
cipiente ait. Recte tribus filiorum ioseph locuta est. Et hoc lex
super filias Salphaad a domino promulgata est. Unabant
omnes voluntatem tantum ut sine tribus hominibus ne misceatur
possessio filiorum israel. De tribu in tribum. Omnes enim viri
ducent uxores de tribu et cognatione sua. et amite femine ma-
ritos de eadem tribu accipient. ut hereditas permaneat in fami-
liis. nec sibi misceantur tribus. sed ita maneant ut a domino
separata sunt. Fecerunt quod filie Salphaad ut sibi fuerat in-
paratum. et nupservunt maala. et thersa. egla. et melcha
et uoxa filiis patrum suorum. De familia manasse qui sunt filii
ioseph. Et possessio que illis fuerat ad attributa mansit
in tribu et familia patris eorum. Hec sunt mandata
atque iudicia que precepit dominus per manum moi-
si ad filios israel in campis moab supra eorum
sanctum contra Jericho.

Sequitur quintus et ultimus liber moysi de pentateuco qui
deuteronomius appellatus est quem ad mandatum moysi scribi pro-
phetauit iherosolymus filius naue moysi iam vita functo.

Et sunt verba que locutus est Moyses ad om-
nem israel trans iordanem in solitudine cam-
pestri contra mare rubrum inter pharan
et thophel et laban et aseroth ubi caui est
plurimum. Undecim diebus de orob per vias
montis seyr vsqz Cades barne. Quadra-
gesimo anno undecimo mense prima die
mensis Locutus est moyses ad filios isrl. Omnia que
precepit illi domus ut diceret eis. Postquam percussit seon
regem amorreorum qui habitabat in esebon. et og regem
basan qui mansit in aseroth et in eozari trans iordanem
in terra moab. Scripsit qz moyses explanare legem et dice-
re. Dominus deus noster locutus est ad nos in horeb dicens. Suf-
ficiat vobis q in hoc monte mansistis. Revertimini et venite
ad montem amorreorum et ad cetera que ei proxima sunt ca-
pestria atq montana et humilia loca contra meridiem
et iuxta litus maris Terram chananeorum et libani
vsqz ad flumen magnum euffraten. Tu inquit tradi-
di vobis. Ingremini et possidete eam. super quos iurat
dominus pater vester abraham isaac et iacob ut daret vobis eam
et semini eorum post eos. Dixi qz vobis in illo tempore
non possum solus suffere vos. Quia dominus deus vester multi-
plicavit vos et estis hodie sicut stelle celi plurimum. Dominus
deus patrum vestrorum addat adhuc numerum multum milia
et benedicat vobis sicut locutus. Non valeo solus vestra ne-
gotia sustinere et pondus ac iurgia. Date ex vobis viros
sapientes et quatuordecim quoque conuersati sunt probata in
tribubus vestris sicut ponam eos vobis principes. Tunc respo-
disti michi. Bona res est quoniam vis facere. Tuli qz de tribubus
vestris viros sapientes et nobiles et constitui eos principes
tribuum et centuriones et quingenarios et decanos qui
doceant vos singula. Precepit qz eis dicens. Audite illos
et quod iussum est iudicate. Sine omni sit ille sine peccato
nulla erit distantia personarum. Ita primum audiet ut ma-
gis nec accipiet cuiusquam personam quia dei iudicium est.
Quod si difficile vobis aliquis visum fuerit referte ad me.

et ego audiam. Precepitque omnia que facere deberet. Profecti autem
de oreb transiimus per heremum finem et maximam soli-
tudinem quā vidistis per viam montis amorrei. Iamque pre-
parat dominus deus vester nobis. Cumque remissimus in iades barne
dixi vobis. Venistis ad montem amorrei. quem dominus deus vester datu-
rus est vobis. Vide terram quam dominus deus vester dabit tibi. ascende
et posside eam. sicut locutus est dominus deus tuus patribus tuis.
non metueris nec quicquam timeas. Et accessistis ad me omnes
atque dixistis. Mutamus viros qui confident terram. et remu-
nent per quod iter debeamus ascendere. et ad quas perire
civitates. Cumque nuntiassetis mihi. placuisse mihi cum vobis domino.
dixi viros singulos detrahens suis. qui tamen precesserant
et ascenderant in montana venerunt usque ad vallem bethi
et considerata terra fumentes et fructibus eius ut ostenderet
veritatem attulerunt ad vos. atque dixerunt. Bona est terra
quam dominus deus vester daturus est vobis. Et noluisse ascendere
sed increduli ad simonem dominum dei vestri murmurati estis. intha-
beratisque vris atque dixistis. Quia nos dominus idcirco eduxit nos
de terra egypti ut traderet in manum amorrei atque dixerit. Quo
ascenderimus in terram. tor nostrum ducetis. Magna
multitudo est. et nobis statim procerior. urbes maiore et
ad celum usque munite. filios enachim vidimus ibi. et dixi
vobis. Nolite metui. nec timeat eos dominus deus qui duc-
tor est vester pro vobis ipse pugnabit. Sicut fecit in egypto vide-
tibis. et in solitudine ipsi vidistis. Portavit te dominus
deus tuus ut solet homo gestare primum filium suum. in omni
via per quam ambulasti. Donec venissetis ad locum istum.
Et nunc sic quid credidistis domino deo vestro qui precessit vos in
via. et metatus est locum in quo tentoria figere debetis. et
ostendens vobis iter pugnandi et die per columnarum nubis.

Quandoque audistis dominus vocem simonem vrorum iratus
iuravit et ait. Non videbit quisquam de hominibus
generacionis huius pessime terram bonam quam
subiuramento pollicatus sum patribus vestris. preter caleph fi-
lium syphone. Ipse enim videbit eam. et ipse dabo terram quam
calcant et filie eius quia secutus est dominum.

Veneranda magnitudo in ipso. Cumque michi quocumque
dominus ipse vos dixerit. Non tu ingredieris illuc. sed iussu filius
Nun minister tuus. Ipse intrabit pro te. hunc exortare
et robora. et ipse frum forte duxit israel. Primi viri de
quibus dixit. quod captivi ducerentur. et filii qui hodie boni
ac mali ignoravit distantiam distantiam. Ipse ingredie
tur et ipse dabo frum. et possidebunt eam. vos autem cen
turi et abite in solitudine per viam maris rubra. Et res
pondit michi spiritum domini. ascendimus atque pugnamus
sicut precepit dominus. Cumque instructi armis per
in montem. Dicit michi dominus. Dicit ad eos. Nolite ascendere
neque pugnare. non enim sum vobiscum. Ne cadat coram vobis
vobis locutus sum. et non audistis. et adversantes impio
domini et timentes superbia ascendistis in montem. Itaque egredi
amorem qui habitabat in monte. et obviam veniens
persecutus est vos sicut solet apes persequi. et cecidit de sepe
vires herma. Cumque reversi ploraret coram domino non
audivit vos. Nec vos velle noluit acquiescere. Sedistis ergo
in clades hanc multo tempore.

11 **P** Resertique nunc venimus in solitudine que ducit ad
mare rubrum sicut michi dixerat dominus. Et circum
navigamus montem sepe longo tempore. Dicitque dominus
ad me. Sufficit vobis circumire montem istum. Ite contra
aquilonem. Et populo perire dicens. Transibitis per terminos
fratrum vestrorum filiorum esau qui habitant in sepe et timebunt
vos. Videte ergo diligenter ne moneamini contra eos neque
enim dabo vobis de terra eorum quantum potest unus pedis cal
tare vestigium. quoniam in possessionem esau dedi montes sepe.
Liberos emetis ab eis pecunia. et comedetis. aquam em
ptam haurietis. et bibetis. Dominus deus tuus benedixit
tibi in omni opere manuum tuarum. Non taceat tamen
quomodo transieris solitudinem hanc magnam per quam
evagavit annos habitans terminus domini domini tui et nunc
tibi de finit. Cumque transivimus fratres nostros filios esau
qui habitant in sepe per viam campestris de helam
et de asyongaber venimus ad iter quod ducit in desertum.

meas Dixit qz dñs ad me Non pugnes cō mōabitis nec in-
cas adūs eos pñm Non em dabo tibi quicqm de tñ corp qz
filij loth tradidi in possessionē Enim pñm fuerūt habita-
tores eius plus magnus et validus et tam excelsus vt de
enachim sarpe qz gigantes triderent et essent similes
filioz enachim Deniqz mōabite appellant eos enim:-
m scir aut prius habitauerunt hōim quibz expulsis
atqz delens habitauerunt filij esau sicut fecit israhel
in terra possessionis sue quam dedit ei dñs Surgētes
ergo vt transiremus torrentem zared venim ad en-
Tempus em erat quo ambulātim de raderz hāne vsqz
ad transitum torrentis zareth triginta octo annoz fuit
donec consumetur omne generatio hōim bellatoz & castis
sicut iurauerat dñs Cuius manus fuit aduersum eos
vt interirent & castioz medio post qm aut vniū
eciderunt pugnatōes locutus est dñs ad me dices
Tu transibis hodie terminos mōab vrbem nomie hāe
et accedēs in vitina filiozū ammon Vane ne pu-
gues cō eos nec moueas ad prelium Non em dabo
tibi & tñ filioz ammon quia filij loth dedi eam
in possessionē Terra gūgantum reputata est Et in
ipā olim habitauerunt gigantes quos ammonite vocāt
et emzouim plus magnus et multus et proterve
longitudinis et magnitudinis sicut enachim quos de-
lent dñs a facie eoz et fecit illos habitare pueris sicut
fecerat filijs esau qui habitant in scir Delens hōim
& frām eoz illis tradens quam possident vsqz in ius
Eucos quoqz qui habitabant in aserim vsqz ad Sazam
capadoces expulerunt eos et habitauerunt pro illis Cui
egressi & capadocia delenerunt eos et habitauerunt p illis Sur-
gite et transite torrentem arnon Ecce tradidi in manu
tua seon regem eschā amorreum et frām eius Iugre
possidere et committe aduersus eum plūm hodie ma-
pnam mitte terrorem atqz formidinem tuā in ipsos qui
habitant sub omni celo vt audito nomine tuo pāneant
et in morem petriūan contrēstant & dolere teneantur

Misi ergo nuncios de solitudine cademotti ad seon regem
q̄seon verbis pacis dicens Transibimus per terram tuam
publica quadiemur via non declinabimus neq; ad dextram
neq; ad sinistram Alimenta p̄o vende nobis. ut resam
aquam pecunia tribue et sit bibemus tantū est ut nos
concedas transitum sicut fecerunt filii esau. qui habitant
in seir. et morabite qui morantur in har donec veniamus
ad iordanez. et transiimus eam. quam dñs deus nr̄
daturus est nobis. Noluit seon rex eselon dare nobis
transitum. quia indignauerat dñs deus time spm̄ eius
ut traderetur in manus tuas. sicut nūc vides. Dixit
q; dñs ad me. Ecce cepi tradere tibi seon et terram eius
in tepe obsidere eam. Egressus q; est seon obviam nobis
cum om̄i p̄lo suo ad plim in yessa. et tradidit eū
dñs deus nr̄ nobis. passimns q; eum cum filiis et
om̄i p̄lo suo. Civitates vrbes in tempore illo cepimus
interfici habitantes earum. viros ac mulieres.
et puulos. Non reliquimus ex eis quicūq; absq; in
uentis que in tepe venere p̄danti. et spoliis vrbum
quas cepimus. Abareoz que est sub ripa torrentis et
arnon opido qd̄ in valle situm est vsq; in galaad.
nō fuit virus et civitas que nr̄s effugeret manus.
Om̄es tradidit dñs dñs nr̄ nobis absq; tra filiorum.
ammon ad quam accessimus et civitate que adiacent
torrenti yeboc et vrbus montanis vniū q; locis aḡs
nos p̄sunt dñs deus nr̄.

In **I**taq; conuersi ascendimus per iter basan. Egressus
q; est. eg rex basan mortuus est nobis cum
p̄lo suo ad bellandum in hedrai. Dixit q; dñs
ad me. Ne timeas eum quia in manu tua traditus
est cum om̄i p̄lo ac terra sua. facies q; eis sicut fecisti
seon regi amorcez qui habitavit in eselon. Tradidit
eo dñs deus nr̄ in manus nr̄s etc. Eg regem ba
san. et vniuersum p̄m̄ eius. passimns q; eos vsq;
ad mēitōnez. pastantes civitates civitates illius vno
tempore. Non fuit oppidum quod nos effugeret. Sexaginta.

vrbes omnes regione argob regni og. in basan. Cuncte vrbes erat
 munitas munit alacris portis qz et rotibus absqz oppidis in
 munitis que no habebant muros. et delenuimus eos sicut fecerant
 seon. regi qdon. discedentes omnes civitatem viros qz ac mulieres
 et pueros omnesqz aut et spolia vrbium diripimus. Tunc
 qz illo tempore terram de nam duoz regum amorcorum
 qui erant trans torrentes iordanie a torrente arnon vsqz ad
 montem hermon. que syndon sardon vocant. et amorreorum
 omnes civitates que sitae sunt in planicie et vniuersam terram
 galaad et basan. vsqz ad selcha et edrai civitates regni og
 in basan. Solus quippe og rex restavit de stirpe gigantum. Non
 scilicet totus eius ferrens. qui est in rabat. adunon. nonne cubitos
 huius longitudinis. et quatuor latitudinis. ad mensuras cubit m
 lis manus. Terram qz possedimus in tempore illo ab aron quese
 sup. ripam torrentis arnon. vsqz ad medium ptes. montis galaad
 et civitates illius dei ruben. et baad. reliquam aut ptem galaad
 et omnes ^{basan} qz tradidi dimidie tribui manasse. Omnes regi
 ones argob. Cuncta basan. vocatur. Era gigantum. hanc filius
 manasse possedit omnes regione argob. vsqz ad fines gessuri
 et machati. Vocant qz ex nomine suo basan. amothiar. id e
 villas hanc vsqz in pites. dies machi quoqz dei galaad et
 tribubus ruben et gaad dei fram galaad vsqz ad torrentes
 arnon. in eam torrentis et finem. vsqz ad torrentes ieboc. qui e
 finis filiorum amon. et planities solitudinis. atqz iordanem
 et fines tenebris vsqz ad mare de sti qd est salissimum ad
 radicem montis phasga contorrentes. precepit qz dñs nobis
 in tempore illo dicens dñs deus nr dat vobis fram hanc in
 hereditatem. Expedi pcedite fratres vros filios istos omnes ma
 robusti absqz uxoris et pueris et iumentis. Non enim
 qz plura habeat pectora. et in vrbibus remane debent
 quas tradidi vobis. donec vocet tuba dñs fratribz vris
 sicut vobis tubant. et possideant et ipsi fram qm daturus
 est eis. trans iordanem. Tunc tenebunt vniuersosqz inpos
 sessiones suas qm dedi vobis. Josue quoqz in tempore illo prepi
 dicens. Oculi tui viderunt que fecit dñs deus nr duobz
 regibz hys. sic faciet omibz hys regibus ad que transierat. et

Ne timeas eos dñs cū dñs vñ pugnabit pro nobis. Precatus
q̄ sum dñm tempore illo dicens Dñe dñs tu cepisti exende
suo tuo magnitudinem tuam. manūq̄ fortissimam. Tūc em
est alius dñs in celo nō in terra. qm̄ possit facere opera
tua. et comparari fortitudini tue. Transibō iordanem et ped
bo frām hanc optimam. transiordanez et montem ysaam gē
tū et libanū. Quātus q̄ dñs in p̄r vñ nō exaudiat me
S̄ dicit michi Suffiat tibi nequamq̄ vltima loquaris &
hac vñ ad me. Suffende carumē p̄asge. et oculos tuos tñse
ad occidentes et aquilonē austrum q̄ et orientes et aspice
vñ cū transibis iordanē ysaam. p̄cape ioseph et corrobora
eum. et conforta. quia ipse p̄cedet populum ysaam et diuer
cis firm. quam visurus es. Mansimus q̄ in valle contra

Mil. **E**t nūc israel audi p̄cepta et famū p̄gegoz
iudicia que ego docui te vt facias ea vmas et
ingredieris possideas eam. quā dñs dē p̄m mōz
daturus est vobis. Non addetis ad verbum quod vobis loquor
neq̄ auferetis ex eo. Custodite mandata dñi dei vñ que
ego p̄cipio vobis. Oculi vestrī viderunt omnia que fecit
dñs contra belphegor. quō ḡruerūt omnes cultores eius
de medio vñ. Vos autē qui adheretis dño deo vño minis
vniūsi vñq̄ in p̄tem diem. Scitis q̄ docuimus vñ p̄cepta
atq̄ iudicia. sicut mandauit michi dñs deus meus. sic
facietis ea in terra qm̄ posse s̄m̄ estis. et ob seruabitis et
implebitis opere. hoc est cū vñ sapientia et intellectus coras
plē vñ audientes vniūsi p̄cepta hęc dicant. En populus
sapient et intelligens. gens magna. Nec est alia natio tam
graudis. que habeat deos appropinquantes sibi. sicut dñs dē vñ
ad est cū ob seruatiōibz vñis. Que est cū alia gens
sic mēta vt habeat testimonia iusta q̄ iudicia de vñi
sam legem qm̄ ego p̄ponam hodie ante oculos vños. Custo
di vñ tēctipm̄ et animam tuam p̄llate. Nec ob
liscitazis verborum que viderunt oculi tui. et ne exardat
de corde tuo. cuncte dñs vñe tue. Docabis ea filios ac
nepotes tuos. diem in quo stetisti coram dño deo tuo.
in horis. qm̄ dñs locutus est michi dicens Congrega ad me

ipsum vtriusque sermones meos et discat time me omni que
quo vivit in terra. Docetque filios suos. Et accessit ad iudices
montis qui ardebat usque ad celum erantque in coetenebris imbec
que et caligo. Locutusque est dominus ad nos de medio ignis. Vocem videret
eius audistis. et formam penitus non vidistis. et ostendit vobis
pactum suum. quod precepit ut faceretis. Et dedit vobis verba que scripsit
in duabus tabulis lapideis. misitque mandavit in ille tempore ut
docerem vos ceremonias. et iudicia que facere deberetis in terra
quam possiduri estis. Insistite igitur sollicite animas vestras.
Non vidistis aliquam similitudinem in die qua locutus est dominus
vobis in ore de medio ignis. ne forte decepti faciatis vobis
sculptam similitudinem aut imaginem masculi vel femine
similitudinem omnium iumentorum que sunt super terram vel
animam sub celo volantis. atque reptilium que morantur in terra
sive piscium qui sub terra morantur in aquis. ne forte oculis
elevatis in celum videas solem aut lunam et omnia astra
celi et errore deceptus adores ea et colas que circumstant dominum
deus. tunc in ministerium multis gentibus que sub celo sunt
vos aut tunc dominus et convertit de fornace ferrea egypti ut ha
beret populum hereditarium suum. est hodie. Quare quod est
dominus cum me perperam simonem vobis et mirantur ut non transiret
iordanem cum ingrederer terram optimam quam daturus est
vobis. Atque morar in hac humo. non transibo iordanem.
vos transibitis et possidebitis terram egregiam. Cave ne quando
ne quando obliviscaris pacti domini dei tui quod pepigit
tecum. et facias tibi sculptam similitudinem eorum que fieri
dominus prohibuit. quia dominus deus tuus ignis consumens est et
simulator. Si genuerit filios ac nepotes. et morati fu
erunt in terra. Deceptique faciatis vobis aliquam similitudinem
eorum. parantes malum coram domino deo vestro. ut enim
ad iudicium provocetis. Testes in vobis hodie celum et
terram tunc perituros vos esse de terra. quare transito iordanem
possiduri estis. Non habetis in ea longo tempore. sed de
bit vos dominus atque disperget in omnes gentes et remanebit
parva in gentibus nationibus. ad quas vos ductura est dominus.
Sed quod simit dominus qui hominum manus fabricatus est ligno

et lapidi qui non vident et non audiunt et non comedunt
non odorant. Cumque quiesceris ibi dominum deum tuum in
venies cum si tamen toto corde quiesceris et tota tribulatio
ne anime tue. Postquam te invenerint omnia que dicta sunt
Remissum autem tempore reverteris ad dominum deum tuum
et audies vocem eius quia deus misericors dominus deus tuus
est. Non dimittet te nec omnis delebit neque oblimiscetur pa
ti in quo miramur patribus tuis. Interdixit autem
quibus qui fuerunt ante te. exis quo creavit deus homines
super terram a summo celi usque ad summum eius. si factum
est aliquando humiliter res. aut unquam regnum est
ut audiret plus vocem dei loquentis de medio ignis sicut
tu audisti et vidisti si fecit deus ut moveretur et toller
etur gentes de medio nationum per temptationes. signa autem
portenta per pugnam et robustam manum. extentum quoque
brachium et horribiles visiones iuxta omnia que fecit per nos
dominus deus in egipto videlicet oculis. ut scires quoniam dominus
ipse est deus et non est alius. propter unum. De re audire
audire te fecit vocem suam ut doceret te. et in terra
ostendit tibi ignem suum magnum. et audisti verba illius
de medio ignis. quia dilexit patres tuos et dedit semen
corpe post eos. duxit quoque te perducens in virtute sua man
ex egipto. ut deleat nationes maximas et fortes.
te in introitu tuo. et introducet te. daret quoque tibi terram
eas in possessione sicut requirit in precepto dei. Scito ergo hoc
et cogita in corde tuo. quod dominus ipse sit deus. in celo super
et terra deorum. et non sit alius. Custodi precepta ei
us mandata que ego precipio tibi ut bene sit tibi et filiis
tuis post te. et permaneat multo tempore super terram quam
dominus deus tuus datus est tibi. Tunc sepebant mon
tes tui amittentes trans iordanem ad orientales plagas
ut confugerat ad eas qui occiderunt nolens proximum. nec
fuit inter. ante unum. et altere dies. et ad hanc aliquam
urbem possit evadere. Bosor in solitudine que sita est
in fra campescri de tribu zuben. et ramoth in galad
que est in tribu gad. et golam in basan que est in tribu manasse

Ista est lex quam proposuit moyses coram filiis israel et hec sunt te-
stimonia et testimonia. atq; iudicia que locutus est ad filios israel
quando egressi sunt de egipto trans iordanem in valle contro-
phani phogor in terra seon regis amorret qui habitavit in egi-
pti que prout moyses filii quoq; israel egressi ex egipto posse-
derunt terram eius et terram regis basan duorum regum amor-
retorum qui erant trans iordanem ad solis ortum ab arce que
que sita est super ripam torrentis canon usque ad montem syon
qui est et hermon omnes planities trans iordanem ad orientem
plagam usque ad mare solitudinis et usque ad radices mo-
tis phasga vocavit q; moyses omnes israel et dixit ad eum

Audi israel testimonia atq; iudicia que ego
loquor in auribus vestris hodie audite ea et opere comple-
te. Dominus deus vestr pepercit vobiscum fides in hoc non
cum patribus vestris in hoc pactum sed vobiscum qui in prima
et vultis facie ad faciem locutus nobis in monte deus
dio ignis Ego scique et medius fui inter dominum et vos
in tempore illo. ut administrate vobis verba eius. Dimisit
eum ignis et non ascendistis in montem. Et ait ego dominus
deus tuus qui eduxi te de terra egipti de domo filitinis.
Non habebis deos alienos in conspectu meo. Non facies tibi scul-
ptile nec similitudinem omnium que in celo sunt & super et que
in terra deorsum et que versantur in aquis sub terra non ad-
rabis ea et non colas. Ego enim sum dominus deus tuus deus
emulator reddens iniquitatem patrum in filios in tertiam
et quartam generationem hiis qui oderunt me et faciens
misericordiam in multa iniqua diligenter me et custodie-
tibz precepta mea. Non usurpabis nomen domini dei tui fruf-
quia non erit impunitus super rem vanam. Nonne eius
assumpsit observantiam diem sabbati ut sanctifices eum sic
precepit tibi dominus deus tuus. Sex diebus operaberis et facies
omnia opera tua. Septimus dies sabbati est id est requies
domini dei tui. Non facias in eo quicquam operis tui et filius
tuus et filia filius et ancilla et bos et asinus et omne iumentum
tuum et peregrinus qui est intra portas tuas ut requie-
scat filius tuus et ancilla tua sicut et tu. Memento q;

ptat & dicitur
primus filius

et ipse finem in egipto. et dixerit te in deus deus tuus in
manu forti et brachio extenso. Dico precepit tibi ut observares
diem sabbati. Honora patrem tuum et matrem. sicut precepit tibi
deus deus tuus ut longo vivas tempore. et bene sit tibi in terra
quam dominus deus tuus daturus est tibi. Non occidas neque me-
traheris. furtumque non facias. non loquaris contra proximum tuum
falsum testimonium. Non concupiscas uxorem proximi tui.
Non domum. non agrum. Non servum. neque ancillam. Non
bonam. non asinum. et omnia que que illius sunt. Hec verba
locutus est deus ad omnes multitudines vestras in monte de
medio ignis et nubis. et caligine. voce magna. Nichil
addens amplius. et scripsit ea in duabus tabulis lapideis
quas tradidit michi. Vos autem postquam audistis vocem de
de medio tenebrarum et motus. audistis. vidistis. ascendistis ad
me omnes principes tribuum et maiores natu vestri dixistis.
Ecce ostendit nobis deus deus noster maiestatem et magnitudinem
suam. Vocem eius audimus de medio ignis. et pavimus.
Hodie quod loquere deo cum homine iniret. Cur ergo moriamur
et denotabit nos ignis. hic maxime si enim audierimus vo-
cem domini dei nostri moriemur. Quid est omnis homo ut
audiat vocem dei vivens qui de medio ignis loquitur
sicut nos audimus et possit vivere. Tu magis accede et
audi omnia que dixerit deus deus noster tibi. loquaris quod ad
nos. et nos audientes facimus ea. Quod cum audisset deus
ait ad me. Audimus vocem verborum populi tui. quod locuti sunt
tibi. Bene omnia sunt locuti. Quis deus tuus habet
mentem ut timeant me et custodiant omnia mandata
mea in omni tempore. ut bene sit eis et filiis eorum in semper
terram. Vade et dic eis. Revertimini in tentoria vestra. Tu vero
hic sta mecum. Et loquar tibi omnia mandata et testimonia
mea. et iudicia. que dabo eis ut faciant ea in terra quam
dabo illis in possessionem. Custodite igitur et facite que precepit
deus deus vester vobis. Non declinabitis neque ad dexteram
neque ad sinistram. sed prout precepit deus deus
vestrarius ambulate ut vivatis et bene sit vobis et protegent
vos in terra possessionis vestre.

Ec sunt precepta et testimonia atque iudicia que manda-
 runt dñs deus noster. ut docerem vobis et faceret ea in
 terra. ad quam transgredimini possidendam. ut time-
 as dñm deum tuum. et custodias omnia mandata et precepta eius.
 que ego precipio tibi et filiis ac nepotibus tuis. tunc dñs vult
 tunc ut prolongentur dies tui. Audi qñ et obsequia. ut faci-
 as que precepit tibi dominus. et bene sit tibi et multiplicetur
 amplius. sicut pollicatus est dñs deus patrum tuorum tibi. fructus
 lactis et mellis manantem. Audi israel dñs deus noster dñs
 unus est. Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo. et ex
 tota anima tua. et ex tota fortitudine tua. Erunt qñ verba qñ
 que ego precipio tibi. hodie in corde tuo et narrabis ea filiis tu-
 is. et meditaberis sedens in domo tua. et ambulans in itinere.
 dormiens atq; surgens et ligabis ea qñ signum in manu tua.
 et erunt qñ et innotabunt ante oculos tuos. sicut qñ ea in lu-
 me et opeis domus tue. Cumq; introduxerit te dñs deus
 tuus in terram pro qua iuravit patribus tuis abraham
 isaac et iacob. et dederit tibi civitates magnas et optimas
 quas nō edificasti. domus plenas mularum. opum quas nō
 extruxisti. cisternas quas non fodisti. vineas et oliveas
 que non plantasti. et comedere et saturatus fueris. Tunc
 diligenter ne obliviscaris dñm qui eduxit te de terra egypti
 de domo servitutis. Dominum deum tuum timebis et ipsi sum-
 es ac per nomen illius iurabis. Non ibis per deos alienos
 civitatum gentium. que marantia vobis sunt. quod dñs emula-
 tor dñs deus tuus in medio tui. ne quando iuratur furor
 domini dei tui contra te. et auferat te de super facie terre. Non tem-
 ptabis dñm deum tuum sicut temptasti in loco temptationis.
 Custodi precepta domini dei tui ad testimonia tua. et testimonia
 quas precepit tibi. et fac qd placuit est et bonum in conspectu dñi.
 et ut bene sit tibi. et ingressus possideas terram optimam de
 qua iuravit dñs patribus tuis. ut diceret omnes inimicos tuos
 coram te sicut locutus est. cum interrogavit te filius tuus
 dñs. dicens. Quid sibi velint testimonia haec et testimonia
 atq; iudicia que precepit dñs deus noster vobis. dices ei. Scimus
 quoniam pharaonis in egypto et eduxit nos dñs de egypto

in manu forti. fecit q̄ signa atq; prodigia magna et pessima
in egypto contra pharaonez et omēz domū illius in conspectu v̄ri
et duxit nos in die v̄t introductis daret terram sup̄ quam iura
uit patribus n̄ris. Precepitq; nobis dñs v̄t faciamus omnia
legitima h̄c et timeamus dñm deum n̄rm. v̄t et bene sit
nobis. tuncq; dicitur v̄te n̄re. sicut est hodie. Et itaq; n̄ri miser
corde si custodierim⁹ et fecerim⁹ omnia p̄cepta eius coram dño
deo n̄ro. sicut mandauit nobis.

vi

Quoniam introduxit te domus deus tuus in terram qm̄ pos
sessurus ingredieris. et dēlenit gentes multas coram
te. et heem et gergesem et amorceu et chamameem
et pherezem et enem et yebuzem. Septem gentes m̄to
maiores numero qm̄ tu es. et robustiores. et tradidit eis
dominus deus tibi ^{paritens} p̄tens eis usq; ad m̄tū dñe. Non
mibis cum eis fēdus. nec m̄fereberis eoz. necq; sociaberis cu
eis. dñs q̄ filiam tuam non dabis filio eius. nec filiaz illius
accipies filio tuo q̄ma seducet filium tuū. ne signatur me
et v̄t magis p̄mar. dñs alienus. Trascetur q̄ furor domi et
dēlebit te tūto. qm̄ potius h̄c facietis eis. azas eoz sub
vertite. confringite statuas. lucos q̄ sumidite. et sculptilia
combūrite. q̄ma p̄plū sc̄tis es dñs deo tuo. De eleget dñs
deus tuus. v̄t sis ei p̄plū peculiaris. de multis p̄plis qm̄
sunt sup̄ terram. Non q̄ma tuncq; gentes numero v̄mcebat
nobis n̄ctus est dñs. et elegit vos cum omibz sine p̄plū
pauciores. s̄ q̄ma dilexit nos dñs. et custoduit testamē
tūm quod iurauit patribz n̄ris. duxit q̄ nos in manu
forti. et redemit a domo p̄m̄tū. de manu pharaonis
regis egypti. et factis. q̄ma dñs deus tuus. ip̄e est deus f̄s
et fidelis custodius pactum. et misericordiam diligenti
bus s̄ et h̄is qm̄ custodiunt p̄ceptum eius. in mille genera
tionez. Et reddens odientibz s̄ statim. ita v̄t dissipet
eos et ultra non differat. p̄tinos eis restitues quod m̄
uerat. Custodi ergo p̄cepta et ceremonias atq; iudicia
que ego mando tibi hodie v̄t facias. Si post qm̄ audieris.
h̄c iudicia custodieris et feceris custodiet dñs deus tuus
tibi pactum et misericordiam quam iurauit patribz tuis

N

et diliget te ac multiplicabit. Benedicet qz fructum ventris tui.
 et fructum terre tue: frumento tuo ac vinum. oleo. et az-
 menis. gregibus tuis et bovibus tuis. pona manum
 tuam super eos. ut daret eam tibi. Benedictus eris inter
 omnes populos. Non erit apud te sterilis uterqz sexus tam
 in hominibus qm in gregibus tuis. Aufferet ate dñs omes san-
 guinem et infirmitates egypti pessimas quas non solum
 inferet tibi sed etiam hostibus tuis. Deporabis omes populos
 quos dñs deus tuus dñs est tibi. Non poteris oculus tuus
 nec finis diei oref. ne sint in vinum tui. Si dixeris in corde
 tuo plures sunt gentes iste quam ego. quomodo potero dele-
 cas. Noli metueres si recordare que fecerit dñs deus tuus p̄p̄m
 et n̄te egyptie plagas magnas. quas viderunt oculi tui
 et signa atqz portenta. manu qz robustam. et extensam
 brachium. ut educeret te dñs deus tuus. sic faciet n̄te p̄p̄e
 quos metuis insup et rationes mittet dñs deus tuus in eos
 donec deleat dñs. az dissipat. qui te fugerit et latere non
 poterunt. Non timebis eos quia dñs deus tuus in medio tui
 est. Deus magnus et terribilis. ip̄e consumet nationes has in
 conspectu tuo. paulatim et p̄p̄os. Non poteris delece eas
 prater. ne forte multiplicent con te bestie fere. Dabit qz eos
 dñs deus tuus in conspectu tuo. et interficiet illos donec pe-
 nita deleantur. Tradet reges eoz in manus tuas et dis-
 pes nomina eoz sub celo. Nullus poterit resistere tibi donec
 conteras eos. Sculptilia eoz igne comburres. Non contem-
 ptes argentum et aurum. de quibz facta sunt. neqz assu-
 pseris tibi quicqm. ne offendas p̄p̄ea. quia abhominatio est dñi
 dei tui. Nec inferes impiam ex idolo in domum tuam. ne
 fias anathema sicut illud est. Et quasi spurcia et detestabilia
 et velud inquinamentum ac sordes abhominacionis habebis.

Quia anathema est viii
 hinc mandatum quod ego precipio tibi hodie. tunc diligenter ut facias. ut
 possitis vine et multiplicemini. magisqz possi-
 deatis terram. pro qua iuravit dñs patribz vris. et recorda-
 belis. tunc iuravit quod adduxit te dñs deus tuus. ex
 per desertum. ut affligeret te az temptaret. et nota. fieret

que in tuo animo versabuntur. ut et custodieris mandata
illius an non affligit te penuria. et dedit tibi cibum manna
quod ignorabas tu et precepta tua. ut ostenderet tibi quod non in solo
panis vivit homo. sed in omni verbo quod egreditur ore dei.
vestimentum quo operiebaris nequaquam refutare desit. et
pes tuus non est substitutus. En quidragesimo annis est ut
interrogares in corde tuo. quia sicut creavit homo filium suum. sic
dominus deus tuus creavit te. ut custodiam mandata domini dei
tui. et ambules in viis eius. et timeas eum. Dominus enim
deus tuus introducet te in terram bonarum frum. et vinearum. et
oliv. et fontium. in cunctis campis et montibus. erumpunt flu-
viorum abissi. terram frumenti. ordei. ac vinearum. in qua
ficus et malaginata. et oliveta nascuntur. terram olei.
et mellis. ubi absque ulla penuria comedes panem tuum. et re-
omnium habundantia perficies. annis lapides ferream sunt
et de montibus eius eris. metalla fodimus. ut cum come-
deris et saturus fueris. benedicas domino deo tuo pro terra
optima quam dedit tibi. Observa^{ram}ne quando obliviscaris domi-
dei tui. et negligas mandata eius. ac induria et terri-
mas quas ego precipio tibi hodie. Ne quando comederis et sa-
tus fueris. domos pulcras edificaveris. et habitaveris in eis.
habueris quoqueumenta. et omnium greges. argentum et aurum.
cunctarum quoque rerum copiam. elenctur fortitudo tua. et nominis tui
domini dei tui. qui creavit te de terra egypti. et de domo fru-
tibus. et ductor tuus fuit in solitudine magna. atque terra
in qua erat fixus flamm adurens. et scorpio. ac dyspas. et
nulla omnino aque. qui creavit rivos de petra durissima.
et cibavit te manna in solitudine quod nescierat precepta tua.
Et postquam affligit te probavit. ad extremum infestus est
tui. ne dices in corde meo. fortitudo mea. et robur manne
mee. hec michi omnia prestatunt. si recorderis domini dei tui
quod ipse tibi vires prebuerit. ut impleret pactum suum. super quo iuravit
pater tuus. sicut pater indicat diebus. Si autem oblitus domini dei
tui fueris. sicut dicitur. alienos colueris. et ad alienos. Et tunc proderit
tibi quod omnia differas. sic geras. quod dicit dominus in iuramento tuo. ita et vos
si obedientes fueritis voci domini dei vestri.

2. d. f. f. a. b.

Hodie israel. Tu transgredieris hodie iordanem. ut possi-
 deas nationes maximas et fortiores te. civitates muni-
 tes. et ad celum usque muratas. populum magnum adque sub-
 limes filios enacym quos ipse vidisti et audisti. quibus nullus
 potest ex adverso resistere. Scies ergo hodie quia dominus deus tuus
 ipse transibit ante te. ignis devorans atque consumens. qui cre-
 rat eos. et delet atque dissipat ante faciem tuam velociter sicut
 locutus est tibi. Nunc ducas in corde tuo cum deleverit eos. Dominus
 deus tuus in conspectu tuo propter iustitias suas introduxit
 me dominus. ut terram hanc possiderem. Cum propter impietates
 suas iste deleat sicut nationes. Nunc cum propter iustitias tuas et
 clementiam cordis tui. ingredieris ut possideas terram eam. quia
 quia illi egerunt impie. te introvite deleat sicut. et ut
 compleret verbum suum. dominus quod sub iuramento pollicitus est
 patribus tuis abraham. Isaac. et Jacob. Scito igitur quod non propter
 iustitias tuas. Dominus tuus dedit tibi terram hanc optima in
 possessione. cum durissime cecideris sis dominus populus. Memento
 et ne obliviscaris. quomodo ad iram tuam provocaveris dominum
 deum tuum in solitudine. Exeo die quo es egressus de egypto.
 usque ad locum istum. semper adversus dominum contendisti. Terram
 et in heredes provocasti. emmet iratus est. delere voluit te.
 quando ascendi in montem. ut acciperem duas tabulas
 lapideas. parati quod precepit vobiscum dominus. et presenciam in mo-
 te quadraginta diebus et quadraginta noctibus panem non
 comedens et aquam non bibens. Deditque michi dominus du-
 as tabulas scriptas digito dei. et continentes omnia verba
 que vobis in monte locutus est de medio ignis. quando
 convoco populum congregatum est. Cumque transissent quadraginta
 dies. et tota nocte. dedit michi duas tabulas lapideas fideles.
 Dixitque michi. Surge. et descende hinc nunc. quia populus
 tuus quem eduxisti de egypto. deseruit velociter viam
 quam demonstrasti eis. Foreruntque sibi virum conflantem
 Rursusque ait ad me. Certe quod populus iste durus ceciviss
 est. Dimitte me ut conteram eum et deleam nomen eius
 sub celo. et constituam te super gentem que hac maior et fortior
 sit. Cumque de monte ardente descenderem. et duas tabulas

fedezis utraqz manu tenerem. Vidissem qz vos peccasse dno
deo vestro. et fuisse vobis vultum constabilem. ac deservi-
sse vobis viam eius. qm nobis ostenderat. proici tñ ab
eas & manus meas. confregi qz eas in conspectu vro. Et
proadi ante dnm. sicut pñis quadraginta diebz et qdrā
quinta noctibz. pñis non comedens et aquam non bibens
pñt omnia pñta vra. que gressisti contra dominum. et cu-
ad iracundiam provocasti. Cum enī illius iram
et indignationē qua adversum vos contritus & de-
vos voluit. et ex audire me et hac vice aduersum
aaron quoqz vehementer iratus voluit emi atterere. pñ
illo simili deprecans sumus peccatum aut vrm qd fi-
ceratis idē i vitulum. accipiens igne combussit et in
frusta comminatus. omnis qz in in puluerem redigebat
proici in torrentem qui & monte descendit. In tñ
quoqz in sepulchris conuiscencie provocasti dnm. Et qm
misit nos de caedes carne dicens. ascendite et possidete
eam. qm dedi vobis. et contempsisti imperiū dñi dei v-
et nō credidistis ei. neqz vocem illius audire voluistis.
sed semp finis rebelles a die qua nosse vos cepi.
Et iam coram dno et diebz ac noctibz. quibz enim so-
phister & pñtabar. ne deleret vos. ut fuerat conuiscens
et. orans dixi Domine deus. Ne diffidas pplm tuum
et hereditatem tuam qm redemisti. in magnitudine tñ
quoqz eduxisti & egypto in manu forti. Recordare fin-
tuorū abraham isaac et iacob. ne aspicias duriciam
pñi huius. et iniquitatem atqz peccatum. Ne forte dñs
habitatez hie de qua eduxisti nos. Non poterat dñs
introdūcere eos in terram qm palchus est eis. et addi
illos. Idcirco eduxit ut interficeret eos in deserto. Cum sc-
pñis et hereditas tua. quos eduxisti in fortitudine tua
magna. et brachio extenso.

In tempore illo dixit dñs ad me. Dola tibi duas tabu-
las sicut priores fuerunt. et ascende ad me in montem
facies qz archam ligneam. ut scribam in tabulis vrb-
que fuerunt in hñs quas ante confregisti. pones qz eas

in archa. Et igitur archam de lignis sethim. Lignum dolasse
 duas tabulas lapideas. ad instar prorsum. ostendi in montem
 hunc eas in manibus. scripsitque in tabulis iuxta id quod prius
 scripserat verba dei. que locutus est dominus ad vos in monte de
 medio ignis. Quandoque populus congregatus est. et dedit eis in
 benedictione. quod de monte descendit. et posuit tabulas marcham.
 quam feceram. que huc usque ibi sunt sicut iuxta preceptum domini.
 filii autem israel castramoverunt. ex beeroth filiorum iathan
 in masera ubi aaron mortuus ac sepultus est. pro quo
 sacerdos functus est filius eius eleazar. Unde venerunt
 in gadgad de quo loco perfecti castra metati sunt in ethaba
 tha. in tra aquarum atque torrentium. Eo tempore separavit
 tribum levi. ut portaret archam fœderis domini. et sanctet
 eam. eo in ministerio. ac benediceret in nomine domini.
 usque in presentem diem. Quamobrem non habuit levi partem
 neque possessionem cum fratribus suis. quia ipse dominus posse
 suo eius. sicut promisit ei dominus deus tuus. Ego autem feci
 in monte sicut prius quadraginta diebus. ac noctibus. Et
 audiuit quod me dominus et hunc vult. et te pater noster. Dicit
 quod iuxta. Unde et preceps populi. ut ingrediamur et possideamus
 terram. quam iuramur patribus nostris. ut tradidimus eis. Et nunc
 israhel. quid dominus deus tuus petit a te. nisi ut timeas dominum
 deum tuum. et audieris in iussibus eius. et diligas eum ac finem
 ab domino deo tuo. in toto corde tuo. et in tota anima tua.
 custodiasque mandata domini. et testimonius eius. quas
 ego hodie precipio. ut bene sit tibi. En domini dei tui cœli.
 et celum celi. terra. et omnia que in eis sunt. et tamen
 patribus tuis conglutinator est dominus. et amant eos. electi
 quod semine eorum post eos id est vos de tunc gentibus. sicut hodie
 comprobatur. Circumcidite. utitur preputium cordis vestri.
 et circumcisi eritis. ne inducatis amplius. Quia dominus
 deus vestri. ipse est deus deorum. et dominus dominantium. deus
 magnus. et potens. et terribilis. qui personam non accipit. nec
 munus. facit iudicium pupillo et vidue. amat peregrinum.
 et dat ei victum. atque vestitum. Et vos ergo amate per
 vos. quia et ipsi finis advenit in terra egypti.

 vbi
 na
 vbi

Veniunt enim tui timoris et ei fmes ipsi adheretis in
bis quod in nomine illius typus est limes tuus et dominus tuus qui fecit
tibi haec magnalia et terribilia que viderunt oculi tui
In septuaginta descendit patres tui in egyptum et cre-
munt multiplicavit te dominus deus tuus sicut astra celi

Mala itaque dominum deum tuum et obsequia precepta eius
et testimonia et iudicia atque mandata omni tempore
Cognoscite hodie que ignoravit filius patris qui non
derunt disciplina domini dei patris magnalia eius et robu-
stam manum extensumque brachium signa et opera
que fecit in medio egypti pharaoni regi et universae terre
eius omnique exercitui egyptiorum et equis ac turibus qui
operunt eos aquae rubri maris cum vos persequerentur et de-
leberet eos dominus usque in presentem diem vobis quod quic fecerit
in solitudine donec veniret ad hunc locum Et dathan
atque abiron filii eliab qui sunt filii ruben quos ap-
pore suo fra absorberunt cum domibus et thakernanitis
et universa substantia eorum quam habebant in medio
israelis Oculi vestri viderunt omnia opera domini mag-
na que fecit ut custodiat universa mandata illius que ego
hodie precipio vobis et possitis introire et possidere fra-
ad quas ingrediimini multoque vinatis tunc in ea
quas sub iuramento pollicitus est dominus patribus vestris
fenu corpe lacte et melle manatez Terra enim ad quam
ingredieris possidendam non est sicut fra egypti de
qua dixi vobis iacto fenu in ortis morem aquae
ducantur irrigue sed montosa est et tempestas
De celo expectatis pennas Etiam dominus deus tuus
semper iuravit et edixit illius in ea sunt a principio anni
usque ad finem eius Si ergo obedieris mandatis meis
quae ego hodie precipio vobis ut diligas dominum deum tuum
et finaris ei in toto corde tuo et in tota anima tua et ab-
pennas fructu temperantiae et fructuaz ut tollas
frumentum et vinum et oleum fenu ex aquis ad pasto-
da inmentem et ut ipsi comedatis et satietemini et ameto-
ne forte decipiatu totum vestrum et recedat a domino suo

Dies alienis et advenis vestris. Iratus quod dominus claudet celum et
 pluvie non descendunt nec fructus et germen seminis peritis quod
 velociter de terra optima quam dominus daturus est vobis prout
 hoc verba mea in cordibus et manibus vestris. et susce-
 dite ea pro signo in manibus inter vos et vos tollite
 docete filios vestros ut illa meditentur. Quando sederis
 in domo tua et ambulabis in via tua et attubueris ag-
 gresseris strabes et super postes et ianuas domus tue.
 ut multiplicentur dies tui et filiorum tuorum in terra quam
 iuravit dominus patribus tuis ut daret eis quam dominus celum im-
 minet tunc. Si enim custodieritis mandata que ego prout
 vobis et feceritis ea ut diligatis dominum deum vestrum et
 ambuletis in omnibus viis eius adherentes ei. Dixerat
 dominus omnes gentes istas ante faciem vestram et posside-
 bunt eas que maiores et fortiores vobis sunt. Omnis locus
 quem calcavit pes vestrum erit a deserto et libano flumine
 magno eufraten usque ad mare occidentale. erunt tunc
 vestri. Nullus stabit contra vos terrorem vestrum et formida-
 nem dabit dominus deus vestrum super omnes terram quam calcavim-
 us sicut locutus est vobis. En pono in conspectu vestro ho-
 die benedictiones et maledictiones. Benedictione quod si obedieritis
 mandatis domini dei vestri que hodie prout vobis. Male-
 dictionem si non audieritis mandata domini dei vestri sed recesseritis
 de via quam ego nunc ostendo vobis et ambulaveritis post
 deos alienos quos ignoratis. Cum introduxerit te dominus de-
 um in terram ad quam pergis habitandam pones bene-
 dictionem super montem gazim et maledictionem super montes
 herod qui sunt transiordanem per viam que pergit ad
 id est occubitu. In terra chananei qui habitat in campe-
 stribus contra galgalam que est iuxta vallum tendentes et
 intrantes procul. Vos enim transibitis iordanem ut possi-
 deatis terram quam dominus deus vestrum daturus est vobis et habeat
 ac possideat illam. Videte ergo ut impliat testimonias
 legum iudicia que ego hodie ponam in conspectu vestro. **III**
Hec sunt precepta legum iudicia que facere debet
 in terra quam dominus deus patrum vestrorum daturus est.

Deuter.

super

Et possideas eam cum cunctis decibus quibus super hunc mundum iudicaris
Supererite omnia loca in quibus coluerunt gentes quod posses
suri est deus super montes excelsos et colles et super omnia
liquis frondosum dissipate arvas eorum et confringe statua
lucos quod igne comburunt et idola comminute Dissende
te nomina eorum de locis illis Non faciet ita deus deo vestro
sed ad locum quem elegerit deus deus vestrum de monte tabernaculi
vestrum ut ponat thronum suum ibi et habitet in eo Exmetis
et offeretis in illo loco holocausta et victimas vestras De
cimas et primitias manuum vestrarum et vota vestra et donaria primum
genti bonum et omnium et comedetis ibi in conspectu domini
vestri et letabimini in diebus ad que miseritis manum vestram et d
vestram in quibus benedixerit vobis dominus deus vestrum Non faciet
ibi que vos hic faciatis hodie singuli quod sibi rectum viderit
Nec enim vestri in prout hunc venistis ad requiem et possessionem
quia deus deus vestrum datura est vobis Transibitis iordanem
et habitabitis in terra quam deus deus vestrum datura est vobis
ut requiescat a tunc hostes prout et absque ulla tempe
stione habitetis in loco quem elegerit deus deus vestrum ut
sit nom eum in eo Et tunc omnia que precipio confectis
holocausta et hostias ac decimas et primitias cum
vestris et quicquid precipui est in muneribus que vomitu
domini Sibi epulabimini coram domino deo vestro vos et fi
liae vestre famuli vestri et famule vestre et seniores qui in
vestris commorantur Nec enim habet aliam partem et possessionem
inter vos Cane ne offeras holocausta tua in omni
loco quem videris sed in eo quem elegerit dominus in una
tribum tuam offeres hostias et facies quatuor pan
tibi Si autem comedere nolueris et te esus carum
delectantur occide et comede iuxta benedictionem domini
deum quem dedit tibi in prout tuis Sicut in mundum
fuit hoc est maculatum et debile prout mundum hoc est
integrum et sine macula quod officium licet sicut cap
et ferum comedet absque esu duntaxat sanguinem
quem super frum quod aquam fundas non potes comedere
in opibus tuis Decimam frumenti et vini et olei in

In omnia armenta et pecora et omnia que ^{veneris} voveris et
 sponte offerre volueris. et primitias manuum tuarum. si coram deo
 tuo comedes in loco quem elegerit. dominus deus tuus. tu et filius
 tuus et filia tua. famulus et famula. atque leuitas qui manet in
 viribus tuis. et letaberis et reficeris coram domino deo tuo in omni
 ad que extenderis manum tuam. Cave ne derelinqueris leuitas
 in omni tempore quo versaris in terra. Cum dilatauerit dominus deus
 tuus terminos tuos sicut locutus est tibi. et volueris vesti carum
 quas desiderat anima tua. locus autem quem elegerit dominus deus
 tuus. ut sit nomen eius ibi. si protul fuerit dentes de armentis
 et pecoribus que habueris sicut precepit tibi. et comedes in oppidis
 tuis ut placet tibi. sicut comeditur caprea et cernus. ita vesceris
 et immundus et immundus in commune vescentur. hoc solum
 cave ne sanguinem comedas. sanguis enim eorum pro anima est.
 et idcirco non debes omninam comedere cum carnibus. si super
 frum fundes quod aquarum ut sit tibi bene et filiis tuis proinde feceris
 quod placet in conspectu domini. Quia autem sanctificaveris et voveris
 dominum tollas et venies ad locum quem elegerit dominus. et offeres oblationes
 tuas. carnem et sanguinem super altare domini dei tui. Sanguinem
 hostiarum fundes in altari. carnes autem ipse vesceris.
 Obsequia et audi omnia que ego precipio tibi. ut bene sit tibi et
 filiis tuis pro te in sempiternum. Cum feceris quod bonum est et pla
 citum in conspectu domini dei tui. Quando disperserit dominus
 deus tuus gentes tuas ad quas ingredieris
 possidendas. et possideris eas atque habitaveris in terra earum.
 cave ne imiteris eas postquam te fuerint introcunte sub
 vesse. et requiras testimonia eorum dicens. Sicut colu
 erunt gentes iste deus ita et ego colam. Non facias simili
 dum deo tuo. Omnes enim abominabiles quas ausatur
 dominus fecerunt diis suis. offerentes filios et filias. et combu
 rentes igni. Sequitur Capitulum xiii. xiii

Quod precipio tibi hoc tantum facito domino. nec ad
 das quicquam nec iurabis. Si surrexerit in medio
 tui propheta aut quis somnium vidisse se dicat.
 et poverit signum atque portentum et enunciet quod locutus est

et dixerit tibi canis: sequamur deos alienos quos ignoras
et sermamus eis non audies verba p[ro]phete illius aut som
niatoris quia temptat vos dñs deus ur̄. ut palam fiat
vrum diligatis eum. an non in toto corde et in tota a[ni
mā. Dominum deum ur̄m sequimini et ipm timeate. V[er]ba
data illius custodite et audite vocem illius. Ipi finiet et
ipi adhibebit. p[ro]pheta aut ille aut fictor somniorum. nisi
dicitur qui locutus est. ut vos auerteret a dño deo v[est]ro qui
eduxit vos de A[eg]y[pt]o et redemit de domo servitutis. ut ex
rare te faceret. De via qm̄ tibi p[re]cepit dñs dñs tuus. et
auferas malum de medio tui. Si tibi voluit p[er]suadere
f[ili]us matris tue. vel filia sue vxor que ē in sinu
tuo. aut amicus que diligis. ut animam tuam clam
dicens canis. ut finiam dñs alienis. quos ignoras tu
et p[re]s[ent]m. Vmbrat[ur] marmore gentium que iuxta vel p[ar]
fuit ab initio. vsq[ue] ad finem. t[er]re. non acquiescas ei. nec aliud
illor[um] p[re]stat ei oculus tuus ut miserearis. et occultes eum sed
statim interficias. Sit primum manus tua super eum. et po
te omne p[er]ius mittat manus lapidibus obrutus. n[on] erubet
qui voluit te abstrahere a dño deo tuo qui eduxit te de A[eg]y[pt]o
et de domo servitutis. ut dñs audiret timeat et nequaquam
v[er]ba faciat quippiam qm̄ rei simile. Si audieris in v[er]
bū tuā. quas dñs deus tuus dedit tibi ad habitandum
Dicens aliquos. Etressi sunt filij belial de medio tui
et auerterunt habitatores vrbis tue. atq[ue] dixerunt. Eam
et finiam dñs alienis. quos ignoras. et zueve solus
et diligens rei veritate p[er]sp[er]ta. si imp[er]is certum o
quod dicitur. et abhominatior hanc opere p[ro]p[ri]am.
statim p[er]tices habitatores vrbis illius in ore gladii et d
lebis eam. Quia q[ui] que in illa sunt vsq[ue] ad p[er]t[er]a. c[on]
et suppellectilis fuerit conque[r]ibilis in medio p[ro]p[ri]e et
et cum ip[s]a civitate succendit. ita ut vniuersa consumat
dñs deo tuo. et sit tuius sempiternus. Non edificas
amplius. et nō adhibet de illo anathemate quicquid in
manu tua. ut aueratur dñs ab ira furoris sui et mis

tui Multiplicet q̄ te sicut mirant patres tui Quando au-
dicis vocem dñi dei tui custodies omnia p̄cepta eius que
ego p̄cipio tibi hodie ut facias quod placitum est in conspectu
tui domini dei tui: 27 *Capitulum xxi* *Qui aut dñi iussu n̄r* **xxii**

Illi estote domini dei v̄ri Non vos mactet. nec faci-
etis calumnia super mortuo Cum p̄p̄us sitis es
dñs deo tuo et te elegit ut sis ei in p̄p̄m peculiaris
decumt gentibz que sunt super terram V̄e comedatis
que immunda sunt hoc est immundū quod comedere debetis
Bovem et ovem et capram. cervum capream. bubulum tra-
phylum pinguem. gōm origen. tamelon pardalium
Ovis al. quod in dñas p̄tes v̄ngulam findit et rumi-
nat comedet De his aut que ruminant et v̄ngulam
non findunt. hec comedere non debet Canidum leporem
cyonizillum quia ruminant. et nō dividit v̄ngulas
Immunda erunt vobis Suis quoq̄ qm dividit v̄ngulas
et non ruminat in munda erit. Carnibz v̄e nō vescimur
et cadauera nō tanget. Hec comedat ex omnibz que mo-
vuntur in aquis. que s̄t. p̄milas et squamas comedite
Que absq̄ p̄milas et squamas sunt. ne comedatis quia
immunda sunt Omnes aves munda comedite Immundas
ne comedatis Aquilam s̄b. et griffem et alietum ip̄on
et vulturē ac milvum iuxta genus suū et omne *corvinum*
genus Strutionem et noctuam et larvā atq̄ accipitrem
iuxta genus suū herodum et agnum et ibim ac nic-
gulum porphyrionem. et mitorozem ouocatalim
et chardazion singula in genere suo v̄pupam quoq̄
et vesperilionem et omne quod reptat et p̄milas habet
immundum erit nec comedat Omne quod mundum est come-
date. Cuncteque aut mortuū est ne vescimur ex eo peregrino
genus qui intra portas tuas ē da ut comedat aut
vende ei Cum tu p̄p̄us sanctus domini dei tui es Non
coques edum in lacte matris sue Decimas p̄tem sepa-
bis de cunctis fructibz tuis que nascunt in terra per annos
singulos et comedes in conspectu domini dei tui in loco

que elegerit dñs ut in eo nomē eius innotetur. Decimas
 frumenti tui et vini et olei. et primogenita decimarum
 et omnium tuis. ut distas tunc dñm deū tuū omni tpe tuo.
 Cum autē longior fuit via. et locus que elegerit dñs
 deus tuus tibi q̄ benedixerit. Nec potueris ad eum hoc
 onus portare. vendes omnia et imperium rediges portabis
 q̄ in manu tua. et p̄ficeris ad locum que elegerit dñs
 deus tuus et emas ex ea pecunia quicquid tibi pla
 cuerit sine exarmentis sine exomibz. Vinum quoque et
 ficeram. et omne quod desiderat anima tua. et come
 des coram dño deo tuo. et exultaberis tu et domus tua
 et semita qui intra portas tuas est. Cum ne de velis
 cum quia nō h̄s aliam p̄tem in possessione tua. Anno
 autē tertio sepabis aliam decimam. ex omibz que nascū
 tibi eo tempore. et repones intra portas tuas. Remet q̄
 levites. quia aliam nō h̄s p̄tem nec possessionē terram
 et peregrinis ac pupillis et vidua qui intra portas tuas
 sunt et comedent et saturabunt. ut benedicat tibi dñs
 deus tuus in tunc operibus manū tuarū que feceris.
xxv **S**extimo anno. facies remissionem que
 hoc ordine celebrabitur. Cum debetur aliquid
 ab amico vel proximo ac fratre suo. repetere
 non poterit quia annus remissionis est donū. Repetere
 nō et advena exiges. Cumque et p̄niquum repetere
 si nō h̄es potestatem. et omnis indigens et mendiculus
 erit inter vos. ut benedicat tibi dñs in terra qm̄ datus
 est tibi in possessionem. Si tamen audieris vocem domini dei
 tui. et custodieris omnia que iussit. et que ego h̄
 die p̄cipio tibi. Benedicet tibi ut possideris. Pene
 rabis gentibus multis et ipse a nullo accipies mutuum.
 mīabz nationibz plurimis. et tū nemo domiabitur
 te. Vires & fratres tui. qui morantur intra portas om
 tue. in terra qm̄ dñs deus tuus datus est tibi ad pamp
 tatem veniet. non odierabis cor tuū nec trahes manū
 s̄ apperueris eam pauperi et dabis mutuum quo cū indu

pspere. **L**ane. ne forte sibi apiat tibi inopia cogitatio et
 dicas in corde tuo. **A**ppropinquat septimus annus remissionis et
 auertas oculos a paupere fratre. nolens ei quod postulat mu-
 tum comodare. **V**ic clamet contra te ad dominum et fiat
 tibi in peccatum si dabis ei. **N**ec agres quippiam callide in
 eius necessitatibus subleuandis. ut benedicat tibi dominus
 deus tuus in omni tempore et in minutis ad que ma-
 nu miseris. **N**on decernit pauperes in tua habitatio-
 ne. **P**ropterea precipio tibi ut aprias manum fratri tuo. et
 egeno. et pauperi. qui testem versantur in terra.
Anni tibi venditus fuerit frater tuus hebreus. aut
 hebreus. et sex annis finietur tibi. in septimo anno dimit-
 tes eum liberum. **E**t que libertati donaueris. nequaquam
 vacuū abire patieris. si dabis ei gratiam de precibus. et
 de arca. et de terculis tuis. quibus dominus deus tuus bene
 dixit tibi. **M**emento quod et ipse finiet in fra egypti et
 liberauit te dominus deus tuus. **P**ropterea ego nunc precipio tibi.
Si maluit dixerit. nolo egredi. eo quod diligat te et domum
 tuam. et bene sibi apud te esse sentiat. **A**ssumas subulam
 et perforabis aurem eius in ianua domus tue. et fini-
 et tibi. usque in eternum. **A**nille quoque simili facies. **N**on
 auertas ab eis oculos tuos. quando dimiseris eos. **L**iberos
 enim merita mercedem merentium. **P**er sex annos finietur
 tibi. ut benedicat tibi dominus deus tuus in omni opere
 que agres. **D**e primogenitis que nascuntur in armentis
 et in omnibus tuis. quicquid sexus est masculinum. scilicet
 tuis domino deo tuo. **N**on operaberis in primogenito
 bouis. et non tondabis primogenita ovium. **I**n conspectu
 tu domini dei tui comedes ea per annos singulos in
 loco quem elegerit dominus. tu et domus tua. **S**i autem habuerit
 matrem. et vel claudum fuit vel cecum aut in aliqua parte
 deformis. vel debile. non immolabitur domino deo tuo.
 si uero portus urbis tue comedes illud. **I**taque quod munda
 sunt vestietur eis. quasi caprea. et ceruus. **S**olum obprobrium ut sanguis
 eorum non comedas. sed effundas in terram quasi aquam.

de hinc
 completus

de hinc
 generis
 obitus

XXIII **Q**uarta mensis nonas singul et vici pmi
 tempore ut facias pphse dno deo tuo qm in
 isto mese eduxit te dñs deus tuus de egypto
 nocte ymolabis qz pphse domo deo tuo De omnibus et
 bobus in loco que elegerit dñs deus tuus ut habitet
 nom eius ibi. **N**on comedes in eo panem pmeratum
 Septem diebus comedes absqz fermento affutens panem
 quo in pmore egressus es de egypto et memineris diei
 egressus tue de egypto omibz diebz vite tue. **N**on appa-
 rebit fermentum in omnibus terminis tuis septem diebz
 et non veniet de carnibz eius qd ymolatum est vespe
 in die pmo mane. **N**on poteris ymolare pphse in qlibz
 urbibz tuaz quas dñs deus tuus datus est tibi sed
 in loco quem elegerit dñs deus tuus ut habitet nomen
 eius ibi. ymolabis pphse vespe ad solis occasum quali
 egressus es de egypto et roques et comedes in loco que
 elegerit dñs deus tuus. **M**ane qz qstingens vides in
 thabernacula tua. **S**ex diebz comedes azima tu die septi-
 mo quia collecta est donu dei tui. **N**on facies opus Septe
 ebdomadis munerabis tibi ab eadie qua fueris in segete
 misce et celebrabis diem festum ebdomada de dno deo
 tuo. **O**lationes spontaneam manne tue qua offere
 iuxta benedictom domi dei tui et epulaberis coram dno
 deo tuo Tu et filius tuus et filia tua et finis tuus et
 ancilla tua et leuitas qui e intra portas tuas et advena
 ac pupilla et vidua qui morantur vobiscum in loco que
 elegerit dñs deus tuus ut habitet nomen eius ibi. **E**t re-
 cordaberis qm pmi fueris in egypto. **C**ustodies qz ac fa-
 ces que precepta sunt. **P**elempnitate quoqz thaber
 uiculor celebrabis pseptis diebz. **C**uando collegeris de
 area et torculari fruges tuas et epulaberis in solemp-
 nitate tua tu et filius tuus et filia tua et finis tuus
 et ancilla leuitas quoqz et advena et pupillus ac vidua
 qui intra portas tuas sunt. **S**eptem **S**eptem diebus
 domo deo tuo festa celebrabis in loco quem elegerit dñs

Benedicetq; tibi dñs deus tuus in cunctis singulis tuis
 et in omni opere manu tuar. et in festis tuis
 videris per animum apparebit tunc iustitiam tuam in conspectu
 tu domini dei tui in loco quem elegerit in sollemnitate aza
 moz et in sollemnitate eodomadaz et in sollemnitate
 te tabernaculorum. Non apparebis ante dominum vacuus
 si offeret vniuersisq; sedm quod habuerit iuxta bene
 dictione domini dei sui quam dederit ei. Audites et ma
 gistros constitues in omnes portas tue quas dñs deus
 tuus dederit tibi per singulas tribus tuas. ut iudica
 ipsum iusto iudicio. nec in alteram partem declinet. Non
 accipies personam nec munera. quia munera extorcat
 oculos sapientium. et mutant verba iustorum. Iuste
 quod iustum est psequeris ut vmas et possideas. Hec
 qm dñs deus tuus dedit tibi. Non plantabis lucum
 et omnes arbores iuxta altare domini dei tui. Nec faci
 as tibi atq; constituas statuas quam odit dñs deus tuus.
 Non immolabis dño deo tuo bonem et onem in quo est macula
 aut quippias vicij quia abhominatio est dño deo tuo.

xvii

Eum reperi fuerint apud te intra vias portar tuar
 quas dñs deus tuus dabit tibi vir aut mulier q
 facit malum in conspectu domini dei tui et trans
 grediantur pactum illius ut vidant et faciant dñs alienus
 et adorent eos solem et lunam. et omnes miliciae celi que no
 prepi et hoc tibi fuerit nuntiati. Audiens q; nuntiatus dili
 gentes. et verum esse reperi. et abhominatio facta est in israel.
 Edentes virum ac mulierem qui rem sceleratissimam prestant
 ad portas civitatis tue et lapidibus obruantur. In ore
 duorum aut trium testium pibit qui interficietur. Nemo occidit
 vno contra se ducente testimonium. Manus testium pna
 interficiet eum et manus reliqui populi extrema mitte
 ut auferat malum de medio tui. Si difficile et ambiguum
 qm apud te iudicium esse pspexeris inter sanguines
 et sanguines. causam et causam. lepram et non lepram
 et iudicium intra portas tuas videris verba variari.

volatus
 lap. sui
 p. p. p.
 v. p. p.
 t. p. p.

Non poteris alterius gentis hominem regem facere qui
non sit frater tuus. ^{confessio} Cumque fuerit constituta non multi-
plicabit sibi equos ut redeat ipsum in egyptum. comitatus
immo subleuatus. Ipsum cum dñs precepit vobis ut
nequaquam amplius per eandem viam redeatis. Non
habent uxores plurimas que illiciant animum eius.
Neque argenti et auri immensa pondera. Postquam aut
sederit in solio regni sui. Describat sibi Deuteronomium
legis huius in volumine. accipiens exemplar a sacerdotibus
tribus et habebit secum. scilicet legat quod omnibus die-
bus vite sue ut discat timere dominum deum suum. et in-
stodire verba et testimonias eius que in lege precepta sunt.
Neque declinet in partem dexteram vel sinistram ut longe
regnet tempore et ipse et filii eius super israel.

[illegible]

Not aut iudiciu sacerdotum a populo et ab his qui offerunt
victimas. **N**unc bonis sine onere immolauerunt dabant
sacerdoti arum ac ventriculorum. **P**rimicias frumenti
vini et olei et lauaz ptem ex omni tonsione. **P**rimicias
en eligit dñs deus tuus de tunc tributus tuis. **V**t
scit manifestet nomini domini ipse et filii eius in sem
piternum. **E**t exierit semites. **E**t una vrbm tuaz ex omni isrl
in qua habitauit et noluit remire. **D**esiderans locum quem
elegerit dñs. **N**onstrabit in domo in nomine dei sui. **S**ic
omnes fratres eius semite. **Q**ui stabunt eo tempore toras
domus. **P**tem nobis eandem accipiet qm et ceteri. **E**xcepto
eo qd in vrbe sua ex paterna ei successione debetur. **Q**uia
de ingressus fueris terram. **Q**uam dñs deus tuus da
bit tibi. **C**auc ne imitari velis abhominaciones illaz
tenam. **N**ec inueniatur in te. **Q**ui duxerit filium suum cum
filiam. **D**ucens uxorem. **A**ut qui azulos suscipietur et
abstinet sompna az auguria. **N**ec sic ille maleficus nec
mentator. **N**ec phitones consulat. **N**ecq diuinos et
querat a mortuis veritatem. **O**mnia en ha abhominat
dñs. **E**t ppter istiusmodi scelera delebit eos in magno tu
mo. **P**erfectus eris et absq macula. **E**nm domus deo
tuo. **S**entes iste quaz possideris terram. **A**ugures
et diuinos audunt. **E**t ante a domo deo tuo aliter
institus es. **P**phetam de gente tua et de fratribz tuis
sicut me. **S**ustitabit tibi dñs deus tuus. **S**pm audies
ut petisti a dño deo tuo in orob. **Q**uand contio congrega
ta est. **A**taq dixisti. **V**lra non audiam vocem domi dei
mei. **E**t ignem q maxum huc. **N**o videbo amplius
hic moriar. **E**t ait michi dñs. **B**ene omnia sunt locuti.
Pphetam suscitabo eis de medio fratrum suoz similes
tui et ponaz verba mea in ore eius. **L**oquetur q ad eos oia
que preceperio illi. **Q**ui aut verba eius que loquetur
in nomine audire noluerit. **E**go ultor existam. **P**phetam
aut qui arrogancia depnatus. **N**oluerit loqui in nomine
meo que ego no precepi illi ut diceret. **A**ut ex nomine alienoz

Supra

Pa

magis
pbat

Deorum interficietur. Et tanta cogitatione ruderis. quomodo
possunt intelligere verbum quod non est locutus dominus hoc
habebis signum. Et in nomine domini propheta ille predicavit et
non evadit. Hic dominus non locutus est sed per timorem animi
sui propheta confudit et ideo non timebis illum.

XXI **Q**uoniam dispendit dominus deus gentes quarum tibi tra-
ditura est terram. et possidebis eam habitaueris
quod in urbibus eius. et in castris eius. tres civita-
tes separabis tibi in medio terre quoniam dominus deus datus est
tibi in possessionem. serva. Diligenter viam et in tres ci-
viter per totam terram provinciam divides ut habeat
et vicinus qui per hominatum profugus est quo possit
evadere. Hec est lex hominade fugientis cuius vita finada
est. Qui perierit proximum suum nesciens. Et qui heri
et nudius tertius nullum contra eum habuisse odium probat
Et abesse simpliciter cum eo in silva ad ligna tendere et
in succisione lignorum securis fugerit de manu. firmum
quod lapsum de manu tuo amicum eius perierit hic ad
viam superdictarum urbium confugiat et vmet ne for-
sitam perierit eius. cui effusus est sanguis dolore san-
guis persequatur et apprehendat eum. Si longior via fuerit
et perierit amicum eius qui non est reus mortis. Cuius
nullum contra eum. qui occisus est odium perierit habuisse mo-
tum. ideo precipio tibi ut tres civitates. equalis inter
se spacia divides. Cum autem dilatare dominus deus tuus ter-
minos tuos. secundum verbum patribus tuis. et dederit tibi
cunctam terram quam eis pollicatus est. Si tam custodieris ma-
data eius et feceris que hodie precipio tibi. ut diligas deum
deum tuum. et ambules in verbis eius. omni tempore adde-
tibi tres alias civitates. et superdictarum trium urbium numerum
multiplicabis ut non effundatur sanguis innoxius in
medio terre quoniam dominus deus tuus dabit tibi possidendam
ne sis sanguinis reus. Si quis autem odio habuerit proximum suum
invidiam fuerit vite eius. surgens quod perierit eum et nu-
merus fuerit. fugerit quod ad vias de superdictis urbibus mitti

non apud gentem partem

quemie de israel ve bene sit tibi Non assimes intrans.

· fione tua quidm' dñs dñs tunc' dabit tibi in terris qd

quicquid illud peti et facinor fuerit, si in ore dno

meudas ton hoxuz acufans emm puardutoms sta

dotum. et iudicium qui fuerint iudicibus illis. Cuius

14. *Archi suo. facere mensebus et suffragium in alium d. m.*

Sic tñ vt cōuolentes tēta timorem habeant et neq̃
tūc astant figns. ¶ In mīfābris autēf cūm aī

pro anima. & unum pro oculo: & item p^{er} d^{omi}niⁿⁱ manu

Exiens ad terram contra hostes suos et videt
regitatem et ciuitatem et munitur in eis et in p[ro]p[ri]a

ad vespertinū exercitiū multitudinē non timēdis

h. Symphonie mit 10m 7ho 1arce 1arce 1arce 1arce 1arce

[illegible]

ut in medio videri qd et p[ro]p[ri]e fontis adquisitio d[omi]ni

mas audiente exercitu. & proclama bunt. que est homi

Et reuertatur in domum suam ne forte moriatur in bello

Omne. et nec enim cum sit esse commune. et dicitur

morietur in bello. et alius homo eius fingatur offino
Cuius est homo qui desponsavit uxorem et non acce-
pit eam. vadat et veneratur in domum suam. ne forte mo-
riatur in bello. et alius homo accipiet eam. hys diebus
advent reliqua. et dicent ad populum Cuius est homo fornic-
ator. et corde pseudo vadat et veneratur in domum suam
ne paucis faciat corda fratrum suorum sicut ipse timore per-
territus est. Cumque siluerint exercitus domus et finis loque-
ri faciant unusquisque suos ad bellandum milites prepa-
rabit. Si quando accesseris ad expugnandum civitatem
offeres ei primum pacem. Si acceperit et apparuerit tibi por-
tas. amictus populi qui in ea est saluabitur et finiet tibi sub
tributo. Si autem foderis inire noluerint et receperint con-
tra bellum obpugnabis eam. Cumque tradiderit dominus deus
tuus illam in manum tuam percuties omne quod in ea est
masculinum in ore gladii. absque mulieribus et infantibus nimis
et ceteris que in civitate sunt. Omnes predam exercitu
tuo comedes de spoliis hostium tuorum que dominus deus tuus
dederit tibi. Sic facies civitati que a te percuti
valde sunt. et non sunt de his urbibus quas non possides
accepturus es. De his autem civitatibus que dabo tibi
nullum omnino primitas vine. sed interficias in ore gladii
et heremum videlicet et amorem et thamanem ferezem
et euem et yabuzem. sicut precepit tibi dominus deus
tuus. Ne forte doceant vos facere civitates abominatio-
nis quas ipsi operati sunt diis suis et peccaverunt in domum
deum vestrum. Quando obsideris civitatem multo tempore
et inmunitionibus circumdederis ut expugnes eam
non succides arbores de quibus vestra pars. nec fructus pertra-
itum debes vastare regionem. quoniam lignum est et non homo
nec potest bellanum contra te augere inimicum. Si autem
ligna non sunt pomifera agrestia et inter ceteros apta
vobis sunt. et extrine machinas donec capias civi-
tatem que contra te dimicat.

xxi Quando inventum fuerit in terra quod dominus deus tuus

v'sp'm' voluit
 Simil' q' p'p'os
 aq' instat talia
 v'as et fruges b
 3and. v'q' d' d
 ndolans qui b
 v'q' p' h'elma
 v'q' p' h'elma

tui quo operis. Si dixerit vir uxorem et postea odio ha-
buerit quesierit q^{uod} occasiones quib^{us} dimittat eam obiacens ei
nomen pessimum et dixerit uxorem hanc accipi et ingressa
ad eam non iuxerit virgine^m tollent eam pater et mater
eius et fient secundum signa virginitatis eius. Et seniores
verbis in porta sunt et dicit pater filiam meam d^{icit} hanc
uxorem quam quia odit imponit ei nomen pessimum et
dicit non meam filiam tuam virgine^m. Et ecce hec sunt
signa virginitatis filie mee. Expenderunt vestimentum
foram senioribus tunicis apprehenderunt q^{uod} seniores verbis
illius virum et verberabunt eum quodamplius in sup-
tentiis suis argenti. quippe dabit patri puelle q^{uam} diffi-
cilius nomen pessimum super virgine^m ista^m. habebit q^{uod} eam ux-
orem et non poterit eam dimittere omni tempore vite sue.
Et si verum est quod obicit et non est inuenta in puella
virginitas ei erit eam extra fores domus patris sui
et lapidibus obruet viri civitatis et morietur. q^{uoniam} fuer-
it nequam in se ut fornicaretur in domo patris sui et au-
feret malum de medio tui. Si dormierit vir cum uxore
alterius uterq^{ue} morietur. id est adulter et adultera et auferet
malum de medio istius. Si puellam virgine^m desponderit
vir et invenerit eam aliquis in civitate et concubuerit
cum illa. eduxerit utrumq^{ue} ad petram civitatis illius et la-
pidibus obruent. puella quia non clamavit cum esset in
civitate et vir quia humiliavit uxorem proximi sui et
auferet malum de medio tui. Si in agro reperit
vir puellam que desponsata est et apprehendens concubuerit
cum illa. tunc morietur solus puella nisi parietur na-
est rea mortis. q^{uoniam} sicut latro confurget contra fratrem
suum et occidit animam eius ita et puella oppressa est. sola
erat in agro clamante et nullus adfuit qui liberaret
eam. Si invenerit vir puellam virgine^m que non
habet sponsum et apprehendens concubuerit cum ea et
res ad iudicium venerit. Dabit qui dormivit cum ea p^{ro}
puelle siclos argenti quinquaginta et habebit eam uxorem

De
vngre

De
Lap^{idibus}

Deuotionum

Si p[er] nos de i[st]o m[un]do polluta sit somno u[bi] nocturno quippe somno temp[or]e e[st] o[mn]ia p[er] qua[m] reuerentia[m] cogitatio
si p[er] nos de i[st]o m[un]do polluta sit somno u[bi] nocturno quippe somno temp[or]e e[st] o[mn]ia p[er] qua[m] reuerentia[m] cogitatio
si p[er] nos de i[st]o m[un]do polluta sit somno u[bi] nocturno quippe somno temp[or]e e[st] o[mn]ia p[er] qua[m] reuerentia[m] cogitatio
si p[er] nos de i[st]o m[un]do polluta sit somno u[bi] nocturno quippe somno temp[or]e e[st] o[mn]ia p[er] qua[m] reuerentia[m] cogitatio

si p[er] nos de i[st]o m[un]do polluta sit somno u[bi] nocturno quippe somno temp[or]e e[st] o[mn]ia p[er] qua[m] reuerentia[m] cogitatio
si p[er] nos de i[st]o m[un]do polluta sit somno u[bi] nocturno quippe somno temp[or]e e[st] o[mn]ia p[er] qua[m] reuerentia[m] cogitatio
si p[er] nos de i[st]o m[un]do polluta sit somno u[bi] nocturno quippe somno temp[or]e e[st] o[mn]ia p[er] qua[m] reuerentia[m] cogitatio
si p[er] nos de i[st]o m[un]do polluta sit somno u[bi] nocturno quippe somno temp[or]e e[st] o[mn]ia p[er] qua[m] reuerentia[m] cogitatio

quia humiliant eam et non poterit dimitte eam cum dicit
Non accipiet homo uxorem patris sui / vite sue
Nec reuelabit operimentum eius. Non intrabit en
imque attus vel amputat testiculos et absq[ue] re
retio etiam domi. Non ingredietur manser hoc e[st] de sacro
natus in etiam domi usq[ue] ad decimam generationem. Ammonites
et moabites et post decimam generationem non intrabunt
etiam domi metrum quia uoluerunt uobis [?] in p[ar]te
et aqua in via quando egressi es de egipto et quia conduxer
contra te balam filiu[m] beor de mesopotamia syue ut maledi
ceret tibi et noluit d[omi]n[u]s d[omi]n[u]s deus tuus audire balaam. Ve
tit q[uod] maledictor eius in benedictor tuam eo q[uod] diligit te. Non
facies tui eis p[ar]tes nec queres amicitia[m] bona tuis d[omi]n[u]s
vite tue in sempiternum. Non abhominaberis ydum quia fe
turus est nec egiptum quia advena fuit in terra eius. Tu
nati fuerunt ex eis tertia generatione intrabunt in etiam d[omi]n[u]m
Quando egressus fueris aduersus hostes tuos in pugnam
custodies te ab omni re mala. Si fuerit n[ost]r[u]s uos homo qui
nocturne pollutus sit somno egredietur extra castra et
non reuertetur p[ri]usq[uam] ad vesperum. Lauetur aqua et post
solis occasum ingredietur in castra habebis locum extra cas
adque egredietur ad requisita nature gerens p[ar]uissimam
in balteo. Annusq[ue] sedet fodies per armenta et egesta
humo operies quo reuelatus es domi. em deus tuus an
bulat in medio castror[um] ut eruat te et tradat tibi inimicos
tuos ut sint castra tua sancta et nihil in eis appareat
feditat[is] nec derelinquat te. Non tradas filiu[m] d[omi]n[u]i suo q[uod]
ad te confugerit habitabit tecum in loco qui ei placuit. et
in uia urbem tuam requiescet nec contristes eum. Non
erit meretrix de filiabus isrl nec scortator de filiis israel
Non offenes iurcedem p[ro]stabili nec p[ro]u[er]bium in domo d[omi]n[u]i
dei tui. Quicquid illud est q[uod] non est quia abhominatio est
utrimq[ue] apud d[omi]n[u]m deum tuu[m]. Non fenerabis fratri tu
ad usuram pecuniar[um] nec fruges nec quilibet alia re
sz alieno fratri aut tuo absq[ue] usura id quod indiget

non manser
ammon
et moab
et q[uod]

omniter

Job e[st] p[er] d[omi]n[u]m Si p[er] d[omi]n[u]m ad
hond p[er] p[er] d[omi]n[u]m m[un]do e[st] ab
m[un]do m[un]do m[un]do m[un]do
no p[er] d[omi]n[u]m ad hond d[omi]n[u]m
p[er] d[omi]n[u]m p[er] d[omi]n[u]m ad hond d[omi]n[u]m
omniter p[er] d[omi]n[u]m p[er] d[omi]n[u]m
si ab m[un]do m[un]do m[un]do
m[un]do e[st] no p[er] d[omi]n[u]m quia
egesta uolens quia d[omi]n[u]m
q[uod] d[omi]n[u]m f[er]m[us] si no m[un]do
uolens e[st] p[er] d[omi]n[u]m
ad d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m
et p[er] d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m
et p[er] d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m
et p[er] d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m

mibo
u[bi] p[er]
d[omi]n[u]m

usq[ue]

id quod indiget comodabie. ut benedicat tibi dñs deus tuus
in omni tempore tuo in terra ad quam ingredieris possidendam.
Cum uideris uotum dñs deo tuo. non tardabis reddere.
quia requirit illud dñs deus tuus et si moratus fueris
reputabitur tibi in peccatum. Si uolueris polliceri absque pecca-
to eris. Quod autem semel egressum est de labijs obseruabit
et facies sicut promissum dñs deo tuo. et ipsa uoluntate ex-
ore tuo locutus es. Ingressus vineam proximi tui comede-
ris quantum tibi placuerit. foras autem ne esurus terram. Sim-
iliter in segetes annui tui franges spicas et manu contu-
res fultre autem non metes.

XXIII

S accepit homo uxorem et habuit eam et non
inuenit gratiam ante oculos eius. propter aliquam sedi-
tatem. Scribet libellum repudij et dabit in manu
sue. propter aliquam seditionem et dimittat eam de domo sua.
Cumque egressa alterum maritum duxerit. et ille quoque
oderit eam. Deditque ei libellum repudij et dimiserit.
de domo sua. vel mortuus fuerit. non poterit eam prior ma-
ritus recipere in uxorem. quia polluta est et abhominabilis.
facta est coram dño. Ne peccare facias terram quam dñs deus
tuus tibi tradidit possidendam. Cum accepit homo
imper uxorem non prestat ad bellum. Nec ei quippiam
necessitatis inuenerit publice. sed uocabit absque culpa.
domini sue. ut uno anno tectetur cum uxore sua. Non
accipies loco pignoris inferiorem et superiorem molam
quia animas suas apposuit tibi. Si deprehensus fuerit
homo solitarius frater suus de filiis israel. et reddito eo acce-
perit precium interficietur. et auferes malum de medio tui.
Oserua diligenter ne incuras in plagam lepre. sed facies
quicumque dixerint te sacerdotes leuitici generis. iuxta
id quod precepit eis. et imple sollicitudinem. Memoretur que fecerit
dñs deus vester marie in via cum egrederemini de egypto.
Cum repetis a proximo tuo rem aliquam quam debet tibi non
ingredieris domum eius ut pignus auferas. sed stabis foras
et ille tibi proferet quod habuerit. Si autem pauper est non

verbo

inuenit
gratiam
ante oculos

lego uerbo
appule

de pignus

Wrote
John²
and put
it away

De vloed
en inoffe

de plagas mto p pto

et bonis tenentis vel mutantis in arca fruges tuas
de habitauerunt fr̄s suū. et vniū. ex eis absq; liberis
mortuus fuerit. vxor defuncti nō nūbet. s; accipiet eam
frater eius et sustinetur semen fratris sui. et p̄mogenitū
ex ea filium nōmē illius appellabit. vt nō dēatur nōmē
illius. *et si nō dēatur nōmē illius qm̄ mētionē nōrē p̄r q̄dō tēp̄a p̄m̄*

equitas in iustitia
 ut qui p[ro]bat in labo
 p[ro]bat in iustitia
 p[ro]mouenda p[ro]p[ri]a ad iustitiam
 de p[ro]p[ri]a ad iustitiam
 tempore iustitiam p[ro]p[ri]a ad iustitiam
 n[on] satis ap[er]te p[ro]p[ri]a ad iustitiam
 nec p[ro]p[ri]a ad iustitiam
 ut de singulis dicitur
 vniuersi emendati
 magis in arbitrio
 ne intelligitur reliquum
 statuat q[uod] apud d[eu]m no[n] p[ro]p[ri]a

em ex israel. **Q**uam autem ^{noluerit} voluerit accipere uxorem fratris
sui que ei lege debetur propter mulierem ad portam introit et in
ter pellabit maiores natu. Dicitque non vult frater viri mei su
scipere nomen fratris sui in israel nec me in coniugium summe
Statimque accessit eum facient et interrogabunt si respon
derit nolo eam uxorem recipere Accedet mulier ad eum coram
seminibus et tollit caltramentum de pedibus eius spueque
in faciem illius et dicit Sic fiet homini qui non edificat
domum fratris sui Et vocabitur nomen eius in ipso n. Dominus dy
scipulatus Si habuerint mater se virginem viri et unus non alium
uxore reperi volensque uxore alterius erinere virum suum
de manu fornicis misit manum et apprehenderit verenda
eius abscedens manum illius nec flectens super eam vlla misere
dia Non habebis in saculo diversa pondera manus et minus
ut erit in domo tua modus maior et minor pondus habebis
iustum et verum et modus equalis et verus erit tibi Ut mltis
vmas tpe supram quam dñs dñs tuus dedit tibi Ab
hominatur enim dñs enim qui facit hoc et auersatur omnes
iniquitates Memento que fecerit tibi amalec in via quando
excedebas ex egypto quando occurrit tibi et ^{exarmos} exarmos
tuo qui passi residebant ceciderunt quando in eius fame et
labore confectus et non timebat dñm Cum ergo dominus de
us fecerit tibi requiem et subleuet iugum partium na
tionum in fraqñ pollutus est delectis nom eius subleuo tunc

Quoniam intraveris terram ne obmiseris. **XXVI**
quoniam domus dñs tuis domus est tibi possidenda
et obtineas eam. at habitaueris in illa tolles
decime fructus tuis primitias et pones in altarium
prope ad locum quem dñs dñs tuus dixerit ut ibi immo
letur nomen eius Accedesque ad sacerdotem qui fuerit in
diebus illis. Dicesque ad eum Profectus hodie terram dñs
deus tuo quod ingressus sum terram pro qua iuravit patribus
nostris ut daret eam nobis Suscipiensque sacerdos cratal
lum de manu tua ponet ante altare domi dei tui Si quis
persequeretur preem meum qui descendit in egyptum et ibi persequeretur

invalentia qd videt in pastoral
et c. nolens em suppe et
pdrig tñy domi dei pñ nobis
significat semen fil mrtu pñ
qd p

duy
Simal
nat

duy
poul

amalec
delet
papi

et loquetur in spiritu
domini dei tui

in paucissimo numero crevit qz in gentes magnam et
robustam. et infinite multitudinis affluerunt qz nos
egyptij. et psecuti sunt imponentes onera. gravissima
Et clamantibus ad dnm dnm patrem nrm. qui
exauduit nos. et respexit humilitates nras. et labores
atqz angustias. et duxit nos de egypto in manum forti
et brachio extenso. in iugum panore. in signis atqz portis
tis. et introduxit ad flammam istam. et tradidit nobis.
terram lacte et melle manantem. Et idcirco nunc offerre
pinnas frugum tue qm dnm dedit michi. et dnm
fecit cas in conspectu dnm dei. et adorare dno deo tuo
epulaberis in omnibz bonis. que dñs deus tuus dedit tibi
et domui tue. tu et limes et advena. qui tecum est.
quando compleris decimis annuatim frugum tuarum
anno decimatz anno dabis limes et advene et pupilli
et vidue. et comedant intra portas tuas et salvent
loqueris qz in conspectu dnm dei nri. Attuli qd sanctificatum
est de domo mea et dedi illud limes. et advene et pupilli
lo et vidue sicut iussisti michi. nō ptegi mandata
tua. nec sum solutus imperij tui. Non comedi ex eis in
luctu meo. nec speravi ea in qualibz immundicia. nec a
pendi de eis quicquam in re finebri. Obedi voci dñi
dei mei et feci omnia sicut precepisti michi. Responde defuncti
arie tue. et de excelsis celoz habitaculo. et benedic ppls i
et frs qm dedisti nobis sicut iurasti patribz nostris. tu
lacte et melle mandasti. Hodie dñs deus tuus precepit
tibi ut facias iudicia hec. atqz iudicia. ut custodias
et impleas extoto corde tuo. et extota anima tua don
nū elegisti. Hodie ut sit tibi deus. et ambules in vijs em
et custodias caerimonias illius et mandata atqz iudicia
ad dñm voci eius impio. Et dñs creavit te hodie ut sis ei p
pencilias sicut locutus ē tibi. et custodias omnia pcepta eius
et faciet te excelliorem cunctis gentibz quas creavit in san
et nomen et istam suam ut sis ppls sanctus dnm dei tui
sicut locutus est Dominus deus tuus

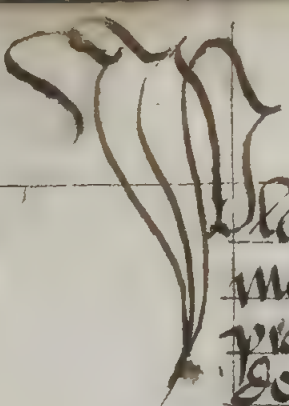
Precepit autem Moyses et seniores quicunque populus dicitur
 reuer. Custodite omne mandatum quod precipio vobis
 hodie. Cumque transieritis iordanem in terram quam
 ius dicit tunc dabit tibi eriges ingentes lapides et calc
 leuigabis eos ut possis in eis scribere omnia verba hec leg
 quibus iordanem transiisse ut introcas terram quam dicit
 deus tunc dabit tibi terram lacte et melle manantem sicut
 mirant patres tui. Quando ergo transieris iordanem
 erigite lapides quos ego hodie precipio vobis in monte hebal
 et leuigabis eos calc. et edificabis ibi altare domino deo tuo
 de lapidibus quos ferrum non tetigit et de saxis in formam
 et impositis et offeret super eum holocausta duo deo tuo
 et immolabis hostias pacificas comedetque ibi et epulabitur
 coram domino deo tuo et scribes super altare lapide omnia v
 ba legis huius plane et lunde. Dixeruntque moyses et se
 niores leuitici generis ad omnes israelitas. Attende et
 audi israel hodie factus es populus domini dei tui audies vocem
 et facies mandata atque iustitias quas precipio tibi. Precepit
 quod Moyses populo in die illo dicens ista stabunt ad benedi
 cendum dominum super montes gazan iordanem transiisse
 simcon leui iudas isachar ioseph et beniamin et ephra
 im ista stabunt ad maledicendum in monte hebal Ruben
 Simeon et aser Zabulon daan et neptalim. Et promisi
 abunt leuite dicentque ad omnes viros israel excelsa voce
 Maledictus homo qui facit sculptile et conflatile ab ho
 minatione domini opus manuum azzurim. ponetque illud
 in abscondito et respondet omnis populus et dicit amen
 Maledictus qui non honorat patrem suum et matrem et d
 icet omnis populus amen. Maledictus qui transfert terminos pro
 pinqui sui. Maledictus qui errare facit rectum in itinere
 et dicit omnis populus amen. Maledictus qui percutit iudi
 cum ad reue pupilli et vidue et dicit omnis populus amen
 Maledictus qui dormit cum uxore patris sui et reuelat
 secretum lectuli eius et dicit omnis populus amen.
 Maledictus qui dormit cum omni innocente et coierit

et dicet omnis populus amen. Maledictus qui dormierit cum
sorore sua filia patris sui vel matris sue. et dicet omnis populus
amen. Maledictus qui dormierit cum socra sua et dicet
omnis populus amen. Maledictus qui dormit cum uxore
proximi sui et dicet omnis populus amen. Maledictus qui
etiam praeceperit proximo suum. et dicet omnis populus amen.
Maledictus qui accipit munera ut perdat animam
sanguinis in noctibus. et dicet omnis populus amen. Ma-
ledictus qui non promittit in finibus regis nec eos op-
eratur et dicet omnis populus amen.

xxviii **S**icut autem audieris vocem domini dei tui ut facias ac-
custodias omnia mandata. que ego praecepi tibi.
Hodie faciat te dominus deus tuus excelsores cunctarum
gentium que versantur in terra. Venietque super te omnis
benedictio ista. et appendent te. si tamen praecepta eius
audieris. Benedictus tu in civitate. Benedictus in agro.
Benedictus fructus ventris tui. et fructus terrae tue fructus
que inmentorum tuorum. greges armentorum tuorum et ca-
minum tuorum. Benedicta herba tua. et benedicte reli-
quiae tue. Benedictus es ingrediens et egrediens. Da-
bit dominus inimicos tuos qui consurgunt adversum te. et
venientes in conspectu tuo per viam venient contra te et
per septem fugient a facie tua. Remittet dominus benedictionem
super castra tua et super omnia opera manuum tuarum. Benedic-
tioneque tibi in terra quam accipies. Suscitabit te dominus sicut in pro-
phetis. sicut iuravit tibi si custodieris mandata dei
tui et ambularis in viis eius. Videbuntque omnes
terrarum populi. quod nomen domini invocatum sit super te. et
timebunt te. Replebit te dominus omnibus bonis
fructu ventris tui. et fructu inmentorum tuorum. De fructu
terrae tue quam iuravit dominus patribus tuis ut daret
tibi. Replebit dominus thesaurum suum optimum. celum ut fons
pluviarum terrae suae in tempore suo. Benedicat cunctis opus
manuum tuarum et fenerabis gentes multas. et ipse
annulo ferues accipies. Constituet te dominus deus tuus.

caput et non mandam. et eris semp sup et no sub
 Si tunc audieris mandata domini dei tui. que ego p[ro]p[ri]o
 tibi hodie. et custodieris ac feceris ac non derelinquis ab
 eis nec ad dexteram nec ad sinistram. nec seruis sine
 deo alienos nec colueris eos. Et si audire nolueris vocem
 domini dei tui ut custodias & facias omnia mandata eius
 et testimonia quas ego p[ro]p[ri]o tibi hodie venient sup
 te omnes maledictiones iste et apprehendent te. Male
 dictus eris in civitate maledicta in agro. maledictum
 horrem tuum. et maledicta reliqua tua. maledicto finit
 to vteri tui. et fructu fere tue armenta bonum tuum
 et greges omni tuarum. Maledictus eris ingrediens
 et maledictus egrediens. Mittet d[omi]n[u]s sup te famem
 et esuriam. et marpationem in omnia opera tua que in
 facies. donec contrariat te et p[er]dat velut de sub celo
 p[er] ad invenciones tuas pessimas in quibus reliquisti
 me. Admigrat tibi d[omi]n[u]s p[er] salennas donec consumat
 te de terra ad quam ingredieris possidendam. Percutiat
 te d[omi]n[u]s cunctis febri et frigore. ardore et estu
 et aere corrupto ac rubigine. p[er]secutur donec p[er]cas
 sit celum quod sup te est cunctum et terra quam calcas
 ferrea. Et d[omi]n[u]s nubrem fere tue pulverem. et de celo
 descendat sup te nix. donec contrarius. Trudet te
 d[omi]n[u]s torrentes ante hostes tuos p[er] viam egrediens
 cor eos. et p[er] p[er]tem fugies. Et dissipabis p[er] omnia
 magna fere tuarum cadaveres tuum in escam autem volatilibus
 et bestis fere. et non sit qui abigat. p[er]cutiet te
 d[omi]n[u]s plaga egypti. et p[er]tem corporis p[er] quam stercorea di
 terminat. Scabie quoque et prurigne. ita ut turba
 nequias p[er]cutiat te d[omi]n[u]s amara. et recitate ac
 virore mentis. et palpebre in meridie sicut palpare
 d[omi]n[u]s tenebris in tenebris. Non dirigat vias tuas omni
 p[er] tempore calumpniarum sustineas. et opprimas mole
 ra. nec habearis qui liberet te. Vixorem autem et
 alius dormiet cum ea. domum edificabis et non habes qui

in maledictis h[ab]et q[uod] sup
 no p[er] p[er] p[er] q[uod] ad
 ad p[er] d[omi]n[u]s p[er] p[er]
 et p[er] maledictis eris d[omi]n[u]s
 maledictis et p[er] eris
 d[omi]n[u]s eris p[er] p[er] p[er]
 si q[uod] ad eris p[er] p[er] p[er]
 p[er] eris p[er] p[er] p[er]
 p[er] p[er] p[er] p[er] p[er]
 longitudo d[omi]n[u]s si q[uod]
 ad p[er] p[er]
 p[er] maledictis q[uod] d[omi]n[u]s
 et d[omi]n[u]s d[omi]n[u]s et p[er] p[er]
 p[er] p[er] p[er] p[er] p[er]
 maledictis q[uod] d[omi]n[u]s
 maledictis d[omi]n[u]s p[er] p[er]

 Plantas unicam et non vindemmas cum. Bos timis in
moleatur coram te et non comedas ex eo. Quis tunc
placatur in conspectu tuo et non reddatur tibi. Oves tue
scentur inimicas tuis et non sit qui te admoret. Filii tui
et filie tue tradentur alteri populo videntibus oculis tuis
et desipientibus ad conspectum corpe. tota die non sit for-
tudo in manu tua. Fructus autem fructus tue et omnes li-
bores tuos comedet populus quem ignoras et sis semper
calumpniarum susceptor et oppressus cunctis diebus et si-
vent ad horum corpe que videbunt oculi tui. Perderis
te dominus. Videris pessimo in gemitibus et in furiis. Tama-
que non possis a planta pedis usque ad verticem tuam. Do-
mus te et regem tuum quem ostendit super te in cunctis
quod ignoras tui et patres tui et fines ibi dominus alieni-
genus et lapides et cunctis potius in perverbum ac falli-
omnibus populis ad quos transierit te dominus. Sementem
multam iaces in frum et modicum congregabis
quia locuste auia de vorabunt. Vinea plantata
et fodies et vinum non habes nec rosas ex ea quia
quam vastabitur vermis. Olivas habebis in omni-
terminis tuis et non ungetis oleo quia de flumem
et bibunt filios generabis et filias et non fructu-
cis quam dicentur in captivitate. Omnes arborum
as et fruges fructus tue rubigo consummet. Advena
terram versatur in terra ascendit super te et erit super
limos. Tu autem descendes et eris inferius. Spiritus for-
rabit tibi et non tu fuerabis ei. Spiritus erit in capite
tue eris in randam et venient super te omnes mali-
cones iste et persecutores apprehendent te donec inter-
Quia non audisti vocem domini dei tui nec servasti
mandata eius et cernomus quas precepit tibi. Et cunctis
mte signa atque prodigia in semine tuo usque in sen-
piterum. eo quod non servas domum deo tuo in gaudio
cordis quod letitia propter verum omnium habundantiam.
Sermes inimico tuo quem in mittet dominus tibi in semine.

et sit et nuditate et omnium rerum penuria et ponet manu
 ferrem super terram tuam donec te conterat. Adducet Dominus
 super gentes de longinquo et de extremis finibus terre in simi-
 litudine aquile volantis cum impetu. cuius linguam nulli
 gerere non possit. gentes provocatissimas que non deferat seni-
 nec misereatur. pueri et deorum fructum mimentorum tuorum
 ac fruges terre tue donec intercas et non relinquat tibi tu-
 tum. vinum et oleum. armenta domini. et greges omni-
 donec te disperdat. et conterat in minutum. urbes tuas et destru-
 antur muri tui firmi atque sublimes in quibus habuisti fidu-
 ciam in omni terra tua. Obsidebis intra portas tuas
 in omni terra quoniam dabit tibi Dominus Deus tuus. et comedes fru-
 ctum vteri tui et carnes filiorum et filiarum tuarum quas dedit
 tibi Dominus Deus tuus in angustia et iustitia quia op-
 presserit te hostis tuus homo delicatus vite et luxuriosus
 valde invidet fratri suo. et uxori que cubat in sinu suo
 ne det eis de carnibus filiorum suorum quos comedit. eo quod nullus
 habeat aliud in obsidione. qua vastaverunt te et penuria
 tenera mulier et delicata que superavi invidet non vale-
 bit nec pedes vestigium fugit. propter molliorem et teneantem
 nimiam invidet viro suo qui cubat in sinu eius super fi-
 lium et filiam carnis. et illum secundam que egreduntur de
 medio femur eius. et super filios qui eadem hora nati sunt
 conuident enim eos clamantes propter rem omnium penuriam in
 obsidione et iustitia quia oppresserit te inimicus tuus intra
 portas tuas. Nisi custodieris et feceris omnia verba legis quoniam
 que scripta sunt in hoc volumine et tunc nomen eius
 gloriosum et terribile hoc est. Dominum deum tuum. Augerebit Dominus de-
 plagas tuas magnas. plagas feminis tui. plagas magis
 et per seculares. infirmitates pessimas et perpetuas. et con-
 uertet in te omnes afflictiones egypti. quas flumina et ad-
 heruerunt tibi. Insuper et universos languores et plagas
 que non sunt scripte in volumine legis huius. adducet Dominus
 super te donec conteraris. et remanebitis poma numero

Qui primum eratis sicut asina celi pro multitudine Cum in
audistis vocem domini dei tui Et factus ante letatus est
dominus super vos bene vobis faciens vos quia multiplicatus
Sic letabitur discedens vos ab habitaculo vestro ut auferamini
de terra ad quam ingredieris possidendam Disperget te
dominus in omnes populos a summitate terre usque ad terminos
eius et fines ibi dies alienus quos tu ignoras et panis
tui lignus et lapideus In gentibus quoque illis non quiescit
neque erit requies vestigio pedis tui Dabit enim tibi dominus
ibi cor pauidum et deficientes oculos et animam in meo
re consumptam Et erit vita tua quasi pendens ante oculos
tuos et timoribus nocte et die crederis vite tue Mane da
tes quies michi dabit vesperem et vespere quies michi dabit
mane propter cordis tui firmitudinem qua timebis Et pro
pterea que tuis oculis videtur Reducet te dominus classibus in eg
iptum per viam de qua dixi tibi ut cum amplius non vide
bis venderis militi tuis in suos et ancillas et non erit

Hec sunt verba fedus quod precepit dominus qui emat
dominus moysi ut faceret iudicium cum filiis israel
in terra moab propter illud fedus quod cum eis pre
cepit in ore Moyses omnes israel et
dixit ad eos Vos vidistis universa que fecit dominus coram
vobis in terra egypti pharaoni et omnibus finibus eius vni
usque fuit illis Temptationes magnas quas viderunt
oculi tui signa illa portenta quia ingenia et non dedit
dominus vobis cor intelligens et oculos videntes et aures que
possint audire usque in presentem diem Adduxit nos quadraginta
annis per desertum non sunt attrita vestimenta vestra nec
calceamenta pedum vestrorum vetustate consumpta sunt Pa
nem non comeditistis vinum et siceram non bibistis ne
saceretis quia ipse est dominus deus vestrus et venistis ad hunc
locum Egressus est scion rex esodon et ogy rex basan
occurrens vobis ad pugnam et percussit vos et tulit
haurum eorum ac tradidimus possidendam Ruben et Gad

et dimidie tribui manasse Custodite ergo vbra pacti huius et
implete ea ut intelligatis universa que facies. Vos statim
hodie cuncti coram domino deo vtro Principes vni ac tribus
et maiores natu. atque doctores omnes qui populus israel. liberi et uxores
vestre et advena qui tecum moratur in castris. exceptis hiis
ceporibus. et hiis qui transportant aquas. ut transitis in fide
domini dei tui et in iure mirando quod hodie dominus deus tuus
proutit tui. ut suscitaret te sibi in populum et ipse sit deus tuus
sicut locutus est tibi. et sicut iuravit patribus tuis Abraham
Isaac et Jacob. Hoc vobis solis ego hoc fides feris et hoc
iuramenta confirm. sed tunc presentibus et absentibus vos enim
nostis quomodo habitaverunt in terra egypti et quomodo transierunt
per medium nationum quas transentes vidistis. et abominabiles
et sordes id est idola corum lignum lapidem. argentum et aurum
que colebant ne forte sit inter vos vir aut mulier. familia
aut tribus cuius cor ausum est hodie aduersus deum ut vadat
et perimat deus illarum gentium. et sit inter vos radix germinans
fel et amaritudines. Cumque audiret verba iuramenta huius
Benedicat sibi in corde suo dicens Pax erit michi et ambu-
labo in prauitate cordis mei. et assumat ebria scientem.
et dominus non ignoscit ei. Sed tunc quod maxime furor eius sciet
et zelus contra hominem illum. et sedant super eum omnia
maledicta que scripta sunt in hoc volumine. et deleat dominus
nomen eius sub celo et consumat eum in perditione. ex omni-
nibus tribubus israel. iuxta maledictiones que in libro
legis huius ac fidei contulerunt. Dicit quod sequens generatio
et filii qui nascentur deinceps. et populum qui de longe
venerint videntes plagas terre illius et infirmitates
quibus eam afflixerit dominus sulphure. et solis ardore
conburnens. ita ut plera non feratur. nec virens quicquam
geminet in exemplum subversionis sodomie. et gomorre
adame. et sodomie quas subvertit dominus in ira et furore
suo. et dicent omnes gentes: quare sic fecit dominus terre huius
Cane hec est ira furoris eius in mensa. et respondebunt

Quia dereliquerunt pactum domini quod pepigit cum
patribus eorum quando eduxit eos de terra egypti et serui-
erunt diis alienis et adorauerunt eos quos nesciebant
et quibus non fuerant attributi. Propter id iratus est furor domini
contra terram istam ut inducat super eam omnia maledicta
que in hoc volumine scripta sunt. et eiciat eos de terra
sua in ira et in furore et in indignatione maxima. Propter
quod in terram alienam sicut hodie compellatur abscondita
a domino deo nostro que manifesta sunt nobis et filiis nostris
usque in sempiternum ut faciamus omnia leges eius.

xxx

Bonum ergo venerunt super te omnes sermones ista Be-
nedictio sine maledictio quoniam propitius in conspectu tuo et
ductus penitentie cordis tui in unum gentibus
in quas dissipavit te dominus deus tuus. et reversus fueris ad
eum et obedisti eius imperiis. sicut ego hodie precipio tibi
cum filiis tuis in toto corde tuo et in tota anima tua. Re-
ducet dominus deus tuus captivitatem tuam ac miserebitur
tui et rursum congregabit te de cunctis populis in quos te
ante dissipavit. Si ad cardines celi fueris dissipatus. indu-
cet te reversus dominus deus tuus. et assumet atque introducet
in terram quam possederunt patres tui. et obtinebis eam.
et benedicens tibi maiorem numerum te esse faciet quam fuerit
pater tuus. Circumdabit dominus deus tuus cor tuum et cor
femur tuum ut diligas dominum deum tuum in toto corde tuo
et in tota anima ut possis vivere. Omnes autem maledictiones
has queret super inimicos tuos. et eos qui oderunt te et per-
sequuntur. Tu autem reverteris et audies vocem eius domini dei
tui. facies quod omnia mandata que ego precipio tibi hodie
et habundare te faciet dominus deus tuus. in cunctis operibus
manuum tuarum. in sobole procre tui et in fructu vinearum
tuarum. in uberitate terre tue. et in rerum omnium largitate.
Revertatur enim dominus ut gaudeat super te in omnibus bonis sic
gausens est in patribus tuis. Si autem audieris vocem domini
dei tui. et custodieris precepta eius et ceremonias que in hac

lege conscripta sunt et veneratis ad dñm deum tuum in toto
corde tuo et in tota anima tua Mandatum hoc quod ego p̄cipio
tibi hodie non sup̄ te est neq̄ p̄t̄ possum nec in celo situm
ut possis dicere quis n̄m ad celum valet contendere ut deferat
illud ad nos et audiamus atq̄ opere compleamus Neq̄ transi-
mare possum ut transieris et dicas quis ex nobis transie-
tare poterit mare et illud ad nos vsq̄ deferre ut possimus
audire et facere quod preceptum est Et in p̄ta te ē finis valde
in ore tuo et in corde tuo ut facias illum Considera quod hodie
proposuimus in conspectu tuo vitam et bonū et contra mortem et
malum ut diligas dñm deum tuum et ambules in viis eius
et custodias mandata illius et testimonia atq̄ iudicia et vmas
^{atq̄ multiplicat} ac te multiplicet Benedicat q̄ tibi in terra ad quam ingredieris pos-
sidentem Sin autem aversum fuit cor tuum et audire nolu-
isti atq̄ errore deceptus adorasti deos alienos et p̄misi eis p̄dico
tibi hodie quod p̄cis et p̄vo tempore morieris in terra ad quam
Jordanem transiisse intendis possidentem Testes in voce hodie
celum et terram q̄ proposuimus vobis vitam et mortem bonum
et malum Benedictiones et maledictiones Elige ergo vitam ut
et tu vmas et semē tuū et diligas dñm deum atq̄ obediēs
voci eius et illi adheras Ipse est cū vita tua et longitudo
dierum ut habites in terra p̄ qua iuravit dñs patribus
tuis abraham ysaac et iacob ut daret eam illis

Hic itaq̄ moyses et locutus est omnia verba hec ad
universum istū et dixit ad eos Centum viginti annos
sum hodie Non possum ultra ingredi et egredi p̄sertim
cum dominus dixerit michi non transibis Jordanem israhel dñs
atq̄ dñs tuus transibit ante te Ipse deletur omnes gentes has
in conspectu tuo et possides eas Et Josue iste transibit ante
te sicut locutus est dominus faciet q̄ dominus eis sicut
fuit sion et q̄ regibus amoniorum et filiorum Amalech delet q̄
eos Cum go et hos tradiderit vobis similiter facietis eis
sicut p̄cepit vobis Viriliter agite et confortamini Nolite timere
nec paucatis a conspectu eorū Quia dominus deus tuus ipse ē

ductor tunc et non dimittet nec derelinquet te. Vocantque moi-
ses Josue et dicit ei coram omni israel. Confortare et esto
robustus. Tu enim introducis populum istum in terram quam davi-
de patribus eorum iuravit. Dominus. et tu eam forte dimides et
dominus qui ductor est et ipse erit tecum. Non derelinquet
te nec dimittet. noli timere nec paucis. Scripsit itaque moi-
ses legem hanc. et tradidit eam sacerdotibus filiis Levi
qui portabant archam fedis domini. et omnes seniores
israel. Precepitque eis dicens. Post septem annos annos
remissionis in sollemnitate tabernaculorum conveneritis
omnes filii israel. ut appareant in conspectu domini dei sui in
loco quem elegerit dominus. leges verba legis hinc coram omni israel
audientibus eis. et in unum omni populo congregato. tam viris
quam mulieribus. pueris et advenis qui sunt intra portas
tuas. ut audientes discant. et timeant dominum deum suum.
Et custodiant implerentque omnes precepta legis hinc. Filii
quoque eorum. qui nunc ignorant. et audire possunt et timeant
dominum deum suum quibus dominus versatur in terra. ad quam vo-
caveris transire. Regis obtineendam. Et ait ad dominum moyses.
Ecce prope sunt dies mortis tue. Voca Josue et stete in taber-
naculo testimonii. ut precipiam ei. Abierunt ergo moyses. et Josue
et steterunt in tabernaculo testimonii. Apparuitque ibi dominus
in columna nubis que staret in introitu tabernaculi.
Dixitque dominus ad moysen. Ecce tu dormies cum patribus tuis
et populus iste consurgens fornicabitur post deos alienos in
terra ad quam ingreditur et habitabit in ea. Ibi derelinquet
me. et virum faciet sedus quod pepigi cum eo et iuravi.
Furorem meum non enim in die illo. et derelinquam eum et
abscondam faciem meam ab eo et erit in devotionem. Qui venio
enim omnia mala et afflictiones ista ut dicat in illo die. Vere
quia non est deus meus mecum. Invenit me hoc
mala. Ego autem abscondam. et relabo faciem meam
in die illo. Propterea omnia mala que fecit quia sequutus est deos
alienos. Vivit itaque stabit vobis tantum populus. et docete

filios israel ut memoriter teneant. et ore decantent et sit
michi canticum istud testimonium inter filios israel. Introdu
cam enim cum in terram per quam iuravi patribus eius. lacte
et melle manantem. Cumque contederint et saturati erant
quod fuerint avertantur ad deos alienos. et sermentum eius et
detrahent michi. et irritum faciet pactum meum. Postquam
invenierint enim mala multa. et afflictiones respondebit
ei canticum istud testimonium. quod nulla debet oblivio
ex ore semper. Sed enim cogitationes eius. que futura sunt
hodie ante quam introducam eum in terram quam ei pollicitus sum.
Morsit ergo moyses canticum et docuit filios israel. precepit
quoque. Dominus. Josue filio nuni. et ait. Confortare et esto ro
bustus. Tu enim introduces filios israel in terram quam pollica
tus sum. et ego ero tecum. Postquam ergo scripsit moyses verba
legis quibus in volumine atque complentur. Precepit senioribus qui
portabant archam federis Domini. dicens. Tollite librum istum
et ponite eum in latere archae federis Domini Dei vestri ut sit
in testimonium. Ego enim scio contumaciam tuam
et recitarem tuam. Durissimam. Adhuc enim vivente me et
ingrediente vobiscum. semper contumacem egistis contra Dominum
quanto magis cum mortuus fuero. Congregare ad me omnes
maiores natu per tribus vestras atque doctores. et loquar audien
tibus eis sermones istos. et invocabo contra eos celum et terram.
Nomen enim quod post mortem meam nunquam augetis et determinabit
vobis de via quam precepi vobis. et occurrat vobis mala in extremo
tempore quando feceritis malum in conspectu Domini ut iri
tetur enim opera manuum vestrarum. Locutus est ergo moy
ses audiente universa cetera israel. verba canticum quibus
et ad finem usque complentur. XXXIIII

Audite cetera que loquor audiatque verba oris mei
Conversetur ut pluvia doctrina mea fluat ut
ros eloquium. Quasi nubes super herbam et
quasi stille super gramina. quia nomen Domini invocabo.
Date magnificentiam deo vestro. Dei perfecta sunt opera.

et omnes vie eius iudicia Deus fidelis et absque ulla in-
iquitate. iustus et rectus. peccauerunt ei. et non filii eius in
ordinibus. Benignus pater. atque pater. herem. reddis duo p-
fuisse. et insipiens. Vnum non ipse per timor qui possit
te et facit. et creavit te. Memento dierum antiquorum. co-
gita generationes singulas. Interroga patrem tuum et an-
tiabit tibi. Viri uoces tuos. et dicent tibi. Quando dominus
alissimus gentes. qui sepebat filios adam. Constan-
terimus. Ipse iuxta numerum filiorum israel pater a-
damm. plus eius. Jacob finitum hereditatem eius. In-
venit eum in fra destra in loco horribis. et pater soli-
tudinis. Circumdedit eum et docuit et custodivit ei
papillam oculi sui. Sicut aquila pater ad volandum
pullos suos. et super eos volans. Expandit alas suas
et assumpsit eum atque portavit in humeris suis. De-
solus dominus eius fuit. et non erat cum eo deus alienus.
Constituit eum super excelsam terram. ut conuerteret fructus
agrore ut superet mel de petra. oleumque de saxo duri-
ssimo. Butirum de azimento. et lac de omnibus cum ad-
pe agnore. et azietum. filiorum basim. Et hyrcos cum
medulla fructi et sanguine. ne biberent emerales
suum. Incrassatus est dilectus et repleverunt. Ina-
satus dilecto impingnatu dilatata. Derelinquit dominum
factorem suum. et ingressus adeo salutare suo. prouocauerunt
eum in die alienis et in ab hominibus ad iracundiam.
Constituerunt immolauerunt demonibus et non deo d-
nos ignorabant. Non reuerentes quod reuerunt. quos non
coluerunt. pater corpe dominum. qui tegerunt. et oblitus
es dei creatoris tui. Vidit dominus et ad iracundiam gratia
est. quia prouocauerunt eum filii sui. et filie. et ait.
Abscondam faciem meam ab eis et considerabo nomina
eorum. Benignus enim pater est. et infidelis filii. Ipsi me
prouocauerunt in eo et non erat deus. et iracundiam in in-
iustitiam suis. et ego prouocabo eos in eo qui non est populus.

indictum manus mea reddam ultionem hostibus meis et hominibus
qui oderunt me retribuam Inebriabo sanguine meas
securum et gladius meus deuorabit carnes & erunt
occisionum et de captiuitate iudati inimicorum capitis
Laudate gentes populum eius quia sanguinem suorum suum
blasphemat et vindictam retribuet in hostes eorum
et populus eius fuit populus sui venit ergo moyses et locutus
est omnia verba contracti huius in auribus populi et ipse
et Iosue filius nun Complensque omnes sermones
istos loquens ad universum israel et dixit ad eos:
Ponite corda vestra in omnia verba que ego testifior vobis
hodie ut mandatis ea filiis vestris custodire et facere
et implere vniuersa que scripta sunt in libro legis
huius quia non in cassum precepta sunt vobis sed ut
singuli vestri vineant que facientes longo per se
reus tempore in terra ad quam iordane transiit
ingredientem possidendam Locutusque est dominus ad moysen
in eadem die dicens Ascendens in montes istum
abaram id est transiit in montem nebo qui est in
terra moab contra sezzabo et vide terram chanaan
quam ego tradam filiis israel obtinendam et morare
in monte Quem ascendens videris populus tuus
sicut mortuus est frater tuus aaron in monte hor et
apposuit est populus sine quia peruerati estis contra
me in medio filiorum israel ad aquas contradictionis in
caedes deserti syn et non sanctificasti me inter filios
israel Contra videtis ham et non ingredietur in
eam quam ego dabo filiis israel

177m

H Et est benedictio qua benedixit moyses hunc
dei filiis israel ante mortem suam et ait Domine
de syna venit et de seyr ortus est nobis apparuit
de monte pharai et cum eo scitoz milia in dextera
eius ignea lex Dilexit populos omnes sancti in manu
illius sunt et qui appropinquat pedibus eius accipiente

et doctrina illius legem precepit nobis moyses. Hereditate
multitudinis iacob. et erat apud rectissimum rex. congregavit
et principes populi cum tribubus israel. Reuben et
non moriatur. et sit puerum numero. hoc est benedictio
inde audi domine vocem iude. et ad populum suum intro
ducit enim manus eius pugnabunt pro eo. et adin
tor illius contra aduersarios eius erit. semini quoque ait
perfectio tua et doctrina tua a viro sancto tuo. que prebasi
in temptatione. et indicasti ad aquas contradictionis. Cui
dixit patri suo et matri sue nescio vos. et fratres suis iuxta
illos. et nescierunt filios suos. hi custodierunt eloquium
tuum et pactum tuum seruauerunt. iudicia tua iacob et le
ges tuas o israel. ponent testimonium in furore tuo. et holo
crustum super altare tuum. Benedic domine fortitudini eius
et opera manuum illius suscipe. protege dorsa iustorum
eius. et qui oderunt eum non consurgant. Et Be
niamin ait. Amantissimus domini habitabit confidenter
in eo. qui in thalamo. tota die morabitur. et inter
humeros illius requiescet. Ioseph quoque ait. De bene
dictione domini terra eius de pomis celi. et rore agri. abun
dante subiacente. de pomis fructum solis ac lune. de ro
re antiquorum montium. de pomis telluris eternorum. et
de frugibus terre et plenitudine eius. benedictio illius qui
apparuit in rubo. veniat super caput ioseph. et super vertutem
nazarei inter fratres suos. Quasi primogeniti thauri
pulchritudo cornu imperatoris cornu illius. in ipso re
tilabit gentes usque ad terminos terre. Hec sunt multitu
dines ephraim. et heri milia manasse. Et Zabulon ait.
letare zabulon in exercitu tuo. Et isachar in thabernaculis
tuis. populos ad montes vocabunt. ibi immolabunt vir
tutes iusticie. qui in vocatione maris. qui lac surgent. et
thesauros absconditos armarum. Et Gaad ait. Benedictio
in latitudine Gaad. quasi leo requiescit. cepit quod brachium
et virtutes. et vidit principatum suum. quod in parte sua doctor.

esset posuisset qui sunt cum principibus populi et fecit iudicium
claus domus et iudicium suum cum israel. Daan quoque
aut Daan catulus leonis flet laugiter de basan et
Neptalim aut Neptalim habundantia profuerunt et
plenus erit benedictionibus domini. mane et meridie
possidebit Asser quoque aut Benedictus in filiis assis sit plenus
fructibus suis et tingeret in oleo pedem suum. feru
et es talia mentium eius sicut dices inuentum me ita et
seuictus tua. Non est deus alius ut deus rectissimus. Asser
solus tui auxiliator tuus. magnificencia eius disturunt
nubes habitaculum eius singulum et subter brachia se
piterna. Et erit a facie tua inimicum. Dicit et. Conteritur
habitabit israel confidenter et solus. Oculis iacob in
tra viui et frumeti. reliqui caligabunt rore. Beatus
es tu israel. Cuius similes tui. populi qui saluabis tu
duo. scutu auxilium tui. et gladius glorie tue enega
bunt te inimici tui. et tu corpe colla calcabis.

Exer. **A**scendit ergo moyses de campis moab super
montes nebo in verticem phasga contra iherusalem.
Oscendit et ei deus omem terram galad usque
Dan. et uniuersam neptalim. etiam quod ephraim et
manasse et omnes terram iuda usque ad mare nomissum
et iherusalem partem et latitudinem campi iherusalem.
tuitate palmarum usque segor. Dixit et deus ad eum
hec est terra per quam inueneram Abraham ysaac et iacob.
Dicens. Semini tuo dabo eam. Vidisti eam oculis tuis
et non transibis ad eam. Mortuus est ibi Moyses
filius domini in terra moab subente domum et sepe
huit eum in valle. Hec moab contra phogez et non co
gnouit homo sepulcrum eius usque in presentem diem. Mo
yses centum et viginti annorum erat quando mortuus
est. Non caligauit oculus eius. nec dentes illius moti
sunt. Fleuerunt eum filii israel in campis moab
triginta diebus. et completi sunt dies plangendi lugentem

In via cum similibus
et dimittit septuaginta septem
augustinus. et dicitur in
et dicitur in eum. et dicitur in
dimittit in eum. et dicitur in
et dicitur in eum. et dicitur in
et dicitur in eum. et dicitur in
et dicitur in eum. et dicitur in

Iosue vero filius Nun repletus est spiritu sapientiae
quia moyses posuit super eum manus suas. et obedi-
erunt ei filii israel. fecerunt quod sicut precepit dominus moysi
et non surrexit propheta ultra in ista sicut moyses
quod. nosse dominus facit ad faciem. in omnibus signis atque
portentis que misit per eum ut faceret in terra egypti
pharaonem et omnibus finibus eius. vinctusque fuit illius et
cunctam manum robustam magnaque mirabilia que
fecit moyses coram universo israel. et sequitur et

liber ihu filii naue ducis primi in israel

post moysen capit feliciter per ager di-

Et tandem finito penthecontico moysi velud gran-
di fenore liberati ad Iosum filium naue manu
mittimus quem hebrei Iosue ben-nun id est Iosue
filium Nun vocant ad iudicium libri que
populum appellant ad Ruth quoque et hester que
hisdem nominibus effant. Nomenque quod lectorem ut siluam.
hebreorum nominum et distinctio per membra diuisas di-
ligens scriptor conseruet neque noster labor et illius studium
pereat. Et ut in primis quod sepe testatus sum faciat me
non in reprehensione veterum. non auidere sicut amici
mei criminantur. sed pro virili parte offerre lingue mee hominibus
quos tamen nostra delectant. ut pro grecorum Exapole que sum
per et labor ingenuo indigent. editiones nostram habeant et
sicubi in antiquorum voluminum lectione dubitarunt. hec illis
conferentes inueniant quod requirunt. maxime cum apud
latinos tot sint exempla quod rodites. et unusquisque pro ar-
bitrio suo. vel addiderit. vel subtraxerit. quod ei iustum est. et utique
non possit verum esse quod dissonat. unde cesset armato
velut contra nos insurgere scarpus. et factum opus ve-
neuata rasperere lingua. Desistat. vel suspiciens si placet
vel contempnens si displicet. memineat quod illorum versum
De tunc habundant malicia et lingua tua contumaciter dolos
Sedens aduersus fratrem tuum loquebar. et aduersus filium

matris tue ponebas scandalum. heri facta et tam. Existimamus
inquit quod erit tui similis arguam te. et statim con. faciemus.
Tunc enim audientis vel legentis utilitas est. Nos laborando.
sudare et alios detrahendo laborare. dolere videtur quod calumnia
maius eis et in videndi christianos sit ablata occasio. et tunc
homines id despiciere vult latere. Unde aduersarij torquere.
Et si rectus eis tantum interpretatio placet michi non dispa
ret. et nichil extra recipiendum putant. Cur ea que sub
asteris et obdis vel addita sunt vel amputata legimus
et negligunt. Quare danieli. Iuxta theodorum trans
lationem. ecce susceperunt. Cur origene imitantur et eusebium
pamphili cunctas editiones simul. Differentes. Aut que
falsicia postquam vera dixerunt. profere que falsa sunt. Un
amque in nouo testimonio. probare poterunt ad sumptum testi
que in libris veteribus non habentur. heri dicimus hic omni
calumniauimus tacere videamus. Ceterum post sancte
pauli dormitionem. Cuius vita virtutis exemplum est et hos li
bros quoque eusebio virginii. nisi negare non possum. Dece
dum spiritus hos prophetas regit. actus. explanationi intumescit
et ommissum iam diu opus. quoddam post summo reperi
prestitum tunc admirabilis sancto quod per pamphilius. hoc id
litteris flagitet et nos ad patriam festinantes mortifero
silenium tantis surda debeamus aures transire et

In fine prologo sequitur Cap. I

factum est post mortem moysi. factum diu
ut loqueretur dominus ad moysi filium. Tunc in
instrum. moysi. et dixerat ei. Moyses. sum
meus mortuus est. Surge et transi iordanem.
tu. et omnis populus tuum cum terram
quam ego dabo filiis israel. Omnem locum qui
caltat. ut pedes vestri vobis trad
sicut locutus sum moysi. ad se. et libano usque ad flumen in
guis. Euphraten. Omnis terra hebreorum usque ad magnam
mare contra solis occasum erit terminus vester. Similis.

vobis poterit resistere. cunctis diebus vite tue sicut fuit cum
 moysi ita ero tecum. Non dimittam nec derelinquam te
 Confortare et esto robustus in enim sorte dimides populo qui erit
 progenia iram patribus tuis ut traderet eam illis Confortare
 igitur et esto robustus valde ut custodias et facias omnes leges
 quam precepit tibi moyses finis mens. Ne declines ab ea ad
 dexteram vel ad sinistram ut intelligas cuncta que agis
 non recedat volumine legis huius de ore tuo sed meditaberis in
 eo diebus ac noctibus ut custodias et facias omnia que scripta
 sunt in eo. Tunc diriges viam tuam et intelliges eam. Et
 propio tibi confortare. et esto robustus. Noli metueri et noli
 timere quoniam tecum est dominus deus tuus in omnibus ad quoscumque
 properas. Precepit quoque Josue principibus populi dicens. Transite
 per medium castrorum et imperate populo ac dicit. Preparate
 vobis cibaria quoniam post tertium diem transibitis Iordanem et
 habitabitis ad possidendam terram quam dominus deus uester daturus
 est vobis. Rubemitis quoque et gaditis et dimidie tribui ma-
 nasse aut. Mementote finem que precepit vobis moyses fa-
 milie domini dicens Dominus deus uester dedit vobis regnum
 et omnes terras. Suxores vestre et filii ac incrementa manebunt
 in terra quam tradidit vobis moyses transiordanem. Vos autem transi-
 te armati ante fratres vestros omnes fortes manu et pugne pro-
 cis donec det dominus regnum fratribus vestris sicut et vobis dedit ut
 et possideant ipsi quoque terram quam dominus deus uester daturus est eis
 et sic revertimini in terram possessionis vestre et habitabitis in ea
 quam vobis dedit moyses familie domini transiordanem cum solo
 ortum. Responderuntque ad Josue atque dixerunt. Omnia que
 precepisti nobis facimus. et quocumque iussus fuimus sicut
 obediimus moysi in cunctis ita obediemus et tibi. Tantum
 sit dominus deus tecum. sicut fuit cum moysi. Cui contradixit
 ori tuo et non obediunt timent finem quos precepis ei mo-
 natur. Tu autem tantum confortare et viriliter age.

Misit ergo Josue filius Num de signum duos viros
 exploratores per abscondito et dixit ad eos. Ite et aspicite

terram urbemque Jericho. Cum per gentes ingressi sunt domus
mulieris meretricis nomine Raab et quieverunt apud eam.
Nuntiatus quoque est regi iericho et dictum. Ecce viri ingressi sunt
huc per noctem de filiis israel ut explorarent terram. Misit
ergo rex iericho ad Raab dicens. Ecce viros qui venerunt ad te et
ingressi sunt domum tuam. Exploratores quippe sunt et omnem
fructum quod dixerunt viderunt. Tollens quoque mulier viros abscondit
autem. Factos venerunt ad me sed nesciebam unde essent. Cum
porta clauderetur in tenebris et illi perire crederent. Nescio quomodo
abierunt. Persequimini cito et comprehendite eos. Tempore autem foras
viros ascendere in solatium domus sue. Operuit quoque eos laqueus
scilicet qui ibi erat. Hi autem qui missi fuerant secuti sunt eos
per viam que ducit ad vadum portum iordanis. Illis
egressis statim porta clausa est. Tunc dum obdormerant
qui latabant et ecce mulier ascendit ad eos et ait. Nescio quomodo
tradidit dominus vobis fructum. Et enim irruit super nos terra
et clanguerunt omnes habitatores huius. Audimus quod fecerunt
dominus aquas maris rubri ad introitum vestrum qui egressi estis
ex egipto et quod feceritis duobus amorreorum regibus qui
trans iordanem. Seon et eg. quos interfecistis. Et hic audientes
primunus et clanguit tor nostrum et non remansit spiritus
in nobis ad introitum vestrum. Dominus enim dominus. Vir. ipse est dominus
in celo sursum et in terra deorsum. Nunc ergo inrate misericordiam
per dominum deum vestrum ut quod ego feci vobis in misericordia mea ita et
vos faciatis tamen domino patri meo. Datis quoque michi signum
vestrum ut salvet precem meam et matrem fratres ac sorores
meas et omnia que corpe sunt et eruat animas meas de manu
eius. Qui responderunt ei. Quia anima nostra sit pro vobis in morte
scilicet non perdat nos. Cumque tradidit nobis dominus fructum
facimus misericordiam et veritatem. Dimisit ergo eos
perfructus de fenestra domus cum eis dixerat muro. Dixit
quoque ad eos. Ad montem ascendite et ecce forte occurrant vobis
benevolentibus. Ibi quoque latitate huius diebus. Domus sedeat et
sic ibitis per viam vestram. Cum dixerunt ad eam. Inquit.

erimus a iuramento quo ad iurasti nos. si ingrediamur vobis
terram signum non fuit fumentum iste totitudo et ligamentum enim
in fenestra per quam nos dimisisti et patrem tuum et matrem
patris quod et omnes congregationes tuas congregabis in domum
tuam. Cuiusmodi domus tua egressus fuerit sanguis ipse
erit super caput eius et nos erimus alieni. Cunctos autem qui
fuerunt in domo redundabit in caput iuramentum
eos aliquis tetigerit. Et si nos parere volumus et facientes
suum perficere in iudicium erimus in manu ab hoc iuramento quo
ad iurasti nos. Ad illa respondit sicut locuti estis ita fiat. Di-
mittens quod eos ut perirent aperuit fumentum totitudo
in fenestra eius. Ipsi vero ambulantes perreperunt ad mo-
na. et manserunt ibi tres dies donec reverterentur qui fu-
erant persequi eos. Cientes enim perierat viam et non repe-
rerunt eos. Cuiusmodi urbem ingressi. reuersti sunt et disce-
derunt exploratores de monte. et iordane transmissi reuer-
si ad ioseph filium et cum. Narraverunt quod et omnia que acciderunt
ibi eis. Dixerunt. Tradidit dominus omnes homines hanc in manus
nostras et timore prostrati sunt cuncti habitatores eius.

III
Sicut ioseph de nocte confurgens. mox tunc. Egressi quod
desertum. reuerunt ad iordane. ipse et omnes filii israel. et morati
sunt ibi per tres dies. Cuiusmodi evoluit transierunt per
medium castrorum et clamare ceperunt. Quando vidit archas
domini dei vestitus et sacerdotes super pedes portantes cum eis
quoque confingit. et sequimini praecedentes. Sic quod inter nos et archas
spacium cubitoz domini milium. ut protul videre possitis et nos
se per quam viam ingrediamur. quia prius non ambulavimus
eam. et caute ne appropinquetis ad archam. Dicit quod ioseph ad
populum. Sanctificamini. Quia enim facit dominus inter nos mirabilia.
et ait ad sacerdotes. Tollite archam fedis domini et praecedite populum.
Cuiusmodi missa complentes. tulerunt et et ambulantes ante eos.
Dicit quod dominus ad ioseph. Hodie incipiam te exaltare coram omni israel.
ut sciant quod si quis fuerit cum moysi. ita et terram suam. Tu autem
prope sacerdotes qui portant archam fedis domini et dic eis.

Quoniam ingressi fuerunt partem aque iordani stante in ea
Dixitque ioseph ad filios israel Accedite hinc et audite verba
domini dei vestri Et rursum in hoc inquit staretis quod dicit
deus noster vincens in medio nostri est et suscipiet in conspectu
nostro manum suam et ephraim et beniamin et ferezen et ger-
zezen quoniam et amoxem et iobusem Et ecce archa fed-
eris domini omnis terre antecedit nos per ordines Parate duode-
cim viros de tribubus israel singulos per singulas tribus et cum
posuerint per vestigia pedum suorum Sacerdotes qui portabant
archam fedris domini dei vestri in aquis iordani aque
que inferiores sunt decurrunt atque deficient que autem de
super veniunt in una mole consistent Seguitur egressus
est populus de tabernaculo suo ut transirent iordanem
Et sacerdotes qui portabant archam fedris peribant ante
eum ingressis quod eis iordanis pedibus suis tunc in parte
aque iordani autem ripas alvei sui tempore messis imple-
verat Steterunt quod aque descendentes in loco uno ad infer-
iores intumescerent apparebant quod perulabrax que
vocatur edom usque ad locum tartan Cuius autem infer-
iores erant in viae solitudinis quod nunc vocatur mortuus
descenderunt usque quo omnis deficeret Populus autem
incedebat contra iordanem et sacerdotes qui portabant ante
fedris domini stabant super siccitatem humi in medio ior-
dani adhaerent Omnis quod populus per ardentem alveum

III

Quoniam transgressis dixit dominus ad ioseph transibam
et ioseph Elige duodecim viros singulos per singulas
tribus et precipue eis ut tollant de medio iordani
alveo ubi steterunt sacerdotum pedes duodecim duodecim
lapides quos ponetis in loco castrorum ubi fixerit nocte ha-
bitura Vocavit quod ioseph duodecim viros quos elegerat
de filiis israel singulos de tribubus singulis et ait ad eos
Ecce ante archam domini dei vestri ad iordanem medium et
portate singuli singulos lapides in humeris vestris in
memoriam filiorum israel ut sit signum inter nos et quando

interrogauerunt vos filii israel. et ait dicens. Quid sibi voluit
 lapides isti. Respondens eis. Defecerunt aque iordanis
 ante archam fedens domini cum transiret eum idcirco
 positi sunt lapides isti in monumentum filiorum israel usque
 in eternum. Et fecerunt quoque filii israel sicut ioseph precepit eis
 portantes de medio iordanis alios duodecim lapides ut ei dicitur
 comparantur iuxta numerum filiorum israel usque ad locum
 in quo transierunt. ibique posuerunt eos. Alios quoque
 duodecim lapides posuit ioseph in medio iordanis alios ubi
 steterunt sacerdotes qui portabant archam fedens. et sunt ibi
 usque in presens diem. Sacerdotes autem qui portabant archam sta-
 bant in iordanis medio donec omnia complerentur. Et ait
 ioseph ut sequeretur ad populum preceperunt dicitur. et dixerunt eis moysi
 et sestinant quod populus et transiit. Cumque transissent omnes
 transiit et archa domini. Sacerdotes quoque portabant ante populum.
 filii quoque Ruben et Gad et dimidia tribus manasse ar-
 mati preceperunt filios israel. sicut eis preceperat moyses
 et quadraginta pugnatores milia per turmas et cunctos
 preceperunt super plenum ad castrametum iuxta Jericho. In illa die
 magnificavit dicitur ioseph coram omni israel. ut timerent eum
 sicut timuerunt moysen. Dum adhuc videret. Dixit quoque ad eum
 preceperat sacerdotibus qui portant archam fedens ut ascenderent
 de iordane. Cum precepit eis dicens. Ascendite de iordane. Cumque
 ascenderent portantes archam fedens domini et siccam humum cal-
 care cepissent. Reversae sunt aquae in alveum suum et fluxerunt
 sicut ante consueverant. Populus autem descendit de iordane. Deo
 die mensis primi. et castrametati sunt in galgalis contra iordanem
 plenum iuxta Jericho. Duodecim quoque lapides quos
 de iordanis alveo sumperant posuit ioseph in galgalis. et
 dixit ad filios israel. Quando interrogaverint filii vestri. et ait
 patres suos. et dixerint eis. Quid sibi voluit isti lapides. dicitur
 eis. ait dicens. per arvenum alveum transiit populus iordanem
 istum sic ante dicitur deo nostro aquas eius in conspectu nostro donec
 transierimus. sicut fecerat populus in mari rubro quod siccamus.

Donce transierunt ut disant omnes terrarum populi fortissimam
domini manu ut et vos timeat dominum deum vestrum
Postquam ergo audierunt omnes reges amorrhorum
qui habitabant transiordanem ad occidentalem partem
et omnes reges canaan qui proxima sibi possidebant
lota magni muris quod fecisset dominus fluenti iordanem
terram filiis israel donec transissent. Dissolutum est cor eorum
et non remansit in eis spiritus timendum introitum filiorum israel
Eo tempore ait dominus ad ioseph fac tibi cuneos lapidos et in
cuneis filios israel fecit quod iusserat dominus et iunxit
filios israel in cuneis ioseph. Hec autem causa est scilicet de
sionis Omnes qui egressus est ex egipto generis massarum
si bellatores viri meriti sunt in deserto per longissimos
circumitus qui omnes circumcisi erant Populus autem qui
natus est in deserto per quadraginta annos latissime
dominus in grammas fuit donec consummarentur qui audierunt
verba domini quibus ante narraverat et ostendit eis frum
et melle manantem. Horum filii in locum successerunt
et circumcisi sunt a ioseph quia sicut nati fuerant in synagoga
erant ut ad mram aliquis circumcideret Postquam autem
omnes circumcisi sunt manserunt in eodem castrorum loco
donec sumentur Dicit quod dominus ad moysen ioseph hodie
abstuli obprobrium egipti a vobis Vocatum quod est nomen loci
illius Galgala vobis in puteum dicit Manserunt quod filii israel
in galgalis et fecerunt pascha quarta decima die mensis ad
vesperam in campis ihericho et comederunt de frumento
triticum die altera azimos panes et polentam eiusdem anni
Defecit quod manna postquam comederunt de frumento
nec viderunt ultra illo cibo filii israel sed comederunt de
tribus putei anni terre chanaan Cum autem esset ioseph
in agro vrbis iheriche lenavit oculos suos et vidit vi
stantem contra se et circumscriptum tenentem gladium pro
quod ad eum et ait Vester es an adversarius Cum respondit
Nequaquam sed sum princeps exercitus domini et nunc venio

¶ Venit iosue promissus in terram. et adorans ait Quid dñs
nunc loquitur ad finem suum. Iosue inquit cultum meum tuum de
edibus tuis loais cum in quo stas sanctus est. Fecit qz iosue
et sibi fuerat imperatum. vi

Ihericho autem transa erat as inuenta timore filiorum
israel. et nullus egredi auderet nec ingredi. Dixit
qz dominus ad iosue. Ecce dedi in manus tua ihericho et
regem eius omnes qz fortes viros. Circumte urbem
uncti bellatores semel per diem. sic facietis sex dies. Septimo
autem die sacerdotes tollant septem buccinas. quarum usus est
inhibere et pcedant archam federa. septies qz circumdatis cum
atqz et sacerdotes clangent buccinis. Cumqz in sonitu tur
bis longior atqz confusus. et in omnibus vestris nunc puerat
clamabat omnis populus confessione maxima. et muri sui
nus corruerunt. ceciderunt. ingredientur qz singuli per locum
contra quem steterunt. Vocavit qz iosue filius Naui sacer
dotes et dixit ad eos. Tollite archam federa. et septem alii sacer
dotes tollant septem militorum buccinas et niteant ante ar
cham domini. Septem quoqz aut ite et cuncte civitate armati
pcedentes archam domini. Cumqz iosue verba finivisset et septem
sacerdotes septem buccinis clangent ante archam federa. vii
domini. Omnes qz pcedent armati reliquum reliquie archa
consecratur ac buccinis omnia tripabant. pceptis autem
iosue populo dicens. Non clamabitis nec audietis vox vestra nec
alius sine croce vestra egredietur donec veniet dies in quo
dicam vobis. Clamate et sacrificamini. Circumit qz ar
cha domini civitate. semel per diem. et reversa est in castra
mansit qz ibi. Stetit iosue de nocte consurgente. Tulervnt
sacerdotes archam domini. et septem creis buccinas quaz
inhibere usus est. pcedebant qz archam domini. ambu
lantes atqz clangentes. et armatus populus ibat ante
eos. Reliquis autem reliquum secuebatur archam. et bucci
nis psonabat. Circumit qz civitate. sedo die et semel
et reversi sunt in castra. sic fecerunt sex diebus. Die

Quamquam septimo diluvio confurgentes circumerunt vel
sicut dispositum erat septies: cumque septimo tantum etiam
butim sacerdotes. Dixit Josue ad omnes israel. Voca-
mini: tradidit enim nobis dominus civitates. Sicque tunc
haec anathema: et omnia que in ea sunt domino sola rati-
meretur: vivat cum universis qui cum ea in domo sunt.
Abscondit enim amicos quos dixerunt vobis aut tunc
ne de his que precepta sunt vobis impias coniungatis ei-
sus pueritatis rei. Et omnia castra israel sub prelo
sunt: atque tubentur: quicquid autem auri et argenti fuit
et vasorum eneae ac ferri domino consecratur repositum in
thesauris eius. Igitur omni vociferante populo et tra-
centibus tubis postquam clamores militumque vox
sonitusque incepit: muri illius corruerunt. Et ascenden-
tibusque per locum qui contra se erat. Ceperuntque ci-
tatem et interfecerunt omnia que erant in ea a viro usque
ad mulierem: ab infante usque ad senem. Boves quoque
et onos et asinos more gladii percusserunt. Duobus au-
tem qui exploratores missi fuerant dixit Josue. In-
gredimini domum mulieris meretricis et ponite eam et
omnia que illius sunt: sicut illi iuramento firmastis.
Igressique iuvenes in eam duxerunt Baab et parentes eius
fratres quoque et omnes suppellectiles: ac cognatosque illius.
Et extra castra israel manere fecerunt urbem autem et
omnia que in ea erant succenderunt absque argento et
auro et vasibus eneae ac ferro: que in extrinsecum domum
securum. Baab vero meretricis et domum patris eius
atque omnia que habebat fecit Josue vivere: et habitant
in medio israel usque in presentem diem eo quod abscondit munus
quod considerat ut explorarent. Nec tamen. In hoc ille ipse
Josue dices. Maledictus vir coram domino qui sustinuit et edificavit
civitatem iericho in pegivito suo fundamenta illius iacent et in novis
liberorum ponat portas eius. Fuit ergo domus
Josue et nomen eius in omni terra celebratum est.

Hij autem israel prazicati sunt mandatum et usque vii
panemur & anathemate. Namachor filius car-
my filij zebeli filij zare de tribu iuda tulit aliquod
& anathemate. Quatuor qd est dñs con israel. Unusq
mittet iosue de iericho viros contra hay que est mpta
Bethanien ad orientalem plagam oppidi Bethel dixit qd
eis Ascendite et explorete terram. Cum precepta complentes
exploraverunt hay et reuersi dixerunt ei Non ascendit
omnis plūs s̄ duo vel tria milia virorū p̄gunt et dñat
amitate. Quare omnis plūs frustra repantur contra
hostes paucissimos. Ascenderunt quocumque milia pugna
qui statim terga vertentes p̄missi sunt a viris vrbis
hay et corruerunt ex eis xxxvi. homines et p̄fenti sunt
eos aduersarij & porta usq; sabazin et ceciderunt p̄zona
fugientes. Pertraxerunt qd cor p̄li et ad instar aque lique-
factum. Iosue vero sedit vestimenta sua et cecidit p̄mis
in terram coram archa dom̄i usq; ad p̄p̄am tam ip̄e qm
omnes senes israel. Miserrunt qd p̄m̄es sup caputa sua.
Et dixit iosue: heu dom̄e dñs. Quid voluisti transdūre
plūm istum iordanez fluminem ut traderes nos in ma-
nus amozrei et p̄dēs. Quia ut rep̄m̄ mansissemus
transiordanez. Mi dom̄e dñs. quid dicam videns israel
hostes suos terga vertentes. Audient thamanai et omnes
habitatores terre ac p̄ter conglobati circumdabunt nos
atq; delebunt nōm̄ n̄m̄ de terra. Et quid facis magno
nōm̄ tuo. Dixit qd dñs ad iosue. Surge curiares p̄mis
in terra petamur israel et prazicatus est pactum mēm̄
tulcrunt qd & anathemate et furati sunt atq; mēti et
abstoderunt inter vasa sua. Nec poterit israel stare ante hostes
suos eos qd fugiet quia pollutus est anathemate. Non
ero vltima vobiscum. donec conteratis eum qui hūm̄ scelus
rens est. Surge sanctifica plūm et dices eis Sanctificamini
intra hūm̄. hec em̄ dicit dñs dñs isrl. Anathema in medio
tui est isrl. Non poteris stare coram hostibus tuis donec

Deleatur ex te qui hoc contrarium est scilicet accedens
qz mane singuli per tribus suas et quicunque turbam fore
iuxtauerit. accedet per cognationes suas et cognas per
domos domus qz per viros Et quicunque in hoc famulo
fuerit deprehensus comburetur igni cum omni domo su
a qm puericatus est partu domi et fecit nephas in israel
Surgens itaqz ioseph mane applicuit israel per tribus
suas et inuenta e tribus mea Tunc cum iuxta fami
lias suas esset oblata Inuenta est familia zare et illa
quoqz per viros offerens. reperit zabdi Cuius domum
singulos dividens viros invenit achor filium thazar
filii zabdi filii zare de tribu iuda Et ait ad achor fil
m da istam deo israel et confitere atqz iudica multi q
feceris Ne abscondas Respondit qz achor vere cyr p
domo deo iste et sic feci Vidi eni inter spolia palli
neum valde bonu et ducentos fucos argenti regulam q
auram quinquaginta fucorum et tunicam pistens abscon
di et abscondi in terra contra medium tabernaculi mei
azargentum qz fossa humo operui Misit go ioseph nuntios
qm currentes ad tabernaculum illius. reppererunt a
abscondita in eodem loco et argentu simul Auferentes
qz de tentorio tulerunt ad ioseph et ad omnes filios
israel prouenerunt qz ante domum Tollens itaqz ioseph
achor filium zare argentum qz et palli et auram
regulam. filios qz eius et filias. boves et asinos et om
nium qz tabernaculum et cunctas suppellectilem. et om
israel cum eo duxerunt eum ad vallem achor vbi d
ioseph Cuius turbasti nos. exturbet te dñs in die hac
Lapidant qz eum omnes israel et multa que illius erant
vine consumpta sunt Congregauerunt quoqz super eum
lapium magnu qui permanet usqz in pres
entem et auersus est furor domi ab eis Vocant qz non
vixit ante

viii

Dixit autem // viii // loca illius vallis achor usqz hodie
dñs ad ioseph Ne timeas neqz formides Tollit

team omnes multitudines pugnatorum et confurgens ascende
mopridum hay: ecce tradidi in manu tua regem eius et
plum vibemus et transfacies qz vbi hay et regiens sunt
fecit Jericho et regi illius predam vero et omnia annua
aa diripias vobis. pone insidias vbi post eam. Sur
rerit qz iosue et omnis exercitus bellatorum cum eo ut asc
derent in hay. Et electa tria milia virorum foras misit nocte
precepit qz eis dicens. Pone insidias post civitates nec lon
gus recedatis. et eritis omnes parati. Ego aut et reliqui
militando que metum est accedimus ex adverso contra vrbem
Cum exierint contra nos sicut ante fecimus fugientes et
terga vertentes donec persequentes ab urbe longius pertransierint
putabunt enim nos fugere sicut prius. Nobis ergo fugientibus
et illis persequentibus. consurgitis de insidiis et vastabitis
civitates. Tradet qz eam dominus deus vester in manus meas
Cumqz reperitis succendite eam. Sic omnia facietis ut
misi. Dimisit qz eos et properavit ad insidias locum.
Sederunt qz inter Bethel et hay ad occidentalem plagam vrbis
hay. Iosue aut nocte illa in medio mansit populi. Surgens
qz diluulo reversus suos et ascendit cum senioribus
in fronte exercitus vallatus auxilio pugnatorum. Cumqz
venissent et ascendissent ex adverso militans steterunt ad
septentrionalem plagam vrbis. Inter qm ad eos vallis:
media erat. Cumqz aut milia virorum elegerat et posuerat
in insidiis inter Bethel et hay ex occidentali parte eiusdem
civitatis. Omnis vero reliquus exercitus ad aquilonem
acies dirigebat. Ita ut nonnulli multitudinis occide
ntalem vrbis plagam attingerent. Abiit go iosue noc
te illa et stetit in vallis medio. Quia cum vidisset rex hay
festinavit mane et egressus est cum omni exercitu civitatis
dixit qz aciem contra destum ignorans qz post tergum
laterent insidie. Iosue vero et omnis multitudo israel
cesserunt de loco simulantes metum et fugientes per
viam solitudinis. At illi vociferantes puer et senem
tuo cohortantes persequuti sunt eos. Cumqz venisset a civitate

et ne unusquis de urbe haij et de bethanem Remansissent
qui ad psequeretur israel sicut eruprant. ap[er]ta opida de re-
p[er]uerunt. Dixit q[ue]q[ue] d[omi]n[u]s ad iosue leua clipeum q[ui] in manu tu
est con[tra] urbem haij. C[um]q[ue] tibi tradam eam. Cumq[ue] eleuasset
clipeum ex aduerso ciuitat[is] in fide que latebant surrexerunt
confessam et p[er]gentes ad ciuitate[m] reperiunt et succenderunt ei
viri aut[em] ciuitatis qui p[er]sequebantur iosue respuentes et vid-
tes fumum urbis ad celum usq[ue] conscendere. Non potuerunt
vltra huc illuc q[ue] diffuge[re] p[er]severant. t[un]c hi q[ui] simulanez
fugam et tendebant ad solitudinem con[tra] p[er]sequentes fortiss[ime]
restitissent videns q[ue] iosue et om[n]is israel q[uo]d capta esset ciui-
tas. et fumus urbis ascenderet. reuersus p[er]ussit viros ur-
bis haij. Siquid et illi qui ceperant et succenderant ciuitate[m]
egressi ex urbe contra medios hostiu[m] ferre ceperunt. Cum
q[ue] ex utraq[ue] p[ar]te aduersarij cederentur ita vt nullus de tanta
multitudine saluaret[ur]. Reges quoq[ue] urbis haij apprehenderunt
vinctos et obtulerunt q[ui]bus. Signavit interfectis qui israel
ad dextra tendentes fuerant p[re]senti. et in eodem loco gladio
torquentib[us] reuersi filij israel p[er]usserunt ciuitate[m]. Erant
aut[em] qui in eodem die considerant a viro usq[ue] ad muliere[m]
duodecim milia hominu[m] om[n]is urbis haij. Josue vero no[n] gessit
manu[m] q[ui]n in sublimi porreperat tenens clipeum donec
interficerentur omnes habitatores haij. Inuenta aut[em] et
predam ciuitatis dimiserunt sibi filij isrl. sicut p[re]ceperat d[omi]n[u]s
iosue. C[um]q[ue] succendit urbem et fecit eam tumulum sem-
p[er]n[u]m. Regem quoq[ue] eius suspendit in patibulo usq[ue] ad
vespam. et solis occasum p[re]cepit q[ue] iosue. et deposuerunt
cadaver eius de cruce p[ro]uerunt q[ue] in ipso initio ciui-
tatis congregato sup[er] eum magnis acervo lapidum
qui p[er]manet usq[ue] in p[re]sentem diem. Tunc edificavit iosue
altare domo d[omi]ni israel in monte hebal. sicut p[re]ceperat
moyses famulus dom[ini] filiis israel. et scriptum e[st] in volu-
me[n]te legis moysi. Altare de lapidibus in politis quos ferri
non tetigit et obtulit sup[er] illud holocaustu[m] domo ym-
molavit q[ue] victimas pacificas et et strpsit sup[er] lapides

Decurronominum legis moysi. Quod ille digesserat coram filiis
 Omnis autem populus et maiores natu ducesque ac iudices sta-
 bant ex utraque parte arge in conspectu sacerdotum et leuitarum
 qui portabant archam fidei domini ut advena ita et iudice
 na. Media coram parte iuxta montem garizim et media iuxta
 montem hebal sicut precepit moyses famulus domini ad populum
 quod i benedixit populo israel. post hoc legit omnia verba
 benedictionis et maledictionis et cuncta que scripta erant in
 legis volumine. Nichil ex eis que moyses misserat reliquit
 intactum sed universa replicavit coram omni multitudine
 israel mulieribus ac pueris et advenis qui inter eos morabantur
O vibus auditis cuncti reges transiordanie qui ve-
 sabantur in montibus et in campestribus et in mari-
 timis ac litoribus maris magni. Hi quoque qui habi-
 tabant iuxta libanum. hetheus et amorrens et chanaanens
 et pherezens et eneus et rebuzens congregati sunt puer
 ut pugnarent contra ioseph et israel uno animo eademque
 sententia. Et hi qui habitabant in sabaon. Audientes cuncta
 que fecerat ioseph reus et han. Et callide cogitantes tu-
 lerunt sibi robora factos veteres asinus imponentes et vix
 ymarios fessos atque confitos caltramenta quoque per antiqua
 que ad iudicium vetustate pictarum consuta erant induti.
 veteribus vestimentis. Panes quoque quos portaverant ob vi-
 atum duri erant et in frustra comminuti propeveruntque
 ad ioseph. qui tunc morabatur in castris galgale et dixit
 ei. Atque omni simul israeli. De terra longinqua venimus
 pacem vobiscum facere cupientes. Responderrunt quoque viri filii
 israel atque dixerunt. Ne forsitan in terra vestra forte debetur
 habitare et non possumus fedus inter vobiscum. At illi ad
 ioseph. Serui tui inquit sumus. Cuius ioseph. Cui natus
 ait estis vos et unde venistis. Responderrunt de terra
 longinqua valde venerunt sibi tui in nomine domini dei tui.
 Audimus enim famam potentie eius cuncta que fecit in egi-
 pto et duobus amorrens regibus qui fuerant transiordanes
 Seon regi esodon et Og regi basan qui erant in ashtaroth

Dixeruntque nobis seniores et omnes habitatores terre Tollite
in manibus cibaria oblongissimam viam et occurite eis ac dicit
Serui vestri sumus. fedus inite nobiscum Tu penes quoniam egressi sumus
de domibus vestris. ut veniremus ad vos calidos sumpsimus nunc facti
facti sunt et vetustate nimia commutati. vestes vini novos
implevimus. Vincti rupti sunt et soluti. Vestes et calceamenta
quibus induebamur et que habebamus in pedibus oblongitudinem
longioris vie trita sunt et pene consumpta. Susceperunt igitur
decebaris eorum et os domini non interogauerunt. fecitque ioseph tunc
eis pacem et inuito federe pollicatus est quod non occiderent
Principes quoque multitudinis iurauerunt eis Post dies
autem tres inite federe audierunt quod in viam habitauerunt
et inter eos futuri essent. Moveruntque castra filii israel
et venerunt in civitates eorum die tertio. Quare hoc in
tabula sunt. Babilon. et Caphura. et Bevoth. et Laniath
azin. et non permissum est eis eorum iuramentis eis principes
multitudinis in nomine domini dei israel. Veneruntque ita
omne vulgus contra principes qui responderunt eis. Iuravi-
mus illis. in nomine domini dei israel. et idcirco non possumus
eos contingere. Sed hoc faciemus eis. Refrueant quid ut vi-
vant. ne contra nos ira domini conatetur. si per iuramentum
sic vivunt ut in usus universae multitudinis lingua-
cedant aquas quae comportant. Quibus hoc loquentibus
vocavit Babilonitas ioseph et dixit eis. Cur nos de vobis
fraude voluistis ut diceretis. procul valemus habitamus a
vobis. tamen in medio vestri sumus. itaque sub maledictione eritis
et non deficiet de sarpe vestra lingua cedens. aquas quae com-
portant in domum dei mei. Cui responderunt. Vanitas
hunc est nobis sermo tuus. quod promissum est dominus deus tuus mori
sermo suo ut tradat vobis omnes terram. et disperdat multos
habitatores eius. Timemus igitur valemus et per vim
animabus nostris vero timore compulsi. et hoc consilium
inimicum. Nunc autem in manu tua sumus quod tibi bonum
et rectum videtur fac nobis. Fecit ergo ioseph ut dixerat
et liberavit eos de manibus filiorum israel ut non occiderent.

Decrevit qz iosue in illo die esse eis in ministerio tñi xpi et
altaris domi cedentes ligna et aquas comportantes vsq in
pñs tempus in locum quē elegisset dñs

Que cum audisset adomisedech rex iherlm quod solus
cepisset iosue hani et subvertisset eam sicut em fecat
tergo e regi eius sic fecit hani et regi illius et qñ
transfugerent Gabaonte ad israel et essent federati cor
tinnit valde vrbis em magna erat gabaon et vna regi
lñi antatū et maior oppido hani Omnes qz bellatores eius
fortissimi Misit go adomisedech rex iherlm ad octidm reges
ebrom et ad pharan regem xidmetā et ad yphre qz
reges larchis et ad dahir regem eglon dicens Ascendite
ad me et fecite pñdñm vt expugnemus Gabaon Quare
transfugerit ad iosue et filios israel Congregati igitur
ascenderunt quinqz reges amorreoz Rex iherlm Rex hebron
Rex herimeth Rex larchis Rex eglon simul cum exercitibz
suis et castrametati sunt ita gabaon oppugnantes qz
habitatores aut Gabaon vrbis obsesse miserunt ad iosue
Qui tunc morabatur in castris apud galgalam et dixerit
ei Ventras manus tuas ab auxilio suorū meoz Asce
dito et libera nos. pñ qz pñdñm Commenerunt em ad
versum nos omnes reges amorreoz qui habitant in mo
tibus Ascendit qz iosue de galgalis et omne exercitus
bellatorum cum eo viri fortissimi Dixit qz dñs ad iosue
sic tuncas eos in manus em tuas tradid illos Nullus
igitur tibi ex eis resistere poterit Tñ itaqz iosue super
eos repente tota nocte ascendens de galgalis Et contra
eos dñs a facie israel contrivit qz plaga magna in Ga
baon ac pñcutus est per manū ascensus bechoroz et
pñssit vsq azaba et maceda Cumqz fugerent filios
israel et essent descensu bechoron Dñs misit super
eos lapides magnos de celo vsq ezetia et mortui se
multo plures lapidibus grandinis qm quos gladio
pñsserant filij israel Tunc locutus est iosue dñs
In die qua tradidit amorreum in conspectu filioz isrl

Dixitque coram eis sol contra gabaa ne moueatis et luna
contra bethan asilon Steteruntque sol et luna donec videretur
se genus de mirt sine homine scriptum scriptum est hoc in libro
iudicum Stetit itaque sol in medio celi et non festinauit occi-
dere spacio unius diei Non sunt autem per ea tam longa
dies obediunt domus vici hominis et pugnante per israel
Reversusque est iosue cum omni israel in castra galgala Fu-
gerant enim quique reges et se absconderunt in spelunca vrbis
marceda Nuntiatumque est iosue quod uenerint essent quique
reges latentes in spelunca marceda Cum precepit dominus
et ait voluite saxa ingentia ad os spelunce et ponte
viros industrios qui claudos custodiant vos autem nolite
stare sed persequimini hostes et exercitus quosque fugientium redi-
net dimittite eos vrbem suam intrare presidia quos
tradidit dominus deus in manus nostras Cessis igitur adversa-
riis plagas magna et usque ad mortem pene consumit
huiusmodi qui effugerunt potuerunt ingressi sunt civitates mu-
nitas Reversusque est omnis exercitus ad iosue in marceda ubi
tunc erant castra sani et integro numero Nullusque con-
filiis israel mutare ausus est Precepitque iosue dicens appre-
he os spelunce et producite ad me quique reges qui mea latitudo
fecerunt ministri ut sibi fuerat imperatum et conperunt
ad eum quique reges de spelunca Reges iherusalem Reges hebron
Reges ierimoth Reges lagis Regem glon Civitatemque educti
essent ad eum Vocavit omnes viros israel et principes aut
ad exercitus qui secum erant Ite et ponte pedes super colla-
regum israhel qui cum precesserunt et subvertoribus pedibus colla-
tulerunt Rursum autem ad eos Nolite timere nec pavescere
Confortamini et estote robusti Sic enim fuerit dominus cum vobis ho-
stibus vestris adversum quos dimicabitis et precepitque iosue
et interfecit eos atque suspendit super quosque lapides fueruntque
suspendi usque ad vesperum Cumque occumberet sol precepit sones
ut deponerent eos de parietibus Cumque de positis preceperunt
eos in speluncam in qua latuerant et posuerunt super os enim
saxa ingentia que permanent usque in presens.

Eodem die macedam quoque cepit Josue et percussit more gladii
regem quod illius illius interfecit. et omnes habitatores eius.
Non dimisit in ea saltem quas reliquias fecit quod regi maceda
sicut fecerat regi iericho. Transiit quod cum omni israel de
maceda in lebna et pugnabat contra eam quam tradidit
dus cum rege suo in manu israel. Percusserunt quod omnes
more gladii et omnes habitatores eius et non dimisit
in ea reliquias ullas. Fecerunt quod regi lebna sicut fecerat
regi iericho. De lebna transiit cum omni israel in lachis
et exercitu periturum disposito obpugnabat eam. Tradidit quod dus
lachis in manu israel et cepit eam die altero atque percussit more
gladii omnes quod animas que fuerat in ea sicut fecerat lebna.
Eo tempore ascendit hyram rex gazer ut auxiliaretur lachis.
Quem percussit Josue cum omni populo eius usque ad interitum. Transiit
quod de lachis in eglon et circumdedit atque obpugnabat eam eadem
die percussit quod more gladii omnes animas que erant in ea cum
omnia que fecerat lachis. Ascendit quoque cum omni israel de eglon
in hebrou et pugnabat contra eam. cepit quod et percussit more
gladii regem quoque eius et omnia oppida regionis illius un
versas quod animas que in ea fuerant commorante. Non reli
quit in ea ullas reliquias. Sicut fecerat eglon sic fecit
et hebrou. Omnia que in ea repperit consumens gladio. Inde
reversus in daber. Cepit quod eam atque vastavit. Regem quod
eius et omnia que in circuitu erant oppida percussit more
gladii non dimisit in ea ullas reliquias. Sicut fecerat
hebrou et lebna et regibus eorum sic fecit daber et regi illius.
Percussit itaque Josue omnes fratrum montem et meridiana
atque caespitem et seditionem cum regionibus suis. Non
dimisit in ea ullas reliquias. Sed omne quod spiritus poterat
interfecit sicut preperat ei dus deus israel. Et cades us
que barue usque gazam omnes fratrum iherosolimam usque ad gabion
omnes reges et regiones eorum uno tempore impetu atque
vastavit. Dus deus israel pugnabat pro eo. Reversus est
quod cum omni israel ad locum castrorum in galgala.
Que cum audisset abim rex asor misit ad iobab.

Regem adon et ad regem semeron atq ad regem atthaph ad
reges quoq aquilonis qui habitabant in montibus et in pla
nitiis con iheridien ceterosq in campestribus quoq et
in regionibus dor iuxta mare thalaneum ab oriente
et occidente et amorreum atq etheem ac fezeem et
hebuzem in montibus eueum quoq qui habitabat ad m
dices hermon in fra masphie Egressi q sunt omnes tu
turns sine plus multis nimis sicut arena que est in
litore maris Equi quoq et curres immense multitudinis
Commenerunt q omnes reges isti in iordanis ad aquas
meron ut pugnarent contra israel Dixit q dñs ad iosu
Nec timeas eos Cras enim hac ead hora ego tradam omnes istos
vincendum in conspectu israel Equos eoz sub ierzabris
et curres igne combures Venit q ioseph et omnes exer
citus cum eo aduersus illos ad aquas meron subito et ir
ruerunt super eos Tradidit q illos dominus in manu isrl
Qui percusserunt eos et persecuti sunt usq ad fidone moun
et aquas maserophod campum q masphie qui e ad ori
entalem illius ptem Itaq percussit eos omnes ut nullas
dimittet ex eis reliquias Fecit q eis sicut preceperat ei dñs
Equos subverunt curres q combussit Renezrus q scu
cepit asdor et reges eius percussit gladio asdor em annu
inter omnia regna hec principatum tenebat percussit q
omnes annas que ibidem morabantur no dimisit in ci
vitas regnas s usq ad interuentionem vniusa vastauit
ipsam q urbem pemit incendio et omnes per arcum tu
mitates Reges q eoz cepit percussit atq deleuit sicut
preceperat eis in ioseph finis domus absq urbibus que erat
in collibus in tumulis site ceteras succendit israel vna
tantum asdor munitionum flamma consumpsit Qui
q pdam istarum urbium ac iumenta dimiserunt sibi filij
israel tuncq homines interfecit sicut preceperat dñs moysi
suo suo Ita precepit moyses ioseph et ille vniusa comple
uit Non preterit de vniusa mandatis ne vniqus vbi
quod iusserat dñs moysi Cepit itaq ioseph omnes terras

montanos et meridiana Terram q^g gossam et planitiem
et occidentalem plagam montem q^g israel et campestris eius
et partem montis qui ascendit seyr usq^q ad baalgarad p^p plani-
ciem libani subter montem hermon Omnes reges eor^{um} cepit
percutit et occidit Multo tempore pugnavit iosue contra reges
israhel Non fuit civitas que se noⁿ tradiderit filiis israhel preter ene-
mum cum habitabat in gabaon Omnes bellando cepit domum
eius sententia fuerat ut iudicarentur corda eor^{um} et pugnaret
contra israhel et caderent et non mererent^{ur} ullam clementiam ac
perirent sicut preceperat dñs moysi In tempore illo venit
iosue et interfecit enachim de montibus hermon et dabis
et enab et de omni monte iuda et israhel urbes q^{as} eorum
delevit Non reliquit ullum de stirpe enachim in tra-
sio israhel absq^{ue} civitatibus gaza et geth et azotus in quib^{us}
p^{er}is relictis sunt Cepit ergo iosue omnes terram sicut lo-
cutus est dñs ad moysen et tradidit eam in possessione
filiis israhel scdm^{us} p^{ar}tes et terminos suas quicunq^{ue} terra
usunt reges quos percuterunt //

ap^{er}elys^{us} III

H filii israhel et possederunt terram eor^{um} transior-
dines a solis ortu a torrente arnon usq^{ue} ad
montem hermon et omnes orientales plagam que re-
spicit solitudines scdm^{us} rex amorreor^{um} qui habitavit
in esebon Dominatus ē ab azroer que sita est super ri-
pam torrentis arnon et medie p^{ar}tes in valle dimidic^{us}
galaad usq^{ue} ad torrentes iaboe qui ē terminus filior^{um} am-
mon et a solitudine usq^{ue} mare tenebrar^{um} contra orientem
usq^{ue} ad mare deserti quod ē mare salissimu^m ad orienta-
lem plagam per viam que dicitur betisimoth et abanist^{us}
a parte que subiacet asedor^{um} phasgam terminos q^{ui}
regis basan de reliquis zaphaim qui habitavit in
asavoth et medram et dimidatus est in monte her-
mon et in salatha atq^{ue} in vni^{us} basan usq^{ue} ad rios
resuri et machati et dimidie p^{ar}tes galaad terminos scdm^{us}
regis esebon Moyses famulus domini et filii israhel p^{er}-
cusserunt eos tradidit q^{ue} moyses terram eorum in possessione

Rubenitis et Gaditis et dimidie tribui manasse: hi
 sunt reges terre quos perusserunt filii israel trans iordanem
 ad occidentalem plagam ab algad in campo usque ad montem
 libani Cumque ascendit in septe tradidit eam Josue in pos-
 sessionem tribubus israel singulis preces suas cum in montibus
 qui in planis atque campestribus in asyrtis et in solitu-
 dine ac meridie heretheus sunt et amorreus chananeus
 et pherezus et euens et jebuzens Rex iericho unus rex
 hay que est ex latere betel unus Rex israhel unus rex lac-
 unus rex hermonis unus rex egdon unus rex gazer
 unus rex daber unus rex bader unus rex hereth
 unus rex betel unus rex thaphna unus Rex lebna
 unus Rex odolla unus Rex marda unus Rex aser
 unus betel unus rex rex raphna unus rex aser unus rex
 saron unus Rex maddon unus rex aser unus Rex seme-
 non unus Rex asaph unus Rex thienath unus Rex mag-
 unus Rex cedeb unus Rex iathane hermel unus rex
 Rex dor et princeps dor unus Rex gentium Salgal unus
 Rex thesa unus Omnes reges triginta et unus tantum
 Josue senex pronote quod etatis erat et dixit dominus ad eum
 Sennisi et longevus est terra quod latissima derelicta est
 que nondum est sorte dimisa unus usque galilea philistin
 et universi gessuri a flumine tigris qui irugat egyptum
 usque ad terminos amaron contra aquilonem Terra amaron
 que in quinque regulos philistin dividitur Sazcos azo-
 tos asthalonitas Bethcos et attaronitas Ad meridiem
 vero sunt euens omnis terra chanani et marea sydon
 usque affera et terminus amorrei cuius est confinium libani
 quosque zario contra orientem ab algad sub monte hermon
 donec egrediaris ^{in montem} amaron omnes qui habitant in monte
 libano usque ad aquas ^{in asyrtis} maseforth unusque sydoni
 Ego sum qui delebo eos a facie filiorum israel veniet ergo in pre-
 hereditate israel sicut precepit tibi Et nunc dimde tribus
 in possessionem nonem tribubus et dimidie tribui ma-
 nasse Cum qua ruben et Gad possederunt terram

quoque iordane finis est usque ad extremam partem maris.
tenuerunt transiordanem ad orientalem plagam. Hec est por-
tione filiorum Saad per familias suas. Dimittas et vici-
tatem. Dedit et dimidie tribui manasse filius quoque eius iuxta
cognationes suas possessionem. cuius hoc principium est. Arutay.
^{an} ^{7m} Dimittas basan et cuncta regna eorum regis basan omnes quoque
vicos haur qui sunt in basan sexaginta oppida et dimi-
diam partem galad. Astauath et ceterum vicos regni ierab
eorum in basan filius filii manasse dimidie partis filiorum
manasse iuxta cognationes suas haur possessionem dimisit
moyses in campis moab trans iordanem contra ierab
ad orientalem plagam. Tribui autem leui non dedit por-
tionem quoniam domus deus israel ipse est possessio eius.

xiii **H**ec est quod possederunt. // sunt locutus est illis
filii israel in terra chanaan quam dederunt eis
elazar sacerdos et Josue filius iunior et princeps
familiarum per tribus israel. Porro omnia dimittentes sic
preceperat dominus in manu moysi. Tribum tribus
et dimidie tribui duabus enim tribubus et dimidie dedit
vix moyses trans iordanem in possessionem absque leui
qui nihil terre acceperunt inter fratres suos. sed in corpe
successerant locum filii Joseph. in dimisit tribus man-
asse et effraim. Tunc acceperunt leuite aliam in terra partem
nisi vices ad habitandum et suburbana eorum ad
alenda munera et portoria sua sicut preceperat dominus mihi
si ita fecerint filii israel et dimiserint fratem. Accesse-
runt itaque filii mada ad Josue in galgala. Locutusque
est ad eum Caleph filius Iephonne tenezens. Post
quid locutus sit dominus ad moysen hominem dei de me
et te in cades barne. Quadraginta annorum eram qu-
misit me moyses. famulus domini de cades barne ut
considerarem terram. Tunc tamen quod ei quod mihi vix
videtur fratres aut mei qui ascenderunt mecum
susceperunt cor populi et iniquitatem ego scitum sum
dominum. Tunc et moyses in die illo dicens

terra quam calcamus pes tuus erat possessio mea et filiorum
 tuorum in eternum quia scitatus es dominum deum tuum. Consequenter
 sit ergo domus tua in monte sicut possessio tua est usque in presentem diem
 Quadraginta et quinque anni sunt ex quo locutus es
 mihi verbum istud ad monsen quando ambulaabar israel per
 solitudines. Hodie octoginta et quinque annos sum sic
 valens ut eo valebam tempore quando ad explorandas
 terram missus sum illius temporis in me fortitudo usque ho-
 die perseverat tam ad bellandum quam ad gradiendum. Da
 ergo mihi montes istos quos possidens es in diebus tuis quos
 audiente in quo enathym sunt et urbes magne atque
 minute si forte sit domus mea et potero habitare eis
 sicut permisit michi. Benedixitque ei Iosue et tradidit
 ei eam in possessionem atque ex eo sunt hebron caleph
 filius Iephone reueco usque in presentem diem quia scitatus
 es dominum deum israel. Nomen hebron ante vocabatur
 Cariathabbe adam maximus ibi inter enathym sunt
 et et terra cessavit a filiis. XX

Sunt poro filii Iuda per cognationes suas ista sunt
 terminus edom usque ad desertum sin. contra meridiem
 et usque ad extremam partem australis plage Iordanis eius
 a summitate maris salissimae et a lingua eius que respi-
 cit meridiem. Egredieturque contra ascensum scorpiomae
 et pertransit in syna ascenditque in Cadis barne et premit
 in ephron ascendens ad aras et circumiens in charithaa
 atque inde pertransiens in asemona perveniens ad
 ad torrentes egypti. Fueruntque termini eius mare
 mare magnum hic erat finis meridiane plage ab
 oriente vero erat finis maris salissimae usque ad ex-
 tremam iordanis et ea que respiciunt aquilonem a lingua
 barne maris usque ad eundem iordanis fluvium. Asce-
 ditque terminus in Bethayla et pertransit ab aquilone in
 Bethnaba ascendens ad lapidem barne filii ruben et
 tendens usque ad terminos de bina de valla archas contra
 aquilonem respiciens. Balgala que est ex ad versum

ascensionis ad omni ab australi parte torrentis transiit
qz ad aquas que vocantur fons solis et exiit eis vsqz
ad fontem regem Ascendit qz per conuallē filij ethim
exiit uisus ad meridē her Jerusalem et inde f
eugens ad verticē montis qui ē contra gihon
ad occidentē in summitate vallis raphaym contra aq
lonez ptransit qz a vertice montis vsqz ad fontē qui
neptōa et pvenit vsqz ad montē montis ephron
clinatur qz in balaa que est taziatharim id ē vrb
phuazum et truit de bala tōm occidentē vsqz ad
montē seyr transit qz iuxta latus montis varam ad
aquilonez in chellom et descendit in bethsames tū
qz in thanna et pvenit ^{qz} aquilonē ptes aqaron &
latere Inclinator qz scirona et transit montē
baala pvenit qz in Sepuceel et mazis magnis
orientē sine concludit hī sunt termini filiorū
Iude per circuitum in cognationē suā Caleph
vero filio xephone dedit ptes in medio filiorū in
sicut pparat ei domus Canathazbe ptes enath
pē est hebron Descendit qz exca caleph tres filios ei
tūm zyzaū et atthman et tolmā de stirpe ena
Atqz inde ostendens venit ad habitatores Sabur
que pms vocabatur taniathsepher id est ciuitas
dixit qz Caleph qm pms taniathsepher et repe
cūm dabo illi uxorem filiam meam uxorem Cepu
qz cūm Othomiel filius Zenez frater caleph m
et dedit qz ei uxorem filiam suam uxorem Cui q
pgerent suū swast ei vix suū ut pter a pte
suo agrum Suspirant qz ut pterat in asmo cū
Caleph Cū d habes inquit sit At illa respondit
Danthi benedictio tuaz Fraz australez et auctez
dedit michi vine et vineas Dedit itaqz ei cal
vignū supm et vignū infm her est possessi
tribus filioz iude per cognationē suā Erant q
Ciuitates ab extremis ptes filioz iude mē finit

domi a meridie. Cashebel et edel. yatur. et quia et dnuona:
 et deila et rades asoue. yecham. ziphet. talembeled et asde
 nalia et ratiom. esrom. her. est. asor. amam. fame et modda
 et aser. gadda. et asemor. betheleth. asersual et besaber
 et baala. et humlessen et betholad. et ezma. et sieler. et
 nedemena. et seysena et lebaom. et felim. et eurenor. et
 imitates ^{triginta} viginti et nona et velle eaze. In campesibus vero
 et sal. et samia. et assena. et azimor. et engammim et thafia
 et euaym. yberemom. adulan. soco. et azetia et farim
 idthayim. et gedera. et gidevorthayim. viles quindam
 et velle eaze. Saman et ascha. et magdalgad. delean. et mel
 ba et yestel. lathie. et basgata. et esglon. bon. et lehemas
 et rethie. et gida. et bedagon. et nehemor. et niaceda. imi
 tates ^{vot} sedecim et velle eaze. labane. et ether. et asan. yepa
 et esda. et nesib. cela. et arth. et marfa. imitates nona
 et velle eaze. Achard. cum vire et villis suis ab acharon
 usque ad mare. omnia que vergunt ad azotum et vire
 eius. Asotus cum vire et villis suis. Gaza cum vi
 rilibus et villis suis usque ad torrentes egypti. Wiar.
 magni termini eius et in montes sarnil. et lether
 et joch. et eduma. ratiom. semma. her. est. dabyranab
 et ytemo et anim. et gessen. et elon. et gilo. imitates
 ondecim et velle eaze. Azab et roma. et esam. et yammim
 et bethsasua. et affra. antinatha. et ratiatare. her. e
 cron. rhor. imitates nona et velle eaze. Maon. et rher
 mel. et rernic. et ziphet. et rior. et rier. et rier. et rier.
 im et zanone. argham. gabbaa. et thamma. imitates
 decem et velle eaze. Alul. et bethsur. et yedoe. marth
 et betthnot. et hetheren. imitates sex et velle eaze. vi
 les siluaz. et arebba. imitates due et velle eaze. In deserto
 betgaraba. et meddim. et suratha. et anepam. et ruites
 salis. et engradi. imitates sex et velle eaze. Jebusem.
 im. habitatores iherusalem. ne petherunt filii mda. dekre. ha
 bitant. q. jonzens cum filiis mda. in iherusalem. usque
 in presentem diem. regim. xvi. e

xvi

Quidit quoque soror filiorum ioseph ab iordane transiit
ihericho et ad aquas eius ab oriente solitudo que est
dit de ihericho ad montem betel et egreditur de betel
iuxta terminum architariorum et descendit ad
ciuitatem iuxta terminum iessen usque ad terminos betheoron
inferioris et gazer. Sumuntur quoque regiones eius maximas
quas possederunt filii ioseph manasses et ephraim. Et
factus est finis filiorum ephraim per cognationes suas
et possessio eorum contra orientem a stegantibus ad ar usque
betheoron superiorem. Egreditur quoque confinium usque in
mare. Matanmetath vero aquilonem respicit et sunt
terminos contra orientem in thar uatsele et pertransit
ab oriente ihericho. Descendit quoque de ihericho in arthara
et noathara et peruenit in ihericho et egreditur ad
iordanem et thaffia pertransit quoque contra mare
valle arimoduch. Sunt quoque egressus eius in mare
fissum. Hec est possessio tribus filiorum ephraim per
familias suas. Urbes quoque sepestrate sunt filijs ephraim
in medio possessionis filiorum manasse et uille eorum
et non interfecerunt filii ephraim thanaucum quoniam
habitabat in eger habitant quoque thanaucens in medio
ephraim usque in diem hanc tributarum.

xvii

Quidit autem soror tribum manasse ipse est cum in
gentibus ioseph. Machur primogenito manasse
patri galaad qui fuit vir pugnator habuit
quoque possessionem galaad et basan et reliquis filijs
manasse iuxta familias suas. Filij abiezer et filij
seleas et filij esul et filij sychem et filij sepher et
filij semuda. Isti sunt filij manasse filij ioseph max
per cognationes suas. Salphaad vero filius epher filij gala
ad filij machur filij manasse non erant filij sed filie. Et
ista sunt nomina. Maala et nai et echa et machar et
terfa. Venerunt quoque in conspectu elcazar sacerdotis et
iosue filij nun et principum dicentes. Domine preceptum
per manum moysi ut daretur nobis possessio in medio tri-

restroz Dedit q3 eis iuxta imperium dñi possessione in medio fra-
trum patris eoz et ceciderunt finitima manasse & terram absq3 fra-
tulaad et basan transiordane filij em manasse possederunt
hereditate in medio filioz eius Terra aut Balaad cecidit in
dñz filioz manasse qui reliqui erant Fuit q3 finis ma-
nasse ab aser machinath que respicit iudam et egreduntur
ad extram iuxta habitatores fontis thassue & terram in sorte
manasse ceciderat terra thassue que est iuxta terminos ma-
nasse filioz ephraim Descendit q3 terminus valis armidi-
nati in meridiem torrentis tinitum ephraim que iunxit
fuit vrbem manasse ab aquilone torrentis et exiit eis
ad mare ita vt ab austro sit possessio ephraim et ab
aquilone manasse et vtrumq3 claudit mare et quingunt
ibi in tribu aser ab aquilone et tribu isachar ab oriente
fuit q3 hereditas manasse in isachar et in aser betan-
im et vrbis sine et oblaam cum vrbis sine et habitatores
eorum cum oppidis sine habitatores quoq3 endor cum vrbis
sine. siner habitatores thernath cum vrbis sine et habitatores
magdo cum vrbis sine et terra p3 vrbis neplath Vt po-
tuerunt filij manasse has subire civitates & cepit cha-
nane habitare in fra ista Postqñ aut conualuerunt
filij israel subirezunt chananeos et fecerunt sibi tributa
nos et non interfecerunt eos Locutioq3 fuit filij ioseph
ad ioseph atq3 dixerunt quare ddisti michi terram in
possessio sortis et finitima vrbis cum sin tante multi-
tudinis et benedixit michi dñs Ad quos ioseph ait
ex plus minus q3 ascende in silvas et fronde tibi spa-
cia in fra pherezi et naphthaim quia angusta e tibi pos-
sessio montis effraim Cui responderunt filij ioseph
non poterimus ad montana conscendere cum fratribus aut
bis vrbis chananeis qui habitant in terra campestris
in qua sita sunt betaniam cum vrbis sine et ierach
mediam possident vallem Dixit q3 ioseph ad domum ioseph
effraim et manasse plus minus q3 et magnae
fortitudinis Non habebis sortem vrbis si quisibz ad montes

et succides tibi agnoscabis ad habitandum spacia et pota-
plena procedere cum subvertis chanaanem quem dominus fecerat
habere annis et esse fortissimum

xviii

Quoniam congregati sunt omnes filii israel in silo ibi quod super
tabernaculum testimonium et sunt eis terra subiecta
transierunt autem filiorum israel septem tribus que non
acceperant possessiones suas ad quos ioseph ait vos qui in
terris ignavia et non curatis ad possidendam terram quam dominus
deus patrum vestrorum dedit vobis. Eligite de singulis tribus
homines viros et ut mittam eos ut peragant atque itinerant
terram et describant eam iuxta numerum uniuscuiusque in
tribum. referantque ad me quod descriperint. Dimittite
vobis terram in septem partibus iuda sit in terminis suis ad a-
sralam plagam et adunus ioseph ab aquilone. mediam
inter hos terram in septem partes describite. et tunc venite
ad me ut coram domino deo vestro mittam hic vobis sortem
non est inter vos pars leuitarum. sed sacerdotum domus est eorum
hereditas. Gaad autem et Ruben et dimidia tribus manasse
iam acceperant possessiones suas trans iordanem. ad o-
rientalem plagam quas dedit eis moyses famulus domini.
Cumque surrexissent viri ut peragant ad describendam terram
praecipit eis ioseph dicens. Circumite terram et describite
ac revertimini ad me ut hic coram domino deo vestro in silo
mittam vobis sortes. Itaque perierunt et inspicientes
in septem partes. Dimiserunt. Scribentes in volumine. Re-
vertentesque ad ioseph in castrum silo. Cui si misit partes
domino deo in silo. Dimisitque terram filijs israel in septem
partes et ascendit super montem filiorum beniamin per famulum
suum. et ut possiderent terram inter filios iuda et filios
ioseph. fuitque finis eorum contra aquilonem ab iordane per
agrus iuxta lacum jericum septentrionalis plage et inde
contra orientem ad montana transiens et pervenit
in solitudinem bethanien atque pertransiens iuxta fluxum
ad meridiem ipsa est bethel. Descenditque in arxamotha
in montem qui est ad meridies bethoron inferioris et

inclinatur currens contra mare ad meridiem montis.
 qui respicit de Bethoron contra asinum. sunt exus eius
 in taziatabaal. que vocatur Canatharum urbem filiorum
 iuda. hec est plaga contra mare et occidentem et meridiem
 iuxta ex parte taziatharum. egreditur terram et cum mare
 et premit usque ad fontes aquarum. nephtah. Descendit
 et in partem montis qui respicit valem filiorum eunon. que
 est contra septentrionalem plagam in extrema parte vall
 rapham. Descendit et gehemion. id est vallis eunon in
 alius. Jechuzi ad austrum et premit ad fontem roget tran
 iens ad aquilonem et egreditur ad ensime. id est fons solis
 et pertransit usque ad tumulos qui sunt ex regione ascensus
 iordanis. Descendit et ad tabenboen in lapidem boen filii ruben
 et pertransit ex latere aquilonis ad campestria. Descendit et
 in planitiem et pertransit cum aquilonem in Bethagat.
 sunt et exus eius contra linguam maris salis ab
 aquilone in fine iordanis ad australem plagam que est terminus
 eius ab oriente. hec est possessio filiorum beniamin per terminos
 suos metum et familias suas. fuerunt civitates eius x
 iuxta et Bethagat et vallis casis Betharatha et fannazim
 et Bethel et amin et affera. et ossa villa simona. et osim
 et galice civitates duodecim et vills case. Sabaon et ram
 ma et Bethoth et mesotha fara. ammosa. et vix marephel
 et charla et pdaclaph et yebus. que est iherusalem. gabath
 et taziath civitates quatuordecim et vills case. hec est posses
 sio filiorum beniamin iuxta familias suas. xv

Egressa est pars secunda filiorum symeon per co
 gnationes suas. suntque hereditas eorum in medio posse
 ssione filiorum iuda. Bersabee. et sabee. et molada
 et asapha bala et iasen. et bel. tolaath. Betulama et
 yoleth et beth marabaath. asotes. tredecim et vills case
 thym. et rennon. et athar. et asan civitates quatuor
 et vills case. Omnes viruli per circuitum urbium istarum
 usque ad balad et bevaneth contra australem plagam. fuerunt
 omnes civitates xvii. hec est hereditas filiorum symeon.

per cognationes suas in finitio et possessione filiorum mada:
quator erat: et idcirco possederunt filii symeon in medio hereditatis
eorum. Cecidit quoque soror tercia filiorum zabulon per cognationes
suas. Et factus est finis possessionis eorum usque Sar:
Ascendit quod amari et de medala ac premit in debaseth usque
ad torrentem qui est contra yctona et reuertitur de sand co
orientem in fines seradeth et thabor: et egreditur ad dal
reth ascendit quod contra yasie et inde pertransit usque ad o:
tulez ylagam gether et tharasin et egreditur in remm
amptgar et uaa et tunc aquilonem et marginem Smit
exiis eius valles neptach et thares et neamaj et sem
et yedaba et betglerem: ciuitates xii et velle eorum hec est
hereditas tribus filiorum zabulon per cognationes suas et
urbes et vici eorum. Isachar egressus est soror quarta
cognationes suas. Fuit quod eorum hereditas Nezmach et cas
loth et symen et asuaym. Seron et ammarath et ra
et cesion. Omnes et vici et eugann et euadai et
betghans et premit finis eius usque thabor et ssefima
et betghans. Erunt quod xii ciuitates et velle eorum
hec est possessio filiorum isachar per cognationes suas urb
et vici eorum. Cecidit quod soror quinta tribum filiorum
asser per cognationes suas: fuit quod finis eorum alcat et
ath et betghen et axab. elmeloth et amaad. melghal et
premit usque ad carmelum maris et syor et labanath
ac reuertitur contra orientem betghen et pertransit
zabulon et vallem yepthach contra aquilonem in betghem
et thahel. Egreditur quod ad leuam thabul et archa
et roob et ammon et thane usque ad sydonem magnam
Reuertitur quod in horma usque ad ad ciuitates minutissimas
tyrim et usque ossam. Erunt quod exiis eius in mare
finitio. Aziba et amma et aser et roob ciuitates x
et velle eorum hec est possessio filiorum asser per cognat
iones suas urbem et vici eorum. Filiorum neptalim sexta
soror cecidit per familias suas et cepit finem de heloph et
lon et in samain et adami que est noreb et ibnacl usque

Et egressus eorum usque ad iordanem. Reneruntque totum con-
 tendentes in agnitionem et habuerunt atque inderunt in mitoria et
 et pertransit in zabulon contra meridiem et in asor contra ori-
 entem et in iuda ad iordanem contra eorum plures civitates mu-
 nissime. Assedimiserunt et ainath et nathath et thenereth et
 denia et aava et ma. asor et cedus et edum. napht et ierim
 et magdace horum et betanath et betasemes civitates decem
 et novem et velle eorum hoc est possessio tribus filiorum Reptalim
 et cognationes suas vrbes et viculi eorum. Tribus filiorum
 daan per familias suas egressa est soror septima et fuit
 eorum possessio eius. Sarna et esrael et asemes
 de civitates solis. Selah et ailon et isdraelon et thenna
 et archon. belteron et gerton et balanath. lud et bencha-
 uc et ischirmon et isercon et arcon cum finibus qui
 respiciunt ioppen et in ipse fine concluditur. Ascenderuntque
 filii daan et pertransierunt contra isercon et pertransierunt eum
 et pertransierunt in ore gladii ac possederunt et habitaverunt
 in ea vocantes nomen eius isermondan et nomen daan
 patris sui. Hoc est possessio tribus filiorum daan et cognationes
 suas vrbes et viculi eorum. Cumque compleisset istam sortem
 dimittere singulis per tribus suas. Dederunt filii israel
 possessionem ioseph filio eorum in medio suis iuxta prop-
 rium domum urbem quam postulaverunt thannath Sarna
 in monte ephraim et edificaverunt civitates habitavit
 in ea. Hoc sunt possessiones quas sortem dixerunt de
 zar. Sacerdos et ioseph filius eorum et principes fami-
 liarum ac tribum filiorum israel in silio coram domino ad-
 stant. Thabernaculi testimonium periti sunt fratres. xx
Et locutus est dominus ad ioseph dicens. Loquere filiis
 israel et dic eis. Separate vrbes fugitivorum de vestris
 locutus sum ad vos per manum moysi ut confi-
 rat ad eos quicumque pertransierit animas nesciens ut
 et possit effugere in eam proximi qui ultor est sanguinis.
 Cum ad vrbes harum confugerit civitatem stabitque ante
 portas civitatis et loquetur senioribus vrbis illius ea que

se compromittent in nocentibus. Sicque suscipient eum et dabit
ei locum ad habitandum. Cumque videret sanguinem eum si
propterea non tradant in manus eius quia ignoramus pro
proximo suum nec ante vidimus vel videmus. esse magis et finem
in civitate illa donec fiat ante iudicium causam reddens finem
sui. morietur qui interfecerit donec et morietur sacerdos magnus
qui fuerit in illo tempore. Tunc venietur hominada et
quidam civitates et domus suam de qua fugerit. Devenit
et Cedeb in galilea montis neptulim et Synthen in monte
ephrayim. et Castrumbe ipsa est eorum in monte iuda et
trans iordanem contra orientalem plagam iericho. Stetit
vix boser que sita est in campestris solitudine de tribu zuben
et Ramoth in Galaad de tribu gad. et Batlon
in Zabulon de tribu manasse. Hec civitates constituta
sunt civitate filijs israel et advenis qui habitant inter
eos ut fugerit ad eos qui animas nefas perussit et
non morietur in manu proximi effusum sanguinem
vindicare cupientis. Donec fiat ante populum exponit

xxi **A**ccesserunt principes / causam suam
familiarum levi ad eleazarum sacerdotem
josue filium nunn et ad duces cognationum per
singulas tribus filiorum israel locuti sunt ad eos
Sole terre thomam atque dixerunt. Dominus precepit
permanere moysi ut darentur nobis urbes ad habitandum
et suburbana earum ad alenda munera. Dedit
que filijs israel de possessionibus suis iuxta imperium
civitates et suburbana earum. Egressa que est soror in familia
caath filiorum aaron sacerdos et tribus iuda
et symeon et beniamin. Civitates xiii. et reliquis
filiorum caath id est levitis qui suffecerant. De tribu
effrayim et daan. et dimidie tribus manasse civitates
decem. Porro filijs Bersen. Egressa est soror ut a
perit de tribubus isachar et aser et neptulim dimidia
que tribus manasse in basan. Civitates numero
tredecim. Et filijs merari per cognationes suas de tribu

Iuben et Gaad et Zabulon urbes duodecim Dederuntque filii
Israel civitates et suburbana earum sicut precepit dominus per
nomen moysi singulis sorte habentes De tribubus filiorum
nda et Simucon dedit Josue civitates Quatuor ista sunt nomina
filii aaron per familias Caath civitates quatuor prima enim pars
illis concessa est Caratharba pars enath que vocatur ebron in monte
nda et suburbana eius per nomen Agros vero et villas
eius dedit caleph filio Iephone ad possidendum Dedit quoque
filii aaron sacerdotes hebron confugii civitatem et suburbana
eius et tempanum cum suburbanis suis et Jether et
Simon et Helon. Dabur et Hapu et Iatham et Bethsumes
cum suburbanis suis Civitates novae et tribus ut dictum
est duabus De tribu autem filiorum Benjamin Zabam et
Tabee et Amatgath et almon cum suburbanis suis cum
villis quatuor Omnes simul civitates filiorum aaron sacer
dotum tredecim cum suburbanis suis Reliquas vero per fami
lias filiorum caath civitates quatuor hec est data possessio
De tribu effraim urbes confugii Sichem cum suburbanis
suis in monte effraim et Gazer et Robam et Bethoron
cum suburbanis suis civitates quatuor De tribu quoque dan
eliche et Iebethan et aphialon et gethemnon cum sub
urbanis suis civitates quatuor Porro de dimidia tribu
manasse thonath et gethemnon cum suburbanis suis civita
tes due Omnes civitates decem et suburbana earum dante
sunt filiis caath inferioris gradus filii quoque Bersen
civitates quatuor Dedit dimidia tribus manasse confu
gii civitates gaulon in basan et Bossem cum suburbanis
suis civitates duas Porro de tribu Issachar Cesion et
et Dabiz et Ieremeth eugamim cum suburbanis
suis civitates quatuor De tribu autem asser masek et
abdon et elath et roob cum suburbanis suis civita
tes quatuor De tribu quoque Reptalim civitates confugii
cedes in galuca et adimoth et thartham cum suburba
nis suis civitates tres Omnes urbes familiarum Bersen
tredecim cum suburbanis suis filii autem merari civitates

inferioris gradus per familias data est de tribu Zabune
Ictena et chara et denma et malor civitates quatuor
cum suburbanis suis Et de tribu Ruben dicitur Iordani
contra percho civitates refugij Bosor in solitudine in
et yafu et iheson et maspha civitates quatuor in subu-
banis suis De tribu Gad civitate confugij Ramoth i-
galad et manayim et esebon et Baser civitates quatuor
cum suburbanis suis Omnesque urbes filiorum (merari)
familias et cognationes suas duxerunt Itaque vniuersae ci-
uitates leuitarum in medio possessionis filiorum israel fuerunt
quadraginta due cum suburbanis suis singule per famili-
as suas Distribute Deditque dominus israel omnes terram quam
dixerunt se patribus eorum iurauerat et possederunt illi
atque habitauerunt in ea Daturque est ab eo pax in diebus
per circuitum nationes Nullusque ei hostium resistere ausus
est sed cuncti in eorum ditione radati sunt Nec vni-
quidem verbum quod illis prestatum se esse promissum
irritum fuit Sed rebus expleta sunt omnia

xxii.

Eodem tempore vocavit Josue Rubenitas et
gaditas et dimidiam tribum manasse Dixit
que ad eos fecistis omnia que vobis precepit moyses
servulus domini michi quorum monumeta obediistis ne
relinquistis fratres vestros longo tempore postquam in partem du-
cistis dicentes iuravimus domini dei nostri quia non transiremus
dum dominus deus vestri fratribus vestris quietem ac pacem su-
policaretur Benedictumini et ite in thabernacula vestro
et in terram possessionis vestre quam tradidit vobis moyses
servulus domini transiordane Ita duxerat ut in-
stodiat attentis et opere complatis mandatum et lo-
quum precepit vobis moyses servulus domini ut diligatis
dominum deum vestrum et ambuletis monumeta vestra cum
et obsecratis mandata illius adhaeratisque ei ac servatis
in omni corde et in omni anima vestra Benedixitque eis postquam
et dimisit eos qui reversi sunt in thabernacula sua
Tribum autem manasse medie possessionem moyses dedit

in basan et idcirco media que super sunt dedit ioseph sortem inter
ceteros fratres suos transiordanez ad occidentalem plagam Cum
qz dimittet eos in thabernacula sua et benedixisset illis dixit ad eos
in multa substantia atqz diuitijs reuertimini ad sedes vestras in agris
et auro et argento et ferro et veste multiplici diuidite predam ho-
stium cum fratribz vestris Benesi qz sunt et abierunt filij ruben et fi-
lij gaad et dimidia tribus manasse a filiis israel de silo que sita
est in terra chanaan vt muraret galaad terram possessionis sue
qm obtinuerant iuxta imperium domini per manum moysi Cumqz
venissent ad terminos iordani in terra chanaan edificauerunt
iuxta iordanem altare infinite magnitudinis Quod cum au-
dissent filij israel et ad eos certi nuntij detulissent Edificasse
filios ruben et gaad et dimidia tribus manasse altare in tra-
chanaan super iordanem terminos cum filiis israel Commencit
omnes in silo vt astenderent et dimittaret con eos et interim
miserrunt ad illos in terram galaad phinees filium Eleazari
sacerdotis et decem principes cum eo singulos de tribubz sin-
gulis Cum venerint ad filios ruben et gaad et dimidiam
tribum manasse in terram galaad Dixerunt qz ad eos hec
mandat omne populus domini dicens Cuius ista transgressio
Cur reliquistis dominum deum vestrum edificantes altare sacrile-
gum et aculeum illius recedentes An parum vobis est qd peccastis
in beelphegor et istis in paucis diebus macula huius scelus
in vobis permanet multi qz de populo corruerunt et nos hodie
derelinquistis dominum et trans in vniuersum israel eius ira de-
scendet Et si putatis in mundum esse terram possessionis vestre
transire ad terram in qua thabernaculum domini est et habi-
tate inter nos tantum vt a domino et a iure consortio non re-
cedatis Edificato altari propter altare domini dei nostri Vtique
arguet filius zare propter mandatum domini et super omnem
populum israel ira eius incubunt Et ille erat vnus homo atqz
vniuersus solus pisset in seculo suo Responderunt qz filij ruben
et gaad et dimidia tribus manasse principibz legationis
israel fortissimis dominus deus israel ipse hominum et istis
simul intelligit si preuaricatione animo hoc altare

construimus 9. non custodiat nos s. p. in p. Et si dicitur
fecimus ut holocausta et sacrificia pacificas victimas super
eo imponeremus. ipse querat et videat et non ea magis co
gitatione atq. tractatu. ut diceremus. cras dicit filij nri fi
lius nris quid vobis et domus deo isrl. Ternum posuit dñs
inter nos et vos O filij ruben et filij gaad. iordane flumini
et idcirco partem non habebitis in dño et filios nros a timore
domini putamus itaq. melius et per hanc occasionem autem
filij nri filios nros a timore dñi putamus itaq. melius et
diximus extruamus vobis altare non in holocausta neq. ad
victimas offerendas s. in testimonium inter nos et vos et obla
tionem vestram q. propitiemur ut simamus dño deo nostro
et vris nris sit offerre holocausta et victimas et pacificas
et nequaquam cras dicant filij nri filios vestros Non est vobis
pars in domo Et si uoluerint dicere responderunt eis:
Ecce altare domini quod fecerunt patres nri non in holocau
stum neq. neq. in sacrificium s. in testimonium vrm ac nrm
Absit a nobis hoc scilicet ut recedamus a dño et eius vestigia
relinquamus. extructo altari ad holocausta et sacrificia
et victimas offerendas. preter altare domini dei nri quod
extructum est ante tabernaculum eius Cuius auditis
fines sacerdos et principes legationis israel Cui tunc coe
placati sunt Et verba filiorum ruben et gaad et dimidie
tribus manasse libenter suscepimus Dixitq. fines
filius decazi sacerdos ad eos Nunc scimus q. vobiscum
sit dñs quoniam alieni estis a p. uariatione hac et libe
ras filios isrl. de manu domini. Benevultus q. est cu p. u
pibz a filiis ruben et gaad de tra galaad fluminis tra
naam ad filios israel. et retulit eis Placuit q. primo
tunc audientibz et laudauerunt dñm filij israel et
nequaquam ultra dixerunt ut ascenderent con eos atq.
pugnarent et deleverunt eam possessionem eor. Vocauerunt
q. filij ruben et gaad altare quod extruxerant testimo
nium nrm q. dñs ipse sit dñs et
Antem multo tempore postq. pax domini

dederat israeli subiectis in quo nationibus vniuersis et iosue iaz
longe et p[er] semis etatis Vocant iosue omes israelites ma
iores q[ue] nati et principes ac duces et magnificos dixit q[ue] ad
eos Ego sum et progressioris etatis sum vos q[ue] tenetis
omnia que fecerit d[omi]n[us] deus v[est]r[us] cunctis parentibus nationibus
quoniam pro nobis ip[s]e pugnauerat et nunc quia vobis sorte
dixit omes terram ab orientali p[ar]te iordane usq[ue] ad mare
magnum multas q[ue] adhuc super sunt nationes d[omi]n[us] deus v[est]r[us]
disperdet eas et auferet a facie v[est]ra et possidebitis terram sicut
vobis pollicitus tantum confortamini et escote soluti ut cu
scodians cuncta que scripta sunt in volumine legis moysi et
non declinetis ab eis nec ad dextram neq[ue] ad sinistram ne
postq[uam] intraueritis ad gentes que inter vos future sunt
nunc in nomine d[omi]n[us] eaz et finiat eis et aduersus illos
si aduerent et finiat d[omi]n[us] deo v[est]ro quod fecist[is] usq[ue] in
die hanc Et nunc auferet d[omi]n[us] deus in conspectu v[est]ro
gentes magnas et robustissimas et nullus vobis resistere
poterit vni[us] ex vobis p[er]sequetur hostem nulle viros quia
d[omi]n[us] deus v[est]r[us] pro nobis ip[s]e pugnabit sicut pollicitus est hoc
tantum diligentissime p[er]uenite ne diligatis dominum deum
v[est]rum q[uod] si uoluerint gentem hanc que inter vos habitant
errores adherere et cum eis miscere omnia atq[ue] annuunt
copulare Nam nunc scitote q[uod] d[omi]n[us] deus v[est]r[us] non eas delectat an
facies vram si sint vobis in p[er]oneam ac laqueum et offendit
ex latere v[est]ro et sudes in oculis v[est]ris donec vos auferat
atq[ue] disperdat de terra hac optima q[uam] tradidit vobis En ego
hodie incedam vram vni[us]e fide et toto animo co[n]fiteor
q[uod] de omnibus verbis que se d[omi]n[us] p[re]statur vobis esse pollicito
est vni[us] non p[er]ierit in cassum sicut ego implemi ope quod
p[re]misit et prospera multa veniunt sic adducet vobis
quicquid malorum commatus est donec vos auferat atq[ue]
disperdat de terra hac optima q[uam] tradidit vobis eo q[uod] p[re]ci
eratis pactu[m] d[omi]n[us] dei v[est]ri q[uod] pepigit vobis et finit d[omi]n[us] ab eis et
adducet eos Cito atq[ue] releuet q[ui] surgit in vos furor d[omi]n[us] et auferat
de terra hac optima quam tradidit vobis

Quadragesimo q. ioseph omnes tribus israel in sythen et
 vocavit maiores natu ac principes et iudices et ma-
 gistratus. Steterunt q. in conspectu domini et ad-
 iplum sic locutus est: hec dicit dominus deus israel. Trans flum-
 inum habitavit pater vester abimao. Thare pater abraham et na-
 chor finierunt q. dominus alienus. Tuli ergo patrem vestrum abraham
 de mesopotamia et syrie fimbis et adduxi illum in frag-
 randa. Multiplicavi q. seminem eius et dedi ei ysaac. Illi
 q. rursum dedi iacob et esau. Equibus esau dedi montes
 sepe ad possidendum. Iacob vero et filii eius descendit
 in egyptum. Nisi q. moyses et aaron et praei egyptum
 multas signis atq. portet. Eduxi q. vos et patres vestros
 de egypto: et venistis ad mare. Persecuti q. sunt egyptii patres
 vestros cum curribus et equitatu usq. ad mare rubrum.
 Clamaverunt autem ad dominum filii israel. Cui posuit
 tenebras inter vos et egyptios. et adduxit super eos mare
 et operuit illos. Viderunt oculi vestri cuncta que in egypto
 fecerim. et habitasti in solitudine multo tempore. et intro-
 duxi vos ad fram amorrei. qui habitabat trans iordanem.
 Cumq. pugnabant contra vos. tradidi eos in manus
 vestras et possedistis fram eorum: atq. interfecistis illos. Sur-
 rexit autem balach filius zephor rex moab et pugnavit
 contra israel. Misit q. et vocavit balaam filium beor ut
 malediceret vobis et ego nolui audire eum. sed contrario
 per illum benedixi vobis. et liberaui vos de manu eius.
 Transistis q. iordanem et venistis ad iericho. pugnaverunt
 q. contra vos viri civitatis eius. amorreus et pherez
 et chananeus hetheus et gergeus. et eneus et ychon-
 zeus. et tradidi illos in manus vestras. nisi q. ante vos
 acabrones et eieci illos de locis suis. Duos reges amorrei
 non in gladio et arcu vestro. Dedi q. vobis fructum in quo non
 laborastis. et urbes quas non edificastis ut habitaretis in
 eis vineas et oliveta que non plantastis. Vinum ergo
 timete dominum et fruite et perficite corde atq. verissimis et
 auferite deos quibus finierunt patres vestri in mesopotamia.

et in egypto et fuit domus. Sed autem malum vobis videtur
 ut duo finiat optio vobis datur. Eligitur hodie quod placeat tui
 finis potissimum debeat. Vtrumque dicitur quibus finem prae vobis
 in mesopotamia an dicitur amorreorum in quorum terra habitatis. Ego
 autem et domus mea finem dicitur. Respondit quod populus et ait.
 Absit a nobis ut relinquamus dominum et finiamus deus alienus
 Dominus deus noster de terra egypti et de domo finit. fecit quod in
 deusbus cunctis vobis signa ingentia et custodit nos in
 omni via per quam ambulamus et in tunc populus per quos transi-
 sumus. cunctis quod vniuersae gentes amorreorum habitatores tunc
 quoniam nos intravimus. Peruenimus igitur domo quod ipse est
 deus noster. Dixit quod Yosue ad populum. Non poterat finis duo
 deus enim sanctus et fortis emulatores est. nec ignoscat sceler-
 ribus vestris atque peccatis. Si dimiserit dominum et finierit
 deus alienus. Converteret se et affliget vos atque subvertet.
 postquam presertim vobis bona. Dixit quod populus ad Yosue. Nescimus
 ita ut loqueretur ei si domino finem. Et Yosue ad populum.
 Testes inquit estis vos: quia ipsi elegeritis vobis dominum ut
 finatis ei. Responderunt quod Testes. Tunc ergo ait. auferite
 deos alienos de medio vestro et inteminate tormenta vestra ad dominum
 deum israel. Dixit quod populus ad Yosue. Domino deo nostro finem et obe-
 diemus cunctis preceptis eius. passit igitur Yosue in die illo sedes et posuit
 populo precepta atque iudicia in scriptum. Scripsit quod omnia verba quae in volumine
 legis deest tulit lapideum posuit quod cum subest quicquid que erat in scriptura
 domini et dixit ad omnes populum. En lapis iste erit vobis in testimonium
 quod audieritis omnia verba domini quae locutus est vobis: ne forte perne-
 gare velitis et mectari domino deo vestro. Dimisit quod populum singulos
 in possessiones suas. Et post hoc mortuus est Yosue filius nunn finis domini. Ex-
 amorreorum sepelivit quod cum in finibus possessionis sue in thannath sate.
 quod est in monte effraim: a septentrionali parte montis galas. Sumunt quod
 filii domini tunc dicitur Yosue et seniores qui longo vixerat tempore post Yosue et qui
 nuntiabant omnia opera domini quae fecerat in israel. Ossa quod ioseph quod tulerat filium
 suum de egypto sepelivit in sychem agri quod emicat iacob a filiis eius
 patris. Sychem enim terra novellus omnibus et fuit in possessione filiorum ioseph.
 Eleazar quoque filius Aaron mortuus est et sepelivit eum

hac in mattheo 23
 in effraim montem sine
 opusculum non ut dicitur
 faret greges salutaris
 auxilio cooperis in monte
 effraim hoc in monte sychem
 210

In Saab Jueces et filij eius que q data est ei in morespham
liber iudiam filijs israel presidenciu magis in noe di
continetur in libro isto una libeo iust 21

Post mortem Josue consilueant filij israel dñm
dicentes Quis ostendet ante nos contra chana
neum et eum dux belli Dixit q domus Judas asa
de et eum tradidi eam in manus eius Et ait
Judah super fratri suo Ascende mecum in sepe
mea et pugna contra chanaueu. ut ego p
gam tecum in sorte tua Et abiit cum eo iussu
Ascendit q Judah et tradidit dñs chanaueu ac fere
zenum in manus eorum. et passerunt in beseth dezer
nulla virorum Invenit q adombezeth in beseth
et pugnaverunt contra eum ac passerunt cha
naueum et pherezem Fugit aut adombezeth q
scanti comprehenderunt eum summatibus manuum
eius ac pedum Dixit q adombezeth Septuaginta vices
amputatis manum ac pedum summatibus colligebant sub ma
sa mea reliquas abes Sicut aut fca ita reddidit michi dñs
Adduxerunt q eum in iherlm vbi mortuus est Obpugnans
ergo filij israel iuda iherlm ceperunt eum et passerunt
in ore gladii tradentes eum tam incendio amate Et p
ca descendentes pugnaverunt con chanaueu qui habitabat
in montanis et ad meridies et in campibus pergens q
indis con chanaueum qui habitabat in ebron. cuius nom
fuit antiquo chanaueum pcessit sisan et cattinam
et tholemai atq inde profectus abiit ad habitatores da
bur. cuius nomen vetus erat cazaathsepher id e civitas
lucraze Dixit q caleph Cui passerit cazaathsepher
et vastaverit eam dabo ei uxorem filiam meam uxore
Cuius cepit eam othomibel filius tenez frater caleph
immoz dedit ei filiam coniugem qm pgentes mittere
momin vut suis ut peter a pre suo agrum Cui cu suspi
rasset sedens in asine Dixit ei Caleph Quid habes At illa
respondit Da michi benedictiones quia tria arces addi

michi. Da et irignam aquas. Dedit ergo ei caleph irignam super
ne et irignam inferas. filii autem cynei cognati moysi ascen-
dunt de civitate paludis cum filiis mada in desertum foris eius
quod est ad meridiem arath et habitaverunt cum eo. Abit
autem mada cum synione fratre suo et perierunt simul. Chana-
neum qui habitabat in sephar et interfecerunt eum. Voca-
tum est nomen urbis hanc id est anathema. Cepit quoque
dab gazam cum finibus suis et ascalonem atque accalon
cum terminis suis. Fuit quoque dominus cum iuda et montana pos-
sedit nec potuit delere habitatores illius quia succatis
turribus habundabant. Dederunt quoque caleph et ibon sicut di-
xerat moyses qui delent ex ea tres filios enath. Jebuze-
ni autem habitatores iherusalem non delenterunt filii beniamin ha-
bitantes quoque jebuze cum filiis beniamin in iherusalem usque in
primum diem. Dominus quoque ioseph descendit in bethel fuit
quoque dominus cum eis. Nam cum obsiderent urbem que prius
ezra vocabatur. Viderunt homines egredientes de civitate
dixerunt quoque ad eum. Ostende nobis virtutem civitatis et
faciemus tecum misericordiam. Cum cum ostendisset eis
perierunt urbem in ore gladii homines autem illum et
omnes cognationem eius dimiserunt. Cum dimissa abiret
in egyptum et edificavit ibi civitatem vocavit quoque
eam luzam. que ita appellatur usque in primum diem. Ma-
nasses quoque non delent bethsam et thannath cum viris
suis et habitatores dor et iabiam et macedo cum viris
suis. Cepit quoque thannaneus habitare cum eis. Postquam autem
confortatus est israhel fecit eos tributarios et delere noluit
ephraym et non interfecit thannaneus qui habitabat in
bazer sed habitavit cum eo. Zabulon non delent habita-
tores redon et naalon sed habitavit thannaneus in medio
eius. factus quoque est ei tributarius. Asser non delent habita-
tores archo et sidonis alab et zarzab et alba et affech
et iob habitavit quoque in medio thannanei habitatoris illius
fuit nec interfecit eum. Neptalim non delent habitatores
bethames et bethanath et habitavit cum thannaneum.

Q
habitatores tre fuerunt qz ei bethsamite et bethamite tributa
dabant qz amoris filios dani in monte nec dedit eis locu
vt ad plamora descenderent habitant qz in monte arde qd
interpretatur testas maison et salabim et agnata est
manus domus ioseph. factus qz e ei tributarius fuit aut te
minis amoris abstenuit scorpione petre et superiora loca
Ascendit qz angelus domini de galgala
ad locum flentiu et ait Edixi vos de egypto et
introduxi in terram pro qua iuravi patribz vris et pol
licitus sum vt no faciem irritum pactum meum vobiscu in
sempiternum. Ita dimittite vt non ferere fedus cu habi
tatoribus hic huius et aras eoz subverteret et nolitis
audire vocem meam. Cur hoc fecistis et namobrem nolui de
lere eos a facie vra vt habeat hostes et di eoz sint vobis
in ruinam. Cumqz loqueretur angelus domini verba hec
ad omnes filios israel. eleuauerunt vocem suam et flent
Vocatumqz est nomen loci illius flentiu sine lacrimaz ymo
lauerunt qz ibi hostias domini. Dimisit go ioseph pph et
abierunt filij israel vnusquisqz in possessionem suam vt oba
nerent eam. Scierunt qz duo cunctis diebus eius et semo
rum qui longo postem ^{duravit} tempore et non erunt oia
opera domini que fecerat cum israel. Mortuus e aut ioseph fi
lius anni similitis domini centu et decz annoz et sepeliet
eum in finibus possessionis sue in thammath sare. in monte
ephrayim et septentrionali plaga montis gaaz. Omnes qz a
generatio congregata est ad patres suos et surrexerunt alij q
non venerant dnm et opera que fecerat cum israel. Fecerunt
qz filij israel malum in conspectu domini et fuerunt baalim ac
dimiserunt dnm deum patrum suorum qui eduxit eos de
terra egypti et secuti sunt deos alienos deos quoqz poploz q
habitabant in terra eorum et adorauerunt eos. et ad ira
tundiam contumaciter domini. et dimittentes eum et
seruientes baalim et ashtaroth. Quare qz est dnm contra ista
tradidit qz eos in manus surpionu qui ceperunt eos
et vendiderunt hostibz quibz qm habitabat per gyzena nec

potuerunt resistere adversarius suis et quorumque perire volu-
issent manus domini erat super eos sicut locutus est et miramur
eis et vehementer afflicti sunt suscitavit quod dominus iudices qui
liberarent eos de vastatione manibus sed nec illos audire volu-
erunt fornicantes cum diis alienis et adorantes eos cito
deseruerunt viam per quam ingressi fuerant patres eorum et au-
dientes mandata domini omnia fecerunt contraria Cumque
dominus iudices suscitarat iudicibus eorum flectebatur in misericor-
dia et audiebat afflictorum gemitus et liberabat eos de
cede vastationis postquam autem mortuus est iudex venere-
bantur in multo maiora faciebant quam fecerant patres eorum
sequentes deos alienos et fimentes eis et adorantes illos nec
dimiserunt admonitiones suas et viam durissimam per quam
ambulare consueverat Iratus est furor domini in israel et
ait Quia irritum fecit gens ista pactum meum quod pepi-
geram cum patribus eorum et vocem meam audire contempsit
et ego non delebo gentes quas dimisit ioseph et mortuus est
ut in ipsis expiatur israel utrum custodiant viam domini
et ambulent in ea sicut custodiebat patres eorum an non
Dimisit ergo dominus omnes has nationes et cito subvertere
voluit nec tradidit in manus ioseph m

Decessunt gentes quas dominus dereliquit ut erudiret in
eis israel et omnes qui non noverant bella cha-
nanorum ut posset discere filii israel certare cum hosti-
bus et quae consuetudines pharaonis Cumque satrapas philis-
tinorum omnemque chamath et sidoniam atque eunim
qui habitabat in abano de monte baal et hermon usque
ad montem sinitum Dimisitque eos ut in ipsis expiaretur
israel utrum audirent mandata domini que preceperat pa-
tribus eorum per manum moysi an non Itaque filii israel
habitarunt in medio chamath et ethei et amorrei
et pherezei et enei et iebuzei et duxerunt uxores fi-
lias eorum propter quod filias suas eorum filijs tradiderunt et
fuerunt diis eorum feceruntque malum in conspectu domini
et obliati sunt domini dei sui fimentes baalam et ashtaroth

ratus q̄ dominus cō filios israel et tradidit eos in manus
cushan rathaim regis mesopotamie Sermeunt q̄ ei octo
annus Et clamauerunt ad dñm et suscitauit eis salua
torem et liberauit eos Othoniel vtz filiu tenez fratrem ca
leph minorem queniuit q̄ in eo spūs dñi et iudicauit ist
Egressus q̄ est apugnam et tradidit diebus minimis eum th
san mofatganni regem suū et oppressit enim queniuit q̄ ea
quadraginta annis et mortuus est othoniel filius tenez
Adiderunt aut filij israel facere malum in conspectu dñi
qui confortauit aduersum eos eglon regem moab quia
fecerunt malum in conspectu eius et copulauit eis filius
ammon et amalech abijt q̄ et percussit israel atqz posses
orbem palmarū Sermeunt q̄ filij israel eglon regi
moab xvi annis Et postea clamauerunt ad dñm
Cui suscitauit eis saluatorem doth filiu sera filij ge
nium Cui utraqz manu utebatur pro dextra Miferet
q̄ filij israel per illum numerā eglon regi moab Cui
fuit sibi gladiū ancipites habentes in medio capulum lon
gitudinē palme manus et accutus est eo subitus sa
gni in dextera sinore Obtulit q̄ numerā eglon regi moab
Frat aut eglon trassus minus Cuius obtuliss ei nu
mera prosecuturus est socios qui cum eo venerant et re
uersus est de galgalis ubi erant idola Dixit q̄ ad reges
verbum secretum habeo ad te dixit Et ille iurauerunt silē
tiū Egress q̄ omnibz qui circa eum erant Ingressus
est adoth ad eum Sedebat aut in ostio tenante sola
Dixit q̄ verbum dñi hec adte Cui statim surrexit &
testono Extendit q̄ aisth manū sinistram et tulit sicam
de dextro femore suo infexit q̄ carnē ventrem eius tam
valide vt capulus ferri sequeretur in volvere ac pu
gissimo adipe stringeretur Nec eduxit gladiū s; ita vt
percussit reliquit in corpore Statim q̄ pseruata nature
alij sterrea proruperunt Avotū aut clausis diligentissi
me dñs tenacula & obfirmans scias per positum eglo
sus est Seren q̄ regis ingressi viderunt clausas portas

tenaculi atque dixerunt forsitan purgat alium in primo cubito
 expectantes quod domini donec crubescerent et videntes quod nullus
 aperiret. Tulerunt tamen et aspicientes in venerunt dominum
 filii latentes in terra moab. Cuiusmodi dominum illi turbaret
 effugit et pertransiit locum ydolorum unde zenezsus fuerat
 venit quod in scinath et statim in somno bethina in mote effra
 um descendimus quod tunc filii israel ipso in fronte quadi
 ente. Cui dixit ad eos sequimini me tradidit enim dominus
 inimicos nostros in manus nostras. Descenderunt quod
 post eum et occupaverunt vada gordanis qui transiit
 in moab et non dimiserunt transire quemquam sed perussit
 moabitae in tempore illo cecidit decem milia omnes robu
 scop et fortis viri similis quod cor eandem potuit humi
 liatus quod est moab in die illo sub manu israel et quicquid
 terra annis octuaginta. Post haec sunt saniger
 filius amari. Cui perussit ephraim sexcentos viros vo
 mere et ipse quoque defendit israel. capitulum iiii

Addiderunt quod filii israel facere malum in conspectu
 domini post mortem aietis et tradidit illos dominus in
 manus Iabin regis thanaan qui regnavit in asdor
 habuitque ducem exercitus sui nomine zizanum. Ipse autem
 habitabat in avoseth gentium. Clamaverunt quod filii israel
 ad dominum. Nonne tuos enim habebat falcatos curus et
 per viginti annos vehementer oppresserat eos. Erat autem dabo
 ra propheta vixit lapideis que nudabat populum in illo tempore
 et sedebat sub palma quae nomine illius vocabatur inter
 ramma et betel in monte ephraim. Ascendebant quod ad
 eam filii israel in omne iudicium que misit et vocavit barach
 filium orphine decades neptalim. Dixit quod ad eum pre
 cepit tibi dominus deus israel. Vade et deduc exercitum in montes
 thabor. Tollis quod tecum decem milia pugnatores de
 filiis neptalim et de filiis zabulon. Ego autem deducam
 ad in loco torrentis cison sissim principem exercitus ja
 bin et curus eius atque omnes multitudines et tradam
 eos in manum tua. Dixit quod ad eum barach. Si vultis mecum

habet nomina scriptura
 ut de pectore vultus
 induit in vultu huius
 approbata iacob 9107

Uadam si nolueris venire nō pergam. Cui dixit ad eum Ibo
quid tamen si in hac vice tibi victoria nō reputabitur qui in ma-
nibus traditur. Surrexit itaque Zebboza et prae-
parauit barach in caedem. Cui accitis Zabulon et neptalim
ascendit cum decem milibus pugnatorum. Quos deboraz in
conuictu suo. Alter autem tyneus recessit. Quosdam autem
tyneus. fratribus suis. filijs dñi cognati monsi et teten
derunt thabernacula usque ad uallem que uocabatur semro
et erat iuxta caedem. Tunc autem quod est fissare quod asce-
dit barach filius archinoem in montes thabor et congre-
gauit fissara non gentos falcatos currus omnesque ex-
ercitum de aioseth gentium ad torrentem tyson. Dixitque
Zebboza ad barach. Surge hoc est enim dies in quo na-
diuit dñs sybaraz in manibus tuis. En ipse est ductor tuus.
Descendit itaque barach de monte thabor et decem milia
pugnatorum cum eo perterriti quod dñs sybaram et
omnes currus eius uniusque multitudinem in ore gladii
ad conspectum barach in tantum ut fissara de curru
exiliens pedibus fugeret et barach perscinderetur fugientes
currus et exercitum usque ad aioseth gentium et omnis
hostium multitudo usque ad mittigone. Cadebat sybaram
autem fugiens praeiit ad tentorium yahel uxoris aberci-
nei. Erat autem pax inter jabim regem asor et domum
aberi tynei. Egressa est igitur yahel in occursum fissare
dixitque ad eum intra ad me domum meam intra ne timeas.
Cui ingressus thabernaculum eius et optus ab ea pal-
lio dixit ad eam. Da michi obsecro paululum aque quia
valde sitio que aperuit uicem lactis et dedit ei bibere et
operuit illum. Dixitque sybaram ad eam. Sta ante hostium
thabernaculi et cum uenerit aliquis interrogans te
et dicens. Numquid hic est aliquis. Respondebis. nullus
est. Tulit itaque yahel uxorem aberci tynei flammam thabe-
naculi et assumens pariter et maleum et ingressa
abscondit et cum silentio posuit supra tempus capi-
tis eius flammam percussitque maleo dixit in terebra

usque ad terram. Cum soporem morti socians defecit et mortuus
 est. et ecce barach sequens sisaram veniebat. Egredienteque iahel in
 occursum eius dixit ad eum. Veni et ostendam tibi virum quem
 queris. Cum tu intrasset ad eam vidit sisaram iacentem mortuam
 et clavum fixum in tempore eius humiliorum ergo dominus in die illo
 iabin regem chanaan toram filius israhel. Cum credebant quotidie
 et forti manu opprimebant iabin regem chanaan donec dele-
 ceruntque debora et barach. // venit enim **V**
O filius acquiescem in die illo ducentes. Cum sponte obtulisset
 de israel animas suas apostolum benedixit domino. Audi-
 te reges precipite auribus principes. Ego sum ego sum. que domus
 canani. Psallam domino deo israel. Domine cum exires de seyr
 et transires per regiones edom terra mota est. aliqueque arces
 distollerunt agnes. Montes fluxerunt. et domus dei israhel
 in diebus sanguinis filius anach. in diebus iahel quieverunt
 semite. et qui ingrediebantur per eas. ambulaverunt per cal-
 les devios. Cessaverunt fortes de israel et quieverunt donec
 surgeret debora surget mater in israel. Nonna bella elegit
 dominus et portas hostium ipse subvertit. Clypeus et hasta appa-
 ruunt in quadraginta milibus israhel. cor meum diligit principes
 israel. Cum propria voluntate obtulisset vos discrimini benedixit
 dominus. qui ascendisset super montes asmar. et sedisset in medio.
 et ambulasset in via loquimini. ubi collis sunt curvum et horridum
 est suffocatus exercitus. ibi naverunt insanie domini et clemencia
 in portis israel. Tunc descendit spiritus domini ad portas
 et obtinuit principatum. Surge debora surge surge
 et loquere canticum. Surge barach et apprehende captivos tuos
 fili acquiescem. Salvate sunt reliquie israel. Dominus in se-
 culis dimittant. Ephraim deleverunt eos in amalech et po-
 ca exheredaverunt in populos tuos. o amalech. De machabur prin-
 cipes descenderunt. et de zabulon qui exercitum ducunt ad bellum.
 Duxes ysachar fuerunt cum debora. et barach vestigia sunt
 secuti. Cum quod in precepto ad barachum se discrimini dedit.
 Summo contra se iuben inagnumque recepta est contentio.
 Quare huius inter duos terminos ut audias sibilos gregum

Quisq[ue] con[tra] se rube[m] magnam[m]q[ue] rep[er]ta cont[ra]ctio est. Et
trans iordanem quiescebat. et daan uocabat uanib[us] asse[re]
habitabat in littor[ib]us maris et in portib[us] morabatur.
Zabulon vero et Neptalim obtulerunt annas suas mori
in regione morone. Venerunt reges et pugnauerunt.
pugnauerunt reges thanaan in thana[m] iuxta aquas ma
geddon. et tamen nihil tulere predantes. Et celo dimicatio
est contra eos. scilicet manentes in ordine et cursu suo aduersu[m]
Sisaram pugnauerunt. Torrens cyson traxit cadavera eorum.
torrens cadumim torrens cyson. Conculca anima mea co
bustos. Vngule eorum ceciderunt fugientib[us] impetu et
per preces rutilantib[us] fortissimis hostium. Maledicite terre me
lori. et dixit angelus d[omi]ni. maledicite habitatoribus eius
quia non venerunt ad auxilium d[omi]ni in adiutorium fortissi
morum eius. Benedicta inter mulieres iabel uxor abes
mei et benedicatur in tabernaculo suo. Aquam petenti la
dedit et in fiala purpuram obtulit. Intimum Sisaram
manu[m] misit ad clauum. et dexteram ad fabrorum malleos.
Pecussit q[ue]q[ue] sisaram querens in capite. Vultu formis et
firmiss[us] valide p[ro]ferans. Inter pedes eius ruit defunctus
et mortuus est. Ante pedes illius voluebat[ur] et iacebat
exanimis et miserabilis. Per fenestram prospiciens ululabat
mater eius et de cenaculo loquebatur. Cur moratur regredi
currus eius. Quare tardauerunt pedes quadrigarum illius.
Vna sapientior ceteris uxoribus eius. hec foris uerba re
spondit. forsan multu[m] dimidit spolia. et pulcherrima femur
eligitur ei. vestes diuersorum colorum. Sisare traduntur in
predam. et suppellex varia ad ornanda colla congerit. Sic
pereant omnes munera tui domine. Cui autem diligunt te
sicut sol in ortu suo splendet rutilent. Cimentq[ue] terra per
quadraginta annos.

VI **E**terunt autem filij israel malum in conspectu d[omi]ni.
Cui tradidit eos in manu madian septem
annis et oppressi sunt valde ab eis. Fecerunt q[ue]q[ue] sibi
citra et speluncas in montibus et minutissima ad expugnandum.

loci. Cumque sensisset ascendit madian et amalech et
ceteri orientalium nationum. et apud eos figentes tentoria su-
erant in herbis cuncta vastabant usque ad introitum gaze:
nihilque omnis adventum premeus relinquebant in israel. Non
ovines. non boues. non asinos. Neque enim et omnes greges eorum
veniebant cum tabernaculis suis. Et instar locustarum omni-
sa complebant et innumera multitudo hominum et ca-
melorum quicquid tetigerant devastantes. humiliatus est
israel in conspectu madian et clamavit ad dominum po-
stulans auxilium contra madianitas. Cum misisset ad eos virum
prophetam et locutus est. Hec dicit dominus deus israel. Ego vos
feci conscendere de egipto. et dixi de domo filitium et liberavi
de manu egiptiorum et omnium mitorum qui affligebant vos. Et
dixi. Ego dominus deus vestester ne timeatis deos amitorum in quorum fra-
habitatis et nolitis audire vocem meam. Venit autem an-
gelus domini et sedit sub quercu que erat in ephra. et premebat
ad iacob patrem familie egipti. Cumque Sedon filius eius
extiteret atque purgaret frumenta in torculari. ut fugeret
madian. apparuit ei angelus domini et ait. Dominus tecum
virum fortissime. Dixitque ei Sedon obsecro domine. si dominus
nobiscum est. Cur apprehenderunt nos haec omnia. Vbi sunt
mirabilia eius. que narraverunt patres mei atque dixerunt. De
egypto eduxit nos dominus. Tunc autem dereliquit nos et tradidit
in manus madian. Responditque ad eum dominus et ait. Vade in
haec fortitudo tua et liberabis israel de manu madian. scito
quod nunciam te. Cum respondens ait. Obsecro domine mihi in quo
liberabo israel. Ecce familia mea in manasse. et ego
minimus in domo patris mei. Dixitque ei dominus. Ego ero tecum
et principes madian qui virum virum. et ille. Si in rem nunc
gratum coram te da michi signum quod tu sis qui loqueris ad me.
Ecce recedat hinc donec revertar ad te portans sacrificium et
offerens tibi. Cum respondit. Ego postulo labor ad ventum tuum.
Ingressus est itaque Sedon et coxit eum et de farina modio
azumos panes carnes quoque ponens in caupetro et in carne

mittens in ollam tulit omnia subquerat et obtulit ei Cum dixit
angelus domini Tolle carnes et panes azimos et pones super
petram illam et in eis desuper funde Cumque fecisset ita exte-
dit angelus domini summitate virge quam tenebat in manu
et tetigit carnes et azimos panes Ascendit quod ignis de
petra et carnes azimosque panes consumpsit Angelus
autem domini evanuit ex oculis eius videns quod Sedecum
quod esset angelus domini et ait Hec mihi dominus deus Cuius mihi
Si angelum domini facie ad faciem Dixitque ei dominus Pax
tecum ne timeas non morieris Edificat ergo ibi Sedecum
altare domini vocavit quod illud domini pax usque in presentem
diem Cum autem adhuc esset in caphia que est familie eius
Nocte illa dixit dominus ad eum Tolle thaurum patris tui
et alterum thaurum annorum septem Destrues quod aram
baal que est patris tui et nemus quod ita aram est
fuit de et edificabis altare domino deo tuo in summitate petre
huius super quam sacrificium ante posuisti Tolleris quod thaurum
secundum et offeres holocaustum super lignorum sternem quod
de nemore succideris Assumpsit igitur Sedecum decem vi-
de fimo suis fecit sicut preceperat dominus Timens autem do-
mini patris sui et homines illius civitatis per dies factum
noluit Sed omnia nocte complerit Cumque surrexisset
viri oppidi eius mane viderunt destructam aram
baal lucum quod fuitisum et thaurum alterum impositum
super altare quod tunc edificatum erat Dixerunt quod
adunati Cuius hoc fecit Cumque perirent civitates
facti Dixerunt Sedecum filius iocabab fecit hoc omnia
Et dixerunt ad iocabab Produce filium tuum ut moriatur
quia destruxit aram baal et succidit nemus Cuius
ille respondit Nunquid vltiores estis baal ut pugnet
pro eo Cui ad versatus eius est moriatur antequam
hinc crastina veniet Si dominus est inducet se ab eis qui sunt
fecit aram eius Ex illo die vocatus est Sedecum huius
baal eo quod dixisset iocabab vltimatur se baal de eo qui sunt
dit altare eius Igitur omnes emadiani et amaleciti

Et orientales populi congregati sunt simul et transientes iordanem castra metati sunt in valle israhel. Spiritus autem domini induit Gedeon. Cum clamoribus bethania conlocavit abiezer domum. ut se sequeretur. Misit quoque milites in vniuersam manasse. Cum et ipse secutus est eum et alios milites in aser et Zabulon. et Neptalim. Cum occurrerunt ei. Dixitque Gedeon ad dominum. Si saluum facis per manus meas populum israhel. sicut locutus es. ponam vellus hoc lame in ore. Si ros in solo vellere fuerit et in omni terra siccitas. sciam quod per manus meas sicut locutus es liberabis israhel. Factumque est ita. Et de nocte consurgens expressit vellere. conuersum rorem impleuit. Dixitque rursum ad dominum. Sic si uasatur furor tuus contra me. si adhuc semel temptaues signum quod in vellere. Oro ut secundum uellus siccum sit et omnis terra rore madens. Fecit quoque dominus nocte illa ut postulauit Gedeon et siccitas in solo vellere et ros in omni terra etc. **vi**

Exiit Geroabaal qui et Gedeon de nocte consurgens et omnes populi cum eo uenit ad fontes qui uocatur areta. Erant autem castra madian in valle ad septentrionale plagam collis excelsum. Dixit quoque dominus ad Gedeon. Multus exercitus est populus nec tradetur madian in manus eius. ne gloriatur contra me israhel. et dicat meis uiribus liberatus sum. Loquere ad populum et cunctis audientibus. Iudica. Cum formidinosus et timendus esset reuertatur. Recesserunt quoque de monte galaad et reuersi sunt ex populo viginti duo milia uirorum; et tantum decem milia remanserunt. Dixit quoque dominus ad Gedeon. Adhuc populus multus est. Duc eos ad aquas et ibi probabo eos. et de quo dixeris tibi ut tenuerit vadit. ipse pergit. Cuius uoce prohibere reuertatur. Cumque descendisset populus ad aquas. Dixit dominus ad Gedeon. Cum lingua lambuerit aquas. manum et sicut solent canes. et lambere seperabis eos. secusim. Cum autem curnatis gemitibus biberint. malicia prece erunt. Fuit itaque numerus eorum. manum ad os protrahentes aquas lambuerant. tritenti uiri. Omnis reliqua multitudo flexo poplite biberat. **vi** et ait dominus ad Gedeon

In trecentis viris qui lambuerunt aquas liberabo vos et ha-
dam madian in manu tua. Omnis autem reliqua multitudo
revertatur in locum suum. Simitis itaque pro numero tabernaculis
et tubis omnes reliquam multitudinem abire precepit ad taber-
naculum suum. Et ipse cum trecentis viris se certum dedit. Ca-
stra autem madian erant subter iordanem. Eadem nocte dixit dominus
ad eum. Surge et descende in castra quia tradidi eos in ma-
nu tuam. Si autem solus ve secundus descendat tecum pharaon
puer tuus. Et cum audiens quid loquuntur tunc conforta-
bitur manus tue et securior ad hostium castra descendes. De-
scendit ergo ipse et pharaon puer eius in partem castrorum ubi erant
armatores vigilie. Madian autem et amalech et omnes orientales
populi fusi iacebant in valle ut locustarum multitudo. Cameli
quoque innumerabiles erant sicut arena que iacet in
exterioribus maribus. Cumque venisset Bedon narrabat aliquis
somnia proximo suo et in hunc modum referebat quod
viderat. Vidi somnium et videbatur mihi quasi succineatus
pans exordis volui et in madian castra descendere. Cumque
premisset ad tabernaculum perisset illud atque subvertit
et tre funditus cognovit. Respondit hijs tui loquebat.
Non est hoc aliud nisi gladius. Bedoni filij iacob viri isti
dixit tradidit enim deus in manu eius madian et omnia
castra eius. Cumque audisset Bedon somnium et interp-
tator eius adoravit dominum et reversus est ad castra et ait.
Surge tradidit enim dominus in manus meas castra madian.
Dimisit quoque trecentos viros in tres partes et dedit tubas in
manibus eorum lagenas quoque vacuas ac lampades in me-
dio lagenarum et dixit ad eos. Cum me facere videritis
hoc facite. Ingrediar partem castrorum et quid facere sciam
secundum. Quando perstrinxerit tuba in manu mea vos
quoque perturbationem castrorum clangite et conclaminate domos
et Bedoni. Ingressus quoque est Bedon et trecenti viri qui
erant cum eo in partem castrorum incipientibus vigilis noctis
medie et custodibus suscitatis ceperunt bucinas clangere
et complodere inter se lagenas. Cumque per girum castra

in tribus personarum locis et iduas confregissent. tunc erunt
 sinistris manibus lampades et dextis sonantes tubas clama-
 verunt quod dicentes Gladius domini et Bedoms stantes singuli
 in loco suo per circumvallatum castrorum hostium omnia itaque castra
 turbata sunt et confidentes volantes quod fugerunt et incho-
 lorum insisterent tunc viri duntaxat personantes dimiserunt
 quod dux gladium in omnibus castris et mutua se rede tradiderunt
 fugientes quod usque Bethsa Conclamantes autem viri israel de
 neptalim et asser et omni manasse persequerantur madian
 et dedit dux victoriam populo israel in die illa Misitque
 quod Bedon munus in omnes montes effugium dicens De-
 scende in occursum madian et occupare aquas usque Bethsa
 atque iordanem Clamant quod omnes ephraim et percupa-
 runt aquas usque Bethsa atque iordanem Apprehendit quod duos
 viros madian oreb et zeb interfecit oreb in petra oreb
 zeb vero in tortulari zeb Et presens sunt madian capita-
 oreb et zeb portantes ad gedon transfluenta iordanis

Dixerunt quod ad eum viri ephraim Quid est hoc quod
 facere voluisti ut nos non vocares cum ad pugnam
 perges contra madian iurgantes fortiter et per vim in-
 ferentes Tunc ille respondit Quid enim tale facere potui dile-
 vos vestros Nonne melius est vacemus ephraim videntes
 abiecer in manus meas tradidit dux principes madian oreb
 et zeb Quid tale facere potui quale vos fecistis Quod cum locu-
 tus esset requieverunt spiritus eorum quo timebant contra eum Cumque
 remissus Bedon ad iordanem transiit cum trecentis viris
 qui secum erant et plangente fugientes persequi non poterant
 Dixitque ad viros sototh date obsecro panes populo qui man-
 est quia inde defecerunt ut possint persequi zebec et salima-
 na reges madian Responderunt principes sototh Forsitan
 palme manu zebec et salimana in manu tua sunt et
 idcirco postulas ut denuo exeatui tuo panes Tunc ille ait
 Cum ergo tradiderit dux zebec et salimana in manus me-
 as et tu reversus fuero inter in pace contrariam carnes
 meas cum spiritibus tribulatis deisti Et inde confestim venit

in phanuel locutusque est ad viros tota illius familia Cum et
illi responderunt sicut responderunt viri sacchor Dixerunt itaque
et eis Cum reversus fuero victor in pace. Deserviam turrim
hanc Zebec autem et salmana requiescebant cum omni exercitu
suo Cumque cum illis remanserant ex omnibus turribus
orientalium populi ceteris centum viginti milibus bellatorum
et eductum gladium Ascendens quoque gedeon per viam coze qui
in tabernaculis morabantur ad orientalem plagam nocte
et perthaa. percussit castra hostium qui secum erant et multi
adversus suspicabantur fugeruntque Zebec et salmana qui
persequens gedeon comprehendit turbato omni exercitu coze
Revertens de bello ante solis ortum apprehendit pueros de vi
sacchor interrogavit enim novum principem. et seniores
sacchor et destruxit septuaginta septem viros Venit quoque
sacchor et dixit eis En Zebec et Salmana super quibus
exprobrastis mihi dicentes forsitan manus Zebec et salma
na in manibus tuis sunt. et idcirco postulas ut decimas
viris qui lassii sunt et defecerunt paucis Tulit ergo seniores
tuitatis et spinas de pectore ac tubulos et contulit tunc eis
Atque comminavit viros sacchor Turrim quoque phanuel
subvertit omnes habitaculos tuitatis Dixerit quoque ad Zebec
et salmana Quales fuerunt viri quos ostendistis in tabernaculis
Cum responderunt ei Similes tui et unusquisque ex eis quasi
filius regis Cumque ille ait fratres mei fuerunt filii matris
meae Vult dominus si fuissetis eos non vos occiderem Di
xit quoque gedeon jether primogenito suo Surge et interfice
te eos qui non eduxit gladium tunc erat enim quia adhuc
puer erat. Dixerunt quoque Zebec et salmana En surge
et irruere in nos quia iuxta etatem robur est hominis Si
rexit ergo gedeon et interfecit Zebec et salmana virum
madian et tulit ornamenta ac bullas quibus tolle
regali tunicarum decorari solent. Dixerunt quoque omnes viri
israel ad gedeon Domine noster tu et filius tuus et filii
filii tui quia liberasti nos de manu madian Cumque
ille ait Non domabor vos nec domabuntur in vos filii

mens et dominabitur dominus. Dixitque ad eos unus petitor postulo
 a vobis dote michi in aures depreca vestra. Quia respondit
 aureas ysmahelite que constituerat. Cum responderent
 libentissime dabit. Expendentesque super framm pallum pic
 terunt. Vico in aures depreca et fuit pondus postulatae.
 Maurum nulle septuaginti anni sicut absque ornamentis
 et monilibus et veste purpurea quam median reges uti
 soliti erant et propter torques aureas camelorum fecit. Quod exco
 redon cyphod et posuit illud in civitate sua cypha fornicata
 usque est omnis israel in eo et factum est. Sedon et om
 nium eius in ruinam. Humiliatus est autem median
 omnium filius israel ut pervenerit ultra denare pecunias.
 et quoniam fra per quadraginta annos quibus presuit
 redon. Abiit quoque Jerobal filius noas et habitavit in
 domo sua habuitque septuaginta filios. Cum omnes egre
 si sunt de femore eius eo quod plures haberet uxores. Conci
 pua autem eius quam habebat in sychem genuit ei filium no
 mie abimelech. Mortuus est Sedon filius noas in senec
 tute bona et sepultus in sepulchro. Noas pater sui in cypha
 et familia ezei. Postquam autem mortuus est Sedon aufer
 runt filii israel et perierunt sunt in baalim. Pertraxerunt
 et in baal sedon ut esset eis in deum ut recordari sunt
 domini dei sui. Qui erant eos de manibus omnium inimicorum suorum
 per arcum. ut fecerunt manum cum domo Jerobal qui
 et redon in omnia bona que fecerat israel.

Abimelech filius Jerobal in sychem.
 ad fratres filios matris sue et locutus est ad eos et
 ad omnes cognationem domus. Quod pater et matris sue dixerat
 loquimini ad omnes viros sychem. Quid vobis est melius
 ut domineatur vobis vestri septuaginta viri omnes filii
 Jerobal an ut domineatur vestri unus vir simulque quid
 vate quia os vestrum et caro vestra sunt locuti sunt fratres
 matris eius deo omnes viros sychem universos principes
 istos et inclinarunt cor eorum post abimelech. Dixerunt
 frater noster est. Dederuntque ei septuaginta pondera argenti.

de famula dicitur. qui conduxit sibi ex eo viros mores et vi-
sceribus suis enim et venit in domum patris sui ephra et
occidit fratres suos filios ierobaal septuaginta viros super
lapidem unum. Remansit quoque ioatham filius ierobaal
minimum et absconditus est. Congregati sunt autem omnes
viri sychem et omnis familie urbis mello abijerunt
quod et constituerunt regem abimelech iuxta quod quod
stabat in sychem. Quod cum innotuisset ioatham
mit et stetit in vertice montis garizim. Eleuataque vo-
te flammavit et dixit audite me viri sychem ita ut au-
diat vos deus. Ierunt ligna ut vincerent super se regem
dixeruntque olivum impari nobis. Cui respondit. Numquid
possum deferre pinguedinem meam. quia et dii utuntur
et homines et venire ut inter ligna promonear. Dixerunt
autem quod ligna ad arborem fecerunt. Veni et super nos regna
actus. Cui respondit eis. Numquid possum deferre
cedum meam. fructus quoque suavitissimos. et ire ut inter ca-
ra ligna promonear. Legit quoque sunt ligna ad vi-
dem et impera nobis. Cui respondit. Numquid possum de-
ferre vinum meum. quod letificat deum et homines. et
inter ligna cetera promonear. Dixeruntque omnia ligna
ad ramum. Veni et impari nobis. Cui respondit eis.
Si vere me regem vobis constitutis. Venite et sub mea
umbra requiescite. Si autem non vultis egrediaturum
de ramo. et de vobis cedros libani. Tunc igitur si
et absque peccato constitutis super vos regem abimelech
bene egissis. cum ierobaal et cum domo eius et re-
dixit vicem beneficiis eius. qui pugnavit pro vobis. et
animam suam dedit pro vobis. ut cruceretur vos de manu
madian. Qui nunc surrexistis contra domum patris mei
et interfecistis filios eius septuaginta viros super unum la-
pidem. et constitutis regem abimelech filium ancie
eius super habitatores sychem. eo quod frater vester sit. Si
recte et absque vicio egissis. cum ierobaal et domo eius
hodie letemini in abimelech. et ille letetur in vobis. :-

¶ In autē preſe egrediatur ignis ex eo et conſumat habita-
tores ſychem et oppidum mello. Egrediatur quoque ignis de vni-
ſychem et de oppido mello et de iudat abimelech et de iudat di-
xiſt. fugit et abiit in berara. Habitavit quoque ibi ob metum
abimelech fratris ſui. Regnavit itaque abimelech ſuper iſra-
el tribus annis. Miſitque deus ſpiritum peſſimum inter abim-
elech et habitatores ſychem. Cui reperti ſunt cum detestati
et ſecus interfecionis ſeptuaginta filiorum ierobaal et effu-
ſiones ſanguinis eorum conferre in abimelech fratrem ſuum
et inter ceteros ſuperiorum principes qui cum ad iudat
poſueruntque inſidias ad verſum eum in montem ſummitate
et domus illius perſecutionem ad ventum exercitum latronum
agentes pedas de perennitibus. Vinciatum quoque eſt abimelech
venit autem gaal filius obed cum fratribus ſuis et tran-
ſiit in ſychemam ad annus adventum exercitus habitatores
ſychem. Egreſſi ſunt in agros vaſtantes vineas vas quoque
calcantes et factis timentibus horis ingreſſi ſunt ſancti dei
ſui et inter epulas et potula maledicebant abimelech cla-
mante gaal filio obed. Cuius eſt abimelech et que eſt
ſychem. Ut ſermonis ei. Nunquid non eſt filius ieroba-
al et conſtituit principem zebul fratrem ſuum ſuper viros et
emoz patris ſychem. Cur igitur ſermonis ei utinas dant
aliquis populum iſta ſub manu mea. Ut auferem de medio
abimelech. Dictum quoque eſt abimelech. Congrega exercitus
multitudines et veni. Zabul enim princeps civitatis aud-
tis ſermonibus gaal filii obed iratus eſt valde et miſit clam-
orem ad abimelech milites dicens. Ecce gaal filius obed et
in ſychemam cum fratribus ſuis et obſignat ad verſum
te civitatem. Surge itaque nocte cum populo qui tecum eſt
et latita in agro et primo mane oriens ſole urruc ſuper
civitatem. Illo autem egrediente ad verſum te cum populo
ſuo fac ei quod poteris. Surrexit itaque abimelech cum
omni exercitu ſuo nocte et tetendit in ſidias inter ſyche-
mam in quatuor locis. Egreſſus quoque gaal filius obed et
ſtetit in introitu porte civitatis. Surrexit autem abimelech

et omnis exercitus cum eo de insidiarum loco Cumque vid-
isset phaul gaal dixit ad zebul Ecce de montibus multitudo
descendit Cum ille respondit Vinbras montem vides quas
hominum capita et hoc errore decipis Rursumque gaal ait
Ecce plus de vubilio terre descendit et vultus tuus
venit per viam que respicit quercum Cum dixit zebul
Vbi est vultus tuus quo loquebaris quis est abimelech in
sumamus ei Nonne iste est plus quem despicias et
dere et pugna contra eum Abiit ergo gaal ex portante su-
per thumorum populo et pugnavit contra abimelech Cuius pro-
prie est enim fugientes et in urbem compulit Ceciderunt
que ex parte eius plurimum usque ad portam civitatis et ab-
imelech sedit in rama Zebul autem gaal et senes eius
expulsi sunt de urbe nec in ea passus est commorari Explevit
autem die excessus est plus in campum Quod cum
nuntiavit esset abimelech tulit exercitum suum et dimisit
in tres turmas tendens insidias magnas Vidensque
quod egrediretur plus de civitate Surrexit et irruit
in eos cum tunc suo obpugnans et obsidens civi-
tatem Dux autem turme palantes per campum ad insa-
persequuntur Porro abimelech omni illo die obpugna-
vit urbem quam cepit interfecit habitatoribus eius ipsa quoque
sancta ita ut sal in ea disset Et cum audissent qui
habitabant in turre sychemorum ingressi sunt phaul
de sui bezech ubi sedus cum eo pernoctavit et exole-
rone accepit qui erat valde nimis abimelech
quoque audens viros turris sychemorum per congloba-
tos ascendit in montes seluon cum omni populo suo et
arripit securi a pascuis arboris ramum impositumque
ferens humero dixit ad senes quod me videtis facite
hoc cito facite Igitur statim ramos de arboribus prede-
tes sequebantur ducem Cum circumdantes presidium
succiderunt atque ita factum est ut fumo et igne mille
hominum necarent viri propter ac mulieres habitatores
turris sychem abimelech autem inde proficiens venit

ad oppidum thebes quod circumdatus obsederat exercitu. Erat autem
turris extensa in media civitate ad quam confugerant viri simul
ac mulieres et omnes principes civitatis. clausa firmissime porta
et super turris tectum stantes propugnacula. Accedens quoque abimelech
secundum iuxta turrim propugnabat fortiter. Et appropinquans os ignis
subponere intendebatur. Et ecce una mulier sanguinem mole de super
iacens illexit capiti abimelech et confregit cerebrum eius. Cum vo-
cavit cito armiger suum et ait ad eum. enagma gladium tuum et
percutite me. ne forte dicatur quod a femina interfectus sum. Cum missa
esset interfecit eum. Illos quoque mortuo omnes qui cum eo erant
de israel reversi sunt ad sedes suas. Et reddidit dominus malum quod
fecerat abimelech contra preces suam. interfecit septuaginta fratre
suis. Sicut enim quos operati erant. retulit eis. Et
venit super eos maledictio patrum filii herobaal.

Post abimelech surrexit dominus in israel thela filius phaa
patrum abimelech vir de ysaachar qui habitavit in sa-
lar montis ephraim et iudicavit israel viginti et
tribus annis. Mortuus quoque ac sepultus est in sahar. Hinc successit
vir galadites qui iudicavit israel per viginti et duos annos.
habens triginta filios sedentes super triginta pullos asinae
et principes triginta civitatum que ex nomine eius appellatae sunt:
amothiair id est opida. vir usque in presentem diem in terra galad.
Mortuus quoque est vir ac sepultus in loco cui est vocabulum canio.
Filii autem israel peccatis veteribus ingentes nova fecerunt ma-
lum in conspectu domini et servierunt ydolis balim et ashtaroth et
diis syrie ac sodomis et moab et filiorum ammon et philistin.
Dimiserunt quoque dominum et non colebant eum. Contra quos iratus
dominus tradidit eos in manu philistin et filiorum ammon afflictique
sunt et vehementer oppressi per annos decem et octo omnes qui
habebant transiordanem in terra amorrei que est in galad.
Intantum ut filii ammon iordanem transivisse vastarent iudam
et beniamin et ephraim. Afflictus quoque est israhel nimis et cla-
mantes ad dominum dixerunt. Peramimus tibi quia derelinquimus
deum nostrum et servimus baalim. Quibus locutus est dominus

Unquid non egyptij et amorci filijq; ammon et philistin
sydonijq; et amalech et chanaan oppresserunt vos et clama-
stis ad me et erui vos de manu eoz et tamen reliquistis me
et colistis deos alienos. Idcirco non addam ut ultra vos liberem
Nec et invocare deos alienos quos dequistis ipsi vos nunc libent
in tempore angustie. Dixerunt q; filij israel ad dominum. Peractum
est. Redde tu nobis quicquid tibi placet tantum nunc libera nos.
Tunc dicentes omnia deusibus suis alienisq; deoz idola projec-
erunt et sinnerunt domino. Cui doluit super impens eoz. Ita q;
filij ammon conclamantes in galaad fixere tentoria. Con-
gregati quoque filij israel in masspha castrametati sunt.
Dixerunt q; principes galaad singuli ad principes suos. Cui
primus est nobis contra filios ammon reperit dimicare erit
dux illi tempore.

Ipsa septem galaadites vir fortissimus atq; pugnator filius
mulieris meretricis qui natus est de galaad habu-
it autem galaad uxorem de qua suscepit filios. Cui pater
renerunt eiecerunt septem dicentes heres in domo patris
nostri esse non poterit quia de adultera matre generatus es
quos ille fugiens ad atq; de vitans habitavit in terra thoph
Congregati q; sunt ad eum viri mores et latrocinantes
et quasi principem secuti sunt. In illis diebus pugnabant
filij ammon contra israel. Cuius arduis instantibus per-
reperunt maiores natu de galaad ut tollent in auxilium
sui septem de terra thoph. Dixerunt q; ad eum. Veni et esto
princeps noster et pugna contra filios ammon. Cuius
ille respondit. Nonne vos estis qui odistis me et eiecitis
de domo patris mei. et nunc venitis ad me necessitate compulsi.
Dixerunt q; principes galaad ad septem. Obstant igitur cum
suis ad te nunc venimus ut proficiamus nobiscum et pugnes
contra filios ammon. Sis q; dux omnium qui habitant in terra
galaad. Septem quoque dixit eis. Si vere venistis ad me ut
pugnem pro nobis contra filios ammon tradiderit q; eos dux
in manibus meas. Ego ero princeps vester. Cum responderunt ei.

Dominus qui hoc audit ipse mediator ac testis est: quod ubi
 promissa faciemus abijt itaq; iuxta cum principibus galaad
 fecit qd cum omnes populi principes sui locutus qd est ppe
 omnes finones suos coram domino in maspha: et misit
 nuncios ad regem filie ammon qui ex persona sua dicerent
 Quid in et tibi est quia venisti contra me ut vastares terras
 meas? Quibus ille respondit Quia tulit israel terram meam
 quando ascendit de egipto a finibus arnon usq; ad iaboc atq;
 iordanem. Tunc igitur cum ppe redde mihi eam per quos
 rursum mandavit ppe et imperavit eis ut dicerent regi
 ammon hoc dicit ppe Non tulit israel terram moab nec
 terras filie ammon. Sed quando de egipto confunderunt
 ambulavit p solitudine usq; ad mare rubrum et venit in
 cades. Misit q; nuncios ad regem edom dicens Dimitte me
 ut transeam per terram tuam. Cui noluit acquiescere ppe
 eius. Misit quoq; ad regem moab qui et ipse transitu ppe
 contempsit. Misit itaq; in cades et circumit ex latere terrarum
 edom et terram moab. Venit q; contra orientalem plagam
 terre moab et castrametatus est trans arnon nec voluit in-
 re terminos moab Arnon quippe confinium est terre moab.
 Misit itaq; israel nuncios ad seon regem amozeorum qui ha-
 bitat in esodon et dixerunt ei Dimitte me ut transeam p
 terram tuam usq; ad fluvium. Cui et ipse israel verba despicies
 non dimisit eum transire per terminos suos sed infinita
 multitudo congregata egressus est contra eum in yessa et
 fortiter resistebat. Tradidit q; eum dominus in manus israel cum
 omni exercitu suo. Cum percussit eum et possedit omnes terras
 amozeorum habitantes regione illius. et omnes fines eius
 de arnon usq; iaboc et de solitudine usq; ad iordanem.
 Dominus ergo deus israel subvertit amozreum pugniter contra illum
 ppe suo israel: et tu nunc vis possidere terram eius. Nonne
 ea que possedit thamos deus tuus tibi nunc debentur. Que
 autem deus deus noster victor obtinuit in nostram possessionem cedent
 nisi forte meliores balach filio sefor rege moab aut dixerit

potes q̄ negatus sit tōn isrl̄ et p̄gavit tōn em̄ q̄n̄ ha
bitavit in ezeban et viculis eius et in arbor et villis eius
vel in cunctis civitatibz suis iordanez per t̄c̄ annos et re
tanto tempore nihil sup̄ hac repetitōn̄ temptastis. Igitur nō
ego p̄t̄o m̄te. s̄ in tōn̄ me male agis iudicatus m̄t̄i bella
nō iusta iudicet d̄s. Aduertit h̄m̄ diei m̄t̄ q̄s̄ et m̄t̄ filios
ammon. Voluit q̄ agnoscere rex filios ammon v̄bis p̄p̄
te que p̄ m̄t̄os mandauerat. Factus est igitur sup̄ v̄p̄te sp̄s
dom̄i et circumiens galaad et manasse. masspha quoq̄ et
galaad et m̄stransiens ad filios ammon vocum venit d̄s
dicens. Si tradideris filios ammon in manus meas q̄n̄q̄
p̄m̄s egressus fuit de foribus domus mee m̄t̄i quoq̄ occurr
ut. Reuertenti cum pace a filijs ammon. cum holocaustis
offeram d̄s. Transiit q̄ v̄p̄te ad filios ammon ut p̄ḡra
tōn̄ eos. Quos tradidit d̄s in manus eius p̄ussit q̄ ab
arbor vsq̄ dum veniret in nemus v̄ḡm̄ civitates et
vsq̄ ad abel. que v̄m̄is consita. plaga magna m̄m̄s.
Humiliati q̄ filij ammon a filijs isrl̄. Reuertenti aut̄
v̄p̄te in masspha dom̄i suam occurr̄ et v̄nigenita filia
cum tympanis et choris. Non em̄ habebat alios liberos.
V̄na m̄sa sc̄dit vestimenta sua et ait. Heu filia mi decepta
sti me et ip̄a decepta es. Aperui em̄ os meū ad d̄m̄ et
aliud facere non potero. Cui illa respondit. Pater mi si aperui
ip̄a os tuū ad d̄m̄. fac m̄t̄i q̄d̄m̄q̄ pollicatus es con
cessa tibi v̄lacione atq̄ victoria de hostibz tuis. Dixit q̄ ad
p̄m̄m̄ hoc solum m̄t̄i p̄sta q̄d̄ deprecor. Dimitte me ut duobz
mensibz. tunc montes et plangam v̄rginitatē meā tū
sodalibus meis. Cui ille respondit. Vade. Et dimisit eam duobz
mensibz. Cumq̄ abisset cum sociis ac sodalibus suis flebat
v̄rginitatē suam in montibz. Explens q̄ duobz mensibz re
uersa est ad p̄m̄m̄ suū. et fecit ei sicut nōnerat. que ignorā
bat virum. Exiit de mōs invenit in isrl̄ et consuetudo
fnata ē ut p̄ annū circulum conveniant in v̄m̄ suū isrl̄
et plangat filiaz v̄p̄te galaadit diebz quatuor.

Quare aut in ephraim orta sedicio est Nam trans-^{rm}
 semites contra agilonem dixerunt ad yeptam quare
 vadens ad pugnam non filios ammon vocare nos
 voluisti ut pgeremus tecum Igitur incendimus domum tuam
 Cuius ille respondit Deceptus erat magis et ipse in eo non
 filios ammon vehementer vocamus vos ut nostri pberis au-
 xilium et facere nolueris Quod teneas posui in manibus meis
 ammonem meum transiui quod ad filios ammon et tradidi eos
 duos in manibus meis Quid commoveris ut ad vesum sur-
 gatis in psum Vocatis itaque ad se multis viris galaad pnt
 bat non ephraim quia dixerat fugitivus est galaad de ephra-
 im et habitat in medio ephraim et manasse Occupa-
 verunt quod galaadite vada iordanis per que ephraim re-
 versurus erat Cumque venisset vir ad ea de ephraim munus
 20. fugiens atque dixisset Osecro ut ne transire pmutatis
 Dixerunt quod galaadite Vinum Euphratensis es quod dicere no-
 sum interrogabant enim Sic quo sebbolens quod interpretar-
 spica Cui respondebat sebbolens eadem littera spiritum expri-
 mere non valens statim quod apprehensum vigilavit in ipso
 iordanis transitu et ceciderunt in illo tempore de ephraim
 quadraginta duo milia Iudicavit quod yepta galaadite
 israel sex annis et mortuus est ac sepultus in civitate
 sua galaad Post hunc iudicavit israel abessam de
 bethleem qui habuit triginta filios et totidem filias Cuius
 emittens foras maritus tradidit et emissi numeri filius
 sine accepit uxores introducens in domum suam Cui sex
 annis iudicavit israel Mortuus quod est ac sepultus in beth-
 leem Cui successit agilon zabulonites et iudicavit israel
 decem annis Mortuus quod est ac sepultus in zabulon
 pro quo iudicavit israel abdon filius heliel pharatonites qui
 habuit xl filios et xxx ex eis nepotes ascendentes super septu-
 aginta pullos asinorum et iudicavit israel octo annis Mortuus quod
 est ac sepultus in pharaton in effrayim in nocte amalec
Rursus quod filii israel fecerunt malum ^{rm}

Scilicet nomen
cuius dicitur hebreo
ne omne potio nuptiarum
qua mellea potio fuit in
que fuit et constant
fuit panis fuit et
fuit dicitur in aule
et dicitur potio aut
palmarum fuit et
fuit in hispania. rectis q
fingit ad pinguet
cola. amantibus
at et dicitur in
ut fuge similit ut v

in conspectu domini. Cum tradidit eos in manus philistinorum
quadraginta annis. Erat autem vir quidam de sarra et
de stirpe dan nomine manasse huius uxorem sterilem. Cum
apparuit angelus domini et dixit ad eum Sterilis es et absque
liberis sed concipies et paries filium. Tunc ergo ne vinum bibas
ac siceram nec mundum quicquid comedas quia concipies et
paries filium tuum non tanget caput nonacula. Erat enim naza
reus dei ab infanzia sua et ex matris utero et ipse incipit li
bare israel de manu philistinorum. Tunc cum venisset ad ma
ritum suum dixit ei Vir dei venit ad me huius vestitus angelus
terribilis nimis. quem cum interrogasson quis es et unde ven
isset et quo nomine vocaretur noluit michi dicere. Responde
dit Ecce concipies et paries filium. Tunc ne vinum bibas nec
siceram et ne aliquo vestaris immundo. Erat enim puer naza
reus dei ab infanzia sua et ex utero matris usque ad dies me
tis sue. Oravit itaque manasse dominum et ait Obsecro domine
ut vir dei quem misisti veniat utrum et doceat nos quid debemus
facere de puero qui nasciturus est. Exaudivit ergo dominus prece
tem manasse et apparuit rursum angelus dei uxori eius
sedenti in agro. Manasse autem maritus eius non erat tunc ea.
Tunc cum vidisset angelum suscitavit et cucurrit ad virum
suum et nuntiavit ei dicens Ecce apparuit michi vir quem
ante videram. Cum surrexit et secutus est uxorem suam
veniens ergo ad virum dixit ei Tu es qui locutus es mihi
enim et ille respondit Ego sum. Cum manasse. Quando migra
vino tunc fuerit expletus quid vis ut faciat puer aut
a quo se obsequare debeat. Dixit ergo angelus domini ad manasse
Ab omnibus que locutus sum uxori tue abstinebit se et quicquid
ex vinea nascitur non comedat vinum et siceram non bi
beat. Nullo vestatur immundo et quod ei precepi nupersat atque iussu
dicit. Dixit ergo manasse ad angelum domini Obsecro te ut ad
quiescas pacus meus ut faciamus tibi vinum domini edum
decapris. Cum respondit angelus Et me rogas non come
dam panes tuos. Sicut vis holocaustum facere offer

illud dno et nesciebat manne qd angelus dei esset. Dixit qd
 ad eum. Quid est tibi nomen. Ut si primo nomen fuit expleto honore
 te. Cui ille respondit. Cur queris nomen meum quod est mirabile.
 Tulit itaq; manne edum de capris et libamenta et posuit sup
 petram offerens dno qui facit mirabilia. Ipse aut et uxor eius
 intuebantur. Cumq; ascenderet flamma altaris in celum an
 gelus dñi p in flamma pascendit. Statim qz intellexit
 manne angelum domini esse et dixit ad uxorem suam.
 Morit moriemur. quia vidimus dñm. Cui respondit mñ.
 Si dñs nos vellent occidere. De uisceribus nostris holocaustum et li
 bamenta nō suscepiss. Tunc ostendisset nobis. Hec omnia neq;
 ea que sunt ventura dixiss. Percepit itaq; filium et vocat
 nomen eius sampson. Crevit qz puer et benedixit ei dñs.
 Cepit qz spiritus dñi esse cū eo in castro daan inter saraa.
Descendit igitur Sampson et esahol rim
 in thammata videns qd ibi mulierem de filiabus
 philistinorum. ascendit et nūciavit patri suo et matri
 sue dicens. Vidi mulierem in thammata de filiabus philistinorum.
 Quam queso ut michi accipiatis uxorem. Cui dixerunt pater
 et mater sua. Numquid non est mulier in filiabus fratrum tuorum
 et in omni populo tuo. Quia vis accipere uxorem de philistinorum
 Cui mātuncasi sunt. Dixit qz sampson ad patrem suum.
 Hanc michi accipe quia placuit oculis meis. Parentes
 autē eius nesciebant qd res ad dñm fieret et quereret occasio
 rōn philistinum. Eo aut tempore philistinum domabantur
 israeli. Descendit itaq; sampson cum patre suo et matre
 in thammata. Cumq; venisset ad vineas oppidi apparu
 it tatus leonis semis. rugiens. et occurrit ei. Iuxta
 aut spiritus domini in sampson et dilaceravit leonem quasi edum
 in fursura. Discepsit nihil omnino hñs in manu. et
 hoc patri et matri et matri noluit indicare. Descendit
 qz et locutus est mulieri que placuerat oculis eius et
 post aliquot dies revertens ut acciperet eam. Declinavit
 ut vidret radane leonis. et ecce faciem apum iore

leone erat ac fannus mellis tunc cum sumpsisset in manibus
comedebat in via veniens quod ad patrem suum et matrem dedit
eis partem Cui et ipsi comederunt Tunc tamen eis voluit in
dicare quod mel de corpore leonis assumpsisset Descendit
itaque pater eius ad mulieres et fecit filio suo sampson con
minari Sic enim minaces facere consueverat Cum igitur
cives loci illius vidissent eum dederunt ei sedales frumenta
qui essent cum eo Cuius locutus est sampson Propono
vobis problema Et si solveritis michi intra septem dies
communi dabo vobis triginta sudones et totidem tunicas
Sin autem non poteritis solvere vos dabo michi xxx sud
ones et eundem numerum tunicarum Cui responderunt ei pene
problema ut audiamus Dicit quod sampson De comedenda
exiit tibus et de forte egressa est dulcedo Tunc petierunt
per tres dies proponere solvere Cumque adesset dies septimus
Dixerunt ad uxorem sampson Blandire viro tuo et persuade
ei ut indicet tibi quid significet problema Et si face
re noluerit incendimus et te domum patris tui cum idcirco
nos vocasset ad nuptias ut spoliantis Tunc funderet
apud sampson lacrimas et quereret dicens Odisti me
et non diligis idcirco problema quod proposuisti filius pro
pater mei non vis michi exponere at ille respondit pater
meo et matri nolui dicere et tibi indicare poteris Septem
igitur diebus communi flebat apud eum tandem die
septimo cum ei molesti esset exposuit Tunc statim indi
cavit tuncque finis et illi dixerunt ei die septimo ante
solis occubitu Quid ducis melle et quid leone foras
Cui ait ad eos Si non arripisset in vitula in vitula mea
non invenisset propositionem meam igitur in eo spiritus
domini Descendit quod a scilone et percussit ibi frumenta viros
Quorum ablatis vestes dedit hiis qui problema solverat
iratus quod nimis ascendit in domum patris sui Uxor
autem eius accepit maritum suum de amicis eius
et promissis et secum

Post aliquantulum autem temporis cum dies trices inq. **rv**
 sis instaret venit sampson in visere volens uxorem suam
 et attulit ei edum de capris Cumque inhibitu eius soli
 to vellz mutare prohibuit eum p. illius dicens Putari q. odi
 ses eam et ideo tradidi illam amico tuo Sz habet sororem que
 minor est et pulchrior illa sit tibi pro ea uxor Cui respondit sam
 pson Adhuc die non erat culpa in me contra philisteos faciam enim
 vobis mala prout q. et cepit trucas ulpes tandasq. con
 iunxit ad candas et faces ligavit in medio quas igne suc
 cendens dimisit ut hinc illucq. discurreret que statim puxerit
 in segetes philisteorum Cuius succensis comportate iam fru
 ges et adhuc stantes in stipula contremate sunt in tantu ut
 vineis et oliveta flamma consumeret Dixerunt q. philistini
 Cuius fecit hanc rem Cuius dicitur est Sampson gener tham
 natei quia tulit uxorem eius et alteri tradidit hec operatus est
 Ascenderunt q. philistini et combusserunt tam mulieres quam
 uxorem eius Cuius aut sampson licet feceris tamen adhuc q.
 vobis expectam ultionem et tunc quiescam Percussit q. eos
 ingenti plaga ita ut saupes suram femori imponeret
 et descendens habitavit in spelunca petre etiam Igitur asc
 dentes philistini in terram mada castrametati sunt in terram
 loco in loco qui p. ca vocatus est leti i. maxilla ubi eorum
 est effusus exercitus Dixerunt q. ad eos de tribu mada Cur
 ascendistis ad versum nos Cui responderunt ut agnus
 sampson venimus et reddamus ei que in nos operatus
 est Descenderunt q. tria milia virorum de mada ad spelun
 cam filicis etiam Dixerunt q. ad sampson Nescis quid
 philistini imparant nobis quare hoc facere voluisti Cuius
 ille ait Sicut fecerunt michi feci eis Ligare in manus te
 venimus et tradere in manus philistinorum Cuius respon
 dit sampson Iurate et sponde michi q. non me occidetis
 Dixerunt non te occidemus sz vinctum tradimus Ligament
 q. enim duobus nominis funibus et tulerunt depetra etiam
 Cui cum venisset ad locum maxille et philistini conserantes

occurrissent ei irruit spūs domini in manu et sicut solent ad ardorem ignis ligna consumi ita et vincula quibus ligatus erat dissipata sunt et soluta. Invenit quoque maxillas idē mandibulam asini que iacebat arripens interfecit in ea mille viros et ait in maxilla asini et in mandibula puli azimae deleri eos et praei mille viros. Cumque haec canes verba compleresset proiecit mandibulam asini de manu et vocavit nomen loci illius ramath lethi quod interpretatur denudatio maxillae. Sciens quoque valde clamavit ad dominum et ait. Deditisti in manu mea salutem hanc maximam atque victoriam et eni sum morior in manu quae in manu meam fecit. Appropinquavit itaque dominus malare dentem in maxilla asini et egressi sunt ex eo aquae. Quibus haustus resorbat spiritum et vires recepit. Idcirco appellatum est nomen loci illius fons invocantis de maxilla usque in presentem diem. Iudicavit quoque israel in diebus philistinum viginti annis.

xvi **A**huc quoque in gazam et vidit ibi mulierem meretricem ingressus quoque est ad eam. Et cum vidissent philistinim et percubuisse apud eos intrasse in urbem sampson circumdederunt eum positis in porta civitatis custodibus et ibi tota nocte cum silentio percolantes ut facto mane exiret occiderent. Dormivit autem sampson usque ad noctis medium et mox confurgens apprehendit ambas porte fores cum postibus suis et sera impositas quod humeris portavit ad verticem montis qui vocatur hebron. Post haec amavit mulierem que habitabat in valle sorith et vocabatur dalida. Venerunt quoque ad eam omnes principes philistinorum atque dixerunt. Decepe eum et siste ab illo in quo tantam habeat fortitudinem et quomodo eum superare valeamus et vinculum affligere. Et si fueris daboimus tibi singuli mille centum argenteos. Locuta est ergo dalida ad sampson. Dic michi obsecro in quo sit tua maxima fortitudo et quid sit quo ligatus rumpere nequeas tam videtur sampson. Si septem nequissimos nequicissimos filios uxoris tuae duxeris et ad humerum ligatus fueris infirmus ero ut ceteri

homines attulerunt quod ad eam sanape philistinorum septem funes ut dixerat. Quibus vinxit eam laqueantibus apud se insidijs et in cubiculo finem rei expectantibus. Clamavit quod ad eam philistini super te sampson. Qui rumpit vincula quod si rumpat quis filium sapientie totum spiritum in ardore ignis accipiet et non est cognitum in quo esset fortitudo eius. Dixit quod dalida ad eam ecce illisisti michi et falsum locutus es. Saltem mihi iudica michi quo ligari debeas. Cum ille respondit Si ligatus fuero nomine funibus qui nunquam fuerunt in opere infirmus ero et aliorum hominum similis. Quibus rursum dalida vinxit eam et clamavit philistinam super te sampson in cubiculo insidijs paratis. Qui ita rumpit vincula quasi fila telorum. Dixit quod dalida rursum ad eam usque quo decipis me et falsum loqueris. Ostende quo vincula debeas. Si iungit septem crines capitis mei cum licio plerumque et clamum his circumligatum fore infirmus ero. Quod cum fecisset dalida dixit ad eam philistinam super te sampson. Qui consurgens de somno extraxit clamum cum cum crinibus et licio. Dixit quod ad eam Dalida. Quomodo dicis quod amas me cum cum animam non sit iuncta per tres vires. Metuitis es michi et voluisti dicere in quo sit tua maxima fortitudo. Cumque molesta ei esset et per multos dies ingitaret adquereret spiritum ac quietem non tribuens defecit anima eius et ad mortem usque lassata est. Tunc apperens veritatem rei. Dixit ad eam. Fecimus inquam ascendit super caput meum quia nazareus id est consecratus sum deo de utero matris mee. Si raso sum fuerit caput meum recedet a me fortitudo mea et deficiam. Quod ut ceteri homines viderent illa quod confessus ei esset omnes criminum suorum misit ad principes philistinorum atque mandavit. Ascendite ad hunc semel quia nunc michi aperuit corpus. Qui ascenderunt assumpta pecunia quam promiserat. At illa dormire eam fecit super genua sua et in somno suo reclinare caput. Vocavit quod consorem et rasis septem crines eius et cepit abire eam et a se repellere. Statim enim ab eo

fortitudo recessit Dixitque philistim super te samson Cuius son-
no surgens dixit in animo suo egrediar sicut antea feci et
me exortam nesciens quod dominus recessisset ab eo Cui cum
apprehendissent philistim statim ceciderunt oculos eius et duxerunt
eum gazam vinctum catenis et transfecit in carcerem moerens
fecerunt Namque capilli eius renasci ceperant et principes
philistinorum conuenerunt in vna ut immolarent hostias
magnificas Dagou deo suo et epularentur dicentes Tradi-
dit dominus noster inimicum nostrum samson in manus nostras Cui
etiam populus videns laudabat deum suum eademque die tradidit
dominus noster in manus nostras aduersarium nostrum qui de-
leuit terram nostram et occidit plurimos letantes quod per con-
uicia sumptis iam epulis preperunt ut vocarent samsonem
et ante eos luderet Cui adductus de carcere ludabat ante
eos fecerunt quod cum stare inter duas columpnas quoniam dixit
puero regenti gressus suos Dimite me ut tangam colum-
pnas quibus omnis innixus domus ut recedat super-
eas et paululum requiescam Dominus autem plena erat vi-
roz armilicis et erant ibi omnes principes philistinorum
ac de tecto et solatio taceret tria milia virorum quod semper ex-
pectabant ludentem samsonem At ille invocato domino ait Domine
deus iumento mei et redde mihi nunc michi pristinam
fortitudinem deus meus ut ultiscar me de hostibus meis
et pro amissione duorum annorum meorum ultionem recipiam

ingl & a d l o
xxi ut samson
alio exposita qd p
ed hostibus vinctus
esset nisi qd p
latens qd iussit q
p illud miracula faceret

Et apprehendens ambas columpnas quibus innitabatur
dominus alteram quod erat dextra et alteram leua tenens
ait Moeuatur anima mea cum philistim Concussis quod fa-
cit inter columpnas cecidit dominus super omnes principes et cecidit
multitudo que erat ibi Multoque plures interfecit moriens
quam antea vivis occiderat Descendentes autem fratres eius et vir-
gines eorum quod tulerunt corpus eius et sepelierunt inter parietes
et hostahol in sepulchro patris sui manthe Iudiciumque ipse

xvii

Erant eo tempore viri quidam viginti annis
de monte ephraim nomine mictas qui dixit magis

Sue Wille centum argenteos quos sepeaueras tibi et super
quibus me audiente iraueras Ecce ego habeo et apud me
sunt Cui illa respondit Benedictus filius meus domus Redi
dit go eos matri sue dixerat ei Conserui et homi argentu
hoc domus ut de manu mea suscipiat filius meus et faci
at sculptile atq; conflatile et mihi trado illud tibi Redidit
igitur matri sue Cui tulit ducentos argenteos et dedit eos
argentario ut faceret ex eis sculptile atq; conflatile quod fuit
in domo miche qui ediculum quorq; mea deo sepeauerat et
conserui et fecit x ephoth et theraphim id e vest sacer
dotalem et ydola Implent q; unus filioz suoz manu
et factus est ei sacerdos et

Nacbus illis uenit rex in israel s; unusquisq; qd sibi rectum
uidebatur hoc faciebat fuit quoq; in tempore illo alter adolef
de bethleem mda ex cognatione eius Erat q; ipse leuitas et habi
tabat ibi Egressus q; de ciuitate bethleem peregrinari uoluit
ubiannq; sibi comedum repperisset Unusq; uenisset in montes
ephraym iter faciens et detinens paruum in domo miche
interrogatus est ab eo unde uenis Cui respondit leuita su
de bethleem mda et uado ut habitem ubi potiero et uidet michi
esse per sperere Dixit q; michi et mane manes apud me et esto
michi parens ac sacerdos Dabo q; tibi p annos singulos dec
argenteos ac uestem duplicem atq; que ad victum uicaria sit
Adqueuit et mansit apud hoies fuit q; illi michi q; unus
ex filiis implent q; michi manu eius et hnt apud se puer
sacerdotis Unusq; suo dicens quod bene michi faciet deus hnt
leuita generis sacerdotum Iudicibus illis Non erat rex in
israel et tribus daan querebat possessionem sibi ut habitaret
mca usq; ad illum em inter ceteras tribus fortis non acce
perat Miserunt igitur filij daan stirpis et familie sue
quinq; viros fortissimos de sarua et astabot ut expleza
rent terram et diligenter inspicerent Dixerunt q; eis Nite et
considerate terram Cui cum pergentes uenissent in mo
tem ephraym et intrassent domum miche reuenerunt ibi

Et agnoscetes vocem adolescentis leuite videntes q[uod] illius d[omi]ni
210 Dixerunt ad eum Quis te huc adduxit. quid hic agis qui
obscuras huc venire voluisti cum rudit her et her p[ro]stat multu[m]
multas et me mercede conduxit. ut sim ei sacerdos Reganezunt
q[uod] eum ut q[uod]sulerent d[omi]n[u]m ut scire possent an prospere inuere
p[er]gerent. et res haberet effectum Cui respondit eis Ite tu p[ro]p[ter]
d[omi]n[u]m respicit viam v[est]ram et iter quo p[er]gatis Euntes itaq[ue] quic[un]q[ue]
venerunt latib[us] viderunt q[uod] p[ro]p[ter] h[ab]itantes mea absq[ue] v[er]bo
timore m[er]ita s[er]uom[en]is morem et consuetudinem. securum
et quicquid nullo eis penitus resistente. magnazq[ue] opum et
p[ro]cul a sydone atq[ue] a cunctis hominib[us] sepatum Renerunt q[uod] ad
fres suos in saraa et astabel. et quid egissent satisfatantib[us]
responderunt Surgite et ascendamus ad eos Vidimus eni[m] tra[ctum]
valde opulentum et vberem. nolite negligere nolite cessare. eum
et possideamus cum Nullus erit labor utrob[us]q[ue] ad securos
in regionem latissimam Tradet q[uod] d[omi]n[u]s nobis locum in quo
nullius rei est penuria eoz[um] que gignunt in tra. profectiq[ue] p[er]
sunt de cognatione daan id e[st] de saraa et astabel septenti
viri armati armis bellicis Ascendentes q[uod] manserunt in ca
natiazum iudee Cui locus ex eo tempore casuoz[um] daan
non accepit et est post triginta canatiazum Iude transiit
in montem effraim Cuius venissent da ad domum m[er]iti
Dixerunt quinq[ue] viri qui p[ri]us missi fuerant ad considera
dam cum latib[us] ceteris fratrib[us] suis Nosas q[uod] in domib[us]
istis sit sit ephoth et thetaphim et sculptile Videte quid vobis
placeat Et cum paululu[m] declinassent ingressi sunt dom[um]
adolescentis leuite. qui erat in domo m[er]iti Salutaue[re]
q[uod] ad v[er]bis pacificis Septenti aut[em] viri ita ut erant armati
stabant ante osanum At illi qui ingressi fuerant dom[um]
mucius sculptile et ephoth et thetaphim atq[ue] conflatile
tollere m[er]ebantur. et sacerdos stabat ante osanum Septenti
viris fortissimis hanc p[ro]cul expectantib[us] Eulerunt igit[ur]
qui intraverat sculptile et ephoth et idola atq[ue] conflatile
Cuius dixit sacerdos Quid facitis Cui responderunt e

Late et pone digitum super os tuum remque nobiscum ut ha-
 beamus te primum et sacerdotem. Quid tibi melius est ut sis
 sacerdos in domo unius viri an in vna tribu et familia in
 israhel. Quod cum audisset arguerunt sermonibus eorum et
 tulit ephod et idola atque sculptile et cum eis profectus est.
 Cum enim pararent et ante se ire facerent pueros et mulie-
 res et omne quod erat precesum iamque ad domum matris esset
 protulit viri qui habitabant in domibus matris conclamantes
 secuti sunt eos et per terram clamare ceperunt. Cum autem
 resperissent dixerunt ad matrem. Quid tibi vis cur cla-
 mas. Cui respondit. Deos meos quos matris feci tulisti et sa-
 cerdotem et omnia que habui. et dicis quid tibi est. Dixerunt
 ei filii Daan. Cave ne ultra loquaris ad nos et venient
 ad te viri animo concitati et ipse in domum tuam percas et
 sic cepit et suscepto itenere perierunt. Videns autem mulier
 quod fortiores se essent reversus in domum suam. Perceperunt autem vi-
 ri culerunt sacerdotes et que super diximus. Veniuntque in
 lacum ad primum quiescentes atque securum et percusserunt eos
 more gladii. Urbemque incendio tradiderunt nullo penitus secre-
 te perdidit eo quod paulo habitarent a fratre et cum nullo
 hominum haberent quicquam secretum ac negotii. Erat autem
 civitas sita in regione rob. Quam rursum exarcentes ha-
 bitaverunt in ea vocato nomine civitatis Daan iuxta voca-
 bulum patris sui Daan quem genuerat israhel. quem prius lacus
 dicebatur. Posueruntque sibi sculptile et locum filii. Sersan
 filii moysi ac filios eius sacerdotes in tribu Daan usque ad
 diem captivitatis sue. Transiitque apud eos idolum matris
 omni tempore quo fuit domus dei in silo. In diebus il-
 lis non erat rex in israhel.

XIX

Erat quidam vir leuitas habitans in latere montis
 ephraim qui accepit uxorem de bethleem iuda que
 reliquit eum et reversa est in domum patris sui beth-
 leem. Transiitque apud eum quatuor mensibus. Secutusque ea
 vir suus volens ei reconciliari atque blandiri et secum reducere

118
Habens in comitatu puerum et duos asinos. Quae suscepit
eum et introduxit in domum patris sui. Quod cum audisset pater
eius. Cumque vidisset. Gaudebat et letus et amplexatus est eum.
Mansitque gener in domo sorori suae tribus diebus comedens
cum eo et bibens familiariter. Die autem quarto de nocte con-
surgens proficisci voluit. Quae tenuit soror et ait ad eum. In-
tra primum pauculum panis et confecta stomachum et sic
proficiscens. Sederuntque simul et comederunt ac biberunt.
Dixitque pater puellae ad generum suum. Quae te ut hodie
hic maneat pariterque letemur. At ille consurgens cepit ve-
le proficisci et inquilinum obire cum soror tenuit et ap-
se facit manere. Mane facto parabat leuitas iter. Cursum
soror. Oro te inquit paululum tibi capias et assumptis et assu-
mibus donec intereat dies per ea proficiscaris. Comederunt
que simul. Surrexitque adolescens ut pergeret cum uxore
sua et puero. Cui rursus locutus est pater. Quod considera-
quidies ad occasum declinaveris et perueniet ad vesperum.
Mane apud eamque hodie et ducet letum dies et tuas proficisci
ut vadas in domum tuam. Voluit gener adiuuare si uoluerit
eiusque statim preiit et venit cum iebus que altero nomine
vocabatur iherusalem. Ducens secum duos asinos omnes et co-
cubinas. Namque aderant iuxta iebus et dies mutabatur
in noctem. Dixitque puer addum suum. Semper obsecro declinam
ad urbem iebuzeorum et maneam in ea. Cui respondit dominus. Non
ingrediar opidum gentis alienae que non est de filiis israel
sed transibo usque gabaa et cum illuc peruenio manebimus
in ea aut certe in urbe rama et peruenimus ad locum nostrum qui
est in latere montis ephraim. Unde iteramus in bethleem. Tunc
ierunt igitur iebus et ceptum carperent iter. Occubuitque eis
sol iuxta gabaa que est in tribu beniamin. Perueniuntque ad
eam ut manerent ibi. Quia cum intrassent sederunt ibi in
plata timentes et nullus eis recipere volebat hospitium. Et ecce appa-
ruit homo senex reuerens de agro et de opere suo respice. Qui
et ipse erat de monte ephraim et peregrinus. Habebat in gabaa

Homines autem regionis illius erant filii gemini Elenatis
quod oculis vidit senex sedentem hominem cum sacamentis suis
in platea civitatis et dixit ad eum Unde venis et quo vadis
Cui respondit ei perfecti sumus de Bethleem iuda et pergit
ad locum nostrum qui est in latere montis ephraim iudaeorum
in Bethleem et nunc vadimus ad domum dei nullus quod nos sub
tectum suum vult recipere huius paleas et fenum in asinum pabu
lum et panem ac vinum in meos et ancille mee usus et pueri
qui mecum est Nulla re indigemus nisi hospitio Cum respondit
senex Pax tecum sit ego prebebo omnia que necessaria sunt tantum
quiesce in platea maneat Introduxit quod enim in domum suam
et pabulum asinus prebuit At postquam lauerunt pedes suos
cepit eos in convivium Illis epulantibus et post laborem vine
as cibo ac potu reficientibus corpora venerunt viri civitatis
illius filii belial id est absque inopio et irruentes domum senis
fures pulsare ceperunt clamantes ad dominum domus atque
dixentes Ecce virum qui ingressus est domum tuam ut abutatur
eo Expressit quod est adeos senex et ait Nolite fures nolite facere
malum hoc quia ingressus est homo hospitium meum et ces
sate ab hac scelerata habeo filiam virginem et hic homo quod quatuor
binas educam eas ad vos ut humiliet eas et vestram libidinem
compleat tantum obsecro ne sceleris hoc contra naturam operemini
in virum volebant autem acquirere simonibus eius Quod
ceterum homo eduxit ad eos concubinas suas et eis tradidit
illudendam Quia cum tota nocte abusi essent dimiserunt eam
mane At mulier recedens tenebris venit ad ostium domus
ubi manebat dominus suus et ibi cecidit Mane facto surrexit
homo et aperuit ostium ut reptam expleret viam et ecce con
cubina eius iacebat ante ostium sparsis in limine manibus
Cum ille putans eam quiescere loquebatur Surge et ambu
lemus quia michi videntem intelligens quod erat mortua tulit
eam et inposuit asinum reversus quod est in domum suam Quia
cum esset ingressus arripuit gladium et cadaver uxoris cum
ossibus in duodecim partes ad frustra conatus misit in oes

terminos israel. Quod cum vidissent singuli contemnabatur.
Simulq[ue] res talis facta est rex in isrl. pro die quo ascendit
patres nostri de egypto usq[ue] in presens tempus. Ferte sententia[m]
et in commune decernite quid facto opus sit.

xx **E**gressi sunt itaq[ue] omnes filij israel et pater congregati
quasi vir unus de dan usq[ue] bersebee et fra-
galaad ad dominum in masspha. Omnes anguli p[ro]p[ri]e
et civitate tribus israel in ecclesia p[ro]p[ri]a domini conveniunt.
xx milia peditum pugnatores. Nunciatum filios beniamin
q[uod] ascendissent filij isrl in masspha. Interrogatus q[uod] est lem-
ta maritus mulieris interferte quod tantu[m] scelus perpetratum
esset. R[espo]ndit. Veni in gabaa beniamin tu in uxore mea illuc
q[uod] duxeris. Et ecce homines civitatis illius circumdederunt
nocte domum in qua manebam. volentes me occidere et
uxorem meam incredibilis libidine furax raptores. Den-
q[uod] mortua est. Quam arreptam in sinu[m] ascendi. misiq[ue]
p[ro]p[ri]os in omnes terminos possessionis n[ost]re. quia iniquitatem
tantam noxas et tam grande piaculum factum est
in israel. Ad eas omnes filij israel decernite quid facere
debeat. Stans q[uod] unus p[ro]p[ri]us q[uam] unus hominis sermo
respondit. Non recedemus in thabernacula n[ost]ra nec sua
quisq[ue] intrabit domum. Et hoc contra gabaa in commune
faciemus. Decem viri eligantur e centu[m] hominib[us] tribus
israel. et centu[m] de mille. et mille & decem milibus ut
comportent exercitum alacria et possint pugnantes
contra gabaa ac beniamin rede[re] ei proscelere quod m[er]it[um]
Convenit q[uod] universas israel ad civitatem q[uod] unus h[ab]et
eademq[ue] nocte unob[us] consilio et miserunt nuncios ad
omnes tribum beniamin qui dicerent. Cur tantum ne-
phas in vobis repperitum est. Tradite homines de gabaa
qui hoc flagitium perpetraverunt ut moriantur et auferatur
malum de israel. Qui noluerit fratres suos filios
israel audire mandatum. Et ex civitatibus v[est]ris que
sue sortis erant conveniunt in gabaa ut illis ferrent.

Ascendite cras elij tradam eos in manus vras. Posuerunt
qz filij israel insidias per circuitu vrbis Gaba et tertia
vice sicut semel et bis con beniamin exercitu prodierunt
Et filij beniamin audacter ^{veraciter} eruperunt de civitate et fugie
tes ad insidias longius persequi sunt ita ut vulnerarent ex
eis sic primo et secundo sic et cederent per duas sentias tra
vercentes. Quas una ferebat in bethel et altera in gaba
atqz prosternerent triginta circiter viros. Putaverunt em
solito more eos cedere. Cum fugam arte simulantibus in
vere consiliu ut abstraherent eos de civitate et qd fugie
tes ad sup dicta sentias perducerent. Omnes itaqz filij israel
Surgentes de sedibus suis tenderunt aciem in loco q
vocabatur Baalthamar. Insidie quoqz que ita urbem cir
paulatim se aperire ceperunt et ab occidentali vrbis prepo
redere. Et et alia decem milia virorum de universo israel habi
tatores vrbis ad certamina provocabant. Invenit autem q
est bellum contra filios beniamin et non intellexerunt
q ex omni pre illis instaret interitus. Percussit qz eos dñs
in conspectu filiorum israel et interfecerunt ex eis in illo die
viginti quinque milia et centu viros omnes bellatores et
ducentes gladium. Filij autem beniamin cum se inferiores
esse vidissent ceperunt fugere. Et cecientes filij israel de
derunt eis ad fugiendum locum ut ad prepositas insidias
devenirent. Quas iuxta urbem posuerant. Qui cum
repente de latibulis surrexissent et beniamin terga
cedentibus daret ingressi sunt civitate et percusserunt ei
in ore gladii. Signum autem dederunt filij israel hijs quos
in insidijs collocaverant ut post qm urbem cepissent uni
accenderent ut ascendente maligni fumo captam urbem
demonstrarent. Et cum cecientes filij israel in ipso
certamine positi putaverant em eos filij beniamin
fugere et instantius sequebantur testes de exercitu cep
erunt viros. Et viderunt qd columpias fumi de civitate
conscendere. Beniamin quoqz retro aspiciens cu captis

reuerent civitates et flammias in sublimi ferri qui prius
simularent fugam versa fane fortius resistebant Quod
cum vidissent filii beniamin in fugam versi sunt et ad
viam de pte ue reperiunt illuc quoque eos adversarii p
quentibus Et et hi qui urbem sustentabant occiderunt
eis atque ita factum est ut ex utraque pte ab hostibus cedent
nec erat villa morientium regnes Ceciderunt atque prostrati
sunt ad orientalem plagam urbis Gabaa fuerunt at
qui in eod loco interfati sunt decem et octo milia virorum
omnes robustissimi pugnatores Quod cum vidissent
qui remanserant de beniamin fugerunt in solitudinem
et ptebant ad petram cum vocabulum est reimon
in illa quoque fuga palantes et in diversa tendentes om
derunt quinque milia virorum et cum ultra tenderent p
scati sunt eis et interfecerunt eis alia duo milia Et sic factum
est Omnes qui ceciderant de beniamin in diversis locis
essent quinquaginta milia et quinque milia pugnatores
ad bella promptissimi Remanserunt itaque de omni numero
beniamin qui evadere potuerunt et fugere in solitudines
sexcenti viri Sederuntque in petra reimon mensibus
quatuor Regressi sunt autem filii israel et omnes reliquas
civitates a viris usque ad immentia gladio perusserunt civi
tatesque urbes et viros beniamin vocat flamma con
sumpsit et xxi

Invenerunt quoque filii israel in masspha et dixerunt Nullus virum dabit filius
beniamin de filiabus suis uxorem Venerunt quoque omnes
ad domum dei in sylo et in conspectu eius sedentes usque ad
vesperam lenaverunt vocem et magno ululatu ceperunt
fletu dicente Quare domine deus israel factum est hoc
malum in populo tuo ut hodie una tribus auferretur ex nobis
Altera autem die siluulo consurgentes extruxerunt altare
Obtuleruntque ibi holocausta et pacificas victimas Et
dixerunt Cuius non ascendit in exercitum domum de vniuersis
tribubus israel Etiam enim se in iuramento consumperant

cum essent in maspha interfici eos qui defuissent ductas
penitentia filii israel super fratre suo beniamin ceperunt dice
Abelata est una tribus de israel unde uxores accipient omnes
eum in comune miramini non duros nos hinc filias
vras idcirco dixerunt cuius est de vniuersis tribubus
cui non ascendit ad dominum in maspha Et ecce iuueni
se habitatores yabes balaad in illo exercitu non fuisse Bo
tempore cum essent in silo nullus ex eis ibi reperiens est in
vinit itaque decem milia viros robustissimos et preperunt
eis ite et protulite habitatores yabes balaad in ore gladii
tam uxores quam pueros eorum et hoc erat quod obscurare debemus
Omnesque masculini et mulieres que conuenerunt viros
interfice virgines autem replete iuvene quod sunt de
balaad quadringente virgines que nescierunt viri tra
rim et adduxerunt eas ad castra in silo in terra canaan Misit
que iuuenes ad filios beniamin Cui erant in petra remmon
et preperunt eis ut eis iniuste susceperent Veneruntque filii ben
amin in illo tempore et dante sunt eis uxores de filiabus yabes
balaad Vias autem non reperiunt quas simili modo intrarent
Vniuersisque israel valde doluit et egit penitentie super mis
fectione vniuersis tribus ex israel Dixeruntque maiores natu
Cui faciemus reliquos qui non acceperunt uxores Omnes
in beniamin femine conuenerunt et magna nobis cura
ingenti que studio providendum est ne una tribus deservat
ex israel filias suas eis dare non possumus confecti mitemu
te et maledictione qua dominus maledictus qui dedit de
filiabus suis uxorem filiis beniamin Ceperuntque consilium
atque dixerunt Ecce sollemnitas domini est in silo annu
sania que sita est ad septentrionales vias bethel et ad ori
entalem plagam vie que de bethel tendit ad sychemam
et ad meridiem oppidi lebona preperuntque filios ben
amin atque dixerunt Itate et latitate in vineis Cumque
videritis filias silo adducendos thovos ex more procedere
exite repente de vineis et rapite ex eis singuli uxores suas

et p[er]git in terram beniamin. Cumq[ue] venerint panes carpe
et fructus aduersum eos quos reperunt atq[ue] iniqua ditione
eis miserrimi eor[um] non em[er]unt rapuerunt eas nec bellatunum
atq[ue] victorum s[ed] rogantib[us] ut acciperent non dedistis et ara
p[ro]p[ter] p[er]tin[et] est. Fecerunt q[ue] filij beniamin ut sibi fuerat impe
ratum et iuxta numerum suum rapuerunt sibi & hys
que ducebant choros uxores singulas. Abierunt q[ue] in pos
sessione[m] suam edificantes vrbes et habitantes in eis filij
quoq[ue] israel reuer[si] sunt per tribus et familias in terra
beniamin sua. Iudicibus illis non erat rex in israel s[ed]
vniuersisq[ue] q[uo]d sibi rectum videbatur hoc faciebant. Et sequi

*Explicit liber iudicum sequitur liber Ruth
moabitidis primum capitulum Ruth*

In diebus vnius iudias quando iudices preerant
facta est fames in terra israel. Abiit q[ue] homo de
bethleem iuda ut peregrinaretur in regione moa
bitide cum uxore sua ac duobus liberis. Ipse vocabat[ur]
elimelech. Uxor autem eius noemi. Et duo filij
eius alter maalon et alter chelion ephraim de
bethleem iuda ingressi q[ue] regionem moabitidem
morabantur ibi. Et mortuus est elimelech mari
tus noemi remansitq[ue] ipsa cum filiis qui acceperunt ux
res moabitides. Quarum una vocabatur orpha et altera
Ruth. Miserrunt q[ue] ibi decem annis. Et anno mortui sunt
maalon v[er]o et chelion. Remansitq[ue] mulier orphata duobus
liberis ac marito. Et surrexit ut in patriam p[er]geret ann
vtraq[ue] inu[m] sua de regione moabitide. Audierat eni[m] q[uo]d ipse
pater dominus ip[s]am suam et dedisset eis escas. Egressa est ita
q[ue] de loco peregrinationis sue cum vtriq[ue] nu[m]m. Et iam in
via posita reuertendi in terram iuda dixit ad eas. Ne in domum
patris vestri et faciat d[omi]n[u]s vobiscum misericordiam sicut feci
scias cum morans et ierum. Sed vobis invenire requiem in do
mibus virorum quos sortiture estis. Et estulata est eas que
elevata voce flere ceperunt et dicere. Terrenum pergenimus ad

populum tuum Quibus illa respondit Reuertimini filie mee
 Cur venitis mecum Num vltra habeo filios in utero meo ut
 viros ex me sperare possitis Reuertimini filie mee et abite iam
 enim senectute confecta sum nec apta vinctulo coniugali et iam
 si possum ac nocte concipere et parere filios si eos exspectare vo-
 tis donet crescant et annos impleant puertatis ante erit
 vetule quam nubatis Nolite queso filie mee quia via angusta
 me magis premit et egressa est manus domini contra me
 Elenata est igitur voce rursus flere ceperunt Ozpha
 osculata est soror suam ac reuersa Ruth adhesit sorori sue Cui
 dixit noemi En reuersa est cognata tua ad populum suum et ad de-
 suos rede cum ea Que respondit Ne aduersus in ut relinquo
 te et abeam Quocumque prorsus pergam ubi moratur fueris
 et ego pariter morabor Populus tuus populus meus et deus tuus
 deus meus Que te moruentem tra sustineat in ea morari
 ubi quod locum sepulture accipiam hec nuntiis faciat deus et
 hec addit si non sola mors mea te sepeceperit Videns ergo
 Noemi quod obstinato ruth animo detremisset soror suam perire
 aduersari noluit nec vltra ad suos redire persuadere profecti
 sunt simul et reuerunt in bethleem Quibus urbem ingre-
 sso apud cunctos viros fama percreuit Dicebantque
 mulieres hec est illa noemi i Quibus ait Ne vocetis me
 Noemi id est pulchram sed vocate me mara hec est amaram
 Quia valde me amaritudine repleuit omnipotens Egressa
 sum plena et paucam reduxit me dominus Cur igitur vo-
 catis me Noemi quam humiliavit dominus et afflixit omnipotens
 Venit ergo et Noemi cum Ruth moabitide in iherusalem sua de terra
 peregrinationis sue ac reuersa est in bethleem Quando pro-
 pterea metebantur

11

Erat autem viro elijahab consanguineus bo-
 potens et magnarum opum nomine booz Dux-
 itque Ruth moabitide ad soror suam Si nubes vada
 in agrum et colligam spicas que metentium fugerint ma-
 nus vestramque clementis in me patris familias reprecetur

Quam illa respondit. Vade filia mi. Abne itaque et colligebat spiritas
post terga metentium. Accidit autem ut ager ille haberet dominum nomine
booz qui erat de cognatione elimelech. Et ecce ipse veniebat de booz
leem. Dixitque messoribus dominus roburam. Cui responderunt ei be-
nedicat tibi dominus. Dixitque booz mulieri qui messoribus preerat:
Cuius her est puella? Cui respondit. Her est moabitiss. que venit
cum noemi de regione moabitis. et rogavit ut spiritas colligeret
remanentes. Cui sequens messor vestigia et de mane usque in
sera in agro. et ne ad monumetum quidam domum reversa est. Et ait
booz ad ruth. Audi filia. Ne vadis ad colligendum in alterius
agrum. ne recedas ab hoc loco. sed inungere puellis meis ubi messu-
erunt sequere te. Mandavi enim pueris meis ut nemo tibi mo-
lestus sit. Et ecce si ^{faciens} vade ad sarcinulas et bibe aquas de quibus
et pueri mei biberunt. Cui respondens in faciem suam. et adorans
super terram dixit ad eam. Vnde michi hoc ut inveniret gratiam ante
oculos tuos. et nosse me dignaretur pignam mulierem? Cui ille
respondit. Dimittata sunt michi omnia. que feceris serui tue post
mortem viri tui. et quod reliquies parentes tuos et terram in qua na-
ta es. et venies ad populum quem antea nesciebas. reddat tibi dominus
pro opere tuo ut plenam mercedem accipias. adomus deo israel
ad quem venisti. et subtrahis confugisti alas. Cui ait ad booz.
Inveni gratiam ante oculos tuos domine mi. qui consolatus es me
et locutus es ad cor ananime tue. que non sum similis unus
puellarum tuarum. Dixitque ad eam booz. Quando hora vestredi
fuerit veni hinc. et comede panem. et intinge butellam tuam
in aceto. Sedit itaque ad messorem latus et congesit polenta sibi
comeditque et saturata est. et tulit reliquias acoris surrexit. Pre-
cepit autem booz pueris suis dicens. Ecce si roburam mette voluit
ne prohibeatis eam. et de vris quoque manipulis prout de in-
dustria et veniente punitate ut absque rubore colligat. et colli-
gentem nemo corripiat. Colligit ergo in agro usque ad vespam.
Et que collegerat virga cedens et extrahens. invenit ordi quasi
ephi mensuram id est tres modios. quos portans reversa est in ci-
vitatem et ostendit serui sue. Cuiusque protulit et dedit ei de reliquiis
tibi sui. quo saturata fuerat. Dixitque ei seruis sua ubi hodie

collegisti et ubi fecisti opus suum benedictus qui misertus est tui iudic
tanteque ei apud quem esset operata et nomen viri dixit quod Booz voca
retur benedictus sit ad domino qui eandem gratiam quam paterat viro
suavit et mortuus. Rursumque propinquus aut noster homo est
Et Rursum hoc quoque inquit precepit michi ut tandem messorem
eum iungerer donec omnes segetes metterent Cui dixit for
melius est filia nra ut cum puellis eius exis ad metendum
ne in alieno agro quispian resistat tibi Munta itaque est puella
Booz et tandem cum eis messuit donec ordea et tritum in horrea
iii **P**ostquam autem reversa est tondere eam et
ad sororem suam auduit ab ea filia nra quera tibi dixi
et promittit ut bene sit tibi Booz iste cum 9 puellis in
munta es propinquus est mihi et hac nocte arcum ordei ventilat la
uare igitur et ungere et induere cultioribus vestimentis et de
scende in arcam non te videat homo donec esum potumque finis
Cnando autem venit ad dormiendum nota locum in quo dormia
remes quod et discipulus pallium que operatur apte pedum et pe
nites te et ibi iacebis Ipse autem dicit tibi quid agere debeas Ca
rudit Cuiusmodi precepis faciam Descendit quod in arcam et
fecit omnia que sibi imperauerat sororis Cumque comedisset
Booz et bibisset et factus esset hilarior misisset quod ad dormiendum in
arcam in ampulorum venit cum abscondit et discipulo a
pedibus eius pallio se proiecit Et ecce nocte iam media ex
pauit homo et conturbatus est vidit quod mulierem iacentem
ad pedes suos et ait illi Que es Illa quod respondit Ego
sum Ruth ancilla tua Expande pallium tuum super familiam
tuam quia propinquus es Et ille benedicta inquit es a domino
filia et priorem misericordiam posteriore superasti Cuius nomen
es secuta nuncies pauperes sine dimites Noli ergo metue
re quicquid dixeris michi faciam tibi Et ait cum omnis populus
qui habitat intra portas urbis mee mulierem te esse viderit
nec ab ^{abno} me esse propinquum sed est alius me propinquior Cui
sic hac nocte et facto mane si te voluit nunc propinquitatis
retinere bene res acta est Sin autem noluerit Ego te absque
ulla dubitatione suscipiam vinit dominus Dormi usque mane

Dormiunt itaque ad pedes eius usque ad noctem abscessum. Surrexit
 itaque uterque se homines cognoscerent inuituo. et dixit booz
 quare nequis noneat quod huc veneris. Et rursum expande
 inquit palli tuum quo operaris. et tene utraque manu tua
 extendente et tenebre melius est ei sex modios hordei. et posuit
 super eam. Tunc portans ingressa est civitatem. et venit ad
 sororum suarum. Tunc dixit ei. Quid fecisti filia. Rursumque ei
 omnia que sibi fecisset homo. et ait. Nolo vanum te dimittere
 ac reverti ad sororum tuarum. Dixitque Noemi. Expecta filia. donec
 videamus que res exitum habeat. Neque enim cessabit homo
 nisi compleverit quod locutus est et. 111

Ascendit ergo booz ad portam et sedit ibi. Cumque vidisset
 proximum proterere de quo prius sermo habitus est. Dixit
 ad eum. Declina paulisper. et sede hic. vocans enim
 nomen suo. Cum dimertit et sedit. Tollens autem booz decem
 viros de senioribus civitatis. Dixit ad eos. Sedete hic. Cumque
 residentibus locutus est. ad proximum. Partem agrum fratris mei
 chamelech vendit noemi. que reversa est de regione moabi
 tunc. Quod audire te volumus. et tibi dicere coram omnibus fide-
 libus et maioribus natum de populo meo. Si vis possidere agri-
 num proximitatis eius et posside. Si autem tibi displicet hoc
 ipsum. Indica michi ut sciam quid facere debeam. Nullus est
 enim propinquus excepto te qui prior es. et me qui secundus sum.
 At ille dixit. Ego agrum emam. Cum dixit booz. Quia
 emens agrum de manu mulieris. Rursum quoque moabit
 dem. que vxor defuncti fuit. dices accipere. ut susceperis nomen
 proximi tui in hereditate sua. Cum respondit. Cedo mihi
 proximitatis. Neque enim posteritate familie mee deleveris. Quia
 tu meo utere privilegio. quo me libentius cavere profiteor.
 Hic autem mos erat antiquitus in israel inter propinquos.
 et si quando alter alteri suo iure cedebat. ut esset firma
 cessio. Soluebat homo calciamentum suum. et dabat proximo suo.
 hoc erat testimonium cessionis in israel. Dixit ergo proximus
 booz. Tolle calciamentum tibi. quod statim solvit de pede suo.
 At ille maioribus natum et universo populo. Tunc inquit vos

estis hodie et possiderunt omnia que fuerunt elimelech et chel
et maalon tradente noemi et ruti moabidem uxorem ma
lon in coniugium sumpserunt ut suscitent nomen & fructi in he
reditate sua. ne vocabulum eius & familia sua ac fratres
et populo deleatur vos inquam huius rei testes estis Respo
dit omnis populus qui erat in porta. et maiores natu Nos te
stes sumus. Faciat domus hanc mulierem que ingreditur
domum tuam. sicut rachel et leiam. que edificaverunt domum
israel. ut sit exemplum virtutis in ephrata et habeat cele
bre nomen in bethleem fiatque domus tua sicut domus pha
res. quem thamar peperit hinc. de semine quod dedit.
domus tibi ex hac puella Tulit itaque booz Ruth et accepit uxorem
Ingressusque est ad eam et dedit illi dominus ut conciperet et par
vit filium Dixeruntque mulieres ad noemi Benedixtus dominus qui
non est passus ut deficeret successor familie tue et vocaretur
nomen eius in israhel et habbas qui consoletur te amaram tuam
et emendat senectutem tuam De mizu enim tua natus est qui
te diligit. et multo tibi est melior quam si septem haberes filios
Suscepitque noemi puerum posuit in sinu suo. et intus
ac gerule fingebatur officio utine aut mulieres congra
tulantes ei et dicentes Natus est filius noemi. et voca
verunt nomen eius obeh Hic est pater ysai patris dauid
hec sunt generationes phares phares genuit esrom
Esrom genuit aram aram autem genuit aminadab
aminadab genuit naason naason genuit salmon sal
mon genuit booz booz genuit obeh. Obeh genuit
ysai. Ysai genuit dauid regem etc

Incipit prologus super libros regum
Jerommi Sancti quondam cardinalis
Viginti duas esse litteras apud hebreos syros
quoque et caldeos lingua testatur. que hebre
magna ex parte confinis est. Nam ipsi vi
ginti duo elementa habent eodem sono
sed diversis caracteribus Samaritani con
tentatulum monsi totis litteris scriptitant

figuris tñ et apicibus discrepantes. Certumq; est eisdem scribam
legis doctorem p̄ captam Hierosolimam. et in restauracione templi
sub zorobabel. alias lris reperisse. quibus nunc utamur. cū ad id
usq; tempus. idem samaritanorū et hebr̄orū caractes fuerit
in libro quoq; numerorū. h̄c eadem supputatio subleptitaz ac
sacerdotum sensu insere ostenditur. et nomē domi tetragra-
matem in quibusdā grecis voluminibus vsq; hodie antiquis ex-
pressum fuisse inuenimus. s; psalmi xxxvii. et. l. x. et. c. x. et
c. viii. et. c. xlii. et. quatuorq; diuiso scribantur metro tamen
eiusdem numeri texuntur alphabeto. Et Jeremie lamentationes
et orō eius. Salomonis quoq; in fine pueritiam eo loco i quo
ait. mulierem forte quis miretur. eisdem alphabetis vel ma-
siomb; supputantur. Porro quatuor lre duplices apud hebr̄os
sunt. raph. mem. nun. phe. sader. aliter enī p. has scribunt
p̄incipia medietates q; verborum. aliter fines. Unde et
quinq; a plebisq; libei duplices estimantur. Samuel in
litham dabeidamin. Esdras Jerennas cum tyrioth. id ē cū
lamentacionibus suis. Cuius igitur viginti duo elementa sunt.
per que scribuntur hebraice. diue quod loquimur. et eorū initia
vox humana comprehenditur. ita viginti duo volumina supputat
quib; quasi litteris et exordis. an der doctrina tenera adgnit. et
lactans vixi infans erudit. infantia. prius apud eos liber vocat
brestis. quem nos Genesis dicitur. Secundus hellesmoth. qui ex-
odus appellatur. Tertius vajetra id est leuiticus. Quartus vau
daber. quē numerum vocant. Quintus elledabarim. qui deus
nominū p̄notatur. Hii sunt quatuor libri moysi quos p̄p̄e thorati
id est legem appellant. Sedm̄ ordinē p̄phetaz faciunt et incipi-
unt ab osee. filio nane qui apud eos osue beniamin dicitur.
Deinde suetexerunt zophim. id est iudicium libez et mens
conpungunt ruth. quia in diebus iudiciū facta narratur
historia. Tertius sequitur samuel. et hez nos regnorū
primū et sedm̄ dicitur. Quartus malachim id est regū.
Cū tercio et quarto si regnorū volumine continetur. Melius
q; multo est. malachim id est regum. qm̄ malathot. i. regnorū
dicere. Non enī multaz gentium describit regna. s; vnius

Traditici ipsi Cum tribubus duodecim quatuordecim. Cumque est
ysaias. Sextus jeremias. Septimus. Ezechiel. Octavus liber
prophetarum qui apud illos vocatur tharacra. Tertius ordo apocry-
pha. et primus liber incipit ab iob. Secundus. adamus. que quing-
tuarum librorum et uno psalmodum volumine comprehendunt. Tercius
est Salomonitres libros huius. proverbia que illi parabolas
id est massoth appellant. Et ecclesiasticus id est acolectus. Et quintus
canticum canticorum. que titulo syrachium prestant. Sextus
est daniel. Septimus. dabeeniamin. id est vbi dicitur. quod signifi-
cans theomiton totius omne historie possimus appellare. q-
liber apud nos paralipomenon primus et secundus inscribitur. Octa-
vus esdras. qui et ipse similis apud grecos et latinos in duos
libros divisus est. Nonus hester. Atque ita finit pariter. ver-
us legis libri viginti duo. Quod est. moysi quing-
tuarum prophetarum ordo. Agiographorum nonnulli. qui nonnulli. zuth et thodis inter ag-
ographa scriptitent. et libros hos in suo putent numero sum-
ptantes. ac per hoc esse priste legis libros viginti quatuor. quod
sub numero xliii senit. apocalypsis. Iohannis videtur.
adorantes agnum. et coronas suas proscatis volubus offeren-
tes. coram coram quatuor animalibus oculant. ante et
retro. id est in presentium et in futurum. respicientibus. et in
destra. vnde clamantibus. Sanctus sanctus sanctus. Dominus deus.
omnipotens. qui erat et qui est. et qui venturus est. hic pro-
logus scripturarum. qui galatam principum omnibus libris. quos
de hebreis volumine vertimus. in latinum convertere potest. ut scire
valeamus. Quicquid extra hoc est. inter apocrypha esse ponere
dum. Igitur sapientia que vulgo Salomoni inscribitur. et
Iesu filii syrach. liber. et iudith. et thobias. et pastor. non se-
in canone. Mattheus. primum librum hebraicum reperi.
Secundus. factus est. quod ex ipsa frasi comprobari potest. Cum tu
ita se habeant. Obsecro te lector. ne laborem meum. re-
prehensione estimes antiquorum. In thabernaculo dei offer-
untur. quos per cili aurum. et argentum. et lapides
preciosos. Alii hyssum. et purpuram. et coram offerunt.
et Iacurum. Nobiscum bene agitur. Si obtulerimus

in de f. 11.

pelles et caprarum pilos et tamen aptius contemptibilia
 magis necessaria inducat unde et tota illa tabernaculi pul-
 critudo et per singulas species terre prius futureque distinctio
 pellibus tegitur et nix ardozemque solis et iniuriam ymbri-
 um ea que humida sunt placent flego ergo primum Sa-
 mul et malachim / memini inquam memini Quicquid
 enim crebris rogando et emendando sollicitus et didicimus
 et tenemus verum est Et cum intellexis quod antea sue-
 scias. Vel interpetes me estimato si gratus es / vel pamsia-
 scisi migratus / quique michi omni consensu non sum
 immutasse me quippiam De hebraica veritate Certe si in
 indulus est lege grecos codices et latinos que sunt eumme-
 ravimus et confer cum his opusculis Et ubique inter
 se videns discrepare Interroga quoslibet eorum cui magis
 accommodare debeas fidem / Et si ira firmaverit puto quod
 non esimes coniectorem. Et in eod. loco meum simile divinat
 Et et vos famulas xpi rogo. que domum discumbentis pre-
 ciosissima fidei ^{mirra} unguis caput que nequaquam
 saluatorem queritis in sepulcro / Quibus iam ad prem. xpus asce-
 dit ut contra latrantes canes qui adversum me rabido ore
 deserviunt et circueunt civitates civitatem / atque in eo se doctos
 arbitrantur si alius de trahant / oroni vraz capcos opponat
 Ego sciens humilitatem meam illius semper sententie credo
 dixi custodias vias meas ut non delinquam in lin-
 gua mea / Posui enim meo custodiam cum consisteret poter
 adversum me obmitti et humiliatus sum et filii a bovis

Incipit primus regum et primus

Regi

Sic vir unus de Ramatha sopherim de
 monte ephraim et nomen eius helisana
 filius veroboam filii helui filii tham. fi-
 lii suph ephratens et habuit duas uxores
 nomen unum anna et nomen secundum fenema
 fueruntque phenennu filii. Anne autem
 non erat liberi. Et ascendebat vir ille
 de civitate sua statutis diebus ut adoraret

et sanctificaret domum exercituum in sylo. Erant aut ibi duo
 filii heli. ^{sacerdotes} ophni et finees sacerdotes domi. Venit ergo dies et
 immolavit heligana. Deditque phevenne uxori sue et cunctis
 filiis eius et filiabus partes. ^{Anna} Anna autem dedit partem unam. tripartem
 quia annam diligebat. Dominus ^{anna} concluserat vinum eius affli-
 gebat quoque eam cumula eius et vehementer augetur in fama
 ut exprobraret quod conclusisset dominus vinum eius. sic quod faciebat
 per singulos annos. cum redeunte tempore ascenderunt tem-
 plum domi. et sic proutabat eam propter illa stabat et notum
 erat eum. Dixit ergo ei heligana. Vir meus anna. Cur flectis
 et quare non comedis et quoniam obrem affligitur ^{anna} tuum. Numquid
 ego non melior sum tibi quam decem filii. Surrexit autem anna
 postquam comederat in sylo et biberat. et heli sacerdote seden-
 te super sellam ante postes templi domi. Cum esset anna
 annaro animo oravit dominum fletus largiter. et votum
 venit dicens. Domine exercituum. si respiciens videris affli-
 ctione familie tue. et recordatus mei fueris. nec oblitus an-
 tilla tue. Dederis quod sine tue sexum vultem. Dabo eum
 domui omnibus diebus vite eius. et novacula non ascendet in
 caput eius. Factum est ergo cum illa multiplicaret preces
 coram domino. ut heli. obsequaret os eius. Porro anna loque-
 batur in corde suo. tantumque labia illius movebantur et vox
 penitus non audiebatur. Estimavit igitur heli eam te-
 mulentem. Dixitque ei usque quo ebria es. Digere paulisper
 vinum quo mades. Respondit anna. Nequaquam inquit dno
 mihi. Nam mulier infelix nimis ego sum. Volui quod et omne
 quod me vivare potest non bibi. sed effudi annam meam in con-
 spectu domi. Ne reputes ancillam tuam quasi unam de filiabus
 heli. quoniam ex multitudine doloris et meroris mei. locu-
 ta sum usque in presens. Tunc heli ait. Vade in pace. et dominus
 deus israel det tibi petitionem quam rogasti eum. At illa dixit
 et tuas misit ancilla tua quam in oculis tuis. Abiit namque
 in viam suam. et comedit vultus quod eius non sunt am-
 plius in diuisa nutriti. Et surrexerunt mane. et advenierunt
 coram domino. Tenebris quod sunt et venerunt in domum suam. anna

Regnoque autem Elchana amantem uxorem suam et recorda-
tus est dominus eius. et factum est per regulum diebus conceptus annua
et peperit filium vocavitque nomen eius samuel. eo quod a domino
postulasset eum. Ascendit autem vir eius elchana. et omnes
domus eius ut immolaret domino hostiam solemni et domum
suum. et anna non ascendit. Dixit enim viro suo. Non videmus
donet ablactetur infans. et duram enim ut appareat ante
conspectum domini. et maneat ibi iuxta. Et ait ei Elchana.
Vir meus. Fac quod tibi domini videtur. et mane donet ablactes
eum. Propter quod ut impleat dominus verbum suum. Transiit ergo
mulier et lactavit filium suum. donet ammoneret eum a lacte.
et adduxit eum secum postquam ablactaretur in vasis terebinthi
et tubus modis farum. et amphora vini. et adduxit eum
ad domum domini in syllo. Puer autem erat adhuc infans.
Et immolaverunt vitulum. et obtulerunt primum fructum.
Fait anna. Obsecro domine mihi vivit anima tua. Dne
ego sum mulier illa que steti coram te hic orans dominum pro
puero isto. Et dedit michi dominus petitionem meam quam
postulavi eum. Dedit et ego comedimus eum domino annis
diebus quibus fuit accommodatus domino. et adoraverunt ibi
dominum. et oravit anna et dixit. 11

Exultavit cor meum in domino et exaltatum est cor meum
in domino meo. Dilatum est os meum super
nuncios meos. quia letata sum in salutari tuo. Non
est sanctus ut est dominus. Neque enim est alius extraneus et non est
fortis sicut deus noster. Nolite multiplicare loqui sublimia
gloriantes. Recedant vetera de ore vestro. quoniam deus scientiarum
dominus est. et ipsi praevalent cogitationes. Deus fortis superat
est. et infirmi accinti sunt robore. Saturati praeprimis
se locaverunt. et famellae saturati sunt. Donet sterilis
peperit. et filios. Et que multos habebat filios infirmata
est. Quis mortificat et vivificat. Deducit ad inferos et
reducit. Quis pauperem facit et dicit. humiliat. et suble-
vat. Infirmitat depulvere eorum. et de stercore elevat pauperem. Ut
sedeat cum principibus et solum glorie teneat. Domini enim sunt.

Per autem samuel proficiebat atque crescebat et placebat **III**
 tam deo quam hominibus. Venit autem vir dei ad hely et ait
 ad eum. Hec dicit dominus. Numquid non ex te genuimus su-
 ammi patris tui. Cum esset in egipto in domo pharaonis et
 cegi enim ex omnibus tribubus israel michi in sacerdotem ut ascedet
 ad altare meum et adoleret michi incensum et portaret thyrsos coram
 me. Et dedi domui patris tui omnia de sacrificiis filiorum israel. Ecce
 autem abiecasti victimam meam et munera mea que precepi ut offer-
 rentur in templo. Et magis honorasti filios tuos quam me. Ut come-
 deretis primitias omnis sacrificii israel populi mei. Propterea ait dominus
 eius israel. loquens locutus sum. Ut dominus tua et dominus pater
 tuus ministraret in conspectu meo usque in sempiternum. Hinc autem
 dicit dominus. Absit hoc a me. Sed quicumque honorificavit me glo-
 rificabo eum. Cum autem contempnit me. erunt ignobiles. Ecce
 res veniet et perdam et brachium tuum et brachium domus patris tui
 et non sit senex in domo tua et vidbis emulum tuum in templo.
 In vultuque populi israel et non erit senex in domo tua omnis
 diebus. Verumtamen non auferam virum penitus ex te ab alta-
 re meo. Neque ut deficiant oculi tui et tabescat anima tua et per-
 uaguetur domus tue morietur. Cum ad virilem etatem venit
 hoc autem erit tibi signum. quod venturum est duobus filiis tuis.
 Unusque et finiet. In die uno morientur ambo. Et suscitabo
 michi sacerdotem fidelem. Qui metat cor meum et animam
 meam faciet. Et suscitabo ei domum fidelem et ambulabit
 coram cruce meo cunctis diebus. Futurum est autem ut quicumque
 remanserit in domo tua veniat ut oratur pro eo et offerat
 munusculum. argentum et tortum panis. Dicitque. Dimittit
 te me. obsecro ad vnam partem sacerdotalem. Ut comedam hinc
 tollam panem. Puer autem samuel ministrabat domui coram
 hely et fructus domus erat preciosus. Iudicibus illis non erat
 visio manifesta. Factum est ergo in die quadam hely iacebat
 in loco suo et oculi eius caligauerunt nec poterat videre.
 lucernam dei antequam extingueretur. Samuel autem dormiebat
 in templo domus ubi erat arca dei. Et vocavit dominus. Samu-
 el. Qui respondens ait. Ecce ego. Et currit ad hely et dicit ei.

prophetia de eo dicitur in
 iherusalem. Licetque totum
 malum de omni die huius
 et vi

Ecce ego vocasti eum me dnm dixit Non vocavi venerare dormi
et abijt et dormiuit. Et adiecit dñs vocare rursum Samu-
el. Conspiciens qd samuel abijt ad hely et dixit Ecce ego qd
tasti me dñi respondit Non vocavi te fili mi. Revertere et
dormi. Porro samuel nec dñm sciebat dominum. neqz ven-
tus fuerat ei finis domini. Et adiecit dñs et vocavit adhuc e-
um tertio. Dñi consurgens abijt ad hely et dixit Ecce ego
quia vocasti me. Intelligit igitur hely. Quia dñs vocavit p-
rā et ait ad samuelem Vade et dormi. Et si deinceps vocavit
Dices loquere domine. Quia audit finis tunc. Abijt qd Sam-
el et dormiuit in loco suo. Et venit dñs et stetit et vocavit
sicut putaverat scd samuelem. Samuel. et ait Samuel loquere
domine. Quia audit finis tunc. Et dixit domini ad Samuelem.
Ecce ego facio verbum in israel. qd quicūqz audierit tui-
ment aures eius. Indicabo adversum
heli omnia que locutus sum sup domum eius. Quapiam et for-
be. Propter eum ei qd indicaturus essem domum eius in eternum
propter iniquitatem. eo qd nomen indigne agere filios suos et
non corripuit eos. Qd dñs iram domini heli qd nō expecta-
iniquitas domus eius victimis et munerebus usqz in eternum.
Dormiuit aut Samuelem usqz mane. Apperuit qd hostia don-
domini et samuelem timebat indicare visionem heli. Vocavit
ergo hely samuelem et dixit Samuel fili mi. Dñm videris
ait pso sum sum. Et interrogavit eum. Quis est finis qui
locutus est domini ad te. Qd te ne relinqueris me. Hec faciat
tibi dñs et hec addat si absconderis a me finem qd dñs
verbis que dicta sunt tibi. Inducunt itaqz ei Samuel. Vni-
versos finem et nō abscondit ab eo. Et ille respondit. Dñi
qd bonū est in oculis suis faciat. Crevit aut Samuel et
dñs erat cum eo et nō recidit ex omnibz verbis eius in finem.
Et cognovit universus israel a dan usqz bethsabbe. qd fidelis
Samuelem ppheta esset domini. Et addidit dñs vt appareret in sy-
lo qui reclusus fuerat. Dominus Samuelem in sylo.
Iuxta verbum domini. et evenit sermo Samuelem uni-
verso israel. et p m

E factum est in diebus illis. Conueniunt philistiim ad bellum
 pugnam. Egredius est namque iste exercitus philistiim in
 bellum. et castrametatus est iuxta lapidem aduitorum.
 Porro philistiim uenerunt in affectu. et instinxerunt aures contra
 israel. Quia autem testamentum terga vertit israel philistiis et reser-
 uauit in illo testamento passum per agros qui quatuor milia vi-
 roz et uenerunt est plus ad castra. Dixeruntque maiores natu-
 ri israel. Quare prussit nos dominus hodie coram philistiim. Quia
 dereliquimus ad nos de sylo arcam fidei domini. Et ueniet in
 ueniam noscitur ut saluet nos de manu inimicorum nostrorum. Misit ergo
 plus in sylo et tulerunt inde arcam fidei domini exercituum
 iocundis super thronum. Et uenitque dominus filii heli cum arca fidei
 dei. Ophim et successores. Cumque uenisset arca fidei domini in
 castra. vacillauit est omnis israel clamore grandi et prostratus
 est. Et audierunt philistiim vocem clamoris. Dixeruntque. Quia
 nam est hoc uox clamoris magni in castris hebreorum. Et cognou-
 uerunt quod arca domini uenisset in castra. Tunc uenerunt philistiim
 dicentes. Venit deus in castra et ingemuerunt dicentes. Ne no-
 bis. Non enim fuit tanta exultatio dei. et in diebus illis. Venit
 domini nos. Et uenit de manu deorum. Sublimium istorum. Hii sunt
 dii qui prusserunt egyptum omni plaga in deserto. Confortamini
 et estote viri philistiim. Ne formidatis hebreos. sunt illi sicut
 nobis. Congruauerunt ergo philistiim et resus est istis. et fu-
 git unusquisque in tabernaculum suum. Et facta plaga mag-
 nissima. et ceciderunt de istis xxx milia pedum. et arca
 dei capta est. Duo quoque filii heli mortui sunt. Ophim et fi-
 lices. Currens autem uir de beniamin. ex parte uenit in sylo
 in die illo. fassa veste et confusus puluere caput. Cumque
 ille uenisset. heli sedebat super sellam contra uiam spatens. Erat
 enim cor eius paucus pro arca domini. Uenit autem ille propter in-
 fensum est. Inuenerunt uerbi et plulauit omnis ciuitas. et audi-
 uit heli sonum clamoris. Dixitque. Quis est hic sonus humi-
 tus. Respondit illi. festinauit et uenit. et annuntiavit heli. heli
 autem erat nonaginta annorum. et oculi eius taliter uenerant
 et uidere non poterat. Et dixit ad heli. Ego sum qui ueni.

de prelio et ego qui de arie fugi hodie Qui ille ait Quid actum
est filij mi respondens autem qui mirabatur Fugit inquit is-
rah philistin et ruina magna facta e in ipso Insuper et
filij tui mortui sunt Epsum et fines et arca dei capta est
Cumqz ille nominasset arcam dei cecidit de sella retrorsum in
osau et fractis cernitibz mortuus est Senex aut erat vir et
grandenue et ipse iudicauit israel quadraginta annis Rursum
eius uxor fines pregnans erat virgula qz partui Et audito nu-
qz capta esset arca dei et mortuus esset socer eius et vir suus in-
turnauit se et peperit Peruerunt em membra dolores subito
ipso aut monito mortis eius Dixerunt ei que scabam ita o-
he timeas quia filium peperisti Que non respondit neqz annu-
aduertit et vocauit puerum hithaboth dicens translata e
gloria de israel quia capta est arca dei et pro socero suo et
pro viro suo aut translata est gloria de israel eo qz capta
v philistin autem tulere esset arca dei h
archam dei et asportauerunt eam a lapide admtorum
in azotum Tulernut philistin archam dei et mlti-
cau templum dagon et statuerunt eam meta dagon Cum
surrexissent diluuis azoti altera die Erat dagon Parebat p-
m frum ante arcam domi Et tulernut dagon et restituerunt
eum in loco suo Rursum hanc die altero consurgentes iuxta
dagon iacentes sup facies suas in tra toram arca domi Cap-
aute dagon et due palme manum eius absque erant super
lumen Porro aut dagon truncus solus remanserat
in loco suo qpt hanc ransam non calant sacerdotes dago
et omnes qui ingreduntur templum eius super lunc dago
in azotho vsqz in hodiernu diem Agrauata e aut manus
dani super azothos et de molibus est eos et edulerut velle
et agri in medio regionis illius Et nati sunt mures et
facta confusio mltis mortis magne in ciuitate p Et p-
sit in secretiori pte natue azoti et fines eius Videntes
aut viri azoti hntemodi plagam Dixerunt Non manet
arca dei israel apud nos qm dura est manus eius super nos
Et super dagon dnm dnm nrm et mutentes congregauerunt

omnes principes philistinorum ad se et dixerunt Quid faciemus de
 archa dei israel Responderunt quod gessit Circumducatur archa dei israel
 et circumducemus archam dei. Iste illis autem circumducantibus eam
 fiebat manus domini per singulas civitates interfecitque magne
 nimis et percutiebat viros universosque urbis a pino usque ad ma
 rem et computrescebant pruniter exules eorum. Veneruntque
 ethehi consilium et fecerunt sibi sedes pellicias. Misit ergo
 archam dei in Bethoron. Cumque venisset archa dei in Bethoron
 Exclamaverunt Bethoronites dicentes Adduxerunt ad nos
 archam dei israel ut interficiant nos et populum nostrum. Misit
 itaque et congregaverunt omnes principes philistinorum. Quid di
 cimus? Dimittite archam dei israel et revertatur in locum suum
 et non interficiat nos cum populo nostro. Fiebat enim per annos morat
 in singulis urbibus et gravissima valde manus dei viri
 moris qui morantur non fuerunt percutiebant in sceleriori parte
 nationum et ascendeat vultus universorum civitatis in celum et

Vixit autem archa domini in regione. **VI**
 philistinorum septem mensibus et vocaverunt
 philistini sacerdotes et divinos dicentes Quid
 faciemus de archa domini indicite nobis quomodo remitte
 eam in locum suum. Qui dixerunt Si remittitis archam dei
 israel nolite dimittere eam vagantem sed quod debetis reddere
 ei propter et tunc curabimus et facietis quare non recedat
 manus eius a vobis. Qui dixerunt Quid est id quod pro
 ter reddere debeamus ei? Responderuntque illis. Iuxta nu
 merum principum philistinorum quinque annos aureos facietis
 et quinque mures aureos. Quia plaga una fuit omnibus
 nobis et principibus nostris facietis quod similitudinem annorum
 nostrorum et similitudinem murum qui demoliti sunt terrarum
 et dabitur deo israel quicquid si forte relineat manum suam a vobis
 et a diis vestris et a terra vestra. Quare aggravat corda vestra
 sicut aggravat egyptus et pharaon quod fuit. Homo propter quod
 percussus est tunc dimisit eos et abierunt. Tunc ergo ar
 ripite et facite plaustrum novum unum et duas vacas
 fetas. Quibus non est impositum iugum iugite in plaustris

et vertidit vitulos carum domi Tollens q archam domi
et ponit in planstro et vasa aurea que exornatis ei p de
to ponens in capsella ad latus eius et dimittit eum v
vadit et aspiciens Et si quis cont per vias finis suo
ascenderit tunc bethsames ipse fecit vobis malum hoc q
Similiter minime sciemus nequaquam manus eius tetigit
nos s casu accidit fecerunt qd illi hoc nro Tollentes
ab vacas que lactabant vitulos iuxerunt ad planstru
vitulos qz erant conuerserunt domi et posuerunt archam
super planstrum et capsellam que habebat mures aureos
et similitudines auroz Ibant enim in directum parte
viam que ducit bethsames et iuxta vne gradebant
pergentes et mugientes et non desistebant neq ad
dexteraz neq ad sinistram Sed et sarape philistinoz
sequebantur vsq ad terminos bethsames porro beth
sames metebant triticu in valle Et elevantes oculos
viderunt archam dei et gavis sunt cum viderent et
planstru venit in agrum Josue bethsames et factu
ibi Erat autem ibi lapis magnus et conaderunt li
qua planstri vacas qz imposuerunt sup ea holocau
stam domo Lente autem de posuerunt archam dei
capsellam que erat iuxta eam in qua erant vasa aurea
et posuerunt super lapidem grandem Viri aut beths
mites obtulerunt holocausta et immolauerunt victimas
sic illa domo Et quicqz sarape philistinoz viderunt o
reueresi sunt in archaron in die illa Hi sunt autem viri a
rei quos reddiderunt philistini pro delicto domo aza
vni Baza vni Asalon vni geth vni archaron v
Et mures aureos scdm numeru urbium philistin quinq
primaraz ab urbe murata vsq ad villam que erat abs
muro et vsq adabel magnu super que posuerunt archam
domi que erat vsq in illo die magro Josue bethsames
percussit aut de viris bethsames eo q videret archam
domi et percussit de ipso lxx viros et quingenta milia
plebis lxx q pphs eo q percussit dñs plebem plaga magna

et dixerunt viri Bethsamite Quis poterit stare in conspectu domini
 de sancti quibus et ad quem ascendet a nobis miseruntque milites
 et habitatores razatharum dicentes Reduxerunt philistinum
 et arcam domini et descendite et rednote eam ad vos vii
 Evenerunt ergo viri razatharum et reduxerunt arcam
 domini et intulerunt eam in domum amiodab in gabaa
 Eleazarum autem filium eius sanctificaverunt ut custodiat
 arcam domini Et factum est ex qua die mansit arca in razatharum
 multiplicati sunt dies Erat quippe iam annus xxx
 et requievit omnis domus israel pro domino Aut autem samuel ad
 missam domini ipse dicens Si in toto corde vestro revertimini ad
 dominum auferite deos alienos de medio vestrum baalim et astaretim
 et patescite corda vestra domino et fuerint illi soli et eruet vos de manu
 philistinum Absulerunt ergo filii israel baalim et astaretim et fuerint
 unus soli Dixit autem samuel Congregate vestram universam militem
 et idcirco ipse in massat ut orem pro nobis domino Et conve
 nerunt in massat haurerunt aquam et fuderunt in conspectu
 domini et ieiunaverunt in die illa et dixerunt Tibi peccamus
 domine Iudicavitque samuel pro filiis israel in massat Et audi
 erunt philistinim quod congregati essent filii israel in massat et
 ascenderunt Gath philistinorum ad idcirco Et cum audissent
 filii israel timuerunt a facie philistinorum Dixeruntque ad samuelem
 Re cesses pro nobis clamare ad dominum deum nostrum salvet
 nos de manu philistinorum Tulit autem samuel agnum lactatorem
 unum et obtulit holocaustum integrum domini Et clamat
 samuel ad dominum et exaudivit eum domine Factum
 est autem cum samuel offerret holocaustum philistinos mire
 prelium contra israel Intonuunt autem domini fragore magno in
 die illa super philistinum et ceciderunt eos et ceteri sunt a facie israel
 Egressique filii israel de massat persecuti sunt philistinos et percussit
 eos usque ad locum qui erat subter Bethachar Tulit autem sa
 muel lapidem et posuit eum inter massat et inter ezer et voca
 vit nomen loci illius lapis adiutoris Dixitque hinc usque auxiliatus
 est nobis dominus Et humiliati sunt philistinim et non apposuerunt
 ultra ut venirent in finem israel Facta itaque manus domini

super philistinis cunctis diebus Samuel et redierunt vices qui
tulerant philistini israel ab acchoron usque galga et thim et
suos liberavit israel de manu philistinorum. Eratque pax inter
et ammoniacum. Iudicabat quoque Samuel israhel cunctis diebus
vite sue et ibi per singulos annos triumphans bethele et galga
et massat et iudicabat israhel in supradictis locis. Revertens
quoque in ramatha ubi enim erat domus eius et ibi iudicabat
eum et edificavit ibi altare domui.

vin **E**rat autem cum senex Samuel posuit filios suos in
israhel. Fuit quoque nomen filii eius primogeniti Jochel
nomen secundum Abia iudicem in besabee. Et non ambu-
laverunt filii illius in vijs eius sed desertaverunt post an-
nam acceperuntque munera et puterunt indum. Congregati
autem iuniores natu israhel venerunt ad Samuel in
ramatha dixeruntque ei Ecce tu senex et filii tui non ambu-
lant in vijs tuis. Constituue nobis regem ut iudicet nos
et iuniorum huius nationes. Dissplicuitque sermo in oculis samuel
et quod dixerunt dabo regem ut iudicet. Et oravit Samuel
ad dominum. Dixit autem dominus ad Samuelem Audi vocem
in omnibus que locutus sum tibi. Non enim te abierunt me ne
reges super eos. Iuxta omnia opera sua que fecerunt a
die eduxi eos de egipto usque ad hunc diem sicut derelinqui-
erunt me et fecerunt dñs alienis. Sic facite eis
nunc ergo audi vocem eorum. Verumptamen contestan-
cos et predicabis eis regis qui regnabit super eos.
Dixit itaque Samuel omnia verba domini ad populum qui per-
tulerunt a se regem et ait. Hoc erit nomen regis qui imperabit
super vos. Filios vestros tollet et ponet in turribus suis facietque
sibi equites et praeficietque quadraginta filios suos et constituet
centum viros et centuriones et aratores agros suos et messores
segetum et fabros armorum et curruum. Filias quoque vestras
faciet sibi virgines et forarias et panificas. Agros
quoque vestros et vineas et oliveta optima tollet et dabit sine sin-
guis et segetes vestras et vineas redditurus ad decimabit ut decem
michis et famulis suis. Servos autem vestros et ancillas et munus

optimos et asinos auferet et ponet in opere suo. Virgines quoque
vestras adduciamus vobis quia eritis ei filii et clamabitis in die illa
facite vestra que elegistis vobis et non exaudiet vos dominus in
ecce illa. Noluit autem populus audire vocem samuelis. Et di-
xit dominus: Nequaquam. Rex enim erit super nos et erimus nos quoque
omnes gentes et iudicabit nos rex noster et exprobrabitur ante nos
pugnabit bella nostra pro nobis et audient famulum domini
verba populi. Et locutus est ei in auribus domini. Dixit autem dominus
ad samuelem: Audi vocem eorum et consue super eos vocem
et ait samuel ad viros israel: Vadat unusquisque in civitate
sua.

Et erat vir de beniamin nomine cyb^{factus} filius abiel filii seor filii bethoiet filii sya filii nuni
genu fortis robore. Et erat ei filius vocabulo saul
saul electus et bonus et non erat vir de filiis israel melior
eo. Ab humero et sursum eminebat super omnes populum perne-
ant autem asine cyb patris saul. Et dixit cyb ad saule
filium suum: Tolle cornu vinum de pueris et consurgens vade
et quere asinas. Qui cum transissent per montes ephraim
et per eam salisa et non invenissent transierunt et per eam
et non erant ibi et per eam. Tenu et minime repererunt. Cum
autem venissent in eam. Euph dixit saul ad puerum suum qui
erat cum eo: Veni et reuertamur ne forte dimiserit pro me
asinas et sollicitus sit pro nobis. Qui ait ei: Ecce vir dei in ci-
uitate hac vir nobilis iocunde quod loquitur absque ambiguitate
te venit. Tunc ego eam illi si forte indicet de via nostra pro
quam venimus. Dixit ergo saul ad puerum suum: Ecce ibi quid
feremus ad virum? Puerus defecit in vestimentis viris et spor-
tulam non habebat. Tenu homo dei: nequaquam aliud. Tenu
suum puer respondit saule et ait: Ecce inuenta est in manu mea
quarta pars sceleris argenti. Tenu homo dei: ut indicet
nobis viam nostram. Tenu in istis sic loquebatur unusquisque
videns consulere dominum. Venite et cum eis ad videntem qui
cum populo dicitur. Et hodie solum vocabatur videns. Et dixit
saul ad puerum suum: Optime finis tunc remanens
et ierunt in civitate in qua erat vir dei. Tenuque ascendit

et cum eis ad videntem qui
cum populo dicitur. Et hodie
solum vocabatur videns. Et dixit
saul ad puerum suum: Optime
finis tunc remanens. Et ierunt
in civitate in qua erat vir dei.
Tenuque ascendit

Anna civitatis invenit puerum egrediens ad hauriendam aquam
 et dixerunt eis Num hic est videns. Tunc respondentes dixerunt
 illis hic est. Ecce ante te: festina nunc: hodie enim venit in ci-
 tatem: quia sacrificium est hodie populo in excelso. Ingentes
 bovum statim invenietis eum: antequam ascendat excelsum ad ves-
 tum. Regem enim commensurus est populus donec ille veniat: qui
 ipse benedictet hostias et deinceps comedent qui vocati sunt.
 Ergo confestim quia hodie reperietis eum. Et ascenderunt
 civitatem. Cumque illi ambularent in medio urbis apparuit
 Samuel egrediens obviam ei ut ascenderet in excelsum: et
 ante revelaverat auriculam Samuelem ante vnam diem quam
 veniret Saul: dicens Hic ipse quem nunc est hora nunc mitti
 ad te virum de terra Benjamin. Et vocat eum dices sym-
 pson meum iste: et salvabit populum meum de manu philistinorum.
 Quia respexit populum meum. Venit enim clamor eorum ad me.
 Cumque aspexisset Samuel Saulem: dicit aut ei Ecce vir quem
 dixeram tibi. Iste dominabitur populo meo. Accessit autem Saul ad
 Samuelem in medio porte et ait Quid oro michi ubi est
 dominus videns. Et respondit Samuel Sauli dicens Ego
 vides. Ascende ante me in excelsum ut comedas merum ha-
 beris et dimittam te mane: et omnia que sunt in corde tuo indicabo
 et de asinis quas praeceperam industias: ne sollicitus sis: quia
 innocens sum: et tunc erunt optima queque istis. Tunc tibi
 et domui patris tui. Respondens autem Saul ait Numquid non
 vis Benjamin ego sum de minimis tribu istius: et cognatio ma-
 nonissima inter omnes familias: de tribu Benjamin. Tunc
 ergo locutus est eis michi fructus istius. Assumens itaque
 Samuel Saulem et puerum eius introduxit eos in en-
 dum: et dedit eis locum in capite coenae qui fuerunt in
 vitati. Erant enim quasi triginta viri. Dixit quoque Samuel cog-
 na ptem quam dedi tibi et precepi ut reponeres seorsum apud
 te. Renavit autem quocumque armum et posuit ante Saul. Et
 dixit Samuel Ecce quod remansit pone ante te et comede.
 Quia de industria servatum est tibi: quia populum vocavi: et
 comedit Saul cum Samuele in die illa: et descendit de excelso.

Respondit q̄ alius ad alterum dicens. Et tunc p̄ em̄. p̄
versum est in p̄verbis n̄m. R̄m et Saul inter p̄phetas. Cess
autem p̄phetare et venit ad ext̄mum. Dicit q̄ patris
ad eum et ad p̄ezm̄ em̄. Quo abis. Qui responderit
Ruerere asinas. Et uas tunc nō reperissem̄. Venimus ad
mulem. Et dixit ei p̄tris simus. Indica m̄ quid dixerit
Samm̄l. et ait Saul ad patrem suū. Inducant nobis q̄m
uete essent asine. De simone aut̄ regni nō inducant ei. que
tus ei fuerat samuel. Et comocant Sammel p̄m̄ ad d̄m
masphat et ait ad filios isrl. Hec dicit d̄s. D̄s isrl. Et
dixit isrl. & egypto et erui uos & manu cor̄p̄oz et d̄m̄
om̄ regum qui affligebant uos. Vos aut̄ hodie proiecit̄
d̄m̄ uerum. Qui solus saluauit uos de vniūis malis et fi
lacionibz ur̄is & dixit. Requirit̄. R̄ regem constituere sup̄
Nunc ergo scate coram d̄no. per tribus uas et per fam̄
et applicuit Sammel omnes tribus isrl. Cecidit q̄ soror
tribu beniamin et applicuit tribum beniamin. & coga
tiones em̄ et cecidit sup̄ cognationes met̄zi et p̄uincit
ad Saul filiu. Cui Ruesierunt ergo em̄ et non es
uerunt. Et consulerunt p̄phet d̄mini. Vtrū nā in
turus esset illis. Respondit q̄ d̄s. Ecce absconditus est d̄m̄
Circuerunt itaqz & tulerunt em̄ inde. Stetit q̄ in m̄
p̄m̄ et alac̄e fuit vniūis p̄lo ab humero et sursum.
Et ait Sammel ad om̄es p̄m̄. Ecce videtis quē elegit d̄s
Quo nō sit similis ei mori p̄lo. Et clamauit om̄
p̄lus et ait. Ma rex. Locutus est aut̄ Sammel ad
p̄m̄ legem & regni. & scripsit in libro et reposuit coram d̄o
et dimisit Sammel om̄es p̄m̄ singulos in domū suā in
gabaiat̄ et abiit tunc eo p̄re operatus. Quoz tetigerat
d̄s corda filij vero belial dixerunt. R̄m saluare nos po
terit iste. Et despexerunt em̄ et nō attulerunt ei munera
Hic vero dissimulabat se audire et p̄m̄ ē q̄ p̄m̄
Ascendit aut̄ naas ammonites et pugnare cepit
ad rephais abes. Balaad dixerunt q̄ omnes uir̄es
ad naas habeto nos federatos et finem tibi et R̄dit

ad eos laas ammonites In hoc fecit vobiscum fides et erant
 cum primis oculos dexteros ponam quod vos oporteret in omnibus istis
 et dixerunt ad eum seniores habes Contende nobis septem dies
 et mittamur milites ad omnes fines istos Et si non fuerit qui
 defendat nos egrediemur ad te Venerunt ergo milites in gabaath
 et locuti sunt verba audiente populo et lenavit omnis populus
 suus et fleuit Et ecce Saul veniebat secum domus dea
 et ait Quid habet populus et plorat Et narraverunt
 ei verba virorum habes et insiluit spiritus domini in Saul Cum
 vidisset verba haec Et iratus est furor eius nimis Et asinus
 et unusquisque bonorum confudit in frustra dixit quod in omnes fines
 istos per manus minorum dicens Quicunque non erigetur sequi
 us quod fuerit simile et samuelem Sic fiet bonus eius Unus
 est ergo timor domini populum et egressi sunt quasi vir unus et
 circumfuerunt eos in bezec et fecerunt quod filius istius traxit milia
 et dixerunt inimicis qui venerant Sic dicitis viris qui
 sunt in habes Balaas Eras erat vobis salus cum malum
 erat sol Venerunt ergo milites et ammonaverunt virum habes
 Qui letati sunt et dixerunt Nunc exivimus ad vos et
 facietis nobis omne quod vobis Et factum est cum remissis
 diebus Crastinus Constituit Saul populum in tres partes Et
 ingressus est media castra in vigilia matutina et praecepit
 ammon populum dum intalestet dies Relinquantur dispersi sunt
 ita ut non relinquerentur in eis duo pariter Et ait populus
 ad samuelem Quis est iste qui dicit Saul non regnabit
 super nos Date viros et interficiemus eos Et ait samuel
 Non occidetis quicumque iudicavit Quia hodie fecit dominus salu
 tem in israel Dixit autem Samuel ad populum Venite et cauid
 in Bala et in novem ibi regnum Et praecepit omnis
 populus in Bala Et fecerunt ibi regem Saul coram domino
 in Bala et immolaverunt ibi victimas pacificas coram
 domino Et letatus est ibi Saul et omnis viri israel nimis

2000 aut 1000
 triginta milia

Dixit autem Samuel ad universum israhel Ecce au
 tem vocem vestram iuxta omnia que locuti estis ad
 me Et constitui super vos regem et nunc regis estis

ante vos Ego autem sum et intamui porro filij mei vo-
 cu sunt itaque conuersus coram vobis ab adolescentia
 mea usque ad diem hunc ecce presens sum legumini & coram
 vobis et coram xpo ems. Vtrum bonis cunctis tulerim a-
 casum Si queni pram calumpniatus sum si oppressi aliqui
 si de manu iudicij manus autem et contempnas illis
 hodie res tuam qz vobis Et dixerunt Non es calump-
 niatus nos neqz oppressisti neqz tulisti de manu alius q-
 pram Dixit qz ad eos Testis dñs ad versum vos et te-
 stis estis in die hac quia nō inveni in manu mea
 queni pram Et dixerunt Testis Et ait Samuel ad p-
 dñs qui fecit moysen et aaron et eduxit p-ces v-
 & ex egypti Nunc ergo scite in medio contendum ad-
 versum vos coram domino & omnibz miseratoribz domi-
 quas fecit vobiscum et tu p-ces v- Quis ingressus est
 eos in egyptum et clamaverunt ad dñm et misit dñs
 moysen et aaron et eduxit p-ces v- ex egypto et con-
 locavit eos in loco hoc Qui obliti sunt dñm dei sui et
 tradidit eos in manu sisypho magistri militie assur et in
 manus philistiorum et in manus regis moab et pugna-
 adversum eos Postea clamaverunt ad dominum et d-
 petamini quia dereliquimus dñm et fecimus baalim
 et ashtaroth Nunc ergo erue nos de manu inimicorū nostrorū
 et faciemus tibi Et misit dñs serobaal et badan et ba-
 rat et yepe et samuel et eruit eos de manu inimi-
 corū per circuitū et habitabatis confidenter Videntes
 autem y-naab rex filiorū ammon venisset ad iherusalem
 dixit michi Nequaquam si rex imparabit vobis Cum
 dñs deus v- regnaret in vobis Nunc ergo presens est
 rex v- quē elegistis et petistis Ecce dedit vobis dñs
 regem Si timueritis dñm et servieritis ei et audieritis
 vocem eius nō exasperabit os domini eritis et vos et rex
 qui imperat vobis sequentes dominum deum v- Si autē
 non audieritis vocem domini si exasperaveritis simonez dñi
 erit manus domini super vos et super patres vestros.

ed et nunc scate et videte rem istam grandem quam facturus
 est dominus in conspectu vobis. Numquid non messis tritici est
 hodie invocabo dominum et dabit voces et pluvias et faciet
 vobis quia grandem malum fecistis vobis in conspectu domini
 peccantes super vos regem. Et clamavit samuel ad dominum et dedit
 dominus voces et pluvias in die illa. Et timuit omnis populus
 dominum et samuelem. Dixit quoque vniuersus populus ad samuelem. Ora
 pro finibus tuis ad dominum domine ut non moriamur. addidit enim
 vniuersis peccatis vestris malum. Et peteremus vobis regem. De
 xit autem samuel ad populum. Nolite timere. Vos fecistis vniuersum ma
 lum hoc. Verumtamen nolite recedere a domino et finite domino
 mori corde vestro et nolite declinare post vana que non prodeunt
 vobis neque erunt vobis quia vana sunt. Et non derelinquet
 dominus populum suum propter nomen suum magnum. quia iramini dominus facit
 vobis sibi populum absit autem a me hoc peccatum in domino ut cesset ora
 re pro vobis. Et dabo vobis viam bonam et rectam. Agitur timete
 et finite et in veritate et extoto corde vestro. Vidistis enim mag
 nam que in vobis gesserit dominus quod si perseveraveritis in malitia et
 et vos et rex vester pariter peribitis. xiii

Eplius vniuersi anni erat saul cum regnare cepisset
 duobus autem annis regnauit super israel et elegit sibi sa
 ul tria milia de israel et erant cum saul duo milia
 machinas et in monte bethel. Anlle autem cum ponatza in Gabaa
 ad beniamin porro ceterum populum remisit vniuersumque in terra
 bernacula sua. Et percussit ponatza stationes philistinorum que
 erat in gabaad. Quod cum audissent philistini saul tenuit huc
 et cuncta in omni terra dicens. Audiant hebrei et vniuersus israel. Au
 dunt quoniam scilicet fama percussit saul stationes philistinorum
 et erexit israel aduersus philistinum. Clamauit igitur populus
 pro saul in gulgala et philistini congregati sunt ad pie
 luidum contra israel. triginta milia currum et sex milia
 equum et reliquum lignis sicut harena que est in litore ma
 ris plurima. Et ascendentes castrametati sunt in machi
 nas ad orientem in bethanem. Quod cum vidisset vniuersus israel

et angustia

† et obtulit
crucium

700

se in arto posuit afflictus cum erat populus Absconderunt se in
speluncis et absconditis In petris quoque et antres et in cisteris
Hebrei autem transierunt iordanem trans gadi et galaad Cumque
adhuc esset saul in galaad universus populus perterritus est qui
sequebatur eum Et expectavit septem diebus iuxta placitum sa-
muelis Et non venit samuel in galgala Dilapsus est ergo populus
ab eo Tunc ergo saul. afferte mihi holocaustum Cumque complisset opus
iens holocaustum Tunc samuel veniebat Et ingressus est saul
obviari ei ut saluaret eum Locutus est ergo ad eum samuel Tunc
fecisti Respondit saul Quia vidi quoniam illabatur populus a me et
tu non veneras iuxta placitum dies Porro philistinim congregati
fuerant in machinas Tunc mihi ascendit philistinim ad me in
galgala et faciem domus non placam Necessitate compulsus
obtuli holocaustum Dixit ergo samuel ad saul Tunc quid egisti
non custodisti mandata domus dei tui que precepit tibi Et si hoc egisses
Tunc mihi parasset dominus regnum tuum israel usque in sempiternum Quia non
quoniam regnum tuum ultra consurgeret Tunc sinit sibi dominus virum iuxta
cor suum et precepit ei dominus et dixit super populum suum Et quod non
suavit que precepit dominus Surrexit autem samuel et asce-
dit de galgalis in galaa beniamin Et reliqui populi asce-
derunt per saul obviam populo qui expugnabat illis Venientes
ex galgala in galaa in colle beniamin Et reversus est saul
populum Qui invenerat fuerant cum eo qui septuaginta viros et saul
et jonathan filius eius populus qui invenerat fuerat tunc erat
in galaa beniamin Porro philistinim conscenderant in ma-
chinas et egressi sunt ad plaudendum de castris philistinim
tunc unus cuneus preibat contra viam ephraim ad fra-
saule Porro alius ingrediebatur per viam bethoron Ter-
tius autem portabat se ad iter terminum in fra sabaa muni-
teris vallibus solum contra de frum Porro faxerant non
inveniebant in omni fra israhel Cavabant enim philistinim ne
forte faceret hebrei gladium aut lanceam Descendebat ergo
omnis israhel ad philistinim ut exaceret unumquisque remem-
suum et ligonem et securum et sarcinum Retinse itaque

erant acres vomerū et ligonū et tudeonū et securū usque ad sa-
mulū corrigendū. Cumque remissus dies prelii non esset nuxentis
ensis et lancea in manu totius populi. qui erat cum saul et
ionatha excepto saul et ionatha filio eius. Egressi autem stantes
philistini ut transirent in multitudine. xiiii

Cum autem quidam die ut dicit ionathan filius saul ad
adolescentes armigerū suū veni et transseant ad
stationes philistinū que est trans locū illū. Patri autem
suo hoc ipm non indicavit. Porro saul morabatur in extrema
parte gabia sub mualogramato que erat in agro et erat ipse
cum eo quod septemque virorum et alius filius archib filius
isabab filius finces qui ortus fuerat ex hely sacerdote domini
in solo portabat ephod. Et ipse ignorabat quo esset io-
nathan. Erant autem inter ascensus per quos mtebat ionatha
transire ad stationes philistinorum eminentes petre ex utraque parte
et quod in modum dencū scopuli sunt inde prupti. Hunc unum
hospes et nomen alteri sene. Vnus scopulus pumens ad adlo-
nem ex aduerso machinas et alter ad incedere contra gabia.
Dixit autem ionathas adolescentem armigerū suū. Veni et
et transseamus ad stationes philistinorum incutimusque horum
si forte faciet dominus pro nobis. quia non est domino difficile saluare
vel in multitudine vel in paucis. Dixit quoque ei armiger suus
Fac omnia que placent animo tuo. Perge quo tuus. ero te
cum quocumque volueris. et ait ionathan. Ecce nos trans-
ibimus ad viros istos. Cumque apparuerimus eis. si taliter
locuti fuerint. ad nos. manete. donec veniamus ad nos
stemus in loco nostro. nec ascendimus ad eos. Si autem dixerit
ascendite ad nos. Ascendimus. quia tradidit eos dominus in
manibus nostris. hoc erit nobis signum. Apparuit igitur uterque
secundum philistinorum. Dixerunt quoque philistini. En hebrei eg-
ressi de taurinis. inquit absconditi fuerant. Et locuti
sunt viri de statione ad ionathan et ad armigerū eius.
Dixerunt quoque. Ascendite ad nos et ostendemus vobis rem. Et
ait ionathan ad armigerū suū. Ascendum sequere me.

Tradidit enim eos dominus in manus israel. Ascendit autem
 ionathas reptans manibus et pedibus et armiger eius per
 eum. Cumque vidisset faciem ionathas et alij caderant
 ante ionatham alios armiger eius interfecerat sequens
 eum. Et facta est plaga panna. quoniam percussit ionatham
 et armiger eius. quod per vires in media parte iugis quoniam
 per bonum in die curare confecerunt et factum est iuramentum
 in castris per agros. Et omnis populus faciens eorum
 qui lerant ad preliandum obstupuit et turbata sunt
 castra. Et accidit quod iuramentum a deo. Et respuerunt spora
 lateres saul qui erant in galia beniamin. Et ecce
 multitudo prostrata. et huc illucque diffugiens. Et ait
 saul populo qui erat cum eo. Requirite et videte quis ali
 erit ex vobis. Cumque requisisset. reperiit non adesse io
 natham et armigerum eius. Et ait saul ad archam
 applica archam domini. Erat enim ibi archa dei in die illa
 cum filius israel. Cumque loqueretur saul ad sacerdotem
 tumultus magnus exortus est in castris philistinorum
 crestabatque paulatim et clangor resonabat. Et ait saul ad
 sacerdotem. Contra manum tuam. Condamna ergo saul
 et omnis populus qui erat cum eo. et venerint usque ad
 locum certaminis. Et ecce versus fuerat gladius universus
 ad proximum suum et redde in aqua minis. Sed et hebrei
 qui fuerant cum philistinis heri et indurantes as
 cenderant cum eis in castra. Reversi sunt ut essent cum
 israel. qui erat cum saul et ionathas. Omnes quoque israh
 elite. qui se absconderant in monte ephraim audientes
 quod fugisset philistinum. Sociaverunt se cum suis in p[ro]lio. Et
 erant cum saul. Quasi xx milia viros. Et saluavit
 dominus in die illa israel. Pugnata autem prout usque ad be
 thamen. et vir israhel sociatus est sibi in die illa. Admunt
 autem saul populum dicens. Maledictus vir qui comederit panem
 usque ad vesperum. Donec videretur de munus meis. Et non
 manducavit unusquisque populus panem. Omnes fere viros venit

ad saltum in quo erat mel super facie agri ingressus ē itaq; ipse
 saltum et apparuit fluxus mel multus q; applicuit manum
 ad os suū. Tuncbat em ipse manumetū porro ponantem
 id audierat cum admiraret p̄r eius ipse. Extendit q; suā
 unitate; virgule qm̄ habebat in manu et intinxit in sa-
 uo mellis & comedit manu suā ad os suū et illuminati
 sunt oīa eius. Respondens q; unus de p̄ro ait. Nunc iura
 de construxit ipse p̄r tuis dicens. Maledictus qui come-
 derit panem hodie. Defecerat aut ipse. Dixit q; p̄r p̄na
 tham. Tulerunt p̄r me thram videtis qm̄ quia illuminati
 sunt oīa mei. eo q; gustauim paululū de melle isto q̄to
 magis si comedisset ipse de p̄da inimicorū suorū quam
 peperit. nomen maior fuisse facta plaga in philistinīs.
 percusserunt q; in die illa philistinos. a machimis usq; ma-
 alon. Defatigatus ē aut ipse nimis. et reversus ad
 predam. Tulerunt onces & boves et vitulos et mactauerunt
 in tra. Comedit q; ipse cum sanguine. Nuntiauerunt
 aut Sauli ducentes. q; ipse petasset dno comedens
 cum sanguine. Qui ait. Prenderati q̄tis volente iam
 adme iam nunc saxum grande. Et dixit Saul. Dispi-
 ci in virgibus et dicite dñe ut adducat ad me vniuersosq;
 bone sum et arietē et occidite super saxum istud. et re-
 sciam. et nō peccabit dno comedentes cū sanguine. Ad
 dixit itaq; omnis ipse vniuersosq; bone in manū sua
 usq; noctem. Et occiderunt ibi. Edificauit aut Saul
 altare domū. Tunc q; p̄na cepit edificare altare dno et
 Dixit Saul. Perueniū sup philistinū nocte. & vascena
 eos usq; dum illucescat mane. nunc relinquamus decem vef
 Dixit q; ipse. Omne qd bonū videtur ioculis tuis fac
 Et ait. Sacerdos accedam. huc ad dñm. Et consulit Saul
 dñm dicens. Num p̄sequar philistinū. Si traderis eos in ma-
 uis. Et nonrudat ei in die illa. Dixit q; Saul. & p̄p̄late
 huc vniuersos angulos ip̄i. et satote et videte per quē
 acciderit ip̄i p̄ctū hoc hodie. Venit dñs saluare isrl.

Quia si per Ionatham filium meum factum est. absque retractione
 moratur ad quod nullus contradixit ei de omni populo. Et cum
 ad universum israhel. Peperamus vos in parte una. et ego cum io-
 nathe filio meo cum in parte altera. Respondit quoque populus ad saul
 et videtur in oculis tuis factum. Et dixit Saul ad dominum
 Domine deus da iudicium. Quid est quod non respondet tibi hodie.
 Si in me aut in ionatha filio meo. hoc iniquitas
 est. Da ostensionem aut si hoc est iniquitas in populo tuo.
 Da sanctitatem. Et deprehensus est ionathan et saul populus
 ante eum. et ait Saul. Mitte sortem inter me et
 inter ionatham filium meum. Et capta est ionathan. Dixit
 autem Saul ad ionatham. Videtur in quo steteris. Et iudicat
 et ionatham et ait. Biscane gustavi. in similitudine vire
 que erat in manu mea paululum mellis. Et ecce morior.
 Et ait Saul. Hoc faciat michi deus. et hoc addit. quia
 morte morietur ionathan. Dixit quoque populus ad saul. Ergo
 ne ionatham morietur. Qui fecit salutem hanc magnam
 in israhel. Hoc nequeas. Quia dicitur. si ceciderit capillus
 de capite eius in terram. quia cum deo operatus est. Hec
 audierunt ergo populus ionatham ut non moreretur. Reces-
 sit quoque saul. Nec persecutus est philistinum. Porro philistini
 abierunt in loca sua. Et Saul confirmato regno
 super israel. pugnabat per armatum adversum omnes in-
 micos eius. et contra moab et filios ammon. et edom
 et reges boba. et philisteos. Et quocumque se vertebat
 superabat. Congregato quoque exercitu. percussit amalec
 et eruit israel de manu vastatorum eius. Fecerunt
 autem filii saul. Ionathas et lefna. et melchisua. Ro-
 ma. Duaz filiarum eius. Romen primogenita. merob
 et nom. minoris. michol. Et nomine uxoris saul.
 achinoen filia achinaias. Et nomina principum mi-
 liae eius. Abner filius nabi. patruelis saul. Doxo
 Cys. fuerat pater saul. Et ner pater abner
 filius nabiel. et

Erat autem bellum potens adversum philisteos omnibus ru
 diebus Saul. Nam quemcumque viderat Saul virum forte
 et aptum ad bellum sociabat cum sibi. Et dixit Samuel
 ad Saul. Me misit dominus ut ungerem te in regem super populum eius
 israel. Nunc ergo audi vocem domini. Hec dicit dominus exercituum
 deus israel. Quicumque fecit amalech israel. quod restat ei
 in via cum ascenderet de egypto. Nunc igitur vade et
 percutite amalech et demolite universa eius. et non parcas ei
 et non concupiscas ipsius aliquid. Sed interfice a viro usque
 ad mulierem. et puellum atque lactantem. bouem et onem.
 camelum et asinum. Precepit itaque Saul populo. Et factum
 fuit eorum quod agnoscebat dominus milia pedum et decem
 milia virorum. Unda cumque remisset Saul ad civitatem
 amalech. tetendit insidias in torrente. Dixit quoque Saul
 Cuneo. Abscede. atque distcede. ab amalech. Ne forte
 in volueris te cum eis. Tu enim fecisti misericordias tuis
 omnibus filiis israel. cum ascenderent de egypto. Et recessit
 Cuneus de medio amalech. percussit quoque Saul amalech
 ab extrema donec veniret ad eam que est e regione egypti
 et apprehendit agnos regum amalech. vinum. Omne autem
 vigne interfectum in ore gladii. pariter Saul et populus
 agnos. et optimis partibus omnium et armamentorum et
 vestibus. et armentis. et universis que pulchra erant non
 luerunt dissipare ea. Quicquid vero vile fuit et reprobum
 hoc demoliti sunt. Factum est autem verbum domini ad
 Samuel dicens. Penitet me quod constitui Saul regem.
 Quia dereliquit me et verba mea. Opere vero implevit
 Contristatus quoque est Samuel et clamavit ad dominum tota
 nocte. Cumque de nocte surrexisset. Samuel ut iret ad Sa-
 ul mane. Nuntiavit ei Samuel. eo quod remisset Saul in
 in carmelum et erexit ibi altarem triumphalem et
 reversus transisset. Descendisset quoque in galgala. Venit ergo
 Samuel ad Saul. et Saul offeredit holocaustum. Somno
 denique perdidit que attulerat ex amalech. Et tunc remisset

Sammuel ad Saul dixit ei Saul benedictus tu dno mps
in vbm dnu Dixit qz Sammel Et que est hec vox qm
que resonat in auribz meis et armetoz qm ego audio Et
ait Saul De amaleth adduxerit ea peperit em plms
melioribz omnibz et armet vt imolarent dno deo tuo
tuo reliqua vero occidimz Ait aut Sammel ad Saul
Sine me et iudicabo tibi Que locutq sit dñs ad me not
Dixit qz ei loquere Et ait Sammel Nunc cu primus
esses in oculis tuis caput in tribubz israh factus es
Dixit qz te dñs in regem super israh emisit te dñs in regem
et ait Wade et interfice ptozes amaleth et pugnabis co
eos vsq ad interitones eoz Quare go no audisa vocem
dñi s versus ad pcedm es et fecisti malum in oculis
dñi Et ait Saul ad Sammelem immo audim vocem
dñi et ambulam in via per qua misit me dñs et adduxi
agag regem amaleth et amaleth interfeci Inuit aut
plms de pda oner et bones pnuas eoz que resu snt
vt imolet dno deo suo in galgalis Et ait Sammel:
Nunquid vlt dñs holocausta aut victimas et no potius
vt obediatu voti dñi Melior est em obedien qm victim
et auscultare magis qm offerre adipem arietum Qm q
peccatu ariolandi e repugnare et q scilicet ydolatrie
nolle adquestere Pro eo go quod abiecasti smonez dñi
Abiecit te dñs ne sis rex Dixit qz Saul ad Sammelem
peccavi qma pñaricato sum smone dñi et verba tua imo
plm et obediens voti eoz s nunc porta queso petm
mieu et revertere mecu vt adorem dominum Et ait
Sammuel ad Saul Non reuertar tecu quia peccasti smone
dñi et pñcit te dñs ne sis rex isrl Et comissus est Sa
mmel vt abiret Ille aut apprehendit sumptatez pallii
eius que scissa est Et ait ad eum Sammel Scit dñs
regem israh a te hodie et tradidit illud pximo tuo me
liori te Porro triumphator non pñet in israh et penitu
Sine uo flectetur Neq em homo est vt agat penitentia

De ille ait. petam qz mē honorā me coram senioribus
 p̄li. et coram israel. Et reuertere metū vt adorem dñm
 dñm tuū. Reuersus ergo samuel sc̄tus est saulem
 et adorauit saul dñm. Dixit qz samuel adduxit ad
 me agag regem amaleth et oblatus est ei agag yugum
 suū. Et dixit agag. Sicane separā amara mōrē et
 dixit samuel. Sicut fuit absqz liberis mulieres gladi
 tus. sic absqz liberis inter mulieres erit mater tua
 Et in frustra conatit eum samuel coram dñm in
 galgath. Abiit aut samuel in ramatha. Saul vero
 ascendit in domū suā in gabaa. Et non vidit sa
 mul vltra saul vsqz ad diem mortis sue verum
 tamen lugebat samuel saul. qm̄ p̄miserat dñm q
 constitueret regem saul super israel. Dixit qz rvi

Dixit qz dñs ad samuelem. Vsqz quo tu luges.
 Saul. Cū ego proiecerim eum. ne regnet
 sup̄ isrl. Imple cornu tuū oleo et veni vt mi
 ram te ad ysai bethleem. Propedi em̄ in filiis ei
 m̄m regem. Et ait samuel. Quō vadam. Audiet
 em̄ saul et interficiet me. Et ait dñs. Vitulum de ar
 mēto tolles in manu tua et dices. Ad immolandum dñs
 veni. Et vocabis ysai ad victimam. et ego ostendā
 tibi quid facies. Et vires quācumqz monstrauero tibi
 fecit ergo samuel. Sicut locutus est dñs ei. Venit qz
 em̄ bethleem et mirati sunt seniores ciuitatis occurrentes
 ei. Dixerunt qz. pacificus ne est ingressus tuus. Et ait
 pacificus ad immolandum dñm veni. Sanctificamur et
 venite metum vt immolem. Sanctificauit ergo ysai et
 filios eius. Et vocauit eos ad sacrificiū. Cūqz ingres
 si essent. Vidit eliab et ait. Num coram dñm est christu
 s. Et dixit dñs ad samuelem. Ne respicias vultum
 eius. neqz altitudinē stature eius. Qm̄ abici eum. Et
 iuxta intuitū hominis iudico homo em̄ videt ea que
 p̄tuler. Dñs aut intuetur cor. Et vocauit ysai aminadab rvi

et regis dñi et p̄li
 qui inspectores et coram ip̄o
 intelligit in omni qd
 agis inspectore cordis q
 p̄tē hīc placuit quicquid
 vult illi placare facit nō
 dimittit p̄ā ip̄m p̄o
 agis et qm̄ summo sit
 p̄miserat qm̄ hūc dñs
 rupta euangelit

Congregantes vero philistini agmina sua in bellum xviii
conuenerunt in socoth-banath et castrametati sunt.
Inter socoth et azetha in finibus domini. Porro
saul et viri israel congregati sunt: uenerunt in ualle
tebuth et direxerunt aciem ad pugnam cum con-
tibus philistinum. Et philistini stabant super montem ex parte hac
et israel stabat super montem ex altera parte. Vallis quoque erat
inter eos. Et egre factus est vir spiritus de castris philistinorum
cum nomine goliath de gentibus altitudinis sex cubitorum et
palmo. Et cassis creta super caput eius et lorica hamata
induebat. Porro pondus lance eius quingenti milia
siclorum erat et cuneis hebreis habebat in umeris: et
cuspis creta tegebat humeros eius. Hastam autem haste
eius erat quasi liciatorum terentium. Ipsi autem ferrum haste
eius sexcentos siclos habebat ferri et azingere eius ante
debat eum. Stans quoque clamabat aduersus praesentem
israel et dicebat eis:quare uenistis parati ad prelium
cum? quid ego non sum philistenus et uos sumi saul. Elige
te ex nobis uirum et descendat ad singulare certamen.
Si uicerit pugnam mecum: praestent me cunctis
uobis sumi. Si autem ego ualuerim et uicerim eum: uos sumi
eritis et serui nobis. Et dicebat philistenus: Ego expro-
biam agmina israelis hodie. Date mihi uirum et uicam
meam singulare certamen. Audiens autem saul et omnes
israelite sermones philistei humiliter: et timebant:
et metuebant nimis. Dauid autem erat filius uiri ephra-
tai de quo super dictum est de bethleem iuda: cui erat na-
me isai. Cui habebat octo filios: et erat vir in diebus
saul senex et grandem in inter viros: abierunt autem tres
filij eius maiores post saul ad bellum: et hec nomina sunt fi-
liorum eius qui precesserunt ad bellum. Eliab primogenitus
eius. Abinadab secundus. Et tertius. Et quoniam Dauid autem erat
minimus. Tribus ergo maioribus secutus saulem abiit.
Dauid et reuersus est a saule ut pasceret gregem patris sui.

in bethleem. Procebat vero philistens mane et vespere et per
quadraginta dies. Dixit autem Isay ad dauid filium suum accipe fr
truncus tuus et decem panes istos et decem m
ad fratres tuos et decem formellas casei has de ferres ad trib
num et fratres tuos visitabis si recte agant et cum quibus ordina
sunt disce. Saul autem et illi omnes filii israhel in valle terebinti
pugnabant adversus philistinum. Surrexit itaque dauid mane
et commisit gregem custodi et emissus abiit sicut prepa
e. et venit ad locum magdala et ad exercitum qui exierat
ad pugnam vociferatus erat in certamine. Direxerunt enim an
israhel et philistinum ex adverso fuerunt ipsi. Dereliquens ergo
dauid vasa que attulerat sub manu custodis ad sartinas. Ven
it ad locum certaminis et interrogabat si omnia recte agerentur cum
fratres suos. Cumque hinc ille loqueretur eis apparuit vir ille spu
ritus ascendens goliath nomine philistens de castris
philistinorum et loquente eo hec erant verba audivit dauid. Qu
ant israhelites cum viderent virum fugerit a facie eius timens
eum valde. Et dixit unusquisque de israhel. Num vidisti
virum hunc qui ascendit. Ad exprobandum enim israhel. Ape
dit. Virum ergo qui percussit eum. Dabit rex dimens magni
et filium suum dabit ei et domum patris eius faciet absque
dolo in israhel. Et ait dauid ad viros qui secum stabant dicens
Quid dabitur viro qui percussit philistinum hunc et tulit ab
ipsum de castris. Quis est hic philistenus mercenarius. Qui
exprobat aures dei montis. Respondebat autem ei plius eundem
simone dicens hec dabitur viro qui percussit eum. Et cum
audisset goliath frater eius maior loquente eo cum aliis
iratus est contra dauid et ait. Quare venisti et quare de
relinquisti paululas oves illas in deserto. Ego enim superbia
tuam et nequitiam cordis tui. Quia ut videres prelium de
scendisti. Et dixit dauid. Quid feci. Num non verbum est.
Et determinavit paululum ab eo ad alium. Dixitque eundem simonem
et respondit ei plius idem sicut prius. Audita sunt autem
verba que locutus est dauid. Et annuntiata in conspectu

Saul Ad quē annū fuisse adductus locutus est ei Non tonadat cor
annūm meo Ego finis tuis Vadam et pugnabo ad
versus philistēum Et ait Saul Ad david Non vales re
sistere philisteo isti nec pugnare ad versus enim quia puer
es hic aut vir bellator ab adolescentia suam dicit quod david
ad Saul pascebat finis tuis patris sui gregem et veni
erat leo vel vrsus tollebat quod anetes de medio gregis et
perquebat eos et perquebat eructantem de ore eorum et illi conser
gebant ad versus me et apprehendebam mentis eorum et fuisse
tabam interficiebam quod eos Nam et leones et vrsi mactati
ego finis tuis Erat igitur et philistens hic marumaph
quod vrsus creis Tunc vadam et auferam ocydam per
Tunc quis est iste philistens marumaphus cuius ausus est
maledicere exercitui dei vmentis Et ait David Dominus qui
eripuit me de ore leonis et de manu vrsi prope liberabit me
de manu philistei huius Dicit aut Saul ad david Vade et
dus tui sit Et movit Saul david vestimentis suis et imposuit
galeam cream super caput eius et vestivit eum lorica Attincto
quo david eius gladio super vestem suam cepit temptare si
aquatus possit mactare Non enim habet consuetudinem Dicit
quod david ad Saul Non possum sic mactare quia nec vrsu
habeo et deposuit eam et tulit baculum suum quem semper habebat
in manibus et elegit sibi quinque lapidissimos la
pides de torrente et misit eos in peram pastorem quem ha
bebat secum et fundam manu tulit et pressit ad versus
philistēum Tunc aut philistens mactans et appropinque
ad versus david et armiger eius ante eum Tunc
inspexit philistens et vidit david desuper enim erat
eum adolescens rufus et pulchri aspectu Et dixit phi
listens ad david Tunc ego tamen sum Et tu venis
ad me cum baculo et maledixit philistens david in dñs
suis Dicit quod ad david veni ad me et dabo carnes tu
as volatilibus celi et bestis tere Dicit aut david ad phi
listēum Tu venis ad me in gladio et hasta et clipeo Ego

ante rem ad te in nomine domini exercituum dei agniti
 israel. Quibus exprobrasti hodie et dabit te dominus in man
 mea et percutiam te et auferam caput tuum a te. Et dicit
 cadaveri castrorum philistinum hodie volatilibus celi et besti
 fre et fiat omnis terra. Quia est dominus dominus in israel. Et non erit
 vniuersa ecclesia hec ignota non in gladio nec in hasta salua
 dominus spiritus enim est bellum et tradet vos in manus nostras.
 Cum ergo surrexisset philistens et venisset appropinquare et con
 tendere cum dauid. Festinavit dauid et cucurrit ad pugnam exaduerso
 philistei et misit manum suam in petra tulitque vnum lap
 idem et funda iecit circumducens et percussit philisteam in fi
 te et in frons eius lapis in fronte eius et cecidit in facie sua
 super terram. Prevaluit ergo dauid aduersus philisteam in funda
 et lapide percussitque philisteam interfectum. Cumque cla
 deret non haberet in manu dauid. Cucurrit et fecit super phi
 listeam et tulit gladium eius et adduxit de vagina sua et
 interfecit eum. Percussitque caput eius. Videntes autem philisti
 i et mortui esset fortissimus eorum fugerunt. Et confusa
 tes viri israel et iuda reversi sunt et persecuti sunt philis
 teos usque dum venirent in vallem et usque ad portas dabi
 ron. Cecideruntque vulnerati de philistinis in via saron
 et usque ad geth et usque ad tharon. Et revertentes filii
 israel postquam persecuti fuerant philisteos in reversum ca
 vorum et summis autem dauid caput philistei attulit
 illud in armum arma vero eius posuit in tabernaculo
 suo. Eo autem tempore quo viderat saul dauid egredie
 tes contra philisteam aut ad abner principem milicie sue de
 qua saule descendit hic adolescens abner. Dixitque abner
 Vnde anima tua rex. Si nomen est aut rex. Interroga
 tu tuus filius sit iste puer. Cumque regressus esset dauid
 passus philisteo Tulit enim abner et introduxit eum coram
 saule caput philistei in manu. Et ait ad eum saul.
 De qua progenie es. Adolescens. Dixitque dauid.
 Filius sum tui isay bethleemite ego sum et.

Factum est. tū q̄d p̄p̄ loq̄ ad saul ammaſſonathie
 colligata eſt amme dauid Et dilexit eū ſonathas ſi
 ammaſſonatham ſonathem ſaul in die illa et nō acceſſit
 ei ut reuerteret̃ in domū patris ſui. Invenit aut̃ ſona
 thas et dauid ſonathas Diligebat em̃ em̃ q̄ ammaſſonath
 ſonatham expoliavit ſe ſonathas tunicam qua erat veſtitus
 et dedit eam dauid et reliqua veſtimēta ſua vſq̄ ad gla
 diū et arcū ſuū et vſq̄ ad balteū Egrediebatur quoq̄ dauid
 ad omnia quecumq̄ miſiſſi em̃ ſaul et prudenter agebat
 poſuit q̄ em̃ ſaul ſuper viros belli. et acceptus erat in
 oculis vniūſi p̄p̄. maxime q̄ in conſpectu famulorū ſaul
 porro tū reuerteretur p̄uſſo philiſteo dauid et ferret capti
 uos in iheruſalem Egreſſe ſunt mulieres de vniūſis urbibz
 iſrael cantantes choros q̄ dicentes in occurſum ſaul
 regis in tympanis kine et in ſistris et p̄uicabant mulieres
 audientes atq̄ dicentes p̄uſſit ſaul mille et dauid dēcē mi
 lia. Quatuor eſt aut̃ ſaul nimis et diſplicuit moribus ei
 iſte ſonathas Dicit q̄ Dederunt dauid dēcē milia et mille
 Dederunt mille quid ei ſuper eſt niſi ſolum regnū Non erat
 ergo oculus ſaul aſpicere dauid a die illa et deinceps
 poſt diem aut̃ alterum inuaſit ſpūs dei malus ſaul
 et p̄phetabat in medio domū ſue dauid aut̃ pſallēbat man
 ſua ſicut per ſingulos dies Tenebat q̄ ſaul lanceas et
 miſit eum putans q̄ offeſſe poſſet dauid cū pariete Et deti
 nant dauid a facie eius ſc̄d̄ et tenebat ſaul dauid eo q̄ eſſet
 dñs ann eo et aſe reſeſſet ammonit ergo em̃ ſaul aſe
 et ſcit em̃ tribum ſuper mille viros et egrediebatur et
 intrabat in conſpectu p̄p̄. In omnibz quoq̄ vrbz ſuis dauid
 prudenter agebat et dñs erat cum eo. Vidit itaq̄ ſaul q̄
 prudens eſſet nimis et cepit tunc Omnis aut̃ iſrael et
 iuda Diligebat dauid Ipſe em̃ egrediebatur ante eos
 Dixit aut̃ ſaul ad dauid Ecce filia mea maior meret
 apam dabo tibi uxorem tantūm eſto vir fortis et p̄liare
 bella domi ſaul aut̃ reputabat dicens Non ſit maritus mei

in eo si sit super eum manus philistinorum. Aut autem dauid ad
 Saul. Quis ego sum aut que est vita mea. aut cognatio patris
 mei israel ut faciam gener regis. Factum est autem tempus
 cum deberet adari merob filia Saul dauid dux e Hadriel
 molatrite vxor. Dilexit autem merob filiam Saul alteram
 dauid. et nuntiata est Saul. et placuit ei. Dixit quod Saul.
 Dabo eum illi ut fiat ei in scandalum. et sit super eum manus
 philistinorum. Dixit ergo Saul ad dauid. Induabunt reges ve
 nez meus es hodie. et mandauit Saul suis suis loquuntur
 ad dauid etiam me dicentes. Ecce places regi. et omnes sui
 eius diligunt te. Time ergo esto gener regis. Et locuti sunt
 sui Saul in auribus dauid. omnia verba hec. Et ait dauid.
 Numquam parum nobis videtur generum esse regis. Ego autem sum
 vir pauper et tenuis. Et renuntiauerunt sui Saul dicentes.
 huiusmodi verba locutus est dauid. Dixit autem Saul. Sic
 loquuntur ad dauid. Non habet nunc rex sponsalia. nisi tantum rem
 pnia philistinorum ut fiat vno de multis regibus. Porro sui
 cogitabat tradere dauid in manus philistinorum. Cumque
 renuntiassent sui verba que dixit placuit finem in oculis
 dauid ut fieret gener regis. et per dies paucos. Emergens da
 uid abiit in achisaron cum viris qui cum eo erant. et
 pergit ex philistinorum ducibus viros. et attulit pnia aeri
 et annuenerunt ei regi ut esset gener regis. Dedit itaque
 ei Saul merob filiam suam vxorem. et vidit Saul. et in
 tellexit. quia dux esset cum dauid. merob autem filia Saul di
 ligebat eum. et Saul magis cepit timere dauid. Factusque
 Saul inimicus dauid. tunc diebus. Et egressi sunt principes
 philistinorum. de principio autem egressionis eorum. prudentibus
 se agebat dauid. quoniam omnes sui Saul. et celebre factum
 est nomen eius nimis.

xxx

Lentus est Saul adspiciendum filium suum et ad omnes
 suos suos ut occideret dauid. Porro Jonathan filius
 Saul diligebat valde dauid. et iudicauit Jonathan
 dauid dicens. Certe Saul per me non occidit te.

obscure te queso mane et manebis clam et absconderis Ego autem
ingrediens stabo in praesepe meum in agro ubi cumque fueris Et ego
loquar de te ad praesepe meum et quaecumque videro nuntiabo tibi
locutus est autem Jonathan de dauid bona ad saul praesepe suum dicens
quod ad eum Sic precor rex in praesepe tuum dauid quia non praecurrit
tibi et opera eius bona sunt valde tibi et posuit animam
suam in manu sua et percussit philistinum et fecit dominus salutare
magnum universo israel David et letatus es et nunc ergo
petas in sanguine innocuo interficere dauid quia etiam
culpa Quod cum audisset saul placatus voce Jonathan inquit
vinit dominus Quia non occidetur Vocavit itaque Jonathan
dauid et induxit eum omnia verba haec Et introduxit jona-
thas dauid ad saul et fuit ante eum sicut fuerat heret et
indignatus motum est autem rursum bellum et egressus
dauid pugnavit adversus philistinum percussitque eos pla-
ga magna et fugerunt a facie eius Et factus spiritus domini
malus in saul sedebat autem saul in domo sua et tenebat
lanceam porro dauid psallebat citharam manu sua deus
quod est saul confingere lancea dauid in pariete et declinavit
dauid a facie saul lancea autem casside velut placata est in pa-
rietem et dauid fugit et salvatus est nocte illa misit ergo
saul satellites suos Nocte in domum dauid dauid ut in-
scuderent eum et interficeretur mane Quod cum audivisset
dauid mittit rex sua dicens Nisi salvaveris te nocte
haec tras morieris Deposuit enim per fenestram porro
ille abiit et aufugit atque salvatus est Et abiit autem mi-
chol scituus et posuit eum super lectum et pelles pilosam ca-
prae posuit ad caput eius et operuit eum vestimentis misit
autem saul apparatus qui raperent dauid Et respondit
est quod egrotaret Rursumque misit saul milites ut viderent
dauid dicens Offerte enim ad me in lecto ut occidatur
Cumque venissent milites invenit eum simulatum super
lectum et pelles caprae ad caput eius Dicit quod saul ad
nichol Quare sic illisisti michi et dimisisti in manum meam

tua faciam tibi. Dicit autem dauid ad ionatham Ecce calesce-
runt in crastino. et ego ex more sedere solampta regem aduersus
dum dimitte go me ut abscondar in agro usque ad usum diei
tercie. Si respiciens requisierit me pater tuus in diebus ei Regat
me dauid ut uerit reserter in bethleem ciuitate suam quia uir
tunc solempnes ubi sunt vniuersis contribulibus eius. Si dixerit
bene pax erit suo tuo sin ante fuerit iratus. facio quia co-
pleta est malicia eius. fac go misericordiam in finem tuum
quia fedus domini me famulum tuum tecum iure fecisti. Tunc
interfice et ad patrem tuum ne introducas me. Et ait ionathas
absit hoc a te. Neque enim fieri potest. ut si recte cognoueris con-
fictum esse patris mei maliciam contra te. non amittam te.
Respondit quoque dauid ad ionatham. Quis remanebit michi.
Si quid forte responderit tibi pater tuus dicit. Et ait iona-
thas ad dauid. Veni egrediamur in agrum. Cumque exisset
ambo in agrum. Ait ionathas ad dauid. Domine deus
israhel. si inuestigaueris finem patris mei in crastino responde
et aliquid boni fuerit super dauid. et non statim misero-
ad te et notum tibi facerem. Hoc faciat deus ionathas et hoc
augeat. Si autem profuerint patris mei malicia ad usum te
reuelabo aures tuas. et dimittam te ut vadas in pace. et sit
dominus tecum sicut fuit cum patre meo. Et si videro facies meam
misericordiam domini. si vero mortuus fueris. non auferas
misericordiam tuam a domo mea usque in sempiternum. Aut si
non facies. Quia cum eradicauit dominus inimicos dauid vniuersos
de terra auferat ionatham de domo sua. et requirat dominus de manu
inimicorum dauid. Percepit go ionatham fedus cum domo dauid
et requisivit dominus de manu inimicorum dauid. et addidit ionathas
decurare dauid eo quod diliget eum. sicut enim amabat suum ita
diligebat eum. Dicit quoque ad eum ionathas. Quas kalende
sunt et requirit. Requiritur enim sessio usque pendie. Descen-
des go festinus et venies in locum ubi telandus es in die. quia
quia operari licet et sedebis iuxta lapidem cum nomine est es.
Et ego tres sagittas mittam iuxta eum. et iactas quod exeres me.

ad signum mittam quoque et puerum dicens vade et asser in
 sagittas. Si dixerit pueri Ecce sagitte iuxta te sunt tolle ea
 Tu veni ad me quia pax tibi est et nihil est mali prout dicitur
 Si autem sic locutus fuerit pueri Ecce sagitte iuxta te sunt va-
 de in pace. Quia dimisit te dominus. De verbo autem quod locutus fu-
 erit ego et ecce sic dicitur nunc me et te usque in sempiternum. Ab-
 stonditus est ergo david magis et venerunt kalende et
 sedit rex ad comedendum panem. Cumque sedisset rex in kama-
 dram suam secundum consuetudinem que erat iuxta parietem. Su-
 rexit jonathan et sedit abuer ex latere saul vacuus quod appa-
 runt locutus david et non est locutus saul quicquam in die illa.
 Cogitabat enim quod forte accideret ei ut non esset mundus nec
 non purificatus. Cumque illuxisset dies secunda post kalendas iux-
 tum vacuum apparuit locus david. Dixitque saul ad iona-
 than filium suum. Cur non venit filius isai nec heri nec ho-
 die ad descendendum. Et respondit jonathan saul. Rogavit
 me dominus ut iret in bethleem et ait dimitte me quia sa-
 crificium solenne est in civitate mea et unus de fratribus
 meis accessit me. Hinc quod si inveniri gravem in oculis
 tuis vadam cito et videbo faciem meam. Ob hoc confusum non
 venit ad mensam regis. Quotus autem saul adisus jona-
 than. Dixit ei fili mulieris. Vrum vides rapientis regem
 uxorem quia diligis filium isai in confusione tua et in
 in confusione invenies matrem tuam. Omnes enim dies
 quibus filius isai vixit super thronum non stabilis est tu nec
 regnum tuum. Quareque iam nunc mitte et adduc enim ad
 me quia filius mortis est. Respondens jonathan saul
 patri suo et ait. Quare morietur quid fecit. Et arripuit
 saul lanceam ut percuteret eum. Et intellexit jonathan quod
 defunctum esset a patre suo ut interficeret david. Surrexit
 ergo jonathas a mensa in ira furoris et non comedit in
 die kalendarum sed panem. Contristatus est enim super da-
 vid eo quod confunderet eum pro suis. Cumque illuxisset ma-
 mane venit jonathan magnum iuxta placatum david.

et puer puerulus cum eo. Et ait ad puerum suum Vade et affer mihi
 sagittas quas ego iacio. Cumque puer rueritque uenit alia sagit-
 ta trans puerum. Venit itaque puer ad locum latuli quod miserat
 ionathas et clamauit ionathas per tergum pueri et ait. Ecce
 ibi est sagitta pro te. Clamauit quoque in ionathas per tergum
 pueri dicens. Festina velociter ne steteris. collegit autem puer
 ionathae sagittas et attulit ad dominum suum et quid ageretur
 penitus ignorabat. Tantum enim ionathas et dauid rem
 nouerant. Dedit igitur ionathas arma sua puero et dixit
 ei. Vade et defer in ciuitatem. Cumque abiisset puer surrexit
 dauid de loco qui uergebat ad auserum et cecidit puer in
 mram adducit faciem et osculantes se altitum fleuerunt
 penitus. Dauid autem amplius dixit. Gosonathas dauid
 vade in pace. Quicunque inuenerit ambo in nomine domini
 dicentes. Dominus sit inter me et te. et inter semen meum et se-
 men tuum usque in sempiternum. Et surrexit et abiit. Et dona-
 thas ingressus est ciuitatem. XXI

Uenit autem dauid in nocte ad abimelech sacerdotem
 et obstupuit abimelech eo quod uenisset dauid et sur-
 rexit ex uiam et dixit ei. Quare tu solus et nullo
 est tecum. Ait autem dauid ad abimelech sacerdotem. Rex precepit
 michi sermone et dixit. Remo facit rem propter quod amicus meus
 es et in diebus tuis precepta dederunt tui et et prius quodam militem
 et illum locum. Hunc igitur signum habes ad manum vel quicquid panes
 da michi aut quicquid inuenies. Et respondens sacerdos dauid
 ait ei. Non habes panes laicos ad manum sed tantum panes sancti
 si mundi sunt pueri maxime a mulieribus manducet
 Et respondit dauid sacerdoti et dixit ei. Et quid si de mulie-
 ribus agitur. Quicquid uos ab heri et in diebus quibus egre-
 dibamur et fuerunt uasa pueroz sancta. Porro uasa
 polluta sunt. Sed ipse hodie sanctificabitur in uasis. Dedit ergo
 ei sacerdos sanctificatum panem. Regem enim erat ibi panes
 nisi panes tantum propositus qui sublatis fuerant a facie
 domini ut puerentur panes calidi. Erat autem ibi uir quidam

De finis saul in die illa intus in tabernaculo domi et nomine
 eius doctus yonucens potentissimus pastor saul dicit autem
 in ad abythelens Si hies ad manum hastam aut gladiu quia
 gladiu meum et arma mea non tui metu. Hinc enim regis regis
 me Et dicit sacerdos Gladius ecce hic goliath philisti quoniam
 percussit in valle thebenti est in volutis pallio per epistola
 istu vis tollere tolle neque enim est alius hic absque Et ait da
 uid non est alius hinc similis damuchi en Surrexit itaque dauid
 et fugit in die illa a facie saul Et venit ad achis regem
 geth Dixeruntque ei filii achis tu vidisset dauid Regis
 non iste est dauid rex hebre ista Nonne hinc cantabant per
 theros dicentes percussit saul mille et dauid decem milia
 posuit autem dauid finones istos in corde suo et extinxit
 valde a facie achis regis geth et minuitavit os suum cor
 eis et cons. collabebat inter manus eorum et impungebat
 in ostia porte Defluebantque salivae eius in barbam
 Et ait achis ad suos suos vidistis homines insamignare
 adduxistis enim ad me an desunt nobis finones ipse inno
 dixistis istum ut fureret me pite Dimittite illum hinc
 ne ingrediat in domum meam Abiit ergo in die dauid et fugit
 in speluncam in adollant 25

vi **Q**uod cum audissent filii eius et omnes domus pa
 tris eius descendit ad eum illuc et conuerunt
 ad eum omnes qui erant in angustia constituti et
 oppressi alieno et amaro animo Et factus est cor primus
 fueruntque cum eo quasi quadringenti viri et perfectus est da
 uid in die in maspha que est in moab Et dicit ad regem mo
 ab Meaueat oro per meum et mater mea rogatum do
 nec sciam quid faciet michi deus Et reliquit eos ante
 faciem regis moab Manseruntque apud eum octidie
 quibus dauid fugit in presidio Dicitque Baad propheta ad
 dauid Noli manere in presidio proficiscere et vade in tra
 mda Et perfectus est dauid venit in saltum arctis Et
 auduit saul Et apparisset dauid et viri qui erant cum

Saul autē cum maneret in gabaa et esset in nemore quā ē in ra-
ma hastam manu tenens. Cuncti quē suū eius instarent cum
aut ad suos suos cum assistebant ei audire me nūc filij genu-
-tunc omibz vobis dabit filius isai agros et vineas et vineas
vos faciet tribunos et centuriones. Cum quirasset omnes adver-
sum me et nō ē qui michi remittat maxime tu et filius meus
inperit sedus cum filio isai. Non est qui vicem meam daret ex
vobis neque qui admittet michi eo quod suscitavit filius meus
suū meum adversum me insidiantes michi usque hodie. Responde-
runt docti iudicantes cum assistebat et erat puer et erat pater
meus saul. Vidi inquit filium isai in vobis apud abime-
lech filium acitop sacerdotis. Cum consuluit pro eo domi et aba-
ia dedit ei. Et et gladium goliath philistei dedit illi. Misit
ergo rex ad accersendum abimelech filium acitob et omnes
domi patris eius sacerdotes qui erant in vobis. Cum venerunt
dimissi ad regem et ait saul ad abimelech. Audi fili acitob
cum videret pater suum domi. Dixit quod ad eum saul. Quare co-
nversus adversum me tu et filius isai et dedit ei panes
et gladium et consulisti pro eo domi ut consurgeret ad versum
me insidiator usque hodie permanens. Respondens aut abime-
lech regi ait. Et quis nominis filius tuus sicut domus fidelis
et gener regis et pater ad uxorem tuam et gloriosus in
domo tua. Num hodie cepi consulere domi pro eo. Absit hoc
a me ne suspicetur rex ad versum me suū suū remittentem
in vniuersa domo patris mei. Non enim scit filius tuus
quicquam super hoc negotio vel modicum vel grande. Dixit
quod rex. Morde moriel abimelech. Tu et omnes domus
patris tui. Et ait rex emissariis qui circumstabant eum. Con-
uertimini et interficite sacerdotes domi. Nam manus eorum
cum dauid est. Scientes quod fugisset et nō iudicauerunt
michi. Noluerunt aut suū regē extendere manū suā
in sacerdotes domi. Et ait ad docti. Convertere tu et ir-
ue in sacerdotes domi. Conuersus quod docti iudicantes et
irruit in sacerdotes et trucidavit inde illa lxxxv viros.

vestitos ephor lino Robe aut tunicate sacerdotu passit
more gladii viros et mulieres. pmllos et lactantes bonez
et asinu et onoz more gladii. Enadus aut vms filius ab
melech filij acitob au9 nom erat abijathar fignit ad dm
et annunciat ei q occidit Saul sacerdotis domi. Et ait
dauid ad abijathar. Stetbam em in die illa. Et cu ibi esset
doct9 ydumens pculdubio annunciet Sauli. Ego sum
rens dm annuaz patris tuimane mecu ne timeas. Si qui
quesierit annuaz meaz queret et tuas mecu q finabur.

xxiii. **E**t annunciant dauid dicentes. Ecce philistini
expugnant teila et diripiunt arcas. Consilium
autem dauid. Dnm dicens. Num vadam et pucias
philistios istos. Et ait dñs ad dauid. Vade et pucias philistios
et saluabis teila. Et dixerunt viri qui erant cu dauid ad
eum. Ecce nos hic in iudea consistentes timemus qñtoma
tis si ierimus in teila adversus agmina philistimozu.
Rursus qñ dauid consulit dñm. Qui respondens ait.
Surge vade in teilam. Ego em tradam philistios in ma
tua. Abijt qñ dauid et viri eius in teila. et pñit ad
uersum philistios et abegit munda corz. et pñit. Et pla
ga magna. et saluauit dauid habitatores teila. Porro
eo tempore quo fugerat abijathar filius abimelech ad
dauid in teila. ephoth scam hñs descenderat. Annunciat
est autem Saul qñ venisset dauid in teilam. Et ait.
Saul. Tradidit enim dens inimicus meas. Conclusus
qñ est introgressus urbem in qua porte et fenestre sunt. Et
cepit Saul omi pñlo vt ad pugnam descenderet in tei
lam. et obsideret dauid et viros eius. Qñ cum rescisset
dauid. quia pñisset ei saul clam malum. Dixit ad abijathar
sacerdotem applica ephoth. Et ait dauid. Sonne dñs ist
audiret fumam fums tunc. Et disponat saul venire ad
teila. vt eneizat urbem pñt me. si tradent me viri tei
le in manu eius. et si descendet saul sicut audiret fums
tunc dñe dñs ist. iudex suo me. Et ait dñs. descendet.

Dixit qz dauid si tradent vni Ceyle me et viros qui sunt mecum
in manu saul Et dixit domus tradent. Surrexit go dauid et veni-
ens qz sexcenta Et egressi de ceyle huc atqz illuc vagabantur inerti-
tiam. Nuntiatum qz est saul qz fugisset dauid de ceyle et saluatus esset. Cum
obrem dissimularet exire. Morabatur aut dauid in deserto in locis mu-
nissimis. firmissimis. Mansit qz in monte solitudinis ziphi in mo-
te optato. Querebat tamen enim saul amicum diebus. et no tradi-
dit enim deus in manus eius. Et vidit dauid vt querebat amicum
eius. pzo dauid erat in deserto ziphi in silua. Et surrexit ponathas
filius saul et abiit ad dauid in silua. Et confortauit manus ei
in deo. Dixit qz ei Ne timeas. Nam enim inueniet te manus saul pzo
mei. Et tu regnabis super israel. Et ego ero tibi sicut ped et saul pzo
mens fac hoc. percussit igit vterqz fedus coram domino. Mansitqz
dauid in silua. Ponathas aut reuersus est in domum suam. Ascendit
aut ziphi ad saul in gabaa dicentes. Nunc ecce dauid latitat
apud nos in locis tuisissimis. silue in colle archile. que e ad dexteram
deserti. Nunc ergo sicut desiderat anima tua. vt descendes. descende
Ihm aut erit vt tradam eum in manus regis. Dixit qz saul
Benedicti vos a domino quia dolistis vices. Abiite ergo et diligenter
spate et curiosius perate. Et considerate locum vbi sit pes eius
velociter. vel quis viderit eum vbi dixeris. Recogitat enim de me qz
quallide insidiet et. Considerate et videte omnia latibula eius in
quibz absconditur. et reuertimini ad me ad rem certam vt iuda
vobiscum. Et si car in finem se obstinuerit persequentur eum
in amictu iuda. Ad illi surgentes abierunt in ziphi ante saul.
Dauid aut et viri eius erant in deserto. maon in campestribus ad
dexteram iherusalem. Vnt go saul et socii eius. ad querendum
eum. Et nuntiatum est dauid. Statim qz descendit ad petram
et versabatur in deserto maon. Et cum audisset saul persequentur
est dauid in deserto maon. et ibat saul ad latum montis expte vna dauid
et et viri eius erat in latere montis expte altera. Vno dauid deprecabatur
se posse evadere a facie saul. Itaqz saul et viri eius in modum corone cu-
gebant dauid et viros eius vt caperent eos. Et initio venit ad
saul dicens. Festina et veni qm insidentur se philistinim super terram
hebreus est ergo saul desistens psequi dauid et perrexit.

xxiii A in occusum philistinorum per hoc vocauerunt locum illum.
 Ascendit ergo dauid inde petram dundentem
 et habitauit in locis tutissimis Engadi. Cumque reu-
 sus esset saul postquam persecutus esset philisteos. Cum-
 trauerunt ei dicentes. Ecce dauid in deserto est engadi. Assinues
 ergo saul tria milia electos viros ex omni israel prae-
 ad inuestigandum ad et viros eius super abruptissima petras
 que solis ibiobus pnie sunt. Et venit ad caulas omni que
 se offerebant vianti. Erat quod ibi spelunca quae inaccessus
 est saul ut purgaret ventrem porro dauid. Et vii ei
 in interiori parte spelunce latebant. Dixerunt enim dauid
 ad eum. Ecce dies de qua locutus est dominus ad te. Ego tradi-
 tui inimicum tuum. Ne facias ei secundum placuerit in oculis tuis.
 Surrexit ergo dauid. Et praedit oram clamidis saul
 silenter. Post hoc percussit dauid cor suum. Et quod abscondit.
 oram clamidis saul. Dicit quod ad viros suos. Pueri michi
 sit dominus. Ne faciam hanc rem domui meae pro domo. Et multa
 manu meam in eum. quoniam transgressus domum est. Vinit dominus quia
 nisi dominus pauperet eum aut dies eius venerit nec moriatur.
 aut descendens in phlo perierit. proprius michi sit dominus ut non
 mittam manu meam in christum domini. Et confregit dauid viros
 suos finibus istis. Et non permisit eis ut consurgerent in saul.
 Porro saul exurgens de spelunca pergebat recto itinere. Surrex-
 erunt et dauid post eum. Et egressus de spelunca clamauit post
 tertium saul dicens. Domine mi rex. Et respexit saul post-
 se. Et inclinavit se dauid pronus in terram adorauit. Dicit
 quod ad saul. Quare audis verba hominum loquentium. Dauid qui
 malum aduersum te. Ecce hodie viderunt oculi tui quod tradiderit
 te dominus in manu mea in spelunca. et cogitavi ut occiderem te.
 Quod peperit tibi oculus meus. Dixi enim. Non extendam manu
 meam in dominum meum. quia christus domini est. Quoniam potius
 per me vide et cognosce oram clamidis tue in manu mea. quoniam
 cum praedixi similitudinem clamidis tui. nolui extendere manu
 meam in te. Annuadite et vide. quoniam non est in manu mea
 malum neque iniquitas. neque peccatum in te. Tu autem insidias

anime mee ut auferas eam. Iudicet dñs inter me et te et relaxa
 me dñs ex te. Manus aut mea nō sit inter. Et in proverbio
 antiquo dicitur Ab impijs egredietur impietas. Manus q̄
 mea nō sit inter. Quem p̄sequeris rex iste. q̄m p̄sequeris et inter
 mortuū p̄sequeris et pulcritū vñm. Sit dñs iudex et induat
 inter me et te. Et videat et iudicet causam meam. Et eruet me
 de manu tua. Cum aut complisset David loquens hūc remor
 simones ad saul. Dixit saul. Numquid vox her est tua fili
 mi David. Et eleuauit saul vocē suā et fletit. Dixitq; ad
 David. Quis es tu es q̄m ego. Tu enī triumphasti in bona. Ego
 aut vidi tibi mala. Et tu iudicasti michi hodie q̄m feceris
 michi bona. Quid tradiderit me dñs in manu tua et nō
 occideris me. Quis enī tūm mīneret inimicū suū dñm
 ter enim in via bona. Et dñs reddat tibi vīssitudines hūc
 pro eo qd hodie operatus es in me. Et nūc scio q̄ certissime
 regnaturus sis et habiturus in manu tua regnū istū. Iura
 michi in dñm. ne deleas semē meum p̄ me neq; auferas
 nomē meum de domo patris mei. Et mirant David saul
 abiit q̄ saul in domū suā. Et David et viri eius ascenderūt
 ad tutiora loca. xxv

Dominus est ante samuel. ad tutiora loca xxv
 Et congregatus est vñsus israel et plauerunt
 enim et sepeherunt enim in domo sua in ramatha.
 Confurgens q̄ David descendit in desertum pharan. Erat
 aut vir quispā in solitudine maon. Et possessio eius
 in carmelo. Et homo ille magnus nimis. Erant q̄ ei
 onces tria milia. et mille capre. Et accedit ut tonderet
 grex eius in carmelo. Nomen aut viri illius erat nabal
 et nomen vxoris eius abigail. Erat q̄ illa mulier p̄m
 dentissima et speciosa. porro vir eius durus et pessimus
 et maliciosus. Erat aut de genere taleph. Cum q̄ au
 disset David in deserto q̄ tonderet nabal gregem suū misit
 decem nuncios et dixit eis. Ascendite in carmelum et in
 venietis nabal. et salutabitis eum. ex nomine meo pacifice.
 et dicetis sicut fratribus meis. et tibi pax et dominū et
 omib; quetūq; habes sit pax. Andm q̄ tondent pastores

^{puer}
 tui qui erant nobiscum in camelo. Et in deserto nunquam eis
 molesti fuimus. Nec aliquando defuit eis quicquam de grege omni
 tempore quo fuerunt nobiscum in deserto. Interroga pueros
 tuos et indicabunt tibi. Nunce ergo inveniat pueri tui gratiam
 in oculis tuis. In die enim bona venimus ad te. Et domumque in
 venerat intus tua. Da fructus tuis et filio tuo david. Cum
 quod venissent pueri david locuti sunt ad nabal omnia verba
 haec et nomen david et siluerunt. Respondens autem nabal pueris
 david ait. Quis est david et quis est filius isai. Hodie in
 reuerunt sui qui fugiunt dominos suos. Tollam ergo panes
 meos et aquas meas et carnes porcorum que occidi consorcibus
 meis et dabo viris quos nescio unde sunt. Reuersi sunt itaque
 pueri ad david per viam suam et reuersi venerunt et in
 traierunt et omnia verba que dixerat nabal. Tunc david
 ait viris suis. Accingatur unusquisque gladio suo. Et accin
 ti sunt singuli gladio suo. Accinctus est et david cuspide suo.
 Et secuti sunt david quasi esset vir pueri. Ducenti reman
 serunt ad sartanas. Abigail autem uxori nabal immixtauit
 vinum de puris dicens. Ecce misit david nuntios ad te
 ut benedicerent domino nostro et aduersarius est eorum. Homines isti
 boni facti fuerunt nobis et non molesti. Nec quicquam acqui
 rit alium tempore quo sumus quiescent cum eis in deserto. Pro
 nuere erant nobis tam in nocte quam in die omnibus diebus.
 quibus panum apud ipsos greges. Et in obrem considera
 et interroga quid facies. Quia completa est malicia aduersum vir
 tum et aduersum domum tuam et ipse est filius belial. Ita
 ut nemo ei possit loqui. Festinavit igitur abigail. Et tulit
 ducentos panes et duos vitulos vini et quatuor arceos
 coctos et quatuor sata polente et centum ligaturas ve
 passe et ducentas massas carum et imposuit super
 asinos. Dixit quoque pueris suis. Praecedite me. Ecce ego pos
 terum sequar vos. Duo autem suo nabal non indicat.
 Cum ergo ascendisset asinum et descenderet ad radices montis
 david et viri eius descenderant in occursum eius.
 Quibus et illa occurrit. Et ait david. Vere frustra fuam.

omnia que humis erant in deserto et non perierit quicquam de aut
que ad eum pertinebant et rediit in Bethlehem in domum suam
Hec faciat deus in diebus illis et hec addat si reliquiere de eis
que ad eum pertinet usque mane. Mungentes ad parietem
Et cum autem vidisset Abigail dauid festinavit et descendit de
asino et praedit coram dauid super faciem suam et adoravit
super terram et cecidit ad pedes eius. Et dixit. In me sit dominus
eius iniquitas. Loquatur obsecro ancilla tua in auribus tuis
et audi verba famule tue. Ne ponat obsecro dominus meus rex
cor suum super virum istum inquam nabal quia secundum nomen suum
stultus est et est stulticia timore. Ego autem ancilla tua non redi
pueros tuos dominus enim quos transisti. Rursum ergo domine mihi vivit
dominus et vivit anima tua qui prohibuit te ne venires in sanguinem
neque et salvavit manum tuam tibi et non fuerit sicut nabal
nuntii tui et qui querunt dominum meum malum. Quia propter
susape benedictos hanc qui attulit ancilla tua tibi dominus meo
et da pueris tuis qui sequuntur te dominum meum rursus iniquita
tes famule tue faciens enim faciet dominus tibi domum meo domum
fidelem quia propter dominum dominum tuum propter. Malicia ergo non in
veniat in te omnibus diebus vite tue. Si enim surrexerit aliquis
de homine persequens te et querens animam tuam erit anima
domini mei custodita quia in fasciculo vincens apud dominum
domini tui. Porro anima mulieris tuae rotabitur quia in
petu et circulo funde. Cum ergo fecerit tibi dominus dominus meo
omnia que locutus est bona de te et confirmaverit te dominus
super istud non erit tibi hoc in singulum et in scrupulum
cordis domini meo quia effuderis sanguinem in noxam aut ipse
te vltius fueris. Et cum bene fecerit dominus dominus meo. Rex
daberis ancille tue et tu benefacies ei. Et ait dauid ad
Abigail. Benedictus dominus deus israel qui misit te hodie in
occursum meum et benedictum eloquium tuum. Et bene
dicta tu que prohibuisti me hodie ne veni ad sanguinem
et vltiscer me manu mea. Alioquin vivit dominus dominus
israel et qui prohibuit me ne malum facerem tibi nisi cito re
miseris in occursum meum non remansisset nabal usque ad hunc

matutina mungens ad parietem. Suscepit quoque david de manu eius omnia que attulerat ei dixitque ei Vade pacifice in domum tuam. Et ecce audivi vocem tuam et honoravi faciem tuam. Venit autem abigail ad nabal. Et ecce erat ei convivium in domo eius quoniam quoniam regis et cor nabal iocundum. Erat enim ebrius vinis. Et non indicavit ei verbum pusillum aut grande usque in mane. Diluculo autem cum digressus esset nabal indicavit ei uxoris sue verba hec. Et emortuus est cor eius infans et factus est quasi lapis. Cumque perisset decem dies percussit dominus nabal et mortuus est. Cum autem audisset david mortuum nabal ait. Benedictus dominus qui vindicavit tui obprobrium mei de manu nabal et famulum suum custodivit a malo. Ite malicia nabal reddidit dominus in caput eius. Misit ergo david et locutus est ad abigail ut sumeret eam sibi in uxorem. Et venerunt pueri david ad abigail in cazmeli. Et locuti sunt ad eam dicentes. David misit nos ad te ut accipiat te sibi in uxorem. Quae respondens adoravit prona miram et ait. Ecce famula tua sit in ancillam ut lauet pedes suorum domini mei. Et fecerunt. Et surrexit abigail et ascendit super asinum et quicunque pueri ierunt cum ea pedesque eius. Et secuta est nuntios david et facta est illi uxor. Et et agnoscere accepit david de rebecca et sunt utraque uxores eius. Saul autem dedit michol filiam suam uxorem david filiis suis laijs qui erat de gallim rex.

xxv

Et venerunt ziphei ad saul in gabaa dicentes. Ecce david absconditus est in colle achille que est ex adverso solitudinis. Et surrexit saul et descendit in desertum ziphi et cum eo tria milia virorum de electis israel ut quærerent david in deserto ziphi. Et tunc metatus est saul in gabaa achille que erat ex adverso solitudinis in via. David autem habitabat in deserto. Videns quod venisset saul per se in desertum misit exploratores et didicit quod venisset certissime. Et surrexit david et venit ad locum ubi erat saul. Cumque vidisset locum in quo dormiebat saul et abuerat filius nez princeps militie eius

et saulem dormientes in tentorio et reliqui vulgus per
artium eius. Aut dandum ad archimelech et hemi et abisai
filium saule frater iob dicens. Dominus descendet mecum ad
saul in castra. Dixitque abisai. Ego descendam tecum. Venit
ergo dandum et abisai ad perleam nocte et invenerunt saule iacentes
et dormientes in tentorio et hastam fixam in crani ad caput
eius abiecit aut et perleam dormientes in artium. Dixitque abisai
ad dandum. Concluserit deus hodie manum tuam in manibus eius. Hunc
ergo perfodiam eum lancea in terra semel et scito opus non
erit. Et dixit dandum ad abisai. Ne interficias eum dominus
extendet manum suam in christum domini et innotens erit.
Et dixit dandum. Vivit dominus quia nisi dominus precesserit eu
aut dies eius veniat ut moriatur aut in prelio desit
interierit propitius sit michi dominus ne extendam manum
meam in christum domini. Hunc igitur tolle hastam que est
ad caput eius et scutum aque et abeam. Tulit ergo
dandum hastam et scutum aque qui erat ad caput saule et
abiecit. Et non erat quisque qui videret intelligeret et vigi
laret sed omnes dormiebant quia sopor domini irrucrat super
eos. Cumque transisset dandum exadidit et fecisset in vertice
montis de longe et esset grande intervallum inter eos
clamavit dandum ad perleam et ad abiecit filium nez dicens. Non
ne respondebis abiecit et respondens abiecit ait. Dominus es tu
qui clamas et inquietas regem et ait dandum ad abiecit. Numquid
non vir tu es et quis alius similis tui in israel. Quare
quod non custodisti dominum tuum legem. Ingressus est enim miles
de turba ut interficeret regem dominum tuum. Non est bonum hoc
quod fecisti. Vivit dominus quia filii mortis estis vos qui non custo
ditis dominum vestrum christum domini. Hunc ergo vide ubi sit hasta
regis et ubi scutum aque qui erat ad caput eius. Ceguo
tunc ait saule vocem dandum et dixit. Numquid vox tua haec
est fili mi dandum. Et dandum ait. Vox mea domine mi rex. Et ait
dandum. Ob causam domini mei persequitur finem suum. Quid faci
ant quod est in manu mea malum. Hunc ergo audi oro
domine mi rex verba finis tui. Si dominus mutet te adversum me

odoretur sacrificium. Si autem filii hominum maledicti sunt in conspectu domini qui eiecerunt me hodie ut non habitem in hereditate domini dicentes vade super dyem alienum. Et nunc non effundatur sanguis meus in terra coram domino. Quia egressus est rex israel ut querat pulchrum virum sicut persequitur per dux in montibus et ait saul percuti. Beneverti mi fili david. Neququam enim ultra male tibi facias eo quod preciosa fuit anima mea in oculis tuis. Hodie apparet enim quod stulte egerim et ignoraverim multa nimis. Et respondens ait. Ecce hasta regis transeat viris de pueris regis et tollat eum. Dominus autem retribuatur vnicuique secundum iustitiam suam et fidem. Tradidit enim te dominus hodie in manibus meis et nolui levare manum meam in christum domini. Et sicut magnificata est anima tua hodie in oculis meis sic magnificetur anima mea in oculis domini et liberet me de omni angustia. Ait ergo saul ad david. Benedictus tu fili mi david et quidem faciens facies et potens poteris abire autem david in viam suam et saul reversus est in domum suam.

xxvii

Et ait david in corde suo aliquando incidam vna die in manibus saul. Nonne melius est ut fugiam et saluet in terra philistinorum ut desperet saul cesserit quia me querere in cunctis finibus israel. Fugiamus ergo manus eius. Et surrexit david et abiit ipse et sexcenti viri cum eo ad achis filium maog regem gethi et habitavit david cum achis in gethi ipse et viri eius et domus eius. David et due uxores eius achinoem yezraelites et abigail uxor nabal tameli. Et nuntiatus est saul quod fugisset david in gethi et non addidit ultra querere eum. Dixit autem david ad achis. Si inveniri gratiam in oculis tuis detur michi locus in vna regionis humilis ut habitem ibi. Cur enim manet finis tuus in civitate regis terram. Dedit itaque ei achis in die illa. Succleth propter quod causam facta est succleth requinda usque in diem hanc. Fuit autem numerus dierum qui habitavit david in regione philistinorum quatuor menses. Et ascendit david et viri eius et agebant predas de gethi et de gathi et de amalechitis. hij

Quare ergo insidians animis meis ut occideret Et nuntiavit ei
 saul in diebus illis dicens Vinit dominus quia non enimet tibi quicquam
 mali propter hoc venit. Dixit quoque ei mulier. Quem suscitavit
 tibi. Qui ait Samuel. Suscita michi. Cum autem audisset
 mulier Samuelis exclamavit voce magna et dixit ad
 saul. Quare impositi michi es cum saul. Dixit quoque ei rex
 Noli time. Quid vidisti. Et ait mulier ad saul. Deos vidi
 ascendentes de fra. Dixit quoque ei. Qualis est forma eius. Que
 ait. Vir senex ascendit et ipse anncto est pallio. Et intellexit
 saul quod Samuel esset. et inclinavit se super faciem suam in terram
 et adoravit. Dixit autem Samuel ad saul. Quare inquietasti
 steme ut suscitares. Et ait saul. Quare nimis. Respondit
 philistinum pugnat adversum me et deus recessit a me et
 exaudivit me noluit neque in manu philistinorum neque per somnia
 vocari. Vade ergo te ut ostenderes michi quid faciam. Et ait sam-
 uel. Quid interrogas me cum dominus recesserit a te. et transi-
 erit ad eumulum tuum. Faciat enim dominus sicut locutus est in me
 mea et sanget regnum de manu tua et dabit illud proximo
 tuo david. Quia non obedisti voci domini neque fecisti iram suam
 vocis eius in annis illis. Idcirco quod patens fecit tibi dominus. Hec
 et dabit tibi quod tuum in manu philistinorum. Quas autem tu et
 filii tui medium eritis. Et et castra ista tradet dominus in manu
 philistinorum. Statim quoque saul prout prius in frangit. extimuit
 in verba samuelis et voluit non erat in eo. Quia non
 comederat panem tota die illa. Contristatus enim erat. Et
 ingressa itaque mulier ad saul. Dixit quoque ad eum. Ecce obe-
 dunt ancilla tua voci tue. et posui ammam meam
 in manu tua. et audivi sermones tuos quos locutus
 es ad me. Nunc igitur et tu audi vocem ancille tue et
 ponas coram te buccellam panis ut comedens convale-
 scas. et possis iter agere. Qui respondit et ait. non co-
 medam. Coegerunt autem eum servi sui et mulier et ta-
 dem audita voce eorum surrexit de fra. et sedit super lectum
 mulier autem illa habebat vitulum pascualem in domo et
 festinavit et occidit eum. Tollens farinam misit eam et coxit

agmina et posuit ante saul et ante suos eius. Cumque com-
 disset surrexerunt et ambulauerunt per totas noctes illas.
 Congregata sunt ergo universa agmina philistinorum
 in aseton et isai castrametatus super fontem xxx
 qui erat in yezrael. Et satrapae quidem philistinorum
 intendebant in tentariis et in milibus. Dauid autem viri
 eius erant in novissimo agmine cum archis. Dixeruntque
 principes philistinorum. Cum sciri voluit hebrei isti et aut archis
 ad principes philistinorum. Numquid ignoratis dauid? Qui sunt
 filius saul regis israel et est apud me multis diebus et
 non invenimus eum quicquam ex die qua transiit ad me usque
 ad diem hunc. Quati sunt autem adversus eum principes phi-
 listinorum et dixerunt ei. Venestatur vir ut sedeat ut sedeat
 in loco suo in quo constitutus est cum et non descendat nobis
 cum in prelium et non sit consiliarius noster ne forte fiat nobis
 adversarius cum preliari teperimus. Quod cum alii placere
 poterat dominum suum nisi in capitibus nostris. Nonne iste est
 est dauid qui cantabant in choris dicentes. Possit saul
 in milibus suis et dauid in decem milibus. Vocavit ergo
 archis dauid et ait ei. Vivit dominus quia rectus es tu et
 bonus in conspectu meo. Et eris tunc et introitus meus
 mecum est in castris et non invenimus te quicquam mali
 ex die qua venisti ad me usque ad diem hunc. Sed satrapis
 non placeb. Venestere ergo et vade in pace et non offe-
 das oculos satraparum philistinorum. Dixitque dauid ad archis.
 Quod enim feci aut quid invenisti in me filio tuo adieci
 fui in conspectu tuo usque in diem hunc ut non reman-
 et pugnet contra inimicos domini mei regis. Rudes autem
 archis locutus est ad dauid. Scio quia bonus es tu in agni-
 lis meis sicut angelus dei. Sed principes philistinorum dixerunt
 non ascendet nobiscum in prelium. Agitur consurge
 mane tu et filii domini tui. Cum venerint tertium. Et cum
 de nocte surrexerunt et ceperunt dilucisae pugne. Surrexit itaque
 de nocte ad ipse et viri eius ut proficerent mane et revertentur
 ad fraz philistinorum. Philistinorum autem ascendit in yezrael.

xxx

Quoniam remissus dauid et viri eius in sicelech dicta
 amalechite impetum fecerunt ex parte austali in
 sicelech et percusserunt sicelech et succenderunt
 eam igni et captivas duxerunt mulieres ex ea cum
 nimis usque ad magnum et non interfecerunt quemquam sed
 secum duxerunt et pergebant itinere suo Cum ergo venisset
 dauid et viri eius in civitatem et invenisset eam succensam
 igni et uxores suas et filios suos et filias dictas esse
 captivas sternerunt dauid et populus qui erat cum eo
 voces suas et plauerunt donec deficerent in eis lacrimae
 Siquidem et uxores dauid captivae ductae fuerant ad hunc
 eum per yezraelites et abijit uxor nabal tarmeli Et co-
 tristatus est dauid valde volebat enim populus cum lapidibus
 amara erat anima uniuscuiusque viri super filios suos
 et filias Confortatus est autem dauid in domino deo suo et
 ait ad abijathar sacerdotem filium abimelech afflicta ad me
 est episcopus Et applicavit abijathar episcopus ad dauid et consulit
 dauid dicens persequar an non latrunculos hos
 et comprehendam eos Dixitque dominus persequere absque
 dubio enim apprehendes eos et occides per dam abijt quod
 ipse et sexcenti viri qui erant cum eo et venerunt usque ad
 torrentem besor et lassum quid sustulerunt persequens
 autem dauid ipse et milites qui subsisterant enim ducenti qui
 lassum transire non poterant torrentem besor Et invenerunt
 virum egyptium in agro et adduxerunt eum ad dauid
 dederuntque ei panem ut comederet et biberet aquam et
 frugum massam taram et duas ligaturas vinee
 Quae cum comedissem repleti sunt spiritus meus et confortatus
 est Non enim comederam panem neque biberam aquam tribus
 diebus et tribus noctibus Dixit itaque ei dauid Tu es
 vel unde Qui ait ei puer egyptius ego sumi sumus vi
 amalechite Deliquit autem me dominus meus quia egresse
 sum in iudam et contra iudam et ad meridie calaph et sicelech
 succendimus igni Dixitque ei dauid potes me ducere

adistum timentum domini ait **I**mma michi per deum quod non occideris
me et non tradas in manus domini mei et ducam te ad omni
istum et iuravit ei david **Q**ui cum duxisset eum ecce illi dy
cumbabant super faciem eius comedentes et bibentes
et qui festum celebrantes diem primum pda et spoliis que
ceperant de fra philistum et de fra iuda. Et percussit eos **S**
a vespera usque ad vesperam alterius diei et non evasit ex eis quoniam
nisi quadraginta viri adolescentes qui ascenderant canie
los et fugerant. Erunt ergo david que tulissent amalechi
te et duas uxores suas erunt. **H**ec defuit apud usque ad
magnum tam de filiis quam de filiabus et de spoliis et quicquid
quod rapuerat omnia reduxit **E**t tulit universos greges
et armenta et minavit autem faciem suam. Dixerunt
ergo **H**ec est pda **E**t venit autem david ad duces viros
qui lassos fuerant nec sequi poterant **E**t et residere
eos miserat in torrente beor. **Q**ui egressi sunt obviam
david et populo qui erat cum eo. **A**ccedens autem david ad
populum salutavit pacifice. Respondensque unus vir pessimus
et iniquus de viris qui erant cum david. Dicit. Quia non
revertuntur nobiscum non dabimus eis quicquid de pda quam erunt.
Et sufficit unicuique uxor sua et filii. **Q**ui nos in receperunt
intendant. Dicit autem david. Non sit facietis finitres mei
de his que tradidit nobis dominus et custodimus nos. et dedit
latrunculos qui eruperant ad versum nos in manus nostras.
Hec audiat vos quisque super sinu suo. **E**qua enim pe
rat descendit ad prelium et remanet ad sartanas et
simile dividit. **E**t factum est hoc ex illa die de mox
constitutum. **E**t prescriptum quod quod lex in ista usque ad diem
hanc. **V**enit ergo david in iherusalem et misit dona de
preda senioribus iude proximis suis dicens. Accipite
benedictionem de pda que sunt domini. **H**is qui erant in bethel
et qui in raimoth ad meridie et qui in iether et qui
in aroer et qui in sefame et qui in eschama et
qui in rathal et qui in regionibus iherusalem et qui in rathal **G**inameli
et qui in rama et qui in lazam et qui in attham

et qui in hebron et reliquis qui erant in his locis in quibus
commoratus fuerat dauid et viri eius

Philistini autem pugnant ad versum israel et sa-
gnerunt viri israel ante faciem philistinum et ceciderunt
interfecti in monte pelio. Surrexeruntque philistini
in saul et filios eius et peremerunt donatum et am-
minadab et melchisue filios saul. Tuncque post
philistinum est in saul et confecti sunt eum viri et sa-
gittarii et vulneratus est vehementer a sagittariis. Dixit
que saul ad armigerum suum. Enagula gladium tuum
et protege me ne forte venient inimici mei isti et inter-
ficiant me. Illudens enim. Et noluit armiger eius
fuerat enim nimio timore perterritus. Perripuit itaque
saul gladium et irruit super eum. Sed cum vidisset armiger
eius quod mortuus esset saul irruit et ipse super gla-
dium suum et mortuus est cum eo. Maximus est ergo saul
et tres filii eius et armiger illius et multi viri cum
in die illo pariter. Videntes autem filii israel qui erant
trans vallem et trans iordanem quod fugissent viri israel
clarescit quod mortuus esset saul et filii eius reliquerunt
civitates suas et fugerunt. Veneruntque philistini et
habitarunt ibi. Facta autem die altera venerunt phi-
listini ut depolarent interfectos et invenierunt saul
et tres filios eius iacentes in monte pelio. Et ceciderunt
caput saul et depolaverunt eum armis et
miserunt in terram philistinorum per aram ut au-
tactur in templo idolorum et in philis et posuerunt
arma eius in templo asaroth. Corpus vero eius
suspendimus in muro bethsan. Quod cum audisset
habitantes yabes galaad quicunque fecerat saul
philistinum. Surrexerunt omnes viri fortissimi et am-
bulaverunt tota nocte et tulerunt cadaver saul et cada-
vera filiorum eius de muro bethsan. Veneruntque viri yabes
et combusserunt ea ibi et tulerunt ossa et sepelierunt in uen-
te yabes et ieiunaverunt septem diebus. **Explicit primus**

Sequitur iam secundus Regu

[illegible]

huiusmodi super saul et super ionatham filium eius et precepit
 ut doceret filios mda sicut scriptum est in libro iudicum in
 clui qd super montes suos interferti sunt quo ceciderunt
 nolite annuicare in geth meq annuicet in compitis ascalom
 ne forte letentur philistini ne exultent filie marmasem
 Montes Gelboe nec vos nec pluma veniet super vos Neq si
 agri pinnat qm ibi abiectus est clipeus fortis clipeus saul
 quasi non esset vinctus oleo et sanguine interfecto ab adipe
 fortis Sagitta ionathe inquam abiit retrorsum et gladius
 saul non est reversus inanis Saul et ionathas amabi
 les et decore in vita sua in morte quoq non sunt dimisi
 Aquilis velociores leonibus fortiores filie israel super saul fi
 te qui vestiebat vos totum in deliciis Qui pbebat ornam
 ta aurea cultui vestro Quomodo ceciderunt fortes in pho
 Donatham in excessu tuis occisus est Doleo super te fratre
 mi ionatha decore nimis et amabilis super amores in
 licem Sicut mater vinctu amat filium summa te Dilige
 bam Quod ceciderunt robusti et perierunt arma bellica
 n **I** Sicut post hoc consuluit dnm dauid dicens Num
 ascendam in mna de civitatibus Iuda Et ait dñs ad
 eum Ascende Dixit qd dauid Quo ascendam Et res
 pondit ei in hebron Ascendit ergo dauid et duxit uxores ei
 archiam iezrahites et abigail uxorem nabal carmeli Sed
 et viros qui erant cum eo duxit dauid singulos cum do
 mo sua et manserunt in oppidis hebron Veniunt qd ibi
 vni iuda et vixerunt ibi dauid ut regnaret super dom
 Iuda Et nuntiatus est dauid qd vni iabes galaad sepe
 lissent saul Misit go dauid nuncios ad viros iabes ga
 laad Dixit qd ad eos Benedixi vos domno qm fecistis mi
 sericordiam hanc cum dno meo saul et sepelisset eum et
 nunc retribuet quid vobis dñs misericordiaz et veritate
 Sz et ego reddam gram eo qd feceritis verbum istud Con
 fortentur manus vre et efforte filij fortitudinis licet enim
 mortuus sit dñs vr saul tamen me vixit Ias mda reges
 sibi Abner aut filius nec princeps exercitus saul tulit

Hyssoth filium Saul et circumduxit eum per castra regem q̄
 stant super gabaon et super gesuri et super yezracl et super
 effraim et super beniamin et super israel vnter sum quadra
 ginta annos erat hyssoth filius Saul. nun regnare cepisset
 super ist et duobz annis regnavit sola aut dominus nuda
 sequebatur david et fuit numerus dierum quos commorata
 est david imperans in ebron super domum nuda septem annos
 et sex mensis Egressus q̄ est abner filius nez et pueri hysso
 the filij Saul de castris in gabaon Porro Joab filius sarie
 et pueri David egressi sunt et occurrunt eis iuxta piscinam
 in gabaon Et cum in vinu quessissent exegione. sederunt
 hñ ex una pte piscine et illi ex altera Dixit q̄ abner ad jo
 ab Surgant pueri et ludant coram nobis Et respondit
 joab Surgant. Surrexerunt go et transierunt numero duo
 decim de beniamin ex pte hyssoth filij Saul. et duodecim de
 pueri David apphensio q̄ vniuscuiusq̄ capite comparis sui
 defuit gladium in latus contrarium et ceciderunt simul. Voca
 tum est nomen loci illius ager robustorum in gabaon et
 ortum est bellum durum satis in die illa Fugatus q̄ est
 abner et vni ist a pueri David Erant aut ibi tres filij firme
 joab et abisai et asahel Porro asahel cursor velocissimus
 fuit q̄ unus ex capreis que morant in silvis Per sequebat
 aut asahel abner et non desinuit ad dexteram. neq̄ ad sin
 istram committens psequi abner Resperit itaq̄ abner per
 regum suu et ait Tu ne es asahel tui Edixit ego sum
 Dixit q̄ ei abner Vade ad dexteram sine ad sinistram. et app
 deinde vnu de adolescentibus et tolle tibi spolia eius Noluit
 aut asahel committere qm̄ viderat eum Rursus q̄ locutus
 est abner ad asahel Accede noli me sequi. ne compellar con
 fodere te in terram. et lenare ne potero faciem meam ad joab
 fratrem tuu Qui audire contempsit et noluit declinare per
 cussit go cum abner ancusa hasta in inguine. et transse
 dit et mortuus est in eodem loco Omnes q̄ transibant per
 per locu in quo ceciderat asahel et mortuus erat subsistebat
 per sequentibz aut joab et abisai fugientes abner sol occubuit

in pistoriis pol emlen
 apud eum tenent nisi
 quod quod videret non
 pueri fuit in pape dicit
 qui in eod fuit in pape
 in tanto tanto declinat
 in pape ab m. 170

qui

Et venerunt usque ad collemaque ductus. qui est exaduerbo
vallis et iunioris dephi in gailion Congregati sunt filii
beniamin ad abner et congregati in vium timent et steterunt
innumuli viri et exclamavit abner ad ioab. et ait. Num
ad interitum huius mioris desinet an ignoras quod periculum
sit desperatio. Nam quo non dicitur propter ut omniuita periculum fieri
habet et ait ioab. Vinit dominus. Quia si locutus fuisset manes
recessisset propter periculum suum. Quis enim dicitur. Quod ioab dicitur
na. et stetit omnis exercitus. ne periculum suum videret israel.

Ubi iniecit testamen abner ait et viri eius abierunt per tam
seria tota nocte illa et transierunt iordanem. Et lustrata
bethoron venerunt ad castra. Porro ioab reuersus obmisso
abner congregavit omnes propter et defuerunt de de pueris
et de de et non viri excepti asahel. Qui autem david per
serunt de beniamin et de viris qui erant cum abner et
qui mortui sunt. Tulit autem asahel et sepelivit eum in
sepulchro patris sui in bethleem. et ambulavit tota no
te ioab et viri qui erant cum eo et in ipso crepusculo.

Acta est ergo. Peruenerunt in hebron
longa concertatio inter domum saul et inter domum
david. David proficiens et semper in se ipso robustus
et domus autem saul decessens quotidie. Nati sunt
filii david in hebron. Fuit quod primogenitus eius amnon
de achinoem iherusalem. Et post eum chelaaph de abigai
prore nabal caemai. Porro tertius absolon filius matris
filie theolomai regis gessur. Quartus autem adonias filius
agga et quintus saphathia filius abigai. Sextus quoque
iethraam de agia prore david. Hi nati sunt david in
hebron. Cum ergo esset pater inter domum saul et domum
david abner filius nec regeret domum saul. Fecerat autem saul
concubina nomine rapha filia acia. Fuit quod hisboeth
ad abner. Quare ingressus est ad concubinas patris me
Omni iratus nimis. Propter ista hisboeth ait. Numquid capui
tamen ego sum ad vestrum iram. Hec die qui fecerunt mihi
recordam super domum saul patris mei et super fratres et

missus est
ad ad abner

primos eius. et non tradidi te in manus dauid. et tu requisisti in me
argues pro muliere hodie. hec faciat deus abner et hec addat ei
qui quod miratur dñs dauid faciat cum eo. ut transferatur regnum
de domo saul. et eleuetur thronus dauid super isrl et super iudam
a dauid usq ad bezabab. et non potuit ei respondere quicq. quia me
habebat istum. Misit go abner nuncios ad dauid in hebron p se.
dixentes Cumis est terra. et ut loquerentur fac incertum ami
ciab. et erit manus mea tecum. et reditum ad te vnu
sum isrl. Qui aut optime ego faciam tecum amicitias
q. vnam rem peto a te. dicens Non videbis faciem meam
ante quam adduxeris uxorem meam michol filiam saul.
Et sic venies. et videbis me. Misit aut dauid nuncios ad
hishoia filiu saul dicens Redde uxorem meam michol quaz
despondi michi. tenui pueris philistin. Misit go hishoia
et tulit eam a viro suo phaltiel filio laie. Sequebatur q.
eam vir suus plorans usq bairum. Et dixit ad eum abner
vade revertere. Qui reuersus est. Symonez quoq. intulit
abner ad seniores isrl dicens. Tam heri qm. milidistans
quereratis dauid ut regnaret super vos. Nunq. go facto qm.
dñs locutus est ad dauid dicens. In manu sui mei dauid
saluabo pplm. meum isrl. de manu philistin. et omnium
inimicorum eius. Locutus est aut abner et ad beniamin
et abiit ut loqueretur ad dauid in hebron. omnia que placu
erunt isrl. et vniuerso beniamin. Venit q. ad dñm in hebron.
cum viginti viris. et fecit dauid abner et viris eius qui ve
nerant cum eo convivium. Et dixit abner ad dauid. Surgas
ut conuogem ad te dñm meum regem. omes isrl. et meas
teum fides. ut imperes omnibz sicut desiderat anima tua.
Cum ergo deduxisset dauid abner. et ille esset in pace. Stati
q. pueri dauid et ioab venerunt. testis latronibz cum pa
magna munus. abner aut. nō erat cum dauid in hebron
qm. dimiserat eum. et profectus erat in pace. Et ioab
et omes exercitus qui erat cum. post ea venerunt. Minuti
aut. est itaq. ioab. a narantibus. Venit abner filius nez ad
regem. et dimisit eum et abiit in pace. Et ingressus est ioab.

ad regem. et ait Quid fecisti Ecce venit abner ad te quare:
dimisisti eum et abiit et recessit Ignorans abner filium nequam
ad hoc venit ad te ut deciperet te et faceret exitum tuum et in-
troitum tuum. et nosset omnia que agis Egressus est itaque ias-
ad damid. misit nuntios per abner. et rediit eum a cisterna
spera ignorante damid. Cum redisset abner in hebron. secus
adiit eum ioab ad medium porte ut loqueretur ei in dolo
Et percussit illum ibi in inguine et mortuus est in ultionem
sanguinis asahel fratris eius Quid non vidisset damid
rem iam gestam aut domine ego sum et regnum meum apud
domini usque in sempiternum. a sanguine abner filii eius Et ven-
it super caput ioab et super omnes domum patris eius non
defecit de domo ioab. fluxum sanguinis sustulens. et sepius
tenens fuscum. et cadens gladio. et indigens pane Quid
ioab et abisai frater eius interfecerunt abner Et quod occidit
asahel fratrem suum in gabion in platea Dixit autem dñs ad ioab
et ad omnes principes qui erant cum eo Dominate vestimenta vestra
et accingimini sacris. et plangite ante exequia abner. Por-
rex damid sequebatur fratrem suum. Cumque sepelisset abner
in hebron. eleuavit rex portus suos et fleuit super tumulum ab-
ner. Fleuit autem et omnis populus. plangens quod rex et principes
abner. ait Nequaquam ut mori solent ignam mortuus est
abner Manus tue non sunt colligatæ et pedes tui non
sunt compediti agrari. Et sicut solent cadere coram filiis
iniquitatis coramisti Congemmas quod omnis populus fleuit
eum Cumque venisset multis multitudinis cibum capere a
damid clara adiit die. Curavit damid dicens. Her facis
mihi dñs. et her addat si ante occasum solis transeveris
panem. vel aliud quicquam Omnis quod populus audivit Et
placuerunt eis omnia que fecit rex. in conspectu totius
populi Et cognouit omne vulgus et universus israel in die
illa. quoniam non actum fuisse a rege. ut occideretur abner
filius ier Dixit quoque rex ad principes suos. Num ignoratis
quoniam princeps et maximus cecidit hodie in israh Ego autem
adiit delicatus et virtus rex Porro vni ista filii sui

duri multum sunt. Et tribuat dñs facienti malum iuxta malici-
 am suam. **25** **A**utem hysboseth filius
 Saul. qd tradidit abne in hebron & dissoluta sunt manus
 eius. Dñs qd ist. perturbatus est. Duo aut viri
 pures latronum erant filio Saul nonen vir baana et
 uone alteri rethab filij remmon berothite de filiis beniamin
 siquid et beroth reputata ē in beniamin. Et fugerunt
 berothite in b. gethaim. Fuerunt qd ibi advene usqz in tēpa
 illud. Erat aut jonathas filio saul filius debilis pedibus.
 quinquennis em fuit quando venit in manus asail et
 jonatha ex iezracl. tollens qd emm in tēpa sua fugit. Quiaqz
 f. suauet ut fuger. tendit et claudus effectus est. habuit
 qd vocabulum inphiboseth. Vementes igitur filij remmon
 berothite rethab et baana ingressi sunt feruete die domū
 hysboseth. qui dormiebat super stratum suū meridie.
 Et hostia domus. pinguis tritici. obdormiunt assu-
 mentes spiritus tritici. latenter ingressi sunt et percussit
 eum. in iugum rethab et baana frater eius et fugerunt.
 Cum aut ingressi fuisset domū ille dormiebat super lec-
 tum suū in concubina. Et pueri interfecerunt eum. Sub-
 late qd capite eius. abiecerunt per viam deserti tota nocte. et at-
 tulerunt caput hysboseth ad dāuid in hebron. Exerunt qd
 ad regem. Et ecce caput hysboseth filij saul nuntiū tui. qui
 querebat animam tuam. Et dedit dñs dñs nro regi vñ-
 tionem hodie de saul et semine eius. Respondens autē
 aut dāuid. rethab et baana frī eius filij remmon ber-
 othei. Dixit ad eos. Venit dñs qui erit animam meā
 de omni angustia. qui emm qui annuntiauerat michi et
 dixerat mortuus est saul. qui putabat se prospera nuntiā-
 tenni et occidi eum in sytelech. an oportebat mercedem
 me dare punitio. Rēmañt. nūc cum homines impij
 interfecerunt virum iuxta. in domo sua super lectū
 suū. Non quoniam vltione sanguinis eius de manu
 vrā et auferam vos de terra. p. cepit itaqz dāuid puer
 et interfecerunt eos. p. cedentes qd manus et pedes eoz.

suspendunt eos sup pascuas in hebron Caput autem hi
 boseth tulerunt et sepelierunt in sepulcro abner in hebron
 v **E**t venerunt universi tribubus ad david in hebron dicens Ecce nos es tui
 et caro tua sumus. Sed et heri et nudius tertius.
 Cum esset saul rex super nos: tu eras educens et ved
 tens istud dicit autem dominus ad te Tu pascis populum meum israel
 et tu eris dominus super israel Venerunt quoque et senes de israel
 ad regem in hebron et posuit cum eis rex david fedus in
 hebron coram domino Venerunt quoque david in regem suum
 israel. Triginta annorum erat david cum regnare cepisset
 et quadraginta annis regnavit In hebron regnavit sim
 pson septem annis et sex menses In iherusalem autem regnavit
 triginta et tribus annis super omnes israel et iudam Etiam
 rex et omnes viri qui erant cum eo in iherusalem ad veduzem
 habuzem habitatores tunc dicitur quod est david ab eis Non
 ingredieris hinc nisi absolveris stultos et terros dicentes
 Non ingredietur david hinc Cepit autem david arces suas
 hinc est civitas david: proposuerat enim ei david in die illa
 spiritum ei qui praeesset iherusalem et regissit domatim
 fistulas et absolveris stultos et terros odientes animum
 david Quod dicitur in proverbio Cecus et stultus Non
 introibunt in templum habitavit autem david in ar
 sion et vocavit eam civitatem david et edificavit pa
 cilium amellum et menseis et ingrediebatur pascuas
 atque succensens et dominus dominus exercituum erat in eo
 quod iherusalem rex tyri mittens ad david et ligna cedrina
 et artifices lignorum artifices quoque lignorum lapidum ad parietes
 et edificaverunt domum david et cognovit david quoniam
 missus cum dominus regem super israel et quoniam exaltasset
 quoniam eius super populum suum israel Accepit quoque david ad
 concubinas et uxores de iherusalem postquam venerat de
 hebron Nati quoque sunt david et alij filij et filiae et ha
 nomina eorum qui nati sunt ei in iherusalem Baana et Sobab
 et natthan et salomon et obea et helisna et nephtali

cum super temeritate qui mortuus est ibi in archam
 dei contritus est autem dauid eo quod percussit dominus ozan
 et vocatum est nomen loci illius percussio oze ysaie indi-
 cauit Et contumuit dauid dominum in die illa dicens :-
 Quomodo irascietur ad me a chadani in ciuitate
 dauid et noluit dimittere eam ad se archam domini in ciui-
 tate dauid Et duxit eam in domum obeth edom gether
 Et habitauit archa domini in domo obeth edom gether
 tribus mensibus Et benedixit dominus obeth edom et omni
 domui eius Nuntiatus quoque est regi dauid quia benedixit
 dominus obeth edom et omnia eius propter archam dei Spiritus
 dauid vero et reducit archam cum benedictione in domum
 meam Abiit ergo dauid et adduxit archam dei de domo
 obeth edom gether in ciuitate dauid cum gaudio Cumque
 transscessissent qui portabant archam domini sex passus
 vinolabant boues et onas et arietem et dauid prae-
 cebat in organo et saltabat totis viribus ante dominum
 Porro dauid attinctus erat cythara lincem et dauid
 omnes domus israel ducebant archam testamenti
 domini in iubilo et clangore buccinae Cumque intrasset
 archa domini in ciuitate dauid Michol filia saul per-
 spiciens per fenestram vidit regem dauid subsilentem
 atque saltantem coram domino et desperit enim in cor-
 suo Et introduxerunt archam dei et posuerunt eam
 in loco suo in medio tabernaculi quod tendebat ei dominus
 Et obtulit dauid holocausta coram domino et pacifica
 Cumque complisset offerens holocaustum et pacifica be-
 nedixit populum in nomine domini et prout est vniuersae mu-
 litudini israel tam viro quam mulieri singulis collidam
 panis vnae et assaturam finium earum vnae et sin-
 lam fixam oleo et abuit omnes populus vniuersus in
 domum suam Reversus quoque est dauid ut benediceret domui
 suae Et egressa est michol filia saul in occursum eius
 et ait Quam gloriosus fuit hodie rex israel discoper-
 se ante anathas filios suos et nudatus est quia vniuersus
 firmatus

premi. et ipse erit michi in filium. Qui si inique aliquid gesserit
arguas eum in virga virorum. et plagis filiorum hominum.
Ad misericordiam autem meam non auferas ab eo. sicut abscin-
di a filiis. quem ammoni a facie mea. Et factus erit domus
tua et regnum tuum usque in sempiternum. ante faciem meam
et thronus tuus erit firmus inique. Secundum omnia
verba hec. iuxta universam visionem istam. sic locutus est
nathan ad david. Ingressus est autem rex domus et stetit coram
domino et dixit. Quis Ego sum. Domine deus et quare domus mea
iniqua adduxisti me huc usque. Et hoc parum visum est mihi
in conspectu tuo domine deus meus. nisi loquerer etiam de domo
fili tui. in longinquum. Ista est lex domini domine deus
dominus. quod addere poterit finis tuis adhuc david ut loqueretur
ad te. Tu enim scis filium tuum domine deus propter verbum tuum
et secundum cor tuum fecisti omnia magnalia hec. Ita ut notum
fuerit domino tuo. Quod magnificatus es domine deus quia non
est similis tui inique. est deus extra te in omnibus que audimus
auribus nostris. Quare est autem. propter quod plus tuis ista gens in terra
propter quam iuvit deus ut rediret sibi eam in populum. et poneret
sibi nomen. fuerit quod eis magnalia. et horribilia super tra-
a facie populi tui. quem redemisti tibi ex egipto gente et deo-
emisset firmari tibi populum tuum israel in populum sempiternum.
Et tu domine factus es eis in deum. Nunc ergo domine deus verbum
quod locutus es super filium tuum et super domum eius. suscita in
sempiternum. fac sicut locutus es ut magnificetur nomen tuum
usque in sempiternum. Atque dicatur deus exercituum deus super
israel. et domus filii tui domini erit stabilita coram domino.
Quia tu domine exercituum deus israel. revelasti auribus filii
tui dicens. Domum edificabo tibi. propterea invenerunt finis tuis
cor suum ut oraret te oratione hac. Nunc ergo domine deus tu es deus et
verba tua erunt verba locutus es enim ad filium tuum bona hec. propter
quod et benedic domui filii tui ut sit in sempiternum coram te.
Quia tu domine deus locutus es hec. et benedictione tua.

benedicetur domus sczmi tui in sempiternum

Factum est aut post hec percussit dauid philistin et in-
miliavit eos et tulit dauid pecuniam tributum de manu philistin
et percussit moab et uensus est eos funiculo coequans
sic descensus est aut duos funiculos unum ad occidendum
et unum ad vivificandum factus est moab dauid finem
sub tributo Et percussit dauid adadzer filium roob regem
goba quando profectus est ut duarentur super flumen eufraten
et captis dauid ex parte eius mille septingentis equis
et xx milibus peditum sub uenavit omnes ingales
curru de rebusque aut ex eis centum muros venit quoque
syrza damasci ut presidium fieret adadzer regi goba
Et percussit dauid de syria xx milia viros Et posuit
presidium in syria damasci facta est syria dauid finem
sub tributo Et uenit quod dux dauid in omnibus ad quatuor
profectus est Et tulit dauid arma aurea et torques
que habebant fin adadzer et detulit ea murrin et de
bethse et de bethra mutatis adadzer tulit rex dauid
et multum munus Auduit aut thov rex emath Et
percussit dauid omne robur adadzer et misit thov peram
fuit fin ad regem dauid ut saluaret eum congratularetur
et gratias ageret Et quod expugnasset adadzer et percussit eum
hostis quippe erat thov adadzer et in manu eius erat
vasa argentea et vasa aurea et vasa creta que et ipse
sanctificavit rex dauid domo cum argento Et aurea que
sanctificauerat de vniuersis gentibus quas subegerat de
syrza et moab et filijs ammon et philistin et amalech
et de manibus adadzer filii roob regis goba fecit quoque
sibi dauid munus cum reuertetur capta syria in valle si-
mon et resis decem et octo milibus et in gebelem ad xx milia
et posuit in ydmmea custodes istatut quod presidium et facta
est ydmmea finem dauid et finavit dux
in omnibus ad quatuor profectus est et regnavit 88 scilicet rex

171 temp'o

de quo set saloz
emla hyl
et mac luen
et columba
altaria

faciebat quoque dauid iudiciū et iusticiam omni populo israel
 suo. Joab autem filius sarie erat super exercitū. Porro
 sephat filius alihud erat a commentariis et sadoth filius
 archithop et alimileg^{admonitio} filius abiatar erant sacerdotes
 et sarias scriba. Banais autem filius ioiade super thesaurum
 regis. Et dauid sacerdotes et philethi:

Erat autem de domo Saul filius
 nomine syba. Cum enim advocasset ad se rex dixit ei Tu ne
 es syba. Et ille respondit Ego sum filius tuus. Et ait rex
 Illi super est aliquis de domo Saul ut faciam tui comi
 sercordiam dei. Dixitque syba regi Super est filius Jona
 the debilis pedibus. Vbi nunc est. Et syba ad regem:
 Ecce autem in domo est maritus filii amihel in lodabar. Misit
 ergo rex ad et tulit eum de domo maritus filii amihel de
 lodabar. Cum autem venisset miphiboseth filius jonatham filii
 Saul ad dauid corruit in faciem suam et adoravit. Dixit
 quoque dauid miphiboseth Qui respondit Assum filius tuus. Et ait
 ei dauid Ne timeas. Quia faciens faciam tui misericordiam
 propter jonatham patrem tuum et restitui tibi omnes agros Saul pa
 tris. Et tu comedes panem in mensa mea semper. Qui adoravit
 eum. Dixit Quis ego sum filius tuus quoniam respexisti super
 carnes mortui summi mei. Vocavit itaque rex sybam puerum
 Saul. Et dixit ei Quia quicunque fuerunt Saul et omnia
 domus eius dedi filio domus tui. Operare igitur ei fructum tuum
 filii tui et fructum tuum et miferis filio domus tui cibos ut alatur.
 Miphiboseth autem filius domus tui comedit semper panem
 super mensam meam. Erant autem sybe quidam filii et rex
 dixitque syba ad regem Sicut iussisti domine mi rex sic faciet
 filius tuus et miphiboseth comedit super mensam tuam
 quasi unus de filiis regis. Habebat autem miphiboseth filium
 puerum nomine micha. Omnis vero cognatus domus sybe

semebat in p̄sidijs suis. Porro in p̄sidijs suis habitabat in iherusalem
 circa de mensa. igitur nocte vestebatur. Et erat timendus vtiq;
 Actum est aut post hec ut moreretur.
Enaas rex filiorum ammon et regnavit ammon filius eius pro eo. Dixit q; David faciam inferre
 diam tuam ammon filio naas. sicut fecit p̄ eis meis. Ma
 Misit go David consolans eum per suos suos. super p̄s
 interitu. Cum aut venissent serm David in fratrem filioz
 ammon. Dixerunt principes filioz ammon ad ammon
 dñm suum. Putas q; p̄f honorem patris tui David mi
 sent ad te consolatores: et nō ideo ut in vestigarent et
 explerent civitates et everteret eam misit dñs suos suos
 ad te: Tulit itaq; ammon suos dñs rasi q; dimidias p̄t
 barbe eoz et p̄didit vestes eorum medias vsq; ad nates
 et dimisit eos. Qd̄ cum immutati esset dñs misit in circuitu
 eorum. Erant em confusi turpiter valde. Et mandavit eis
 David manete iherusol̄o donec restat barba v̄ra et tunc
 revertimini. Videntes aut filii ammon q; immutati fe
 cissent David miserunt et conduxerunt mercedē: sūrum
 roob. et sūrum soba. viginti milia peditū. et a rege ma
 achā mille viros et ab isob duodecim milia virorū. Quod
 cum audisset David misit ioab et om̄es expertum bella
 torum. Egressi sunt aut filii ammon et duxerunt ante
 ante ip̄m montem porte. Sūrus aut soba. et roob. et
 isob. et maachā. scorsim erant in campo. Videns autē
 ioab q; ip̄m esset adversum se p̄celū. ex adverso et post
 tergum. Elegit sibi ex om̄ib; electis israel. et instruxit:
 aciem cōsūrum. Rezonaz aut p̄tem p̄fū tradidit abisai
 fratri suo. Qui surrexit ante adversum filios ammon.
 Et ait ioab. Si p̄valuerint ad versum me sūz. eris mihi
 in adiutorū. Si aut filii ammon p̄valuerint adūsū te au
 xiliabor tibi. Esto vir fortis. et pugnemus p̄ p̄lo nostro
 et civitate dei n̄i. Dominus autē faciet quod bonū est n̄i.

consp^{uo}ectu eius. **I**nit itaq; ioab et ihsus qm erat tū eo recta
men tōi syros. **U**m statim fugerunt a facie eius filij at
ammon videntes qd fugisset syri. fugerunt et ipi a facie
abisay et ingressi sunt iherusalem. **R**eversus qz est ioab
a filiis ammon et venit iherusalem. **V**identes igit syri qm
commisissent terram isrl. **C**ongregati sunt pariter Misur
qz adadzer et eduxit syros. **U**m erant trans flumē
et adduxit exercitū eorū. **S**obach aut mgi milicie adadzer
erat pnceps eorū. **Q**uā nūc munitū esset dauid cōtra p
onies israel et transiit iordanem. **V**enit qz helena. **E**t
eduxerūt aqz syri ex adverso dauid et pugnauerūt tōi
eum fugerūtq; syri a facie isrl. **E**t occidit dauid de syris
septingentos viros et xl milia equitū et sobach pnceps
milicie percussit. qui statim mortuus est. **V**identes aut p
si reges qui erant in p̄sidio adadzer victos se ab isrl. **F**ere
runt pates tū israel et semerunt eis. **T**imuerunt qz syri
auxiliū p̄bere filiis ammon.

27

Actum est aut veritate anno eo tempore quo solet
reges ad bella p̄cedere. **M**isur dauid ioab et suos suos
cum eo et universi israel. et vastaverūt filios
ammon et obsederunt rabbat. **D**auid aut remansit in
iherusalem. **I**nm hęc agerent. **G**ladiis ut surgere dauid de stu
tu suo sp̄s meridienis et deambularet in solario domus regis.
Videns qz mulieres se lavantes ex adverso sup solariū suū. **E**rat
aut mulier pulchra valde. **M**isit qd rex et cognovit que esset
mulier. **R**emansit qz est ei qd ipa esset bethsabē ezechias ^{uxor} filia
heliam uxoris. **M**isit itaq; dñs mures tulit eam. **Q**ue tū ingre
ssa esset ad ad illū. dormivit tū ea. **S**tatim qz sanctificata ē
ab immundicia sua et reuersa est domū suā. **C**oncepto fēu
mūtenb qz nūciavit dauid et ait. **C**oncepti. **M**isit aut
dauid ad ioab dicens. **M**itte ad me viam et herum misit
qz ioab viam ad dauid. **E**t venit vias ad dñm. **S**tetit
int qz dauid an recte ager. **I**oab et ihsus et quō amiserit.

bellum Et dixit David ad Uriam Wade in domum tuam et la-
ua pedes tuos Et egressus est Urias de domo regis secutus
est enim abus regis dormiunt aut Urias ante portas
domus regis cum aliis suis domum suam et non descendit ad
domum suam Annuntiavit quod est David ad ducentibus non imit
Urias in domum suam Et ait David ad Uriam Numquid
non de via venisti. Quare non descendisti in domum tuum
Et ait Urias ad David Archa dei israel. et nudi habitant
in papilionibus et dominus meus iacob et servi domini mei super
faciem terre manent et ego ingrediar domum meam ut co-
medam et bibam et dormiam cum uxore mea per salutem
tuam et per salutem anime tue quod non facias rem hanc Ait
ergo David ad Uriam Mane hic et hodie et cras dimittas
te transierit aut Urias in quidam die illa et altera et potat
cum et ut comedit et bibit coram se et meruerunt eum
Cum egressus vespere dormiunt in statu suo cum suis
domini sui David et in domum suam non descendit factum
est ergo mane et scripsit David epistolam ad iacob misit quod
per manum urie scribens in epistola ponite Urias ex
adverso belli ubi fortissimum prelium est et devolvite
eum ut percussus intereat ^{igitur} cum iacob obsideret
urbem posuit Uriam in loco ubi sciebat esse viros fortissimos
Egressi quoque viri de civitate bellabant adversum iacob et tenderunt
de populo suorum David et mortuus est et Urias et gens Misit
itaque iacob et nuntiavit David omnia verba filii precepit quod mi-
no dicens Cum compleris universos simones belli ad regem
si enim videris indignari et dixerit quare accessisti ad munus
ut preliaremur iam ignorabamus quod multa de super ex muro tela
mittantur Quis percussit ^{abimelech} filium ierobaal non ne mulier
misit super eum singulam mole de muro et interfecit eum
in ceteris Quare iuxta munus accessisti Dices et servis tuis
Urias occubuit et gens Abiit ergo munus et venit et nuntiavit
David omnia que ei preceperat iacob Et dixit munus ad David

multo maiora. Quare ergo contempsisti verbum domini ut fa-
ceres malum in conspectu meo. **Etiam** et heremum prius
fisti gladio et uxorem illius accepisti uxorem tibi et in-
terfecisti eam gladio filiorum suorum. **Et** ammon **Et** robur
non recedet gladius de domo tua usque in sempiternum.
Ergo quod desperaveris meret tui uxorem vire et heri ut ex-
uxor tua. **Itaque** hoc dicit dominus. **Ergo** ego suscitabo super
te malum de domo tua et tollam uxores tuas in oculis
tuis et dabo proximo tuo et dormiet in virginitate tua in
oculis solis tui. **Tu** enim fristi abscondite. **Ergo** vero faci-
am verbum istud in conspectu omnis israel et in conspectu
solis. **Et** dixit david ad nathan. **Pecavi** domino. **Dixit**
que nathan ad david. **Domine** quocumque transiit peccatum tuum
non morietur. **Verumtamen** quoniam blasphemare fristi nomen
domini propter verbum hoc. **filius** qui natus est tibi morietur
morietur et reversus est nathan in domum suam. **percutit**
dus proximum quem peperit uxor vire david. **Deputatus**
que est dominus pro proximo et ieiunavit david ieiunio et inquit
suis seorsum ieiunavit super terram. **Venerunt** autem semores domus
eius cogentes eum ut surgat de terra. **Quia** noluit nec co-
medit cum eis cibum. **Attendit** autem die septima ut moreretur
infans. **Timuerunt** que filii david iurare ei quod mortuus
esset proximus. **Dixerunt** enim. **Ergo** cum proximus adhuc vivit
loquebamur ad eum et non audiebat vocem nostram. **Quo** ma-
gis si dixerimus mortuus est puer se affliget. **Cum** ergo audisset
david filios suos iurantibus. **intulit** quod mortuus esset
infantulus. **Dixit** que ad filios suos. **Numquid** mortuus est
puer. **Qui** respondit ei mortuus est. **Surrexit** igitur david
de terra et totus virginitas est. **Cum**que iurassent se ieiunantes
suis ex domo domini et adierunt et venit in domum suam. **Pe-**
tunt que ut ponent ei panem et comedit. **Dixerunt** autem ei
filii sui. **Quis** est filius quem fristi propter infantem. **Cum** adhuc vi-
veret ieiunasti et flebas. **mortuo** autem puero surrexisti et comedisti.

...fosteris illi in fide huius deo p. exemplis qui vult alteri in fide qui d. hoc factis ad magis esse tristitiam confidit nos dicit
...qui vult magis qui hoc ordinat. et deo vult consisti in fide d. ob eundem huius deo. Ne quot apud deo pretat p. tenet h. nob. magis
...magis p. ita diffidentia quodammodo gung d. tenet h. quod i. quip. p. dicit tunc in fide

Enuocatur modum in
 que ut ad gentilibus
 ut esse subiecta comu
 s. in eam illis exiit mo
 et dolores illi p. supra
 vobis in quid agimus
 si periculis aliquid exi
 a nob. quod ad d. l. q. in
 p. Gentilis dolores se
 tenemus in no ad p. m.
 reliqua. f. ad penes te
 videntur et nos p. l. q.
 sup. s. ad celum et p. p.
 comu. Et in sit aliq
 q. m. hic casus v. n. q.
 lar. s. qui ut p. q. videt
 esse no p. l. q. p. s. o. m.
 vide. si aliquis debeat
 l. m. acci. vbi sine ali
 quo remedio p. o. m.
 f. p. l. q. s. p. m. d. b.
 ali. q. m. d. b. ne p. l. q.
 in causa quod d. b.

panes Qui aut p[ro] infantē ann[is] adhuc v[er]mēt ieiunium et
flem[us] dicitur eū R[ati]o facit si forte dūc[t] eū imp[er]i d[omi]n[us] et
vniat infans R[ati]o aut[em] quia mortuus est quare ieiunio
nunquid potero eum reuocare amplius Ego vadam ma
gis ad eum Ille vero nō reuertet[ur] ad me Et consolatus ē
dauid bezabab[em] uxorem suā Ingressus q[ue] ad eam d[omi]ni
uit cum ea Quē genuit filiū Et vocauit nomē eius Sa
lomon et d[omi]n[us] dilexit eū Misit q[ue] in manu nathan p[ro]phete
et vocauit nomē eius auilabilis deo eo q[uod] diligit eū d[omi]n[us]
igitur pugnabat iobab r[ati]o rabbat[em] regis filioz ammon
et expugnabat urbem regiam Misit q[ue] dauid nūros ad
dauid dicens dimittam aduersum rabbat[em] et capiendi
est urbs aquaz R[ati]o igitur congrega reliquā p[ar]tem
p[ro]p[ri]ā et obside ciuitatē et cape eam T[em]p[or]e aut[em] amē vastator
fuit urbs nomē meo ascribat[ur] victoria Congregauit itaq[ue]
dauid omē p[ro]p[ri]ā et p[er]fectus est aduersū rabbat[em] Cūq[ue] dim
tiss[et] cepit eam et tulit dyadema regis eoz de capite eius
p[on]do auri talentū habens gemmās p[re]ciosissimas et im
positum q[uod] super capite dauid Et et p[re]dā ciuitat[is] asportat
multam valde p[ro]p[ri]ā quoq[ue] eius aduers[us] suauit[er] et dūc[t]at
super eos ferrata carpenta dimisit q[ue] cult[us] et transduxit in
t[em]p[or]e latez sic fecit vniū ciuitatib[us] filioz ammon Et reu
sus est dauid et omēs exercitus eius in iher[osolima]

Am

Factum est autem post haec ut absalon filius dauid ha-
beret sororem speciosissimam. vocabulo thamar. et
adamar et cum ammon filius david et deperiret in
eam valde ita ut egrotaret propter amorem eius. Quia tunc
esset virgo difficile ei videbatur ut quippiam inhoneste ager-
et cum ea. Erat autem amicus nomine ionadab filius sum-
mae fratris dauid vir prudens valde. Cui dixit ad eum
Quare sic attenuaris matris filii regis per singulos di-
es. Cur non induas michi. Dixitque ammon et thamar sor-
orem fratris mei absalon amio. Cui respondit ionadab. Cuba

super lectum tuum et languores sumula. Cumque venerit primum
tunc ut visceret te. Sic ei. Veniat oro thamar soror mea
ut det michi cibum et faciat pulmentum ut comedam de manu
eius. Accubuit itaque ammon et quod egrotare cepit. Cumque ve-
nisset rex ad visitandum eum. Sic ammon ad regem. Veniat
obsecro thamar soror mea. ut faciat mihi modicum carnis
sorborum et cibum paratum de manu capia. Misit ergo
rex ad thamar domum dicens. Veni in domum ammon fratris
tui et fac ei pulmentum. Venitque thamar in domum ammon
fratris sui. Ille autem quid daret. Tunc tollens farinam comi-
santem et liquefactis modulis eius coxit sorborum et tollens
quod coxerat effudit et posuit terram eo et noluit comedere.
Et dixit ammon. Quare vniuisti a me. Cumque euicassent
omnes. ait ammon ad thamar. Infer cibum in conuiuium et
vestiar de manu tua. Tulit ergo thamar sorborum
quas fecerat et intulit ad ammon fratri suum in conuiuium.
Cumque obtulisset ei cibum. apprehendit eam et ait. Veni cubi-
culetum patris mei. Tunc respondit ei. Noli frater mihi nocere
me nec enim hoc pater est in israel. Noli facere stultitiam hanc.
Ego enim fecerem potero obprobrium meum et tu eris qui vniu-
is de iniquitatibus in israel. Tunc potius cognosce ad regem et
non negabit michi tibi. Noluit autem acquiescere pater eius. Et per-
uolens vniuere oppressit eam et cubauit cum illa. Et cognoscens
hunc ammon magno odio nimis. Ita ut manus esset
ad eum quo oderat eum amore. quo autem dilexerat. Dixitque
ei ammon. Surge et vade. Tunc respondit ei. magis est hoc
malum quod nunc agis aduersum me. quam quod ante fecisti. ex-
pellens me ut noluit audire eum. Et vocato puero qui in-
iurabat ei dixit. Ecce hanc a me vias foras et claude
ostium post eam. Tunc induta erat talari tunica. hunc tem-
poris filie regis pueros vestibus utebantur. Eiecit itaque eam
inuolutam illius foras. clausitque fores post eam. Tunc aspex-
it uerem capiti suo et sassa talari tunica inpositisque.

manibus super caput suum ibat ingrediens et clamans dicit
 aut ex absalon frater meus. Tunc ammon frater tuus conuul-
 sit te. Et nunc soror tua frater tuus est. neque affligas cor meum
 propter rem hanc. et transiit itaque thamar contabescens in domo
 absalon fratris sui. Cum autem audisset dauid rex. **retra** hoc
 contristatus est valde et uoluit contristare spiritum ammon
 filii sui quia diligebat eum: quia primogenitus erat
 ei. Porro non est locutus absalon ad ammon. nec bonum
 nec malum. Querebat enim absalon ammon. eo quod violasset
 thamar sororem suam. Factum est autem post tempus. bi-
 ennium ut tenderetur onus absalon in baalasor que est
 iuxta ephraim. Et vocauit absalon omnes filios regis
 venitque ad regem et ait ad eum. Ecce tendentur onus
 filii tui. Veniat oro rex cum fratre suo ad fratrem suum. Dixit
 dixitque rex ad absalon. Noli fili mi. noli cogitare ut veni-
 amus omnes et grauemus te. Cum autem coegerit eum et no-
 luisse ire. Benedixit ei. Et ait absalon ad dauid. Si non
 vis venire. veniat obsecro nobiscum saltem ammon frater meus.
 Dixitque ad eum rex. non est necesse ut vadat tecum. coegit itaque
 eum absalon. et dimisit cum eo ammon et vniuersi filii
 regis. Feceratque absalon comminatio. quod comminatio regis.
 Preceperat autem absalon principibus suis dicens. Obsecrate cum
 temulentus fuerit ammon vino. et dixeris vobis. prout
 eum et interficite. nolite timere. ego enim sum qui precipio vobis.
 Roborami et estote viri fortes. Fecerunt ergo principes absalon
 aduersum ammon. sicut preceperat illis absalon. Surgentes
 quia omnes filii regis ascenderunt singuli mulas suas et
 fuerunt. Cumque aduenissent in iudam. fama preuenit
 ad dauid dicens. Præcepit absalon omnes filios regis
 et non remansit ex eis saltem unus. Surrexit itaque
 et scidit vestimenta sua et cecidit super faciem et omnes sunt
 ipsius qui assistebant ei. sciderunt vestimenta sua. Respondit
 autem donadas filius seminae frater dauid. dixit. Ne estur-

Dñs meus meus rex q̄ om̄es pueri regis occisi sunt Am
mon solus mortuus est qm̄ in odio absalon erat posuit
ex die qua op̄sit thamar sororem eius Tunc go ne ponat
dñs meus rex super cor suū verbum isud dicens Om̄es
filij regis occisi sunt qm̄ ammon solus mortuus est fū
git aut absalon Et tenuit puer speculator oculos suos
et asperit et ecce plūs nullus veniebat per iter domum
ex latere montis Dixit aut ionadab ad regem Ecce filij re
gis assunt iuxta verbum fin̄ tui sit factū est Cumq̄
cessass̄ loqui appauezūt et filij regis et minantes leua
uerunt vocem suam et fleuerūt Et rex et om̄es fin̄
eius fleuerunt ploratu magno nimis et

rim

Porro absalon abiit ad tholomai filium amiaz regis
gessur. Lixit go dñs filium suū ammon mult̄
diebus Absalon aut tū fugiss̄ et veniss̄ in gessur
fuit ibi tribus annis cessantq̄ dñs rex p̄sequi absalon
eo q̄ consolatus ess̄ super ammon interitū. Intelligens at
rō filius sime q̄ cor regis versum ess̄ ad absalon misit
uiscit teruas et tulit inde mulierem sapientem Dixit q̄ ad
eam. Lugere te simula et induere veste lugubri et ne vi
garias oīes et sis q̄ mulier plurimo iam tempore lugens
mortui et ingredieris ad regem et loquaris ad eum sūo
net huiusmodi Posuit aut iab vbi in ore eius Itaq̄
ingressa fuisse mulier thetentes ad regem cecidit coram eo
super terram et adoravit et dixit. Salua me rex et ait ad eam
rex Quid cause habes Ruc respondit heu mulier vana ego
sum Mortuus est em̄ vir meus et anasse tuc erant duo filij
qui rixati sunt aduersum se in agro Tullus q̄ erat qm̄ eos
plac̄ poss̄ et percussit alter alterum et inter fecit eum Ecce
confingens vniuersa cognatō ad versum anallum tuaz
Dixit. Tace cum qui percussit fratrem suū ut occidam eum
pro anima fratris sui quem interfecit et deleam heredes
Et querit h̄m extinguere scutillam meam que reluta est

ut non super sit nre meo nome et relique super terram
 Et ait rex ad mulierem vade in domum tuam et ego in
 bebo pro te Dixitq; mulier thecutor ad regem In me dñe
 nri rex iniquitas et domui patris mei Rex aut et thronu
 eius sic innotens ier ait rex Qui contradixerit tibi addu
 cum ad me i et ultra non addet ut tangat te Ene aut
 recordet rex domi dei sui ut non multiplicentur primi
 sanguinis adulescendum et nequaty interficiant filiu
 iueu Qui aut vnu dñs qma nō cadet de capillis filij
 tui y super fram Dixit go mulier Loquatur ancilla me
 ad dñm meum regem verbum Et ait loquere Dixitq;
 mulier quare cogitasti istius modi rem contra pplm
 dei Et loquutus est rex verbum istud. ut petet et reducat
 eiectioni suam Omnes p moritur et qd aqne dilabim
 in frum que non reuertentur nec vlt deus perire annua
 sed retractat cogitans ne pempta perent qui abiecti est
 igitur veni ut loquar ad dñm regē meum verbum hoc
 pite pto Et dixit ancilla tua loquar ad regem si quoniam
 faciat rex verbum ancille sue Et auduit rex verba
 ut liberaret ancillam suam de manu dñm qui volebat
 de hereditate domi delere me et filiu meū suū Dicit go
 ancilla tua ut fiat verbum dñi mei regis sicut sacri
 nū Sicut enī p angelus domi sic et dñs meus rex ut
 nec benedictione moneat Unde et dñs dñs tuis est terram
 Et rñdens rex dixit ad mulierem Ne abscondas a me
 verbum quod interrogo dixitq; mulier Loquere dñe mi rex
 et ait rex Numquid manus ioab tecū est in omib; istis
 Respondit mulier et ait Per salutē anime tue dñe mi
 rex nec ad dexteram nec ad sinistram est exanimatus q
 loquutus est dñs me rex Seruus enī tuus ioab ipse pceptu
 mī et ipse posuit in os ancille tue omnia verba hec
 ut viderem figuram finis huius pñis enī tuus
 ioab pceptu istud Tu aut dñe mi rex sapiens es sic qz sapia

angelus dei ut miltigas omnia super frumilet aut rex ad ioab.
 Ecce placatus facti vrbium tui. Vade igitur et venota puez abfa
 lon. Cadenis q. ioab sup facies suas in flaz adoravit et benedi
 xit regi. et dixit ioab. Hec intelligit finis tuis quia milti
 gram monitis tuis duc mi rex. fecisti enim finem fin tui. Sur
 rexit ergo ioab et abiit in gessur. Et adduxit absalon miltim.
 Dixit aut rex. Revertatur in domum suam et facies mea non videat.
 Reversus est itaq. absalon in domum suam et facies regis non vidit.
 Porro sicut absalon vir non erat pulcherrimus in omni israhel et de
 corum minus. a vestigio pedis usq. ad verticem capitis non erat
 in eo vlla macula. et quante tondebat capillos tanto amplius
 credebantur. semel aut in anno tondebatur quia gravabatur
 enim refarces. Ponderabat capillos capitis sui ducens siclis
 poudere publico. Nati q. sunt aut absalon filii tres et filia una
 nomine thamar elegantis forme. Adversus q. absalon miltim
 duobus annis et faciem regis non vidit. Misit itaq. ad
 ioab ut mitteret eum ad regem. qui noluit venire ad eum. Quia
 scdo misisset et ille noluisse venire. Dixit finis finis. Satis agz
 ioab mlti agz. men habentes messes herdei. Vte igitur et
 succendit eum igni. succenderunt q. finis absalon segetem
 igni. Surrexit q. ioab et venit ad absalon in domum eius
 et dixit. Quare succendit finis tui segetes meas igni. Et respo
 dit absalon ad ioab. Ansi ad te observans ut venires ad me et mlti
 tem te ad regem ut diceret ei. Quare veni & gessur. melius
 michi erat ibi esse. Observo ergo ut videam facies regis. q.
 si memor est iniquitatis mee interficiat me. Ingressus q.
 est ioab ad regem et nuntiavit ei. Vocatus q. est absalon et
 ad regem et adoravit sup facies sue coram eo. Osculatus q.
 est rex absalon. rv
 Fuit post hec fecit sibi
 absalon currum et equites et quinquaginta viros qui pre
 cedunt eum. Et mane surgens absalon stabat iuxta intro
 itum porte et omnes viri qui habebat negotium ut veniret
 ad regem induit vocabat ad se absalon et dicebat. De qua

cumtate es tu **Q**ui respondens dicebat **E**x una tribu israel ego
sum finis tuus **R**espondebat qz ei absalon **V**ideamus multi
simones tui boni et misti. **N**on est qui te audiat consa
luto a rege **D**icebat qz absalon **T**uus me osatnat indit
super fram et ad me veniant omnes qui habent negotium
et miste indit **E**d et cu antederet homo ad eu ut salu
ret illum extendebat manu suam et apprehendens osculaba
eum faciebat qz hoc omni israel qui veniebat ad mediu
ut audiretur a rege et sollicitabat corda virorum israel **P**ost
quatuor aut annos **D**ixit absalon ad regem **D**avid **V**as
et reddam vota mea que voti dno in hebron **V**enens o
venit finis tuus cum esset in gessur syrie dicens **S**i red
xerit me dno in iherlm sacrificabo dno **D**ixitqz ei rex **V**e
in pace **E**t surrexit et abiit in ebron **M**isit aut absalon
exploratores ad universas tribus israel dicens **S**tatum
ut audieritis clangorem fustine **D**icite **R**egnabit absalo
in hebron **P**orro cum absalon veniret **D**ucenti viri de
Jerusalem vocati civitate simplici corde et transiit penitus
ignozantes **A**ccersit quoqz absalon architophel gilom
consiliarii **D**avid de civitate sua gilo **C**umqz immolaret
victimas facta est convivatio **V**alida **P**opulus qz qrem
augebatur cum absalon **V**enit igit **A**munus ad david **I**da
Loco corde viri iherlm sequitur absalon **E**t ait david **S**u
is qui erant cu eo in iherlm **E**xegite fugiam **R**egre
ret nobis effugiu a facie absalon **P**esante egredi ne
forte veniens occupet nos et impellat super nos zinnaz
et perdat civitatem in ore gladii **D**ixerunt qz sui regis
ad eum **O**mnia quatinus precepit dno noster rex libenter exequi
sui tui **E**gressus ergo rex et universa domus eius pedibz
suis **E**t derelinquit rex decem mulieres quatuor ad custo
diendum domum **E**gressusqz rex et omnes israel pedibus suis
stetit paul a domo et universi sui eius ambulabant nix
eum et legiones theleti et phileti et omnes getheci septi

viri pugnatores validi domini secuti enim fuerant de gith pre
cedebant regem. Dixit autem rex ad etai githen. Cur venis
nobiscum reuertere et habita cum rege tuo. Quia pugnasti es
et egressus es de loco tuo. Hec venisti et hodie compredicis nostrum
egredi. Ego autem vadam quo iurgum sum. Reuertere et redire tecum
fratres tuos et dominus faciet tecum misericordiam et veritatem quia
ostendisti gratiam et fidem. Et respondit etai regi dicens
Vinit dominus et vinit dominus meus rex. Quoniam in quocumque
loco fuerit dominus mihi rex sine in morte sine in vita. Perit enim
sumus tuus. Et ait dominus ad etai. Veni et transi. Et transiit
etai. Et dicens rex et omnes viri qui cum eo erant
et reliqua multitudo. Omnes qui flebant voce magna
et universus populus transiit. Rex quoque transgrediebatur
torrentes cedron et multo populo procedebat contra mare
olivetum que respicit ad desertum. Venit autem et sacerdos pater
dae et universi domus cum eo portantes arcam fidei
dei. Et ascendit deposuerunt arcam dei et descendit abia
thar donec completus esset. Omnis populus qui egressus
fuerat de civitate. Et dixit rex ad sacerdos pater dicitur. Re
porta arcam dei in urbem. Si non venero gratiam in omni
bus domum. Reductus nunc et ostendet michi eam et tunc habebit
natum sum. Si autem dixerit michi. Non places. Prosto
sum. faciat dominus quod bonum est coram se. Et dixit rex ad
sacerdos pater dicitur. O videns. reuertere in civitatem in pace
et archimachas filius eius et jonathan filius abiathar
duo filii veri sunt nobiscum. Ecce ego abscondar in tempe
sculis deserti donec venerit sermo a vobis indicans michi.
Reperterunt igitur sacerdos et abiathar arcam dei
in silvum et manserunt ibi. Porro dominus ascendebat cum oli
vaz ascendens et flens. Operto capite et nudis pedibus
mecedens. Et omnis populus qui erat cum eo. Operto capite ascende
bat plerumque. Annuntiata est autem david quod et archimachas esset
in commutationem cum abialon. Dixit quod david iustitia quod

domine consilium acchitophel. Cumque ascenderet dauid su-
mitatez montis in quo adoraturus esset dominum. Erat autem
ei confusi auarities fissa veste et ira pleno capite. Et
dixit ei dauid. Si veneris mecum eris in oneri. Si autem
in amicitiaz reuerteris. et dixeris absolon finis tuis sum
rex. sicut finis finis tuis parere me vult. sic finis finis
patris tui sic ero finis tuis. Dissipabis consilium acchitophel
habes autem totum sadoth et abnathar sacerdotes.
et omne verbum quodcumque audieris de domo regis in-
dicabis sadoth et abnathar sacerdotibus. sunt autem cum
eis duo filii eius. Arqummas filius sadoth et ionathan
filius abnathar. Et mittet per eos ad me omne verbum
quod audieris. Veniente ergo confusi amico ad montes
absolon ingressus est iherosolimam. Cxvi

xvi

Quoniam dauid transiit paululum montis ve-
ritatem apparuit syba puer infidelis in conspectu
eius cum duobus asinis. qui onerati erant
ducentis panibus et centum ligaturis ve passe. et centum
massis palatarum et duobus utribus vini. Et dixit
rex. Rex sybe. Quid sibi voluit her. Respondit quod syba
domine mi rex. asini domestici regis. ut sedant. et in-
nes et palat. ad vestendum pueris tuis. Vinum autem
ut bibat si quis defecerit in deserto. Et ait rex. Vides
filius domini tui. Respondit quod syba recti. Remansit in
iherosolimam dicens. Hodie restituet michi dominus israel regni
patris mei. Et ait rex sybe. Tria sunt omnia que feci
infidelis. Dixit quod syba. Oro ut in reman gram-
coram te domine mi rex. Venit ergo rex dauid usque be-
zin. Et tunc expediebatur inde vir de cognatione saul
nomen semet filius gera. predebatur egrediens. et ma-
ledicebat. mittebatque lapides contra dauid et contra
omnes suos regis dauid. Omnes autem prius et vniuersi
bellatores dextro et sinistro latere ad regem intedebant.

ta autem loquebatur seneci cum malediceret regi dauid egre-
dere egredere vir sanguinum et vir belial. Redidit enim tui
domus uniuersum sanguinem domus sue. quoniam iniusta regis
precolet dedit dominus regnum in manu filii tui absalon et
ecce punit mala tua quoniam vir sanguinum es. Dixit autem
absalon filius saron regi. Quare maledixit tuis huiusmo-
ditas domo mee regi. Dauid autem et amputatio caput eius
Et ait rex. Quid michi et vobis filii saron. Dimitte
eum ut maledicat. Dominus enim precepit ei ut malediceret. Sed
Et quis est qui audeat dicere. quare sic fecerit. Et ait
rex ad absalon et omnes filios suos. Ecce filius meus qui
egressus est de utero meo querit animam meam. quito
magis hic filius gemini. Dimitte eum ut maledicat
iuxta preceptum domini. si forte respiciet dominus afflictionem meam
et reddat michi bonum pro maledictione hac. Hodierna
Ambulabat itaque David et socii eius per viam cum eo seneci
aut per iugum montis exaltare totum illum gradum
maledicens et mittens lapides aduersum eum et frangens
et spargens. Venit itaque rex et uniuersus populus cum eo
lassus et refocillati sunt ibi. Absalon autem et uniuersus
populus israel ingressi sunt iherusalem. Sed et archiofel cum eo.
Cum autem venisset consiliarius arathus annus David ad absa-
lon locutus est ad eum. Salue rex. Salue rex. Ad quem
absalon. Hec est inquit gratia tua ad amicum. Quare non
ista cum amico tuo. Respondit quod ingressi ad absalon nequaquam
Quia illius ero quem elegit dominus et omnis hic populus
et uniuersus israel. et cum eo manebo. Sed et iherusalem
cui ego simitudo sum. Nam filius regis. Sicut pater
patri tuo sic parebo et tibi. Dixit autem absalon ad
archiofel. Plene consilium quid agere debeamus. Et ait
archiofel ad absalon. Ingredere ad concubinas pauperum
tui quas dimisit ad custodiendum domum. Ut tu audieris
omnis israel quod feceris. precem tuam roborent manus eius.

terum tetenderunt igitur absalon tabernaculum in solacio ingressusque est ad coniungendas partes sui regni universi israel. Consilium autem archiozel quod dicitur in diebus illis quasi si quis consuleret dominum sic erat omne consilium archiozel et cum esset cum absalon.

XVI

Oportuit igitur archiozel ad absalon eligam michi duodecim milia virorum et consurgens persequatur david hac nocte et urruam super eum qui lapsus est et soluit manibus praeceam eum. Cumque fugerat omnis populus qui cum eo esset praeceam regem desolatam et reditum universi populi quomodo amplius reverti solet. Unum enim virum tuum et omnis populus erat in pace placuitque sermo eius absalon et cunctis maioribus natu israel. Tunc autem absalon vocavit et convocat arachiten et andiam quid esset ipse dicit. Cumque remissis convenerit ad absalon. Tunc absalon ad eum huiusmodi sermone locutus est archiozel. Fateri debemus an non quod dicitur consilium. Et dixit convenerit ad absalon. Non bonum consilium quod dedit archiozel hac vice et assumtulit convenerit. Tu nosti precium tuum et viros qui cum eo sunt esse fortissimos et amato animo velum si versa raptis catulis in saltem deserviat et et per tuum vir bellatorum nec morabitur cum populo. Forsitan nunc latitat in spelunca aut in uno quo voluerit loco. Et cum tetenderit viri quilibet in principibus audiet. Et manumque audiet et dicit. Facta est plaga populo qui sequebatur absalon et fortissimus quisque cum eo est qui leonem pavore solvetur. Scit enim omnis populus israel precium forte esse precium tuum et robustos homines qui cum eo sunt. Et hoc michi rectum videtur esse consilium. Congregetur ad te universus israel a dan usque ad bethleem in arena maius innumerabilis et tu eris in medio eorum et urruam super eum in quatuor locis fuerit inventus et operiemus eum sicut cadere oleum super frum et non relinquemus de viris qui cum eo sunt.

neque unum quidem relinquentis. Quod si rem aliquam
fuerit ingressus arandabit omnis israel amittat illi fines
et trahem eam in torrentes et non reperiat neque talis
quid ex ea. Fecit ergo absalon et omnis vir israel. Melius est
hunc consilium arandare: consilio archiepiscopi. Et cum esset in
fipatu consilium archiepiscopi utile, ut indueret dominus super absalon
malum, et aut consilium sacerdotum et abiatthar sacerdotibus
hoc et hoc modo consilium dedit archiepiscopo absalon et semeris
israel et ego tale et tale dedit consilium. Tunc ergo unum
ait et unum dedit dicens. Re more nocte hanc in
campesibus destitit absque dilacione transire ne forte
abscondat rex et omnes populi qui cum eo sunt. Quia
autem et archiepiscopus stabant iuxta fontes iordani. Abiit autem
illa et nuntiavit eis et illi profecti sunt ut referrent ad regem
david nuntium. Non enim poterant videre aut introire civitatem
vidit autem eos quidam puer et indicavit absalon quod aut aut
tunc quidam ingressi sunt domum viri in bonum qui habebat
puteum in vestigio suo et descendit in eum. Tulit autem mu-
lier et expendit velamen super os putei quasi sitans typha-
nas ut sic latuit res. Cumque venissent filii absalon ad matrem
in domum dixerunt ubi est archiepiscopus et ionathan. Res-
ponderunt mulieres. Transierunt festinat gustata paululum aqua. At
qui qui querebant cum non invenissent reversi sunt. Cumque
absque descendit illi de puteo et pergentes nuntiavit
regi david atque dixerunt. Emerge transite cito fluvium quoniam
hinc est dedit consilium contra vos archiepiscopus. Surrexit ergo david
et omnis populus qui erat cum eo et transierunt iordanem
donec discesset. Et ne unus quid reliquus fuit qui non
transisset fluvium. Porro archiepiscopus videns quod non fuisse factum
consilium suum stavit a seipso suo et surrexit et abiit in do-
mum suam et in civitate suam et disposita domo sua suscepit
necesse est sepultus est in sepulchro patris sui david autem re-
mansit et absalon transiit iordanem ipse et omnes viri israel.

omni eo Amasai rex ostendit absalon p[ro]p[ri]is super exercitum
 Amasa aut[em] erat filius viri qui vocabat[ur] vera de yezreli
 Qui ingressus est ad abigai filium naas sororem sarine
 que fuit mater ioab Et castamietat[us] est is[ra]el cu[m] absalon
 in fra[cta] galaad Cuiusq[ue] veniss[et] d[omi]nus in castra sibi filius
 naas de rabbaath filio[rum] ammon et machi[us] filius am
 mihel de s[ecundu]m abiaz berzellai galaadites de de zogdim ob
 scure ei servatoria et vasa fictilia . frumetu[m] et bordenum et
 farinam . poleutam et fabam et lentem et fegum acet et
 mel et butyrum . onas et pinguis vitulos Dederunt q[ui]d
 et p[ro]p[ri]e qui cu[m] eo erat ad vespertinum suspirati sunt cu[m] p[ro]p[ri]e
 fame et siti fatigari in deserto

xviii

Et tunc considerato d[omi]nus p[ro]p[ri]e suo constituit super eu[m] tri
 nos et centuriones . et dedit p[ro]p[ri]e tertias p[ro]p[ri]e sub manu ioab
 et t[er]tias sub manu abisai filii sarine fratris ioab et t[er]tias
 sub manu ethei . qui erat de gath Dixit q[ue] rex ad p[ro]p[ri]e
 Egreduar ego vobiscum et respondit p[ro]p[ri]e non exibis sine
 eu[m] fugerim[us] non magnope adeos de nobis p[ro]m[itt]ebit Sine
 media parte recedat e nobis non satis parabit[ur] quia tu
 vixis pre decem milib[us] computaris . Melius est v[er]o ut
 sis nobis in v[er]o p[ro]p[ri]o Ad quos rex ait . Sed vobis rectu[m]
 videtur hoc faciam Stetit q[ue] rex iuxta portas . Egredie
 batur q[ue] p[ro]p[ri]e per turmas suas centum et milia et p[ro]
 cepit rex ioab et abisai et ethei dicens . Enate michi p[ro]p[ri]e
 absalon . Et omnis p[ro]p[ri]e audiebat p[ro]p[ri]e regem aut[em]
 p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e absalon p[ro]p[ri]e egressus est p[ro]p[ri]e in campum
 contra israhel et factum est p[ro]p[ri]e in salis ephraim et
 resus est ibi p[ro]p[ri]e israhel ab exercitu d[omi]ni . Facta q[ue] est plaga
 magna in die illa p[ro]p[ri]e milia . Fuit aut[em] ibi p[ro]p[ri]e diffusi
 sup[er]fates omnis terre et multo plures erant quos salus co
 sumperat de p[ro]p[ri]e q[ui]n hi quos vocaverat yladus in die
 illo accidit aut[em] ut occurrent absalon sine d[omi]no sedens
 mulo Cuiusq[ue] ingressus fuiss[et] mulus subter ydensam

querum et manuum adhaesit caput eius querui. Et
illo suspensus inter celum et terram unius cui insederat
pertinuerunt. Vidit autem hoc quissiam et nuntiavit
ioab dicens Vidi absalon pendere de querui. Et ait ioab
viro qui nuntiaverat ei Si vidisti quare non confidisti ei
tu fra. et ego dedissem tibi decem argenti subos. et vni
balteu. Qui dixit ad ioab Si appendis in manibus meis
nulle argentes nequaquam mittes manum meam in filium
regis. audientibus enim nobis precepit rex tibi et abisai et
athay dicens Custodite michi puerum absalon. Et si se
cassum conueniamus meam audacter nequaquam hoc regem
latere possit. et tu stans exaduso. Et ait ioab Non sicut
tu vis sed agrediar eum coram te. Tulit quoque ioab tres lanceas
in manu sua et infixit eas in corde absalon. Cumque ad
huc palpitaret herens in querui ceciderunt decem milites
armigeri ioab et puerum interfecerunt eum. Cecidit
autem ioab guttura et retinuit populum ne periret fugiens
israel. Volens perire multitudinem. Et tulerunt absalon
et perierunt eum saltu in foveam grandem et con
portauerunt super eum aeternum lapidum magnum in
inis. Quis autem israel fuit in tabernacula sua. Porro
absalon erraverat sibi cum adhuc videret titulum qui
est in valle regis. Dixerat enim non habeo filium et hoc
est nomen meum. Vocant quod titulum hoc
suo et appellant manus absalon usque ad hunc diem. Athi
maas autem filius sadoch ait Curram et nuntiabo re
gi. Quia michi fecit ei dominus de manu nuntiorum eius
Ad quem ioab ait Non eris mihi in hac die sed nuntiabis
in alia. Hodie volo te nuntiare filius enim regis est mortuus.
Et ait ioab athysai Vade et nuntia regi que vidisti. Dixerat
athysai ioab et curavit. Rursus autem athymaas filius sa
doci dixit ad ioab Quid impedit si ait ego curram post
corpus. Dixit quod ei ioab Quid vis curare filium meum cum dominus
exhibet

Gamsus Qui respondit Quid enim si curro Et ait et sic
 Currens pro archimachis per vnum compendij transiit
 thufai Sams aut sedebat inter duas ^{portas} speculator vero qui
 erat in fastigio porte super iunze eleuans oculos vidit ho-
 mines currentes solium Et exclamans indicauit regi Dixit
 q rex Si solus e bonus e minimus in ore eius perit
 aut illo et accedente pms vidit speculator hominem
 alterum currentem et portans in culmine aut apparet in
 homo alter currentes solus Dixit q rex et iste bonus e
 minimus Speculator aut exemplor ait cursu prioris q
 cursum archimachis filij sadoth Et ait rex vir bonus est
 et minimu portans bonu venit Clamans aut Archimachis
 Dixit ad regem Salue rex Et aduersus regem cora eo pms
 in terram ait benedictus Dns deus tuus Qui ostendit ho-
 mines qui lenauerunt manus suas con dnm meum regem
 Et ait rex Est ne pax puero absalon Dixit q archimachis
 vidi numulum magnum cum mittere iob filius tuus O rex
 me filiu tuu nescio aliud Ad que rex Transiit aut et statim
 Cum q ille transisset et statim apparuit thufai et veniens ait
 Bonu apporto minimu dnm mi rex iudicauit enim pte dnm de
 deo de manu omni qui surrexerunt contra te Dixit aut
 rex ad thufai Et Est ne pax puero absalon Qui respondit
 thufai fiant monu sit puer mra dmi mei regis et vni-
 uersi qui consurgunt aduersum eum in malum Contra
 statum itaq rex Ascendit cenatim porte et flet et sic lo-
 quebatur vadens fili mi absalon fili mi absalon fili mi
 Quid michi tribuat ut ego moriar pro te absalon fili
 mi fili mi absalon

rur **D**ignatum est aut iob q rex fletet et lugeret
 filiu suu Et versa e victoria in dicella in luctu
 omni pto Andmit enim pms in die illa dicit Solet
 rex super filio suo et destinare pms in die illa mredi cui
 tatem quoniam destinare solet pms versus et fugiens de pto

Dixit rex aperuit caput suum et clamabat voce magna fi-
li mi absolon fili mi ingressus es domum meam in domum
duxit. Confundisti hodie vultus omnium suorum tuorum qui salua-
fecerunt animam tuam et animas filiorum tuorum et filiarum
tuarum et animam uxorem tuam et animam concubinam
tuam diligis odientes te et odio habes diligentes te et oste-
dis hodie quia non curas de duobus tuis et de suis tuis Et re-
cognovi nunc quia si absalon viveret et nos omnes essetis
tunc placeret tibi. Nunc igitur surge et prede et alloqueris populum
suum tuum. Intra tibi prede ad alloquendum tibi per domum
et si non exieris ierusalem quia quid nescimus et tunc nocte hac
et peris et tibi omnia mala que venerunt super te ab adole-
scentia tua usque nunc. Surrexit ergo rex et sedit in porta et
omnis populus iherusalem est qui exierat in porta. Venitque omni-
sa multitudo coram rege. Absalon autem fugit in tabernaculum suum.
Omnis quoque populus testabatur montibus tribubus israel dicens
Rex liberavit nos de manu inimicorum nostrorum quia salvavit
nos de manu philistinorum et nunc fugit de terra propter absalon.
Absalon autem quem viximus regem super nos mortuus est in bello
et populus silebit et non reducat regem. Et consilium totius israel
venit ad regem. Rex vero david misit ad sadoc et abiathe
sacerdotes dicens. Loquimini ad maiores natu iuda dicens
Cur venistis non misistis ad reducendum regem in domum suam
et nemo autem unus israel preceperat ad regem ut reducant eum
quia dixerat rex israel dicens ad populum fratres mei vos estis me-
um et caro mea vos quare non misistis reducere regem et
amase dicit. Nonne os meum et caro mea es israel faciet
iuxta deum et hec addit. si non iuxta militem fueris coram
me omni tempore pro iobab et inclinavit cor omnium virorum
de iuda qui viri virum. Misit ergo ad regem dicens
Revertere tu et omnes tui tui. Et reversus est rex et venit
usque iordanem. Et omnis iuda venit usque in galgala ut
ocurreret regi et transducerent eum iordanem. Festinavit autem
Benai filius gera filii gemini de bazarum et descendit ad

prae iuda in occursum regis dauid cum mille viris de
 beniamin et syba puer de domo saul et quidam filii eius
 ac viginti filii erant cum eo. Et irruerunt autem regi
 et transierunt iuda ut transducerent domum regis. et fa-
 cerent iuxta missionem eius. Semai autem filius gerai proficiat
 coram rege cum iam transisset iordanem. Dixit ad eum.
 Ne reputes michi duc mihi iniquitatem. neque inuenieris in
 iuramentum filii tui in die qua egressus es domum mihi rex
 de iherusalem. Neque ponas iuxta iuramentum tuum. Acquiesce enim filius
 tui per iuramentum meum. Et ait. Hodie primus veni de domo
 domus ioseph. Descendi in occursum domui meae regis. Re-
 spondens vero abisai filius sachie dixit. Numquid pro fine
 verbum non occiderit semai. quia maledixit christo domini.
 Et ait dauid. Quid michi et vobis filii sachie. Cur efficiamini
 michi in satrum. Ergo ne hodie interficietur vir in iherusalem.
 An ignoras hodie me factum regem super israhel. Et ait ei
 semai. Non moreris. Iuravitque ei. Misiboseth quoque filius
 ionathian descendit in occursum regis illotis pedibus.
 et intensa barba vestesque suas non lacerat. A die qua eg-
 ssum fuerat rex usque ad diem reversionis eius in pace. Cum
 iherusalem occurrisset regi. Dixit ei rex. Nare non venisti mihi
 misiboseth. Qui respondens ait. Domine mi rex. Sumus
 meus contempsit me. Dixitque ei. Ego famulus tuus. et
 steteret michi azim et ascendens abirem cum rege. Et
 ait ei. Sumus tuus. Quia super et accusavit me filius
 tuus ad te dominum meum regem. Tu autem domine mi rex si
 angelus dei fac quod placuit tibi. Neque enim sunt domus
 patris mei nisi mortis obnoxia dno meo regi. Tu autem
 posuisti finem tuum inter conuivas mensae tuae. Quid utrum
 habeo iuxta querere aut quid possum ultra iustificare ad
 regem. Ait autem ei rex. Quid ultra loqueris. fixum est quod locu-
 tissimum. Tu et syba dimittite possessiones. Responditque mi-
 boseth regi. Ecce cuncta accipiet populus cuncta reuersus est
 domum meam rex pacifice in domum suam. Bersellai quoque goladitae

descendens de iordani transiit regem. iordanem. patris
 est ultra flumini persequi eum. Erat autem berseilai galadi
 tes senex valde id est octogenarius. et ipse sibi p[ro]p[ri]um alim[en]ta re
 gi annu[m] moraretur in castris. Fuit quippe vir dives nimis.
 Dixit ergo rex ad berseilai. Veni mecum ut requiescas secum
 mecum in ierusalem. Et ait berseilai ad regem. Quot sunt dies
 annorum vite mee ut ascendam cum rege ierusalem. Octogena
 ris sum hodie. Numquid vigent sensus mei ad discernen
 dum si bene aut male. Aut delectare potui sum tibi cibis
 ac potus vel audire possim ultra vocem cantorum atque mu
 sicationu[m]. Quare sumis tunc sit onera dno meo regis paululu[m]
 p[ro]cedam famulus tuus ab iordane tecum. Rex indigno hac
 virginitate sibi obsecro ut reuertar sumis tunc et moriar in ci
 uitate mea et sepeliar iuxta sepulcrum patris mei et maneb
 mee. Est autem sumis tunc chamathan. ipse vadit tecum. Duce mi
 rex et fac ei quod tibi bonu[m] videbitur. Dixit ergo rex. Alacu[m] fuisse
 chamathan. et ego faciam ei quicquid tibi placuit. et omne
 quod petieris a me impetrabis. Cum ergo transisset et dimissus
 esset rex iordanem. Ostensa est rex berseilai et benedixit
 ei. Et ille reuersus est in locum suu[m]. Transiit ergo rex iordanem
 iherusalem et chamathan cum eo. Omnis autem p[ro]p[ri]us iuda transiit
 regem et media tantu[m] pars affuerat de p[ro]p[ri]o israel. Præterea
 viri isti conuerterentur ad regem. Dixerunt ei. Quare te furati
 sumus fratres n[ost]ri viri iuda et transiit regem in domum
 eius transiordanem. Quibus ergo viros dauid annu[n]ciat et respondit
 omne vir iuda ad viros istos. Quia prior michi est rex.
 Cur irastis super hac re. Numquid comedimus aliquid
 ex rege aut munera nobis data sunt. Et respondit vir
 israel ad viros iuda et ait. Sciemus quibus maior ego
 sum apud regem magis quod adhuc p[ro]p[ri]et dauid quam ante.
 Cur igitur fecisti iniuriam et non michi nunciatu[m] est
 prius ut reducerem regem meum. Porro autem viderunt.

Accidit quoque vir iuda viris israel et vir
 ibi esset vir belial. nomen eius. viri iuda viris israel et vir

geminibus et tecum bethma et ait Non est nobis pars in da-
 uide hereditas in filio ysai Revertere in tabernacula ista
 Et separatus est omnis israel a dauid Secutus est quoque syba filius
 boetzi Viri autem iuda adhaeruerunt regi suo a iorda-
 ne usque ierusalem Cumque venisset rex in domum suam in iheru-
 salim Tulit decem mulieres concubinas suas quas de iheru-
 salim auerat ad custodiendam domum et tradidit eas in custo-
 diam alimeta eis praeiens Et non ingressus est ad eas fi-
 erant clausae usque ad diem mortis suae in viduitate viri
 tes Dixit autem rex amase Conuoca mihi omnes viros
 iuda in diem tertium et tu adesse praebebis Absit ergo amasa
 et conuocauit iuda et migratus est extra plateam quod
 ei consueuerat rex Ait autem dauid ad absai Hunc magis
 afflicturus est uos syba filius boetzi quam absalon Tolle
 igitur suos domum tuam et persequere eum Ne forte in-
 ueniat ciuitates munitas et effugiat uos Egressi sunt
 ergo cum eo viri ioab Cerethi quoque et peleti et omnes
 robusti exierunt de ierusalem ad persequendum syba filium
 boetzi Cumque illi essent iuxta lapidem grandem quem
 in gabaon Amasa ueniens occurrit eis Dorso ioab vestitus
 erat tunica stricta aduersum sinistram habuit uero de super acum-
 nis gladio dependente usque ad ilia in vagina qui fabrefecit
 sem in otu egredi poterat et prutere Dixit itaque ioab ad a-
 masam Salue mihi frater et tenuit manum dexteram me-
 am amase quasi osculans eum porro amasa non o-
 bauit gladium quem habebat ioab qui percussit eum in lumbis
 et effudit intestina eius in terra et mortuus est inter fr-
 atres appositum Ioab autem et frater absai percuti sunt syba filium
 boetzi Interca quidam viri cum fuissent iuxta cadaver
 amase de fratribus ioab Dixerunt Ecce qui esse uoluit pro
 ioab comes dauid Amasa autem confusus sanguine iacuit
 in uia Didit hoc quidam uir qui subsisteret omnes
 populum ad uidendum eum et ammonit amasam de uiam
 agrum operuit quod eum ieiunato ne subsisterent transientes

p[er] enim Annuoto igit[ur] illo de via transibat om[n]is vir sequens ioab
 ad persequendum siba[m] filiu[m] boaz Porro ille transierat per decem
 tribus israel xpx mabela et in betmarcha Omnes q[ue] viri electi co-
 gregati fuerant ad eum Venerunt itaq[ue] et oppugnabant eum in abe-
 la et in betmarcha et circumdederunt munitionib[us] civitate[m] et ob-
 sessa est urbs Omnis aut[em] turba que erat cum ioab morabatur
 destruere muros Et exclamavit mulier sapientis de civitate du-
 cite audite dicite ioab Appropinqua huc et loquar tecu[m] Cum
 cum accessisset ad eum ait illi Tu es ioab Et ille respondit Ego
 Adque sic locuta est Audi sermones ancille tue Cum p[er] audio huc
 sum q[uod] illa p[ri]mo inquit dicebatur in veteri proverbio Cum inter-
 rogavit interrogavit in abela et sic p[er]fecerunt Nonne ego sum que
 respondes veritate[m] israel et tu que subvertis civitate[m] et enervas muros
 in israel Teneare p[er]cipuas hereditate[m] d[omi]ni Respondens q[ue] ioab ait
 Absit absit hoc amenon p[er]cipuo neq[ue] demolior non se sit p[er]
 res q[uod] homo de monte effraim siba filius boaz regimine
 tenuit manu[m] suam con[tra] regem david Tridite illi soli
 et recedemus a civitate Et ait mulier ad ioab Ecce caput eius mi-
 tetur ad te per virum Ingressa e[st] ergo ad om[n]es p[ar]tes et locuta e[st]
 eis sapientes qui absolum caput sibe filii boaz proiecerunt ad
 ioab Et ille recepit tuba[m] et recesserunt ab urbe Vniq[ui]sq[ue] in
 tabernacula sua Ioab aut[em] reversus iherosolimam ad regem Fuit ergo
 ioab super om[n]es exercitu[m] isrl Banias aut[em] filius benai super
 celestibus et p[re]sidentibus Aduram vero super tributa Porro p[er]
 saphat filius abielis a commentariis Syba aut[em] scriba Gadon
 vero et abiatbar sacerdotes hyram aut[em] hyarites erat sacerdos
 Acta e[st] quoq[ue] funes in dieb[us] david

E tribus annis ingites et consuluit d[omi]n[u]m oraculu[m] d[omi]ni dixit
 q[uod] d[omi]n[u]s p[ro]pter saul et p[ro]pter domum eius hec iniquitas est san-
 guinis Quia occidit gabbaonitas Porro gabbaonites ex-
 p[er]t ad eos Porro gabbaonites no[n] sunt de filijs israel q[uod] reliquie
 annuatoz filij quoq[ue] isrl iuraverant eis ne p[er]miserunt illis
 et voluit saul p[er]cutere eos in zelo q[uod] p[ro] filijs israel et in d[omi]no
 ergo david ad gabbaonitas Quid faciam vobis et q[uod] e[st] v[est]r[u]m p[re]dictu[m]

Et benedictio hereditati domus. Dixeruntque ei gabbaonites Non
 est nobis super auro et argento questio. Sed contra saul et con-
 domum eius. **U**terque voluit ut interficeret homo de israel. Ad
 quos ait rex. Quid ergo vultis ut faciam vobis. **R**esponderunt
 regi. Virum qui attrivit nos. et oppressit iniquitatem. ita deleat de
 benibus ut ne unusquisque residuus sit de stirpe eius in omni
 finibus israel. **D**ecurrunt nobis septem viri de filiis eius ut tri-
 tificauerimus eos domui in gabaa saul quondam elati domi.
 Et ait rex. Ego dabo. **P**recepitque rex misiboseth filio ionathani
 filii saul propter insurrexerunt domum. quod fuerat inter amica-
 me ionatham filium saul. **T**ulit itaque rex duos filios resphe filie
 haia quos peperit saul amoni. et misiboseth et quatuor filios
 mitchel filie saul quos genuerat adueli filio bersellai qui
 fuit de molathi et dedit eos in manus gabbaonitarum. **Q**ui cum
 fixerunt eos in monte coram domo. et ceciderunt hi septem
 occisi in diebus messis. **P**rimo incipiente mitione hordei. **T**ollit
 autem resphe filia adia aliquid substantie sibi super petram ab
 initio messis donec stillaret aqua super eos de celo et non dimi-
 sit aures lacrimare eos per diem neque bestias per noctem. et ma-
 ata sunt dauid. que fecerat resphe filia haia quibuscum saul
 et abijt dauid et tulit ossa saul et ossa ionathan filii eius
 a viris iabes galaad. **Q**ui furati fuerant ea de platia bethsan
 in qua suspenderant eos philistini cum interfecissent saul in
 gelboe. **E**t asportant inde ossa saul et ionathane filii eius. **E**t
 colligentes ossa eorum qui affixi fuerant sepeliebant ea cum ossibus
 saul et ionathan filii eius in fra beniamin in latere sepulchri
 eius patris eius. **H**oc eruntque omnia que precepit rex. **E**t
 reprobata est dominus tunc post hec. **F**actum est autem prelium phi-
 listinorum adversum israel. **E**t descendit david et socii eius cum
 eo et pugnaverunt contra philistinum. **P**erfecit autem dauid vestimenta
 suos qui fuit de genere amphia cuius ferrum iussit tricenis viri
 as appendebat et acuminatus erat ensi novo. missus est percutere
 dauid presidio quod ei fuerat abisai filius saul. et percussit
 philistinum interfecit. **T**unc intraverunt viri dauid dicentes.

nam non credideris nobiscum in bellum ne extinguas lucem
 tuam in israel. Secundum quoque fuit bellum in quibus contra
 philistios. Tunc percussit sabbacai et osathi septem de stirpe
 ayasa de genere giganteum. Tercium quoque fuit bellum
 contra philistios in quibus et percussit adadato filius salus
 polimitarum bethleemites. Goliath gethaim autem basile
 haste erat qui ligatorum terentium. Quartum bellum fuit
 in geth in quo fuit vir excelsus. qui senos in manibus
 pedibusque pedes habebat digitos vero viginti quatuor. Et
 erat de origine arapha et blasphemavit israel percussit autem
 enim ionathan filius samaa fratris dauid qui quatuor na
 ti sunt de arapha in geth et ceciderunt in manu dauid.

Locus est autem et finem eius et
 dauid dicit verba carnis huius in die qua liberat
 enim dominus de manu omnium inimicorum suorum et de
 manu saul et dixit. Dominus petra mea et robur meum
 et saluator meus. Dominus meus. Fortis meus sperabo in eum.
 Sanctus meus. et torum salutis mee. Eleuatus meus. et refu
 gium meum. Saluator meus de iniquitate liberabis me. Laudabilis
 invocabo dominum et ab inimicis meis saluus ero. Quia contuderunt
 me contritiones mortis torrentes belial ternerunt me.
 fures inferni contuderunt me. Preceperunt me laquei
 mortis. et in tribulatione mea invocabo dominum et ad dominum
 meum clamabo. et exaudiet de templo sancto suo vocem meam.
 et clamor meus veniet ad aures eius. Commota est et contrem
 uit terra et fundamenta montium commota sunt et commissa
 terra quoniam iratus est eis deus. Ascendet fumus de naribus
 eius. et ignis de ore eius vorabit. Carbores menses sunt
 ab eo. et consumant celos et descendit. et caligabit sub pedibus
 eius. Et ascendit super cherubim et volauit. et lapsus est
 super pennas venti. et posuit tenebras in circuitu suo. lati
 bulum tribuens aquas de nubibus celorum. pro fulgore in
 conspectu eius accensi sunt carbones ignis. Tonabit de
 celo dominus et excelsus dabit vocem suam. Misit sagittas suas

Secundus

et dissipavit eos. Fulgur et consumpsit eos. Et apparuerunt
effusiones maris. et revelata sunt fundamenta orbis. Ab
inceptione spiritus furoris eius misit de caelo et assumpsit
me. et extraxit me de aquis multis. Liberavit me ab
inimico meo potentissimo. et ab his qui oderant me. quoniam robu-
siores me erant. Pertraxerunt me in die afflictionis mee. et
factus est dominus firmamentum meum. et duxit me in latitudinem.
Liberavit me quoniam placuit ei. Retribuit michi dominus secundum ius-
ticiam meam. et secundum iustitiam manuum mearum reddet michi.
Quia custodivi vias domini. et non egredi in peccatum a deo meo. Quia
iudicia eius in conspectu meo. et precepta eius non dimisi
a me. Et ero perfectus nimis ei. et custodiam me ab iniquitate
mea. et restituet mihi dominus secundum iusticiam meam. et secundum
innocentiam manuum mearum in conspectu oculorum suorum. Cum
sancto sanctus eris. et cum robusto perfectus. et cum electo electus
eris. Et cum pio pater. et plenus pauperem saluum facies. Oculi
tui excipies humilia. Quia tu lucerna mea domine. et
tu domine illuminabis tenebras meas. Quia cum curam accipis
in domo tua. transibis iuxta deum. Inmaculata via eius
eloquium domini. igne examinatum. Statum est omnium sperantium
in se. Quia est deus propter dominum. et quis fortis propter dominum nostrum.
Deus qui accipit me fortitudinem. et complanavit perfectam
viam meam. Locutus est pedes meos arvens. et super excelsa
mea statuit me. Dicens manus meas ad plenum. et pro-
pensus quasi arcum. eveni prout mea. Dedit michi clipeum
salutis tue. et mansuetudo tua multiplicavit me. Dilabis
gressus meos subtus me. et non deficiet talis mei. Persequeris
inimicos meos et conteram. et non revertar donec quis
manum eos. Consumam eos et confringam. ut non surgant
ut cadent sub pedibus meis. Amplexi me fortitudinem ad p-
sum. inveniasti resistentes michi sub me. Inimicos meos
dedit michi dorsum. Odientes me dissipavi eos. cla-
mabunt et non erit qui salvet. ad dominum. et non exaudiet
eos. Dabo eos ut pulverem. et erit quasi lutum platearum. quoniam

eos atque compungam. Saluabis me a contraditionibus populi
mei. Custodies me in caput gentium. Populus quem ignoro si
niet michi. auditu auris obediens michi. filii alieni de stu
xerunt. et contrahentur in angustiis suis. Domine deus et be
neditio deus meus. et exaltabitur deus fortis saluus
meus. Deus qui das vindictam michi. et deiecisti populos sub
me. Cum eduas me ab inimicis meis. et a resistentibus in
eleuas me. Auro inique liberabis me. propter ea confitebor
tibi domine in gentibus et nomini tuo cantabo. Magnificans
salutem regis sui. et faciens misericordiam christo suo dauid
et semini eius in sempiternum. **xxiii**

Ecce aut sunt verba nouissima que dixit dauid filius
ysai. Dixit vir cui constitutum est de christo dei iacob
egregius psalter istud. Spiritus domini locutus est per me
et sumo eius per linguam meam. Dixit israel deus michi
locutus es fortis israel dominator hominum in saecula domine
in timore. Sicut lux aurore oriente sole mane absque nubibus
rutilat. Et sunt plures geminae verba de eia nec tanta
est domus mea apud deum. et partem eternam meretur me
cum firmum in omnibus atque munus. Omnia enim salus mea
atque voluntas. nec est quidquam ex ea. quod non germinet. prena
tatores autem aut quasi semine enascuntur. vniuersique non
tolluntur manibus. et si quis tangere eas voluerit arma
bitur ferro et ligno laureato. Rursumque successe comburentur
usque ad nihilum. Haec nomina forsan dauid. Dauid sedes
in cathedra sapientissimus princeps. inter tres ipse est qui
tenebamur ligni vermiculus. qui octingentos interfecit
impetu uno. post hunc eleazar filius patris eius abobi
inter tres fortes qui erant cum dauid. quando expro
uerunt philistinum. et congregati sunt illuc in prelium.
Cumque ascendisset viri israel ipse secutus et passus philistaeos
donec deficeret manus eius et obliuisceret cum gladio.
fecit quod deus saluaret magnas in die illa. et plures qui fuge
runt reversi sunt ad resque spolia detrahenda. Et post hunc semina

Secundus

aquam de
latu

filius agge de harari Et congregati sunt philistin in scarone
erat quippe ibi ager plenus leute Cumque fugisset philistin a
ie philistinum stetit ille in medio agri et intus est enim
perussit quod philisteos et fecit dominus salutes magnam Nec non et
descenderant tres qui erant principes inter xxx et venerunt quod
mess ad dauid in speluncam odollam Castra autem philistin erant
posita in valle gygantum et dauid erat in pido Porro scito phil
listinorum tunc erat in bethleem Desideravit igitur dauid et
ait Et quis michi daret potum aque de cisterna que est in beth
leem iuxta portam Perreperunt ergo tres fortes castra philistinorum
Et hauserunt aquam de cisterna bethleem que erat iuxta
portam et attulerunt ad dauid At ille noluit bibere Quia sciebat
illam dominus dicens Mors michi sit dominus ne faciam hoc Num
sanguinem hominum istorum qui perfecti sunt et animarum
periculum bibam Rechit ergo bibere hoc fecerunt tres robusti
simi Absai quoque frater ioab filius saime princeps erat de
tribus iude et qui levavit hastam suam contra trecentos quos et
interfecit novemque ipse in tribus et inter tres nobiliores Erat
et corpe princeps ipse usque ad tres viros primos non pervenerat Et
banaias filius ioiade viri fortissimi magnorum opere de capite
leone percussit duos leones moab et ipse descendit et percussit leonem
in media cisterna in diebus minoribus ipse interfecit virum egypcium
virum dignum spectaculo fuit in manu hastarum Itaque cum
descendisset ad eum virga vi extorsit hastam de manu egyp
tiorum et interfecit eum / hastam sua hoc fecit Bui Banaias filius
filius ioiade et ipse nominatus inter tres robustos qui erant
inter triginta nobiliores Verumtamen usque ad tres non per
venerat Fecit quod enim sibi dauid amiculum a sereno Asaph
frater ioab inter triginta Eleanan filius patrum eius de be
leem Benunaa de harari helizucha de arodi helas de phil
ti hyra filius actes de thecia Abyezer de anathoth Abio
nai de usathi selmon achitophel machai uetofatuties helas
filius banai et ipse metofatuties hytai filius rabai de gela
filiorum beniamin Banai affricomites gadai de torrente

gaas abnabon azbatites azmanes deheron eliabai
 de zabon filii asen donathan semina de heredi hamai
 filius sarara diotites elyphelach filius sias. bon filius ma
 chati heliam filius achitophel gilontes esron de tarmelo
 phanai de azbi ygaal filius nathan de soba bamin de gadi
 selech de amithoni. Irarai berotites azmiger ioab filius
 serme hyra gethites gareb et ipe gethites. Vnas et eius
 omnes triginta septem.

xxiii

Et addidit furor domini irasci contra israel. Commovit
 quod dauid in eis diceret. Vade numerata israel et mada
 dixit quod rex ad ioab principem exercitus sui per amba
 sar omnes tribus israel adaan usque bersabee et numerate populum
 ut sciam numerum eius. Dixit quod ioab regi. Adaugeat
 dominus deus tuus ad populum tuum quantum nunc est utrumque
 multiplicet in conspectu domini mei regis. Sed quid sibi dominus
 meus rex vult in re querimoni? Obstant autem sermo regis verba
 ioab et principum exercitus. Egressus quod est ioab et prin
 cipes militum a facie regis ut numerarent populum israel. Cumque
 pertransissent iordanem venerunt in ardor ad dexteram ur
 bis que est in valle gaad et per yazer transierunt in gala
 ad et in terram inferiorem hosai et venerunt in daan
 siluestria. Circumcinctes quod iuxta sydonem transierunt pe
 nemia thiri et omnes fratrum eius et tananci. Venerunt
 quod ad meridiem mada in bersabee. Et lustrata universa tra
 ctaverunt per novem menses et xx dies in iherusalem. Dedit quo
 que ioab numerum descriptionis populi regi et munita sunt de
 israel octingenta milia virorum fortium qui qui continent
 gladium et de mada quingenta milia pugnatorum. Per
 cussit autem cor dauid cum populo qui numeratus est populus.
 Et dixit dauid ad dominum. Peram valde in hoc facto. Sed pro
 domine ut transferas iniquitates meas tui quia stulte egi
 nimis. Surrexit itaque dauid mane et sermo domini factus
 est ad gaal prophetam et videntem dicens. Vade et loque
 ad dauid. Hec dicit dominus. Trinum tibi datur opus. Elige.

vni quod volueris ex his vni ut faciam tibi. Cuiusque
 missi gaad ad dauid inuenerunt ei dicens Aut aut
 annis veniet tibi fames in terra tua Aut tribus menses
 fugies aduersarios tuos et illi persequerentur te. Aut tertio tribus
 diebus erit pestilentia in terra tua. Tunc go de libeo et
 vide que respondeam ei qui me misit simone. Dixit aut
 dauid ad gaad Coartor nimis. Quia melius est ut incidam
 in manus domini. Multe enim misericordie eius sunt quam
 in manibus hominis. Misit ergo dominus pestilentiam in israel
 de mane usque ad tempus constitutum. et mortui sunt ex
 populo adamas usque a bersabee septuaginta milia virorum. Cuius
 extendisti manum tuam angelus domini super iherosolimam
 ut disperderet eam. Misericordia est dominus super afflictum et
 ait angelo patienti populum. Sufficit uisus coram me manus
 tua. Erat autem angelus domini ^{domini} iuxta arcam ^{hauriema} athenia
 iebuzei. Dixit ergo dauid ad dominum cum vidisset angelum
 tendentem populum. Ego sum qui peccavi. et ego iniquum
 egredi. Isti qui dices sunt quos fecerunt. Vertatur obsecro
 manus tua contra me et contra domum patris mei. Ne
 int autem gaad propheta ad dauid in die illa et dixit ei. Ascende
 et constitue domum altare in area ^{hauriema} athenia iebuzei.
 ascendit dauid iuxta simonem gaad quem preceperat ei dominus. Con
 spiciens quod athenia ammadrut regem et suos eius iussit
 ad se et egressus adoravit regem pro uoluntate in terram et ait
 Quid cause est ut veniat dominus meus rex ad finem suum.
 Cum dauid ait ut emam a te arcam et edificem altare
 domui et resset interfectio que transierat in populo et ait autem
^{hauriema} ad dauid Accipit et offerat dominus meus rex sunt plures cunctis
 bonis in holocaustum et pluviam et ^{hauriema} in manu hominis in visu hominis.
 Omnia dedit ^{hauriema} athenia regi. dixit ergo ^{hauriema} athenia ad regem dominus deus
 tuus suscipiat votum tuum. Cum respondisset rex ait nequid est ut visum sit enim
 pro a te et non offeras dominus meus holocausta gratuita. Erit ergo de ara
 et bonis argenti sicut et edificat ibi domum altare dominus et obtulit holocausta
 sua et pacifica et propitiatus est dominus terram et cohibuit eam a plaga ad israel.

hauriema

Dixit autem rex dauid semierat habebat quod etatis pluri-
mos dies. Cumque aperiretur vestibus non cale-
fiebat dixerunt ei filii sui. Queramus domino
nostro regi adolescentulam virginem: et facit coram
rege: et foueat eam: dormiatque in sinu suo:
et calefaciat dominum nostrum regem. Quiescit
igitur adolescentulam speciosam in omnibus
similibus israel. Et muenerunt abisag. Summamque et addu-
xerunt eam ad regem. Erat autem puella pulchra nimis dor-
miebatque cum rege: et ministrabat ei. Rex vero non cognouit
eam. Adonias autem filius agath^{agath} cenebatur dicens.
Ego regnabo. Facitque sibi currum et equites: et quinquaginta
viros qui ante eum cernerent. Nec corripuit eum pater suus
aliquando dicens: quare hoc facis? Erat autem et ipse pulcher
valde: secundus natus post absalon. Et primo eius fuit tum
ioab filio saime: et annabiathar sacerdote: qui adiuua-
bant partes edonie. Badoch vero sacerdos: et banaias filius
vorade: et nathan propheta: et semei: et reketi: et pheleti: et
omnis robur exercitus dauid non erat tum adonia. Immo
latis ergo adonias arietibus et vitulis et vniuersis pingu-
ibus marta lapides: reketi qui erat vicinus fonti rogel. Vo-
cavit vniuersos fratres suos: filios regis viros iuda suos:
regis. Nathan autem prophetam et banaias: et robustos quosque
et salomonem non vocavit fratrem suum. Dixit itaque nathan
ad bersabee matrem salomonis. Num audisti quod regnum
adonias filius agath^{agath} agath. Et dominus noster deus hoc ignorat. Nunc
pro veni et accipe a me consilium: et salua animam tuam
filiique tui salomonis. Vade ingredi ad regem dauid
et dic ei. Nonne tu domine mi rex iurasti anathie
tue dicens: Quod salomon filius tuus regnabit post me: et
ipse sedebit in solio meo. Quare ergo regnant adonias? Et
adhuc ibi te loquente cum rege: ego veniam post te: et co-
plebo sinum tuum. Ingressa est itaque bersabee ad regem.

in cubiculo Rex autem semierat nimis et abisag summanus nūq̃
 ei p̃cedebat se besabee et adorant regem ad quam rex dicit
 tibi inquit vie. **Q**ue respondens ait domine mi rex. tu mi
 sti per dñm dēni tui auale tue salomon filius tuus reg
 bit post me et ip̃e sedebit in folio meo. **E**t ecce m̃c adomas
 tuam. **E**t domine mi rex ignorante. **M**actant boues et pingu
 queq; et arietes plurimos. **E**t vocant om̃es filios regis. **A**bisag
 quoq; sacerdotem et iob p̃ncip̃ milicie. **S**alomonē autem
 filium suū nō vocant. **P**erimunt autem domine mi rex. **I**te ocl
 respiciat totus israel. **E**t iudice eis qm̃ s̃c̃t debeat in folio
 domine mi rex post te. **E**t qm̃ dormient dñs meus rex ad
 patribus suis. **E**rimus ego et filius meus salomon peccatores.
Adhuc illa loquente cum rex nathan p̃pheta advenit. **E**t inua
 uerunt regi dicentes. **A**d est nathan p̃pheta. **C**um q; introiss̃ in
 conspectum regis et adorass̃ eum p̃nus in iram. **D**ixit nathan
 domine mi rex. **T**u dixisti. **A**domas regnet post me et ip̃e s̃c̃t
 at super thronum meum. **E**t nūc descendit hodie et virumola
 boues et pinguia et arietes plurimos. **E**t vocant om̃es filios
 regis. **E**t p̃ncip̃ exercitus. **A**bisag quoq; sacerdotem. **V**el
 vestentib; et bibentib; coram eo et dicentib;. **V**inat rex adomas
 me filium suū et sadoth sacerdotem et banai filium yoiad
 et salomonē famulum suū non vocant. **I**nnuit autem
 domine mi rex. **E**t dixit hoc verbum. et michi nō inuita s̃c̃t
 tuo. **Q**ue sessurus sit super thronum domini mei regis post
 eum. **E**t respondit rex dauid dicens. **V**ocate ad me besabee.
Que cum fuiss̃ ingressa coram rege et stetit ante eum. **I**n
 raunt rex et ait. **V**enit dñs qui eruit animam meam de
 angustia. **Q**uia sicut iuravi tibi per dominum deum tuum
 dicens. **S**alomon filius tuus regnabit post me et ip̃e s̃c̃t
 super solium meū pro me. **S**ic faciam hodie. **S**ummissosq; besabee
 in terra. **V**elut adorant regem dicens. **V**inat dñs meus rex
 in eternum. **D**ixit quoq; rex dauid. **V**ocate michi sadoth sacerdotem
 et nathan p̃phetam. et banai filium yoiad. **C**um tunc ingre
 si fuissent coram rege. **D**ixit ad eos. **T**ollite vobiscū p̃nos duos.

Et imponite salomone filium meum super mulam meam et du-
cite eum in gion et ungat eum ibi sadoth sacerdos et nathan
propheta in regem super israel et cunctis benedictio atque dicitur Uniat
rex salomon Et ascendens post eum et veniens iherusalem et se-
det super solium meum et ipse regnabit prout est proprium ut sit
super israel et super iudam Et misit banaias filius ioiade veni-
dicens amen Sic loquatur dominus deus domini mei regis Quia sunt
dominus cum domino meo rege sit sit cum salomone et sublimabitur sa-
cra solium eius a solio domini mei regis dauid Descendit ergo sadoth sa-
cerdos et nathan propheta banaias filius ioiade et reletai et phe-
letai Et imposuerunt salomone super mulam regis dauid
et adduxerunt eum in gion Eripitque sadoth sacerdos cor-
am olei et tabernaculo et unxit salomone Et tenuerunt ben-
edictio et dixit omnis populus Uniat rex salomon Et ascendit mu-
sa multitudo populi et populus cantavit choris et letantibus gaudio
magno et insonuit fida ad clamorem coram Audierunt autem ado-
mas et omnes qui invitati fuerant ab eo tamquam communis
fuit erat Et et ioab audita voce tubae ait Quid sibi ist-
clamor tumultus tumultuant Adhuc illo loquente ionatham
filius abijathar sacerdotis venit Qui dixit adomas Ingrede
quia vir fortis es et bona nuntias Et quod ionatham ado-
mic Requiescat Dominus enim noster rex dauid Regem constituit
salomoneum Misitque cum eo sadoth sacerdos et nathan
prophetam et banaiam filium ioiade et reletai et pheletai et
imposuerunt eum super mulam regis Unxeruntque eum
sadoth sacerdos et nathan propheta regem in gion et ascenderunt
inde letantes et insonuit timor In hoc est vox quia audistis
Et et salomon sedet super solium regni et ingressi serui
regis benedixerunt domino nostro regi dauid dicentes Ampli-
ficet deus nomen salomone super nomen tuum et ampli-
ficet thronum eius super thronum tuum Et adoravit rex
in lectulo suo Insuper et hoc locutus est benedixit
dominus deus israel qui dedit hodie sedentem in solio meo vi-
dentibus oculis meis Tenuerunt ergo et surrexerunt omnes

qui inuitati fuerant ab adonia. et inuit unusquisque in viam
suam Adonias autem timens salomone surrexit et abiit in
thabernaculum domus. tenuitque cornu altaris. Et inuita-
runt salomoni dicentes Ecce adonias timens salomone
regem tenet cornu altaris dicens. Quia in hodie rex salomoni
quod non sufficiat sibi sibi gladio. Dixitque salomon. Si fuerit
vir bonus non cadet ne unusquisque capillus eius in terram. Si
autem malum inuentum fuerit in eo morietur. Misit ergo rex
salomon et eiecit eum ab altari. et ingressus adorauit coram
salomone. Dixitque ei salomon. Vade in domum tuam et

Appropinquauerunt autem dies domus ut moreretur
precepitque salomon filio suo dicens. Ego mandaui
viam vniuersis tibi. Confortare et esto vir fortis et ob-
serua custodias domini dei tui et mandata. et ambules in viis eius
et custodias testimonia eius. et precepta eius et iudicia. et testi-
monia sicut scriptum est in libro moysi et in legibus vniuersis
que facis. et quotumque te viderit ut confirmet dominus firmos
suos quos locutus est de me dicens. Si custodierint filii tui
viam meam. et ambulauerint coram me in veritate man-
datorum suorum. et in omni annua sua. non auferetur tibi vir de sa-
racl. Tu quoque nesci que fecerit michi ioab filius sa-
rie. Quia fecerit duobus principibus exercitus israel abne-
zer filio ner. et amase filio yether quos occidit. et effudit sa-
guinem belli in pace. et posuit cinerem prelii in balteo
suo. Qui erat ita circumdatus eum. et in calceamento quod
erat in pedibus eius. Facias ergo iuxta sapientiam tuam
et non deduces tantumque eius pacifice ad inferos. Sed et fili-
berzellai galaaditis reddes gratiam. Eruntque comedentes
in mensa tua occiderunt enim multos qui fugerant a facie ab-
salon fratris tui. habes quoque apud te semeci filium ier-
salum genuum de bairum. qui maledixit michi maledictio-
ne pessima quando ibam ad castra. Sed quia descendit in
in occursum cum transirem iordanum. et iuram ei per
dominum dicens. Non te interficiam gladio. Tu noli pati-

esse enim innoxium. Vir autem sapiens esset iudex que facies ei deducas
et carnos eius omni sanguine ad infernum. Dormiunt igitur dauid
cum patribus suis et sepultus est in civitate dauid. Dux autem quibus
regnavit super israel quadraginta annis sunt. Qui in hebron regnavit
septem annis. Qui in iherusalem triginta tribus. Salomon autem sedit
super thronum dauid patris sui et firmatum est regnum eius minus.
Et ingressus est adomas filius agath ad bezabee matrem sa-
lomonis. Tunc dixit ei pacificus ne est ingressus tuus. Qui per-
transiit. Addiditque fino in eum ad te. Qui aut loquere. Et ille. Tu
inquit nosti quia metu erat regnum et me posuerat omnis israel
ibi regem. Sed translatus est regnum et factum est frater meus. A domino
enim constitutum est ei. Nunc ergo percontor meam precor a te ne
confundas faciem meam. Tunc dixit ad eum loquere. Et ille
autem precor ut dicas salomoni regi. Neque enim negare tibi
quicquam potest ut det michi adomas summanitem uxorem et
aut bezabee. Tunc ego loquar pro regi. Venit ergo bezabee
ad regem salomonem ut loqueretur ei pro adoma. Et fir-
mavit rex in oculus eius iuramentum quod eam et sedit super
thronum suum. Positus quoque est thronus matri regis. Que sedit
ad dexteram eius. Dixit quoque ei petitione unam. Punitas ego
exprecor a te ne confundas faciem meam. Dixit quoque ei rex pe-
te mater mihi. Neque enim phas est ut amicos facies tuas. Tunc aut
dedit eis agath summanitem adome fratri suo uxorem. Redit quoque rex sa-
lomon et dixit matri sue. Quare postulas agath summanite
adome postula ei pro regnum. Ipse est enim frater meus maior me
et habet abiyathar sacerdos et ioab filium saime. Iuravit itaque rex
salomon per dominum dicens. Nec faciat michi deus et heredes
dare quia contra animam suam locutus est adomas verbum
hoc. Et nunc vivit dominus qui firmavit me et collocavit me
super solium dauid patris mei et qui fecit michi domum sic locutus
est quia hodie occidet adomas. Misit quoque rex salomon per manu
banai filii ioiade. Qui interfecerunt eum et mortuus est. Abiythar
quoque sacerdos dixit rex. Vade in anathoth ad agrum tuum.
Es quidem vir iustus. Sed hodie te non interficiam quia portasti.

archam dñi dei coram prē meo dāvid: et sustinisti laborem
 omnibz in quibus laboravit pater meus. Erit ergo salom
 abiyathar ut non esset sacerdos domū. Ut impleveretur sermo domi
 quem locutus ē super domū hēly in sylo. Venit autē mīnus
 ad salomonē q̄ ioab dētināss post adoniam et post salomonē
 non dētināss. Fugit gō ioab in tabernaculum domi et appo
 sit coram altari. Nūciatūq̄ est regi salomoni q̄ fugisset
 ioab in tabernaculum domi et esset iuxta altare. Misit q̄ sa
 lomon i banaiāz filiū yoiadē. Vade interfice eum. Venit
 banaias ad tabernaculum dñi et dixit ei. Hec dicit rex
 dēre: qm̄ aut non egrediar s̄ hic moriar. Remittant banaias
 regi sermōz dicens. Hec locutus ē ioab et hic respondit
 michi. Dixit q̄ ei rex: fac sicut locutus est et interfice eum
 et sepeli: et annūtiabis sanguinēz innocentēz qm̄ effusus
 est a ioab a me et a domo patris mei: et reddat dñs sanguinēz
 uoz eius super caput eius. Quia interfecit duos viros iustos
 meliores q̄ se: et occidit eos gladio patris mei dāvid igno
 te. Abner filiū nez p̄ncipēz milicie israel: et amasāz fi
 lium gēthē p̄ncipem exercitus mēi: et reuertetur sang
 uis illorū in caput ioab: et in caput semis eius: in sempiternum.
 Dāvid autē et semis eius et domui et throno illius sit pax usq̄
 in eternū aduō. Ascendit itaq̄ banaias filius yoiadē et ag
 gressus eum interfecit: sepultus q̄ est in domo sua in deserto. Et
 statuit rex banaiāz filiū yoiadē pro eo super exercitum. Et
 dēth sacerdotem posuit pro abiyathar. Ansit quoq̄ rex et vocat
 semei. Dixit q̄ ei. Edifica tibi domū in iherlm̄ et hīc ibi et nō
 egredieris inde hinc et illuc. Quatinus autē die egressus fuisset
 et transisset torrentem cedronis: te interficiendum. Sanguis
 tuus erit super caput tuū. Dixit q̄ semei: bonus est sermo regis.
 Sicut locutus ē dñs mēz rex sic faciet sermo habitantū usq̄
 semei in iherlm̄ multis diebus. Factum ē autē post annos tres
 ut fugerent serui semei ad achis filiū maathā regem gēth
 Nūciatum q̄ est semei: q̄ serui eius essent in gēth. Et surrex
 semei et sciamus a seruis suis inquit q̄ in gēth ad achis ad adpēdē

senos suos et adduxit eos de geth. Minuatum est aut salomoni
 qd' ipse semei in geth de iherusalem mittens vocavit eum dixitq' illi
 homine testificatus sum tibi per dñm et dixi tibi quatinus die
 gressus fucus huc et illuc scito te esse mortuum. et respondit m
 iouis est fides que audiri. Quare ergo nō custodisti iuramentu
 dñi et pceptum quod pceperam tibi. Dixitq' rex ad semei Tu
 nosti omne malum tuum tibi confitui est cor tuu quod fecisti
 dñs patri meo reddidit dñs malitiam tuam in caput tuu et
 rex salomon benedictus et thronus dauid erit stabilis coraz
 domo in sempiternu. Iussit itaq' rex banai filio ioiade qui
 gressus percussit eum et mortuus est. III

Quoniam est igitur regnu in manu salomonis
 et affinitate coniunctus est pharaoni regi egypti. Ace
 pit namq' filiam eius et adduxit in civitate dñi
 donec complet edificans domū suam et domū dñi et muru
 ulu per circuitu lactane ipsius immolabat in excelso
 non enī edificatum erat templum nomini domi usq' in
 diem illum. Dilexit aut salomon dñm ambulans in pcep
 tis dauid patris sui excepto qd' in excelsis immolabat et ac
 c. ¶ Erat itaq' in gabaon ut immolaret. ¶ Erat aut thymiana
 ibi illud quippe erat maximum excelsu mille hostias in
 holocaustis obtulit salomon super altare illud in gabaon
 Apparuit aut dñs salomoni per somnū nocte dicens po
 stula qd' vis ut dem tibi. Et ait salomon Tu fecisti cum pio
 tuo dauid pater meo misericordiam tuam magnam sicut
 ambulavit in conspectu tuo in veritate et iusticia et corde
 pfecto totum custodisti et misericordiam tuam grandem
 et dedisti ei filium sedentem super thronu eius. sicut est
 hodie. Et nūc domine deus tu regnare fecisti. sum tuu pro
 dauid patre meo ego autem sum puer puerulus et igno
 rans gressum et introitum meum et finis tuus in me
 dio populi tui est que elegisti populu infinitu qm numerari et
 supputari nō potest pro multitudine. Dabis ergo pio cor docile
 ut iudicare possit populu et discernere inter malum et bonu

et date dimidiam partem uni et dimidiam partem alteri. Dixit autem matri
 eius filius erat unus ad regem comota sunt quippe viscera eius se-
 cundo suo obsecro domine. date illi infantes unum et nolite interficere
 eum. Contrario illa dicebat. Nec michi nec tibi sit. sed dimidatur.
 Respondens rex ait. Date sunt infantes unum et non occidat. hoc enim
 est mater eius. Audierunt itaque omnes israel iudicium quod iudicasset rex
 et timuerunt regem videntes sapientiam dei esse in eo ad faciendum.

Erat autem rex salomon regnans. indivisi: - IIII
 super omnes israel et habuit principes quos habebat azarias
 filius sadoch sacerdotis helioceph et haim filius sepi. sarbe
 iosephath filius haim a commentariis. Amarias filius ioiade se-
 ptem. Sadoch autem et abiatthar sacerdotes. Azarias filius na-
 than super eos qui assistebant regi. Zabud filius nathan sacerdos
 intus regis. Et hamsar propositus domus et adoniram filius
 abda super tributa. Habebat autem salomon duodecim prefectos super
 omnes israel qui prebent annonas regi et domui eius per sin-
 gulos enim menses in anno singuli necesse ministrabant. Et hoc
 nomina eorum. Benhur in monte in monte effluvi. Bendechar
 in mactes et in seledim et in betosamces et in helon. Betsana
 beneseth in araboth quibus erat scito et omnis terra epier. Bena-
 iab in adab cuius omnis neptad dextaptes filiam salomonis
 habebat uxorem. Benna filius ahilud regibat thamech et magd
 o et vniuersam bethsam que est iuxta sarchana subter yezrael
 a bethsam usque ab elineula e regione zectinam. ^{Bengaber} Benyamez
 in ramoth galaad habebat amothar filium manasse in gala-
 ad ipse perat in omni regione aryo. que est in basan sexa-
 tanta civitatis magnis atque munitis que habebant
 portas creas. Achinadab filius addo perat in manaym. Archi-
 maas in neptalim. Sed et ipse habebat basimurath filiam
 salomonis in conugio. Bania filius ^{gaber} Sisi in asereth et in
 baloth. Iosephath filius sarve in ysathur. Semei filius
 hela in beniamin. ^{gaber} Tabez filius suti in terra galaad et in
 terra seon regis amorreorum et og regis basan super omnia
 que erant in terra illa. Quia et israel innumeraabiles sunt.

sunt harenæ maris in multitudine comedentes et bibentes atque
 letantes Salomon autem erat in diuione sua habens omnia regna
 sicut a flumine terre philistin usque ad terminum orientis omnes
 offerrentur sibi munera et seruentur ei cunctis diebus vite sue
 Erat autem abas Salomonis per singulos dies triginta
 simul et sexaginta iora farine decem boves pueros et
 viginti boves pastuales et centum arietes excepta venatione re-
 umorum caprearum atque bubalorum et annu altilium
 obtinebat omnem regionem que erat trans flumen qui dicitur
 usque gazam et cunctos reges illarum regionum et habebat
 pacem ex omni parte maritima habitabatque iuda et israhel abs-
 timore vltio vniuersorumque sub vite sua et sub filio Adan usque
 Bersabee cunctis diebus Salomonis Et habebat Salomon
 xl milia psepia equorum curruum et xii milia equos
 nutriebantque eos supradicti regis pferri Et et necessaria
 se regis Salomonis cum viginti curia pferant in tempore
 suo hordeum quoque et paleas equorum et mumentorum de fer-
 rant in locum ubi erat rex iuxta constitutum sibi Dedit
 quoque deus sapientiam salomoni et prudentiam multam
 iunius et latitudinem quasi harenarum que est in litore ma-
 ris Et predebat sapientia salomonis sapientiam omni eu-
 rantium et egyptiorum et erat sapientior cunctis hominibus
 Sapientior etiam ezechie et eman et thalial et doro
 filius maoli et erat nominatus in vniuersis gentibus per
 aratum locutus est salomon tua milia parabolas et fue-
 runt carmina eius quingenta milia Et disputant super lignum
 a cedro que est in libano usque ad isopum que egreditur
 de pariete et discernit de minutis et volucribus et repal-
 et piscibus Et veniebant de cunctis populis ad audiendam
 sapientiam salomonis et ab vniuersis regibus fere qui au-
 diebant sapientiam eius

V

Et sic quoque hiram rex tyri suos suos ad salomo-
 nem Andime enim quod ipse uisisset regem pro
 patre eius quia amicus fuerat hiram daniel

omni tempore. Misit autem et salomon ad hyram dicens Tu scis
voluntatem dauid patris mei Et quia non potuit edificare do-
mum domini dei sui propter bella inminuentia per circuitum donec
daret eos dominus sub vestigio pedum eius. Misit autem regnum
dedit dominus mens michi per circuitum et non est factum neque
occursus malus. Quam obrem cogito edificare templum do-
mini domui meae. Sicut locutus est dominus dauid patri meo di-
cens filius tuus quem dabo pro te super solium tuum ipse edifica-
bit domum nomini meo. Precipe igitur ut preciant michi cedros
et libanos et qui mei sunt cum fime tuis. Mercedem autem
et mercedem tuam ego dabo tibi quicquid petieris. Quia enim qui
non est in populo meo vir qui nouit ligna cedere sicut sydoni-
um. Cum ergo audisset hyram verba salomonis letatus est val-
de et ait Benedictus dominus qui dedit hodie dauid filium sapie-
ntissimum super populum hunc plurimum. Et misit ad salomone-
m dicens Audui quaecumque mandasti michi. Ego faciam
omnes voluntatem tuam in lignis cedris et abiegnis
serui mei deponent ea de libano ad mare et ego com-
ponam ea in rationibus in mari usque ad locum quem signifi-
caueris michi et applicabo ea ibi. Et tu tolles ea prebe-
bis quia michi necessaria ut actus tibus domui mee. Itaque
hyram dabat salomoni ligna cedrina et ligna abie-
gna iuxta omnes voluntatem eius. Salomon autem
probat hyram rex in illis choros tritici in agrum domus
eius et rex choros purissimi olei. Hec tribuebat salomon
hyram per annos singulos. Dedit quoque dominus sapientiam
salomoni sicut locutus est ei. Et erat pax inter hyram
et salomonem et praeferunt fides ambo. Elegitque rex
salomon operarios de omni israel et erat iudicio rex
multa viros. Antebat quia eos in libanum decem milia per
menses singulos vixissim. Ita ut duobus mensibus essent
in domibus suis. Et ad montem erat super quicquid
iudiciorum. Fuerunt itaque salomoni lxx an. coram quibus
portabant et lxxx an. latomorum in morte absque propositis.

qui preerant singulis operibus numero trium milium et trecentorum precipientium populo et hiis qui faciebant opus proutque ut colligerent lapides grandes lapides paruos in fundamentum templi et quadrarent eos quos dolauerant tentarii salomonis et cementarii hiram Porro bibuli parauerunt ligna et lapides ad edificandum domum

VI Factum est autem anno et lxxx^o anno egressione filiorum israel de terra egypti anno quarto mense tertio et ipse mensis secundus regni salomonis super israel Edificare cepit domum domus autem quam edificauit rex salomon domus habebat lx cubitos in longitudine et xxii cubitos in latitudine et xxx cubitos in altitudine Et porticus erat ante templum xx cubitorum longitudinis iuxta mensuram latitudinis templi et habebat decem cubitos latitudinis ante faciem templi Fecit quoque in templo fenestras obliquas Et edificauit super parietem templi bulata per arcum templi gyminum parietibus domus per arcum templi et oraculi et fecit latera in arcu Tabulatum quod subter erat quinque cubitos habebat latitudinis et medium tabulatum sex cubitorum latitudinis Et tertium tabulatum septem habens cubitos latitudinis Trabes autem posuit in domum per arcum foris etas ut non heverent muris templi Domus autem cum edificaretur lapidibus et dolatis atque perfectis edificata est Et in alens atque sculp et omne ferramentum non sunt audita in domo cum edificaretur Osanum lateris medij in pariete erat domus dextre et prodeam descendebat in medium cenaculum et a medio cenaculi in terram et edificauit domum et consummauit eam Texit quoque domum laquearibus cedris et edificauit tabulatum super omnes domum quinque cubitis altitudinis et operuit domum lignis cedris Et factus est sermo domini ad salomonem dicens Domus haec quam edificas israel bulaueris in preceptis meis et iudicia mea seruas et custodieris omnia mandata mea gradiente per ea Firmabo super meum

quem locutus sum ad patrem tuum dicens & habitabo in medio filiorum
israel et non derelinquam populum meum israel. Et edificavit
salomon domum et consummavit eam et edificavit portas domus
intusque tabulatis cedris a pavimento domus usque ad sum-
mitatem parietum et usque ad laquearia operuit lignis intusque et
texit pavimentum domus tabulis abiegnis. Edificavitque xx cubitos
ad posteriores partem templi tabulata cedris a pavimento usque ad su-
periora. Et fecit interiorem domus oraculi in sanctiore loco. Porro et altari
torum erat ipsum templum pro foribus oraculi. Et cedro omnis domus in-
tuseque vestiebantur lignis tornaturis suas et intusque suas subrefectas
et cellaturas eminetes omnia cedris tabulis vestiebantur nec
omnis lapis apparere poterat in pariete. Oraculum autem in medio domus
in interiori parte fecit ut poneret ibi archam fidei domus. Porro oraculum
habebat xx cubitos longitudinis et xx cubitos latitudinis et xx
cubitos altitudinis. Et operuit illud atque vestivit auro purissimo
et altare vestivit cedro domum quoque ante oraculum operuit
auro purissimo et affixit laminas aureas. Nichilque erat
in templo quod non auro tegeretur. sed totum altare oraculi text
auro. Et fecit maniculo duos cherubim de lignis olivarum
cubitosque altitudinis unusque cubitorum ala cherubim una. et v. cu-
bitos ala cherubim altera. et decem cubitos quatuor asinitate ale usque
ad ale alterius summitatem. Dorem quoque cubitorum erat cherub
secundus in mensura pariter et opus unum erat in duobus cheru-
bim id est altitudinem habebat unus cherubim v. cubitorum et similiter
secundus cherubim posuitque cherubim in medio templi interioris
Extenderunt autem alas suas cherubim et tangebat ala una
parietem et ala cherubim sedis tangebat parietem alterum.
Ale autem altere in media parte templi se invicem contingebant
Exiit quoque cherubim auro et omnes parietes templi per-
circuntium. sculpsit varias cellaturis et toris et fecit in eis
cherubim et palmas et picturas varias quasi pinnices de
pariete ut egredientes. Et et pavimentum domus texit auro
intusque et extrinseque. Et in ingressu oraculi fecit ostiola
de lignis olivarum. Et sculpsit in eis picturam cherubim
et palmas posteaque angulosque quatuor et duo ostiola de lignis

de lignis olivarum et sculpsit in eis pitturam cherubim et palmarum species et anaglypha valde prominentia et texit ea auro et operuit tam cherubim quam palmas et cetera auro. **F**ecit quoque in interiori templi postes de lignis olivarum quadruplato et duo ostia de lignis abiegnis altiusse et utrumque hostium duxerat et se invicem tenens appendebat. Et sculpsit cherubim et palmas et cellaturas valde eminentes operuitque omnia laminis aureis opere quadrato ad regulam et edificavit atque interius tribus ordinibus lapidum politorum et uno ordine lignorum cedri. Anno quarto fundata est domus domini in mense octavo et mense xi mense domus ipse est mense octavo perfecta est domus in omni opere suo et in universis utensilibus. **E**dificavit quoque eam annis septem.

vii

Omnium autem suam edificavit. **S**alomon rex iunior et ad perfectum usque pervenit. **E**dificavit quoque domum saluti libani centum cubitorum longitudinis et l. cubitorum latitudinis et xxx cubitorum altitudinis. Et quatuor de ambulatoria inter columnas cedras. **L**igna quippe cedra exaderat in columnas et tabulatis cedris vestivit totam cameram que quadragecimamque columnis sustentabatur. Unus autem ordo adiebat columnas xv quia se invicem posita sunt et erectione se respicientes equali spacio inter columnas et super columnas quadrangulata ligna in artibus equalia et portici columnarum fecit l. cubitorum longitudinis et xxx cubitorum latitudinis. Et alterum porticum in faciem maioris porticus et columnas et epistolia super columnas fecit. **P**orticum quoque solium quo tribunal est fecit et texit lignis cedris a pavimento usque ad summitatem et domunculam in simili opere qua sedebat ad iudicandum erat in medio portici simili opere. **D**omum quoque fecit filie pharaonis quam uxorem duxerat salomon tali opere quali et hanc porticum. **O**mnia lapidibus preciosis qui ad uxoriam quandam atque mensuram tam mensura quam armis ferati erant a fundamento usque ad summitatem parietum et mensurae usque ad arcum mianis sunt. **S**umentia autem de lapidibus preciosis lapidibus magnis

decem sine octo cubitoz. et de super lapides p[ro]p[ri]i equalis m[en]sur[ae]
facti erant. Simile op[us] de cedro et arbori manis rotundum t[er]m[in]i ordinis
de lapidibus factis et vnius ordinis de cedro. Hec uero et in atrio
domus d[omi]ni interiori et in porticu domus d[omi]ni. Misit quoque rex salomo
et misit hyram de tyro filium mulieris vidue de tribu neptalim p[re]e
tyro. artifex erat et plenus sapientia et intelligentia et doctrina
ad faciendum omne opus exere. Cum autem venisset ad regem salo
monem. fecit omne opus eius et finxit duas columnas creas
decem et octo cubitoz altitudinis columnam unam et circa
xii cubitoz circumdabat columnas utramque. Duo quoque capitella
fecit que ponerentur super capita columnarum. Fusiola ex ere. Quinque
cubitoz altitudinis capitellum unum et quinque cubitoz capitellum alterum
et quasi in modum rotas et catenarum sibi iunctas. Minore opere
exteriorum. Utrumque capitellum columnarum fusiola erat. Septe
na v[er]o rotacula in capitello uno et septena rotacula in capi
tello altero. Et posuit columnas et duos ordines rotularum singulorum
per arantem ut tegerent capitella que erant super summmitate
malogravitatem. Eodem modo fecit de capitello secundo. Capitella
autem que erant super capita columnarum quasi opere filii fabricata
erant in porticu quatuor cubitoz. Et rursus alia capitella in
summmitate columnarum de super iuxta m[en]suram columnarum
rotacula malogravitatem autem et ordinem erant marantem capitellum
secundi. Et statuit duas columnas in porticu templi. Cuiusque
statuissent columnam dexteram vocavit eam nomine iachin.
Simile erexit columnam secundam et vocavit nomen eius
booz. Et super capita columnarum opus in modum filii posu
it. Perfectum quod est opus columnarum. Fecit quoque mare fusiola
et cubitoz a labio usque ad labium rotundum in circuitu quod
cubitoz altitudinis eius et rotacula xxx cubitoz tingebat
illud per arantem et sculptura subter labium circumdabat. Illud p[ro]
tubis ambionis mare. Duo ordines sculpturarum hyematum erat
fusiola et stabat super xii bases. Quibus tres respiciebant ad aquilonem
et tres ad occidentem et tres ad meridiem et tres ad orientem
et mare super eis de super erat. Quorum posteriorum vniuersa m[en]surarum
habebant. Grossitudo autem litoris t[er]m[in]i vniuersarum erat labium quod

q̄ labiū talit̄ et foliū repandi filij duo milia bat̄os capiebat
 tria milia metretas metrete Et fecit bases decē creas. quatuor
 cubitoꝝ. longitudinis bases singulas et quorū cubitoꝝ latitudis
 et triū cubitoꝝ altitudinis Et ip̄i opus basū m̄asile erat. et
 sculpture m̄ez iūcturas Et inter coronulas et plectos. leones et
 boues. et cherubim Et in iūcturā suā de super et subter leones
 et boues. quasi lora exera dependencia et quatuor rote per ba
 ses singulas Et axes erant Et p̄ quatuor p̄tes q̄ hūm̄eruli subter
 lūterez fusiles cōj se in vicem respectantes Os quoq̄ lūterū m̄ā
 sc̄us erat in capitis similitudine Et q̄ for̄m̄eas apparebat v̄m̄is
 cubiti erat totum rotundum. p̄ter q̄ habebat v̄m̄i cubitū et di
 midū In angulis aut̄ colūmnarū varie relature erant et me
 dia inter colūmnas quadrata non rotunda Quatuor quoq̄ rote
 que p̄ quatuor angulos bases erant. coherabant subter basim
 v̄na rota habebat altitudinis cubitū et semis Tales autē
 rote erant quales solent in curru fieri et axes eaz et radij et
 tauri et modioli omnia fusilia Nam et hūm̄eruli illi q̄ter
 per singulos angulos bases v̄m̄is et q̄a basi fusiles et cō
 iuncti erant In similitudine aut̄ bases erat quedā rotunditas
 v̄m̄is et dimidiū cubiti ita fabrefacta vt lūter de sup̄ possit
 imponi habens relaturas suas. et sculpturas varias et semetip̄a
 Sculpsit quoq̄ in tabulis illis que erant exera et in angulis che
 rubim et leones et palmas q̄ in similitudine stantis hominis vt
 non relata s̄ appōita per arcubū viderent In hūc modum fecit
 duos bases fusura v̄na et mensura sculptura q̄ q̄simili
 Fecit quoq̄ x lūteres creos xl bat̄os capiebat lūter v̄m̄is erat
 q̄ q̄ter cubitoꝝ. singulos q̄ lūteres ip̄er singulas idē decē bases
 posuit et ostendit. p̄ bases v̄ ad dexteraz p̄tem templi. et v̄ ad
 sinistrā M̄are aut̄ posuit ad dexterā p̄tem templi cōj or
 entem ad meridiem Fecit go hūm̄eruli lobes et sc̄uras. et annu
 las. et perfecit om̄e opus regis Salom̄is in templo dñi Co
 lūpnas duas. et fīnīculos capitellorū super capitella colūpnarū
 duos duos. et rectacula duo. vt op̄erent duos fīnīculos qui
 erant sup̄ capita colūpnarū. et malagrana. et c̄c̄ in duobz
 rectaculis Duos versus malagrana. et in rectaculis singulis

ad operiendos funiculos funiculorum qui erant super capita columnarum et bases dexterarum et sinistrarum dexterarum super bases. Et mare unum et bases duodecim subter mare et lebetes et scutillas et annulas. Omnia vasa que fecit hiram regi salomoni in domo domini de auritalto erant. Et in campestrum regionis iordanis fudit ei rex in argillosa terra soccot et sartan. Et posuit salomon omnia vasa in domo domini propter multitudinem autem iumentorum non erat pondus eis. Fecit quoque salomon omnia vasa in domo domini altare aureum et mensam super quam ponerentur panes propositionis auream et candelabra aurea. V. ad dexteram et v. ad sinistram contra oraculum ex auro puro et quasi filii flores et lucernas de super aureas et pedes aureos et ydrias et fustinillas et fialas et mortariola et thuribula de auro purissimo. Et cardines ostiorum domus interioris sanctificatorum et ostiorum domus templi ex auro erant. Et profecit omne opus quod faciebat salomon in domo domini et in templis que sanctificaverat david pater suus argentum et aurum et vasa. Reposuit quoque in thesauris

hic congregatis sunt domus domini. **VIII**

Commes maiores natu ipsi cum principibus tribuum et duces familiarum filiorum israel ad regem salomonem in iherusalem ut afferrent arcam federis domini de civitate david de syon. Convenit quoque ad regem salomonem universus israel in mense mense betanani in solenni die prope est mensis septimus. Venerunt quoque omnes senes ex israel et thuribula sacerdotes arcam et portaverunt arcam domini et thuribula et omnia vasa sanctuarii que erant in tabernaculo et ferebant ea sacerdotes et levite. Rex autem salomon et omnis multitudo israel que convenerat ad eum gradiebantur cum illo ante arcam et immolabant boues et oves absque enumeratione et numero. Et intulerunt sacerdotes arcam federis domini in locum suum in oraculum templi in sanctis subter alas cherubim. Signis cherubim expecebant alae super locum arce et protegabant arcam et rectes eius de super erant. Unusque munierunt vestes et afferent

Tertius

similitudo carum foris sanctuarium ante oraculum non apparebant ut
exterius qui et fuerunt usque in preteritum diem In archa autem non est
aliud nisi die tabule lapidee quas posuerat manum moyses in
ore quando precepit dominus filiis israel omni egredientibus
de terra egypti Factum est autem cum exissent sacerdotes de sanctuario
nebula implevit domum domini et non poterant sacerdotes stare et in-
strare propter nebulam Impleverat enim gloria dei domum domini Tunc
ait Salomon Dominus dixit ut habitaret in nebula Edificans edifi-
cavi domum in habitaculum tuum summissimum solium tuum in sempi-
ternum Converterat quod rex faciem suam et benedixit omni ecclesie israel:
Omnes enim ecclesia israel stabat et ait Benedictus dominus deus israel
locutus est ore suo ad david patrem meum et in manibus eius posuit
dicens Adve qui eduxi populum meum israel de egypto non es electi om-
nes de universis tribubus israel ut edificaretur domus et ar-
nomen meum ibi sed electi david ut esset super populum meum israel
voluit david pater meus edificare domum nomini domini dei israel Et
ait dominus ad david patrem meum Quia cogitasti in corde tuo edificare
domum nomini meo bene fecisti hoc quoniam mente tractans Derimptamen-
tum edificabis michi domum filius tuus qui egredietur de rebus
tuis ipse edificabit domum nomini meo Confirmavit quod dominus finem
suum quem locutus est david pater meo et sedi super thronum
israel sicut locutus est dominus et edificavi domum nomini domini dei israel
et confirmavi ibi locum archae in qua sedens est domini quod precepit
cum patribus nostris quando egressi sunt de terra egypti Stetit
autem salomon ante altare domini in conspectu ecclesie israel Et
expandit manus suas in celum et ait Domine deus israel
non est similis tui deus in celo desuper et super terram dorsum
tui custodis pactum et misericordiam tuam finis tuus qui
ambulant coram te in toto corde suo Qui custodisti pater
tuo david pater meo quem locutus es ei Oze locutus es et nu-
merus precepisti ut hoc dices preceperat Tunc igitur domine deus israel
quoniam famulo tuo david quem locutus es ei dicens Non aufer-
retur vir de te coram me qui sedeat super thronum israel praeter
tamen si custodierint filii tui viam suam et ambulerint coram
me sicut ambulasti in conspectu meo Et nunc dicit dominus deus israel:

firmentur verba tua que locutus es servo tuo david patri meo Ergo re-
 putandum est quod vere deus habitet super terram Si enim celum et reli-
 quos te capere non potest quanto magis domus haec quam edificasti
 et respice ad orationes servi tui et ad preces eius domine deus Domine
 audi supplicium et orationes quas servus tuus orat coram te hodie. Et
 sunt oculi tui aperti super domum hanc nocte et die super domum de qua
 dixisti ecce nomen meum ibi. Et exaudias orationes quas orat ad te ser-
 vus tuus in loco isto. Et exaudias deprecationes servi tui et populi israel quod
 cumque oraverint in loco isto. Et exaudies in loco tabernaculi tui
 in celo et cum exaudieris propitius eis. Si peccaverit homo in peccatum
 suum. Et habuerit aliquod ^{inamentum} inamentum quo teneatur cinctus
 et venerit propter ^{inamentum} inamentum coram altari tuo in domum tuam tu
 exaudies in celo et facies et iudicabis servos tuos dampnans im-
 piu et reddens viam suam super caput suum. Misericors misericors
 et retribuens ei secundum iustitiam suam. Si fingerit populus tuus
 israel inimicos suos qui peccaverint tibi et agentes perniciem
 et confidentes nomen tuo. Venerint et oraverint. Et deprecati te
 fuerint in domo hac. Exaudi in celo et dimitte peccata eorum et
 reduces eos in terram quam dedisti patribus eorum. Si clausum fu-
 erit celum et non pluerit propter peccata eorum. Et orantes in loco isto
 precibus egerint nomen tuo. Et a peccatis suis nisi fuerint propter
 afflictionem suam. Exaudi eos in celo et dimitte peccata filiorum
 tuorum et populi tui israel. Et ostende eis viam bonam per
 quam ambulent. Et da pluviam super terram tuam quam
 dedisti populo tuo in possessionem. Fames si orta fuerit in terra
 aut pestilentia. Aut corruptio aeris. Aut erugo. Locusta. Rubi-
 go et afflixerit eum. Et inimicus portarum obsidens. Omnis pla-
 ga omnis infirmitas. Omnis devoratio. Impletio. Que acci-
 dent omni homini de populo tuo israel. Si quis cognoverit pla-
 gam cordis sui. Et exproderit manus suas in domo hac.
 Tu exaudies in celo in loco habitationis tue. Et propitiaberis
 et facies ut deus vincat secundum vias suas. Similiter videt cor
 eius. Quia tu nosti solus cor omnium filiorum hominum ut timeant te
 timet. Dicentes quibus vinit super faciem. Erit quare dedisti preces
 nostras. Insuper et alienigena qui non est de populo tuo israel

cum venerit de terra longinqua per nomen tuum audietur enim no-
 men tuum magnum et manus tua fortis et brachium tuum extensum
 vbiq. Cum venit ergo et oravit in loco hoc. tu exaudies in celo
 in firmamento tabernaculi tui et facies omnia pro quibus invo-
 cavit te alienigena ut distans vniuersi populi terrarum nomen
 tuum tunc sicut populus tuus israel ut pbeant quia nomen tuum
 invocatum est super domum hanc quam edificavi. Si egressus
 fuerit populus tuus ad bellum contra inimicos suos per vias
 quocumque miseris eos iorabunt te cum vnam civitatis quam
 elegisti et contra domum quam edificavi nomen tuo et exaudies
 in celo orationem eorum et precibus eorum et facies iudicium eorum. Et si
 peccaverint tibi non est enim homo qui non peccet et uatus tra-
 didit eos inimicis suis et captivi fuerunt ducti in fratrium
 eorum longe vel prope et egerunt penitentiam in corde suo in loco
 captivitatis et conuersi de peccatis te fuerunt in captivitate sua
 dicentes peccavimus inique equius in pie celsius et iustus
 fuerunt ad te in misericordia corde suo et tota anima sua in
 terra inimicorum suorum ad quam captivi ducti fuerunt et ora-
 verunt te cum vnam civitatem suam quam dedisti patribus eorum et civi-
 tatem quam elegisti et templum quod edificavi nomen tuo
 exaudies in celo in firmamento solium tuum orationem eorum et preces
 et facies iudicium eorum et propitiaberis populo tuo qui peccaverunt
 tibi et omnibus iniquitatibus eorum quibus peccaverunt sunt
 in te et dabis misericordiam coram eis qui eos captivos
 habuerunt ut misereant eis populus enim tuus est et heredes
 ditae tuae quos eduxisti de terra egypti de medio fornacis
 ferreae ut sint oculi tui aperti ad deprecationem suam tuam
 et populi tui israel et exaudies eos in vniuersis pro quibus in-
 vocaverunt te. Tu enim sperasti eos tibi hereditate de manu
 nebris populi tui sicut locutus es per moysen finem tuum qui
 eduxisti patres nostros de egypto dicit dominus. Factum est autem
 cum compleret salomon orans dominum deprecationem et deprecationem
 hanc surrexit de prospectu altaris domus. Vtrumque enim genu
 in terram fixerat et manus expanderat in celum. Et ait
 ergo et benedixit omni ecclesie israel voce magna dicens:

Benedictus dñs qui dedit regem p̃lo suo isrl̃ iuxta omnia que
 locutus est. Non recedit ne vnus quis ex omibz bonis que locu-
 tus est p̃ mensē suū suū. Sit dñs deus nr̃ nobiscū sicut fuit
 cum patribz nr̃is. Non derelinques nos neqz p̃acis. s̃ inducet
 cora m̃a ad se vt ambulemus in vniū nre s̃ms et custodias
 mandata eius et cernomias et iudicia quacūqz mādamt p̃bz
 nr̃is et vt sint similes nri ipsi quibz dēptatus sum coram dño
 appropinquantes dño deo nro die atqz nocte vt faciat iudiciū s̃no suo
 et p̃lo isrl̃ per singulos dies vt sciant omes p̃p̃i t̃re qm̃a dñs
 q̃r̃ est deus et nō est vltra absqz eo. Sit quoqz cor ñm p̃f̃itum
 ad dñm deo nro vt ambulem in dēptat̃ eius custodiamus mā-
 data eius sicut et hodie. **I**gitur rex et omis isrl̃ cum eo vni-
 molabāt vultus coram dñm̃o. **M**agnum qz salomō h̃q̃st
 as pacificas quas immolauit dño boṽm xxii milia. Ovi-
 um c̃ xx milia et deputauerūt templū dñm̃i. Rex et filii
 isrl̃. **Q**uā die illa sanctificauit rex m̃m̃ atrij quod erat ante
 domū dñm̃i. **F**ecit quippe ibi holocaustū et sacrificiū et adipe
 pacificorū quia altare creauit qd̃ erat coram dñm̃o ñm̃is et ca-
 pere nō holocausta et sacrificiū et adipem pacificorū. **F**ecit qz
 salomō in t̃pe illo festiuitates celebrare et omis isrl̃ cum
 eo multitudo magna ab iuvēntu ematū vsqz ad vniū eg̃i-
 ti coram dño deo nro septem et domū dñm̃i qm̃ edificauit
 salomon edens et bibens et iocundus erat in conspectu dñi
 dei sui bis septem diebus idē quatordecā diebz et in die octa-
 no dimisit p̃p̃l̃m. **T**ū benedicentes regi profecti sunt in
 tabernacula sua letantes et alacri corde super omibz bonis
 que fecerat dñs dāuid s̃no suo et isrl̃ p̃lo suo. **V**

Actum est aut̃ anñ p̃f̃ectus salomon edificauit domū
 dñm̃i et edificauit domū regis et omē quod opta-
 nerat et voluerat facere. **A**pparuit ei dñs secundo
 sicut apparuerat ei in gabaon. **D**ixit qz dñs ad eum Exaudi
 in orōibz tuis et dēptatōibz tuis quā dēptatus es cora
 me. **S**anctificam domū hanc quā edificasti vt ponere
 nomen meum ibi in sempiternū et erunt oculi mei et
 cor meū ibi auctis diebus. **T**u quoqz si ambulāis coram me

Tertius

sicut ambulavit per omnia in simplicitate cordis. et in equitate
 et fecit omnia que precepi tibi et legittima mea et iudicia
 mea servaverunt. Penam throni regni tui super israhel in sem
 pitem sicut locutus sum david. Prece tuo dicens. Non
 auferetur de grege tuo vir de solio israhel. Si autem auferent
 auferentur vos et filii vestri non sequentes me nec custodientes
 mandata mea et testimonia mea quas posui vobis
 Si abieritis et colueritis deos alienos et adoraveritis eos
 auferam israhel de superficie terre quam dedi eis et templum
 quod sanctificavi nomini meo. Piam a conspectu meo
 Eruntque israhel in proverbium et in fabulam omnis populi et do
 minus hec erit in exemplum. Omnis qui transierit per ea
 stupescit et sibillabit et dicit. Quare dominus fecit hoc hinc et
 domum hinc. Et respondebunt. Quia dereliquerunt do
 minum deum suum qui eduxit patres vestros de terra egypti et se
 quuti sunt deos alienos et adoraverunt eos et coluerunt. Propter
 induxit dominus super eos omne malum hoc. Expletis autem annis
 xx populum edificaverat Salomon duas domos. Idem domum
 domini et domum regis. Hiram rege tyri presente salomoni
 qua cedrina et abiegnat et aurum iuxta omne quod opus
 habuerat. Tunc dedit salomon hiram xx oppida in terra
 galilee. Egressus est hiram de tyro. ut videret oppida que
 ei dederat Salomon. et non placuerunt ei. ait. In nomine sunt
 civitates quas dediti michi frater. Et appellavit eas faz
 chabul usque in diem hanc. Misit quoque hiram ad regem
 salomonem centum viginti talenta auri. Hec est summa
 expensarum quam obtulit rex salomon ad edificandum do
 mum domini et domum suam. et melle et mirum israhel et
 magedo. et gazet. et ezer. Sugendit quoque eam israhel. et tha
 naicu qui erat in civitate. misit et dedit eam in dotem
 filie sue uxori salomonis. Edificavit quoque Salomon
 gazet et betheron in fregorem et balaath et palmum
 in terra solitudinis. Et omnes viros qui ad se pertinebant
 et que erant absque muro munivit. Et civitates cur
 ram et civitates equum. et quodcumque ei placuit ut edificaret.

Phao cum
 rex egypti
 ascendit et
 cepit go
 zet

in iherlm et in silamo et in omi tra ptatis sue. Innumerum p
 qui remanserant de amorreis et etheis et pherezis et encis
 et yebuzis qui non sunt de filiis israel. Hec enim filios qui
 remanserant intra quos filius ne potuerit filii isti extrare
 fecit salomon tributarios vsq ad diem hunc. De filiis aut
 israel non constituit salomon pnce quicqz s; erant rei
 bellatores et ministri eius et pncipes et dux et pfecti ar
 mi et equorum. Erant aut pncipes sup omia opera salois
 positi quingenti quingenta qui habebant subiectum p
 et statuis operib; imperabant. Filia aut pharaonis asce
 dit de ciuitate dauid in domum suam qua edificauerat ei
 salomon. Tunc edificauit molo. Offerebat quoq salomo
 tribus vitibus per annos singulos holocausta et pacificas
 victimas super altare quod edificauerat domo et adolebat
 thymianum coram domo pfectum qz templum. Classem
 quoq fecit rex salomo in asiongaber que est iuxta abilam
 in litore maris rubi intra yomica. Misit qz hyram in
 classe illa puos suos puos nauticos et muros maris rubi
 cum suis salomonis. Cum tunc venissent in ophir sumptu
 inde aurum et cetera pxi talentoru detulerunt ad regem salomonem.

Sed et regina saba audita fama
 salomonis in nomine domi venit temptare eu
 in enigmatib; suis. Et ingressa in iherlm cum multo
 comitatu iet dnuis et camelis portantibus aromata
 et aurum infinitu nimis iet gemmas preciosas venit ad
 regem salomonem et locuta est ei vniuersa que habebat in
 corde suo et docuit eam salomon omnia verba que po
 suerat. Non fuit pmo qui possz regem latere vt no ruder
 ei videns anteq regina omes sapientiam salomonis et
 domum qua edificauerat et cibos inenp eius et habitacula
 seruos iet ordine ministrum vestes qz cor et pnteruas
 et holocausta que offerebat in domo domini non habebat
 vltra spum. Dixitqz ad regem Venis qz pmo que audimi
 in terra mea super fumos tuis et super sapientia tua
 et non credebam narranti; michi dicit ipa veni et vedi

qua classis regis per mare cum classe hyram semel per tres annos
ibat in tharbis de fereis inde aurum et argentum dentes electi
coram et sumas et ^{pauos} ~~pauos~~ magnificatus est ergo rex salomon
super omnes reges terre dominus et sapientia et vniuersa terra desi-
derabat videre regem salomonis ut audiret sapientiam eius
quam dederat dominus in corde illius et singuli desiderabant crimi-
nera vasa aurea et argentea et vestes et azuma bellua aro-
mata quos et equos et mulos per annos singulos con-
gregerunt quia salomon curus et equites et facti sunt ei
de terra curus et equites xii milia equorum et disposuit
eos per ciuitates in multas et cum rege in iherusalem fecit quod
ut tanta esset habundantia argenti in iherusalem quanta la-
pidum et cedrorum premit multitudinem quasi sicomores que
nascuntur in campis siccis et educabantur equi salomoni de
egypto et de thora. Negociatores enim regis emebant de thora
et statuto prelo producebant egrediebantur aut quadrigae ex egypto
sexcentis siclis argenti et equi et ad alios inueniunt modum
amicti reges et thora et fere equos vendebant.

Rex autem salomon amavit mulieres alienigenas
multas filiam quoque pharaonis et moabitidas
et ammonitidas ydmicas et sudomas et rethais
de gentibus super quibus dixit dominus filius israel Non ingredie-
mini ad eas neque de illis ingredientur ad vestras. Certissime
enim auertunt cor sua vna et sequamini deos eorum. Hinc itaque copu-
latus est salomon ardentissimo animi amore fuerunt
que ei uxores quasi regine septuagete et concubine trecentae
et auerterunt mulieres cor eius cum iam esset seuer
depravatus est per mulieres cor eius ut sequeretur deos
alienos nec erat cor eius perfectum cum dominus deo suo sicut
cor dauid patris eius. Et colebat salomon ashtarthen deam
sidoniorum et thamos deam moabitum et moloch ydo-
lami ammonitarum. Fecit ergo salomon quod non placuerat cora
domino et non adimpleuit ut sequeretur dominum sicut dauid
pater eius. Tunc edificauit salomon phamm thamos
idolo moab in monte qui est coram iherusalem et moloch idolo

ydolo filiorum ammon. Atque in hunc modum fecit vni
 sis uxoris suis alienigenis que adolebant thura et
 iudabant deis suis. **Q**uare iratus est dominus salomonem quod
 causa esset manus eius a domino deo israel qui apparuerat
 ei secundo et preceperat de verbo hoc ne sequeretur deos
 alienos. **E**t non custodivit que mandavit ei dominus. **D**ixit
 itaque dominus salomoni. Quia quia hoc apud te. **E**t non
 custodisti pactum meum et precepta mea que manda-
 vi tibi. **D**ivineque istudam regnum tuum et dabo illud filio tu
 veritatis in diebus tuis non facias. **P**ropterea dabo fili
 meum de manu filii tui scilicet istud. **N**ec totum
 regnum auferam. **T**ribum vna dabo filio tuo pro
 dāno filii mei et. **I**stam quam elegi. **S**ustinuit au-
 tem dominus ad salomonem addat ydumem de semine vero
 qui erat in edom. **C**um enim esset domus in ydumia
 et ascendisset iacob princeps milicie ad sepeliendos eos
 qui fuerant interfecti. **E**t occidisset omne masculinum in
 ydumia. **D**ixit enim mensilis moratus est ibi iacob et
 omne israel. **D**ixit interfectum omne masculinum in ydumia
 mea. **F**ugit addath. **P**ater et viri ydumici. **E**t filii patris ei
 cum eo. **E**t ingrederentur egyptum. **E**rat autem addath
 pater ymulus. **C**umque surrexissent de madian venerunt
 in pharaon. **I**nterfueruntque secum viros de pharaon. **E**t intro-
 ierunt egyptum ad pharaonem regem egypti. **C**um de-
 dit ei dānum et abos constituit et terram delegavit. **E**t
 invenit addath. **Q**uam totam pharaone vidit. **D**ixit
 ut daret ei uxorem sororem uxoris sue germanam
 thasues regine. **S**ciuntque ei soror thasues. **G**enerat
 filium et intravit cum thasues in domo pharaonis. **E**t
 quod generat habitavit in domo pharaonis cum filiis
 eius. **C**umque audisset in egypto dominum esse dānum cum
 patribus suis et mortuum esse iacob principem milicie.
Dixit pharaon. **D**imitte me ut vadam in terram me-
 am. **D**ixitque ei pharaon. **Q**uia cum re apud me mor-
 ges ut queras ire in terram tuam. **A**t ille respondit.

Nulla sed obsecro ut diuitias me frustarent quoque ei deus adiuta
rui rason filium elyada qui fugerat adadazer regem soba dñm
sui & congregavit contra eum viros et factus est princeps sa-
troni cum interficeret eos dāuid Abieruntque damaschi et habita-
uerunt ibi et constituerunt eum regem in damasco Eratque adu-
sarius israel multo diebus Salomons ier hoc est malum addas
et omni contra israel Regnavitque in sua iheroboam quoque
filius nabath effractus de sarda fuit Salomons cuius ma-
ter erat nomine saruba mulier vidua iheroniam matrem contra
regem Et hoc causa rebellionis adusque quinquaginta Salomon
edificavit melle et coequavit voragine civitatis dāuid pñs
sui Erat autem iheroboam vir fortis et potens Vidensque
Salomō adolefcenter bone molis indurum consuevit cu-
ffectum super tributa vniuersi domus ioseph Factum est
igitur in tempore illo ut iheroboam egrediretur de iheron et
inveniret eum agnas sylvarum pñda in via opto pallia
nono Erant autem due agnæ in agro appropinquantesque agnas pul-
lum suum nomen quo optus erat scilicet in duodecim pñes Et ait
ad iheroboam Tolle tibi decem assuras Hec enim dicit dñs de-
israel Ecce ego sandam regnum de manu salomons et di-
do tibi decem tribus Porro dua tribus manebunt ei pñt finem
necum dāuid ier iheron civitate quam elegi ex omnibus tribubus
israel Et quod derelinquerit me et adderant astartem decem
sydonum et et chamos deum moab et moloch deum filiorum
ammon et non ambulavit iheron meis ut faceret iheron
coram me ier pñpta mea et iudicia mea stans dāuid pñterci
Hec auferam omne regnum de manu eius scilicet duodecim pñiaz
cum civitate diebus viri sue pñt dāuid pñm meum quod ele-
gi qui custodivit mandata mea et pñpta mea auferam
autem regnum de manu filii eius et dabo tibi decem tribus filio
autem eius dabo tribum unam ut remaneat iheron de
suo iheron tunc diebus coram me in iheron civitate quam
elegi ut esset nomen meum ibi Te autem astartem et regnab
super omnia que desiderat anima tua Erigat rex super israel
Si igitur audieris omnia que pñpiero tibi et ambulabis

in vrbis meis et facies qd rectum ē coram me custodiens nra
data mea sicut fecit dñs filius mei et ex teum et edificabo
tibi domū fidelem quō edificam dauid et tradam tibi israhel
et affligam semē dauid super hoc Penitiam non amittis
diebus Voluit qd salomō mactaret iheroboam Qui surrexit
et aufugit in egyptū ad susac regē egypti Et fuit in egypto
vsq ad mortē salomōs Reliqua aut verba salomōis et omnia
que fecit et sapientia eius Ecce vniuersa scripta sunt in libris
verborū dñi salomōis Dies aut quibz regnauit salomō
in israhel super omē israhel xl anni sunt Dormiuit qz
salomō cum patribz suis et sepultus est in ciuitate dauid
pateris sui Regnauitqz iheroboam filius eius pro eo

Sichem

U Erat autē iheroboam in sychem p̄luc em congrega-
tus erat omnis israhel ad constituendum eum re-
gem At vero iheroboam filius nabath cum ad
huc eēt in egypto profugus a facie salomōis regis au-
dita morte eius reuersus est de egypto Miserrunt qz et
vocauerunt eum Venit ergo iheroboam et omnis mul-
tudo israhel et locuti sunt ad iheroboam dicentes p̄ pater-
tuis durissimū iugum imposuit nobis Tuncqz mi-
nimū paululum de iugo patris tui dirigito
et iugo grauius quod imposuit nobis et frangimus
tibi Qui ait eis qd vsq ad tertiū diē et reuertimini ad mē
Cumqz abisset p̄luc inuit consiliū rex iheroboam cum semibz
qm assistebant coram salomōne pater eius dñi ad huc
veniret et ait Qd michi dñs consiliū vt respondeam
p̄p̄to Qui dixerunt ei Si hodie obedieris p̄p̄to hinc et frā-
gis et petitiō corpe cesset Locutus qz fuerat ad eos verbum
mollia lenauerunt tibi sin tunc diebus Qui deieci-
erunt consiliū semū qd dederunt ei et adiungunt adolescentes
qui inuiti fuerant cum eo et assistebant illi Dixit
qz ad eos Quid michi dñs consiliū vt respondeam p̄p̄to
hinc Qui dixerunt nichilominus fac iugum qd imposu-
it p̄p̄tū super nos et dixerunt ei iuvenes qm inui-
ti fuerant cum eo Sic loquere p̄p̄to hinc qui locuti sunt

ad te dicentes pater meus aggravavit iugum vestrum tu releva nos
sic loquens ad eos minimus digressus meus grossior est dorsi
patris mei Et iugum primum meum posuit super vos iugum grave
Ego autem addam super iugum vestrum primum meum cecidit vos flagellum
Ego autem cecidi vos scorpionibus Venit ergo ieroboam et omnes
populus ad ieroboam die tertia tunc locutus fuerat rex dicens veni
mihi ad me die tertia Et quia rex ipse dura derelicto consilio sentiens
quod ei dederant Et locutus est eis secundum consilium iniquum dicens
pater meus aggravavit iugum vestrum Ego autem addam in
iugum vestrum primum meum cecidit vos flagellum et ego cecidi vos
scorpionibus sed non acquievit rex ipse qui adversatus fuerat
cum deo ut sustineret verbum suum quod locutus fuerat
in manu archie filio ieroboam filii nabath Vides
autem populus quod noluisse eos rex audire Et ei dicens Quid
nobis pars in david vel que hereditas in filio ysaie veni
tere in tabernacula tua israel Venerunt videlicet domus david
david Et abiit israel in tabernacula sua Super filios
autem israel qui habitabant in civitatibus iuda regnavit
ieroboam Misit igitur rex ieroboam contra adram qui
erat super tributum et lapidavit eum omnis israel et
morsus est Porro rex ieroboam festinus ascendit currum
et fugit in israhel Retorsitque israhel ad domum david usque in
presentem diem Factum est autem cum audisset omnis israel
quod reversus esset ieroboam Miserrunt et vocaverunt eum
congregato cunctis et constituerunt eum regem super omnes
israhel hunc secutus est quisque domum david preter tribum
iuda solum Venit autem ieroboam israhel et congregavit
beniamin universam domum iuda et tribum
beniamin c. lxxx. annos viros electos et bellatores
ut pugnarent contra domum israel et reducerent regem
ieroboam filio salomonis Factus est ergo finis domini
ad semeyam virum dei dicens loquere ad ieroboam filium
salomonis regem iuda et ad omnes domum iuda et
beniamin et ad reliquos de populo dicens Hec dicit dominus
non ascendetis nec bellabitis contra fratres vestros filios:

israel Revertatur vir in domum suam quia me enim factum est
 hunc hoc Audierunt enim sermonem domini et reversi sunt de u-
 nere sicut eis preceperat dominus Edificavit autem ieroboam templum
 in monte ephraim et habitavit ibi Et egressus inde ed-
 ficavit phamiel Dixit quoque ieroboam in corde suo Nunc re-
 vertetur regnum ad domum david si ascenderit populus iste ut fac-
 sacrificia in domo domini in iherosolymis et converteretur cor populi
 ad dominum suum ieroboam regem iuda Interficiet quoque me et re-
 vertentur ad eum Et cogitavit consilio fecit duos vitulos
 aureos et dixit eis Tollite vestra ascendere iherosolymum Ecce dii tui
 qui eduxerunt te de terra egypti Posuit quoque unum in bethel
 et alterum in dan et factum est verbum hoc in populo
 bat enim populus ad adorandum vitulum usque in dan et fecerunt
 phana in excelsis et sacerdotes de extremis populi qui non
 erant de filiis levi Constituit quoque diem solemne in mensis
 octavo quintadecima die mensis in similitudinem sollemp-
 nialis que celebratur in iuda et ascendens altare fecit su-
 per bethel ut immolaret vitulis quos fabricatus erat Con-
 stituit quoque in bethel sacerdotes excelsorum que fecerat et as-
 dit super altare quod extruxerat in bethel quintadecima die
 mensis octavi que finiebat de corde suo Et fecit solem-
 pnia filijs israel et ascendit super altare ut adoleret incensum
XIII **E**t ecce vir dei venit de iuda
 in sermone domini in bethel ieroboam stans super
 altare et thorus iacente Et exclamavit contra altare
 in sermone domini et ait Altare altare hec dicit dominus Ecce
 filius noster domini david iosias nomine et immolabit
 super te sacerdotes excelsorum qui nunc inter tempora sunt
 domus et ossa hominum succedet super te Dedit quoque in die illa
 signum dicens hoc est signum quod locutus est dominus Ecce
 altare scindet et effundetur cinis qui in eo est Unusque
 autem ex vxo simone hominis dei quem ^{metamorphosavit} iheroboam
 altare in bethel et extendit manum suam de altari dicens
 Apprehendite eum Et exaruit manus eius quoniam extendit
 contra eum nec valuit retrahere eum ad se Altare quoque scissus est

et effusus est cinis de altari iuxta signum quod praeceperat vir dei
in verbo domini. et ait vir ad virum dei Deprecare facies domini dei
tui et ora pro me ut restituatur manus meam tibi. Et ait vir
dei faciem domini. et reversa est manus regis ad eum. et facta est
sicut praeceperat. Locutus est autem ~~vir~~ ad virum dei dicens
veni in domum meum ut prandeas et dabo tibi munera. **E**t
ait vir dei ad regem. Si dederis michi dimidiam partem domus
tuae non veniam tecum nec comedam panem neque bibam aquam
in loco isto. **I**ste enim mandatum est michi in visione domini dei pa-
pientis. Non comedas panem neque bibes aquam nec re-
versus per viam qua venisti abire. **Q**uod per aliam viam. et non est
reversus per iter quo venerat in Bethel. **P**rophetes autem quidam
seuex habitabat in Bethel. Ad quem venerunt filii sui et narra-
verunt ei omnia opera quae fecerat vir dei illa die in Bethel
et verba quae locutus fuerat ad regem. et narraverunt pro-
prio. **E**t dixit eis pro corpore per quam viam abiit et ostenderet
ei filii sui viam per quam venat vir dei qui venerat de munda.
Et ait filius similes michi asinum. **Q**uoniam tu scivisses autem
dixit et abiit post virum dei. et invenit eum sedentem sub
terebinthum. et ait illi. Tu ne es vir dei qui venisti de munda.
Respondit ille. Ego sum. **D**ixit ad eum. veni in domum meum ut come-
das panem. **Q**uoniam autem non possum reverti neque reverti tecum. nec co-
medam panem nec bibam aquam in loco isto. **I**ste enim locutus
est dominus ad me in visione domini dicens. Non comedas panem nec
bibes ibi aquam. nec revertaris per viam qua venisti. **Q**uoniam ait illi.
et ego propheta sum similis tui et locutus est in angelis in vi-
sione domini dicens. Reduc enim tecum in domum tuam ut co-
medas panem et bibas aquam. **C**umque sederent ad mensam
fecellit eum et rediit secum. **C**omedit ergo panem in domo
eius et bibit aquam. **C**umque sederent ad mensam factus est
sermo domini ad prophetam qui reducere eum. **E**t exclamavit
ad virum dei qui venerat de munda dicens. **N**ec dicit dominus. **Q**uia
inobediens fuisti orationi domini. et non custodisti mandatum quod prae-
cepit tibi dominus deus tuus. et reversus es. et comedisti panem
et bibisti aquam in loco in quo praecepi tibi ne comederes panem

neque bibens aquam non miseretur cadaver tuum in sepulchrum
 tuum tuorum Cumque comedis et biberis stant asinus
 prophetes quem reducere. Tunc cum abisset invenit eum leo
 et occidit eum Et erat cadaver eius prostratum in via et
 aut stabat iuxta illum et leo stabat iuxta cadaver Et
 puer transientes viderunt cadaver prostratum in via et
 stantes iuxta cadaver et venerunt et dimulgarunt in montem
 in qua prophetes senex ille habitabat. Sed cum audisset
 qui reducere eum de via ait Vir dei est qui inobediens fu-
 ori domini et tradidit eum dominus leoni et confregit eum et
 occidit eum iuxta verbum domini quod locutus est ei Duxit
 quoque ad filios suos Stantes iuxta asinum Tunc cum stans
 et ille abisset invenit cadaver eius prostratum in via et
 et leonem stantem iuxta cadaver Non comedit de cadavere
 nec lesit asinum Tunc ergo propheta cadaver viri dei et posuit
 super asinum et reversus inivit illud in civitatem prophetarum
 et plungerent eum et posuit cadaver eius in sepulchro suo
 et pluerunt eum filii beniamin Cumque planxisset eum
 dixit ad filios suos Cumque mortuus fuero sepelire me in se-
 pulchro in quo vir dei sepultus est iuxta ossa eius ponite
 lucra ut salventur animae vestre. Profecto enim veniet
 quem posuit in sermone domini contra altare quod est in Bethel
 et contra omnia phana excelsorum quae sunt in montibus
 et in domibus. Post verba haec non est reversus verobeam de
 via sua pessima. Et contrarium fecit de nominibus patrum
 doctores excelsorum. Tunc cum voluisset impetere manum suam
 et fieri sacerdos excelsorum. Et propter haec transiit perit
 domus verobeam et cuncta est et deleta de superficie terrae.

xiii

Intervale illo egrotavit abia filius
 verobeam Duxit quoque verobeam uxori suae Surge et annu-
 ta habitum ut cognoscas quod sis uxor verobeam et va-
 de in silo ubi est archa prophetarum. Tunc locutus est michi
 regnatura esset super populum hunc israel. Tolle quoque
 in manu tua decem panes et crustulam et vas mellis
 et vade ad illum. Ipse indicabit tibi quid evenitum sit hunc

enim et plangit illum omnis israel iuxta sermonem domini quod
 locutus est in manu sui ^{ante} prophete Reliqua autem verborum
 roboam quod ^{regnavit et quod} praevaluerit ecce scripta sunt in libro
 regum israel Dies autem quibus regnavit ieroboam ^{xxii} sunt
 et dormivit cum patribus suis Regnavit quoque nadab filius
 pro eo Porro ieroboam filius salomonis regnavit in mada-
 lah tamen erat ieroboam tamen regnare incepit et decem et se-
 tem annis regnavit in israel civitate quam elegit dominus ut po-
 neret nomen suum ibi ex omnibus tribubus israel Nomen autem matris
 eius naama ammonites Et fecit **peccatum** malum coram domino
 et irritaverunt eum super omnes que fecerant patres eorum in
 peccatis suis quibus peccaverunt Edificaverunt enim et ipsi alt-
 aras et statuas et sacros super omnes collem excelsum et super
 omnes arborem frondosam: et efformati fuerunt in fida-
 fecerunt quoque omnes abominabiles gentium quas attulerat
 dominus ante faciem filiorum israel **Qu** quinto autem anno regni ier-
 oboam ascendit sesac rex egypti in iherusalem et tulit the-
 sauros domus domini et thesaurum regis et omnia domus
 et hastas aureas quas acceperat david de manu puerorum
 adadezer regis saba et induxit in iherusalem Scuta quoque aurea
 que fecerat salomon pro quibus fecit rex ieroboam scuta cre-
 et tradidit ea in manu ducum scutatorum et eorum qui
 excubabant ante ostium domus regis Cumque ingrederetur
 rex in domum domini portabant ea qui percussuri habebant os-
 tum et per ea reportabant ad armamentarium scutatorum Reliqua
 autem sermonum ieroboam et omnium que fecit ecce scripta
 sunt in libro verborum dierum regum mada Fuit quoque bel-
 lum inter ieroboam et ieroboam tamen dicitur dormivit
 et ieroboam tamen patribus suis et sepultus est cum eis in ci-
 tate david Nomen autem matris eius naama ammonites et
 regnavit abia filius eius pro eo

xv

Sicut ^{xxiii} anno regni ieroboam filii nabath regnavit
 abia super iudam tribus annis regnavit in iherusalem Nomen
 matris eius maacha filia ieroboam ^{abessalon} Ammoniam quoque moni-
 bus peccatis patris sui que fecerat ante eum **Et** erat ieroboam

pfectum cum dno deo suo sicut cor dauid patris eius qd p dnm
 dedit ei dñs deus suus luteruam in iherosolym ut suscitaret filium eius
 post eum et sciret iherosolym qd fecisset dauid rectum in oculis dñi
 et non declinasset ab omibz que preceperat ei in illis diebus vite sue
 excepto sermone vrie heresi ac tamen bellum fuit inter iherosolym
 et inter iherosolym omni tempore vite eius Reliqua aut sermo
 in libro et omnia que fecit nunc hec scripta sunt in libro
 verborum dñi regum iuda fuit qd preterit inter abia et inter
 iherosolym Dormiunt qd Abia cum patribus suis et sepel
 lunt eum in ciuitate dauid Regnauit qd Aza filius eius
 p eo qd in anno qd iherosolym regis israel regnauit
 Aza rex iuda et regnauit anno regnauit in iherosolym
 matris eius maacha filia absalon et fuit Aza rectum
 ante conspectum dñi sicut dauid p eum et abstulit offe
 minatos de vniuersa terra purgavit qd sordes vniuersas iherosolym
 forum que fecerant patres eius insuper et maacham uxor
 suam amouit ne esset princeps in sacris priapi et in hunc ei
 quem consecraverat Subuertit qd speculum eius et confic
 cit simulacrum turpissimum et combussit in torrente cedron
 Extulit aut non abstulit Vermittam cor aza pfectum
 erat cum dno deo in multis diebus vite sue et in multis ea que
 sanctificauerat pater suus et venerat in domo dñi in az
 gentum et aurum et vasa bellum aut erat inter aza et ba
 asa regem israel in multis diebus eorum Ascendit qd baasa
 rex israel in iherosolym et edificauit rama ut non posset omni
 piam egredi vel ingredi de pte asa regis iuda Tollens
 itaqz asa omne argentum et aurum quod remanserat
 in thesauris domus dñi et in thesauris domus regie de
 dit illud in manus pnoe suae et misit ad benadab filium
 thabremmon qd filium ezion regem syrie qui habitabat in
 damasco dicens Fecus est inter me et te et inter prem
 meum et prem tuum Quid misit tibi munera argenti et aurum
 et perovenas et ierum facias fecus quod habes cum :—
 Baasa rex israel et rediit ante Acquisiens benadab regi
 Aza misit pncipes exercitus sui in ciuitates israel et pncipes pncipes

aza
60.9

et petare fecisti populum meum israhel ut me irritares in petat coram
 Ego ergo denotavi posteriora baasa et posteriora domus eius
 et faciam domum tuam sicut domum yeroboam filii nabath. Cum
 mortuus fuerit de baasa in civitate comedent enim canes et
 qui mortuus fuit ex eo in regione comedent eum volucres celi.
 Reliqua autem sermonum baasa et quaecumque fecit et plura eius. Cum
 ne haec scripta sunt in libro verborum dierum regum israel. Dormi-
 vit ergo baasa cum patribus suis in sepulchro quod est in thesa et
 regnavit hela filius eius pro eo. Cum autem in manu hieui filii
 amani prophete verbum domini factum esset contra baasa et contra
 domum eius et contra omne malum quod fecerat coram domino
 ad irritandum eum in operibus manuum suarum ut fieret sicut
 domus yeroboam ob hoc causam occidit eum hoc est hieui filium
 amani prophetam. Anno xxvi aza regis mada regnavit
 hela filius baasa super israhel in thesa duobus annis. Et re-
 bellavit contra eum filius eius zambri dux medicus palatii
 eorum. Erat autem hela in thesa habens et temulentus
 in domo aza perfecti thesa. Veniens ergo zambri percussit eum
 et occidit eum anno xxviii aza regis mada et regnavit
 pro eo. Cumque regnasset et sedisset super thronum eius percussit
 omnes domum baasa et non dereliquit ex ea mungentes ad
 parietem et pueros et amicos eius. Delevit quoque zambri
 omnes domum baasa iuxta verbum domini quod locutus fuerat
 ad baasa in manu hieui prophete pro omni peccata baasa et peccata
 hela filii eius qui petaverunt et petare fecerunt israhel pro
 vocantes deum deum israhel in vanitatibus suis. Reliqua autem
 sermonum hela et omnia quae fecit. Nonne haec scripta sunt in libro
 verborum dierum regum israel. Anno xxxviii aza regis mada regnavit
 zambri vii diebus in thesa. Porro exercitus israel obsedit
 gebbethon urbem philistina. Cumque audisset zambri
 et occidisset regem fecit sibi regem omnes israel. Anni qui erat
 princeps madae super israhel in die illa in castris ascendit ergo
 anni et omnes israel cum eo de gebbethon et obsidebat thesa.
 Videns autem zambri quod expugnanda esset civitas ingressus est
 palatium et succendit sciam domum regiam et mortuus est.

in peccatis suis que peccaverat faciens malum coram domino et
ambulans in via iheroboam et in peccatis eius quo fecit peccare israel
Reliqua autem suorum zambri et insidiarum eius et tyrani-
dis nunc hec scripta sunt in libro dierum regum israel. Tunc dum
fuit et prius ista in duas partes media persequens habuit filium
gimeth ut constaret eum regem et media per duri pre-
ualuit aut prius qui sequebatur amri prolo qui sequebatur
huius filium gimeth mortuus est et habuit et regnavit Amri anno
xxxj aza regis iuda regnavit amri super israel vii annis
hancsa regnavit vi annis. Eruntque montes samarie a sum-
duobus talentis argenti et edificavit eum et vocavit nomen
turris quia extruxerat nomen somerum montis samarie
Fecit autem amri malum in conspectu domini et operatus est
nequiter super omnes qui fuerunt ante eum ambulansque
in omni via iheroboam filii nabath et in peccatis eius quibus
peccare fecit israel ut irritaret dominum deum israel in vani-
tationibus suis. Reliqua autem per montem amri et per haec
que gessit nunc hec scripta sunt in libro dierum regum
israel. Et dormivit amri cum patribus suis et sepultus
est in samaria regnavitque achab filius eius pro eo. Achab
vero filius amri regnavit super israel anno xxxviii aza
regis iuda. Et regnavit achab filius amri in samaria
super israel xxiii annis. Et fecit achab filius amri malum
in conspectu domini super omnes qui fuerunt ante eum. Hoc
sufficit ei ut ambularet in peccatis iheroboam filii nabath. In
super duxit uxorem vezabel filiam methaal regis sidoniarum
et abiit et finivit baal et adoravit eum in templo baal et
posuit aram suam in templo baal quod edificaverat in
samaria et plantavit suam. Et addidit achab in opera
sua irritans dominum deum israel super omnes reges israel qui
fuerunt ante eum. In diebus eius edificavit ahiel de berthe-
latho quatuordecim primitivo suo fundavit eum et in segub no-
mismo suo posuit portas eius iuxta verbum domini quod locutus
est per prophetam. **E**t dicitur. **I**fuerat in manu iosue filii nuni et
ahelias thesaurus de habitatoribus galaad ad achab venit

de hoc uel fuit. C. 112
 & de quibus maius est quo
 ego ore quibus uocant
 hanc fides laud mel
 in digne occurr. quod tunc
 dicitur cum ualuit poeire
 & compit em quatuor. In
 die fuit. omni uis de
 spectat naturalis affectu
 no de p. in de p. m. h.
 Inq. in mel. in a. m. t.
 p. d. u. u. u. u. u. u. u. u. u.
 p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.
 matre egi filio
 u. u. u. u. u. u. u. u. u. u.

ad dominum et dixit Domine deus meus etiam ne viduam ap-
 quam ego ^{viduam} sustentor. afflixisti ut interficeris filium
 eius. Et expandit se atque mensus est super puerum tribus vi-
 cibus. clamavitque ad dominum et ait Domine deus meus veni-
 tatur oro anima pueri huius in viscera eius. Exaudivit
 dominus vocem helie. et reversa est anima pueri intra eum et
 revixit. Tulit itaque helias puerum et deposuit eum de a-
 uario in inferiorem domum. et tradidit eum matri sue et ait
 illi. En vivit filius tuus. Dixitque mulier ad heliam. Nunc
 misit cognomen quoniam vir dei es tu et verbum dei in ore tuo veri-
 ficatum est. **Post multos dies verbum domini factum est.**
Ad heliam in anno tertio dicens. Vade et ostende
te achab ut domum plenam super faciem faciat. **Int-**
er go helias ut ostenderet se achab. Erat autem fames vehemens
 in samaria. Vocavitque achab abdiam dispensatorem do-
 mus sue. Abdias autem timebat dominum. Vnde. Nam cum inter-
 ficeret vezabel prophetas domini tulit ille centum prophetas.
 et abscondit eos. quinquagenos et quinquagenos in spe-
 limas et paravit eos panem et aqua. Dixit go achab ad abdia.
 Vade in frum ad vnicuique fontes aquarum. et in multis
 vallis. si forte possimus invenire herbam et salnare eam
 et mulos et non penitus immunda niterent. Dimiserunt
 quod sibi regiones ut circumirent eas. Achab ibat per viam
 vnam. et abdiar per viam alteram seorsum. Cumque esset
 abdiar in via helias occurrit ei. Cum autem cognovisset eum
 cecidit super faciem suam et ait. Nunc tu es domine mi helias.
 Cui ille respondit. Ego. Vade et dic domino tuo. Ad est helias.
 At ille cum perterritus inquit. quoniam tradis me suum tuum in manum
 achab ut interficiat me. Vivit dominus deus tuus. non est gens
 aut regnum in quo non miserit dominus meus te regnans. Et
 respondentibus amicus non est hic. Amant regna singula
 et gentes. eo quod minime repueris. Et nunc dominus meus videt
 et dic domino tuo. Ad est helias. Cumque recessero a te spiritus domini asper-
 tabit te in locum quem ego ignoro. Ingressus inveniabo
 achab et non inveniens te. interficiet me. Dominus autem tuus

ab infanzia sua timet dñm Nunquid nō indicatū est tibi domus
 meo quia fecerim tui interficet yezabel pphetas dñi q̄ absconderū
 de pphetis dñi centum viros quinquagenos et quingenos in
 speluncis et panem et carnes pauc et aqua et nunc tu dicis
 vade et dic dño tuo id est helias ut interficiat me dixit helias
 vni dñs exoratum aut omnis vltimū sctō quia hodie ap
 parebo ei Abijt go abdihas in occursum achab et indicauit
 ei Venit q̄ achab in occursum helie Qui cum vidisset en
 ait Tu ne es ille qm turbas israel et ille ait Non ego q̄ turbam
 israel tu et domus tua patris tui qm dereliquisti mada
 ra domus et scti estis baalim peruntane nunc mitte
 et conuoca ad me vniuersum israel in montes carmeli
 et pphetas baal cccc et pphetas batoz cccc qui comedunt
 de mēsa yezabel Misit achab ad omnes filios israel Et cōgre
 gamur pphetas in monte carmeli Accedens aut helias
 ad omes pplū ait vsq̄quo claudicatis in duas ptes Si
 dñs est deus v̄r sequimini eum Si aut baal est deus sequimini
 eum et non respondit ei plus verbum Et ait misit
 helias ad pplū Ego remansi ppheta dñi solus. Pphete
 aut baal cccc et pphete q̄ batoz cccc vni sunt
 Dentur nobis duo boves et illi eligant bonū vni et in
 frustra cedentes ponant sup ligna ignē aut nō supponat
 Et ego faciam bonem alterum et imponam sup ligna
 ignem aut nō supponam Inuocate nomina dñorū v̄rorū
 Et ego inuocabo nomē dñi dei mei Et deus qm exau
 diat per ignem ip̄e sit deus Respondit omnis pplus et ait
 Optima propositio ^{quas locutiones} Eligite vobis boves vni Dixit go helias
 ppheta baal eligite vobis boves vni et facite p̄mi quia
 vos plures estis et inuocate nomina dñorum v̄rorū ignē
 q̄ nō supponatis Qui cum tulissent bonē quē dederat
 eis fecerunt et inuocabant nomē baal de mane vsq̄ ad me
 ridiem dicentes Baal exaudi nos. Baal exaudi nos Et nō erat
 vox nec qui responderet Transsibant q̄ altare q̄ fecerat
 Cumq̄ esset iam meridies pluidebat eis helias dicens Cla
 mate voce maiori deus enim est et forsitan loquitur aut in diuisio ē aut in

Cum aut ei ascende et dic archas pinge currum tuum et descende
 ne omipet te pluma Cumq; se videret huc atq; illuc ecce celi
 conuenerat sunt. et nubes et ventus et facta e pluma grada
 Ascendens itaq; archas abiit in iherusalem et manibus domi facta
 est sup heliam ^{ascendit} ^{lumbos} ^{ascendebat} ante archas de
 ille veniet in iherusalem rr

Dominavit aut archas iherabel omnia que fecit helias
 et quod occidit omnes prophetas gladio Misit q; reza
 bel nuntium ad heliam dicens hec faciunt michi dii
 et hec addunt nisi hac hora tras puerum annam tuam
 fiat annam vnu ex eis Tremuit go helias sup mas
 suam et surgens abiit quoniam enim ferebat voluntas
 venit q; in bethsabee mda. et dimisit ibi puerum suum et proxit
 in desertum vnam vnu diei Cumq; venisset et sedisset super
 viam iherusalem. petiuit anime sue. et moueretur et
 ait Sufficit michi domine tolle annam meam. neq; enim
 melior sum qm pater mei Proiecit q; se et obdormiuit inui
 peri Et ecce angelus domini tetigit eum et dixit illi Surge et
 comede Et respexit. et ecce ad caput suum subtruncatus puer
 et vas aque Comedit go et bibit et rursus obdormiuit
Reversus q; est angelus domini sedo et tetigit eum dixit q;
 illi Surge comede et bibis enim tibi restat via Qui cum
 surrexisset comedit et bibit. et ambulauit in pectitudine ad
 illud xl diebus et xl noctibus vsq; ad montem dei ozeb
 Cumq; venisset illuc mansit in spelunca Et ecce puer
 domini ad eum dixit q; illi Quid hic agis helia ait ille re
 spondit Zelo zelatus sum pro dno deo exercituum. quia de
 relinquerunt pactum domini filii israel. altaria tua destru
 xerunt et prophetas tuos occiderunt gladio Et deuoluto
 sum ego solus et querunt annam meam vt auferat
 eam Et ait ei Excedere et sta in monte coram domine
Et ecce dñs transiit. et spiritus grandis. et fortis subvertit
 montes. et conterens petras ante dñm Non in spiritu domini
 et p; spiritum comoro Non in quorone dñs. et post comoro
 ignis. non in igne dñs. et post ignis sibilus ante tenus

et filios tuos dabis michi. **C**ras igitur hac ead hora mitte
fuerunt meos ad te et strutabunt domum tuam et domum suam
et omne quod eis placuerit ponent in manibus suis
et auferent. **D**ixit autem rex israel omnes seniores
et ait. **I**mmaditate et videte qui insidietur nobis. **M**iser
enim ad me pro uxoribus meis et filiis et parentibus
et amicos et non absumi. **D**ixerunt quod omnes maiores natu
et uniusque propter ad eum. **N**on audias neque agnoscas
illi. **R**espondit itaque munus. **B**enadab dixit domino meo
rege. **Q**uoniam propter quod misisti ad me finem tuum misericorditer
faciam. **H**anc autem rem facere non possum. **R**espondit quod magis
retulerunt ei. **U**bi venisti et ait. **H**ec faciunt michi domini
et hoc addant si suffecerit plenus samarie puerilis ovis
propter qui sequitur me. **E**t respondens rex israel ait. **D**ixit
enim gloriatur armatus eque ut disinctus. **F**actum
est autem cum audisset benadab verbum istud. **B**enadab
et reges in umbraculis et ait finis finis. **C**irumdate
timiditate et circumdederunt eam. **E**t ecce propheta unus
accedens ad archas regem israel ait. **H**ec dicit dominus. **E**cce
vidisti multitudinem hanc nimiam. **E**cce ego tradam aras
in manum tuam. **H**odie. **U**t scias quia ego sum dominus. **E**t ait
archas. **P**erueni. **D**ixit quod ei. **H**ec dicit dominus per pedes
sequos principum provinciarum. **E**t ait. **Q**uoniam maput pueri
et ille dixit. **T**u. **R**etensit ergo pueros principum pro
viciis et reperit munus ducuntur etiam ducunt
et post eos retensit plenum omnes filios israel. **V**i. **C**h.
Et egressi sunt meridie. **B**enadab autem habebat tenui
tentis in umbraculo suo et reges xxxii cum eo cum
ad auxilium eius venerant. **E**gressi sunt autem pueri
principum provinciarum in porta fronte. **M**isit itaque ^{muros}
Benadab cum muniturunt ei dicentes. **D**omi egressi
si sunt de samaria. **A**t ille. **S**ine autem ^{sum} pro pace veni
mit apprehendite eos vivos sive ut placent vivos eos
capite. **E**gressi sunt ergo pueri principum provinciarum
et reliquos exercitus sequebantur eos et praecepit pueris

virum qui contra se ^{venit} veniebat fugeruntque syri et pharaonis
 est eos israel. Fugit quoque benadab rex syrie in equo cum
 equitibus. Nec non et egressus rex israel perussit equos
 et currus et perussit syriam plaga magna. Accedens
 autem propheta ad regem israel dixit ei. Vade et confortare et
 fac et vide quid facias. Sequenti enim anno rex syrie aspi-
 cit eum et omni vero regis syrie dixerunt ei. Diis monui-
 sunt eorum dii et ideo superaverunt nos. Et melius
 est ut pugnemus contra eos in campestribus et obtine-
 amus eos. Tu ergo verbum hoc fac. Annouit reges sy-
 culos ab exercitu suo et pone principes pueri et infantes
 numerum milium qui ceciderunt de tuis et equos suos
 equos pharaonis et currus suos currus quos ante habu-
 istis et pugnabimus contra eos in campestribus et vide-
 bis ut obtineamus eos. Creditur consilio eorum et fecit ita.
 Venit proque annis transierat. Retensit benadab syros
 et ascendit in affert pugnat contra israel. Porro filii
 israel recensiti sunt et acceptis tubis pharaonis pharaonis sunt ex-
 adus. Iamque metati sunt contra eos quasi duo mi-
 gres raptores. Syri autem replerunt thum. Et accedens
 unus vir dei dixit ad regem israel. Hec dicit dominus. Ama-
 dixerunt syri deus monui est dominus et non est deus
 vallum. Dabo omnes multitudines grandes hanc in ma-
 tua et facies quia ego sum dominus. Dirigebant vi-
 dus ex aduerso sui atque illi acies. Septima autem
 die commissum est bellum. Perasseruntque filii israel
 de syris. Et milia pedum in die una fugerunt aut
 qui remanserant in affert amittit et cecidit milia
 super xxv milia hominum qui remanserant. Porro
 benadab fugiens ingressus est in amittit in cubiculo
 quod erat intra tabernaculum. Dixeruntque servi sui
 Ecce vidimus quod reges israel clementes sunt. Ponamus
 itaque sacos in limbois nostris et funiculos in capitis nostris
 et egrediamur ad regem israel forsitan saluabit animas nostras.
 Accurrerunt itaque sacis limbos suos et posuerunt funiculos

in capitibus suis in capitibus suis Veneruntque ad regem
 israel et dixerunt Seruus tuus benadab dicit Venerat
 cor te anima mea Et ille ait quid dicit vult frater meus
 est Quod acceperunt viri pro honore et festinantes rapu-
 erunt verbum ex ore eius atque dixerunt Frater tuus
 benadab venit Et dixit eis Ite et adducite eum Egressus
 est ergo ad eum benadab et eleuavit eum in curru
 suo Cum dixit ei Civitates quas tulit pater meus a pater-
 tuo reddam tibi et plateas fac tibi in damasco sicut fecit
 pater meus in samaria et ego faciam reddam a te
 pepigit ergo fedus et dimisit eum Tunc vir quidam
 de filiis prophetarum dixit ad eum in simonem
 puerum meum At ille noluit puerum Cum autem Roma noluit
 fac audire vocem domini Ecce recedes a me et puerum
 te leo Cumque paululum recessisset ab eo miserunt eum
 leo atque percussit Et alterum murem eius virum dixit
 ad eum Percute hic Cum percussit eum et vulneravit
 Abiit ergo propheta et occurrit regi in via et iungit aspe-
 ctum pulueris oculis et oculos suos Cumque rex transiret
 clamavit ad regem et ait Dominus tuus egressus est ad
 phandum in rominis Cumque fugisset vir unus adduxit
 eum quidam ad me et ait Custodi virum istum Qui si lapsus
 fuerit erit anima tua panna eius aut talentum ar-
 genti appendes Dominus autem ego turbatus sum illeque me
 vertebat subito non compavit Et ait rex ista ad eum hoc
 est iudicium tuum quod ipse decernisti At ille statim abscidit pul-
 verem de facie sua et cognovit eum rex israel quod esset de pro-
 phetis Cum autem ad eum hoc dixit dominus Roma dimissa virum
 dignum morte de manu tua erit anima tua panna eius
 et plus tuis prole eius Recessus est igitur rex israel
 in domum suam audire contempnens et filiarum eius venit
 Post verba autem hoc tempore In samariam etc. **XXI**
Puto vinea erat naboth iezraelite qui erat in iez-
 rael iuxta palatium achab regis samarie Locutus
 est ergo achab ad naboth dicens da michi vineam

tuam ut faciam michi ortum oleum quia vana est et
 ipse domum meam dabo tibi per vineam meliorem aut si est
 commodius putas argenti panem quoniam digna est ^{dabo} tibi vinea
 naboth. **P**rimus sit michi dominus ne dem hereditatem patris
 meorum tibi. **V**enit ergo achab in domum suam indigulus
 et fletus super verbo quod locutus esset ei fuerat naboth
 iherusalem dicens Non dabo tibi hereditatem patris meorum
 Et vivens se in latibulum suum autem faciem suam ad parietem
 et non comedit panem. **I**ngressa est autem ad eum iezabel
 uxor sua dixitque ei quid est hoc unde anima tua tristata est
 et quare non comedis panem? **E**ni respondit ei locutus suus
 naboth iherusalem et dixit ei Da michi vineam tuam
 accepta pecunia aut si tibi placet dabo tibi vineam per
 Et ille ait non dabo tibi vineam meam. **D**ixit ergo ad eum
 iezabel uxor eius **E**undis auctoritatis eius et bene regit
 regnum israel **I**unge et comede panem et aqua esamini
 ego dabo tibi vineam naboth iherusalem. **D**ixit itaque has
 ex nomine achab et sequantur eas amodo eius et misit ad
 maiores natu et ad optimates qui erant in civitate eius
 et habitabat cum naboth. **L**razum autem erat ista sua prope
 dicere ieiunium et sedere fante naboth inter primos populi
 et ^{in primis} fuisse duos viros filios belial. **E**ni ut falsum testimonium
 darent **B**enedixit naboth deum et regem et eduxit eum
 et lapidare sicque morantur. **F**ecerunt ergo amos eius maiores
 natu et optimates qui habitabant cum eo in urbe sic
 preceperat eis iezabel. et sicut scriptum erat in literis de
 miserat ad eos **P**redicaverunt ieiunium et sedere fecerunt
 naboth inter primos populi. **E**t adduxerunt duos viros filios
 diaboli fecerunt eos sedere contra eum ac illi stantes
 ut viri diabolici dixerunt contra eum testimonium coram
 omni multitudo. **B**enedixit naboth deum et regem. **E**t
 obviam eduxerunt eum extra civitatem et lapidibus misit
 fecerunt. **M**iseruntque ad iezabel dicens **L**apidatus
 est naboth et mortuus est. **F**actum est autem cum audisset
 iezabel lapidatum naboth et mortuum locuta est ad achab

Surge posside vineam naboth iherosolimitana quoniam noluit tibi acquiescere
 et dare eam tibi accepta pecunia. Non enim vineam naboth sed mortuum
 est. Cum autem audisset achab mortuum esse naboth surrexit et descen-
 debat in vineam naboth iherosolimitana ut possideret eam. Factus est
 igitur sermo domini ad heliam thesbiten dicens Surge et descende
 in occursum achab regis israel qui est in samaria. Et ecce ad vi-
 neam naboth descendit ut possideret eam. Et loquens ad eum
 dicens. Hec dicit dominus. Occidisti in super et possidisti. et post haec
 addes hereditatem. In loco hoc in quo stiterunt canes san-
 guinem naboth lambent quoque tuum sanguinem et autem achab
 ad heliam. Num invenisti me inimicum tibi. Qui dixit
 iumentum. Eo quod venundatus sis ut faceres malum in spiritu
 domini. Et ecce ego inducam super te malum et demetram po-
 sterora tua. et interficiam de achab mulieres ad parietem
 et clausum et ultimum in israel. et dabo domum tuam sicut
 domum iheroboam filii nabath. et sicut domum baasa filii
 abia. Quia egisti ut me ad venundationem provocares et
 petare fecisti israel. Et ecce et iezabel locutus est dicens Canes
 comedent iezabel in agro iezrael. Si mortuus fuerit a-
 chab in civitate comedent eum canes. Si autem mortuus
 fuerit in agro comedent eum volucres celi. Igitur non fuit
 aliter talis ut achab. qui venundatus est ut faceret malum
 in conspectu domini. Conata sunt enim cum iezabel vxor sua et
 abominabiles effectus est in tantum ut sequeretur idola que
 fecerant amorrei. quos consumpsit dominus a facie filiorum israel.
 Itaque cum audisset filiones istos. Et dedit vestimenta sua et operuit
 calceos suos et ieiunavit et dormivit in sacco. et cum
 volavit de ieiunio capite factus est. autem sermo domini ad heliam
 thesbiten dicens. Nonne vidisti humiliatum achab coram
 me. Quia igitur humiliatus est mei causa. Non inducam
 malum in diebus eius. sed in diebus filii sui. miseram malum
 transierunt igitur.

Spa di que 2 pultas
 fmg y mndi no qm mndi
 y qd dicit y qd dicit
 mndi mndi dicit
 mndi mndi dicit

A ptea her
 dicit dicit

achab enim de regibus israel
 dicitur quod non fuit
 pater dei. nullo modo
 pater dei. si enim
 dicitur ad filium
 dicitur ad filium
 dicitur ad filium
 dicitur ad filium
 dicitur ad filium
 dicitur ad filium
 dicitur ad filium

Tres anni absque bello inter syriam et israel. Et anno
 autem tertio descendit iosephat rex iuda in ad regem
 israel. Dixeruntque rex israel ad suos suos. Ignoratis quoniam sit

Ramoth galad et negligimus tollere eam de manu regis
 syrie. Et ait ad iosaphat Venies ne mecum ad p[re]liandum in iordanis
 galad. Dixit q[ue] iosaphat ad regem israel Sicut ego sum tu
 et tu p[ro]p[ri]us meus et p[ro]p[ri]us filius vni sumus et equites mei et
 equites tui. Dixit q[ue] iosaphat ad regem israel. Crede oro q[uo]d si
 d[omi]n[u]s hodie Congregavit go rex israel p[ro]phetas t[er]re aut v[er]o
 et ait ad eos p[re] debet in ramoth galad ad bellandum an quiesce
 Qui responderunt Ascende et dabit eam d[omi]n[u]s in manu regis
 Dixit aut iosaphat Non est hic p[ro]pheta d[omi]n[u]i quispiā v[er]o in
 terogem[us] per eum. Et ait rex israel ad iosaphat Remansit v[er]o
 v[er]o per quē possum[us] interrogare d[omi]n[u]m i[st] ego odi eum
 quia n[on] p[ro]pheta[m] michi bonū s[ed] malum. Michaeas filius
 hyemila. Cui iosaphat ait Ne loquaris ita rex israel. Do
 camus go rex israel emittimus quēdam et dixit ei Re
 na adducere michi filium hyemila. Rex aut israel et
 iosaphat rex moab sedebant v[er]o in singulis in phis suo vestitu
 multo regio in aream p[re]t[er] osam porte samarie et v[er]o
 si p[ro]phete p[ro]phetabant in conspectu eorum. Fecit quoq[ue] sic
 sedechias filius chanaan coram ferrea et ait Hec dicit
 d[omi]n[u]s h[ic]s ventur[us] syriam donec deleas eam. Omnes q[ue] p[ro]
 te similes p[ro]phetabant dicentes Ascende in ramoth galad
 et vade prospere et tradet d[omi]n[u]s in manu regis. Amicus r[egis]
 quicunq[ue] ut vocat michi locutus est ad eum dicens Ecce
 simones p[ro]pheta p[ro]p[ri]o ore regi bona p[re]dicant. Sit ergo et
 p[ro]p[ri]o tuis similes cor[por]is et loquere bona. Cui michas au
 dit. d[omi]n[u]s. Quia q[uo]d d[omi]n[u]s dixerit michi d[omi]n[u]s hoc loquar
 Venit itaq[ue] ad regem et ait illi rex. Michas p[re] debet in
 ramoth galad ad p[re]liandum an respice q[uo]d fecit. Cui
 respondit Ascende et vade p[ro]spere et tradet d[omi]n[u]s in manu regis
 Dixit aut rex ad eum itez atz itez ad iuv[er] te p[ro] v[er]o
 loquaris michi nisi quod verum est. In nomine d[omi]n[u]i
 Et ille ait Vidi cunctum israel dispersum in montibus
 quasi oves non habentes pastorem. Et ait d[omi]n[u]s Non h[ab]et
 d[omi]n[u]s isti Revertatur vni[us]quisq[ue] in domum suam in pace
 Dixit go rex israel ad iosaphat Neminus n[on] dixi tibi

quia non ^{propheta} mitti Romi sed semper malum. Ille vero addidit
 ait ^{propheta} andi. Simonem domini. Vidi dominum sedente super solium
 excelsum suum. et omnes creaturam rebus assistentes ei ad dexteram et a
 sinistras. et ait dominus. Quis decipiet archas regem israel. ut ascendat
 et cadat in ramoth galad. Et dixit unus verba humiliter et
 alius alius. Egredere est aut spiritus et statit coram domino et ait ego
 decipiam illum. Cui locutus est dominus in quo. Et ille ait. Egrediar
 et ero spiritus mendax more omnium prophetarum eius. Et ait dominus.
 Decipies et prolebis. Egredere et sic ita. Hunc igitur cito
 dedit dominus spiritum mendacii in ore omnium prophetarum suorum.
 qui hic sunt. et dominus locutus est contra te malum. Accessit
 autem sedechias filius chaniae et percussit mittere in mari
 lam et dixit. Ne ergo dimisit spiritus dominus. et locutus est
 tibi. Et ait mittere. Discurus es in die illa quando iudicis
 tubiculum intra tubulum. ut abscondas. Et ait rex israel.
 Tollite mittere et mittere apud ammon principes huius
 ne et apud hoas filium amielis. et dicit eis. Hec dicit rex
 Agitate virum istum in carcerem et sustentate eum pane non
 lardine et aqua angustie donec revertatur in pace. Dixit
 mittere. Si reversus fuisset in pace. Non est locutus dominus in me.
 Et ait audite populi omnes. Ascendit itaque rex israel et iosaphat
 rex iuda in ramoth galad. Dixitque rex israel ad iosaphat
 Minne arma et ingrediere plenum et mittere vestibus tuis.
 Porro rex israel mutavit habitum suum. et ingressus est bellum.
 Rex autem. Hic preperat principibus curruum tridua duobus
 dicens. Non pugnabitis contra maiorem et minorem quicquam
 nisi contra regem israel solum. Cum ergo vidissent principes
 curruum iosaphat. suspicari sunt quod rex israel esset ipse et in
 petu facto pugnabant contra eum. Et exclamavit iosaphat
 et dicit liberavit eum. Intellexerunt quod principes curruum
 quod non esset rex israel et cessaverunt ab eo. Unus autem quid
 cecidit arcum in interitum sagittam dirigens. et casu
 percussit regem israel inter pulmones et sternalium. At ille
 dixit aurige suo. Decerte manus tuas et ecce me de operibus
 quia graviter vulneratus sum. Commissum est ergo plenum.

^{scribit}
in die illa. et rex israel stabat in ianuam suam frons et manus
eius repperit. **Fluebat** autem sanguis plaga in sinu eius auribus et
pro psonis in uniuerso exercitu antequam sol occideret dicens **Quis**
quidam reuertatur in ciuitatem et in terram suam. **Mortuus**
est autem rex et platus est in samaria. **Depellunt** quoque reges israel
et lauerunt currum in piscina sanuarie et laperunt
tances sanguinem eius et habentes lauerunt iuxta iherusalem
quod locutus fuerat **Reliqua** in manu helie filii sui. **Reliqua**
vero simoni archas et uniuersa que fecit et domus eorum
quae edificauit. ciuitatem quoque muros quas extruxerat. **Reliqua**
habet scripta sunt in libro **libro** dierum regum israel. **Dormi**
uit ergo archas cum patribus suis et regnauit otthosias
filius eius pro **Josaphat** filius aza regnare cepit super
iudam. Anno quarto archas regis israel **xxxv** annorum erat
cum regnare cepisset et **xxv** annis regnauit in iherusalem
matris eius azuba filia salabi. **Et** ambulauit in omni
uia aza patris sui et non detinuit ex ea. **Fecit** quoque quod
est in conspectu domini **decem** annis excessa non abstulit
huc enim **plures** sacrificabat et adolebat intensum in excelsis
patrem quoque habuit **iozaphat** annis regis israel. **Reliqua** autem **libro**
iozaphat et opera eius que gessit et **plura**. **Reliqua** habet scripta sunt
in libro **libro** dierum regum iuda. **Et** et reliquias efformata
que remanserunt in diebus patris eius abstulit de terra.
Ecce erat tunc rex constitutus in edom. **Rex** vero **iozaphat**
fecerat classes in mari que nauigarent in opus **propter**
aurum. **Et** ire non potuerunt quia **confracte** sunt in asiong
ber. **Tunc** autem **otthosias** filius archas ad **iozaphat** **iudam**
filiu mei cum **simon** meis in uanis. **et** uoluit **iozaphat**
dormiuit quoque cum patribus suis et sepultus est in eis in ciuitate
dame patris sui. **Regnauit** quoque **iozaphat** filius eius pro **otthosias**
autem filius archas regere cepit super israel in samaria anno **xviii** **io**
saphat regis iuda. **Rex** quoque super duobus annis **et** fecit malum in
aspectu domini et **abulit** in uia patris sui et in uia **herodis**
filius nabath qui peccare fecit israel **simon** quoque **baal** adorauit eum et **irri**
tante diuinitatem dei israel iuxta omnia que fecit pater eius.

Regum liber tertius explicit & c.

quitur iam paulum di qit Regum

Neuariatus est autem moab in ipso postquam mortuus est achab. Cecidit quoque achab per cancellum thabulim in quod habebat in samaria. et egrotauit. misit quoque nuntios dicens ad eos. Ite consulite belzebub deum achabon. Vtrum vine quei de infirmitate mea hac. Angelus autem domini locutus est ad heliam thesaurum dicens. Surge ascende in occursum nuntiorum regis samarie et dices ad eos. Numquid non est deus in israel. ut eatis ad consulendum belzebub deum achabon. Quamobrem hoc dicit dominus de lectulo super quem ascendisti non descendes sed morte morieris. Et abiit helias. Reuersi quoque sunt nuntii ad otosiam. Cum dixit eis. Quare reuersi estis. At illi responderunt ei. Vir occurrit nobis et dixit ad nos. Ite et reuertimini ad regem. qui misit vos et dicit ei. Hoc dicit dominus. Numquid non erat deus in israel. quia mittis ut consulatur belzebub deus achabon. Dicit de lectulo super quem ascendisti non descendes sed morte morieris. Cum dixit eis. Unus figure et habitus est vir qui occurrit vobis et locutus est verba hoc. At illi dixerunt ei. Vir pilosus et fuit zona pellicea circumtus remibus. Cum ait helias thesaurum est. Misit quoque achab quinquagenarium principem et quingenta qui erant cum eo. Cum ascendit ad eum sedenti quoque in vertice montis ait. homo dei rex precepit ut descenderas. Respondens quoque helias dixit quinquagenario. Si homo dei sumi descendat ignis de celo et deuoret te et quingentos tuos. Descendit itaque ignis de celo et deuorauit eum et quingenta qui erant cum eo. Misit autem achab principem quingentarium alterum et quingenta cum eo. Cum locutus est illi homo dei hoc dicit rex. festina. descende. Respondens helias ait. Si homo dei sumi. descendat ignis de celo et deuoret te et filios tuos. Descendit ignis de celo et deuorauit illum et filios eius.

terum misit principem quinquagenarium tertium et l. q
erant cum eo. Cum tunc venisset Curruum genua contra
heliā et prostratus est eum et ait homo dei noli despicere
animam meam et animas filiorum tuorum qui mecum sunt.
Ecce descendit ignis de celo et deuorauit duos principes quod
genarum principum et quinquaginta qui cum eis erant.
Et nunc obsecro ut miserearis anime mee. Locutus est autem an
gelus domini ad heliā dicens. Descende cum eo ne timeas. Su
perxit igitur heliās et descendit cum eo ad regem. Et locutus
est ei. Hec dicit dominus quia misisti nuncios ad consiliendu
belzebub deum accharan qui non est deus in israhel. a quo po
sis interrogare sumones. Ideo de lectulo super quem ascendisti non
descendes si morte morieris. Mortuus est ergo iuxta sermo
domini. quem locutus est heliās. Et regnauit ioram filius
eius pro anno secundo ioram filij iosephat regis iuda. Non
enim habebat filium. Reliqua autem verba prophetie que scrip
tū sunt hec scripta sunt in libro sermōum dierum regum israhel.

Actum est autem cum lenare vellent dominus
heliā perturbare in celum. Venerunt heliās et eli
zens de galgalis. Dixit heliās ad helizem. Sed
hic quia dominus misit me usque betel. Cui autem helizen
dixit. Dominus et vniuit anima tua quia non derelinquam te.
Cumque descendissent betel. Egressi sunt filij prophetarum
qui erant in betel ad helizem et dixerunt ei. Numquid
noster quia hodie dominus tollit dominum tuum a te. Cum ruderet ego
nomi. Silere. Dixit autem heliās ad helizem. Fide hic quia
dominus misit me in iherosolima. Et ille ait. Vniuit dominus et vniuit
anima tua quia non derelinquam te. Cumque remissent
iherosolima accesserunt filij prophetarum qui erant in iherosolima ad
helizem et dixerunt ei. Numquid noster quia dominus tollit
hodie dominum tuum a te. et ait. Ego nomi. Silere. Dixit autem
ei heliās. Fide hic quia dominus misit me ad iordanem cum
aut vniuit dominus et vniuit anima mea quia non derelin
quam te. Venerunt igitur ambo pariter et filij dei filij
prophetarum secuti sunt eos qui et steterunt eorum de longe.

Et aut ambo stabant super iordanem. Tulerunt quoque helias pallium suum
 et involuit illud et percussit aquasque divisae sunt in utramque
 partem et transierunt ambo per sicum. Cumque transissent. He-
 lias dixit ad helizemum. Postula quod vis ut faciam tibi autem
 tollar a te. Dixitque helizemus. Obsecro ut fiat duplex spiritus
 tuus in me. Cum vidit item diffilem postulasti ad te
 si videris me quando tollar a te. Ecce quod petisti. Si autem non videris
 non erit. Cumque simul pergerent et incedentes sermonizarent
 ecce turris ignis et equi ignei dimiserunt utrumque et
 ascendit helias per nubem in celum. Helizemus autem videbat
 et clamabat. Domine mi. Turris israel et auxilium eius
 et non vidit eum amplius. Apprehendit quoque vestimenta sua
 et scindit ea in duas partes. Et levavit pallium helie quod ceciderat
 ei. Renerunt quoque steterunt super ripam iordanis et pallio helie quod
 ceciderat ei percussit aquas et non sunt divisae. Et dixit vobis deus
 verbum helie. Ecce nunc percussit quoque aquas et divisae sunt.
 Hinc ad utrumque illuc et transiit helizemus. Videntes filii prophete
 tazarum qui erant in iericho. Et contra dixerunt. Requiemur
 spiritus helie super helizemum et venientes in otium suum eius
 adoraverunt eum. Proinde in terram dixerunt quoque illi. Ecce
 cum fructus tui sunt. Id est viri fortes qui possunt ire et que
 vere dominum tuum. Ne forte tulerit enim spiritus domini et puerit
 eum in uno monacho aut in una valle. Qui autem. Re-
 liquit. Cogitavit quoque eum donec acquiesceret et dicit. Multitudo
 et miserunt. Id est viros. Cum tamen quiesceret tribus diebus
 non moveretur et reversi sunt ad eum. At ille habitabat
 in iericho. Dixitque eis. Numquid non dixi vobis. Nolite
 imitari. Dixerunt quoque viri timore ad helizemum. Ecce
 habitatio civitatis huius optima est. Sicut tu dices ipse spiritus
 et aquae pessime sunt et terra sterilis. At ille ait. Afferte
 michi vas hominum et mittite in illud sal. Cum autem attulisset
 egressus ad fontes aquarum misit in eos sal. Et ait. Hec de
 deo. Sanam aquas has. Et non erit in eis ultra mors
 neque sterilitas. Scitatis sicut ergo aquae usque ad diem habet
 iuxta verbum helie quod locutus est.

ante helizem. **V**enit dñs exercitum in iud' conspectu suo et
si non voluim Josaphat regis iuda crucifigim nec attendit
quid te nec respexim. **T**unc aut adduxit michi psal
tem. **C**umq; caneret psalter facta e sup eum manus
domini et ait **H**ec dicit dñs **F**acite alienum torrentis huius
fossas et fossas **N**ec enim dicit dñs **N**on videbitis ventum
ulq; pluviam et alienus iste replebitur aquis et bibetis
vos et familie v're et iunctura v'ra. **P**arumq; hoc est in
conspectu domini. **I**n super tradit est moab in manus v'ras
et p'unctis omnes civitates ^{municipium} dñe vrbem electam et
et vinum lignum fructiferum succidit. **C**ustos q;
fontes aquarum obturavit et omes agrum egrum
operet lapidibus. **F**actum est utrum inane. **Q**uando sa
tisfacti offerri solet. **E**cce aque veniebant per viam eam
et repleta e' tra aqua. **V**enit aut moabit audire quia
dissent tres reges ut pugnarent adversum eos. **C**onvoca
verunt omnes qui adiacenti erant. **B**altea de sup et steterunt
in finibus suis. **P**rimo q; mane surgentes et orto iam sole
exaduso aquarum viderunt moabites contra aquas et noas
quasi sanguine. **D**ixeruntq; sanguis gladii est p'fusus
inter duos et ceteri sunt milites. **T**unc p'ge ad predium
moab. **P**errexerunt q; in castra ista. **P**orro consurgens ista
p'ussit moab. **R**e illi fugerunt coram eis. **V**enerunt igitur
qui vixerant et p'usserunt moabites civitates et p'usserunt
et omnes agrum opam mittentes singuli lapides reple
verunt. **E**t vinis fontes aquarum obturaverunt et oia
ligna fructifera succiderunt ita ut nunc tantum fittiles
venirent et arida. **C**ivitates a fundibulaz et ma
gna ex pte p'ussa. **E**t cum vidisset rex moab p'ualuisse
sub hoste tulit secum septingentos viros dicens oia
dñi ut irruerent ad regem eorum et non p'uerunt. **A**r
apiens q; filium suum primogenitum qui genitum
erat pro eo. **O**bulit holocaustum super mizem. **E**t
facta est indignatio magna in israel. **S**tatum q; retros
serunt ab eo et reversi sunt in terram suam.

iii

Quier autem quedam de uxoris prophetarum cla-
mant ad helizem prophetam dicens Dominus meus
vir meus mortuus est et tu nosti quia fuit finis
tuis timens deum et ecce creditur venire. et tollat duos
filios meos ad priuendum sibi. Cui dixit helizem Quid
vis ut faciam tibi. Dicit michi quid habes in domo tua. Et
illa dicit Non habeo ancilla tua quetquam in domo mea ni-
parum olei quo vingar. Cui ait Vade et pte muno ab omni-
bus vasis tuis vasa vacua non parua et ingredere. et claudas
ostium. Et cum intratus fueris tu et filij tui mitte in illa
vasa heret cum plena fuerint tolles. Vnt itaqz mulier
et clausit ostium super se et super filios suos. Illi offerbant
papo et illa infundebat. Cumqz plena fuissent vasa dixit
ad filium suum. Affer michi adhuc vas. Et ille respondit. Non habeo
fretis qz oleum. Venit aut mulier et induxit hemidam.
Et ille. Vade inquit vende oleum et vende creditor tu.
Tu aut et filij tui vinitis de reliquo. Facta est aut quedam
dies et transibat helizem per viam amitar. Erat au-
tem ibi mulier magna que tenuit eum ut comederet panem.
Cumqz frequenter inde ille transiret amitebat ad eam ut
comederet panem. Tunc dixit ad virum suum. Annun-
cia qz vir dei sanctus est iste qui transit per nos frequenter.
Faciamus ergo ei cenaculum primum et ponamus in eo
lectulum et mensam et sellam et candelabrum ut cum
venierit ad nos maneat ibi. Facta est igit dies quedam et
venies duxit in cenaculum et requieuit ibi. Dixit qz ad
ueri principem suum. Vocata sumamitem ista. Qui cum voca-
tam et illa fecisset cenaculum. Dixit ad principem suum loquere
ad eam. Ecce sedule in omnia ministrasti nobis et quid
vis faciam tibi. Numquid habes negotium et vis ut loquar
regi sine principi mulieris pro te. Tunc respondit. In medio populi
mei habito. Et ait. Quid ergo vis ut faciam ei. Dixit
qz regi nequeras. Ipsi enim non habet et vir eius senex est. Hic
pote itaqz ut vocaret eam. Tunc cum vocata fuisset et
fecisset ad ostium. Dixit ad eam. In tempore isto et in hac causa

si vita ^{conce} fuisse habebis in utero filium. Et illa respondit. **N**oli
 quiescere domine mi vir dei. noli mentiri ancille tue. Et concepit
 mulier et peperit filium in tempore et in hora eadem quam di-
 xerat ei helizens. **C**reuit autem puer et cum esset quedam dies
 et egressus esset ad patrem suum ad messores aut patris sui caput
 meum doleo. caput meum doleo. Et ille dixit puero. Tolle et
 duc eum ad matrem suam. **C**um enim tulisset et duxisset eum
 ad matrem suam. **P**osuit enim illa super gremia sua ad me-
 ridies et mortuus est. **A**scendit autem et collocavit eum super
 lectulum hominis dei. et transiit ostium. **E**t egressa vocavit
 virum suum et ait. **A**nte mecum obsecro domini de pueris et
 et ex auctoritate usque ad homines dei. et reuertar. **C**ui ait illa.
Quam ob causam vadis ad eum. **H**odie non sunt festae
 neque sabbatum. **R**ue respondit. **A**d eum. **S**travitque asinum et
 precepit puero. **A**nima et opera. **U**enisti moram facias
 in mundo. et hoc age quod precipio tibi. **P**rofecta est virgo et venit
 ad virum dei in montem sarni. **C**umque vidisset eum
 vir dei de contraria. **A**it ad puerum suum. **E**cce sumam te
 illa. **P**as ergo in occursum eius. et dicit ei. **H**ec ne agas
 ita te. et ita virum tuum. et ita filium tuum. **R**ue respondit ei
 et ait. **C**umque venisset ad virum dei in montem. **A**pprehendit
 pedes eius. **E**t accepit pueri ut amoveret eam. **E**t ait ho-
 mi. **N**on dimitte istam. **A**mmor enim eius in amaritudine est
 et dominus relinquit eam. et non inducit misericordiam. **R**ue dixit illi
Nunquid potui filium a domino meo. **N**unquid non dixi me
 illudis me. **E**t ille ait ad pueri. **A**ccinge lumbos tuos et tol-
 le baculum tuum in manum tuam. et vade. **S**i occurrerit tibi
 homo non salutes eum. **E**t si salutarit te quispian non re-
 deas. **I**llisec pone baculum tuum super faciem pueri. **P**or-
 ro mater pueri ait. **V**enit dominus et vivit anima mea
 non dimittam te. **S**urrexit ergo et factus est cum pueri aut
 precesserat ante eos. et posuerat baculum super faciem pu-
 eri. et non erat vox neque sensus. **R**eversus est in occursum
 eius. et nuntiavit ei dicens. **N**on surrexit puer. **D**uxerunt
 est ergo. **H**elizens domum et ecce puer iacebat mortuus.

in lectulo eius **I**ngressusque transiit os suum super se et se
puerum et oravit ad dominum **E**t ascendit et incubuit
super puerum posuitque os suum super os eius et oculos
suos super oculos eius et manus suas super manus
eius et ingruavit se super eum et calefacta est caro pu
eri **A**t ille reversus deambulabat in domo semel hinc atque
illuc **E**t ascendit et incubuit super eum et eduxit puer
septies **A**peruitque oculos **A**t ille vocavit eum et dixit
ei **V**oca matrem tuam hanc que vocata ingressa est ad
eum **E**am autem tolle filium tuum **V**enit illa et corruit ad
pedes eius et adoravit super eam **T**ulitque filium suum
et egressa est **E**t helizens reversus est in galatiam **E**am
autem fames in terra **E**t filii prophetarum habitabant
coram eo **D**ixitque unus de pueris suis **P**one ollam
in caudam et coque pulmentum filiis prophetarum **E**t exivit
est unus in agrum ut colligeret herbas agrestes **I**vene
nitque quasi vites silvestrem et colligit ex ea colochin
tidam agri et implevit pallium suum et reversus ondu
in ollam pulmenti nesciebat enim quid esset **I**nfiderunt
ergo socii ut comederent **C**umque gustassent de com
estimatione dixerunt **H**oc est in olla vir dei et non
posuerunt comedere **A**t ille differte inquit facinor
umque attulissent et misit molam et ait infundite ea
ut comederent et non fuit quicquam amaritudinis in
olla **D**ixit autem quidam venit de galatia deferens
vno dei panes primicias et xxx panes gordianus
et frumentum non in peram sua **A**t ille dixit **S**a
pienter ut comedat **B**enedixitque ei minister eius **C**um
est hoc ut apponam coram centum viris **R**ursus ille
dixit **D**a autem ipso ut comedat **H**ec enim dicit dominus **C**omederunt
et supererunt posuit itaque coram eis **E**am comederunt
et sufficit iuxta sermonem domini

V

Nathan autem princeps militie regis syrie
erat vir magnus apud dominum suum et honora
tus per illum dedit dominus salutem syrie **E**rat

Erat aut vir fortis et dñs. s. leprosus. Porro de syria egressi
 sunt latrones et captivam duxerunt de terra israel puellam
 cuius erat in obsequio uxoris naaman. Cuius aut ad
 suam suam. Unusq. suus dñs mens ad prophetam qui est in
 samaria profecto tuas enim a lepra sua quoniam habet pugre
 sue est itaq. naaman ad dñm suum et nuntiavit ei dicens
 Sic et sic locuta est puella de terra israel. Dixit q. ei rex
 syrie. Vade et mittam frater ad regem israel. Qui tñ pfecto
 est et tulit sexcenta talenta argenti et sex milia au
 reos et decem mutatoria vestimentorum. Detulit hanc
 ad regem israel in hec verba. Cum accepisset epistolam hanc
 scito quoniam misit ad te naaman suum memini. ut curas eum
 a lepra sua. Cumq. legisset rex israel hanc. Misit vestimenta
 sua et ait. Num deus sum. ut occidere possim et vivificare
 et quia iste misit ad me ut curarem hominem a lepra sua. Num
 adverte et vide quoniam occasiones querit ad versum me. Cum autem
 esset vir dei helizus israhel rexem israel vestimenta sua misit
 ad eum dicens. Quare stas vestimenta tua. Veniat ad me et
 sciet prophetam esse in israel. Venit ergo naaman cum equis
 et auribus et fecit ad ostium domus helizei. Misit q. ad eum he
 lizus nuntium dicens. Vade et lavare septies in iordane et re
 cipiet caro tua sanitatem atq. mundabitur. Præter naaman irade
 bat dicens. Putabam quod egredere ad me et scire invocare
 nomen dei sui. et tangeret manum suam locum lepre et curaret
 me. Numquid non meliores sunt ciuitas et presbyter filii
 damasci omnibus ciuitatibus israel. ut lavet me et mundet. Cum
 ergo verisset se et abisset indignans. accesserunt ad eum filii sui
 et locuti sunt ad eum. Pater et si rem grandes dixisset tibi. He
 ta certe facere debueras. quoniam magis quia misit dixit tibi. Lavare
 et mundaberis. Descendit ergo et lavit in iordane septies iuxta
 sermonem viri dei. et restituta est caro eius sicut caro pueri pueri et
 mundatus est a lepra. Reversus q. ad virum dei cum omni munere
 conmittatu suo. venit et stetit coram eo et ait. Vere scio quod non

Dixerunt autem filii prophetarum ad helizem **Ece locus VI**
 in quo habitamus coram te angustus est nobis:
 Eamus usque ad iordanem et tollant singuli de silva
 materias singulas ut edificemus domum ibi nobis ad habitandum
 Unus dixit **Ite** et ait unus ex illis **Veni ergo et tu**
 cum fratribus tuis **Rudit** **Ego remanem** **Et abiit cum eis** Cum
 venissent ad iordanem ceciderunt ligna **Accidit autem** ut cum una
 materiam succidisset caderet firmus securus in aqua **Extat**
 manumque illius et ait **heu heu heu domine mihi et hoc ipsum munus**
 tuo acceperam **Dixit autem homo dei** **Vbi cecidit** **At ille misit**
 ei locum **Precepit ergo lignum et misit illuminatumque fecit**
Et ait tolle et extendit manum suam et tulit illud **Rex autem**
 syrie pugnabat contra israhel **Consiliumque inivit cum fratribus suis**
dicens **In loco illo et illo ponamus insidias** **Misit itaque**
vir dei ad regem israhel dicens **Eame ne transieris ad locum illum**
quia ibi sunt in insidiis sunt **Misit itaque rex israhel ad locum**
quem dixerat ei vir dei et occupaverunt eum et obsiderunt se
ibi non semel neque bis **Conturbatumque est cor regis syrie**
pro hac re et convocatis fratribus suis ait **Quare non indicat**
dominus pater meus sit apud regem israhel **Dixitque unus**
puerorum eius **Acquiesce domine mihi rex** **Et helizem propheta quem**
in israhel indicat regi israhel omnia verba quoniamque locutus fuit
in conspectu tuo **Dixitque eis** **Ite et videte vbi sit et mittam et**
captivum eum **Annuntiaveruntque ei dicentes** **Eccum dothan**
Misit ergo illuc equos et currus et robur exercitus sui **Quia**
venissent nocte transederunt civitatem **Conspiciens autem dila-**
to manifestus viri dei egressus est **Aditque exercitus in domum**
civitatis **Et equos et currus** **Annuntiavitque ei dicens** **heu**
heu domine mihi quid faciemus **At ille rudit** **Noli timere** **plures**
enim nobiscum sunt quam cum illis **Cumque transisset helizem ait**
domine aperi oculos pueri huius ut videat **Et apparuit**
duo oculi pueri et vidit et ecce iunior plenus equorum et ar-
um igneorum in armatu helizei **hostes vero defenderunt**

ad eum Porro helizens oravit dñm dicens Percutite ob
 scuro gentem hanc recitate prussitqz eos dñs ne videret
 iuxta verbum helizei Dixit autem ad eos helizens Non e
 hec via nec e ista civitas sequimini me et ostendam vobis
 virum quem queritis **Dixit** go eos in samariam **Omnes**
 ingressi fuissent samariam **Dixit** helizens **Domine** api
 oculos istorum vt videant **Apparuit** qz dñs oculos eoz
 et viderunt se esse in medio samarie **Dixit** qz rex isrl
 cum videret eos ad helizem **Quid** prout eos
 pr mi **At** ille ait **Non** prout **Et** em repit eos gla
 dio et arcu tuo vt prout **qz** pone panes et aquam
 coram eis vt comedant et bibant et vadant ad dñm
 suu **Apposita** qz e eis ciborum magis paravit et comeder
 et biberunt et dimisit eos **Abiecerunt** qz ad dñm suum
 et ultra no venerunt latrones syrie in terram isrl **Factu**
 est aut post hec **Congregavit** benadab rex syrie vniuersi
 exercitum suum et ascendit et obsidebat samariam **Facta**
 qz e fames valida in samaria et tandem obsessa est **Do**
 nec vendaret caput asini **xxx. argenteis** et quia pars
 rostri stercore columbarum quoz argenteis **Cum** qz rex isrl
 transisset per murum **Mulier** quodam exclamavit ad eu
 dicens **Salua** me dñe mi rex **Qui** ait **Non** te saluet
 dñs **Am** saluare te possum de aera vel de rotulari **Dixit**
 qz adeo rex **Quid** go tibi vis **Que** rudit **Mulier** ista di
 xit michi **Da** filiu tuu vt comedamus eu hodie et filiu
 meu comedemus cras **Corrus** go filiu meum et comed
Dixit qz ei die alto **Da** filiu tuu vt comedamus eum cras
 respondit filiu suu **Quid** cum audisset rex isrlit vestimenta
 sua et transibat per murum **Dixit** qz omnes plures aliam
 quo vestitus erat ad carnem misisset **Et** ait rex **hec** faciat
 michi dñs et hec addat **Si** steterit caput helizei filij
 zaphar sup ipm hodie **helizens** aut sedebat in domo
 sua et senes israel sedebant cum eo **Præmisit** itaqz

rex virum et antequam venisset manus illi dixit ad senes
 Numquid scitis quod misit filius hominis hic ut praderet
 caput meum. Dicit ergo tunc veniat manus. claudite portas
 et non sinatis eum introire. Ecce enim somitus pedum domini est
 pro eum et dicit illi. Quare eis apparuit manus quia veni
 erat ad eum et ait. Ecce tantum malum ad me est coram me. Quod
 dixit autem helizans. ^{capitulum} **U** ^{capitulum} **U**
 Audite verbum domini. Hec dicit dominus. Interpone
 hoc cras modus simile uno statum erit et duo
 modis hordei statum uno in porta samarie. Fideus unus
 de duabus super pedum manu rex manebat. hominibus
 et ait. Si dominus fecerit etiam castitatis in celo aperit
 Numquid poterit esse quod loquaris. Qui ait. Videbis
 oculis tuis et nunc non comedes. Quatuor ergo viri
 erant leprosi iuxta introitum porte. Qui dixerunt ad invicem
 Quid esse hic volumus donec moriamur. sine ingredi volumus
 in civitatem fame moriemur. sine malis hinc mori
 endum nobis est. Venite utique et transigamus ad cast
 rorum. Si ipse pepercerit nobis vivemus. Si autem ostendit
 nos voluerit nihilominus moriemur. Surrexerunt ergo
 vespere et venient ad castra syrie. Cumque venissent
 ad principium castrorum syrie. nullum ibidem repererunt ^{invenit}
 Si quidem dominus somitum audiri fecerat in castra
 syriacorum et eorum. et exercitus plurimus. Dixit
 ipse ad invicem. Ecce mercede conduxit adversum nos rex
 israel. reges ethiopi et egyptiorum et venerunt
 super nos. Surrexerunt autem et fugerunt in tenebris
 et dereliquerunt tentoria sua. et equos et asinos
 et mulos in castris. Fugeruntque aspicientes tantum sal
 vare animas suas. Igitur cum venissent leprosi illi ad
 principium castrorum. Ingressi sunt omni tabernaculum
 et comedimus et biberunt. Tuleruntque munda aurum
 et argentum et vestes et abierunt et absconderunt. Et

rursus reversi sunt in aliud tabernaculum. et inde se
 auferentes absconderunt. Dixeruntque ad nuncios. **N**on
 facimus. Hec enim dies boni nuntij est. Si tamen nunc et non
 fuerimus in pace usque mane. sceleris arguemur. Venite
 cumus et nuntiemus in aula regis. Cumque venissent
 ad portam civitatis. **M**anauerunt eis dicentes. **V**enite
 ad castra syrie et militem ibidem regnum hominum nisi
 equos et asinos alligatos et fixa tritoria. **P**ermit ergo
 portarum et nuntiaverunt in palatio regis. **I**nter
Iam surrexit nocte et ait ad principes suos. **D**ico vobis quod
 fecerunt nobis syrii. **S**ciunt quia fame laboramus. Et idcirco
 egressi sunt de castris et latitant in agris dicentes. **C**um
 egressi fuerint de civitate capiemus eos vivos. et tunc
 civitate ingredi poterimus. **R**edit autem unus principum eius et ait
Tollamus quosque equos qui remanserunt in urbe. quia
 ipsi tantum sunt. in universa militatione israel. **A**lij enim
 sumpti sunt. et mittentes explorare poterimus. **A**d duxerunt
 ergo duos equos. **A**nsitque rex ad castra syrie dicens. **I**te et
 videte. **Q**ui abiierunt post eos usque ad iordanem. **E**cce autem
 omnis via plena erat vestibus et vas. que perierant syrii
 cum turbarentur. **R**eculsique nuntij nuntiaverunt regi
 rem. **E**t egressus ipse dirupit castra syrie. **F**actumque
 est modus simile statere uno et duo modis hordei stare
 uno iuxta verbum domini. **P**orro rex duxit illum in manus
 manus manibusque constituit ad portas civitatis. quem
 percussit turba in introitu porte. et mortuus est. **M**ox
 verbum domini quod locutus fuerat per dei qui defenderat rex ad
 eum. **F**actumque est secundum finem verbi dei quod dixerat regi.
Ait autem. **D**uo modis hordei statere uno erunt. et modus
 simile statere uno hoc eodem tempore trans imperia samariae.
Ait autem viderat dux ille vno die et dixerat. **E**tiam si deus
 fecerit apri ratiocinationis in celo nunquam fieri poterat quod locutus
 est. **E**t dixit ei videris omnia. tunc et inde non comederis. **E**venit

Tempus ei sicut praedictum fuerat et conuenerunt cum populo in
 porta et mortuus est et
Helizens autem locutus est ad mulieres cuius filium
 vulere fecerat dicens Surge et vade tu et domus
 tua et pagus vbiq[ue] rep[er]it[ur] vocabit enim d[omi]n[u]s fa-
 mem et veniet super terram septem annis Tunc surrexit et
 fecit iuxta verbum hominis d[omi]ni et vadens in domo sua in
 terra philistinum peregrinatus est diebus multis Cumq[ue] finiti
 essent anni septem Reu[er]sa est mulier de terra philistinum et e-
 gressa est ut interpellaret regem pro domo sua et pro a-
 griis suis Rex autem loquebatur cum puero viri d[omi]ni yezi:
 Dicens Narram mihi omnia magnalia que fecit Helizens
 Cumq[ue] ille narraret regi quod mortuum fuisset dixerunt
 mulier aut[em] filium vindicauerat clamans ad regem pro
 domo sua et pagis suis Dicitq[ue] regi yezi D[omi]ne mi rex
 hec est mulier et hic est filius eius Tunc instituit heli-
 zens et interegit rex mulieres que nauerant ei
 Deditq[ue] ei rex emmentum unum dicens Responde ei omnia
 que sua sunt Et dimisit reddere agros a die qua reliquit
 terram usq[ue] ad presens tempus Venit quid[am] helizens dama-
 scum Et benadab rex syrie egrediebatur Imitaueruntq[ue]
 ei dicentes Venit vir dei hic Et ait rex ad azahel Tolle
 tecum munera et vade in occursum viri d[omi]ni et osula d[omi]ni
 per eum dicens Si euadere potero de infirmitate mea
 hac Venit igit[ur] in occursum eius azahel habens pecun-
 nia et omnia bona damasci onera xl camelorum
 Cumq[ue] fuisset coram eo ait filius eius benadab rex
 syrie misit me ad te dicens Si sanari potero de infir-
 mitate mea hac Dicitq[ue] ei helizens Vade dic ei sa-
 naberis Porro ostendit michi d[omi]n[u]s quia morte mo-
 rietur Dicitq[ue] azahel tui co[m] Et turbatus est usq[ue] ad suffu-
 sione[m] vultus Fleuitq[ue] vir dei Tui azahel ait Quare d[omi]n[u]s
 meus flet At ille respondit Quia scio que factur[us] sis

mala filijs israel. Cimitates corpe munitis igne sunt
 decs et mures corpe interfines gladio. et pures corpe
 allides ad petram. et pugnantes dimides. **E**xit qd azad
^{ell. def.} **Q**uare em sum finis nubis. ut faciam remissam
 magnam. et ait helzeus. **O**stendit michi dñs te rex fore
 fore. **Q**ui cum recessisset ab elizeo venit ad dñm sum
Qui ait ei. **Q**uid tñ dixit helzeus. at ille rñdit. **D**ixit
 mizerapies sanitatem. **C**um qd recessisset dies altera tulit
 stragulum et infudit aquam. et expendit sup faciem
Quo mortuo regnavit azad pco. **A**nno quinto ysaie
 filij azab regis israel. **R**egnavit yoram filius iosaia
 regis iuda xxxii. annos. erat tñ regnare cepisset et
 vii annis regnavit in iher. **A**mbulavit qd in viis re
 gum israel. **I**stut ambulaverat domus azab. **F**ilia em
 azab erat vxor eius. et fecit qd malum ē tñ domo.
Coluit aut dñs dñm iher. iuda. pco. **D**avid pñm suū. **S**icut
 pñmserat ei. **E**t daret lucernam illi. **E**t filijs eius tñt
 duobus. **Q**uod dñs eius. **R**ecessit edom. ut non esset sub.
Iuda. et constituit sibi regem. **V**enit qd yoram in seix. et
 omnes curus tñm eo. **E**t surrexit nocte et percussit iher.
 mox. qui em dñm dñm et pñm tñm. **E**t
 aut fugit in tabernaculum suū. **R**ecessit qd edom pco. **E**t
 sub iuda usq. in diem hanc. **T**unc recessit et dñm
 in tempore illo. **R**eliqua tñt finem yoram et vñm
 sa que fecit. **N**onne hęc scripta sunt in libro verborum
 dñm. **E**t regnavit ioram tñm pñm.
 pñm sepultus qd ē munitate dñm. **E**t regnavit othozias
 filius eius pco. **A**nno xii yoram filij azab regis
 israel. **R**egnavit othozias filius yoram regis iuda
 xxi. annos. erat othozias tñm regnare cepisset et
 vno anno regnavit in iher. **E**t nōm matris eius.
 azalia filia ^{ammi} **R**egis israel. **E**t ambulavit in viis
 domus azab. **E**t fecit qd malum ē in conspectu domini.

sicut domus achab. Gener enim domus achab fuit. Abijt quoque
 cum ioram filio achab ad praediandum contra azael regem
 syrie in ramoth galad. Et vulneraverunt filii ioram in ra
 moth. Placuit tamen azael regi syrie: qui reversus suus est et
 curaretur in israhel. Porro othazias filius ioram rex iuda
 descendit in visere ioram filium achab in israhel et egrediebatur ibi.

Helye autem propheta vocavit eum. **U**
 de filiis prophetarum et ait illi. Attinge annos tuos
 et tolle lentulas hinc olei in manu tua et vide
 ramoth galad. Cumque venerit illuc. videbis hyem filium
 iosaphat filii nausier ingressus sustinabis eum de medio
 fratrum suorum. Et introduces in introitus cubituli tenensque le
 ntulas olei super caput eius et dices. Hec dicit dominus. Du
 xi te regem super israhel: aperiesque ostium et fugies et non
 ibi subsistas. Abijt ergo adolescens prius prophete in ramoth ga
 lad. Et ingressus est illuc. Ecce autem principes exercitus rede
 bant et ait. Verbum michi est ad te o princeps dicitque hyem.
 Ad quem ex omnibus nobis ad. At ille ait. ad te o princeps. Et surre
 xit et ingressus est cubitulum. At ille fudit oleum super caput eius
 et ait. Hec dicit dominus deus israhel. Duxi te regem super populum
 domus israhel et principes domus achab domus tui et vastas sangui
 nes fratrum meorum prophetarum et sanguinem omnium fratrum domus de mar
 iezabel. Perdamque omnes domum achab et interficiam de achab
 invigentes ad parietes et transfundam nonissimum in israhel et
 dabo domum achab sicut domum nerobam filii nabath et sic
 domum baasa filii asa. Iezabel quoque comedent canes in
 agro iezrael nec erit qui sepeliat eam. Aperuitque ostium
 et fugit hyem autem egressus est ad fratres domus sui. Cum dixerit
 ei. Recte ne sunt omnia. Respondit insans iste ad te. Cum
 autem eis. Hostis homines et quid locuta sit. At illi responderunt
 fulsum esse. Sed magis narra nobis. Cum autem eis. Hec et hoc lo
 cutus est michi et ait. Hec dicit dominus. Duxi te regem super israhel
 sedauerunt itaque et unusquisque tollens palmam suam posuerunt

sub pedibus eius in similitudine tribunalis & ceciderunt
tuba. atque dixerunt Regnabit hien. Commisit quoque hien fi-
lius iozabab filij nansu con ioram. Porro ioram obsidebat
rimoth galcladape et omnes israel con azael regem syrie. et re-
uersus fuerat ut curaret in yezrael. Ipse reliqua quae praesentat
eum syri preliantes con azael regem syrie. Dixitque hien
placet vobis nemo egrediatur p[ro]p[ri]us de civitate. ne m[er]eat
et annuat in yezrael. Et ascendit et p[ro]fuit in yezrael. Ioram
enim egrediebatur ibi. et otthozias rex m[er]da. descendit ad vi-
sitandum ioram. Vigilat speculator qui stabat super turri
yezrael. Vidit globum hien venientis. et ait. Video ego glo-
bum. Dixitque ioram. Tolle curru[m] et mitte in occursum eor[um]
et dicis vadeis. Recte ne sunt omnia. Abijt ergo qui ascenderat
curru[m] in occursum eius et ait. Hec dicit rex. Parata sunt
omnia. Dixitque hien. Quid tibi et pax. Transi et sequere
me. Annuit quoque speculator dicens. Venit miles adeos
et non revertitur. Ait autem curru[m] equor[um] secundum. Venit
que adeos et ait. Hec dicit rex. Numquid pax est. et ait illi hien.
Quid tibi et pax. Transi et sequere me. Annuit autem
speculator dicens. Venit usque adeos et non revertit. Est autem
incessus qui hien filij nansu. ^{princeps} p[re]cep[er]unt enim graditur. Et ait io-
ram. Iungite curru[m]. Iunxeruntque curru[m] eius. Et c[on]f[ess]us
sue est ioram rex israel et otthozias rex m[er]da. singuli in cur-
ribus suis. Et egressi sunt in occursum hien et invenerunt eu[m]
in agro naboth yezraelite. Cumque vidisset ioram hien dixit.
Pax ne est hien. At ille r[espo]ndit. Que pax. Adhuc formicae
mactis ne yezabel et veneficia eius multa vigent. Co[n]tra-
vit ioram manu[m] suam et fugiens ait. ad otthoziam. Insi-
die. ^{achab} Porro hien tetendit arcum manu[m] et percussit
ioram inter scapulas et egressa est sagitta per cor eius. Sta-
timque corruit in turri sua. Dixitque hien ad badazer ducem
Tolle eum et p[ro]te in agro naboth yezraelite. Quoniam enim quando
ego et tu sedentes in curru sequebamur achab patrem huius

qd dñs omibz hoc lenauerit super eum dicens Sino p sangui
 ne naboth et pro sanguine filiorum eius. que vidi heri
 ait dñs reddam tibi in agro isto dñs. Tunc igitur totie
 et pte eum in agro iuxta verbum domini. Othozias autē
 rex iuda videns hoc fugit per viam domus orti. persequens
 qd est eum y hien et auctores et hinc pante in agrum
 suo. Et pcesserunt eum in astensu gabes. qui est iuxta
 iherusalem. Cui fugit in magredo et mortuus est ibi. Et in
 posuerunt eum fmi eius super turrem suā. et tulerunt
 eum in ulm. sepeluerunt qd eum in sepulcro patris sui
 in civitate david. Anno xl yoraim filij archab regis isrl.
 Regnavit othozias super iudam. Venit qd hien in vezrad
 p dñro iezabel in introitu eius audito. depinxit oculos suos
 sabio et ornavit caput suū. Et respexit per fenestram ingredie
 tem hien per portam et ait. Numquid pax esse potest zauri
 qui interfecit dñm suū. Lenavit qd hien faciem suam ad fen
 estram et ait. Quid est ista. Et inclinaverunt se ad eū duo
 vel tres eunuchi. Et dixerunt. Hec est iezabel. At ille dixit
 ad eos precipitate eam deorsum. Et precipitaverunt eam. Asp
 sus qd est sanguine paries. et equos viginti qui gubera
 verunt eam. Cumqz ingressus esset ut comederet bibetqz
 ait. Hec videte maledictam illam. et sepelire eam qd filia
 regis est. Cumqz essent ut sepelirent eam. non invenerunt
 nisi calvariaz et pedes et sumas manus. Renerunt qd in
 clauerunt ei. Et ait hien. Sino domini est que locutus ē
 per suū fmi heliam thesaurum dicens In agro iezrael com
 edent canes iezabel. Et erunt tauri iezabel. sicut scripta
 super facie. Et in agro iezrael. ita ut pretervites dicant.
 Hecne est illa iezabel.

Erant autē archab filij in sumaria: struxit ergo
 hien tras et misit in sumariam ad optimates civi
 tatis. et ad maiores natu. et ad iuniores filios archab
 dicens. Statim ut acceperitis litteras has. qui habetis filios

domi vni et currus et equos et civitates firmas et arma
 eligit melioremque eum qui vobis placuerit de filiis domi
 vni et eum in monte super solium patris sui et pugnare
 pro domo domi vni. **T**imueruntque illi vehementer et dixe-
 runt. **E**cce duo reges non potuerunt stare coram eo et
 quomodo nos valebimus resistere. **M**iserunt ergo propiti domus
 et perfecti civitatis et maiores nativum et miltiam ad hieu
 dicentes. **S**ervi tui sumus quocumque iussus fuerimus
 constituemus vobis regem. **E**t dominus tibi placet fac.
Respexit autem eis iras iheronimo. **D**icens. **S**i mihi estis et
 obeditis michi. **C**ollite capita filiorum domi vni et ve-
 nite ad me hac eadem hora nati in yezrael porro filii regis
 septuaginta viri apud optimates civitatis intuebantur.
Cumque venissent facere iudeos. **T**ulerunt filios regis et
 occiderunt ex viros et posuerunt capita sua in capillis
 et miserunt ad eum in yezrael. **V**enit autem iheronimus et mi-
 dicavit ei dicens. **A**ttulerunt capita filiorum regis. **Q**ui respondit
 ponite ea ad duos acervos iuxta introitum porte usque
 mane. **C**umque dixisset. **E**gressus est et stans dixit ad omnes
 populum. **I**usti estis. **S**i ergo comminam cor domini mei et iustitia
 eum. **Q**uis percussit omnes hos videte ergo nunc. **Q**ui non credidit
 de finibus domi in fram. **Q**uos locutus est dominus super do-
 mi acervos. **E**t dominus fecit quod locutus est in manu sui sin-
 gule. **P**ercussit igitur hieu omnes qui dereliquerat de domo
 acervos in yezrael. **E**t omnes optimates eius et ^{natos} **et** **n**obes
 et sacerdotes. **D**onem non remanerent ex eo reliquie. **E**t sur-
 rexit et venit in samariam. **C**umque venisset ad canueram
 pastorem in via. **Q**uoniam frater orthozie regis mda. dixitque
 eis. **Q**ui nam estis ac illi responderunt. **F**rater orthozie sumus
 et descendimus ad salutandum filios regis et filios regine.
Qui ait. **C**omprehendite eos viros. **Q**uos cum comprehenderent
 dixerunt viros. **M**igularunt eos in iherusalem iuxta canueram
 xlii viros et non reliquit ex eis quemquam. **C**umque abisset iude

10646

invenit ionadab filius verthab in occursum sibi et benedixit ei ad
 Et ait qd hyen ad eum Nunquid e certum verum sicut cor me
 um in corde tuo Et ait ionadab Est Sic inquit da manu
 tuas Qui dedit ei manu suam At ille lenavit eum ad
 se in turrum dixitq ad eum Veni mecum et vide zelum
 meum pro domo Et imposuit in turre suo duxit in sa
 maria et percussit omnes qui reliqui fuerunt de ahab
 in samaria usq ad unum iuxta verbum domini quod lo
 cutus est per heliam Congregavit go hyen omes pplm
 Et dixit ad eos Ahab coluit baal parum ego aut colam
 eum amplius Tunc go omes pphetas baal et uniuersos
 suos eius vocavit ad me et cunctos sacerdotes ipsius Nullus
 q sit qui non veniat Sacrificiu em grande e michi baal
 Quia cumq em defuerit non vivet Deo hyen faciebat he
 infidose Et suppederet cultores baal Dixitq Sanctificate
 diem solemne baal Vocavit q et misit in uniuersos fies
 israel et venerunt cuncti fii baal Tunc fuit responsum uos
 unus quis qui non veniet Et ingressi sunt templum
 baal et repleta e domus baal a fumo usq ad firmam
 Dixit q hie qui erant sup vestes proferite vestimenta uniu
 ersis fiiis baal Et protulerunt eis vestes Ingressus hyen
 et ionadab filius verthab templum baal Aut cultoribus
 baal Perquirite et videte ne quis forte sit vobiscum de fiiis
 domini qz ut sint soli fii baal Ingressiq sunt igitur ut
 facerent victimas et holocausta hyen aut parauerat
 sibi foveas lxxx viros et dixerat eis Quicumqz fugerit
 de hominibz hys quos ego adduxero in manus meas Anima
 eius erit parva ianus Factum est autem cu qpletu es holocaustum
 precepit hyen milites et duces suos pugnare
 domum et percussit eos ita ut nullus evaderet percussitq eos in
 ore gladii Et proiecit milites et duces et ceciderunt in porta
 templi baal et protulerunt statuam de phano baal et co
 nasserunt et comminuerunt eam destruxeruntq edem baal

et fecerunt pro ea latruncos usque ad diem hunc. Delent itaque
 Hiehu Baal de israel. Verumtamen a petra ieroboam filij na-
 bat non recessit nec dereliquit vitulos aureos qui erant in
 betel et in dan. Dixit autem dominus ad hiehu. Quia scidiose e-
 gisti quod rectum erat et placebat in oculis meis et omnia
 que erant in corde meo fecisti contra domum archa. filij tui usque
 ad quartam generationem sedebunt super thronum israel. Porro
 hiehu non custodivit ut ambularet in lege domini dei israel
 in toto corde suo. Non enim recessit a petra ieroboam qui pe-
 cunie fecit israel. In diebus illis cepit dominus redire super israel
 pertransitque eos azazel in vniuersis finibus israel a iordanis con-
 tra ephraim plagam. Omnes terram galaad et gaad et zube
 et manassen ab ezber que est super torrentes arnon. et
 galaad et basan. Reliqua autem verborum hiehu et vniuersa
 que fecit et fortitudo eius. Nonne hec scripta sunt in libro
 verborum dierum regum israel. Et dormiuit hiehu cum patre
 suis et sepelierunt eum in samaria. et regnavit ioatham
 filius eius pro eo. Dies autem quibus regnavit hiehu super
 israel xxviii anni sunt in samaria.

M Thalia vero mater otiosie videns filium suum mor-
 tui surrexit et interfecit omne semen regni. Tel-
 leus autem iozaba filia regis ioram soror otiosie
 ioas filium otiosie furata est eum de medio filiorum
 regis. qui interficiebantur et matrem eius de trutimo et
 abscondit eum a facie atthalie ut non interficeretur. Erat
 quod cum ea in domo domini clauis septem annis. Porro attha-
 lia regnavit super terram annis autem septimo misit vasa
 et assumens centuriones et milites introduxit ad se
 in templum domini. percipitque sedes cum eis. Et ad matrem
 eos in domo domini ostendit eis filium regis. Et precepit eis
 dicens. Iste est filius quem facere debetis. Et tunc pater vestrum
 introcat. Sabbato et obsecrat exuberans domus regis. Ter-
 tia autem pars sit ad portam seieret. tertia pars ad portam que est per

habitaculum futurorum et custoditis excubitus domus
 emissa. Ne vero propter eos omnes egredientes sabao
 custodiant excubitus domus domus ita regem et vallibus
 eam habentes arma in manibus vestris. Si quis autem in
 gressus fuerit septimum templi interficiatur. Etiam quod cum re
 ge introeunte et egrediente. Et fecerunt centuriones iuxta
 omnia que preceperat eis ionada sacerdos. Et assimiles
 singuli viros suos qui nuntiabant sabao. cum hinc
 qui egrediebantur a sabao. Venerunt ad ionadam
 sacerdotem. Cum dedit eis arma et hastas regis domus
 que erant in domo domus. et steterunt singuli habentes
 arma in manu sua a parte templi dextra usque ad partem
 sinistram altaris et edis domus regem. Produxit quod si
 limum regis et posuit super caput eius diademata. et testi
 monium fecerunt quod cum regem. et vixerunt. Et plande
 tes manu dixerunt. Vixit rex. Audierunt autem algalia
 vocem turrentis populi. Et ingressi ad turbas in templum
 domus. Vidit regem stantem super tribunal iuxta morem
 et cantores et tubas pro eum. Omnesque populum fecerunt
 et canentem tubis. Et sedit vestimenta sua clamant quod. Con
 iuratio. coniuatio. Precepit autem ionada centurionibus
 qui erant super exercitum. et ait eis. Educite eam extra
 confecta templi. Et quicunque cum scitis fuerit. faciat
 gladio. Dixerat enim sacerdos. Non occidatur in templo domus.
 Imposuerunt quod ei manus et ^{interfecerunt} impigerunt eam per viam
 introitus equorum iuxta passagium et interfecta est ibi.
 Percepit ergo ionada fides inter domum. et inter regem. et in
 populum. ut esset populus domus. et inter regem et populum. Ingressi
 quod est omnis populus templum baal. et destruxerunt aras
 eas. et ymagines contriverunt valde. Natsum
 quoque sacerdotem baal occiderunt terram altari. Et
 posuit sacerdos custodias in domo domus. tulitque centu
 riones et ^{regem} et phetisi legiones et omnes populum fac

Converunt qz regem de domo domi et venerunt per via
porte sutzioz in palatium et sedit super thronum regium
letatibz qz qd omis pplus etc. et nuntas congruunt alta
lia aut occisa est gladio in domo regis. Septem annorum
erat ioas cum regnare cepisset etc.

xii

Anno septimo huius regnavit ioas et xl annis re-
gnavit in iherusalem. Nomen matris eius sebia de ber-
sabee. Factoqz ioas rectum coram domino in multis
diebus quibus docuit eum ioiada sacerdos. Vermutane
excessa no abstulit. Adhuc ppls immolabat in excelsis et ad-
lebat incensum. Dixit qz ioas ad sacerdotes Omnes pecunias
sanctuarii que illata fuerat in templum domi a ptercun-
que offerunt p pio anime et quia sponte et arbitrio cordis sui
inferunt in templum domi. Accipiant illam sacerdotes
iuxta ordinem suum et instaurent sartaecta domus si que
necessarii viderint in instauracione. Igur vsqz ad xxii ann
regis ioas non instauraverunt sacerdotes sartaecta templi.
Dixit qz rex ioas ioiada pontifex et sacerdotes dicens eis
Quare sartaecta non instaurastis templi? Nolite eo accipe
pecunias amplius iuxta ordinem vrm sed ad instauracionem
templi redde eam. Prohibuit qz sunt sacerdotes vltra accipe
pecuniam a populo et instaurare sartaecta domus. Et tulit
ioiada pontifex gazophylacium vnu apert qz foramen desup
et posuit illud iuxta altare ad dexteram ingredientium
domi domi. Avertebant qz mo sacerdotes qui custodebant
hostia. Omnes qz pecunias que deferrebat ad templum
domi. Cumqz viderent nimias pecunias esse in gazo-
phylacio. Ascendit stuba regis et pontifex effudit
qz et numerabat pecunias que imponebantur in domo
domi. Et dabant eam iuxta m m atqz mensuram
in manu eoz qui perant cenicularijs domus domini.
Qui imponebant eam in sube lignorum et cenicu-
larijs qz qui operabantur in domo domi et sartaecta facie-

et his qui cedebant saxa ^{onera} et ligna et lapides qui gradiebantur
 ita ut impleveretur instauratio domus domini in omnibus quibus
 indigebant expensa ad munimentum domus: et terminavit ^{fecit}
 eisdem pecunia ^{id est} templi domini et sustentile et tabernacula
 et tiber et omne vas aureum et argenteum. De pecunia que
 inferebatur in templo domini: his enim faciendum opus dicitur
 ut instauraretur templum domini: et non fecit iusto ^{homini}
 his qui accipiebant pecuniam: ut distribuere eam artificibus
 sed in fide tractabant eam. ^{De pecunia vero} postea et pecunia
 propter non inferebatur templum domini quia sacerdos erat
 tunc ascendit Azael rex syrie: et pugnabat contra gath et
 cepit eam: et direxit faciem suam ut ascenderet in iherusalem. Quod
 rem tulit ioas rex iuda: omnia vasa sanctificata que coeque
 rat ioseph rex iordanis et otazias presens eius reges iuda: et que
 ipse obulerat et unumquemque argentum quod invenire poterat in
 thesauro templi et in palatio regis: misitque ad azael regi syrie
 et recessit ab iherusalem. Reliquia autem finum eius ioseph scripta sunt in
 libro vitz: dicitur regum iuda: Surrexerunt autem fin eius et
 connumeravit cum eum inter se. Pertransieruntque ioseph in domo
 mello in descensu iherusalem. Tuncque filius semath et ozabab
 filius somer fin eius percusserunt eum et mortuus est et
 sepeliverunt eum cum patribus suis in civitate domus. Regnavit
 ergo amasias filius eius pro eo. xiii

Anno xxiii ioas filius otazie regis iuda regnavit ioas
 filius ghera super israel in samaria decem et septem annis
 et fecit malum coram domino secutusque est peccata vero
 boam filii nabuz qui peccare fecit israel: et non detinuit ab eis
 Dominus quod fuerat dixit contra israel: et tradidit eos dominus in manu
 azael regis syrie et in manu benadab filii azael multis diebus.
 Deprecatus est autem ioseph faciem domini: et misit eum dominus
 dicens enim dominus auxilium israel: quia attulerat eos rex syrie et
 dedit dominus israel saluatorem et liberavit e de manu syrie: et
 habitaveruntque filii israel in tabernaculis suis sicut heri et

indignus. Verumtamen non recesserunt a patre domus vero
 domi. Qui peccare fecit domum israel et in ipis ambulaverunt.
 Siquidem et huius permansit in samaria. Et non sunt de
 ti ioachaz de pto nisi xl equites et x currus et x milia pe
 ditum. Interfecerat enim eos rex syrie et dediderat ei pulchre
 in tritura arce. Reliqua autem simonum ioachaz et vniuersa
 que fecit et fortitudo eius. Nonne hec scripta sunt in libro
 sermonum regum israel. Dormiuitque ioachaz cum patribus
 suis et sepeliebant eum in samaria. Regnavitque ioas filius
 eius pro eo anno xxxvii ioas regis iuda. Regnavit ioas
 filius ioachaz super isrl in samaria xvi annis et fecit quod
 malum est in conspectu domini. Ret et determinavit ab omni
 parte ieroboam filii nabath qui peccare fecit israel et in ipis
 ambulavit. Reliqua autem simonum ioas et vniuersa que fecit
 et fortitudo eius. Nonne pugnavit contra amasiam regem iuda.
 Nonne hec scripta sunt in libro simonum dierum regum isrl.
 Dormiuit ioas cum patribus suis. Sed et ieroboam super
 solum eius. Porro ioas sepultus est in samaria cum regibus
 israel. Helizus autem egrotabat infirmitate qua et mortuus
 est. Descenditque ad eum ioas rex israel et flectebat coram eo.
 Dicebatque pater mihi currus israel et haurigabitur aut
 illi helizus. Affert autem et sagittas. Cumque attulisset ad
 eum arcum et sagittas dixit ad regem isrl. Pone nu
 num super arcum. Et cum posuisset ille manum suam super
 helizus manusque suas manibus regis. Et ait helizus.
 Aperis fenestram orientalem. Cumque aperuisset dixit
 helizus. Pace sagittam et iocur. Et ait helizus sagitta
 salutis domini et sagitta salutis contra syriam in affectu do
 nec consummes eum. Et ait. Tolle sagittas. Qui cum tulisset
 rursum dixit ei. Pone iugum terram et cum percussisset
 vias et scilicet. Prædictus est contra eum vir dei et ait. Si percussisset
 quinquies sine spaciis aut spaciis percussisset. Syriam
 usque ad consummationem. Hinc autem trius vias priusque

Mortuus est igitur helzeus et sepelierunt eum latrunculi
 quoque de moab venerunt in eum in quarto anno. Quia autem
 sepelientes homines viderunt latrunculos et puerunt sa-
 tunc in sepulchro helzei. Quod cum tetigisset ossa helzei remansit
 homo et stetit super pedes suos. Igitur azael rex syrie afflixit
 istis civibus duos iocabab et miseris eius coram est et ven-
 tus est ad eos propter pactum suum quod habebat cum abraham
 ysaac et iacob et noluit diffidere eos propter nomen suum neque
 neque putare penitus usque in presentibus temporibus. Mortuus est
 autem azael rex syrie et regnavit benadab filius eius pro
 eo. Porro ioas filius iocabab tulit urbes de manu bena-
 dab filij azael quas habuerat de manu iocabab patris
 sui iure prelij. Tribus viabus perussit eum ioas et reddi-
 dit civitatem israel. xiii

In anno secundo ioas filij iocabab regis israel regnavit
 amasias filius ioas regis iuda xxv annorum erat cum
 regnare cepisset. xx autem et sex annis regnavit in iherusalem
 mater eius ioachim de israel. Et fecit rectum coram domino
 per iuramentum. Non ut david pater eius iuxta omnia que ioas
 fecit pater eius. ^{scilicet} hoc timorem quod excedens non abstulit a domo
 eius. Spiritus multiplicabat et adolebat in iherusalem in exercitiis suis.
 Cumque obannus regnum perussit filios suos qui interfice-
 rant regem patrem eius filios autem eorum qui occiderant
 non vidit iuxta quod scriptum est in libro legis moysi
 sicut precepit dominus dicens Non moriantur patres pro filiis neque
 filii moriantur pro patribus. Et unusquisque in suo peccato mori-
 riatur. Prope perussit edom in valle salmarum decem milia.
 Et apprehendit petram in pho vocavitque nomen eius ge-
 thel usque in presentem diem. Tunc misit amasias iudaeos
 ad ioas filium iocabab filij syrie regis istius dicens Veni
 et videamus nos. Respondit ioas rex israel ad amasiam rex
 iuda dicens Carduus libani misit ad cedronem que est in flumina
 no dicens Da filium patris meo filio meo uxorem. Transieruntque

bestie saltus que sunt in libano et conculcaverunt eorum
 pueri in valibus super eorum et sublevarunt te coram **C**etero
 esto gloria et sede in domo tua **Q**uare pronocis malum
 contra te ut cadas in et mda tecum **E**t non agnecit ama
 sias **A**scendit qz ioas rex isrl et viderunt se ipse et ama
 sias rex mda in bethsames oppido mda passus qz e mda
 coram israhel et fugerunt unusquisqz in tabernacula
 sua **A**masiam aut regem mda filium ioas filij othorie
 cepit ioas rex isrl in bethsames et adduxit eum in iherosolima
 et interrupit numerum israhel a porta effluam vsqz ad porta
 anguli terti **L**ebit **T**ulitqz omne aurum et argentum
 et vasa que inuenta sunt in domo domi et thesauri
 regis et obides et rebus est samaria **R**eliqua aut
 verborum ioas que fecit & fortitudo eius qua pugnavit
 contra amasiam regem mda **N**on ne hec scripta sunt
 in libro simoni dierum **I**uda **D**ominus qz ioas non
 pariter suis et sepultus est in samaria cum rebus
 israhel **E**t regnavit pro eo ieroboam filius eius **T**ulit
 aut amasias filius ioas postqz mortuus e ioas
 filius ioas rex israhel xxv annis **R**eliqua aut simo
 ni amasie **N**on ne hec scripta sunt in libro sermonum
 dierum regum mda **F**acta est conuersio coram in iherosolima
At ille fuit in lacubus ^{in lacubus et p p q cum in lacubus} et interfecerunt eum ibi et aspera
 uerunt in eum **S**epultus qz in iherosolima cum patribus suis in
 civitate domus **T**ulit aut vniuersus populus mda azarias
 nabi xv annos et conuenerunt eum rebus pro pre eius a
 masia **I**pe edificavit aulam et restituit eam inde **P**ost
 qm **D**ominus xv cum patribus suis anno xv amasie filij
 ioas regis quida regnavit ieroboam filius ioas regis
 israhel in samaria xlii annis **E**t fecit quod malum est coram
 domo **N**on recessit ab omibz peccis ieroboam filij nabat
 qui peccare fecit israhel **I**pe restituit finis isrl ab iherosolima
 emat vsqz ad mare solitudinis iuxta finem domus dei isrl

quem locutus est per suum suum yonam filium amathi ppham
 qui erat de geth. que est in oppido. Vidit enim dominus afflictione
 israel amaram nimis et quod presumpti essent usque ad caelos
 interius et foris. Et non esset qui auxiliaretur israel. Et locutus
 est dominus per prophetam suum yonam ad eum. Et salvavit eos in manu ye-
 roboam filii ioas. Reliqua autem sermonum yero-boam et omni-
 sa que fecit. et fortitudo eius qua plenus est. Et quod reser-
 vit. Danuasum et ematim inde in istis. Nonne hec scripta
 sunt in libro sermonum dierum regum israel. Dormiunt
 yero-boam cum patribus suis. Regibus israel et regibus
 azarias filius eius pro eo. xv

Anno xxv yero-boam regis israel. Regnavit aza-
 rias filius amathie regis iuda. xvi annorum.
 erat enim regnare tepidus. et filii eius regnabant
 in iherusalem. Nonne malum eius yereia de iherusalem. Et fecit quod
 placatum erat coram domino iuxta omnia que fecit ama-
 nas. propter enim veritatem. et excelsa non est demolitus.
 Adhuc enim populus sacrificabat et adolebat incensum in
 excelsis. Perussit autem dominus regem. et fuit leprosus usque
 ad diem mortis sue. Et habitabat in domo libera seorsum.
 Joatham vero filius regis gubernabat palatium. Et indi-
 cabat populum. Reliqua autem sermonum azarie et omni-
 sa que fecit. Nonne hec scripta sunt in libro verborum dierum
 regum iuda. Et dormiunt azarias cum patribus suis.
 Sepelivitque eum cum patribus suis in civitate
 david. Et regnavit Joatham filius eius pro eo.
Anno xxxviii azarie regis iuda. Regnavit azarias
 filius yero-boam super israel in samaria sex menses.
 Et fecit quod malum est coram domino. Fecerunt
 proci eius. Non recessit a peccatis yero-boam filii nabath.
 Cum peccare fecit israel. Convenerunt autem eum cum bel-
 lum filius yabes. Perussitque eum palum et interfecit.
 Regnavit pro eo. Reliqua autem verborum azarie. Nonne hec

scripta sunt in libro ^{primi} annorum dierum regum israel **I**pe est
 primo domini quem locutus est ad herem dicens **F**ili tui rex
 ad quartam generationem sedebunt de te super thronum israel
 factumque est ita **S**ellim filius yabes regnavit **xxv** anno
 azarie regis iuda **R**egnavit autem uno mense in samaria
Et ascendit manahem filius gadi de thersa **V**enitque in
 samariam et percussit sellim filium yabes in samaria et
 interfecit eum **R**egnavitque pro **R**eliqua autem **v**ideret sellim
 et conitrad eius rex quam tenebat in sedibus **N**onne
 hoc scripta sunt in libro ^{primi} annorum dierum regum israel **T**unc
 percussit manahem ^{et} **R**eliqua autem **v**ideret sellim
 et filios eius de thersa **R**oluerunt enim ei aperire et
 interfecit omnes pugnautes eius et sedit eis anno
xxix azarie regis iuda **R**egnavit manahem filius
 gadi super israel **x** annis in samaria **F**ecitque quod erat
 malum coram domino et non recessit a peccatis yeroobam
 filii nabath qui peccare fecit israel **C**unctis diebus eius
 veniebat phil rex assyriorum in thersa **E**t dabit manahem
 phil mille talenta argenti ut esset ei auxilium et firma-
 ret regnum eius **I**nduxitque manahem argentum super
 israel cunctis potentibus et duntibus ut daret regi assyriorum
 quinquaginta fideles argenti per singulos annos **R**e-
 versusque est rex assyriorum et non est moratus in the-
 rsa **R**eliqua autem ^{primi} annorum manahem et universa que fecit
Nonne hoc scripta sunt in libro ^{primi} annorum dierum regum israel **E**t dormi-
 vit manahem cum patribus suis **E**t regnavit faseia filius
 eius pro eo Anno quinquagesimo azarie regis iuda
Regnavit faseia filius manahem super israel in samaria
 biennio **E**t fecit quod erat malum coram domino et non
 recessit a peccatis yeroobam filii nabath qui peccare fecit israel
Conitrazant autem adversus eum phastee filius zomechie dux
 exercitus eius **E**t percussit eum in samaria in turri domus
 regie iuxta arjos et iuxta azuth et cum eo **l** viros de

filiis galaaditarum et interfecit eum. Regnavitque pro eo
 Reliqua autem simoni phastee et omnia que fecit nomen eius scripta
 sunt in libro simoni dicitur rex israel anno lxxv
 re regis iuda Regnavit phastee filius zomelie sup ist
 in synagoga xx annis Et fecit quod multum erat coram
 domo Et non recessit a patre ierobam filii nadab qd patre
 fecit ist Indiebus phastee rex israel venit reglathia
 lazer rex assur et cepit anan et abel domum in aadria et
 nonoe et cedeb et achor et galaad et galileam et vni
 sam fram neptalim et transiit eos in asyrios Conu
 rauerunt autem et tetendit in pedibus Ozee filius heli contra
 phastee filium zomelie et percussit eum et interfecit Reg
 natusque pro eo vicesimo anno ioatham filii ozie Reli
 qua autem verborum phastee et omnia que fecit nomen
 eius scripta sunt in libro simoni dicitur rex israel anno
 sedo phastee filii zomelie regis israel regnavit ioatham
 filius ozie regis iuda xxv annos cum regnare
 cepisset et xvi annis regnavit in iherusalem Homanen matris
 iezusa filia sadoch fecit quod quod placitum erat coram
 domo iuxta omnia que fecit ozias pater eius operans
 e verumtamen quod celsa non abstulit Adhuc enim solus
 immolabat in excelsis et adolebat incensum Ipse edi
 ficavit portam domus domini sublimissimam Reli
 qua autem simoni ioatham et omnia que fecit nomen eius scripta
 sunt in libro simoni dicitur rex iuda Indiebus
 illis cepit dñs mutare in iudam kassyn regem syrie
 et phastee filium zomelie Et dormivit ioatham cum
 patribus suis sepultus quod e montate david patris
 sui Regnavitque arthas filius eius pro xv
 anno xvii phastee filii zomelie Regnavit arthas
 filius ioatham regis iuda xx annos erat
 arthas cum regnare cepisset et xvi annis re
 gnavit in iherusalem Non fecit quod erat placitum

in conspectu domini dei sui sicut dicitur per eum. Et am-
bulavit in via regum israel. In super et filium suum. Et
erant transgressus per ignem secundum idola gentium que di-
spiciunt dominus coram filiis israel immolabat quoque vic-
timas. Et adolebat incensum in altari et in tollibus et
sub omni ligno frondoso. Tunc ascendit rasi rex syrie
et phasael filius homilie rex israel in bellum ad plandum
Culm. Et obsiderunt arcam. Non valuerunt superare eum.
In tempore isto reseravit rex syrie rasi abilani et cunctos
iudeos de abila. Et homines et syri venerunt in abila
et habitaverunt ibi usque ad diem hunc. Misit autem arcam
munus ad teglathphasar regem assyriorum dicens
Scribis tuis et filiis tuis ego sum. Ascende et filium
me fac de manu regis syrie et de manu regis israel.
Qui responderunt adversum me. Et cum collegisset arcam
argentum et aurum quod invenire poterat in domo domini
et in thesauris regis. Misit regi assyriorum munera.
Qui acquievit voluntati eius. Ascendit autem rex
assyriorum in damascum et vastavit eam et transiit
hic habitatores eius tyreni et rasi interfecerunt. Venit
quoque arcam in occusum teglathphasar regis assyriorum
in damascum. Cumque vidisset aliam damasci. Misit rex
arcam ad viam sacerdotem exemplar eius et similes
similes iuxta omne opus eius. Extinxit quoque vias sacer-
dos altare iuxta omnia que preceperat rex arcam de da-
mascis. Ita fecit vias sacerdos donec veniret rex arcam
de damasco. Cumque veniret rex de damasco. Misit al-
tare. Et veneratus est illud. Ascendit quoque et immolavit
holocausta et sacrificium suum et libavit libamina et
effudit sanguinem pacificum quem obtulerat super al-
tare. Porro altare curium quod erat coram domino trans-
tulit de facie templi et de loco altaris et de loco templi
domini. Posuit quoque illud ex latere altaris ad aquilonem

Precepit quoque rex achaz vne sacerdoti dicens super altare:
 manus offer holocaustum matutinum et sacrificium vespertinum
 et holocaustum regis et sacrificium eius et holocaustum vniuersi
 populi eze. et sacrificia eorum et libamina eorum et omnes sanguines
 holocausti et vniuersum sanguinem victimarum super illud
 effundes Altare vero cithenim erat paratum ad voluntatem me-
 am fecit ergo achaz sacerdotes iuxta omnia que precepit rex achaz
 Tulit autem rex achaz celatas et bases et futterem qui erat de
 super et mare de posuit de bobus ereis qui sustentabant illud
 et posuit super pavementum stratum lapide amasabe quoque salbam
 quod edificauerat in templo et ingressus regis exierunt quere-
 in templum domini. **P**ter regem assyriorum. **R**eliqua autem
 verborum achaz que fecit. **N**onne hec scripta sunt in libro ser-
 monum dierum regum. **I**uda. **D**ominus quoque achaz cum patre
 suis et sepultus est cum eis in civitate david. **E**t regnavit
 Ezechias filius eius pro eo. rui

Anno xii achaz regis iuda regnavit ozee filius belai
 super israel in samaria novem annis. **F**ecit quod ma-
 lum coram domino. **N**on sicut reges israel qui cum
 eis fuerant. **C**ontra hunc ascendit salmanasar rex assy-
 rorum. **E**t factus est ei finis. **O**zee. **R**eddebatque ei tributa. **C**um
 quod deprehendisset rex assyriorum ozee quod rebellare intenu-
 misisset nuncios ad sua regem egypti ne praret tributa regi
 assyriorum sicut singulis annis solitus erat. **O**bsedit autem
 et vinctum misit in carcerem. **P**ervagatus quod est omnes
 terram et ascendens samariam obsedit eam tribus annis.
Anno autem nono ozee cepit rex assyriorum samariam et
 transtulit israel in assyrios. **P**osuit quod eos in hainla et
 in haboz iuxta flumen gozan in civitate medorum.
Factum est enim. **C**um perdisset filii israel domum deo suo
 qui eduxerat eos de terra egypti de manu pharaonis regis
 egypti coluerunt deos alienos et ambulaverunt iuxta ritum gentium
 quas consumpsit dominus in conspectu filiorum israel et regum israel quia
 simili fecerant. **O**ffenderuntque filii israel verbis non rectis dominum
 deum suum et edificaverunt sibi excelsa in civitate suis et in urbibus

Aturri custodum vsq ad ciuitate munitam feceruntq sibi sta-
tuas et lucos in omni colle sublimi et sub omni frum nemo
rosuini et adolebant ibi incensum super aras in morem gentium
quas transfugerat dñs a facie eor. Feceruntq verba pessima irritatis
dñm et coluerunt immundicias de quibus precepit dñs ne facerent
verbum hoc et testificatus e dñs in isrl. et in iuda per manu
omni phetaz et videtur dicens Reuertimini a vris vestris
pessimis. Et custodite precepta et cerimonias meas iuxta omni
legem qm precepit pñbz vñs et sicut misit ad vos manu suorum
in eorum. **I**tem qd dñs. Qui no audieruntq iudicauerunt ceri-
moniam suam. **I**uxta cerimonias patrum suorum qui noluerunt
obedire dño deo suo et abiecerunt scriptura eius et pactum
quod pepigit cum patribus eorum. Et testificatus est quibus
testatus est eos. sciti sunt vanitates et vana egerunt
et sciti sunt gentes que erant perturbatum eorum. Super
quibus preceperat dñs eis ut no facerent sic et ille faciebant
Et dereliquerunt omnia precepta domi dei sui feceruntq sibi
conflantes duos vitulos et lucos et adorauerunt vniuersa
milicia rebi. **F**eceruntq baal. Et consueverunt ei filios
suos et filias suas per ignem eor et divinationibus in
simulacris auguribus et tradiderunt se ut facerent malu-
torum domo et irritarent eum. **I**ratue qd e dñs vñs me
israel et abstulit eos de conspectu suo et non remansit
nisi tribus iuda tantum. **E**t post ipse iuda custodit
mandatum domi dei sui. **P**ermin tamen ambulavit in erro-
ribus israel quos operatus fuerat. **P**ropterea qd dñs omne scire
israel et affixit eos et tradidit in manu diripientium
donec periret eos a facie sua. **E**x eo tempore quo scriptum
est regnu israel adomio dñs. Et constituerunt sibi reges
jeroboam filium nabat. **E**xierunt em jeroboam israel
adomio et petere fecit petm in agni et ambulauerunt
filii israel in vniuersis petat jeroboam. **Q**uic fecerat et non
recesserunt ab eis vsq quo iussit dñs israel a facie sua
sicut locutus fuerat dñs in manu omni suorum phetaz.
Translatus qd est de terra sua israel in assyrios vsq in diem huius

Adduxit autem rex assyriorum de babilonia et de tertia et de han
 atz et de emath et de sepharnayim et collocavit eos in ci-
 tatibus samarie pro filiis israel qui perierant samariam et
 habitaverunt in urbibus eius. **E**nimque ibi habitare cepissent. non
 timebant dominum. Et misit in eos dominus leones et vespes qui nu-
 strabant eos. **R**immon qui est rex assyriorum et dicitur **E**
 ter quas transfudit et habitare fecit in civitatibus samarie.
 Ignorant legem dei terre et misit in eos dominus leones et
 eos interfecit eos qui ignorant legem dei terre. **P**recepit autem rex
 assyriorum dicens Dicitur illuc unus de sacerdotibus quos
 in captivitate adduxistis. Et vadit et habitat cum eis et dicit
 eis. Legem dei terre. **Q**uia cum venisset unus de sacerdotibus
 quos qui captivi ducti fuerant de samaria habitavit in betel.
 Et docuit eos quomodo quod colerent dominum. Et una quoque gens
 fabricata est deum suum posuitque eos in templis excelsis que
 fecerunt samarie. gens et gens in urbibus suis in quibus
 habitabant. **I**n enim babilonia fecerunt socoth et benoth. **I**n
 autem cithem fecerunt ierogel et vici de emath fecerunt afina
 porro eni fecerunt nebad et thazarar. **I**n qui erant de se-
 pharnayim. conburebant filios suos igni adzaniel et
 inaniel domus sepharnayim et in chadomimus colebant dominum.
Fecerunt autem sibi de novissimis populi sacerdotes excelsorum et
 ponebant eos in templis sublimibus. Et cum dominum colerentque
 quodque faciebant secundum consuetudinem gentium de quibus trans-
 lati fuerant samariam. **N**onque in populo dei morem sciunt
 antiquum non timeant dominum neque custodiant ceremonias eius
 et iudicia et mandatum quod preceperat dominus filiis iacobque
 cognovissent israel et preceperat cum eis patrum et man-
 daverat dicens. **N**olite timere deos alienos et non adoretis
 eos neque tollatis eos et non immoletis eis. **S**ed dominum deum
 vestrum qui eduxit vos de terra egypti in fortitudine magna
 et brachio extenso ipsum timeate et ipsum adorate et ipsum immo-
 late. **C**eremonias quoque et iudicia et legem et mandatum
 quod scripsit vobis custodite ut faciatis iuxta dictum
 et non timeatis deos alienos et pactum quod precessit vobis scilicet nolite.

oblivisci nec colatis deos alienos. si dominum deum vestrum timeatis: et ipse eruet vos de manu omnium inimicorum vestrorum. Illi vero non audierunt. sed iuxta consuetudinem suam pravam perverberant. Fecerunt igitur gentes iste timētes quid diceret in iherosolymis et dixerunt sine finem. Nam et filii eorum et nepotes sicut fecerunt parentes sui ita faciunt usque in presentem diem. 26

XXVI Anno tertio Osee filii hela regis israel Regnavit Ezechias filius achas regis iuda xxv annos et cum tunc regnare cepisset et xxix annis regnavit in iherosolymis. Homo magnus eius abisa filia zacharie. Fecitque quod erat bonum coram domino iuxta omnia que fecerat david pater suus. Ipse dissipavit excessum et contrivit statuas et succidit lucos. Consecruitque se penitentem eorum que fecerunt moyses. Signis usque ad illud quod filii israel adolebant ei incensum. Potantque nomen eius hoc sciri et in domo dei israel sperant. Itaque post eum non fuit similis ei de cunctis regibus iuda. Quia namque qui ante eum fuerunt et adhaeserunt domino et non recessit a vestigiis eius feceruntque mandata eius que preceperat dominus moysi. Unde et erat dominus cum eo et in iumentis ad que procedebat sapienter se agebat. Rebellerunt quoque contra regem assyriorum et non finivit eis ipse praecepit philistaeos usque ad gazam et omnes terminos eorum a terra custodiam usque ad civitatem iumentis. Anno quarto regis Ezechie qui erat annis septimus Osee filius hela rex israel. Ascendit Salmanazar rex assyriorum samariam et oppugnavit civitatem cepit. Nam post annos tres anno sexto Ezechie id est nono anno Osee regis israel. Capta est samaria. Et transfudit rex assyriorum israel in assyrios. Collocavitque eos mahla et in habes flumine. Quorum in civitatibus medorum quia non audierunt vocem dominum dei sui. sed pertransierunt partem eius. Omnia que preceperat moyses pater domini non audierunt neque fecerunt. Anno xiiii regis Ezechie. Ascendit senatharis rex assyriorum. Ad universas civitates iuda iumentis et cepit eas. Tunc misit Ezechias rex iuda nuncios ad regem assyriorum in latibus dicens. Portam. Recede a me et dicitur quod

inposueris michi feram. **P**roxit itaque rex assyriorum **E**ze-
 chie regi iuda. ccc^{ta} talenta argenti et xxx^{ta} talenta auri
 dedit. **E**zechias omne argentum quod repositum fuerat
 in domo domini et in thesauris regis. **I**n tempore illo con-
 frigit **E**zechias valvas templi domini. et laminas auri
 quas ipse affixerat. **E**t dedit eis regi assyriorum. **M**isit aut
 rex assyriorum **T**artan. et rabsarem de lachis ad regem
Ezechiam cum manu valida in uln. **Q**ui cum ascendis-
 sent venerunt iherusalem. et steterunt iuxta agne ductum pi-
 stine superioris que est in via arxi fullonis. **P**rocuraverunt
 ergo regem. **E**gressusque est ad eos **H**eliam filius **H**elchie
 ppositus domus et sobna scaba. et ioab filius **A**saph a-
 comitatus. **D**ixitque ad eos **R**absares hominum **E**zechie her-
 dux rex magnus rex assyriorum. **Q**ue est ista fiducia qua
 interis. **I**stam enim consilium ut pones te ad pugnam in quo
 confidis. ut audas rebellare. iam speras in baculo arundineo
 atque conficta egypti super que si intubnerit homo comun-
 nitus ingreditur in manum eius. et prostrabit eam. **S**ic est
 pharaos rex egypti. omnibus qui sperant in eum. **E**t si dixeris
 michi in domino deo meo habemus fiduciam. **N**onne iste est cui
 abstulit **E**zechias ecclesia et altaria. et precepit iude et iherusalem di-
 cere. **A**nte ante altare hoc adorabis in iherusalem. **N**unc igitur
 transite ad domum meam regem assyriorum. et dabo vobis duo
 milia equorum. et videte utrum habere valeatis ascensores.
 eorum. **E**t quid potestis resistere ante unum satrapam dñi
 mei minimis. **A**n fiduciam habetis in egypto propter
 turris et equites. **N**unquid sine voluntate domini ascendi
 ad locum istum. ut demolier eum. **D**ñs dixit ad me.
Ascende ad terram hanc et demolire eam. **D**ixerunt aut
Heliam filius filius **H**elchie et sobna et **R**absares rap-
 saci. **P**rocuramus ut loquaris nobis sine tuis sarcas-
 tis. **I**ntelligimus hanc linguam. et non loquaris nobis
 iudaice audiente populo. qui est super iherusalem. **E**t respondit
 eis **R**absares. **N**unquid ad dominum tuum et ad te misit me
 dominus meus ut loquerer sermones istos et non potius.

ad viros qui super murum sedent ut comedant sterora sua
et bibant vinas suas roburum. **E**cce itaque rursus et
manu tua magna **p**rode et ait **A**udite verba regis magni
regis assirorum **H**ec dicit rex **N**on vos seducat **E**zechias **N**on
enim poterit vos erui de manu mea neque fiduciam vobis
tribuat super dnm dicens **E**ruens liberabit nos dñs et
non tradet in manus her in manu regis assirorum **N**olite
audire **E**zechiam **H**ec enim dicit rex assirorum **F**acite mihi
quod vobis est utile **E**xcedimini ad me et comedat unus
quisque de vite et vinea sua et de feno sua et bibetis aquas:
de cisternis vestris: donec veniam et transierim vos in
erum que similis tunc videri tam fructiferam et ferti
lem viniferam panem et vinearum olivaz et olei
ac mellis et vinctis et non moriemini **N**olite audire **E**
zechiam qui vos decipit dicens **D**ñs liberabit vos **N**unquid
liberaverunt dñi gentem eam suam de manu regis assi
riorum **S**ibi est dñs emas et asphas **S**ibi est dñs sepha
naim. aud. et ana **N**unquid liberaverunt **S**amariam
de manu mea **Q**ui illi sunt in omni die qui eru
erunt regionem suam de manu mea **V**t possit dñs eue
relin de manu mea **T**acuit itaque pñs et non rudit
ei quicquam **S**iquis preceptum regis acceperant:
ut non ruderent ei **V**enit qz heliam filius helie
propheta domus et **S**obna scriba et **I**saac filius asaph
a conuictis ad **E**zechiam scilicet vestibus et muni

XX **Q**ue cum audisset rex **E**zechias scilicet vestimenta sua et optus est sar
co **I**ngressus qz domum domini. **M**isit heliam
propheta domus et **S**obnam scribam et **S**enes de sacer
dotibus optos saccos **A**s **I**shaiam **I**phaiam filium amos
Qui dixerunt **H**ec dicit **E**zechias **D**ies interuentionis:
et tribulationis et blasphemie **D**ies iste **V**enerunt filii regis
ad partem et viros nō qz pñs **S**i forte audiat dñs
deus tuus **V**niuersa verba **Z**aphas que misit rex assirorum
ut exprobraret dñm **V**iniret et argueret verbis que audiret

domine deus tuis et fac orationem pro reliquis que repte sunt. Ve-
nerunt ergo filii regis **E**thiopia ad isaiam. Dixitque eis isaias
Hec dicit dominus vobis. Hec dicit dominus. Nolite timere a facie
simonum quos audistis quibus blasphemaverunt pueri regis
assirorum me. Ecce ego mittam ei spiritum angelum extermina-
tozem. Et audiet in manu et reuertetur in terram suam. Reversus
igitur **A**rsaces et invenit regem assirorum expulsum lo-
cuius. Audierat enim quod recessisset de latibibus. Cumque audisset
de tharacha rege ethiopia dicens. Ecce egredietur ut percutiat
con te et ut con eum misit nuntios ad **E**thiopia dicens
Hec dicit **E**thiopia regi iuda. Monte sedent dominus tuus in quo
habes fiduciam neque dicas. Non habetur idem in manu regis
assirorum. Tu enim audisti que fecerunt reges assirorum vni-
us tui. quod vastaverunt eas. Nunc ergo tu plus poteris
liberari. Vaniquid liberaverunt dii gentium singulos quos
vastaverunt pater mei. **B**ozan rex et **A**ram et **R**ephais
et filius **H**eden. qui erant in **G**alassar. **V**bi est rex **E**thiopia
et rex **A**rsaces et rex **E**thiopia. **E**thiopia. **A**na et **A**na
Itaque cum accepisset **E**thiopia litteras de manu nuntiorum
et scripsit eas ascendit in domum domini. Et expavit eas
coram domino. Et oravit in conspectu eius dicens. Domine
deus israel. Qui sedes super cherubim. Tu es deus solus
omni regum. Sic tu fecisti celum et terram. In manu aurem
tuam et audi. **A**peri domine oculos tuos et vide et audi omnia
verba **S**ennacherib. qui misit ut exprobraret nobis.
Deum domus. Vere domine dissipaverunt reges assira-
orum gentes et terras omnes. et miserunt ^{deos} in ignem.
Non enim erant dii. sed opera manuum hominum de ligno et lapide
de et perdidit eos. **N**unc igitur domine deus noster salvos
nos fac de manu eius. ut sciant omnia regna terre. quia
tu es domine deus solus. **A**ntiphona. **I**saia filius amos ad
Ethiopia dicens. Hec dicit dominus deus israel. **Q**ue deitatis
es me super **S**ennacherib rege assirorum audisti. **I**ste est
primo que locutus est dominus de co. **S**pernit te. et subvertit
int te. **V**irgo filia syon post tergum tuum ponet caput.

filia iherusalem. Cui exprobrasti. et que blasphemasti. conque exalta
 sti. vocem meam levasti. in excessum. oculos tuos contra sanctum meum.
 et per manum suam. tuorum exprobrasti. dominum et dixisti. In nihil
 titudine. curram. in mare. ascendi. exaltavi. montem. in similitudine
 libani. Et succidi cedros eius. sublimes. et edentibus abietes eius.
 Ingressus sum usque ad terminos. filium carmeli. ego sum. et
 et bibi. aquas alienas. et siccavi. vestigia pedum meorum.
 omnes aquas clausas. Numquid non audistis. quid ab
 initio fecerim. Et dixit. autem. plasmam illud. Et nunc
 adduxi. sicut quod in ruinam. tollam. putantem civitates
 inuicem. et qui sedent in eis. in similitudine. Numquid non inveni
 et confusi sunt. facti sunt. quasi fenum. aridum. et virens. her
 ba. tectorum. quod arefacta est. inuicem. reuertet ad maturita
 tem. Habitatulum tuum. et egressum. et ingressum tuum.
 et viam tuam. ego perstruam. Et furor tuum contra me. In sa
 ncti in me. et superbia tua. ascendit in aures meas. Pona
 itaque arcum tuum in uestibus tuis. et citharam in labiis tuis.
 et reducam te in viam. per quam reuisti. Et si autem. Et
 a hoc erit signum. Concede hoc anno. quod reperi. In secundo
 anno. que sponte nascuntur. Porro in anno tertio. seminat et
 metit. et plantat vineas. et comedit fructus earum. Et quod
 annus reliquus. facit. Dedono. in die. mittet radicem. dorsum
 et faciet fructum. superius. Et iterum. quippe. expedietur. reliquie
 et quod saluetur. de monte sion. Et sicut. Domini. operamini
 faciet hoc. Quod dicit. Dominus deus. de rege
 assyriorum. Non ingredietur urbem hanc. nec induit
 in eam sagittam. nec occupabit eam. stipens. nec induit
 eam munus. Per viam. qua venit. non reuertetur.
 Et civitates hanc. non ingredietur. dicit dominus. Protegam
 urbem hanc. et salvabo eam. propter me. et propter david. filium me
 um. Factum est. igitur. in nocte illa. Venit angelus
 domini. et percussit castra assyriorum. sexcentis milibus.
 Quod dilucto. surrexerunt. rex assyriorum. et retores. abire
 Et reversus est. summatibus. rex assyriorum. et inasit in ninive.
 Cumque. adoraret in templo. inestruo. deum suum. adramelchem.

et sarafar filii eius p[er]tulerunt eum et cladio figerunt in
fram armenorum et regnum assiradon filius eius pro eo

In diebus illis egrotavit Ezechias rex
ad mortem. Et venit ad eum isaias filius amos propheta
et dixit ei haec dicit d[omi]n[u]s deus d[omi]ni tui. morieris
enim tu et non viues. Tunc conuersus faciem suam ad parietem
et orauit d[omi]n[u]m dicens. Obsecro domine memineris quod quod
ambulaueram coram te in veritate et in corde p[ro]p[ri]o et quod
p[er] lacrimas est coram te factum. Stant itaque ezechias statu
magno. Et antequam egeret isaias iudicium p[er] eum atque
factus est sermo d[omi]ni. Ad eum dicens. Reuertere et d[omi]n[u]s Ezechia
d[omi]n[u]s p[ro]p[ri]i mei haec dicit d[omi]n[u]s deus d[omi]ni patris tui. Audi
in oratione tua et vidi lacrimas tuas. Et ecce sana
in die autem tercio ascendit templum d[omi]ni et addidit
diebus suis quinquaginta annos. Et de manu regis assy
riorum liberabo te et civitatem hanc p[ro]p[ri]am d[omi]ni hanc
p[ro]p[ri]am me et p[ro]p[ri]am domus suae meae. Dixitque isaias. Assere
massam fictorum. Tenuerunt autem attulerunt. et posuerunt
super volubiles eius curatus est. Dixitque Ezechias ad isaias.
Quid erit signum quia d[omi]n[u]s sanabit me et quia ascensurus
sum tercio die templum d[omi]ni. Cui ait isaias. Hoc erit signum
a d[omi]no quod factura sit d[omi]n[u]s sermo quem locutus est. Tunc ut
ascendat umbra decem gradibus aut ut reuertatur totidem
gradibus. Et ait Ezechias. Facile est videri tunc d[omi]n[u]m
lucis. Tunc hoc volo ut fiat. Et reuertatur retrorsum decem
gradibus. Simulavit itaque isaias d[omi]n[u]m et ledixit
umbra per lineas quibus iam descendit in herodo
tho atque retrorsum decem gradibus. In tempore illo
misit nerodach filius rex galadon rex babiloniorum
litteras et munera ad regem Ezechiam audierat enim quod egrotas
et Ezechias. Et letatus est in adventu eius. Et Ezechias et
ostendit eis domum armarum et argentum et aurum et
plumbea varia videntia quae et domus vasorum suorum
et omnia quae habere poterat in thesauris suis. Non fuit
op[er]e nemostravit eis Ezechias in domo sua et in domo patris sui

Venit autem ysaias propheta ad regem ezechiam dixitque ei
 Quid dixerunt viri tui unde venerunt ad te **E**t ait Eze-
 chias de terra longinqua venerunt de babilone **E**t ille respondit
 Quid viderunt in domo tua **D**ixit Ezechias Omnia quecumque
 sunt in domo mea viderunt **N**ihil est quod non monstraverim
 eis in thesauris meis **D**ixit itaque ysaias ad ezechiam Audi
 sermone domini **E**cce dies venient et auferentur omnia que in
 domo tua sunt et que condiderunt patres tui usque in diem
 hunc in babilone **C**ommanabit quicumque aut erit sed et de filiis
 tuis qui egredientur extra quos generabis tollent et cum
 eunuchis in palatio regis babilonis **D**ixitque Ezechias ad
 ysaiam **D**omus filii domini que loquutus est sit pax et
 veritas in diebus meis **R**eliqua aut sermone Ezechie
 et omnis fortitudo eius et quod fecerit iustitias et aque
 ductum et introductus aquas in civitatem **N**onne hoc
 scripta sunt in libro finium dierum regum iuda

XXI **D**ormivitque Ezechias cum patribus suis et regnavit
 manasses filius eius pro eo **XII** annorum erat ma-
 nasses cum regnare incepisset et **LV** annis regnavit
 in iherusalem **M**atris eius appellatione fecitque malum
 in conspectu domini iuxta idola gentium que docuerat dñs
 a facie filiorum israel **C**onversusque est et edificavit excelsa
 que dissipaverat Ezechias pater eius **E**t erexit aras
 baal et fecit lucos sicut fecerat abas rex israel et ado-
 ravit omnes milicias celi et coluit eam **E**xtruxit
 quoque aras in domo domini de qua dixit dñs in iherusalem
 ponam nomen meum **E**t extruxit altaria vniuersis miliciis celi
 in duobus atrijs templi domini et transduxit filium
 suum per ignem et azolatus est et obstruxit azychia
 et fecit patibulos et aruspices multiplicavitque ut
 faceret nullum totum domum et irritaret eam **P**osuit
 quoque idolum suum quod fecerat **I**nterempto domini super
 quo locutus est dñs ad dauid et ad salomonem fi-
 lium eius **I**nterempto hoc et in iherusalem quam elegi de
 cunctis tribubus israel ponam nomen meum ibi in sempiternum

et vltima non faciam comouere pedem israel de terra quam dedi
patribus eorum sic tamen si custodierint omnia opera que pre
cepi eis et vniuersam legem quam mandavi eis finis inuen
iatur illi vero non audierunt sancti sunt a manasse ut
ficerent malum super gentes quas contraxit dominus a facie
filiorum israel Locutus est dominus in manu finis filiorum
prophetarum dicens Quia fecit manasses rex iuda abhominabiles
et pessimas super omnia que fecerunt anixerunt ante eum
et peccare fecit eum iudam in iniquitate suis propterea hec
dixit dominus deus israel Ecce ego inducam mala super iherusalem
et iudam ut quicunque audierint timeant et timeant
et extendam super iherusalem finem sannaie et pondus domus
et habet et deinde iherusalem sicut delecti solent tabule delectus vitam et
iudam trebimus saluum super faciem eius dimittat vero re
liquas hereditatis mee et tradam eas in manu inimicorum eius
et erunt in vastitate et rapina cunctis aduersariis suis eo
quod fecerint malum coram me et persequerentur irritantes
me a die qua egressi sunt patres eorum ex egipto usque ad die
hanc in super et sanguine fudit innoxium manasses multum
inimicus donec impleat iherusalem usque ad os absque peccatis suis quod
peccare fecit iudam ut faceret malum coram domino **Reliquum**
autem sermonum manasse et vniuersa que fecit et peccata eius
quod peccavit nunc hec scripta sunt in libro sermonum dierum
iuda regum Dominus quoque manasses cum patribus suis
et sepultus est in orto domus sue in orto eorum Et ianuarum per
ammon filium eius xxii annorum erat ammon cum regere cepisset
duobus quod annis regnavit in iherusalem **Reliquum** matris eius mesia
lemeth filia haris de getha fecit quoque malum in conspectu
domini sicut fecerat manasses pater eius et ambulavit in omni
via per quam ambulaverat pater eius **Reliquum** in iniquitatibus
quibus fuerat pater eius et adoravit eas **Reliquum** domum
domini patrum suorum et non ambulavit in via domini tunc
erunt quoque ei insidias finis sui et interfecerunt regem in domo sua
passus autem iherusalem hic omnes qui convenerunt contra regem
ammon **Reliquum** et constituerunt sibi regem iosiam filium eius pro eo

Reliqua autem simoni ammon que fecit nonne hec scripta
sunt in libro simoni diez regum iuda Dormientes cum
patribus suis sepelierunt eum in sepulchro suo in orto ozam
et regnavit iosias filius eius p^o xxx
Octo annorum erat iosias cum regnare cepisset et xxxi
anno regnavit in iherusalem nonne mater eius iuda
filia adaya de bezethaz. Fecit qz quod placuit erat coram
domino et ambulavit in omni via domus patris sui. Non de
clinavit ad dextram suam ad sinistram. Anno autem decimo
octavo regis ioseph rex saphan filium asia filii messulaz
scribam templi domini dicens ei. Vade ad helchiam sacer
dotem domus magni et dic ut confletur pecunia que illata
est in templum domini qm collegimus ianitores templi a
populo. Datur qz fabris p^opositis domus domini qui et dis
tribuant eam hijs qui operantur in domo domini ad instauran
da fundamenta templi. Tygnazis et cenerazis
et hijs qui interrupta componunt ut etiam ligna et lapides
de lapidibus ad instaurandum templum. Determinaverunt
non subtrahere eis argentum quod accipiunt s^o in p^orate habeant
et in fide. Dixit autem helchias pontifex ad saphan scribam
librum legis repertum in domo domini. Deditqz helchias volumine
saphan qui et legit illud. Venit quoqz saphan scriba ad
regem et remittit ei quod preceperat helchias et ait.
Conservaverunt filii tui pecuniam que repta est in domo domini
et dederunt ut distribueret fabris a p^opositis operis templi
domini. Narravit qz saphan scriba regi dicens. Librum dedit
mihi helchias sacerdos. Quem cum legisset saphan coram
rege et audisset rex verba libri legis domini. Scilicet. Scilicet. Scilicet.
ta sua et precepit helchie sacerdoti et anichan filio saphan
et atthobaz filio micha et saphan scribe et asaye suorum
dicens. Ite et consilium domini super me et super populum et super
omnes iudam de verbis voluminis istius quod inventum est.
Iniqua enim ira domini succensa est contra nos quia non audierunt pre
cepta verba libri huius ut facerent omne quod scriptum est in libro
Verunt qz helchias sacerdos et anichan et atthobaz et saphan

scriba et asina ad holdam prophetem uxorem sellum filii thecne
 filij amas custodis vestri que habitabat in urim in secunda
 Locutusque sunt ad eam Et illa respondit eis **H**ec dicit dominus deus
 israel Dicitur vobis qui misit vos ad me **H**ec dicit dominus deus
 ego adduxi mala super locum hunc et super omnes habitatores eius
 omnia verba legi que legi rex iuda et ma dereliquerunt
 me et sacrificaverunt diebus alienis iactantes iuxta in civitate
 operibus manuum suarum et succedat indignatio mea in loco
 hoc et non extinguetur **R**egi autem iuda qui misit vos et
 consulit dominum sic dicens **H**ec dicit dominus deus israel **P**roco
 quod audistis verba voluminis huius perterritum est cor tuum
 et humiliatus es coram domino Auditis sermonem contra
 locum istum et contra habitatores eius quod videlicet fierent
 in superbum et in maledictum et scidisti vestimenta
 tua et flevisisti coram me et ego audiui **N**unc dicit dominus ad te
 colligam te ad presens meos et colligam ad sepulcrum tuum in
 pace ut non videant oculi tui omnia mala que induxi
 super locum istum **2^a**

Et remittuntur omnia regi que dixerat qui
 misit et congregati sunt ad eum omnes seniores
 in urim **A**scenditque rex in templum domini et
 omnes viri iuda **M**isisti quoque qui habitabant in urim iudei
 sacerdotes et prophete et omnes populus a primo usque ad magnum
 legitur tunc audientibus omnia verba fidei libri qui
 inventus est in domo domini **S**tetitque rex super gradum
 et protulit fides coram domino ut ambularet per domum
 ut custodirent precepta eius et testimonia et testimonia in
 omni corde et in tota anima ut sustineret verba fidei huius
 que scripta erant in libro isto **A** quicunque populus pacto
 Et precepit rex helie pontifici et sacerdotibus secundum
 ordinem **E**t idoloribus ut prorent per de templo domini
 vasa que facta fuerant beati et hinc et vniuersa nuda
 et combussit ea foras urim in conualle cedron et
 tulit puluerem eorum in betel et delavit vestimenta quos po
 fuerant reges iuda ad sacrificandum in excelsis et in altari

Juda et marthan iusserunt eos qui adolebant incensum bacul
 et soli et lunc et xij signis et omni milia celi. Et effren
 fecit lucu de domo domini foris iherusalem in conualle cedron
 et combussit eum ibi et redierit in puluerem. et prout
 sup sepulchra mlti destruxit quoqz ediculas effrenatas
 que erant in domo domini pro quibz mulieres texebant qd
 domunculas luci. Congregavit qz omnes sacerdotes de iun
 tatibus iuda. et contaminavit excelsa ubi sacrificabant
 sacerdotes de galila usqz bezabec. et destruxit aras per
 turnum iuniorum osai post pncipis iuniorum. quod est
 ad sinistram porte civitatis. Verumtamen non ascende
 bant sacerdotes excelsorum. ad altare dñi in iherusalem sed
 tantum comedebant azima in medio fratrum suorum.
 Contaminavit quoqz topoth quod est in valle filii ennon. et
 nullus consecravit filium suum aut filiam per ignem moloth.
 Abstulit qz equos quos dederant reges iuda soli in natio
 ni tempore domini iuxta credram et nathan melch eunuch
 qui erant in pharuzim. Curus aut solis combussit igni
 Altaria quoqz que erant sup tecta cenaculi atqz que fce
 rant reges iuda. et altaria que fcebat manasses in duobz
 atqz in templi domini destruxit rex. Et curavit inde et dissip
 cinem cor in torrente cedron. Excelsa quoqz que erant
 in iherusalem ad dextram ptem montis offensionis. que edificavit
 salomon rex israhel. et ashtaroth idolum sydoniorum et chamos
 offensionis moab. et melchom abhominatoz filioz ammon
 possuit rex. et contrivit statuas et succidit idola. Replevit
 qz loca cor ossibus mortuorum in sup et altare quod est
 in bethel et excelsum quod fecerat ierobam filius nabat
 qui peccare fecit israhel. Et altare illud excelsum destruxit
 atqz combussit. et contrivit in puluerem. succiditqz cor
 lucu. Et conversus iurias vidit rex ibi sepulchra que
 erant in monte. Misitqz et tulit ossa de sepulchris et qbus
 sit ea sup altare. Et possuit iuxta verbum domini. Quod
 locutus est vir dei qui pduxerat verba hec. Et ait. Quis est
 tumulus iste que ego video. Respondervnt qz ei cives illius

Silon
 230 lat

22bis Sepulcrum est hominis dei qui venit de iuda et dixit
verba haec que scripta sunt super altare betel et ait **D**imittite enim
nemo comoueat ossa eius. **E**t intacta manserunt ossa illius
cum ossibus prophete qui venerat de samaria **P**ost omnia
pharaa excederunt que erant in tabernaculis samarie que
fecerant reges israel ad iritandum domino ad scilicet iudas et
fecit eis secundum omnia que fecerat in betel. **E**t occidit omnes
sacerdotes excederunt qui erant ibi super altaria. et com-
bussit ossa humana super ea. **R**eversusque est in iherusalem et precepit
omni populo dicens **F**acite phases domino deo vestro secundum quod
scriptum est in libro fidei huius. **H**ec enim factum est phase tale
adiebus iudicum qui iudicauerunt israel. et omni diebus
regum israel. et regum iuda sicut in octavo decimo anno
regis ioseph factum est phase istud domino in iherusalem. **E**t pharaas
et azaroth et figuris idolorum. et nimiditas abissi-
minationesque que fuerunt infra iuda et in iherusalem abissi-
lit ioseph. **E**t statueret verba legis que scripta sunt in libro
quem iurem. **F**elicias sacerdos in templo domini. **E**nnun-
tiationem non fuit ante eum rex qui reuertetur ad dominum in omni corde
suo. et in tota anima sua et in omni virtute sua in
omni legem moysi. **N**ec post eum surrexit similis illi.
Permitte me non est ausus dominus ab ira furoris sui magis
quo iratus est furor eius contra iudam. **P**ost iritationes
quibus pronocauerat eum manasses. **D**ixit itaque dominus
Et ita. **I**udam auferam a facie mea sicut abstuli israel
Et propterea ciuitate hanc quam elegi iherusalem. et domum de-
qua dixi erit nomen meum ibi. **R**eliqua autem verba ioseph
et omnia que fecit. **N**onne haec scripta sunt in libro primo
nisi diem regum iuda. **I**n diebus eius ascendit
pharaos nethao rex egypti contra regem assirorum ad
flumen eufratem. **E**t abiit rex ioseph mortuum eius
Et occisus est in mageddo cum vidisset eum. **E**t porta-
uerunt eum filii sui mortuum de mageddo et portauerunt
in iherusalem. et sepelierunt eum in sepulchro suo. **T**ulit quoque pharaas
et ioseph filium ioseph et vixerunt eum et conseruauerunt

iuxta omnia que fecerat p[ro] eis. In tempore illo ascendit
 p[ro]p[ter] re nabit[ur] d[omi]nos rex regis babilonis in u[er]m et c[ir]c[um]data
 a vrb[is] munitionib[us]. Venit q[ue] nabit[ur] rex babilonis ad
 ciuitate[m] cum suis v[er]o oppugnaret eam. Egressus q[ue] est
 ioachim rex iuda ad regem babilonis ipe et mat[er] eius
 et filii eius et principes eius p[er] cunctos eius. Et suscepit
 eum rex babilonis anno viii regni sui. Et tulit inde o[mn]es
 thesaur[os] domus domi. et thesaur[os] domus regie. Et co[n]duxit
 eum vniuersa v[er]ba ciuitatis que fecerat salomon rex i[er]u[sal]e
 in templo domi iuxta verbum d[omi]ni. Et transtulit o[mn]es
 u[er]m et vniuersos p[ri]ncipes et o[mn]es exercitus fortes acq[ue]
 milia in captiuitate. et o[mn]es artifices. et m[ul]tiplicauerunt
 q[ue] relictum e[st] exceptis pauperibus. Et p[ro]p[ter] hoc transtulit
 quoq[ue] ioachim in i babilone[m] et m[ul]ieres eius uxores regis
 et eunuchos eius et iudices. Et duxit in captiuitate[m]
 de u[er]m in babilone[m]. et o[mn]es viros robustos septem milia
 et artifices. Et m[ul]tiplicauerunt mille. Cunctos viros fortes et
 bellatores. Et duxit eos rex babilonis captiuos in babilo[nem].
 Et constituit madiana[m] patru[m] eius p[ro] eo i[n]po[n]it
 sunt q[ue] ei nomen sedechiam. Vicesimu[m] et p[ri]mu[m] annu[m]
 etatis habebat sedechias cum regnare cepisset. et xj annis
 regnauit in u[er]m. R[ati]o mat[er] eius annu[m] filia i[er]e[mie
 mie de lobna. Et fecit malum cora[m] domino iuxta omnia
 que fecerat ioachim. V[er]o stabat eum d[omi]n[us] co[n]tra u[er]m et contra
 quidam donec p[er]iret eos a facie sua. Accessit q[ue] sedechias a
 rege babilonis.

xxv

Factum est aut[em] anno xxi regni eius. mense x
 decima die mensis. Venit nabit[ur] d[omi]nos rex
 babilonis ipe. et o[mn]es exercitus eius in u[er]m. et
 circumdederunt eam. et extruxerunt in circuitu eius mu[n]itiones.
 Et clausa e[st] ciuitas atq[ue] vallata usq[ue] ad vnde-
 cimu[m] annu[m] sedechie regis. x die mensis. p[er]ualuit q[ue]
 fames in ciuitate. nec erat p[er]is p[ro]p[ter] hoc. et interrupta e[st]
 ciuitas. et o[mn]es viri bellatores nocte fugerunt p[er] via[m]
 porte que est inter duplarem muru[m] ad ortu[m] regis. Porro

Caldei obsidebant in civitate. Fugit itaque sedechias:
per viam que ducit ad campestria solitudinis. Et persecutus e-
st eum exercitus Caldeorum. Comprehenderuntque eum in
plaustris herido. Et omnes bellatores qui erant cum eo dis-
si sunt. et remanserunt ⁱⁿ apud eum ergo regem. Duxerunt
ad regem Babilonis in reblata. Cum locuto e tunc in
diaum filios aut sedechie occidit coram eo. et oculos eius
effudit. Vixitque cum cetheis. et adduxit in Babilonem
mensis quinto septima die mensis. ^{per} eamque via nauis
regis Babilonis. Veneruntque Nabuzardan princeps exercitus:
primus rex Babilonis. utrum. et succedat domui domini
et domui regis et domo urum. Omnesque domum destruxit
urum. Et muros in arcibus utrum destruxit. Omnes exercitus
Caldeorum qui erat cum principe milicie. Reliquam autem par-
tem que remanserat in civitate. et profugos qui transsi-
gerant ad regem Babilonis. et reliquum insignis transtulit
Nabuzardan princeps milicie. Et de pauperibus tunc reliquit vi-
uitores et agricolas. Columnas autem creas que erant
in templo domini et bases et mare cucurbi quod erat in
domo domini confecerunt caldei et transulerunt om-
nes in Babilonem. Cistas quoque creas et trullas. et tui dentes
et cuppes et mortariola. et omnia vasa creas. in quibus mi-
nistabant tulerunt. nec non tabernacula et stalas. que aure
a. et que argentea. argentea. tulit princeps milicie id est
columnas duas mare vni. Et bases quas fecerat sa-
lomon in templo domini. et non erat pondus creas
omni vaporum. Decem vel octo cubitos altitudinis. Hec
columna una et capitellum creas super altitudinis
trm cubitos. et rotas et malacramata super
capitellum columnae omnia creas. Similes et colum-
na secunda habebat ornatum. Tulit quoque princeps
milicie. Saragiam sacerdotem vni. et Zaphan sacer-
dotem secundum et tres pauperes. Et civitate omniumque
vni qui erat perfectus super viros bellatores et quos vi-
ros de his qui steterant coram rege quos reperit in civitate

anica

Et zopher principem exercitus sui probabat tyrones de pto
 tze. et sex viros de vltimo quinquaginta fuerunt in amicitia
 Quos tollens nabuzardan princeps militum duxit ad regem
 babilonis in zebatha in tra emath. Et translatum est
 mda de tra sua. pto autem qui relictus fuerat in mte
 in tra mda que dimiserat nabuzardan rex babilonis
 presertim godoliam filium ahiitani filii zaphan. Quod
 cum audissent omnes duces militum. ppi et pmi qui
 erat in eis. qz consilium rex babilonis godoliam
 venerunt ad godoliam in maspha. ismael filius na
 thanie et iohannan filius ezechie. Et sarchas filius
 thienan et nephofatias et yeronias filius a mania
 ti. ppi et sarchas. Qui cum eis. godolias et sarchas
 dicens. Nolite timere pnce caldeis. neanete in tra et
 p mte vtri babilonis et bene erit vobis. Factum est aut m
 tunc septimo venit hismael filius natanie filii
 elizama de semie regio et dices viri ameo prussit
 qz godoliam qui et mortuus est. Bz et mda et cal
 deos qui erant cum eo in maspha. Consurgens aut
 omis ppius apud vsq ad magnu. et pncipes mili
 tum venerunt in egiptum timentes caldeos. Factum
 est vero anno xxxvii transmigrationis vocatum regis
 mda mense decimo septimo die mep. Subleuauit emine ^{emmeradach}
 rodach rex y babilonis anno quo regna cepit capt
 vocatum regis mda de carcere. Et locutus est de vltimo
 et posuit thronu eius sup thronu regum qui erant
 cum eo in babilone et mutauit vestes eius quas ha
 buerat in carcere. et comedebat panem semp in con
 spectu eius cunctis diebus vite sue. Anno naz quap
 cessauit ei absq intermissione que datur ei a rege per
 singulos dies omnis diebus vite sue. 7° 7° 7°

Explicit 2° reg.

Septuaginta interpretum puia et ab eis
 in grecum ^{et} edicio permaneret superflue-
 me inycromati epoz sanctissime atqz do-
 tissime impellente ut tibi hebreæ volumina
 latino sermone transferrem. Quod em
 semel auzet homin occupauerat et nascet
 etne fidem roborauerat. Insonn erat et in nro silenio
 comprobati. Hinc igitur cum pro veritate varietate
 regionum diuersa ferantur exemplaria et germana illa
 antiquaqz translatio corrupta sit atqz violata. Nos in
 bitu puritas aut ephrasius indicat qd verum sit aut non
 opus in veteri opere condere. Illud enim quod videtur cor-
 ruptum ut dicitur oculis. confingere alexandria et crypto
 in septuaginta subsecuti laudat antiochem Constantino
 pelis vsqz ad antiochiam huiam mariti exemplaria
 pbat. Hec die inter has pro vniue p^{re}statoz et syroz
 codices legunt quos ab origine eludatos euzebius et
 pamp^{re}ius ^{et} vltimenter totis qz orbis hac inter se
 trapharia varietate computnat. Et de origenes no
 solum exempla composuit quattuor videlicet eregione
 singula verba de stabens ut vnius dissensibus stati-
 cetis inter se consensu de agnatur. Et quod maior
 audacie est in edicone septuaginta theodoros ead
 miscent asteris ut assignans que minus ante
 fuerant. Et virgulis que ex sup^{re}mo videbantur
 apposta. In etio alijs licuit no tenere quod semel
 suscepimus. Et post septuaginta cellulas que vltio
 sine auctore iactantur singulas cellas ^{apertis} ap^{re} h^{re}
 quoz in alijs leguntur quod lxx nescerunt. Cur me
 non suscipit latin meum qui in vltima edicone
 veteri ita nona. Didi ut laborem meum hebreis
 et qd hinc mains est aplice auctoritatis p^{re}em. Itay
 si impet librum de optimo genere interpretandi of-
 tendens illa de enantio. Ex egypto notam filu

memini et qm nazareus vocabitur & viderunt manus
transfuerunt & apli. que oculus no vidit nec ausus au-
dit. nec in cor hominis ascendit. que paravit deus di-
ventis se. ceterum que hinc sumpta in hebreis libris in-
veniuntur. Certe apli et evangeliste septuaginta in-
terpretes non erant. Et unde eis hoc dicere que in he-
breis non habent. Christus dicit. in. v. in. v. testa-
menti conditor. in evangelio secundum iohannem. Qui
crevit in me. in me. sicut dicit scriptura. flumina de
ventre eius fluent. que vine. Itaque scriptum est. qd fil-
nator scriptum esse testatur. ubi scriptum est. septua-
ginta non habent. i. hypocrisis. hestit etia. Ad hunc
os. utitur. reverendum est. Unde et dicit loquitur
et discipuli exenpla psumunt. In et pace veterum lo-
quor. et obiectatoribus meis tantum. unde etiam ca-
mine dicit. me redunt. in publico. detrahentes. legentes
in auribus. idem et accusatores. et defensores. cum in
alijs probant. quod in me reprobaunt. quasi virtus et
viciu. in rebus sit. sicut in auctore imitetur. Ceterum
memini. Septuaginta editionem translatorum olim
de greco emendatam transisse. me nosse. nec inimi-
cum. adde. estimari eorum. qd in conventu semper
edissero. et quod inur. sabreianum. id est. vba dicens
interpretus sum. adcirco. sed ut inextricabiles moras
et filiam. hebreorum nomina. que scriptis confusa
sunt. vna. sensuum. qd barbariem aptius et verum
cola. dixerim. michi. metip. et meis. iuxta hunc. memini
canens. Si. laures. si. de. sunt. teterorum. 2. dicitur.

Incipit primus paralipomenon

Nam Seth enos camian malalehel
vileth enor. mathizalem sameth
etoe sem etiam et papet. Bomer filij apset
matog madam et parlan et thubal
mosad et thymas porio filij Bomer
astenech et zuphar et thogorma.

Filij seir. lotan. zobal. zebon. an. dyson. ^{Exer} dyson. filij
 lotan. heri. hima. Boror. an. lotan. sint. thannia. filij
 zobal. otham. et manath. et hebai. et seph. et honam. filij
 Bebeon ^{ana} et ^{ana} filij ana. dyson. filij dyson. hanna
 dan. et hesukam. et lethram. et tharan. filij heri. hataan
 et laana. et yasan. filij dyson. hne. et acum. isti sunt reges qui
 imperaverunt in terra edom. inter quos rex super israhel hase
 filius boer. et nomen civitatis eius denaba. mortuus est autem
 hase. et regnavit pro eo yobab filius zare. et bozra. filius
 yobab. fuit mortuus. Regnavit huius de terra themanorum
 sunt quoque huius et regnavit pro adab filius badab. qui
 perivit madyan in terra maab. et nomen civitatis abiyah.
 Etenim et adab fuit mortuus. regnavit pro semela
 de masareth. Et et semela mortuus est. regnavit pro
 eo fuit de roth. que nunc amnes sita est. mortuus
 fuit. regnavit pro baldeman filius achor. Et et hic
 mortuus est. et regnavit pro adath. cuius urbis non
 fuit phon. et appellata urbs eius metetabel. filia meted
 filie masab. Adad. autem mortuo duces in edom pro
 regionibus esse ceperunt. Dux thannia. dux halia. dux
 jetheth. dux colibania. dux hela. dux syon. dux ^{phimo}
 Cener. dux theman. dux massar. dux magdief. dux
 ieram. hii duces edom. dux barhor.

T filij autem israel Ruben. Simcon. iuda. isachar.
 et zabulon. dan. ioseph. Benjamin. Reptaim.
 gad. aser. filij iuda. heronam. scila. Tres isti heronam scila
 nati sunt ei de filia sue thannith. Fuit autem her
 primogenitus iude. malus enim dno et occidit cum tra
 mar autem mulier eius peperit ei phares et zaram. Duo
 filij iuda. quinq. filij autem phares. Esrom. et hamul.
 filij quoque zare. zanti. et ^{ethan} et eman. caltal. quinq.
 et dux in simon. quinq. filij. et thann. achor. qui
 turbavit israel et peravit in furto anathematis. filij
 ethan. azarias. filij autem Esrom. qui nati sunt ei yera
 man. et ^{aram} et thanni. Porro yera man. gemit. amnadas. ^{non in anti}
^{aram} ^{quis libi so}
^{let pae rati hic fuy}
^{et o muthi anti}

Aminadab autem genuit naazon patrem filiorum suorum
 Raason autem genuit salmon de quo ortus est david
 autem genuit obedem qui etiam genuit ysai ysai autem
 genuit ymothemum heliab secundum aminadab. Tunc autem
 Samia quartum naathanael quintum sadam sextum adon
 septimum daniel Quorum sorores fuerunt sarma abij
 abigail filii sarame abijai joab asahel tres abigail
 autem genuit amasa. Tunc primum sunt gentes hysmachites
 Caleph vero filius esrom accepit uxorem asuba de qua
 genuit Bezai. Fuerunt quoque filii eius iesai et sobab
 et adon. Cumque mortua esset asuba accepit uxorem cal
 per effraia que peperit ei hur. Porro hur genuit ei hur
 hur autem genuit beselehel. Post hoc ingressus est esrom
 ad filiam marthi filii patris galaad et accepit eam cum
 esset ex annorum que peperit ei segub. Et et segub
 genuit naur et possedit primum civitates in terra galaad
 cepit quoque gessur et aram oppida et civitates et viculos eius
 sex civitatum. Omnes vero filii marthi patris galaad
 Et accepit eam cum annorum que peperit ei segub. Et
 naur et possedit primum civitates in terra galaad. Cepit quoque
 gessur et aram oppida et civitates et viculos eius sex
 civitatum. Omnes vero filii marthi patris galaad. Cum autem
 mortuus esset esrom ingressus est caleph ad effraia
 habuit quoque esrom uxorem abia que peperit ei assur
 primum totius. Nati sunt autem filii herameel primogenitus
 into esrom ram primogenitus eius. Et herameel et
 daram et azom et achia. Dixit quoque uxorem alteram
 herameel nomine achatera que fuit mater onam
 Et et filii ram primogeniti herameel fuerunt moel
 et herameel et althas. Onam autem habuit filios seneci
 et iuda. Filii autem seneci nabab et nadab et abij
 sue. Rome vero uxoris abijai abigail que peperit
 gaa obban et moel. Filii autem nadab fuerunt pha
 loth et appai. Mortuus est autem phalo absque libe
 ris. Filius vero appai yeshi qui yeshi genuit iesai

Porro sesan genuit ofoli filii aut nida frater semai pether
 et ionathani s et pether mortuus est absqz liberis Porro
 ionathan genuit phaleth et ziza qñ fuerunt filii yerameel
 sesan aut non habuit filios s filias et finit egyptu noie
 velat deditqz ei uxorem filiam suam que peperit eñci
 et eñci aut genuit natam et natam genuit zadab. z. adab
 qñ genuit aphial et aphial genuit obed: obed get isen isen
 genuit azariam azarias get elies. elies get elea. Elea get
 sesomon. sesomon get salum. sellum genuit ythaniam. tha
 nas genuit elisum filii aut caleph frater ythanias. yera
 meel moza pater eius. pater pater aut et filii moza pater
 ebron Porro filii ebron chore et raphu et retem et salu
 ma. Saluma aut genuit raam prem retham et ierem
 genuit semai filius semai maon et maon pater bethsur.
 Epha aut quidam caleph peperit ei aliam et nusa et
 eñci Porro azram genuit yezem filii yadav reton et
 walem et yezem et phales et epha et saaph. Quidam ma
 leph peperit maacha. zober et thannia genuit aut sua
 ph pater maduenas sube prem maacha et pater galia
 filia vero caleph sunt adu hii erant filii caleph. Filii
 huius primo genuit ephraim sobal pater tarattham gal
 ma pater bethleem azaph pater bethgabaz fuerunt aut filii
 sobal pater tarattham qm dundebat dundiu regne
 domi. et de cognatione tarattham yethien et aphuta et
 amathai et masrathei. Ex hijs egressi sunt sarauit
 et esther et filii salua pater bethleem iethophan
 acione domus raab et dundiu regimacionis sarai.
 Cognationes quoqz simbae huiusmodi in yabaz canentes
 atqz resonantes et mchabernathis commorantes hii se
 cuncti qui reuerunt de calore parus rectas.

III

Quid vero habuit hos filios qui ei nati sunt m de
 bron primogenitum amram exactiorem yezem
 elade. scdm daniel de abigail carmelide. iterum
 absalon filium maacha filie tholomei regis gessui. Quaz
 tum adoniam filium daggid. Iamut. Saphat. anner. habuit.

et asari. Isti sunt filii naara. Porro filii baala sebeth veza
ar. et asen. Chus autem genuit anob et soba. et cognatos
aral filii arum. Fuit autem vabes medicus pre fratribus
suis et mater eius vocavit nomen illius iabes dicens
quia peperit eum in dolore. **P**rimocavit vabes deum istum
dicens. Si benedicens benedixeris mihi et dilataveris
terminos meos et fuerit manus tua mecum et feceris
me a malicia non opum. Et posuit ei deus quod petiit
et Salaph autem pater suus genuit martham qui fuit
pater estom. Porro estom genuit bartheraph et phuse et thena
preu vrbis nakes. Ibi sunt viri recti filii autem cener. cener
et etsonet et saraya. Porro filii etsonet artham et mo
nat. qui genuit ophia. Saraya autem genuit ioab pater vallis
artificum. Ibi quippe artifices erant. Filii vero Salaph filii
iephone hur et hela et nadem. Filii quoque helam cener
filii quoque vabelel zuph zupha thura et astraniel. Et filii
estom merod et opher et ulon genuit quoque manam
et samai et veza preu estom. Porro cener eius ^{indaga} ^{in eadem}
peperit rader preu vedor et heber preu sorto et genuit
preu zanon. Ibi autem filii ethe filie pata omnes quam
acceperit merod. Et filii merod edante sororis natam preu
testagannu et estagannu qui sunt de martham filii quoque
simileon et ammon et recta filius ammon et alon et
filii veri et hubes et hef benzaed filii sela filii inda her
pater recta et larada pater inarasa et cognatos domus op
vanciu bissum in domo inrameti et qui stare sunt ple
viri quoque mendaci. securus et mcedens qui principes fuerunt
in moab et qui reversi sunt in bethleem. Hec autem sunt
vetera verba. Ibi sunt signi habitantes in plantaribus
et in presepibus apud reges in operibus suis. Coniunctorum
quoque sunt filii symeon namuel et yamin verus zara
sellum filius eius filii maspha amel filius eius et
zaru filius eius. Senei filius eius filii semei xii et
filie vi. Pres eius non habuerunt filios multos et vniuersa
cognatio non poterit adque sinuaz filios ynda habitauerunt

aut in bersabee et in alada et in affazual et in balaa et
in oriason et in tholath et in bitubel horma et in sircelath
et in betimathaboth et in aitha susu et in betberan et
in fadarim hec civitates eorum usque ad regem davis. Vnde
eorum etiam et aen et remmon et thoten et asan civitates
quinque et universi viri eorum per circuitum istarum civitatum
usque ad baal. Hec sunt habitatio eorum secundum quod distribuit moyses
hinc quoque et venuleth et ioza filius amase et vobes et
gven filius isabie et filii sarae filii aziel et helitrenon
et yambes et sicutia et azaya et adiel et ismuerth et
banana. ziza quoque filius repha filii allon filii adina filii
fenu filii sonai isti sunt principes nominati in cognationibus
suis. et in domo assinitatu suorum multiplicati sunt vehe
menter. et profecti sunt ut ingrederentur quidam usque ad
orientem vallis ut quereret pascua omnibus suis et inve
nerunt pascua uberrima et valde bona et etiam latissimam
et quietam et fertilem magna non habitaverunt destituta
hinc ergo viderunt quos super descriptis nominatum in diebus
exercitus regis mada. et praeferunt tabernacula eorum et habi
tatores qui meriti sunt ibi et detulerunt eos usque in primum
diem habitaverunt quod pro eis. qui uberrima ibidem pascua
invenierunt de filiis quoque symeon abierunt in montem
sive via quingenti habentes principes pascuarum et velariam
et raphaam et ovel filios veri et praeferunt reliquias
que evadere non poterant amalethitarum et habitaverunt
ibi pro eis usque ad diem hunc

V **E**li quoque ruben primogeniti israelis. Hic quippe
fuit primogenitus. sed cum violasset thorum patris
sui data sunt primogenita eius filii ioseph
filii israel. et non est reputatus ille in primogenitu. Porro
iudas qui erat fortissimus inter fratres suos. destituta
principes genuerunt. Primogenita autem reputata
sunt ioseph. filii quoque ruben primogeniti israelis. Enoch et
pallu esion et taram filii loel samana filius eius gog
filius eius yamei filius eius misha filius eius reia

filius autem eius baal. filius eius bera. filius eius quem
captivum duxit regem philazar rex assyriorum. et fuit princeps
in tribu ruben fratres autem eius et universa cognatio quae
numerabantur per familias suas habuerunt principes yehiel
et zachariam. porro baal filius achiz. filius fundi. filius ioel
ipse habitavit in arcer usque ad nebo et bethmeon. Contra
orientalem quoque plagam habitavit usque ad montem
herem et flumen euphratem. multam quoque numerum
inventorum possidebat in terra galaad filii vero gad
eregione eorum habitaverunt in terra basan usque ad
setcha ioel in capite et saphan frater yanaad autem et saphan
in basan fratres quoque eorum secundum domos cognationum suarum
michael et morellam et sebe. et yore et yathan et sire et
beber. vij. hii filii abrahe filii huzi yora. filii galaad filii
michael. filii yezei. filii yeddo. filii buz. fratres quoque filii ab
diel. filii gram. princeps domus in familiis suis et habita
verunt in galaad et in basan. et in viculis eius et in castris
suburbaniis arnon usque ad terminos omnes hii numerati
sunt in diebus iorababai regis mada et in diebus vero
boam regis israel filii ruben et gad et dimidia tribuum
manserunt viri bellatores scuta portantes et gladios. et
tendentes arcum et cetera quae ad prelia plurimum milia pre
dentes ad pugnam dimicaverunt contra agarenos
et hurei vero. et napher et nadab prebuerunt ei auxilium
traditi quoque sunt in manus eorum agarem et omnes qui
fuerat cum eis qui dominum invocaverunt dominum prebuerunt
et exonerunt eos eo quod credidissent in eum receperuntque
omnia quae possederunt. camelorum et asinorum et ovium et
asinorum duo milia et animas hominum. et in diebus illis
cum multi costruerunt sunt cum bellum domini habi
taueruntque pro eis usque ad transmigrationem filii quoque
dimidie tribus manserunt possederunt terram a finibus
basan usque ad baal hermon. et sanir et montes hermon.
Iugum quoque iunierum erat. et hii fuerunt principes
domus cognationum eorum spher et yezi et heliel et ezriel.

et ieremia et oboia et nedus viri fortissimi et potentes et no-
minati diuites et famulis suis Reliquerunt autem deum patrem
suum et fornicati sunt per deos populi sic quos abstulit
dominus coram eis Et sicut ait dominus spiritus propheta regis as-
syr et trans-
tulit zuleu et grad. et diuidiam tabernaculi manasse et
adduxit eos in ale. et aboz. et abam. et flumem goza usque

VI **E**li leui gerson caath merari
fili caath amram aaron moyses et marra filii
aaron nadab et abiu eleazar et itamar Eleazar
genuit phinees. phinees genuit abisue. et abisue genuit boeri
boeri genuit ozi. ozi genuit zamum. zamra genuit mea-
ioth. porio merari genuit amai. amaias genuit
archib. archib genuit sadoth. sadoth genuit achimaas. ach-
maas genuit azariam. azarias genuit iohannam. iohanna
genuit azarias. ipse azarias. sacerdos de genere aaron. cum
sacerdos functus est in domo quam edificauit salomon rex
genuit aut azarias. azariam. et azarias genuit archib. archi-
b genuit sadoth. sadoth genuit selu. selum genuit alchaz
alchaz genuit azariam. azarias genuit sarayam. sarayam genuit
nosedech. porio iosedech egressus est quando transfudit dominus
nidam de uero per manus nabuchodonosor regis babilo-
ne filii go leui gerson caath et merari Et hic nota
filios gerson loban et semei filii caath amram et issa-
char. tabron et ozuel filii merari mooli et musi herat
cognationes leui. Gerson loban filius eius. zama filius
eius. ioas filius eius. addo. filius eius. zaza. filius eius. merari. filius
eius. filii caath. ammadab filius eius. chore filius eius.
asua filius eius. helama filius eius. alisaph filius eius.
assur filius eius. alchaz filius eius. uel filius eius. ozias filius
eius. suel filius eius. filii helama asuai. et achimoth. et
helama filii helama sopai filius eius. naath filius
eius. heliab filius eius. veroas filius eius. herama
filius eius. filii sammel. progenitus eius. nafen. et ab-
am filii aut merari mooli filius eius. loban filius eius.

Benai filius eius Ozai et Sama filius eius Aggias filius
 eius Azara filius eius isti sunt quos constituit dauid super
 cantores domus domini ex quo constituta est archa et ministrum
 eant coram tabernaculo testimonium canentes donec edificaret
 salomon domum domini in iherusalem stabant autem ministrum
 non sunt in ministerio hi vero sunt qui assidebant cum
 filiis suis de filiis caath heman cantor filius iobed filius samui-
 el filius helkana filius ierem filius heli filius thou filius suph filius
 helkana filius iuel filius azarie filius zophome filius caath filius
 asaph filius arasaph filius bore filius azaaz filius caath filius ben-
 iai israel et stetit eius asaph qui stabat ad dexteram eius asaf
 filius barachie filius sammua filius michael filius kysie filius mel-
 chie filius achi filius zara filius adna filius eam filius zanna filius
 semei filius geti filius gerson filius leui filius autem merari filius
 eorum ad ministrum etiam sunt isti filii alai filius malochi
 filius asabie filius amasie filius helchi filius tunasia filius bini fi-
 lius somer filius moali filius nusi filius merari filius leui
 fratres quoque eorum benite qui ordinati sunt ministrum
 ministrum tabernaculi domus domini Aaron vero et filii
 eius adolebant incensum super altare holocaustorum et super
 altare thymiamatis et omne opus sanctuariorum et ut prece-
 dit precepit iuxta omnia que precepit moyses dominus dominus
 hi sunt autem filii Aaron eleazar filius eius princeps filius
 eius abysue filius eius boari filius eius otai filius eius zara filius eius
 meraioth filius eius amarias filius eius archiep filius eius sadoth
 filius eius archimach filius eius et hoc habitaculum eorum
 per vias ad arcam confina eorum filiorum sicut aaron iuxta
 cognationes tractatus sunt cum esset otai filius eius et dederunt
 eis hebron in terra iuda et suburbana eius per ar-
 cam et vineas autem vineas et villas caleph filius nephtali
 porro filius aaron dederunt civitates ad effugendum ebron
 et longina et suburbana eius Bethel quoque et thimmo
 cum suburbanis suis et et heson et dore cum suburba-
 nis suis et et bethanias et suburbana eorum
 detribon autem beniamin gabae et suburbana eius et asman

cum suburbanis suis anathoth quoque cum suburbanis
suis Omnes civitates xii cum suburbanis suis per
cognationes suas filijs autem caath residuis de cognatione
sua dederunt ex dimidia tribu manasse in possessione
urbes decem Porro filijs Berson per cognationes suas
de tribu isachar et de tribu aser et de tribu neptalim
et de tribu manasse in basan urbes quatuordecim filijs
autem merari per cognationes suas De tribu ruben et
de tribu gad de tribu zabulon dederunt fortis civita-
tes xii Dederunt quoque filij israhel leuitis civitates et
suburbana eorum Dederunt quoque per sortem ex tribu
filiorum iuda et ex tribu filiorum symeon et ex tri-
bu filiorum beniamin urbes quas vocaverunt
ex nominibus suis et ex hijs qui erant ex cognatione
filiorum caath fuerunt quoque civitates in terminis eorum
de tribu effraim Dederunt eis urbes ad confugium
sychem cum suburbanis suis in monte effraim et
gazer cum suburbanis suis hithanah quoque cum suburbanis
suis Bethotom similiter etiam de tribu daan eberse
gebaz et hejailan et helon cum suburbanis suis et
yechimon in eundem locum Porro ex dimidia tribu
manasse auer et suburbana eius hulaam et suburbana
eius hys vix qui de cognatione caath filiorum reliqui erant
Filij Berson de cognatione tribus manasse Saulon in
basan et suburbana eius asaroth cum suburbanis eius
de tribu isachar cedec et suburbana eius et daberuth cum
suburbanis suis De tribu vero aser matgel cum sub-
urbanis suis et abdon similiter Asath quoque et suburba-
na eius ecol cum suburbanis suis Porro de tribu
neptalim cedec in galilea et suburbana eius Animon
cum suburbanis suis et carathurim et suburbana
eius Filij autem merari residuis de tribu zabulon ie-
mono et suburbana eius et etaboz cum suburbanis suis
Transiendum quoque ex aduerso veracho contra pruentem
jordanis de tribu ruben Boson in solitudine cum suburbanis

sine et vasa anni suburbane sine Cademoris quoque et sub
urbana eius Crapbad cum suburbane sine Rectus de
tribu gad ramoth in galad et suburbana eius et ma
im cum suburbane sine Sz et exbon cum suburbane
sine et verer cum suburbane sine vii

Porro filii ysachar thola et phua et asub et sume
ron. quatuor filii thola et i. raphana et yeriel
et gemay et ypsen et samuel princeps per domos
cognationum suarum De stirpe thola viri fortissimi
numerati sunt in diebus dauid xxii m. de filiis et
vezara de quo nati sunt michael et odadja et quod
et vezia quique omnes principes cum eis per familias
et populos suos attulerunt ad prelium vii fortissimi xxxii
m. mulieres enim habuerunt uxores et filios sicque
eorum per omnes cognationes isachar robustissimi ad
pugnandum lxxviii milia numerati sunt filii be
niamin bale et berthor et adiel tres filii bale esbon et
ezi et oziel et zezmoth et vithaza quique principes fami
liarum ad pugnandum robustissimi Numerus autem
eorum xxii milia et xxxiii Porro filii boothor zamra
et ioab et helzer et helcendat et yamzi et vezmoth
et abija et anathot et alnuatam Omnes hi filii boothor
numerati sunt et principes cognationum per familias
suas ad bella fortissimi lxxm et ii Porro filii vodiel lu
lam filii aut balam yeus et beniamin et aoth et mana
za et iordam et tharsis et thusaar omnes hi filii iuda
et principes cognationum suarum vii fortissimi xxvi et ii ad
prelium procedentes Sepher quoque et affan filii huius et
affia filii aser filii aut neptatim pafiel et gumi et
asfer et sellum S filii kula Porro filius manse
zeael concubinaque eius fuit peperit machu viem
tralaad machu aut accepit uxores sine sine Esbon
et serham et hinc uxorem nomine maacha Venerunt
et fidei filii salphaad Nati quoque sunt salphaat filie
et peperit macha viem machu filium vocatque nomen

eius phares porro nomen frater eius zares et filii eius vlam et
 retem filius aut vlam baldam huius filii galaad filii machi
 filii manasse soror aut eius virum deoem peperit abyezer
 et mola Erant aut filii femda abyru et sarem et lichen iam
 ram filii aut ephraim suthala baret filii eius taata
 filii eius et huius filius sadala et huius filius suthala et huius
 filii heher et rath. Occiderunt autem eos viri gentis magede
 ne quia descenderunt ut invaderent possessiones eorum
 luxu aut effraym per eorum multis diebus et vene
 runt frater eius ut consolarentur eum Ingressus est ad
 uxorem suam que concepit et peperit filium et vocavit nomen
 eius betia eo quod in malis domus eius ortus est filia
 aut eius sunt sara que edificavit bethoron inferiorem et
 superiorem et cenzura Porro filius ratha et veseph et
 thale de quo natus est thaan qui genuit sacerdotem huius
 quoque filius amud genuit elyzania de quo ortus est
 nuni qui habuit filium ioseph Porro autem eorum et ha
 bitatio betel cum filiabus suis et conuentem moram
 ad occidentalem plagam eger et filie eius suthem
 quoque cum filiabus suis dathara cum filiabus suis in
 quoque filios manasse bethan et filius eius thaan et
 filias eius magedo et filias eius dor et filias eius
 In hijs habitaverunt filii ioseph filii israel filii azer yephna
 et yezua et yzui et bera heber et melchiel ipse est pater
 bethsaat heber autem genuit bethsaat et somer et otan
 et suia sororem eorum filii aut elphathi ioseph et thana
 et et vasoph huius filii elphathi Porro filii somer achi
 et roaga et yaba et haran filii aut helem frater eius
 sutha et yemphna et selles et gmal filii sutha sue
 arnaph et arnaphem et snal et bera et zauria et
 bozar et budoz et fama et salura et yethram et bethai
 filii aut heber yephone et phaypha et bara filii aut
 olua auctus et auzel et retha Omnes huius filii azer
 principes cognationum electi atque fortissimi duces duci vnumque
 autem etas eorum que apta esset ad bellum xxvi milia

Beniamin autem genuit Bale primogenitum **viii**
 secundum Asinalem secundum throna tertium nana quartum et
 rapha quintum fueruntque filii Bale adbar
 et gera et abireth et bysud quoque et veraam et arde
 et et gera et sephuphan et huzam hi sunt filii adbar
 princeps cognationum habitantium in galba qui transla
 ti sunt in manathum Tiaman autem et huur et vera ipse
 transtulit eos et genuit oza et aiud porro sathan get
 moab postquam dimisit ysum et bara uxores suas get
 autem de eis uxor sua iobab et reha et moza et mota
 choom uxor quoque et sathan et mara hi sunt filii eius
 principes in familiis suis uenimus uero genuit abireth
 et dphaal porro filii elphaal et misadun et samiaath
 hic edificauit hono et los et filius eius Tura autem et
 samia principes cognationum habitantium in hursan hi singu
 luerunt habitatores geth et allo et sefat et gerimoth et
 zadabia et haroth et heder anichael quoque et nespaha
 et ioatha filia baria et adabia et moallam et ezor
 et heber et uizamath et yerha et iobab filii elpha
 lath et zenu zabdi et helionan et seletia helietath
 et adina et baraza et samuath filii serui nespahan
 et heber et heliel et abdon et xethi et zabdi lyonal
 et seray et heliel et abdon et zethi chanhan et anama
 et valam et anathonia et nephana et phammel et
 filii serath samphan et sithia et ottholia et uersia
 et hithelia et zethi filii uroam hi parauit et
 cognationum principes qui habitauerunt in urim in ga
 baon autem abigabon et nomen uxoris eius mada
 filius quoque eius primogenitus abdon et sur et eis
 et baal et ner et mada et edor quoque et hano et zacher
 et macheloth et machaloth genuit seumaa habi
 taueruntque ex aduso filii suorum in urim cum filiis
 suis her autem et eis et eis et saul porro saul
 genuit ionathai et melchiste et abimadab et ezba
 al filius autem ionathan miphibai et miphibeth

genuit mitcham filium mitcha phitan et melleth et thura
 et aiaz et aiaz genuit yoiada et yoiada genuit al
 moth et asimoth et zamei porro zamei genuit moza
 et moza genuit binaa cui filius filii fuit rapia
 va de quo ortus est helzer qui get azel porro azel
 per filium suum hys nominibus edichan bortho bishia
 el saria abidia amon Omnes hi filii azel filii aut
 azel patris eius hulam penuegentus et hys sedo et
 heliphales tertius fuerunt quod fuit hulam vni magno
 robore terrendos viri et multos habentes filios ac
 nepotes usque ad .c. l. Omnes hi filii beniamin

Universus ergo israel numeratus est et summa
 eorum scripta est in libro regum israel et iuda
 translati sunt in babilonem propter delictum suum
 qui autem habitaverunt primi in urbibus suis et
 in possessionibus israel et sacerdotes et levite et
 nativitatei commixti sunt in urbem de filiis iuda et de
 filiis beniamin et de filiis quoque ephraim et manasse
 et de filiis amud filii samri filii onizai filii boni
 de filiis phares filii iuda et de filiis maza pnygenia
 et filii eius de filiis autem zaza zube et frater eorum
 et .xc. Porro de filiis beniamin salo filius mozolla
 filii odona filii azana et robanaia filius neozas
 et belafilus ozi filii iustiori et mozollam filius
 sapharie filii rahubel filii pedame et frater eorum
 per familias suas .dccc. lvi Omnes hi principes
 cognationum suarum per domos patrum suorum de
 sacerdotibus autem ierada vorarib et vachin aza
 rias quoque filius eliche filii mosollam filii saxon
 filii merahoth filii archib pontifex domus domi
 porro adanias filius ierani filii phasor filii mel
 thia et mazaya filius adiel filii yezia filii mo
 zollam filii mozollamod filii hermer frater quoque
 eorum principes per familias suas mille ducenti
 et vni fortissimi robore ad faciendum opus ministerij

in domo domini de leuitis aut semeya filius asub filij
 esucam filius azebm de filiis merari zuthudaz quoz
 carpentariis et galabaz et mathanna filij micah filij
 sedim filij azaph et obdias filius zemere filij galaad filij
 yothum barachia filius aga filij hechama qui habitant in
 atrijs in clauis in thronis autem sellum et acrib
 et thylmon et acrimon et sic omnes salum princeps usq
 ad id tempus in portis regis ad orientem obsidebant
 per vires suas De filiis leui sellum vero filius chore filij
 abisaph filij chore cum fratribus suis et domo patris sui
 hi sunt thronate super opera ministerii custodes vestibuli
 thabernaculi testimonij et familie eius per vires casuoz
 domi custodietes introitus vires autem filius elazar
 erat dux eorum quoz duo porro zacharias filius mo
 zotham pariter porte tabernaculi testimonij Omnes hi
 electi in officios per portas d. et xii et descripti sunt
 proprie quos constituerunt dauid et samuel in fide sua
 cum ipse qui filios cepit officijs domus domini et in thab
 naculo testimonij viribus suis per quatuor ventos erat
 officijs id est ad orientem et ad occidentem et ad aquilonem
 et ad austrum hi sunt autem eorum in vias morabantur et
 remebant in subactis suis de tempore usq ad tempus hi
 quatuor leuitas creatus est omnis minister ianitorum
 et erant custodietes cedras et thezaurus domo domini per
 givum quoz templi domini morabantur in custodia de
 cum tempus fuisse mane aperuit fores De hiis genere
 erant et super vasa ministerii ad numerum cum inire
 bantur vasa et offerebant de ipsis et qui credita habebant
 utensilia sanctuarij perant summe et vino et oleo et aro
 matibus filij autem sacerdotum vngenta ex aromatibus
 conficiebant et matias leuite primogenito selli
 chore pfectus erat omni que sartagine agebant por
 ro de filiis Caath fratribus eoz super p. d. nes erant
 pfecti ut si novos p singula sabata pparent hi sunt
 principes leui per familias leuitaz qui in extensioz

ita ut die ac nocte iugiter suo munisterio deservirent capi-
ta leviatarum per familias suas principes manserunt in
erim in gabaon aut commorati sunt pater gabaon
yabel et nomen uxoris eius maach filius primogenitus
eius addon et suz et cys et bual et ner et nadab yedoe
quoque et haim et zacharias et maceloth porro ma-
celoth genuit summaa Isa habebat electione suam
in unum cum tribubus suis Tice aut genuit Cys et
Cys genuit saul et saul genuit ionathan et mel-
chise et abinadab et hisdaal filius aut ionathan
mirabaal et miradaal genuit micha porro filii
micha phiton et maled et thara haar aut genuit
vara et vara get alaniath et asanath et zauri et
zauri get moosa moosa genuit baana cum filio
raphana raphana genuit eleza de quo vetus est ezel
porro ezel septem filios habuit hys nominibus ezel
Boaz yshael sana abdia anan hii filii ezel

R Philistini aut pugnabant cum israel fugerunt
et filii israel philisteos et ceciderunt vulnerati
in monte gelboe Tunc appropinquassent philisti
persequentes saul et filios eius petisserunt ionathan
et abinadab et melchise filios saul et agnatum
primum cum saul Invenimus quod cum viri sagittarii et
vulneraverunt iaculis Et dixit saul ad armigerum
suum En aqua et ladnum tuum et inter sit me ne forte
veniat Theardunnas et illudat michi ^{veniat} ~~Rehobit~~ autem
hoc facere armiger eius timore perterritus Accipit igitur
saul ensen et uruit in eum Quod cum vidisset armiger
eius esse mortuum saul aruit et ipse super gladi-
um suum et mortuus est Interijt quoque saul et tres filii
eius et omnis domus illius prope dicitur Quod cum
dissent viri israel qui habitabant in campestribus
querunt et saul et filii eius mortui delevitque
verbes suas et hucusque dispersi sunt Venerunt quoque philisti-
ni et habitaverunt ibi Die igitur altero detrahentes

philistinum spolia armorum invenerunt saul et filios eius iacentes in monte gelboe. Cumque spoliassent eum et amputassent caput. Armes quoque in idas. ut miserunt in eam suam et circumferretur. et ostenderetur ydolorum templis et populo. Anna autem eius transerant in pthano dei sui et affixerunt in templo dagon caput eius. Hoc cum audisset viri pabes galad omnia scilicet que philistinum fecerunt super israel saul. Consurrexerunt singuli viros fortium et tulerunt cadavera saul et filiorum eius. attulerunt quoque ea in pabes. et sepelierunt ossa eorum subter quercum que erat in pabes. et ieiunaverunt vii diebus mortuus ergo est saul propter iniquitates suas. eo quod perazicato sit mandatum domini quod preceperat. et non custodierat illud. Et cum insuper philistinum consulerent ut peremerent in domo propter quod interfecerat eum et transtulit regnum eius ad david filium isai. 27.

xi

Congregatus est igitur omnis israel ad david in hebron dicens Os tuum sumus et caro tua heri quoque et adiuvastis. cum adhuc regnaret saul super israel tu eras qui educebas et reducebas israel. tibi enim dixit dominus deus tuus tu pasces populum populum in eum israel. et tu eris princeps super eum. Veniunt ergo omnes omnes maiores natii israel ad regem in hebron et iuravit david fides cum eis coram domino. Dixerunt quoque eum regem super israel iuxta sermonem domini que locutus est in manu samuëlis. Abiit quoque david et omnis israel in iherusalem. hec est civitas ubi erant iebuzei habitatores terre. Dixerunt quoque qui habitabant iebus ad david Non ingredieris hic. Porro david cepit artem sion que est civitas david. Dixit quoque omnis qui pervenerit iebuzem in iherusalem princeps et dux. Ascendit ergo primus yoab filius sae me et factus est princeps. habitavit autem david in arce et idcirco appellata est civitas david. Edificavit quoque urbem in circuitu a iherusalem usque ad murum. Paucis autem autem reliquam partem urbis extruxit. proficiebatque

dauid vadens et crescens et dñs exercituum erat cum eo.
 hi principes virorum fortium dauid qui inuenerunt ut fieret
 rex super omnes israel iuxta verbum domini quod locu-
 tus est ad israel et iste in nuero robustorum dauid iossa-
 an filius achisur princeps inter xxx iste tenuit ha-
 stam suam super tot milieratos viri viri et pueri et
 azar filius patris eius adhaerens qui erat inter tres
 potentes iste fuit cum dauid in apud dñm quoniam philistinim
 congregati sunt ad locum illum in bellum et erat ager
 viridinis illius ordo iherosolymis fugeruntque philisti-
 ni a facie philistinorum hic stetit in medio agri et defendit eum:
 tunc quia percussit philistinos dedit dñs salutem magnam
 populo suo descendunt autem tres de triginta principibus
 ad petram in qua erat dauid ad spectum earum odollam quoniam
 philistinim fuerant castrametati in valle in valle raphayim
 Porro dauid erat in presidio et statio philistinorum in beth-
 leem desiderant igitur dauid aquam et signis dederunt
 michi aquam de cisterna bethleem quae est in porta Tres
 ergo isti per media castra philistinorum perrexerunt et han-
 serunt aquas de cisterna bethleem quae erat in porta et
 attulerunt ad dauid ut biberet. Cum autem biberet
 vidit illam domum dicens Absit ut in conspectu dñi
 dei mei hoc faciam et sanguine virorum istorum bibam
 quia in periculo animarum suarum attulerunt michi
 aquam. Obiit causa noluit bibe nec fecerunt
 tres viri robustissimi abisai quoque et ioab ipse erat
 princeps eorum et ipse tenuit hastam suam totumque milie-
 ratos et ipse erat inter tres nominatissimos inter tres
 sed dñs militans et princeps eorum. Permittuntque usque ad
 tres primos non puerunt. Amasai filius iohane viri
 robustissimus qui multa opera petrauerat. Detrahit
 ipse percussit duos azel moab et ipse descendit et interfectus
 fecit in media cisterna tempore ieiunij et ipse percussit
 virum egyptium cuius scabra erat quinq; tubis et habebat
 lanceam ut hauctorum texentem descendit igitur ad eum

cum pugna et rapuit hyscann quā tenebat manu et inter
 fecit cum hyscā sua hoc fecit beniamin filius ioiade quicquid
 inter tres robustos nominatissimus et inter xxx primos de
 tam usque ad tres non pervenerat posuit autem hyscā ad ani
 culum suum dorso fortissimi viri in exercitu et domus hyscā
 hel se iob et eleazan filius filius parvi eius de betulim
 semoth archites helles pualentes suas filius hactes the
 aures adiezer arphatomites pbotien fortiter israh archites
 manan nethophantes helles filius domai methophantes
 helles filius redan de gabaa filium beniamin baraiia
 phatomites viri detestantur gadas archites arabites israh
 moth barianites heliaba salobentes alom verientes do
 natam filius pualis archites Achiam filius archites
 thes elphal filius vrapet murchantes alia phelentes
 asrah carnulites nozay filius azbi iohel si nathan tamar
 filius agari seles ammonites neothan berotates aringer
 iob filius sarvie suas yerehe gauri gerkus azus ethens
 zedab filius hohay adina filius segar zubentes princeps in
 bentate et cum eo xxx. domai filius marai et josaphat
 maraimites Ozias astarothites sonna et vider filii domai
 arantes hiedel filius zamri et yega se eius tholantes
 heliel maraimites yeubal et yozal filii elnael ierthina
 in exilites helus et dadas et rapier de iuxaona

N V quoque venerunt ad dandum in syceles cum fugerant
 paul filius aie qui erant fortissimi et ceteri pui
 tores tentantes arcum et utraque manu fundis
 saxa iacentes dirigentesque sagittas de fratribus suis ex
 tribu beniamin princeps aliezer et yob filii amas da
 iadus et elia et pualis filii asinota et baranota et ieru
 anathotes samayas quap gabarites fortissimus inter
 ruginta et super xxx perentias et nezia et iohannan
 et zedab gademites eluzai et perimut et alia
 et samia et zaphia archites helles et iezia archites
 hel et iohazer et iezia de caem idolum quap filia
 filii yeream de gedor se et agadi transfugerat ad dandum

cum lateret in deserto viri fortissimi et pugnatores optimi tene-
tes clipeum et hastam facies eorum. qui facies leoni et ve-
lociores quam capree in montibus hezer principes / oddias sed
helias terans / masmana quartus / venias quintus / herai
sextus / heliel vii^{us} / iohannes octavus / Ezechias nonus / vere-
nias decimus / barana xi^{us} / **H**ij de filiis gaad principes eo-
ritans nomisunt centum militibus preerat et maximus
mille **P**sci sunt qui transierunt iordanem mense primo
cum in vndare osuerunt super ripas suas et omnes fugerunt
qui morabantur multitudine ad orientalem plagam et
ad occidentalem venerunt aut & de beniamin et de iuda
ad presidium in quo morabatur dauid **E**gressusque est dauid
et dixit eis & ait **S**i pacifice venistis ad me ut auxiliu-
mini michi cor meum iuratur vobis **S**i autem insidiat
michi praedicti patris mei cum ego iniquitatem non fa-
ceam in manu mea videat deus patrum vestrorum et iudicet
Epus vero nudum abijt principem inter xxx et ait **T**ui
sumus o dauidicum filii ysaie / pax pax tibi et pax ad
interius tuis **T**e enim adiuvat deus deus tuus **S**iste
pro eo cor dauid et constanter principes turme **P**orro
de manasse transfugerunt ad dauid quando venisset
cum philistinim ut aduersum saul pugnaret et non dimisit
ei eis quia in toto consilio reuerterunt enim principes
philistinorum dixerunt pro isto capitis nri reuertet
ad dominum suum saul **Q**uando igitur in synectem reuersus
est transfugerunt ad eum de manasse ediras et so-
labad / mihel / mihel / mihel et naas et iorabab et helia
et salati principes militum in manasse **H**ij pervenerunt
auxilium dauid aduersum latrunculos **O**mnes enim
erant viri fortissimi et facti sunt pilares in exercitu
Et per singulos dies veniebant ad dauid ad au-
xilium et ipse dominus fieret grandis numerus qui
exercitus dei **P**sci quoque et numerus principum exer-
citus qui venerunt ad dauid cum esset in hebron
ut transferrent regnum saul ad eum iuxta verbum dei

Filiis uero portantes clipeum et hastam sex milia dedit
expediti ad prelium de filiis simon uero fortissimorum
ad pugnandum sex milia centum de filiis beniamin
milie de iuda quoque principes de stirpe aaron et nu-
co tria milia de gad et puer egregie indolis et
domus patris eius principes xxii milia de filiis autem
beniamin fratris saul tria milia magna enim pe-
corum adque sequebatur domum saul pater de filiis
ephrayim xx milia dedit fortissimi uiri robore nouiti
in cognationibus suis ex milia parte tribus manasse
xviii milia singuli per nomina sua uenerunt ut con-
stituerent regem dauid de filiis quoque isachar uiri
eruditi qui honorant singula tempora ad sapiendum
quod facere deberet israel principes et omnes autem reliqua
tribus eorum consilia sequebantur Porro de zabulon qui
concediebant ad prelium et stabant in acie instructi
armis bellicis milia uenerunt in auxilium homini
roza et duplia de neptalim principes milia et cum eis
instructi clipeo et hasta xxxviii milia de sagan
pater ad prelium xxxviii milia et de aser concedentes ad pu-
gnam et in acie portantes et cum eis trans iordanem
aut de filiis ruben et gad et dimidia parte tribus
manasse instructi armis bellicis Ex milia omnes
isti uiri bellatores et expediti ad pugnandum cum
corde pfecto uenerunt in hebron et constituerunt regem
dauid super unumquemque israel Et omnes reliquie
ex israel uno corde erant ut rex fieret dauid super
israel unumquemque Fueruntque ibi apud dauid tribus
dies comedentes et bibentes parauerunt enim eis
fides eorum Et et qui iuxta erant et usque ad isa-
char et zabulon et neptalim afferebant panes maxi-
mos et camelis et uuluis et bobus ad vestendum
fazinas palatas uiam passantium unum oleum bonos
azietes ad omnes copiam Dauid enim quippe erat in iuda
fuit autem quoniam dauid cum tribubus

rm

et centurionibus et universis principibus et ait ad universum regnum filiorum israel Si placet vobis et ad domino deo vobis egredietur sumo quem loquor mittamus ad fratres nostros reliquos in universas regiones israel et ad sacerdotes et ad levitas qui habitant in suburbanis urbium ut congregentur ad nos et reducamus archam dei nostri ad nos Non enim requisivimus eam in diebus suis Et vidit universa multitudo ut ita fieret placuerunt enim sumo omni populo Congregavit quoque david civitatem israhel a sudor egypti usque ad montem ephraim ut adduceret archam dei de carthaginam Et ascendit david et omnes viri israhel ad ephraim carthaginem qui est in iudaia ut afficeret inde archam domini dei sedentes super arcam ibi invocatum est nomen eius Imposuerunt quoque archam dei super planstrum novum et domo ammaab oza autem et fratres eius minabant planstrum percutiens et universi israel andebant coram domino omni puerum in cantibus et tympanis et psalteriis et tympanis et organis et tubis Cum autem venissent ad arcam cecidit tetendit oza manum suam ut sustentaret archam ibi quoque laesum est paululum intermanens eam **P**raevius est itaque dicit contra oza et permissit enim eo quod tetendit archam dei et mortuus est ibi coram domino Constituitur quoque ibi david eo quod dimisisset dominus oza vocavit quoque locum illum dicens oza vespas in partem suam et tenuit dominus tunc tunc dicens Quod possum introducere archam domini Et ob hanc causam non eam adduxit ad se hoc est in civitate david et quod dicitur in domum obediun gethei mansit quoque archa dei in domo obediun gethei tribus iudas et benedixit dominus domui eius et omnibus que habebat

Misit quoque peram rex huius Bebat milites ad david et ligna cedrina et artifices parietum figurarumque ut edificaret ei domum Cognovit quoque david quod confirmasset eum dominus

xiii

regem

in regni sui super israel et subleuatum posset regnum suum super populum
eius israel. Accepit dauid alias uxores in iherusalem genuitque
filios ac filias et hec nomina eorum qui nati sunt ei in iherusalem
Beniamin et sodab. nathan et salomon. rebeccam et elyzur et
bela et heliphaia. uxor quoniam et napheth et iaphie et ely
zama et balada et heliphaia. Audientes autem philistinim co
punctus esset dauid in regem super universum israel. Ascenderunt
omnes ut quarent eum. Et cum audisset dauid egressus
est obviam eis. Porro philistinim remeantes dispersi sunt in val
le raphaia. Consultumque dauid dominum dicens. Si ascendam ad
philisteos et si trades eos in manum meam. Dixitque ei dominus. Asc
de et tradam eos in manum tuam. Cumque illi ascenderent in
baalperazim. Percussit eos ibi dauid et dixit. Dimisit deus mi
incedere meos per manum meam. sicut dividuntur aquae. et
idcirco vocatum est nomen loci illius baalperazim. Dereliquerunt
que ibi deos suos. quos dauid iussit exuri. Alia autem vice phi
listinim irruerunt et dispersi sunt in valle. Consultumque dauid
dominum dicens. Et dixit ei dominus. Non ascendes post eos. Cre
de ad eis et impetres illos gradibus pedum tuorum. Cumque au
dierit gradibus pedum tuorum in castris pedum tuorum egredieris
ad bellum. Egressus est enim deus ante te ut percutiat castra
philistinim. fecit ergo dauid sicut preceperat ei dominus et percussit
castra philistinim de gabion usque gazera dimulgatum
que est nomen dauid in universis regionibus. et domino
dedit parorem eius super omnes gentes. rv

Fuit quoque dominus sibi in iherusalem dauid. et edificavit
locum archae dei. tetenditque tabernaculum suum. Tunc
dixit dauid. Nihilum est ut aquoniam portetur
archa dei nisi a levitis quos elegit dominus ad portandum
eam et ad ministrandum sibi usque in eternum. Congregavit
que universum israel in iherusalem ut afferrent archam dei in lo
cum suum quem paravit ei. nec non et filios aaron et le
vitas. De filiis caath princeps fuit et fratres eius.
Cxx de filiis nuzari. asaya princeps et fratres eius cxx.
De filiis hebron helion princeps et fratres eius centum viginti.

De filiis elizaphan semcias princeps et fratres eius et de filiis
 hebron helion princeps et fratres eius sex de filiis oziel amma-
 dab princeps et fratres eius et in vocavit aut daniel sacerdos et ab-
 atque sacerdotes et leuitas. **De** azaya voel semciam heliel
 et ammadab et dixit ad eos. Vos qui estis principes famularum
 leuitarum. sanctificamini cum fratribus vestris et appropinquate
 domui dei israel ad locum qui dicitur. ne ut a principio quia
 non eratis priores. percussit nos dominus. sic et nunc fiat iudicium
 quod vobis agendum est. sanctificati sunt ergo sacerdotes et leuite
 et portarent archam domui dei israel. **Et** tulit filii tem-
 ple archam dei sicut preceperat moyses iuxta verbum domini
 humeris suis in vectibus. **Dixit** quoque david principibus leuitarum
ut constituerent de fratribus suis cantores in organis.
 musicis. ualibus. et tympanis. et cymbalis. ut resonaret
 in ecclesiis sonitus leticie. **Constituerunt** quoque leuite heman
 filium voel de fratribus eius azaph filium barachie. **De** filiis
 vero ieremi fratribus eorum etiam filium thasie. et cum eis
 fratres eorum secundum ordinem zacharum et beri et vazielet semi-
 ramoth et yahel et haues et heliab et baraiam et ma-
 asiam et mathaniam et heliphai et matenias et obe-
 dedon et yehiel ianitores. **Porro** cantores heliam asaph
 et etiam in cymbalis cunctis conatantes zacharias
 aut et oziel et semiramoth et ramoth et hani et ely-
 ab et maasias et baanis in ualibus archa cantabant.
Porro mathanias et heliphai et matenias et obedon
 et yohiel et azai in tympanis pro organa cantabant. **Et**
 non. **Conueniunt** autem principes leuitarum. **prophetie** spiritu
 perat ad prænendam melodiam. **erat** quippe vultu sapi-
 ens et barachias et heliam ianitores azaph **porro**
 sedem et yosaphat et nathan et amasa et zach-
 arie et baianas et helazer sacerdotes stangebant sub
 coram archa domini. et obedon et achinnas erant
 ianitores archæ. **igitur** david et omnes maiores nam
 israel et tribum veniunt ad portandum archam secun-
 dum domum de domo obedon cum leticia. **cumque** and

deus leuitas qui portabant arcam fidei domini. pinnolatus
 vii. thauri et septem arietes. Porro dauid erat indutus so-
 la byssina et vniuersi leuite qui portabant arcam fidei
 cantoresque et choroque principes pinnolati inter cantores
 dauid erat indutus erat ephod lino. Vniuersi quoque israel
 deducebant arcam fidei domini in iubilis et sonitibus
 tunc et tubis et cymbalis et nablis et cytharis organisque
 cunctisque. Venisset autem arca fidei domini usque ad iherusalem
 dauid. Michol filia saul prospiciens per fenestram vidit
 regem dauid saltantem acies ludentem. Desperitque eu-
 mulieremque quo arcam dei. in corde suo. vi
A et constituerunt eam in medio tabernaculi quod
 tectum erat et dauid. et obsecravit holocausta et
 pacifica coram domino. Cunctique complerent dauid. offerens
 holocausta et pacifica. Benedixit quoque populum in nomine domini.
 et dimisit vniuersis per singulos. a viro usque ad mulierem
 totam panis vici. et propter aspe. carnis subale. et fri-
 xam oleo simillam. Constituit quoque coram arca domini. de
 leuitis qui ministrarent. et recorderent operum eius
 et glorificarent atque laudarent dominum deum israel. Asaph
 princeps. et secundum eius zachariam. Porro yachiel. et semira-
 mota et yehiel. et matthaniam et gedas. et banaias
 et obedem. et yehiel super organa psalterij. et lyras.
 Vniuersi autem ut cymbalis psalleret. banaias vero et azi-
 el sacerdotes coram arca fidei domini canere tuba
 iuxta. In illo die fecit dauid principem. ad confitendum
 domino. Asaph et fratres eius. Confitemini domino et nro-
 tate nomine eius. Vocas facite in psalmis adinventiones ad
 cantate ei et psallite ei. et narrate omnia mirabilia
 eius. Laudate nomen sanctum eius. letetur cor quoniam
 dominum. Querite dominum et virtutes eius. querite facies eius
 semper. Recordamini mirabilium eius que fecit signorum
 vestris. et iudiciorum eius. et veni israel semini
 eius. filij iacob electi eius. prope dominus deus noster. memini
 terra iudicia eius. Recordamini in scriptis pacti eius.

Sermonis quem precepit in mille generationes que pepi-
 tit cum abrahā et iuramenti illius cum ysaac Et con-
 fecit illud iacob in preceptum et israel in pactum sem-
 pitem dicens **Tibi** dabo terram canaan finitima
 hereditatis vre **Cum** essent pauci nudi pmi et colome
 transierunt de gente in gentem et de regno ad plem al-
 terum non dimisit quemquam calumpniari eos sed ince-
 pit pro eis reges **Nolite** tangere christos meos et in-
 prophetas meos nolite malignari **Cantate** domino omnes
 terra annunciate de die in diem salutem eius **Narrate**
 gentibus gloriam eius in noctis pps mirabilia eius
Qui magnus dominus et laudabilis nimis et hor-
 ribilis super omnes deos **Omnes** enim dni pps pps
 dñs aut celos fecit **Confesso** et magnificencia totam
 glo et fortitudo et gaudium in loco eius **Afferte** domino
 familie pps afferte domino gloriam et imperium **Date**
 gloriam nomini eius **tenete** signum et sacrificium et venite
 in conspectu eius et adorare dñm in decore sancto **Com-**
 moneatur a facie illius omnis terra **ppe** enim fundavit
 terram in mobilem letentur celi et exultet terra et dicat
 in nationibus dñs regnavit **Tonet** mare et plenitudo
 eius exultent aqua et omnia que in eis sunt **Amis** lau-
 dabunt ligna silvas coram domino quia venit iudicare ter-
 ram **Confitemini** domino quoniam bonus quoniam in seculum imperator
 dia eius et dicite **Salva** nos deus salvator nr et con-
 tra nos et erue nos de gentibus ut confitemini nomini
 sancto tuo et exultemus in caminibus tuis **Benedic**
 domus deus israel ab eterno usque in eternum et dicat
 omnis populus amen et vniuersum **De** reliquit itaque
 ibi coram azra fideus dñi asaph et fides eius ut misceret in
 conspectu azre **ppe** singulos dies et vices suas porro ob-
 edom et fides eius **seru** et obediens filium ydithim et
 oza constituit ianitores **Ad** dñm aut sacerdotes et fides eius
 sacerdotes coram thabernaculo dñi in exatso quod erat in ga-
 baon ut offerrent holocausta dñi super altare holocaustorum

inquit mane et vespere iuxta omnia que scripta sunt in lege
domini quoniam precepit israel. Et postquam enim emman et vidit et iungit
electos vniuersosque vocabulo suo ad confitendum domino. quoniam
interim misericordia. Emman quorum et vidit. canentes tuba
et quaticentes tympana et omnia instrumentorum organa ad canen-
dum domino. filios autem vidit. statim effertur. Hic est autem
omnis populus in domibus suis. et dauid benedixit et dominum sicut
ut

vi

Quoniam autem habebat dauid in domo sua
dixit ad nathan prophetam. Ecce ego habito in domo
cedrina. Cedrina autem sedens domum suspellens est.
Et ait nathan ad dauid. Omnia que in corde tuo sunt fac domus
domini. Et factum est nocte illa factus est sonus domini ad nathan.
Dicens. Vade et loquere dauid suo meo. Non edificabis tu
mihi domum ad habitandum. Neque enim mansi in domo
ex eo tempore quo eduxi israel de egipto. Et super ad hunc
dies semper mitans totum thronum et in tentoria
manens cum omni israel. quibus preceperam ut pascunt populum
meum et duxi. quare non edificasti mihi domum cedrinam? Hic ait
autem sic loquens ad suum meum dauid. Hec dicit dominus exercituum
Ego tui te cum in prastis sequens gregem ut esset dux
populi mei israel. et finem tuum quocumque precessi et interfeci.
Dices iunioros tuos coram me. Et tibi non grande
quod vniuersi magnates qui cedrauerunt inter te et dedit locum
meo israel. Plantabitur et habitabit in eo et ultra non conu-
nabitur. Nec filii iniquitatis attulerunt eos sicut a principio ex
dicens quibus dedit iunioros populo meo israel et similibus. des
nidos tuos. Quia tu ego qui edificatum sit tibi domus domini
Cumque impleris dies tuos ut iudas ad pres tuos iudicia
de semine tuo post te quod erit de filiis tuis et stabilius regnum
eius tunc edificabit mihi domum et firmabo solium eius super
in eternum. Ego ero ei in patrem et pater eius in michi in patrem. et
misericordiam meam non auferam ab eo sicut auferi ab eo
qui ante te fuit et stabilius enim in domo mea et in regno tuo
usque in sempiternum. Et nomen eius erit firmissimum in eternum.

nunquid locutus
sum saltem vni
dauid israel

juxta omnia verba hec iuxta universam visionem quam sic locutus
 est Nathan David cumque venisset rex ad et statim coram domino
 dixit Domine ego sum domus domus et que domus mea est per
 stans michi filiis et parum visum est in conspectu tuo idcirco
 locutus es super domum suam tuam et in futurum et fecisti me sicut
 tabernaculum super omnes domos domine deus meus. Quid vult
 addere per David cum ita glorificaverit suam tuam et congruat
 dicit enim per famulum suum iuxta cor tuum fecisti omnes magnas
 et miras hanc et nota est voluntas vestra magna. Dicit non est
 similis tui et non est alius deus aliter te ex omni quos nominamus
 omnibus nostris. Dicit enim est alius deus per quem tuus ipse gens una
 in terra ad quam pergit deus ut liberaret et faceret populum suum
 et magnitudinem suam atque terroris deorum luceret a facie
 eius. Quia de egypto liberavit et posuit populum israel tuum in populum
 usque in eternum et tu domine factus es deus eius. Hunc igitur dicit
 finis que locutus es famulo tuo et super domum eius confirmetur
 in perpetuum et fac sicut locutus es. Per maneatque et magni
 totius nominis tui usque in sempiternum et dicatur. Dominus exercituum
 deus israel et deus david suum eius per omnes tempora coram eo. Tu enim deus
 deus meus revelasti auriculum suum tuum ut edificares ei domum
 et idcirco invenit pauper tuus sponsum ut oriet totum te. Hinc ergo
 domine tu es deus et locutus es ad suum suum tanta bene
 ficia et concessisti deus domum suam tuam ut sit semper coram te
 et cum domine benedicite benedicta erit in perpetuum.

xviii

Actum est autem ut percuteret david philistinim et humili
 liaret eos et tolleret gessum et famam eius de manu
 philistinim. Percuteretque eos moribus et fieret maiore suum
 david. Et eo tempore percussit eum david ad adazer regem saba
 regionis emath quando preerat ut dilataret imperium
 suum usque ad flumen eufratem. Cepit ergo david mille
 quadraginta equos et vii milia equitum ac xxv milia
 peditem suorum et omnes equos curruum exceptis
 centum quadraginta quas reliquit sibi. Imperavit autem
 et super damascenum ut auxilium preberet ad adazer regem saba
 damascenus

Et et hinc prout dicitur xx milia pueri et posuit militem
 dimisso ut per aquas finem sibi et operet munera ad iuvie
~~prout~~ p. eu dicitur in iunctis ad que preerat Enit qd
 pueras aureas quas habuerunt fin addezer et attulit
 eas in urbe mero et de dicitur et cum videret addezer
 eas plenum de quo facit salomo mare euenit et totum
 nas et vasa ^{enea} aurea et cum audisset thori rex emat
 prout dicitur dicitur omnes exercitu addezer regis goba
 misit ad iuvam filium suum ad regem dicitur et postulavit
 ad eo pater et congratularet ei eo qd expugnasset
 et prout dicitur addezer adversarius quippe erat thori rex
 addezer s. et omnia vasa aurea et argentea et euea
 constant dicitur rex dno et argentea et aurea quod tulerat
 rex ex vniuersis gentibus cum de iudicia et moribus et fi
 lio ammon. qm de philistinis et amaleitis abussu vob
 filius sarnie prout dicitur domi in valle salinae rex milia
 et constant in domi presidium ut finet iudicia dicitur
 Saluavit qd dicitur in iunctis dicitur ad que preerat Regit
 eo dicitur super vniuersum israel et faceret iudicia et iura
 tias iuncto p. lo suo Porro iob filius sarnie erat sup ex
 exercitum et obsidebat aynd a comitibus dicitur m
 filius artitob et artimelech filius abnatis sacerdos
 et supra scriba huiusmodi et quoque filius vobis super i
 legiones ceteri et prelati Porro filii dicitur primi ad
 dicitur autem in iunctis regis

Aut moreretur naas rex filiorum ammon et regit
 filius eius pro eodixit qd dicitur facias iudicia
 cordiam ann hannon filio naas prout dicitur em pr eius
 iudicia iudicia michi Misit qd dicitur ad conyduum
 enim super morte p. s. fin dicitur tu premittit in tras
 filiorum ammon et consolarentur hannon dicitur dicitur
 qd p. p. filios ammon ad hannon Tu forsitan pu
 tas qd dicitur hannon causa in premittit in iudicia qui con
 solarentur te Nec ammon ad iudicia quia ut explorent et

X caput et barbam

investigent et struuntur fam tuam venerunt ad te serui
 eius. **S**ignificavit hemon pueros dauid. detrahunt et rasi et po-
 dit timentas eorum et natibz eoz vsq ad pedes et dimisit eos
 Qui cum abissent et her mandauit. dauid misit iheron
 eoz. grande in em otimeli am sustinuerant. et precepit ut
 nudaret inierat. donec crescet barba eorum et capilli et
 tunc reuertentur. **V**identes aut filii ammon q inuici-
 am fecisset dauid itam hemon qm reliquis pue. miserat
 mille talenta argenti. ut conducerent sibi de mezopotamia
 et syria maada et de saba taurus et equos. **C**onduxerunt
 q xxxii milia taurum et rectem maada nam pto eoz
 Qui cum venissent castrametati sunt e regione medaba
 filii ergo ammon congregati sunt de urbibus suis et
 venerunt ad bellum. **Q**uam audisset dauid misit ioab
 et omnes exercitum virorum fortis. **E**gressi q sunt filii
 ammon. **D**ixerunt nam iuxta portam timentas he-
 res aut qui ad auxilium eorum venerant sepe ratum ma-
 gno fecerunt. **I**ntelligens bellum exaduerso et py-
 terum contra se fieri. **E**legit viros fortissimos de
 israel et prexit con sizzum. **R**eliquam autem ptem de
 suo manu abisai frs sui. **E**t prexerunt con filios
 ammon. **D**ixit q. Si viderit me sizzum auxilio man-
 cas. **S**i aut superauerint te filii ammon. **T**erco tibi in pssu
 Confutave et agamnis viris. **P**ro pto et pro vobis
 de illis aut quod in conspectu suo domine faciet. **P**er-
 aut ioab et pto qui cu eo erant con sizzum ad prexerunt
 fugerunt eos. **T**erco filii ammon videntes q fugisset sizzum
 q fugerunt abisai frs sui. **E**t misit sunt cum
 tate reuersus re ioab in iher. **V**idens aut sizzum q reuersus
 coram ipse misit nuncios. et adduxit sizzum qui erat eis
 flumie. **R**ephac aut princeps milicie adadgererat dux
 eoz. **Q**uam minacatu esset dauid. **C**ongregavit viri
 sui israel et transiit iordanem. **P**erit q micos et dux
 exaduerso acem illis con pntuentionis. **F**ugit aut sizzum

X aminezo

E Actum ē aut post annū circūmūm **xx**
quo solent reges ad bella procedere Confraxant
ioab exercitū et robur militū et vastānt terrā **instinct**

Quasi surrexit autem sathan contra israel et mi-
tavit david ut mitteret israel dicit qd david
ad ioab et ad principes p[ro]p[ri]os et et n[um]eritate
israel abezsabee usq[ue] deam et assigne p[ro]p[ri]os m[un]er[um]
ut sciam. Misit qd ioab ad angeli d[omi]ni p[ro]p[ri]os suos
tentorium qm sunt. Nonne domine mi rex sim mi d[omi]ni
sunt quare hoc querit d[omi]ni me qd in p[ro]p[ri]os rep[re]sentat

X et centum milia

x familie

Sz sermo regis proualuit magis. Egressus qz ē iacob et arripuit uni-
uersum israhel et reuersus ē in iherusalem. Dedit qz dñs mñm eorum
quos arripuerat et inuenta ē omnis israhel. nulle mulieru uirum
foras. Edentia gladiū. Deinde autē. ccc lxx an beluorum
Nem sem et beniamin non numerant. wq nūqz exequit
regis imperiū. Dissoluit autē dñs qz missum erat et pñssit ist.
Dixit qz dand ad dñm tpeam mñis ut hoc facim. Obsecro an
fer impietate smi tm qz nūpient egi. Et locutus ē dñs ad
grad ~~videtur~~ dñs. Vade et loquere ad dñm et dic ei hec
Dicit dñs tui tibi opatione dñi vni qd volueris elige ut fa-
nam tibi. Cum qz venisset grad ad dñm. Dixit ei. hec dñs
Dñs. Elige quod volueris. aut tribus annis pestilentia
aut tribus mensibz fugere hostes tuos et gladiū eoz non
posse euadere. aut tribus diebus gladiū dñi et morte
versari in fia. et angelum dñm interstet in vniuersis
vrbibus isrl. Nūc qd vide quid rñdeam ei qui misit me
Et dixit dñs ad grad. exomi pte angustie me pñgunt
Sz inclius michi ēt ut mādām in manu dñi. qz multe
sūt miserationes eius. qm in manus hominū isrl qd dñs
pestilentiam in israhel et ceciderunt de israhel lxx an viros
Anit qz angelus dñi gladiū in iherusalem ut pñteret eam. Cumqz
pñteretur. Vidit dñs et misertus ē super magnitudinē
iniquitatis et impanit angelo qui pñterat. Sufficit ier cesset
maius tua. Porro angelus angelus dñi stabat ihera-
salem. Quam pñteret. Elenans qz dñs oculos suos
vidit angelum dñm stantem inter celum et terram.
Et evaginatu gladiū in manu eius et versum tñm israhel
et ceciderunt tam ipse qm maiores nati versati omnes
pñter. mñram. Dixit qz dñs ad dñm. Nonne ego sum q
misi ut mñneret pñs. Ego sum qui pñm. ego qui
iniquē egi. Ego qui malum feci. Ite qd dñs
miserit. Domine dñs meus. veritatur obsecro manū
tua ad me et in dñm pñs mei. pñs aut tñs nō
pñteratur. Angelus autē dñm pñpū grad ut diceret

dauid vt descenderet extrinsecus altare domus deo in area
horuan reuerxi. Ascendit igitur dauid iuxta suum quod
que ei locuta fuerat ex suadente domini porro horuan cum
eum suspexisset et vidisset angelum quatuorque filii eius cum
eo absconderunt se. Nam eo ipse tenebat in area triticum. Igitur
cum veniret dauid ad horuan. Conspexit eum horuan et
prostratus ei obuia de area et adoravit eum ymnis in laus. Dixit
que ei dauid. Da michi solum area tue vt desicem in ea altare
domus ita vt quantum valet argentum amplas et resset plu-
ra auro. Dixit autem horuan ad dauid. Tolle et faciat
domus meus rex quodcumque ei placuerit. Et et bonos in holocaustum
suum et tribulas in ligna et tunicam in sacrificium. Quia
libens prodeo. Dixitque ei dauid rex. Nequaquam ita fiet sed
argentum dabo quantum valet neque enim tibi auferre debui
et sic offerre domus holocausta. Respondit. Edixit ergo dauid
horuan pro ideo sicut auri instissimum ponderaret edificare sa centos
tante ibi altare domus. Obtulit holocausta et pacifica
et invocant nomen domini et eximunt eum in ignem
de celo super altare holocausta. Precepitque dominus angelo et con-
tinebat gradum in vagina. Protinus ergo dauid videns quod
extendisset eum dominus in area horuan reuerxi et moluit
ibi victimas. Thidernaturalium autem domini quod fecerat
mones in deserto et altare holocaustorum ea tempestate
erat in deserto garron et non prevaluit dauid ire ad alta-
re vt ibi obsecraret dominum. Nihilominus timore enim erat perterritus
videns aspectum angelus domini.

xxii

Dixitque dauid. Hec est domus dei et hoc altare
holocaustum in israel. Et precepit ut congre-
garentur omnes proseli de fra israel. Et con-
stituit ex eis patriarchas ad cedentes lapides et petiendos
vt edificaret domus domini. feruntque plurimum ad clauos
iannas et ad commissuras atque iuncturas. Pavit dauid
et eis pondus innumerabile et ligna cedrina non po-
terant estimari que sydon et tyris deportauerunt

ad dauid / dicit qz dauid / salomon filius meus puer pmi
e et delicatus / dominis aut qm edificare vobis dno / talis esse
debet vt in nunctis regionibus nominetur Dabo ergo
ei necessaria Et ob hanc causam / ante mortem sua omes
pauit impensas Vocauit qz salomonem filiu suu et pre
cepit vt edificaret domum dno deo isrl Dicit qz dauid ad sa
lomonem fili mi voluntatis mee fuit vt edificarem do
mum nomini dei mei sz scius e fmo domum ad me dicens
multu sanguinu effudisti et plurima bella gressa non
potes edificare domum nomini meo tanto effuso sangui
ne coram me / filius qui nascetur tibi erit vir quiescens
faciam em eum requiescere ab omibz inimicis suis per
terram et obtineat causam pacificus vocabitur et pace
et oia dabo in istis annis diebus eius Ipe edificabit do
mum nomini meo ppe erit michi in filiu et ego ero ei in
patrem firmabo qz solui regnu eius sup isrl in eternu
Nunc go fili misit dñs tenum et ppeceat et edificet
domum domui deo tuo sicut locuta est de te Det quoqz
tibi dñs prudentia et sensum vt regere possis isrl
et custodire legem dñi dei tui Tuut em ppece po
teris si custodieris mandata atqz iudicia que precepit
dñs moysi vt doceret isrl Conspicere et vili agere ne
tunicas neqz pincas Ecce ego in pampinula tua piam
impensas domus domi cula talenta centu milia et
argentu milia nulla talentorum Eris vero et firmu
est pondus vinctum em minuzus magnitudinis
et lapides piam ad pmissa impendia habes quoqz
plurimos artifices lathonios et canetarios artifices
qz lignorum et oim artem ad faciendum opus prude
tissimos in auro et argento et ferro tuu no est
minutus Surge istare et fac et erit dñs tecum pcept
quoqz dauid nunctis principibus isrl vt adiuuarent
salomonem filiu suu Cernitis inueniens qz dñs deus
nr vobiscum sit et dederit vobis rationem per circuitu

et tradiderunt omnes inimicos suos in manu sua et sub
iacta sunt fra coram domino et coram populo eius. Propter ergo
corda sua et animas suas ut quereat dominus deum suum
et consurgere et edificare sanctuarium domus deo suo ut
introducatur archa federis domini et vasa domus ofe
rante in domum que edificatur nomini domini.

xxiii

Erat autem dominus senex et plenus dierum regem constituit
salomonem filium suum super israel: et congregavit omnes
principes israel et sacerdotes atque seniores. Numerati quoque sunt
senes a xx annis et super et sunt numeri xxxviii. In viis
exterioribus electi sunt et distributa in ministerium domus domini
xxviii. In portis autem et iudicia vii milia. Porro in
ai ianitores et totius psalter cantantes duo in organis
que fecerunt ad amenandum. Et distribuit eos dominus per
vices filiorum levi. Gerson vii. et Caath vii. et Merari vii.
Sedon leedam et semei filii sedon principes iudicis et zechiam
et iohel. Tres filii semei salom et ozief et aram. Tres
isti principes filiorum sedon. Porro filii semei levi et ziza
et levi. et bacia ista filii semei quatuor. Erant autem levi
prior ziza sedon. Porro levi et bacia non habuerunt
plurimos filios: et idcirco in una familia unaque domus
computati sunt. Filii caath amram et isua et hadon
et ozief. Quatuor filii amram aaron et monses. Sepera
tusque est aaron ut uniuersaret in sanctuarium: ipse et filii
eius in sempernum: et adoleverunt incensum domino secundum
statutum suum. Sic benedixit nomini eius in perpetuum. Non
quoque domus dei filii annumerati sunt in rationem levi filii
monsi gerson et eliezer filii gerson subiecti primo fuerunt
autem filii eleazar robora primi et non erant eleazar
filii alii. Porro filii iuda multiplicati sunt nimis
filii israhel salumati primis. Filii sedon veragim primis
amarias sedon vaziel tertius vazimazim quartus
filii asiel iudex primus veria sedon. Filii merari mo
oli et mysi. Filii asua eleazar et eius a domo est autem

Elazar et non habuit filios si filias duxerunt qz eas filii
eius pater eius filii musu madi et eader et vrsimith tres huius in
cognationibus et families suas principes per vires et in manu capitula
singulorum qui faciebant opera ministerii domus domini
a viginti annis et supra dixit autem datus Regine dedit
ipso iho israel et habitaculum in usum vsqz metrum nec erit
officiu leuitarum ut vestra portent tabernaculum et omnia
vasa eius administrandum iuxta precepta qz datus nomus
sua supputabitur numerus filiorum leui a viginti an
nis et supra et erunt sub manu filiorum aaron in altari
domus domini in vestimentis et in exedris et in loco purifi
cationis et in sanctuario et in vniuersis operibus ministe
rij templi domini / Sacerdotes autem super panes positi
et ad simile sacrificium et ad lagana et ad azima et far
tagulez et ad facientes similia et ad torrendum et super
omne pondus atqz mensuras. Leuite vero ut fecit nichil
ad confitendum et canendum domino / Similiter qz ad desin
tum in oblationem spoliasterum domus domini qum sab
bath et klis et solemnitatez reliquis iuxta munus et cere
monias vniuersis qz rei iungit coram dno et custodiat
consuetudines tabernaculi fideus et ritum sanctuarium et ob
suetudinem filiorum aaron secundum suorum et ministrant in domo

et
xxv

Dixit filijs aaron hec preces domini
erunt filij aaron nadab et abynd Elazar et y
tamar mortui sunt autem nadab et abynd ante
prem suum absqz liberis. sacerdos qz summus e elazar
et ythamar et dimisit eos datus id est sacerdos de filiis elazar
et archimelch de filiis ythamar secundum vires suas et mi
nistrium iunenti qz sunt multipliciter filij elazar in pri
cipibz vni qum filij ythamar dimisit autem eis hoc e filij
elazar principes per familias sed et filij ythamar per fa
milias et domos suas octo. prero dimisit utrasqz ma
se familias foras. Erant enim principes sanctuarium et prin
ces domus domini tam de filiis elazar de stirpeqz eos semper

659
filius nathanah scribe seniores coram rege. et principibus et sacerdotibus
et archimelch filio abiatthar principibus qui familiam
sacerdotum et seniores una domum que tenebat et perat
altera domum que sub se habebat teteros. ythamar. Exiit
autem soror prima petalis secundum tertia azym octava secundum
quinta uelent. sexta maniam septima archos octava
abina. x. iesu. x. serbema. xi. eliasb. xii. iacym. xiii. opia
xiiii. cobal. xv. belga. sedecia. ciii. xvi. q. yz. xvii.
obapsee. xix. phudias. xx. nezeel. xxi. lathym. xxii. gamul
xxiii. dilaham. xxiiii. quata. maxyan. hee. vices. coram
secundum ministeria sua ut ingrediantur domum dei. et iuxta
utrum sum. secundum aaron. prius eorum secundum preceptum domus
israel. Porro filiorum leui qui reliqui fuerant de filiis
aaron. princeps erat shobal. yedea. de filiis quoque robur
princeps nezas. ysaaz. vero salenoth. filius quoque ionadiath
filius eius norman. primus amaris. secundus neziel. tertius
nethanaon. quartus othacm. filius iudith. quintus fr.
nitha. sexta. filius nosye. zatharias. filii merari. mooli.
et iunsi. filius iostanberion. filius quoque merari. oziam. et
sornim. et zaothur. et heber. Porro mooli. filius. elazar. filius
qui non habebat liberos. filius vero tyb. yeremel. filius iunsi.
et mooli. der. et yerumith. isti filii leui secundum domos fami-
liarum suarum miserunt et ipsi sortes sortis. fratres suos. aaron
coram dauid rege. et sacerdotibus et archimelch et principibus
familie sacerdotum et leuitarum. tam maiores quam
minores. omnes sorte equaliter dimidebat.

xxvi

Sicut dauid. et ingranis exercitus. segregauerunt mini-
sterium filios asaph. et esman. et yditum. qui prophetarent
tym. cytaris. et psalteris. et tymbalis secundum modum suum. de
diffinito sibi officio. De filiis asaph. zaothur. et
yoseph. et nathanah. et sereta. filii azaph. sub manu azaph
prophetantes iuxta regem. Porro yditum. filius yditum. godo-
lias. zori. yezias. et salayias. et matthanias. sex sub manu
reus sui yditum. qui in cyta prophetabant super confidentes et

Laudantes dñm. heman quoq; filij emam. bochor mathania
 ozuel subuel. et perimoth ananias anani elijah qader
 thi et ioyentiez et verbaqazi melochi et maiorq; oēs
 isti filij heman videntes regis in symonibus deint can-
 tant coram. Deditq; dñs heman filios quaterdecim et
 filias tres. et vniūsi sub manu patris sui ad cantandum
 in templo domini. et discantibus erant in citharis et psal-
 ternis et cytharis in ministerio domus domini. Myra reges
 Aza v3 et yditum et heman. fuit aut numerus cōp-
 um filiorū eorum suis qui erudiebant cantum domini
 tūti doctores et lxxxviii miseruntq; sortes per vires
 suas ex quo tam maior qm minor docto pū et maior
 ingressa qz ē sortis prima ioseph qui erat de asiph. Et dñs qd
 dñe ipi et filius eius et fratribus eius xii milia. Zaachor
 filius eius et fratribus eius xii milia. ysari filius eius et filij
 eius xii milia. nathane filius eius et fratribus eius xii milia. bor-
 tani filius eius et fratribus eius duodecim milia. ysracl filius eius
 et fratribus eius xii milia. ysaye filius eius et fratribus eius
 xii milia. mathathie filius eius et fratribus eius xii milia. se-
 more filius eius et fratribus eius xii milia. ezrachel filius
 eius et fratribus eius xii milia. azabne filius eius xii
 et fratribus eius xii milia. Subael filius filius eius et
 fratribus xii milia. mathane filius eius et fratribus eius
 xii milia. perimoth filius eius et fratribus eius xii milia.
 ananie filius eius et fratribus eius xii milia. pedor
 se filius eius et fratribus xii milia. anan filius eius et
 fratribus xii milia. meloth filius eius et fratribus eius
 xii milia. elnada filius eius et fratribus eius xii milia.
 othir filius eius et fratribus eius xii milia. godoliah filius
 eius et fratribus eius xii milia. magim filius eius et
 fratribus eius xii milia. zumanatze filius eius et
 fratribus eius xii milia.

xxvii

Divisiones autem
 ianitorum de thauris mezallania filius thae
 de filijs azaph filij sellemie. zafarab pmogeta

vediel sedus / zabadias . terans nathanael qm / abraham qm /
iohannan . sexto helennai . septimo filij aut obeddom se
mentis primogenitus porad stons voarza tms . factus
quartus marganael quintus anniel sexto isachar septi
polari octavo . quia benedixit illi deus . Semenque aut filio
eius . nati sunt filij pfecti familiae suae . Erant em
viri fortissimi . filij ergo semene ethim et raphael et
obediel zabad et frs eius viri fortissimi . helim q
et samathias . Omnes hii de filijs obeddom . Ipi filij
et frs eius viri fortissimi ad ministrandum lxi duo
de obeddom porro messanie filij et frs eius viri fortis
simi et robustissimi xvi De qora aut . de filijs mezei
sathai princeps / non em habuerat primogenitum et idcirco
posuerat eum pr eius in principem helchias . sed thabaias
filius zacharias quartus . Omnes hii filij et frs oza xiii . hii
dumsi sunt ianitores . ut semper custodiant pnceps . sic et frs
eius ministrarent in domo domi . misse sunt quoque scietes ex
equo et pns et magnae pfamilias suas in vnamquamque
portam . Cecidit igitur fors argentalis semene porro
zacharie filio eius . viro prudentissimo et erudito . obruit
forte plaga septentrionalis . Obeddom et filijs eius ad
amstrum . in qua pte domus erat semorum / conuulsi vti septima
ethasa ad occidentem iuxta portam . quae ducit ad viam
ascensionis . custodia contra custodia . Zadozentes vero
sex semite et ad aquilonem quatuor . per diem atq mezi
diem . simile quatuor . et vbi erat conuulsi bini et bini
in cellulis quos ianitorum ad occidentem quatuor in via
bini qz pcellulas . hee sunt dimisiones ianitorum filioz
thore et mezei porro . archas erat super thezaurus domus
domi . ac vasa sacra . filij leedan / filij gerson . De leedan pu
tipes familiae . leedan et gersoni . veheli zachari et
yohel . frs eius sup thezaurus domus domi . Amramias
et so isaritis et hebomitis et yezielitis . subael aut filius
gersoni . filij musii ppositus thezauri . frater quoque eius

F

Ebrezer unus filius taabia et huius filius azayas et huius
filius voran huius quoque filius xetpi et eius filius sele
mita. Ipe selemita et fratres eius super thazaros sanctos
que sanctificavit rex dauid et principes familiarum et tribu
um et centuriones et duces exercitus de bellis et manu
bus plurimum que consecravit ad instructionem et super
litteram domus domini. Hec autem omnia sanctificavit
samuel videns et saul filius cyri et abner filius ner
et ioab filius sarie. Omnes qui sanctificaverunt ea per
manu salomita et fratres eius ysaacitis per peria thone
vas et filii eius ad opera fornicatus super israel ad dices
et ad iudicandum eos. Porro hebronitis asabias et sabias
et fratres eorum viri fortissimi mille decem precerant israeli
trans iordanem contra occidentes in multis operibus domini
et in ministerium regis. Hebronitae autem princeps fuit
herias secundum familias et cognatos eorum. Quadra
gesimo anno regni dauid reversi sunt et inventi viri
fortissimi in gaizer galaad fidesque eius robustior erat
et milia decem principes familiarum. Proferunt autem eos ad
rex subemis iherosolimitis et dimidie tribui manasse in
eius ministerium dei et regis.

xxviii **E**li autem fuit secundum nomen suum princeps famili
arum tribui et centuriones et presbiteri qui mi
nistrabant regi iuxta turmas suas ingredien
tes et egredientes per singulos menses in anno xxviii
mille singuli perant. Primum turme in primo me
se sydoam perat filius zabdiel et sub eo xxiii qui
de filiis phares cunctorum principum in exercitu mese
primo. Secundi mens habebat turmam rex archites
et post eum nomen matheoth qui regerat partem
exercitus xxiii milia. Tercie quoque turme tunc in mese
tercio erat banayas filius yonade sacerdos et in dimi
sione sua xxiii quatuor milia. Ipse est banayas fortissim
inter xxx et super xxx precerat autem turme ipsius.

Amadath filius eius Quarto mense quartus azael fr' ioab
et zabadias filius eius quintus et in turma sua xxi an Quinto
mense quinto princeps samayoth vezmelites et in turma eius
xxii an Sextus in sexto mense hyram filius hactes t'herm
tes et in turma eius xxiii an Septimus mense septimo hel
les phalonites de filiis ephraim et in turma eius xxiiii an
Octavus mense octavo Sabathai azathites de stirpe zarah
et in turma eius xxv an Nonus mense nono abiez
anathites de stirpe gemm et in turma eius xxvi an
Decimus mense decimo mizau et ipse nethophatites de stirpe za
rah et in turma eius xxvii an Undecimus mense undecimo bana
as phalonites de filiis ephraim et in turma eius xxviii
an Duodecimus mense duodecimo hoalda nethophatites de stir
pe gothomel et in turma eius xxix an Porro tribubus
preerat isrl' zabemnis dux dixer filius zekai' Simeo
nitis dux Saphatias filius mat'ia' Lemitis azabias fi
lius thaimid' Aaronitis sadocho iudaites helim fr' dauid
isachazitis amzi filius michael' zabulonitis yeshuarias
filius albie Neptalites verannus filius ozief filius epha
ym' ezece filius ozazim Dimidie tribum manasse' nohel fi
lius phadane et dimidie tribum manasse' in galad yad
do filius zacharie Benjamin aut' Cassiel filius abnez
daan vero yezael filius vercam huius principes filios isrl'
voluit aut' dauid numerare eos a xx annis usque in
quadraginta domus ut multiplicaret israel q' stellas celi
ioab filius sarvie cepit numerare nec complevit q'
sup hoc ira irruerat sup israel et idcirco numerus eorum q'
qui fuerant recensiti non e' relatus in fastis reg' ad
Super thezaurus aut' regis fuit amasuat' filius odief
huic aut' thezauris qui erant in vasis et in vasis et
in turribus presidebat ionathan filius ozye Operi aut
rustico et agricolis qui exercebant terram preerat ezi filius
thezib' vinearum q' cultores seicenis romathites Cellis
autem vinarum zabdiat' ap'homites team sup oliveta et

facta que erant in tempestatibus: Galiam galadites super
apotestas olerioas porro armatis que pascunt in sarona
positus sunt scythi saronites et super bonos in vallibus sa
phat filius addi super tamesos vero in bil ysmagelites
et super azimios indas meronaites super omnes quoque
baziz agaveus Omnes hi principes substantie dandi
regis Jonathan aut patris dandi Consiliarius vir
potens et prudens et litteratus ipse et yahiel filius atha
neon erant cum filijs regis achisopel et consiliarius
regis et quasi arachites amicus regis et per achisopel
fuit yonada filius banane obvia pater at exerci
tus regis erat ioab et

xxix

Quoniam igitur dandi omnes principes israel
duces tribuum et positos turmarum qui mini
strabant regi tribunos quoque et centuriones et
qui preerant substantie et possessionibus regis filios quoque su
os cum cunctis et potentes et robustissimos quosque in
exercitu israel Cumque surrexisset rex et sciret autem Audite
me fides mea et populus meus Cogitavi ut edificarem domum
domini in qua requiesceret arca fidei domini et scabel
lum pedum dei nostri ad edificandum omnia paravi de
ant Dixit michi Non edificabis domum nomini meo Co
gitasti vir bellator et sanguinem fuderis sed elegit dominus deus
israel me de universa domo patris mei ut essem rex super
israel in sempiternum De iuda enim elegit principes porro
de domo iuda domum patris mei et de filiis patris mei pla
navit ei ut me eligeret regem super universum israel sed et
de filiis meis Filios multos dedit michi dominus Elegit salo
monem filium meum ut sedet in throno regni super israel
Dixitque michi Salomon filius tuus edificabit domum
meam et altaria mea super eam cum elegeri in filium et ego ero
ei in patrem et firmabo regnum eius usque in eternum si per
severaverit facere precepta mea et iudicia sicut et hodie Hinc
igitur coram universo populo israel audiente deo meo custodite

et perquire cuncta mandata domini dei patris ut possideatis terram
bonam et relinquatis eam filiis vestris post vos usque in semper
perpetuum. Tu autem salomon filij mei scito deum patris tui
et fidei ei corde perfice et animo voluntario. Omnia enim corda
scrutatur dominus et universas cogitationes mentium intelligit. Si
querieris cum invenies si autem dereliqueris cum proiiceret
te in eternum. Nunc quoque quia eligit te dominus ut edificares
domum sanctuarii confortare et perficere. Dedit autem et david
filio suo salomoni descriptam porticus et templa et testa-
culos et tabernacula et tubiculas in altibus et domibus pro
actionibus iudiciorum et omnem que cogitaverat altiorum et excedat
per altitudinem in thesauros domus domini. et in thesauros
sanctorum. Divisionum quoque sacerdotum et levitarum pro
opera domus domini. Azari in pondere per singula vasa
ministerium. Azgendi quoque pro vasculum et opera diversitate. Et
et ad candelabra aurea et ad lucernas corpore aureum pro mensura
vini et candelabra et lucernas. Similiter et in cande-
labris argenteis et in lucernis coram pro diversitate mensure
pondus argenti tradidit aurum quoque dedit in mensuram pro
fascibus pro diversitate mensure. Similiter et argentum in aas
mensas argenteas. Ad fusticulos quoque et fialas et rhy-
ribula ex auro purissimo et leuculos aureos pro qualitate
mensure pondus dederunt in leuculum et leuculum. Sile-
us in leucos argenteos diversum argenti pondus separavit.
Altari autem in quo adorabatur incensum aurum purissimum
dedit et ut ex ipso fieret similitudo quadage cherubim exten-
dentium alas et velantium arcam federis domini. Quia
inquit venerunt scripta in manu domini ad me ut intelliges
universa opera exemplaris. Dixit quoque david salomoni fi-
lio suo. Viriliter age et confortare et fave ne timeas et
ne timeas et ne pascas. Dominus enim dominus meus testis
est et non dimittet te et non derelinquet te donec perficias om-
nia ministerii domini domini. Ecce dimisisti levitatem et sacerdotum in deo opera ministerii domini
domini. Assistet et pater se et vocat te pater quod per facere omnia precepta domini.

Datus qz est dauid rex ad omes Ecclesiam. Salomone
 filium meum elegit dñs puerum et tenuissimū
 em grande est ^{boni} uxor patris habitatio. **E**go autē
 totis viribus meis pām impensas domus dei mei auri
 ad vasa aurea. argentum in argentea. es in crea ferrū
 in ferrea lignū ad lignea. lapides omnes et qī scabiosos
 et dñez sorum colorum. Omes preciosum lapidem et ma
 ior patrum habundantissime et sup hoc aurū et argenti
 do in templum dei mei que obtuli in domo dei mei de
 pculis meis exceptis hñs que pām in eodem sanctas tria milia
 talenta auri de auro opific. et septem milia talentorum
 argenti probatissimi ad decurandos parietes templi et
 vbiūmqz opus est aurū de auro. et vbiūmqz opus ē
 argentum. argenti opera fiant per manus artificum. Et
 si quis sponte offeret impleat manū suā hodie et offerat
 quod voluerit domo. **B**ollicati itaqz sunt principes famili
 arum et principes tribū israel. Tribuni quoqz et centu
 riones et principes pñcipū possessionū regis. **D**ederuntqz
 in opera domus domini auri talenta quinqz milia et solidos
 decem milia. argenti talenta decem milia et eis talenta
 xviij. m. **F**erri quoqz centum milia talentorum. Et apud
 quēcūmqz inveniunt lapides dederunt in thesaurū
 domus domini per manū yegiel gersomitis. **L**etatus qz
 pñcipus cum vota sponte pñcipit. qz toto corde offerebant
 ea domo. **S**z et dauid rex letatus est gaudio magno
 et benedixit dñō coram vniuersa multitudine et ait. **B**e
 nedictus domine deus israel pñs mei ab etno in eternū
Tua ē domine magnificentia et potestas et gloria atqz
 victoria et tibi laus. **C**uncta em que in celo sunt et in tra
 tua sunt tua domine regnū et tu es super omes pñcipis
Tua diuicie et tua gloria ē tu dñas omni. **I**n manu tua
 virtus et potentia. in manu tua magnitudo et imperiū
 omni. **N**unc igitur deus noster ^{qz} confitemur tibi et laudamus
 nomen tuū in eternū. quis ego et quis pñs ut possimus

Hoc tibi universum promitte. tua sunt omnia. et que de manu
 tua accepimus reddimus tibi. per totum enim finem apertum te et
 ad velle sicut patet tui. dies tui qui vultis. super terram illa
 est memoria domine deus noster. Omnis haec copia quam paravit
 ut edificetur domus nomini sancto tuo. de manu tua est et tua
 sunt omnia. Scio domine deus quod probes corda et simplici-
 tatem diligas. Unde in simplicitate cordis mei letus obui-
 si universa haec. et ipse tui qui hic est repertus. videri tu
 iugenti gaudio tibi offerre donaria. Domine deus abraham
 et ysaac et israel patrem nostrum. in eternum custodi hanc vo-
 luntatem cordis eorum. et semper in veneratione tui mens
 ista permaneat. Salomoni quoque filio meo da cor perfectum. ut
 custodiat mandata tua. et testimonia tua. et testimonia
 tuas. et faciat universa. et distet eadem quibus impensas pa-
 ram. precepit autem david universis. Et ait. Benedicite dno
 deo vtro. Et benedixit omnis ecclesia domino deo patrum suorum.
 Et inclinaverunt se et adoraverunt deum. Deinde regem
 unolaveruntque victimas domino et obtulerunt holocausta
 die sequenti thaurus mille. et arietes mille. et agnos mille
 cum libamibus suis. et uniuscuique uti habundantissime moris
 israel. et comederunt et biberunt coram domino in die illa
 et grandi letitia. Et vixerunt sicut Salomone filio d.
 vixerunt aut in domo principem et sacerdotem pontificem.
 Sed et Salomon super solium domini in regem pro david pre-
 suo. et cunctis placuit. et paruit illi omnis israel. Et et omni-
 si principes et potentes. et cuncti filii regis amicum dederunt
 manum et subiecti sunt regi Salomoni. Augmentavit quo-
 que Salomone super omnes israel. et dedit illi gloriam
 regni qualem nullus habuit ante eum rex israel. Igitur
 David filius ysaac regnavit super israel universum. Et dies quibus
 regnavit super israel. fuerunt xl anni. In hebron regnavit
 septem annis. et in iherusalem xxxiii annis. et mortuus est in
 senectute bona plenus diebus. et divitiis et gloria. Re-
 gnavit quoque Salomon filius eius pro eo. Facta autem david rex

præiora et posteriora et nominissima scripta sunt in libro samu-
elis videntis et in libro nathan p̄phetæ atq; in volumine qd
ad videntis vniuersi q; regni eius et fortitudinis et t̄p̄m que
transierunt sub eo sine in israel sine in ciuitatib; regnis terrarum

*Explicit primus paralipomenon. incipit
secundus hieronimi p̄logus in secundum*

Athens veroninus dominioni et rogatio-
no sine in iherosolymis salutem. Et in grecorum
historias magis intellegunt qui athenas
viderunt et terram virgilii librum qui ad
ad plenitudo et alteram ad sythiam et
inde ad ostia tyberis nauigauerunt ita scilicet scripturam
suam intuebitur qui indeam oculis contemplatus e-
antiquæ urbi memorias locorq; vel ead; vocabula ut
mutata cognouerit unde et nobis tunc sunt in eandis
sine hebreorum hinc subire ut circuiremus primum q
vniuersi xpi ecclesie seruiant. Fator enim mi dominioni et ro-
gatione carissimi magis me in diuinis voluminibus p̄us
necesse videretur nec magis opinionem meam s; ea
eae de quib; scire me arbitrabar interrogasse me solum
quantomagis de his sup̄ quib; accepi curam. Deniq; dñ
cume litteris m̄p̄ flagitassetis ut vobis paralipomenon
latino simone transferrem de tyberiad; quondam legis auc-
tore qui apud hebreos admirationibus habebatur assum-
psi et contra cum eo aperire ut aint usq; ad vnguem
extremi et sic confirmato ausus sum facere ad m̄batus
libere eni vobis loquor ita in grecis et in latinis codicib;
hic nom̄ liber vniuersus e; ut non tam hebraica qm̄ hebra-
quedam formata nomina coniecta arbitrandum sit nec
hoc lex interpretib; qui spū sancto pleni ea que vera fue-
rant transferunt s; scriptorū culpe ascribendū. dñm
de inemendatis iemendata scriptitant et sepe tria nomina
subtrahit et medio silbis in vnu vocabulu coniunt vel e
regione p̄t latitudinem in duo vel tria vocabula diuidit

Sed ipse appellaciones non homines ut plerique estimant sed urbes
et regiones salus et provincias sonant et oblique sub inter
pretatione et figura eorum quedam narrantur hystorie de q
in regum libro dicitur Rone etc hec scripta sunt in libro v
dicum regum mda et ne vna in uris codibus no hnt
hoc primum sciendum q apud hebreos palipomenon liber
sit et apud illos vocatur de beniamin i verba dicitur qui
ipf magnitudine apud nos dimissus est qd nonnulli in ben
iamin ecc ceteris analogo faciunt ut enim in tres ptes
scilicet. Cum) unus a suo autore est edus deinde ecc
illud attendunt q frequentes nomina non rotunda sonant
sed rezum ut dixi significativas sonant ad extremum q
omnis cruditas scripturar in hoc libro continetur et hysto
rie que vel ptermisse sunt in fine locis vel pstrite sunt
hic p quedam verborum compendia explicentur. Oracum
itaq vna ad iustus auxilio nisi librum benivolis pla
citum cum invidis displicentem esse non ambigo
optima em quocq ut ait plinius in alut qtempne vi
dezi pler q qm adyte. Si quis in hac interpretatone voluit
aliquid reprehendere interroget hebreos suam conscientiam
utolat videat ordinem textum q finem et tunc nro
labori fit si ponitur detrahatur utrumq igitur astericos
ide scilicet radiare in hoc volumine videntur ibi scilicet
de hebreo additum quod in latinis codibus non habet
vbi vero pntis transversa sit virga posita est illa sig
ficatur qd ex interpretes addiderunt vel ob decoris
gratiam vel ob speciosam auctoritatem et in hebreis volu
minibus non legatur

Anfecerat ergo salomon filius d
in regno suo et dñs erat cum eo et ma
gnificavit eum inopisum et recepit
salomon vniuersum israel tributus et cen
turiombus et iudicibz et duabz pncipibz

familiarum et abiit cum omni multitudine in excessum
gabalon ubi erat tabernaculum fidei domini quod fecit
moyses famulus dei in solitudine arcam autem dei adduxit
david de bazmoth in locum quem preparavit ei et ubi fi-
ceat illi tabernaculum hoc est in iherusalem Altare quoque quod
fabricatus fuerat bezelach filius huri filii hur ibi erat
coram tabernaculo domini quod requisivit salomon
et omnis ecclesia. Ascendit ergo salomon ad altare enen coram
tabernaculo fidei domini et obtulit ei mille holocausta.
Ecce autem in ipsa nocte apparuit deus ei dicens Postula quod
vis ut deum tibi dixit quod salomon deo Tu fecisti autem david
pro me misericordiam magnam et confutasti me
regem pro eo. Nunc igitur domine deus impleatur sermo
tuus quem pollicatus es david pro meo. Tu enim fecisti
me regem super populum tuum multum qui cum inimicis
vobis est quasi pulvis terre. Da michi sapientiam et in-
telligentiam ut ingrediar et egrediar coram populo tuo.
Quia enim potest habere populum tuum digne qui tam grandis
est iudicare. Dixit autem dominus ad salomonem Quia hoc
magis placuit coram me et non postulasti divitias et sub-
stantiam et gloriam neque annuas eorum qui te oderunt
sed ut dies vite plurimos. Petisti autem sapientiam et sci-
entiam ut iudicare possis populum meum super quem constitui te
regem. Sapientia et scientia data sunt tibi. Divitias autem et substantiam
et gloriam dabo tibi ut nullus in regibus nec ante te ne-
que post te similis tui fuerit. Venit ergo salomon ab ecclesia
gabalon in iherusalem coram tabernaculo fidei et congregavit
populum israel. Congregavit quippe sibi currus et equites et
facti sunt sibi mille quatuorcenti currus et xii milia equitum
et fecit eos esse in vestibulo quadraginta et cum regem ibi
prebent quippe in iherusalem argentum et aurum quippe lapides et cedros
quippe sycomoros que nascuntur in campestribus multitudine
magna. Adducebantur autem ei equi de egipto et de cetera
negotiorum regis qui ibant et comodebant pro eis quod dicitur

equorum de argenteis et equum et simul de vniuersis
rebus thesaurum a regibus syrie emptio celebratur

Et erant autem somon edificare

Domum nomini domum et palatium sibi met et
inuenit lxx m virorum portantium humeris

et lxxx m qui cederent lapides in montibus propositos

qz corp tua m de m huc quoqz ad hiram regem tyru

dicens Sicut coga cum pre meo dand et misisti ei li

qua cedima vt edificaret sibi domum in qua habitaret

fit fit metum vt edificem domum nomini dei mei et con

secum cum ad adolendum incensum coram illo ad sumi

granda aromata et ad propositum panu sabbatis sempi

terna et holocausta mane et vespere sabbatis quor

in nouembris et sollemnitatibus diuinis dei m m sem

piternu que mandata sunt israeli Domus enim qm di

ficare nullo magna est aratus est enim dñs deus m

super omnes deos et m qd potest mulere vt edificet ei

domum domum Si enim celum et celi celos m m cum

inueniunt quare ego sum vt possim ei edificare domum

Et ad hoc tantum vt adolatur incensum coram illo

Mute go m m virum eruditum qui nouerit operari

in auro et argento ere et ferro per plura et vaucto

et qui sciat stilpene telaturaz cum hys artificibz quos

metum habeo in iudea et in m m quos p m m dand

pr incens Et et ligna cedrina m m m m et thyma et

pinna et delibano scio enim qd m m m m m m m m

ligna de libano et erunt sibi m m m m m m m m

paucit m m m ligna plurima domus enim qm di

re cupio magna et sumis m m m m m m m m m m

cessit sunt ligna sine tuis dabo m m m m m m m m

ex m et herba m m m m m m m m m m m m m m

aut hiram rex tyri per lras quas m m m m m m m m

Quia dilexit dñs iplm sibi idico te regnare fecit sup

enim et addidit dicens Benedicta dñs deus isrl qm fac

et postes et portas et ostia et celavit cherubim in parietibus
fecit quoque domum sanctissimum longitudine iuxta latitudinem domus
cubitorum viginti et latitudine cubitorum similiter et lum
inis aureis texit eam quasi talentis deus et clavos fecit
aureos. ita ut singuli clavi siclos quinquagenos appen
derent. Et tenaculum quoque texit auro. Fecit et in domo
sanctissime duos cherubim opere statuario et texit eos auro.
Ala cherubim ad xx cubitos extendebant. ita ut una ala
habet quinque cubitos et tangeret parietem domus. et al
tera quinque cubitos huius alam tangens alterius cubi
torum cherubim. Similiter cherub alterius ala v. habebat cubi
tos et tangebatur parietem. et altera eius ala quinque cubi
torum alam cherubim contingebat. Igitur ala utriusque
cherubim expansae erant et extendebantur per cubitos xx
ubi autem stabant erant pedes et facies eorum erant ver
se ad exteriorem domum. Fecit ergo velum criatum toto
et fuso. et intexit ei cherubim ante fores enim templi duas
columnas que tignita et quinque cubitos habebant al
titudinis. Porro capita earum quinque cubitorum. necno
et quasi tathemulus in oraculo et superposuit eas capitibus
columnarum analastata est. et que tathemulus inter
posuit. ipsae quoque columnae posuit in vestibulo templi
unam ad dexteram alteram a sinistris. eamque que ad dexteram
erat vocavit parvam et que ad sinistram vocavit boz et

Fecit quoque altare encensum xx cubitorum
longitudinis et xx cubitorum altitudinis et xx cubi
torum latitudinis. arare est encensum fusile decem
cubitorum a labro usque ad labrum. rotundum per circuitum
et quinque cubitos habebat altitudinis et funiculus xxx
cubitorum ambiebat per circuitum eius. Similitudo quoque
boni erat superius illud et x cubitis quodam existeret
refecture. quasi duobus versibus labrum maris circumdaret
bonae autem erant fusiles et non mare super bonas xii
positum erat. quorum tres respiciebant ad aquilonem
et alij tres ad occidentem. Porro tres alij ad meridiem

moralitas huius
pastoralis p. 173. c.

et tres reliqui erant ad orientem habentes mare super
positum. posteriora autem domus erant intrinsecus sub mari.
Porro vasitas eius habebat mensuram palmi. eiusque
labrum erat quasi labrum calias vel repandi lili. capie
batque mensuram tria cum metretas. fecit quoque tuncas decem
et posuit quinque adextis et quinque a sinistris ut lanaret
in eis omnia que in holocaustum erant oblaturi. Porro
in mari sacerdotes lavabantur. fecit autem candelabra
aurea secundum speciem quam iusserat fieri et posuit ea
in templo. v. adextas et quinque a sinistris. iuxta et mensas
decem. posuit quoque eas in templo. v. adextis et v. a sin
istris. fialas quoque aureas centum. fecit etiam atrium sacer
dotum et basilicam grandem et hostia in basilica que
tegit eze. Porro iuxta posuit in latere dextro contra
orientem ad meridiem. fecit etiam hyrcum lebetes et
tranguas et phialas et complerunt omne opus regis
in domo dei. hoc est colimpuas duas et epistolia et capi
ta et quasi quedam reatula que capita erigent super
epistolia. Analogia quoque x. et reatula duo. ita ut
bini ordines in alorum granatorum singulis reatulis in
tererentur que pregerent epistolia et capita colimpuarum.
Bases etiam fecit et tuncas quas imposuit basibus au
re. ymn. bones quoque duodecim sub mari et lebetes et ve
agras et phialas. Omnia vasa fecit Salomoni hyrcum
per eius in domo domini ex eze in modissimo eregione per
dams fudit ea. rex in aegilliofra tra iuxta forat et fara
docta. Erat autem multitudo vasorum innumerabilis
ita ut ignoraret pondus eorum. fecit quoque Salomon
omnia vasa domus domini. altare aureum et mensas
et super eas panes propositionis. Et candelabra quoque
cum lucernis suis ut lucerent ante oraculum iuxta
ritum ex auro purissimo et florentia quedam et
lucernas et foripes aureas. Omnia de auro in modis
simo facta sunt hyrciana materia quoque et thuz
bula et phialas et mortariola ex auro purissimo. et

ostia colant. templi interioris et in sanctuarium. et ostia templi
 domus aurea. Sic quoque completum est omne opus quod:
 fecit Salomon in domo domini et
 intulit quoque Salomon omnia que venerat David pater
 eius. argentum et aurum. et omnia vasa posuit in
 thesauros domus domini. Postque congregavit
 maiores natu israel. et cunctos principes tribuum. et capita
 familiarum de filiis israel in iherusalem. ut adducerent archam
 domini foderis. de civitate David que est syon. Venerunt
 itaque ad regem omnes viri israel. in die sollemnium mensis
 septimi. Cunctique venissent cuncti seniorum israel. porta-
 verunt lemne archam. et intulerunt eam et omne paramen-
 tum tabernaculi. Porro vasa sanctuarii que erant in the-
 saculo portaverunt sacerdotes cum lemnibus. Rex quoque
 Salomon et universus ceteris filiorum israel. et omnes qui
 fuerunt congregati ante archam. immolabant arietes. et
 boves absque numero. Tanta enim erat multitudo victimarum
 et intulerunt sacerdotes archam foderis domini in lo-
 cum suum. id est ad oraculum templi in sanctuario subius
 alas cherubim. ita ut cherubim exenderet alas suas super
 locum in quo posita erat archa. et parvam archam tegerent
 cum vestibus suis. Vestrum autem quibus portabatur archa quod
 paululum longiores erant capita prebant ante oraculum
 et quibus paululum fuisse intus. eos videre non poterat.
 Fuit itaque archa ibi usque in presentem diem. Nullumque aliud
 erat in archa nisi due tabule quas posuerat moyses
 in ore. quando legem dedit filiis israel egredientibus
 ex egipto. Egredientibus autem sacerdotibus de sanctuario. Omnes
 enim sacerdotes qui ibi poterant inveniri sanctificati sunt.
 Et adhuc in illo tempore vires et minorum ordo inter
 eos dimissus erat. tam lemne quam cantores. id est qui sub
 asaph erant. et qui sub citharis et qui sub ydithum fi-
 lii et fratres eorum vestiti byssinis. Cymbalis et psalterijs
 et cytharis concrepabant stantes ad orientalem plagam
 altaris. et cum eis sacerdotes et xx timentes theobis. *per*

cunctis paucis et tubis et voce et cybalis et organis et cunctis
generis musicorum conuatiōibus et vocem in sublimē
tollentibus longe sonitus audiebatur. ita ut cum dñm
laudare cepissent. et dicere Confitemini domno qm̃ bono
qm̃ in scdm̃ misericordia eius impleatur domus domi
nibe ne possent sacerdotes stare et ministrare ppter
taliginem / pleneat em̃ ista domus domini domini

Tunc Salomon ait Dominus posuita ē ut habi
taret in taligine Ego autē edificam domū nomī
nis ut habitaret ibi in ppetuū Et conuāt rex sacē
suam et benedixit vniuersę multitudinē israel / Nam ois
turba stabat intentā et ait Benedictus dñs deus isrl
quia quod locutus est dauid pā meo. opere compleuit
dicens Adie qua dñi pām meam de ea egipti non
elegi ciuitatez de cunctis tribubus israel ut edificaret
in ea domus nomini meo. neq; alium virum quēq;
elegi ut esset dñs super pplm̃ meum isrl / Et elegi isrl
ut sit nomen meum ibi mea. et elegi dauid ut con
stituerem eum super pplm̃ meum israel Cuius fuisse
voluntatis dauid patris mei. ut edificaret domū nomī
dei israel. dixit dñs ad eum Quia hec fuit voluntas
tua. ut edificares domū nomī meo. bene quidem fecisti
huncscmōi habens voluntatem / Et tu non edificabis
mthm domū. pperuēntem filius qm̃ egredietur de lūm
ois tuis. ip̃s edificabit domū nomini meo Compleuit
ergo domū finem suū quē locutus fuerat. et ego sur
xi pro dauid pā meo et sedi super thronū israel. sic
locutus est dñs. et edificam domū nomini dei isrl et
posui in eo archam in qua ē pactum domini quod
pepigit cum filijs israel Stetit go coram altari dñi
exaduerso vniuersę multitudinis israel. et extendit
manus suas Signidem fecerat Salomon basim euen
et posuerat eam in medio basilice habentem qm̃q; in
bibus longitudinis et. v. latitudinis et tres cubitos al
titudinis. stetitq; super eam et deinceps flexis genibus

contra universam multitudinem israel et palam me
 sum levatis ait Domine deus israhel non est similis tui in
 celo et in terra qui custodis pactum et misericordiam cum
 sine tuis qui ambulant coram te in toto corde suo qui
 praesentia david suo tuo pro meo quicunque locutus fuisti
 ei et quae ore promiseras opere complesti. sunt et praesentis
 tempus probat. Amen ergo Domine deus israel imple pro
 tuo pro illo david. quicunque locutus es dicens Non
 deficiet ex te vir coram me qui sedeat super thronum
 israel. ita tamen si custodierint filii tui vias meas:
 et ambulant in lege mea sicut tu ambulasti coram me
 et mihi Domine deus israel confirmetur sermo tuus quae
 locutus es sermo tuo david ergo ne credibile est ut habi
 tet deus cum hominibus super terram. Si celum et terra celerem
 te non capiunt. quanto magis Dominus ista quam edi
 ficam sed ad hoc tantum facta est ut respicias orationem suam
 tuam et obsecrationes eius Domine deus meus et audias
 preces quas fundit famulus tuus coram te. ut aperias
 oculos super domum istam diebus et noctibus super locum
 in quo posuitur es ut invocetur nomen tuum et exaudies
 orationem quam sermo tuus orat in eo. Exaudi preces famuli
 tui et populi tui israhel. Et misericorditer exaudiat in loco isto
 audi de habitaculo tuo. de celis et propitiare. Si pecca
 vit quisquam in proximum suum et iurare non est peccatum
 venerit sed maledictio constituerit coram altari in
 domo ista. tu exaudies in celo. et facies iudicium super
 eos. ita ut reddas iniquo vicem suam incipit populum
 et visitabis iniquum et retribuas ei secundum iniquitatem suam
 Si superatus fuit populus tuus israel ob inimicitias
 peccaverunt enim tibi et conversi egerunt penitentiam et
 obsecrauerunt nomen tuum. et faciem deprecanti in loco isto
 tu exaudies de celo. et propitiare peccato populi tui israel. et re
 duc eos in terram quam dixisti eis. Et populus eorum et clau
 so celo pluviae non fluxerunt propter peccata populi tui. et deprecanti
 fuerint te in loco isto et confessi nomini tuo et quiesci

apertis suis cum eos afflixeris. et exaudi de celo domine et di-
miste peccata sua tunc et populo tuo israel et doce eos viam
bonam per quam egrediantur. et da pluviam terrae quae
dediti populo tuo. ad possidendum fauces si orta fuerit
in terra. et pestilentia et erugo. et aurum et locustae
et bruchus et hostes iustis regionibus portas obsiderit
timoris. omnis quae plaga et infirmitas precessit. Si ergo
de populo tuo fuerit deprecatus rogostens plagam infir-
mitatis suae. et exanderit manus suas in domo habi-
tationis tuae de celo de sublimi sed habitaculo tuo. et propitia
ere et rede viamque secundum vias suas quae postea cum
habeat in corde suo. Tu enim solus nosti corda filiorum ho-
minum. ut timeant te. et ambulent in viis tuis. tunc
diebus quibus vivit super faciem terrae quam dediti
patribus nostris. Extremum quoniam non est de populo tuo israel
si venerit de terra longinqua propter nomen tuum magnum
et propter manum tuam robustam. et brachium tuum ex-
tensum et adoraverit in loco isto. tu exaudies de celo
firmissimo habitaculo tuo. et facies multa pro quibus
invocaverit te ille peregrinus. ut sciant omnes populi terrae
nomen tuum. et timeant te. sicut populus tuus israel. et
cognoscant quoniam nomen tuum invocatum est super
domum hanc quam edificavi nomini tuo. Si egressus
fuerit populus tuus ad bellum contra adversarios suos per
viam in qua iurasti eis. adorabunt te coram via in
qua civitas haec est quae elegisti. et domus quam edifica-
vi nomini tuo. ut exaudias de celo preces eorum. et observa-
tiones. et precationes. Si autem peccaverint tibi. neque enim hoc
est qui non peccet. et iratus fueris eis. et tradideris
eos hostibus. et captivos duxerint eos in terram lon-
ginquam vel certe quae iuxta est. et commiserint in corde
suo. in terra ad quam captivi ducti fuerint. egerint peccata
et deprecati te fuerint in terra captivitatis suae dicentes
peccavimus inique fecimus. iniuste egimus. et reversi
fuerunt ad te in toto corde suo. et in tota anima sua. et

in terra captivitatis sue ad quam ducti fuerunt adorabunt te con-
viam tunc sue quam dedisti patribus eorum et viris quoniam de-
gisti et domum quam edificasti nomini tuo ut exaudias de celo
hoc est de habitaculo firmo tuo preces eorum et facias
iudicium et dimittas populo tuo omnes peccata Tu es enim deus
meus apertus queso oculi tui et aures tue intente sunt
ad orationem que fit in loco isto. Amen igitur confurget
domine deus meus in requiem tuam tu et archa forti-
tudinis tue Sacerdotes tui domine deus induant salu-
tem et sancti tui letentur in bonis domine deus ne
avertas faciem christi tui. memento miserationum

vii **Q**uoniam complisset dauid patris mei
Salomon fundens preces descendit utique de celo
et vocavit holocausta et victimas et maiestas
domini implevit domum nec poterant sacerdotes ingre-
di templum domini eo quod impleti maiestas domini te-
plum domini Et et omnes filii israel videbant ignem de-
scendentem et gloriam domini super domum et torrentes
pii inferant super pavimentum stratum lapide adora-
verunt et laudaverunt dominum quoniam bonus quoniam misericors
misericordia eius Rex autem et omnis populus immolabat
victimas coram domino. Hactenus igitur rex salomon
hostias boni xxii arctum et xx ar et dedit domum
dei rex et universis populus Sacerdotes autem stabant in
officiis suis et benedixit in organis carmina domini que fac-
turus dauid rex ad laudandum quoniam misericors misericordia eius
immos dauid canentes per manus suas porro sacer-
dotes canebant tubis ante eos cuncti quoque populus israel sta-
bat Sanctificavit quoque salomon medium atrii ante tem-
plum domini obstruxit enim ibi holocausta et adipem
paciforum quia altare enim quod fecerat non pote-
rat sustinere holocausta et sacrificia et adipem paciforum
fecit ergo salomon solennitatem tempore illo septem
diebus et omnis israel cum eo et cetera magna valde ab-
intromittit ematibus usque ad torrentem egypti fecit quoque die vno

viii
collectam eo qd dedit altare vii diebus et sollempnitatem
celebrasset diebus septem. Signum in die dñi xxiii mensis
septimi dimisit populos ad tabernacula sua letantes atq;
gaudentes super bono quod fecerat deus dauid et salo-
moni et populo suo israel. Complentur salomon domum
domini et domum regis et omnia que disposuerat in corde
suo ut faceret in domo domini et in domo suarum p[ro]phetarum
est. Apparuit autem ei dominus nocte et ait audiam orationes meas
et electi locum istum michi in domum sacrificij. Si transiero te-
lum et pluuia non fluxerit et mandabo dicit p[ro]phetis loquente
ut dixeret fiam et misero p[ro]phetam in p[ro]phetam memini
conuersus autem populus meus super quos iuratum est nomen
meum de p[ro]phetis me fuerit et exprobrant faciem meam
et egredietur pluuia a vultu suo pessime et ego exandam
de celo et p[ro]phetis eo petens cor et sanabo terram eorum
Oculi quorundam mei erunt aperti et aures meae erecte ad
orationes eius qui in loco isto orauerit. Electi enim et
sanctificam locum istum ut sit nomen meum ibi in sem-
per et permaneat oculi mei et cor meum ibi multis
diebus. In quibus si ambulant coram me sicut am-
bulauit dauid p[ro]p[ter] iustitiam et fecerit iuxta omnia que p[ro]phi-
taui et iustitias meas iudicia q[uod] seruaueris sustinabo pro-
mum regni tui sicut pollicatus sum dauid p[ro]p[ter] iustitiam
tuam. Non auferetur de stirpe tua vir qui p[ro]p[ter] iustitiam
Si autem aueris faciem et derelinqueris iustitias meas et p[ro]p[ter]
ta mea que p[ro]posui vobis et abemites faciem vestram ali-
cuius et adoraueritis eos. Euectam vos de terra mea quia
dedit vobis et domum suam quia edificavi nomini meo pro-
p[ter] iustitiam a facie mea et tradam eam in p[ro]phetam et m[er]e-
plum cunctis populis et domus ista erit in p[ro]phetam vultus
transmittit et dicent stupentes. Quare sit fecit dominus
terre hunc et domum hunc. Respondentque quia de-
reliquerunt dominum deum patrum suorum qui eduxit eos
de terra egypti et apprehenderunt deos alios et adorauerunt
eos et conuertit idcirco reuertit se eos vniuersa mala facit

Quod plene aut xx annis post quos edificavit Salomon do-
 minum domum et domum suam. Civitates quas dederat hy-
 ram Salomoni edificavit et habitare fecit ibi filios
 israel. Abijt quoque in emath suba et obtinuit eam et edi-
 ficavit palatium in deserto et alias civitates in montibus
 edificavit in emath extruxit quoque bethoron super voram et
 bethoron inferiorem civitates in montibus habentes portas
 et seras et vertes. Balaad enim et omnes urbes fortissimas
 que fuerunt Salomonis. Civitas quoque urbes quadraginta
 et urbes equitum. Omnia quoniam voluit fecit rex salo-
 mon atque disposuit. Edificavit in iherusalem et in bethleem et
 in universa terra preter sue. Omnes populum qui derelicti fuerat
 de rethais et amorais et pherezis eueis et iebuzis qui
 non erant de stirpe israel et desponsis eorum et de posteris
 quos non interfecerant filii israel subiecit salomon in
 tributarios usque in diem hunc. Porro de filiis israel non
 supposuit ut fuissent operibus regis. Ipse enim erant viri
 bellatores et dures primum et principes quadraginta et
 equitum eius. Omnes aut principes exercitus regis Sa-
 lomons fuerunt et qui erant diebus populi. Iherusalem vero
 pharaonis transiit de civitate dauid in domum quam edifi-
 caverat ei. Dixit enim rex. Non habitabit uxor mea in domo
 dauid regis israel eo quod sanctificata sit quia ingressa est
 in eam arca domini. Tunc obtulit Salomon holocausta
 domino super altare domini quod extruxerat ante por-
 tum et per singulos dies offerret in eo iuxta preceptum
 moysi et in sabbatis et in calendis et in festis diebus
 ter per annum id est in sollemnitate azimorum et in sollem-
 pmitate ebdomadarum et in sollemnitate tabernaculorum et
 constituit iuxta dispositionem dauid patris sui officia
 sacerdotum in ministris suis et levitas in ordine suo
 ut laudarent et ministrarent coram sacerdotibus iuxta
 ritum universarumque dierum et janitores in divisionibus suis
 per portam et portam. Sic enim preceperat dauid homo dei
 nec pretergressi sunt de mandatis regis cum sacerdotes

quam lenite ex omnibus que peperat. et in mscadis tunc
zauoz. omnes impensas pectas habuit Salomon ex
ex die quo fundavit domum domini usque in diem quo pfecta
eam. Tunc abiit Salomon in asyongaboz et in han
lath ad oram maris rubri que est in terra edom. Misit
ergo ei hyram per manus suorum suorum naves et nau
tas quatuor maris. et abierunt cum suis salomons in
ophir tuleruntque inde cccc. talenta auri et attulerunt
ad regem salomonem etc.

Regina quoque saba cum audisset famam salomo
nis venit ut temptaret eum in enigmatibus
in istum cum magnis opibus et timetis que
portabant aromata et auri plurimum gemmasque
preciosas. Cumque venisset ad salomonem locuta est
ei quicquid erat in corde suo. Exposuit ei salomon
omnia que proposuit nam quicquam fuit quod non perspicuum
ei fecerit. Tunc postquam vidit sapientiam sapienter
salomons et domum quam edificaverat necne et abazum
mensam eius. et habitacula suorum et officina ministrorum
eius et vestimenta eorum et victimas quas immolavit
in domo domini non erat in stupore in ea spiritus. Dixitque
ad regem. Verum est sicut quod audivi in terra mea
de virtutibus et sapientia tua. et non accedam donec
ipsa venissem et viderem oculis meis. et perbassem vir
meditator. michi sapientie tue fuisse narratam via
fama virtutis tue. Ego vixi tui. et beati scilicet tui.
et hi qui assistunt coram te in omni tempore et audiunt
sapientiam tuam. Sic dominus deus benedictus qui voluit
te ordinare super thronum suum regem domus dei tui. Quia
enim diligit deus. et vult servare eum in eternum. Ideo po
suit te super eum regem ut facias iudicia atque iustitia.
Dedit autem regi Centum viginti talenta auri et aroma
ta multa multis et gemmas preciosissimas. Non fuerunt
aromata talia ut hec que dedit regina saba regi sa
lomoni. Et et sibi hyram cum suis salomons attulerunt

Hiszafel

aurum de opus et ligna thryna et gemmas preciosissimas de
 quibus fecit de lignis sex thymis gradus in domo domini et in
 domo regis citharas quos et psalteria cantantibus. Nunc
 visa sunt in fra ynda ligna talia. Rex autem salomon de
 regnie saba cuncta que voluit et que postulavit multo
 plura quam attulerat ad eum. tunc reversi abijt in terram
 sua cum suis suis. Erat autem anni pondus quod offerebat
 salomoni per singulos de sex talenta auri excepta ea sum
 ma quam legati diversarum gentium et negotiatores afferre
 consueverant. Omnes quoque reges arabie et satrape tiaz qui
 comperabant aurum et argentum salomoni. Fecit igitur
 rex salomon et hastas aureas de suma sexcentorum aureorum
 qui in singulis hastas expendebantur. ccc. quoque scuta au
 rei. ccc. aureorum quibus tegebant scuta singula. Posuit
 quoque ea rex in armamentario quod erat consilium nemore
 fecit quoque rex solui grande. et vestivit illud auro nu
 dissimo. Sex quoque gradus quibus consistebat ad solui
 et scabellum aureum et brachiola duo altissimis et duo
 leones stantes super sex gradus extrorsum pre. Non fuit
 tale solui in universis regibus. Omnia quoque vasa con
 cilii regis erant aurea et vasa domus salis libani
 ex auro mundissimo. Argentum enim in diebus illis pro
 nichilo reputabatur. Similes et naves regis sunt in tiaz
 sis cum suis hyram isemel in tabis annis et deferrebat
 inde aurum et argentum et ebore. symcas et pavos.
 magnificata est igitur salomon super omnes reges tiaz
 pre dominis et gloria. Omnes quoque reges tiaz desiderabant
 videre faciem salomonis ut audirent sapientiam quam
 dederat deus in corde eius et deferrebant ei munera. vasa
 argentea et aurea vestes et arma et aromata. equos
 et mulos per singulos annos habuit quoque salomon
 xl an equos in stabulis et currum et equum xii an.
 Constituit quoque eos in urbibus quadraginta. et ubi erat
 rex in iherusalem. Exeruit ite potate super tuctos reges a flumine
 euphraten usque ad tiam philistinorum et usque ad terminos

A
 Anol sexcenta
 sexcenta sex
 talenta

egypti tantam qz copiam argenti p̄buit multū quasi lapidei
et cedrorum tantam multitudinem velud sycomore que
gignuntur in campestribus Adducebatur aut ei de egypto
de civitatibus qz regionibus Reliqua aut opera salomonis p̄p̄
et nominissimū scripta sunt in verbis nathan p̄phete
et in libris archie salomonis et in visione quorū addo videntis
eorum yeroboam filio nabat

Regnavit aut salomon in iherusalem super omē israel re
gnans dormivit qz cum patribus suis et sepellierunt
eum in civitate dauid Regnavit qz pro eo ieroboam fi
lius eius Profectus est aut ieroboam illuc em̄ tūc isrl
ut constitueret eum regem Quod cum audisset yeroboam
filius nabat qui erat in egypto fugerat quippe illuc ante
salomonē statim venerat qz et ut
cum universo israel et locuti sunt ad ieroboam dicentes Pa
ter tuus durissimo iugo nos pressit tu leviore impera p̄e
tuo qui nobis imposuit gravē servitutē et paululū de onē
subleua ut serviamus Cui aut post tres dies venerunt
ad me Cumqz abisset p̄p̄us inuit consiliū cum senibus q
secterunt cum p̄e eius salomone dūm adhuc vivet dicit
Quid datis consiliū ut radeam p̄p̄ Cui dixerunt ei si
placueris p̄p̄ hinc et hinc eos verbis clementibus ser
vient tibi om̄ tempore At ille reliquit consiliū senū et
cum iuvenibz tractare cepit qui cum eo nutriti fuerat
et erant in civitate illius Dixitqz ad eos Quid vobis vi
detur vel quid radere debeo p̄p̄ hinc qui dicit michi Ino
lena iugum quod nuposuit vobis pater tuus At illi rader
ut iuvenes et nutriti cum eo in deliciis atqz dixerunt
Sic loqueris p̄p̄ hinc qui dixit tibi p̄r tuus adjuvant in
gum tu subleua et sic respondebis eis nimis digne
mens grossior est limbo patris mei p̄r mens imposu
it vobis iugum grave et ego manus pendens apponaz
pater meus cecidit vos flagellis ego vero talem vos
serpionibus Venit qz yeroboam et et universus p̄p̄
ad ieroboam die tertio sicut p̄p̄erat eis Respondit qz dicit

relicto consilio seniorum locutus est quod est in iustitiam voluntatem
 pro meum gravem impositum vobis inquit quod ego gravius
 faciam pro meum cadit vos flagellis ego vero redam vos
 scorpionibus et non acquiescit populi pater Erat enim voluntas
 dei ut compleretur sermo eius quem locutus fuerat per ma-
 num aie solumque ad verobeam filium nabath plus autem uni-
 versus rege duriora dicens sic locutus est ad eum Non est
 nobis pars in domo neque hereditas in filio israhel Revertetur
 in tabernacula tua israel Tu autem pascere domum tuam dicit
 et abiit israhel in tabernacula sua Super filios autem israel
 qui habitabant in montibus iuda regnavit robearum dicit
 quod rex robearum ad hyzam qui perat tributis et lapidaverunt
 eum filii israel et mortuus Porro rex robearum curru
 festinavit ascendere et fugit in iherusalem Percepit quod israhel a domo
 david usque in diem hanc factum est autem cum audisset
 omnis israel quod reversus esset verobeam miseruntque et
 vocaverunt eum et conspiciendo eum constituerunt eum regem
 super omnes israel iuxta scriptum est quicumque domus david
 preter terram iuda solam

U Erat autem robearum in iherusalem et vocavit universam
 domum iuda et beniamin usque ad sex et lxxx milia
 viros electorum bellarum ut dimicaret contra
 israel et converteret ad se regnum suum factus quod est sermo
 domini ad semeyam hominem dei dicens Loque ad robearum
 filium salomons regem iuda dicens et eduxit qui est
 in iuda et beniamin Hec dicit dominus Non ascendetis
 neque pugnabitis contra fratres vestros Revertatur unusquisque
 in domum suam quia mea vox gestum est voluntate
 Cui cum audissent sermone domini reversi sunt nec per-
 rexerunt contra regem verobeam habitavit quod robearum in iherusalem
 et edificavit civitates munitas in iuda extruxit bethleem
 et etham et theque bethsur quod et socchor et odollam muros
 et geth et mareza et gath Et et guram et levis et
 assera Samaria quoque et haimon et haimon que et benia-
 min civitates munitissimas Cumque clausisset eas muros

posuit in eis principes ciborum qz horrea hoc est olei et vini
sz et singulis timentibz fecit armamentaria scutorum
et hastarum firmavit qz eis summa diligencia et impat
super iudam et beniamin. Sacerdotes autem et leuite qui
erant in vniuerso isrl venerunt ad eu de ciuitate seditionis sue
relinquentes substantia et possessiones suas et transientes
ad iudam et ierusalem eo qz abierat eos ieroboam et po
steri eius ne sacerdotio domini fungerentur Cui qstatu
it sibi sacerdotes extraneos et de natione vniuersa qz quos
fecerat sz et de iudis tribubus israhel qui tuncqz deiecit
cor suu vt querebant dnu deum israhel Venerunt
ierusalem ad immolandum victimas suas coram
domo dei patrum suorum et roborauerunt regnu iuda
et corroborauerunt Roboam filium salomonis per
tres annos ambulauit em in vijs dauid et salomonis
annis tñ tribus Dixit autem Roboam uxorem malaaz
filiam amon filij dauid. Abiit qz filiam eliab filij
ysrahel que peperit ei filios hyeus et somoroyam et
geiem Post haec quoz accepit maathaz filiam absalon
que peperit ei abija et thaj et zija et salomith ama
uit autem roboam maatham filiam absalon super omnes
uxores suas et concubinas Nam uxores xxviii duxerat
Concubinas autem lx et genuit xvi filios et filias
lx Constituit vero in capite abijam filiu maathaz duc
super omnes frs suos ipm em regem facit conuincit
quia sapiens fuit et potentior super omes filios eo
Et in ciuitatibz finibus iuda et beniamin et in vniuersis
ciuitatibus iudae prebuit estas plurimas et mul
tas posuit uxores

xii

Omnisqz roboratu
fuisse regnu roboam et confortatu dereliquit
legem domini et omes israhel cum eo Anno v
quinto regni roboam ascendit sezech rex egypti in ierlm
quia petierunt duo cum velle ducere turribz et lx
milibus equorum nec erat numerus vbi qd venerat
cum eo ex egypto libyes sz et troiodite et ethiopes cepitqz

civitates munitissimas in iuda. et venit usque ad iherusalem
 semeyas autem propheta ingressus est ad robam et principes
 iuda. qui congregati fuerant in iherusalem fugientes se-
 zach. Dixitque ad eos hec dicit dominus. Vos derelinquistis me
 et ego derelinqui vos in manu sesach. Consternebatque prius
 israel et ipse dixerunt. Iustus est dominus. Cumque vi-
 disset dominus quod humiliati essent. factus est sermo domini
 ad semeyam dicens. Quia humiliati sunt non despa-
 res dabo quod eis paucissimum auxilium. et non fallabit furor
 meus super iherusalem per manus sesach. Verumtamen finiet
 ei ut stant distantiam finitum mox et finitum regni saaz.
 Percepit itaque sesach rex egypti ab iherusalem et sublati thesauri
 domus domini et domus regis omnia que sacrum tulit et ti-
 pios anteros quos fecerat rex salomon. Per quos rex robam
 fecit encos et tradidit illos principibus sathariorum qui tu-
 stodiebant vestibulum palatii. Cumque intraret rex do-
 mini domum veniebant stutarii et tollebant eos. item quod refere-
 bant eos ad armamentarium suum. Verumtamen quia humiliati
 sunt aversa est ab eis ira domini. nec delicti sunt penitus. Quia
 in iuda invenita sunt opera bona. Confortatus est ergo
 robam in iherusalem et regnavit xlviii annis. erat autem
 regnare cepisset et xlviii annis regnavit in iherusalem. Verbeque
 elegit dominus ut confirmaret nomen suum ibi. de annis tribu-
 bus israel. Nomen autem matris eius naama. amantissimum fuit
 quod malum. et non pavuit torsum ut quereat dominum. Opera
 vero robam prima et novissima scripta sunt in libris
 semeyae prophete et addo videmus et dilucet exposita
 praevidemus quod adversum se robam et verobeam tunc
 diebus. Et dormivit robam cum patribus suis. sepultus
 est in civitate david et regnavit abia filius eius pro eo.

Alno xviii regis verobeam
 regnavit abia super iudam tribus annis regnavit
 in iherusalem. Nomenque matris eius mychana filia qumel
 de gabaa. et erat bellum inter abia et verobeam. Cumque
 inisset abia certamine ut haberet bellicosissimos viros

et electorum cum quod verobeam mirum est etiam dicit
milibus virorum qui et ipsi electi erant et ad bella fortissimi
Stetit ergo abijā super montes semeron qui erat in epā
ym et ait Audi verobeam et omnes israel Vini ignora
tis quod Dominus deus israel dedit regnum david israel in sem
piternum ipsi et filius eius in partem salis et surrexit vero
beam filius nabat filius salomons filii david et rebel
launt contra dominum Congregati quoque sunt ad eum viri vanissimi
et filii belial et prevaluerunt contra verobeam filium salomons
porro verobeam erat rudis et pauido corde nec potuit resistere
eis Vini ergo vos dicatis quod resistere poterat regno domini
quod possidet per filios david habetis quoque etiam deus
multitudines atque vitulos aureos quos fecerunt vobis
verobeam in deos et ceteros sacerdotes domini filios aaron
atque leuitas et scribas vobis sacerdotes sunt omnes populi
terrarum Continui quoque venerunt et unclaverunt manus suas
in thauo in bonis et in malis statim fit sacerdos cor
qui non sunt dei Noster autem dominus deus est quem non relin
quimus Sacerdotes autem ministrant domino de filiis aaron
et leuite sunt in ordine suo holocausta quoque offerunt
duo per singulos dies mane et vespere et thymiana
iuxta legis precepta confectum Et ponunt panes in me
sa mundissima Est quoque apud nos candelabrum aureum
et lucerna eius ut attendatur semper ad vespam Nos
quippe custodimus precepta dei nostri quem vos derelinquistis Ego
in exercitu meo Dominus deus est et sacerdotes eius qui stan
tibus tubis et resonant contra vos Filii israel nolite
pugnare contra dominum deum patrum vestrorum quia non
vobis expedit hec ille loquente verobeam tunc mol
liebatur in sedibus Cumque ex adverso hostium starent igno
rantem iudam suo ambiebat exercitu Responsum quoque iudas
vidit misere bellum ex adverso et post tergum et cla
mauit ad dominum ac sacerdotes tubis tunc ceperunt oes
que viri iuda confecerant sunt Et ecce illis confestim
perterritus deus verobeam et omnem israel qui stabat ex aduerso

Juda et abia fugerunt qz viri israel manu et tradidit eos decem
in manus eoz. percussit qz eos abia et pñs eius plaga magis
et corruerunt ex ista vulnerati dñi qñ virorum fortium humiliauit
qz sunt filij israel in tempore illo et vehementissime confu-
tati sunt filij mda eo qz sperassent in domno dñi patrem suum
persecutus est aut abia verodam fugientes et cepit ciui-
tates eius. betael et filias eius. et vesina cum filiabus
suis. ephron quoqz et filias eius. Nec valuit vltra re-
sistere verodam in diebus abia que percussit dñs et
morsus est. Igitur abia confortato impetio suo accepit
uxores xiiii percussitqz xx filios. et xvi filias. Reliqua
autem sitioni abia. viarumqz et opera eius scripta
sunt diligentissime in libro prophete addo

Dominus autem abia cum patribus suis et
sepeliebat eum in civitate dani. Regnavitqz
aza filius eius pco in annis diebus quicquid
terra decem annis. Fecit qz aza quod bonum et placuit
erat in conspectu domini dei sui. et subvertit altaria
paganorum cultus. et extruendum construxit stellas. Inas
qz succidit ac percussit. Inde. ut querebat dñm deum pa-
trium suorum. et faceret legem et vniuersa mandata
Et abstulit cunctis urbibus iuda aras et pñia et
regnavit in pace. Edificavit qz urbes multas in iuda
quia quiescit erat. et nulla temporibus eius bella surre-
xerunt pacem domno laetante dixit aut inde. Edifi-
cemus civitates istas. et vallemus muris. et roboremus turri-
bus. et portis et sculis. donec ab illis quiescit sint omnia eo qz
quesierimus dñm deum patrum nostrum et dederit nobis
pacem per gyrum. Edificaverunt igitur et multum in
extinguendo impedimentum fuit. habuit aut aza in exer-
citu suo portantium scuta et hastas de iuda ccc. et de be-
niamin vero stultiorum ccc. lxx. et omnes isti viri fortissimi
Egressus est aut contra eos zara et hyops cum exercitu suo
decies centena et curribz ccc. et venit vsqz masera. Por-
ro aza perrexit obviam et instruxit aciem ad bellum

in valle soporata que est iuxta ^{mares} masera. et invocant dñm
dñm et ait Domine non est apud te vlla distantia utrum
in paucis auxiliaberis aut in pluribus ad iuuu nos deus noster
in te em et in nō nōmē habentes fiduciam venimus cō
hant multitudinē Dominus deus noster tu es non pre
ualeat contra te homo Exterriti itaqz dñs ethiopes corā
aza 2 mēda fugeruntqz ethiopes et p̄secutus est eos aza
et p̄p̄s qm erat cum eo vsqz geraze. et uenerūt ethiopes
vsqz ad interuentionē quia domus ^{adente} tendente contriti sunt
et exercitū illius p̄liante Tulerunt igitur spolia multa
et p̄asserunt omnes ciuitates per circuitum geraze
Stans quippe cūctos terrore inuaserat. et diripi
erunt vrbes et multam predam asportauerūt qz
et cūctas ciuitates destruentes tulerunt p̄corū
infantam multitudinē et camelorum reuerſiqz sūt

^{in iherosolimam}
Azarias autē filius oled ^{in iherosolimam}
facto in se spū dei egressus est mortuusqz aza
et dixit ei Audite me aza et om̄s iuda et
beniamin Dominus vobiscum quia finis cum eo
Si quiesceritis enim inueniet si autem derelinqueritis
derelinquet vos Transibunt autē dies multi in iherosolimā
absqz dō vero. et absqz sacerdote. et absqz doctore. et absqz
lege Cumqz reuerſi fuerint in angustia sua et clamā
uerunt ad dñm dñm israel. et quiescerunt enim reperi
ent enim In illo tempore non erit pax egredienti et ingre
dienti. s̄ terrores vndiqz in tūctis habitatoribus terrarū
pugnabit enim gens cō gentem et ciuitas cō ciuitatem
quia dñs turbabit eos in omni angustia eorū
cum audisset aza verba s̄ et p̄phetiam azarie filij dñi
p̄phete confortatus est et abstulit ydola de omni terra
iuda et beniamin et ex vrribus quas repererat montes
ephraym et dederunt altare dñm quod erat ante
portam domus domini Congregaueruntqz vniuersum iudā
et beniamin. et advenas cum eis de ephraym et de ma
nasse. et de symeon plures enim cōfugerant ad eū ex iude

Videns quod dominus deus israel esset cum eo Cumque venissent ultimum
mense tertio anno xv regni aza immolaverunt domino in die
illa et de manibus et praeda quam adduxerant. Boves ^{septingentos} octo
et arietes septem milia Et intravit rex ex more ad corrobora-
randum fedus ut quererent dominum deum patrum suorum
in toto corde et in tota anima sua Si quis autem non ques-
cit inquit dominum deum israel moriatur a minimo usque
ad maximum a viro usque ad mulierem Invenimusque duo
vires magnum in mulo et clangore tube et sonitu buc-
inarum omnes qui erant in iuda cum exultatione In
omni enim corde suo inveniunt et in tota voluntate ques-
cunt eum et invenierunt. psalterque eius dominus requiem
percurantem et et maria harem aza regis exangusto
deposuit imperio eo quod fasset in luto simulacrum priapi
quod omne querunt et in frustra quoniam conbussit et
perit in torrentem cedron. excelsa autem derelicta sunt in
israel. actumque cor aza erat psalmi cunctis diebus suis
ea que voverat pro suis et ipse intulit in domum domini
argentum et aurum vasorumque diversam suppellec-
tilem bellum vero non fuit usque ad ^{xxxviii} annu regni aza

xvi **A**mo autem xxxvi regni eius
ascendit baasa rex israel in iudam et muro cir-
cumdabat ierusalem ut nullus tunc possit egredi vel
ingredi de regno aza protulit autem aza argentum et
aurum de thesauris domus domini et de thesauris regis
misitque ad benadab regem syrie qui habitabat in da-
masco dicens fedus inter me et te est pater quoniam
mens et pater tuus habuerunt concordiam quam
obrem misi tibi argentum et aurum ut rupto fede
quod fecit cum baasa rege israel facias eum a me
recedere Cuius corrupto benadab misit principes exercitu
um suorum ad urbes israel Cui precesserunt asidon et
dan et iabes mazar et universas urbes muratas
neptalim Cuius cum misisset baasa desit edificare
iherusalem et intermisit opus suum porro aza rex assumpsit

omnem mram et tulerunt lapides de iama et ligna que edificat
parauerat baasa edificauitque ex eis galiam In tempore illo venit
anani propheta ad aza regem iuda et dixit ei Quia habuisti
fiduciam in rege syrie et non in domino deo tuo propterea euasit exas
syrie regem de manu tua Nonne ethiopes et libanes multos plures
erant quadrigis equitibus et multitudine uimiam quos tuum
dominus credidisses tradidit in manum tuam Oculi enim domini perambula
tur uniuersam terram et prebent fortitudinem. Hijs qui corde perfido
credunt inueniunt Stulte igitur egistis et propter hoc erit in preteritum
tempore aduersum te bella consurgunt Iratus quod est aduersus
pudentem et misit eum in uentrem murem. Valde quippe super
hoc fuit dominus indignatus et interfecit de populo in tempore illo
plurimos Opera autem aza prima et nouissima scripta
sunt in libro regum iuda et israel Egrotauit autem aza
anno xxxix regni sui dolore pedum uehementissimis et
nec in infirmitate quesivit dominum sed magis in medicorum arte
confusus est Dormiuit quod aza cum prius suis et mortuus
est anno. ix. regni sui. et sepellicerunt eum in ciuitate
david posueruntque eum super lectum suum plenum aromati
bus et uirgatis uicetris que erant pignorum arte
confecta et combusserunt super eum amonitione nimiam

xvii **R**egnum autem iosephat filius eius pax et iustitia
contra israel Constituitque militem numerum in turris
urbibus iuda que erant vallate muris presidiaque disposu
it in terra iuda et in ciuitatibus ephraim quas ceperat aza
pater eius Et fuit dominus cum iosephat qui ambulauit in ueris
domini prius sui primum Non sperauit in baalim sed in domino
deo david patris sui et precepit in preceptis illius et non iuxta
peccata israel Confirmauit quod dominus regnum in manu eius et
dedit omnes iuda munera iosephat. facteque sunt ei in fine
diuitie et multa gloria Cumque sumpsisset cor eius audaciam
propter vias domini Et cetera et lucos de iuda abstulit Tercio
autem anno regni sui Tercio autem anno regni sui misit de
principibus suis banan et adaiam et azariam et nathaniam
et iudicem ut docerent in ciuitatibus iuda et in eis leuitas

Sememram et nathaniam et zabdiham israel quoque et seimea
meth et jonathan adoniam quoque et thobiam et adoniam
semitas et tuncis elizama et voram sacerdotes docebant
quod populum in iuda habentes librum legis domini et circumdabant
multas civitates iuda atque erudiebant populum itaque factus
est paucior domini super omnia regna terrarum que erant per
gervium iuda nec audebant bellare contra iosephat sed
et philistei iosephat munera deferrebant et vertigal de
genti arabes quoque adveniebant per tota arctum septem
m. dcc et hircos totidem erant quo iosephat et ma
gnificatus est usque in subitum atque edificavit in iuda
domus ad iustas turris urbes quod urbes quod munitas
et multa paravit in urbibus iuda viri quoque bel
latores et robusti erant multum. quod iste est munera
per domos et familias singulorum in iuda exercitus
fona die et cum eo robustissimi ceteri aut post hunc
johannem princeps et cum eo c. lxx. an. post istum quod
amastias filius zechari consecratus est domus et cum eo c. p.
viroz fortium hunc sequebantur robustus ad pila elijada
et cum eo tenebant arcum et clipeum et an. post istum
ceteri iosephat et cum eo c. lxx. an. expulsi erant militem
hii omnes erant ad manum regis ceteris aliis quos ipse
suavit in urbibus munit et in universa iuda.

xviii

Exit itaque iosephat dices et militibus multum
et affinitate commutatus est achab. descenditque
post annos ad eum in samariam ad eum ad rehu
mactavit achab azietes et boves plurimos et populo qui
venerat cum eo persuasit ut ascenderet in ramoth galad
dixit quod achab rex israel ad iosephat regem iuda Veni
interum in ramoth galad Cui ille respondit. Ut ego
et tu sicut populus meus sit et populus meus terram eam
in bello Dixit iosephat ad regem israel Consule ob
secro in precibus sermones domini Congregavit itaque
rex israel prophetas cum pueris et et dixit ad eos in ramoth
galad ad bellandum ne debemus an quiescere At illi

Ascendite in montem et tradet deus in manu regis dicit qd jo
saphat Numquid non est hic ppheta domini ut ab illo et
requiramus Et ait rex israel ad iosaphat Est vir vultus
aquo possumus querere dei voluntatem Sz ego ad eum
quia non pphetat michi bonu Sz malum omni tempore
Est autem micheas filius yeda dicit qd iosaphat ne lo
quaris hoc modo Vocavit ergo rex israel vnu de eunu
chis et dixit ei Porta cito micheam filiu yeda Porro
rex israel et iosaphat rex iuda vterqz sedebant in solio
suo vestiti cultu regio Sedebant autem ante in arcampta por
tam samarie Omnes qz pphete variabantur coram eis
Sedechias vero filius chanaane fecit sibi corona ferrea et
ait hec dicit dñs hys venturabis syriam donec oterat eis
Omnes aut pphete variabantur similiter atqz dicebant asce
de in ramoth galaad et psperebis et tradet eos dñs in man
regis Nuncius autem qui erat ad vocandum micheam
ait illi En verba omni pphetarum vno ore bona annuntiat
regi. queso ergo te vt pmo times ab eis non dissentias lonqz
qz pspere Cui respondit micheas Vinit dñs quia quodcuqz
dixerit michi dñs meus hoc loquar venit ergo ad vterqz
Cui rex ait michea Irqz debemus in ramoth galaad ad
bellandum an quiesce Cui ille respondit Ascendite iuxta em
pssera euniet et tradentur hostes in manus vras dicit
qd rex iherum atqz vterqz te adiuro vt nō loquaris michi
quod verum est in nomine domi At ille ait Vidi vniuersu
israel dispersu in montibz sicut oves absqz pastore et
et dixit dñs non hnt isti dñs Penetrat vniuersusqz in
domu suam in pace At ait rex israel ad iosaphat Numquid
dixi tibi quod non pphetat iste michi amicum bonu. Sca que
mala sunt At ille respondit ait audite verbum domi Vidi do
mini sedentes in solio suo Et omes exercitum reli assise
tem ei adextus et a sinistis et dixit domus Crues decipiet a
chas regem israel vt ascendat et coronat in ramoth galaad
Cumqz diceret vnus hoc mō et aliter alio processit spūs et stetit
coram dño et ait Ego decipiam eum Cui domus Inquo inquit

ty. 542

igitur accipies. Ut ille respondit. Egre diar et ero spiritus mendax
in ore omni prophetarum eius. Dixitque dominus. Describes et pñale
bis. Egredere et fac ita. Tunc igitur ecce dominus sedit spiritum
mendacium in ore omni prophetarum tuorum et dominus loquutus est ad
te mala. Accessit autem sedechias filius chumaice et prussit
micose maxillum et ait. Per quam viam transiit spiritus
domini a me ut loqueretur tibi. Dixitque micose. Tu ipse
videbis in die illo quando ingressus fueris iherosolimam de iudi-
tulo ut abscondatur. Precepit autem rex israel dicens. Mi-
tite lignum in caeteros et date ei panis modicum et agne pau-
culum donec reuertatur in pace. Respondit autem micose. Si
reversus fueris in pace non est dominus loquutus in me et ait.
Audite omnes populi. Igitur ascenderunt rex israel et iosephat
rex iuda in montem galad. Dixitque rex israel ad iosephat.
Adutabo habitum et sic ad pugnandum iudam. Tu autem
monere vestros tuos. Mutatus israel habitum venit ad bellum.
Rex autem syrie preceperat ducibus equitatus sui dicens. Ne
pugnatis contra minimum aut contra maximum nisi contra
solum regem israel. Itaque cum vidissent principes equitatus
iosephat dixerunt. Rex israel est iste et succurrerunt
eum ducentes. At ille clamavit ad dominum et auxiliatus
est ei atque auertit eos ab illo. Cum autem audissent du-
ces equitatus quod non esset rex israel reliquerunt eum. Cui
autem ut videret populo in iherosolimam sagittam iaceret praecepit
regem israel inter regines et scapulas. At ille ante
fuit autem conuice manum tuam et conuice me de auge quia reue-
ratus sum et finita est pugna in die illa. Porro rex israel
stabat in turri suo contra syros usque ad vespertinum et ma-
gnus est occidente sole.

xix. **R**eversus est autem iosephat rex iuda in domum
suam et habitavit pacifice in iherosolima. Cum autem
videret filius anan videns et ait ad eum. Impe-
pbes animum. Et hiis qui oderunt dominum amittit in
terris et idcirco iram quod domini mercedis et bona
opera merita sunt tunc eo quod absque lucis de terra iuda

et paucis cor tuum ut requireres dominum deum patrum tuorum
habuerunt ergo iosephat in iherusalem rursus quod est egressus
ad de bezabab ubi ad montem ophrah et reuocauit eos
ad dominum deum patrum suorum et constituit quod iudices terre
in ciuitatibus ciuitatibus iuda minime per singula loca
principibus iudicibus Videte et quod omnes iudicaueritis in
vobis redimatis Sit timor domini vobiscum et diligen
tia cuncta facite Non est enim apud dominum iherusalem iniquitas
neque personarum acceptio neque cupido minuerum In iherusalem
quod iosephat constituit leuitas et sacerdotes et principes
familias ex israel ut iudicium causam domini iudicarent
habitatoribus eius et precepit quod eis dicens Sic agite in ti
more domini fideliter et in corde perfecto omnes causam que
veniet ad vos fratrum vrorum qui habitant in urbibus
suis inter cognatos et cognationem vestramque est que
suo de lege de mandato de ceremoniis de iustificationibus
ostendit eis ne preterit in dominum et non veniat ira
super vos et super preces vestras sic ergo agentes non pe
cabis Amarias autem sacerdos et pontifex vester in
his que ad dominum pertinent presidebit peros zabadias
filius ysmael qui est dux in domo iuda super ea opera
erit que ad regis officium pertinent habens quod maxime
leuitas coram vobis Confortamini et agite diligenter et
erit dominus vobiscum in bonis

xx **P**ost hoc congregati sunt filii moab et filii am
mon et cum eis de ydumeis ad iosephat ut
persequerentur contra eum Venerunt quod iudices
et iudicauerunt iosephat dicens Venit contra
te multitudo magna de his locis que trans mare
sunt et de syria et ecce consistunt in azarotham
que est iuxta iosephat autem timor perterritus
totius se contulit ad rogandum dominum et posuit
se iuxta principem iuda Congregatus est iudas ad pre
tandum dominum Et et omnes de urbibus suis venerunt
ad pretandum eum Cumque stisset iosephat in medio

ceteri iude et xlm in domo dñi ante atrium novum aut domus
 deus pparum uroz tu es mudo et domus dictis regibus
 gentium. In uiam tua e fortitudo et potentia nec quisq
 potest tibi resistere. Nonne tu domine deus nr interfecisti o
 habitantes terre hunc coram ppo tuo israhel et dedisti ei
 semm abraham amica tuu in sempiternu habitaueruntq
 in ea et exierunt in illa sanctuarium nomni tuo dices
 Si uenerint super nos mala gladius iudicii pestilentie
 fames stabimus coram domo hac in sempiternu in ospatu
 tuo in qua invocatum est nome tuu et clamabimus ad te in
 tribulationibus nris et exaudies nos. saluos qz facies nos
 Omnes igitur ecce filii amnon et moab et mons syer per
 quos non concessisti filijs israhel ut transiret quando egre
 diebant de egypto. Sz desinuerunt ab eis et non inter
 fererunt illos. et contrario agunt et emittunt eie nos de pos
 sessione quam credisti nobis deus nr pro no indicabis
 eos. In nobis quidem non est tanta fortitudo ut possimus
 hunc multitudini resistere que uenit super nos. Sz tunc
 ignoreremus quid agere debeamus hoc solum habemus
 residu ut oculos nros dirigamus ad te Omnes vero iuda
 stabat coram domo. Cum pmlis et uxoribus et liberis suis
 Erat aut yaziel filius zathane filij amanie filij ueziel
 filij mathanie leuitas et de filijs azaphat sr que fito e sye
 dñi in medio tbe et ait dicens omls iuda et qui habitant
 in iher et tu rex ierapbat hec dicit dñs uobis Nolite pme
 nec timeatis hanc multitudinem Non e enim uia pugna se
 dei Cras ascendet con eos ascensuri em sunt per thym nonne
 syer et mxe metis eos in similitate tuerent qui e con solitudines
 peribet Non em eritis uos qui dimittatis s tujo ofidens state
 et uidebitis auxilium domi super uos. O iuda et iher nolite time
 nec pmeatis. cras egredimini con eos et dñs erit uobiscu iosa
 phat ergo et iuda et omes habitantes iher ceciderunt pui mtras

coram dno et adorauerunt eum porro semite de filijs caath et
de filijs chore laudabant dnm dnm deu israel voce magis in
ecclesium Cumq; mane surrexissent egressi sunt per desertum
thechie profectis q; eis sanctus iosephas in medio dixit Audi
te me iuda et omnes habitatores iherusalem Credite in dno deo vro
et serui eius credite pphetis eius et cuncta euentus pspici de
dictis consilium pto et statuit cantores dnm ut laudaret eu
in tympanis et antecederent organum et voce organa dicerent Cofi
temus domino qm bonu qm in seculum misericordia eius Cumq; cepisset laudes
canere venit dñs insidias cepit in semetipso filios sathan
et moab et nioth seyr qui egressi fuerat pugnare con iudam
et pauci sunt Namq; filii sathan et moab consurrexerunt ad
uersu habitatores montis seyr ut interficerent et deciderent eos cumq;
hoc ope petraissent Erit in semetipso versu in mutuis quo
conade vulneribus Porro iuda cum venisset ad speluncas que
respirat solitudinem vidit protul omnes late regione plenam
cadaveribus nec super esse quicq; qui nec potuisset euade
Venit go iosephas et omnes pphete cum eo ad detrahendu
spolia mortuorum Invenitq; inter cadavera variis suppellic
tilem vestes quoq; et vasa preciosissima v et dirupuerunt ita
ut omnia portare non possent nec per dies spolia auferre
pre pde magnitudine Die aut quarta congregati sunt in
valle benedictionis etenim qui ibi benedixerunt dnm vocauerunt
locum istum vallis benedictionis usq; in presens dies Renerunt
q; est omnis vir mai et habitatores iherusalem et iosephas ante
eos in iherusalem cum letitia magna eo q; dedisset eis dñs gaudium
de inimicis suis Ingressi q; sunt in iherusalem cum psalterijs et cytha
ris et tubis in dnm dnm iuravit aut panem super universa terra
terraz cum audisset q; pugnasset dñs contra inimicos
israel Cuiusmodi aut regnum israel iosephas et pponit ei dñs
pace perannu Regnavit igitur iosephas super iudam et
erat xxxv annos cum regnare cepisset xxxv annis regnavit iherusalem

Et nomen matris eius asuba filia selathi et ambulavit in via patris
 sui aza nec desinuit ab ea. fides quicunque placita erat coram domino
 verumtamen excessa non abstulit. Adhuc populo non dixerat cor suum
 ad dominum deum patris suorum. Reliqua autem gesta iosephat post et no-
 missimorum scripta sunt in libris hyerem filii hyerem ananiam que digessit
 in libro regum israel. Post haec inter annos rex iuda cum ordo-
 zia rege israel cuius opera fuerunt pessima et princeps fuit ut fa-
 cerent naues que irent in tharsis fecerunt quod classem in asiongabab
 apparet autem elizer filius sedan de maresha ad iosephat dicens
 Quia habuisti fedus cum ordozia percussit opera tua domine quia
 quod sunt naues nec potuerunt ire in tharsis. **202**

Dominum autem iosephat cum patribus suis et sepulchro eorum
 in civitate david Regnavitque ioram filius eius pro eo qui
 habuit fratres filios iosephat azariam vabriel et zabaria
 et azarias et michael et saphaniam. Omnes hi filii iosephat
 regis iuda. Deditque ei pater suus multa munera auri et annu-
 et pensiones in civitate munussumus in iuda. Regnum autem
 tradidit ioram eo quod esset primogenitus. Surrexit autem ioram super regem
 patris sui cumque se confirmasset occidit omnes fratres suos gladio
 et quosque de principibus iuda. xxxv annos erat ioram cum regem
 cepisset et viii annis regnavit in iherusalem ambulavitque in
 vitiis regum israel sicut egesserat domus adab filia quippe a-
 chab erat pater eius et fecit malum in conspectu domini. Voluit autem
 dominus disperdere domum david propter pactum quod
 iuraverat cum eo. Et quia promiserat ut daret illi lucem
 nam et filius eius in omni tempore iudicantis illis rebellavit domus
 ne esset subditus iude et constituit sibi regem cumque trans-
 iret ioram cum principibus suis et facto consilio qui erat se-
 cum surrexit nocte et percussit domum cui se intenderat et
 omnes domos civitatis eius. Actum rebellavit domus ne
 esset sub ditione iude usque ad hanc diem. Eo tempore et lobna
 recessit ne esset sub manu illius derelinqueret enim dominum deum

patrum suorum in super excelsa fabricato ē in vasis iuda et for
mari fecit habitatores iherusalem et praeicari iudas. Allate sunt aut
littere ab elia propheta in quibus scriptum erat hec dicit dominus deus
david patris tui et in via aia regis iuda. Et acquisi piter
regum israel et formari feci iudam et habitatores iherusalem
tutus formacione domus ahab in super et frater tuos et domum
pater tuus meliores te occidisti. Ecce dominus percutiet te plaga magna
in populo tuo et filiis et uxoris tuis et universa substantia tua. Tu aut
conrotabis pessimo laqueo uteri donec egrediantur vitalia
tua paulatim per singulos dies. Sustinuit igitur dominus con
poram spiritum philistinorum et arabum qui fines sunt ethiopi
sue et ascendit in iherusalem et vastavit eam diruperuntque ac
tamen substantias que in vasa ē in domo regis in super et
filios eius et uxores nec remansit ei filius nisi parvulus qui
minimus natus erat et super hec divina percussit eum dominus alui
dolore insuperabili. Cumque dies succederet dies et tempus spacia vol
uerunt duorum annorum expletus est arcus et sic longa co
sumptio est tunc ita ut et viscera sua. Sicque languore per et vita
tamen mortuus ē in infirmitate pessima et non fecit ei pro
secum morem conbustionis exequias sicut fecerat maioribus
eius. xxxvii erat annorum cum regnare cepisset et viii
annis regnavit in iherusalem. Ambulant quod non recte et sepelli
erunt eum in civitate david verumtamen non in sepulchro

ageret

Quoniam autem regnum iherusalem
habitatores iherusalem. Othosiam filius eius mi
nimus regem pro eo. Omnes enim maiores nati
qui ante eum fuerant interfecerat latrones arabum
qui venerant in castra. Regnavit quoque othosias filius ioraz
regis iuda. xlvii annorum fuit othosias cum regnare
cepisset et primo anno regnavit in iherusalem et nomen matris
eius atalia filia anan. Et ipse ingressus ē per vias
domus ahab. Mater enim eius impulit eum ut impie ageret.

Fecit igitur malum in conspectu domini sic domus achab ipse cum fuerit
ei consiliarius per mortem patris sui in interitum eius ambulavit et in consilio cor-
poris suum cum ioram filio achab regis israel in bellum contra azarum regem
syrie in ramoth galad. et vulneraverunt quod suum ioram. Cum ve-
nerset est ut iudicaret in ierusalem multas plagas accepit in superbo
certamine. Igitur otthozias rex iuda filius ioram descendit
in visceribus ioram filium achab in ierusalem exortans. Voluntas quippe
fuit dei aduersus otthoziam ut veniret ad ioram. Et cum venisset
et egredereetur cum eo aduersum hyem filium manserunt. Quia videtur
deus ut deleat domum achab. Cum ergo euntes venissent domum
achab nuxerunt principes iuda et filios suos otthozie qui ministrabant
ei. et interfecerunt illos ipsum quod peremerunt otthoziam comprehendit latenter
in sumaria adductum quod ad se occidit et sepelivit eum eo quod esset
filius ysaiah. qui quesierat dominum in toto corde suo. nec erat
ultra spes aliqua ut de stupore aliquis regeret otthozie. Significat achalia
mater eius videns quod mortuus esset filius eius. Surrexit et interfecit
omnes serpentes regiam domus ioram. Porro iosaia filia regis
tulit ioram filium otthozie et servata est eum de medio filiorum regis
cum iherosolymis. Abstondit quod eum cum matre sua in cubiculo latulit.
Iosaia autem que abstondiderat eum erat filia regis ioram uxor ioya
de pontificis soror otthozie et ideo non misit illam achalia. Fuit ergo
cum eis in domo dei sex annis quibus regnavit achalia super

Anno autem septimo confortatus est terraz
iorada. assumpsitque centuriones. azariam uero filium ieremiam
et hyssum filium iohannan. azariam quoque
filium obed. et maasiam filium adum et eleazaram filium zathai
et iuxta cum eis consilium et sedes. Cum tunc iherosolymis con-
gregaverunt seniores de civitate iuda et principes fami-
liarum israel venerunt quod in iherosolymis. Inuit igitur omnis
multitudo pactum in domo domini cum rege. Dixit quod ad eos
iorada. Ecce filius regis regnabit sicut locutus est dominus
super filios dauid. Iste est ergo sermo quem fecerunt. Tercia

pars vni qui veniunt ad sabbatum sacerdotum et leuitarum et
 iamtorum erit in portis Tertia vero pars ad domum regis
 et fra pe ad porta que appellatur fundamenti omne vero reliquum
 vigus sit matris domus domini nec quisquam alius ingrediat domum domini
 nisi sacerdotes et qui ministrant de leuitis ipsi tamen ingredia-
 tur qui sanctificati sunt et omne reliquum vigus obfuet custodias
 domini leuite autem intus regem habentes singuli arma sua
 et si quis alius ingressus fuerit templum interficiatur Sicut quod cum rege
 itante et egrediente fecerit igitur leuite et vniuersus mada inter
 iuxta omnia que preceperat yoyada pontifex et assumpsit
 signa viros qui sub se erant et remebant per ordinem saluum
 cum dñe qui impleretur saluum et egressi erant Siquidem yoya-
 da pontifex non dimiserat abire turmas que sibi psingulis eed
 madiis succedere consueverant Dedit quod yoyada sacerdos centurionibus
 lanceas clipeos quod et pueris regis damo quas conserauerat in
 domo domini Constatum quod omnes ipsam tenentium pugnones a parte templi
 dextra usque ad partem templi sinistram coram altari et templo per cir-
 cuitum regis conuertit quod filius regis et imposuerunt sibi diademata
 dederunt quod ei in manu eius tenendam regem et constatuerunt
 eum regem duxit quod cum yoyada pontifex et filii eius impati
 quod sunt atque dixerunt Domine rex Quid enim audisti auaritia voc-
 is tuum et laudatum regem ingressa est ad populum in templum
 domini Cumque vidisset rex stante se in introitu et plures fines quod
 circa eum omnes quod populum sic gaudent atque clangit tubis et
 diuersi generis organis gaudent vocem quod laudatum stetit vestita
 sua et ait Insidie insidie Egressus autem yoyada pontifex ad
 centuriones et principes exercitus dixit eis Edificate illam extra
 septa templi et interficiatur foris gladio precepit quod sacerdo-
 tes ne occiderent in templo domini et imposuerunt cernitibus eius
 manus Cumque intrasset portam quocum domus regis inter-
 fecerunt eam ibi Peripigit autem yoyada fedus inter se vniuersum
 quod populum et regem ut esset populus domini Itaque ingressus est omnis populus

domū baal et destruxit eam et altaria et simulacra illius sūpiger
 moysi autē sacerdotes baal interfecerūt ante aras. Constituit autē iō
 natha pōitor in domo dñi ut sub manibz sacerdotū et leuitarū q̄s
 dñs dñi in domo dñi offerret holocausta dñi sicut scriptū ē
 in libro moysi in gaudio et cantu iuxta dispositōē dñi. Constituitqz
 ianitores in portis domū dñi ut nō ingrederet eam eunūqz iūi re
 sūmisset qz tenuiores et fortissimos viros ac p̄ncipes p̄ti et de
 iherosolē terre et fecerūt de sede regis de domo dñi ut introiret per me
 diā porte superioris in domū regis et collocarent eum in solio
 regali. Letata qz ē oīs p̄tis terre et v̄s gentis. Porro archalia
 eptem annorū erat v̄s. **S**ed interfata ē gladio
 cum regnare cepisset et rē aius regnauit in iherosolē nomen
 natū eius seba de bephalee fecit qz qd bonū erat coraz
 sue cunctis diebz vnde sacerdotibz acceptū aut ei v̄nda uxores
 duas de q̄bz genuit filios et filias. Post que placuit v̄s ut
 insecraret domū dñi. Congregauit qz sacerdotes et leuitas et
 dixit eis. Egredini ad ciuitatē iuda et colligite de v̄m̄s istis
 pecunias ad sartatecta templi dñi dei v̄i per singulos annos
 festinatore facite porro leuite ēgē negligentia v̄orū qz
 v̄ndam p̄ncipis rex et dixit ei. Quare nō sint tibi iuxta et co
 grēs leuitas inferre de iuda et de iherosolē pecuniam que q̄stata
 est a moise sūo dñi ut inferret eam om̄s multitudo filiorū
 israel in tabernaculū testimonij archalia em̄ in p̄missa et
 filij eius destruxerūt domū dñi dei. et de p̄missis que statuta
 fuerat in templo domū. Remanserūt phanū baalim. Precepit
 ergo rex et fecerūt archam posuerūt qz eam iuxta portam dñi
 domū fornicis. Et p̄dicatū ē in iuda et iherosolē ut deferrent singuli
 p̄m̄ dñi quod q̄stauit moyses sūis dei sūp om̄es israel in deserto
 letatiqz sūt p̄ncip̄ cuncti et oīs p̄ti et ingressi quiserūt iherosolē dñi
 atqz miserūt ita ut impleverūt. Quibus tempus ēss̄ ut deferret archa
 coraz rege p̄mano leuitaz viderūt em̄ pecunias multa iugrediente
 sūba legis et que p̄ncip̄ sacerdos q̄stauerūt. effuderūtqz pecunias

que erat magna porro archam reportaverunt in locum suum sicque
faciebant per singulos dies et aggregata est infinita pecunia quod dedit rex
et yoyada hijs qui preerat operibus domus domini et illi distribuunt ex ea
preces lapideas et artifices operum singulosque ut ministrarent domui domini
fabrosque ferri et eris ut quod sultaret egerunt hijs qui operabatur in
domo domini et obducunt parietum acutisque pinnarum corporis ac suscitaverunt
domum domini in statu pristinum cum stare faceret Cumque operasset omnia
opera detulerunt coram rege et yoyada reliquam pecuniam pecunie
de qua facta sunt vasa templi in ministerium de qua et collocavit
ita phiale quoque et cetera vasa aurea et argentea et offerunt
holocausta in domo domini Insuper cunctis diebus yoyade semit
ant yoyada et plenus diebus et mortuus est cum esset xxx
annorum sepelierunt eum in civitate david cum viribus eorum semper
bonum cum israel et cum domo eius Postquam autem obiit yoyada
Ingressi sunt principes iuda et adoraverunt reges qui delinquentes
obsequijs eorum acquievit eis et dereliquerunt templum domini dei
patris suorum Sumeruntque lucas et sculptiles et facta ira domini
contra iudam et iherusalem propter hoc peccatum Maledixitque eis ut revertentur
ad dominum quos prestantes illi audire noluerunt Spiritus itaque
domini movit zachariam filium yoyade sacerdotis et stetit in ostio
templi et dixit Hec dicit dominus Deus Israel transgressum est populum domini
quod vobis non proderit et derelinquistis dominum ut derelinquet vos
Cum aggregati aduersus eum miserunt in eum lapides iuxta verbum quod
in audio domini domini et non est recordatus rex yoaas misericordie quam
fecerat yoyada pro illius filio ut iterum faceret filium eius Cum autem moreretur
ait videat dominus et requirat Cumque enolatus esset animus ascendit deus
cum exercitu syrie venitque in iudam et in iherusalem et iterum fecit tutos
principes populi atque universas portas misit regi damaskum Et ita cum
dixit vobis dominus syrius tradidit dominus in manibus eorum iherusalem quia
quod derelinquistis dominum deum patris vestri in yoaas quoque ignominio
sa exerebat iudam et ab eis derelictis dimiserunt in laqueo virorum magis
Surrexerunt autem deus filii sui in vltimis sanguinis filij yoyade

705.
255
sacerdotis et occidit eum in latibulo suo et moxque est sepelitus
quod cum in civitate david non insepulchrum regni iudaei vero
fuit et zabab filius semari ammonitidis et vocabatur filius
semari moabitidis porro filii eius ac summa pecunie que
que ad viata fuerat sub eo et instauratio domus domini septa
sunt diligentibus in libro regum

Regnavit autem amasias filius eius pro eo xxx annos
erat amasias cum regnare cepisset et xxx annis
regnavit in iherusalem nomine matris eius ioachim
et sic fecit quod bonum in conspectu domini verumtamen non in
corde perfecto Cumque roboratum videret imperium iugulavit
filios qui occiderunt patrem suum regem sed filios eorum non interfecit
sicut scriptum est in libro legis moysi ubi precepit dominus dicens Non
occidant patres pro filiis nec filii pro patribus suis sed unusquisque
in peccato suo morietur Congregavit itaque amasias iudam
et constituit eos per familias tribunosque et centuriones et
omnesque iudam et beniamin et recensuit a xx annis
et super vel subsum invenitque xxx annos in iherusalem qui egredien-
tes ad pugnam et tenerent hastam et clipeum mercedeque
adduxit de israel et milia roboreque centum talenta argenti Ver-
tens autem ad illam vocem dei et ait O rex non ingrediar tecum exercitus
israel Non enim est dominus cum israel et cum filiis eius quoniam cum si
pugnabis in robore exercitus bella consistet super te faciat
dominus ab hostibus Dei quippe est ad invadendum et in fugam vertere
Dixitque amasias ad hominem dei Quid ergo fiat de centum
talentis que dedi militibus israel Et respondit homo dei
Habet dominus unde tibi dare possim multo huiusmodi plura Sciebam
itaque amasias exercitum qui venerat ad eum ex ephra-
im ut converteretur in locum suum At illi cum iudam rege
invenirentur reversi sunt in regionem suam Porro amasias
confidenter conduxit populum suum et abiit in valles salmarum
proposuitque filios suos xxx annos et alia xxx annos vice cepit

filij mda et adduxerunt ad iherosolimam et petre precipitauerunt
ex eis de summo in presep qui vniuersi creperunt. At ille ex
tota que miserat amasias ne sciret iret ad filium ditta
fuit est in ciuitatibus mda a samaria usque bethoron et
interfecit tribus milibus diripuit predam magnam.
Amasias quoque per eodem iherosolimam et ablatos decem
filiorum scire statuit eos in decem sibi et adduxit eos
et illis adolebat mensuram. Cum obrem uero e dicitur qd ama
siam misit ad illum prophetam qui dixerat ei. Cur ad
ras decem qui non liberauerunt populum suum de manu tua
Cum hoc ille loqueretur. Respondit ei. Ego sum consiliarius regis
Ergo. Ne forte interficiam te. Respondens itaque propheta
Dico nunc qd cogitauerit deus occidere te. quia fecisti
hoc malum. Insuper non accepisti consilio meo. Igitur
Amasias rex mda iuxta consilio prophetarum misit ad io
as filium ioas rex filij iherem regem israel dicens. Veni
videmus nos inuicem. At ille misit inuicem dicens.
Da filio meo filiam tuam uxorem. Carum qui e in libano
misit ad eum libani dicens. Da filio meo filiam tuam
uxorem. Conculcauerunt eum. Dixeruntque edom et
israhel erigitur cor tuum in superbiam. Sede in domo tua
Cur malum aduersum te pronocas ut cadas in et iudas
teum. Noluit audire amasias. eo qd dnm esset voluntas
ut traderetur in manum hostium propter decem edom. Ascendit
ioas rex israel et inuitos sibi prebuit aspectus amasias
Cum rex mda erat in bethsanne mda. Corruitqz mda
coram israel et fuit in tabernacula sua. Porro amasia
rex mda filius ioas rex israel in bethsanne et ad
duxit in uiam. Descripseruntqz muros et a porta qphayim usque
ad portam anguli tres cubitos. Omne quoque armen et armen
tum et vniuersa uasa que reperit in domo domini et apud
obedem. In thezauris aut domus regis uetus et filios

etate bene qd eam
in plura libani

707

obsidum reduxit in samariam. Dixit autem amasias filius ioas rex iuda
 postquam mortuus est ioas filius ioathan rex israel xv annis. Reliqua
 vero suorum amasie praece et nominumque scripta sunt in libro
 regum iuda et israel. Cui post recessit a domino tetederunt ei insidias in
 iherusalem. Cumque fugisset latro infestaret et interficeret eum ibi reportantes quod super
 equos sepeliret eum cum patribus suis in civitate danielis. p. 7

Omnis autem populus iuda filium eius ozias annorum xvi. constituit
 regem pro patre suo amasia. Ipse edificavit huiusmodi et re-
 statuit eam ditioni iude. Postquam dormiit rex
 patris sui xv annorum erat ozias cum regere cepisset et filii eius
 regnarent in iherusalem nomine matris verbelia de iherusalem. fecitque quod car-
 ret in conspectu domini iuxta omnia quae fecerat amasias pater eius et
 exproposuit dominum in diebus zacharie nuntii et videns deum. Cum
 requireret deum dilexit eum moribus. Deinde egressus est et pugnavit con-
 philistinis et destruxit murum gath et murum yabne. Interdixit quoque
 edificare quosque oppida in azotho et ad iherusalem enim dicit et con-
 philistinis arabes qui habitabant in gurgabul et contra amonitas. Expe-
 debantque amonites munera dacie et divulgatum est nomen eius
 usque ad iherusalem egypti propter viatorias. Edificavit quoque ozias
 turres in iherusalem super portam anguli et super portam nullius et
 reliquias muros iherusalem firmavit eas. Extruxit quoque cisternas
 in solitudine et edificavit cisternas plurimas eo quod haberet multa
 pecora tam in campis quam in iherusalem vastitate. Vinea
 quoque habuit et vineas in montibus et in carmelo. Erat
 quippe homo agriculture deditus. Fuit autem exercitus bellicorum
 eius qui procedebant ad praesidia sub manu iehoyah ben maasie
 vir doctoris et sub manu ananie. qui erat de duobus regibus. Omnis
 quoque numerus principum per familias suas virorum fortium quingenta domum
 milium de et sub eis viri exercitus centi et vij. annorum qui
 erant apti ad bellum et pro rege contra adversarios dimicabant.
 Praeparavit quoque eis ozias id est cuncto exercitum clipeos et hastas et gale-
 as et loricas artus quoque et fundas ad iacandos lapides et fuit

Voluit significare quod
x. q. i. hanc consuetudinem
definitur quod fuit in
quod illud agere conatur quod
et nullus eum gerere

mirum dūsi quē nūctimāe q̄s in tūb; collocat et agēs immorē
ut nūctur sagittas et saxa gl'ia. Et vixit q̄ ē nōmē ei p̄mē co
q̄ auxiliaret ei dñs et corroborass; illū. Et nū roborato ēss; elenatū
ē cor eius in mīseriā suā et neglexit dñm deū suū. Ingress; q̄ ē
plū dñi adolere voluit mīseriā fr̄ altare thymianis. Statim; q̄ss;
ē p̄cū azarias sacerdos et nū cō sacerdos dñi. Rex v̄r p̄ hūmili
restituit regi atq; dixit. Non ē tui officij oziā ut adolās incensū
dñō s; sacerdotū domū. Hec ē filiorū aaron qui q̄ss; sūt ad hūmili
mīseriā. Egredē de sanctuario ne q̄ss; ap̄ ne rep̄nabi tibi
in gl'iam a dñō deo. Itaq; q̄ ē oziās et tenēs in manū thymian
ut adolēt mīseriā. Innabat; sacerdotib; statim; orta ē lepra in frō
te eius corā sacerdotib; in domo dñi fr̄ altare thymianans.
Cūq; respexiss; cū azarias pontifex et omēs reliqui sacerdotes
viderūt leprā in fronte eius. et festinato expulerūt eū s; et ip̄e
p̄tato acceleravit egredi. eo q̄ sensiss; illico plagas dñi sūt
q̄ leprosus v̄r ad diē mortis sue et habitāt in domo separati plēnq;
lepra. Obsequi; eiū ēd; dñi domo dñi. Porro ioachim filius
eius rex domū regis et iudicabat p̄ hū terre. Reliq; aut; se
uicini; oziē p̄orū et uicini; sc̄psit. Isayas filius amos p̄ hū
dominū cū p̄b; suis et sepeliēt eū in agro regaliū sepul
cro; eo q̄ ess; leprosus. Regit; q̄ filius ei p̄o. x. v. m.

Uiginti quinq; annos ioachim cū regnāe cepiss; et vi
cimus regnauit in iherosolimis. Nōmē matris eius perusa filia
sacerdotis fuit q̄ q̄ rectū erat corā dñō m̄e. Oziāne se
erat oziās p̄r eius. excepto q̄ nō ē ingressus templū dñi et
adhuc plū delinquēbat. Ip̄e edificauit portam domū dñi q̄
cessauit et in muro op̄et multa q̄ss;uit. Urbes q̄ edificat in
montib; iuda et in salitib; castella et t̄ces. Ip̄e p̄uocauit cō regē
filios ammon et p̄uit eū. Dederūt ei filij ammon in tēpore illō
centū talenta argenti et decem milia choros oidei et totū t̄m
her ei p̄bnet filij ammon. Tāne f̄dō et ip̄e Corroborat; ē ioachim
eo q̄ dixeriss; vias suas corā dñō deo suo. Reliq; aut; suū ioachim

et omnes pigne ei⁹ et opa septa sūt i libro regū isrl et uida xrv anoz
cāt cū regē cepiss. 2 xvi anis regit in iherosolimis domus qz iherosolimis cū pū
sine 2 sepellierit eū in ciuitate dauid et regit achaz fili⁹ ei⁹ p eo 27 ^{xxviii}

Wignu anoz cū achaz cū regē apy⁹ et xvi anis regit
in iherosolimis non fēt rōm i qstū dñi sic dē pē ei⁹ s abulat in ^{dauid ..}
virs regū isrl m sup 2 statuas fuit bēali pē c q adole
māsim in valle bēmon et hūcūnt filios suos in igne hūcūnt
genū qz iherosolimis i adrem filioz isrl sacrificabat qz et thyma
fuit dēbat in exel⁹ et m collib⁹ et pō dñi hūc fūdofo tōditqz cū
dñs dē ei⁹ in manu regis syrie 2 m pūssit cū magnūqz pūc rēp
de edimpio et adduxit in damascū m dñs qz regis isrl tōditqz
et pūssit e plaga grandi dñs qz pūssit filioz romēlie tēp qz in
die vno ob vizi bellatoz. eo qz reliqssēt dñm dñm pūm suoz. Eod
tēp omēs zethri vir potēs ex ephraim maasias fili⁹ regis et
ezrahā dūc dom⁹ ei⁹ et helanā quoz sūda regē cepit qz fili⁹
isrl de fili⁹ sine tēp in muliere pūcōz qz et puellaz et isrlita
pūcōz pūcōz cōm in samaria. Eo tēp erat ibi ppheta dñi
noie oōd qui egress⁹ ē ob viam qz egress⁹ veniet in samaria
dñs qz eis. Ecce uat⁹ ē dñs pūm vīzē tōm m dñm et tōdit qz
in manib⁹ vīz et omīssit eos atōat ita vt m celū pūcōz
vīz crudelitas iusup filios mda et iherosolimis vīz vobis fūbit
suos et ancillas qz nēqz fūto opo ē pūcōz sū hūc dñs dē
luc. Sz andit qz m mē et redūte capnōs qz adduxit de fili⁹
vīz qz mag⁹ fūtoz dñi immet vobis. Stetit itaqz vīz de pūcōz
fili⁹ ephraim azarias fili⁹ iohānan bānathan fili⁹ mozolamoz
vezemias filius tellū et anasias fili⁹ adali cōm eos qm vīc
bāt de pūcōz et dixerūt eis. Non mtrōdūct hūc capnōs nōpūcōz
dñs. Quare vīz adit sup pūcōz vīz 2 vīcōz cū mīlā dē lūcū
gūde qm pūcōz ē. Ira fūtoz dñi immet sup isrl. Dimiserūt
vīz bellatoz pūcōz 2 vīcōz qne cepērāt corā pūcōz i oī mīlā
Stetitqz vīz qz sūp mēcōz 2 appūcōz capnōs dē qz qm dī
cāt vīcōz de spoli⁹ cū vīcōz eos et tūcōz 2 rēfūssit nō

et potu vixissentq; ppter laborem adhibuisset eis curam quousq; ablatis
non potuerit et erat ibentiles corz imposuerit eos unum et aduxerit
peracto cunctate palmarum ad fructum corz ipsi q; reuisti se in samariam tpe
illo misit rex archas ad reges assyriorum postulans auxilium venit
q; ydumei et pauerunt multos ex iuda et cepit pda magnum pbi
litem q; afflusi sunt p verbera caestras et ad meridiem iuda ceperunt
berthames et haiton et gadroth socoth et thanaa et zaro cum vult
suis et habitauerunt in eis hincianet et hincianet ppter archas regem
iuda eo q; miderat eum auxilio et ceptum hincianet ad duxit dux
con eum theglaphaleasar rex assyriorum q; et afflxit eum et illo x
pistente pascit ppter archas spoliata domo dmi et domo regis et p
tatu dedit q; assyriorum muneribus et muneribus ppter insuper tpe angu
stie sue auxit ceptum in dmi ppter rex archas ymola dux damasti
victimas pueris suis et duxit dux regis syrie auxit nobis q; et plac
hostes et adert in tu corio ipse fuerit tunc pueris istis direptis itaq;
archas oib; mas do dei atq; q; clausit ianuas templi dei et fecit sibi
altaria in multis agulis istis in oib; q; vult iuda extruxit aras ad
tremas iherusalem ad iuanthias p vocat dmi deum ppter suoz pbi
at ppter et oib; q; suoz ppter et nominat ppta se in libro regu
iuda et istis duxit q; archas cum pueris suis et sepelivit in monte istis neq;
eum recepit eum in sepulchro regu israel Regit q; ezchias filius

xxix

Sus ezchias regnare cepit in xv

eme p co

essit ante et xxix annis regit in istis iherusalem mansit abia
filia zargarie fecit q; erat placitum in aspectu dmi iuxta oia que
fecerat ddx ppter eo in pmo anno et mense primo regni sui aperuit pal
nas domus dmi et iherusalem eas adduxit sacerdotes atq; leuitas
et congregat eos in platea orientalis dixitq; ad eos audite me leuite et
sancificati implete domum dmi dei ppter vestroz auferite deus imundicia de sinu
vestro ppter ppter et ferte malum in aspectu dmi dei nri delinquentes eum ante
vult facies suas a thabernaculo dmi dei nri et pbi duxit dux et clausit hostia q;
hostia q; erat in portu et extraxit lutezas istis q; uo adoluerit et holo ca
uoluerit iherusalem et istis tentat e itaq; fuit dmi se iuda et istis

tradidit qz eos mēuoz z i mēuoz z i sibilu sic ipi cezitus pōis vob.
en tēme pēs vū gladio filij vā z filie vā z quos capere dūtes se
p pē steli hūc igne placet in vū iā fēd q dū de i pē et antat a vob
fūroz vā sue. filij mei nolite me negligē vob ely dū vū stē vā
vōz mēis illi solans cū z tēmet mēis dūm pēz go lēte mātū
filij amase et yobē filij azare de filijs tēis. Pōro de filijs mēari
qz filij mēari addū et azarias filius yelakel z filie aut
Befon yoha filius zennai et eadē filius yoha at vō de filijs
chaphan z amā et yaluel de filijs qnoz asaph zacharias z matanias
Necno de filijs beman yabiel et semei s; de filijs iōmū scineyas et giel
Congregauerūt frēs filios z sctificati sūt et ingressi sūt iuxta mādanū regis
et imperiū dñi et expiauerūt domū dñi sacerdotes qz ingressi sūt tēplū
dñi vt sctificaret illud: exierūt oēz iudicia qz iū repēat i vā lo
dñi dñi qz tulerūt lenite z asportauerūt ad torretes tōron sōas. Ce
perūt aut pā die nūch pūi mūdāz in die octauo eius mēis
ingressi sūt pōm dñi. Expiauerūt tēplū dieb; vii et i die xv nūch eius
qd cēperat iūlenet ingressi qz sūt dā cēthā regis et dixerūt ei sctificamini
oēz domū dñi z altare holocausti vasa qz eius nūlo et nūlo qz pōm
cū oib; vā sūb auctaz qz tēplū sūpēllitūz qz pōmēt rex achaz in
regno suo p qz pūaūat qz et oē expōita sūt tēplū altari dñi Con
fūgerūt qz dñiūlo Ezethas rex adinmūt oēz pūaū cūm et asē
dūt in domū dñi. Obūilez qz sūt thāos vii et azetes vii z agnos vii
et hīzōs vii p pōro p regno pūaūo pūda dūx qz sctificatū filijs
Aaron vt offeret sūp altare dñi chactauerūt i thāos et sūstēperūt
sāgnē sacerdotes et fuderūt illū sūp altare chactauerūt et azetes
et illorū sāgnē sūp altare fuderūt ymolauerūt agnos et fuderūt sūt
altare sāgnē applicauerūt qz hīzōs p pōro corā rege z mūsa mūe
iposuerūt qz mās sūas sūt eos et ymolauerūt i os sacerdotes et asē sūt
corā altare pūaūo vū sūp pōr qz pē i pē pēpū rex vt holocaustū fiet
p pōro Casti qz lenite i domo dñi cū cybalis z pōlteris et iyrhāis sūm
disposuerūt dē rege et gād vīdēt et nathan p pē. Sūqz pēpū dñi fuit
p māu p pētaqz cū steterūt qz lenite tēuēz orgūm dē z sacerdotes tūbas

et misit rex ezechias ut offerret holocausta si aliat. Cum offerret holocausta
cepit laudes tunc dno et clangit tubis atque aliis organis que ad ip-
sum pertinebant. Quare omnis populus adorabat eum: et hi qui tenebant tubas
erant in officio suo donec compleretur holocaustum. Cumque finitum esset oblatio
munitio est rex et omnes qui erant cum eo et adoraverunt. Postquam ezechias
et principes tenuerunt ut laudaret dominum suis organis. Et quasi videtur
Cum laudarent cum magna letitia. Signum autem gemi adoraverunt.
Ezechias autem hoc ait addidit. Implese manus vestras domino caritate et offe-
rentias et laudes in domo dei. Obtulit ergo unumquemque holocaustum
et laudes. Holocausta munit denota. Porro innumerum holocaustum
que obtulit. In libro hoc sunt. Chaneos sex agnos cum agnos et
sanctificatque domino bones decem et omnes tam multa. Sacerdotes vero
pauci erant nec poterant sufficere ut pelles holocaustorum deificarent
et semine facerent corpore adnumerant eos donec impleretur opus ut sancti-
ficarent antiquos semine quoque facilius rite sacrificarentur. Quia
sacerdotes fuerunt holocausta prima adipe perficerent et libana
holocaustorum. Et quod est cultus domini dominus letaturque est ezechias et
omnis populus. Quia quod misericordia domini est. Explem de repente quippe hoc fieri
fuit itaque ezechias ad eos. Iste placuerunt
Quod et in domum scripsit quod epistolam ad ephraim et manassin
ut veniret in domum in iherusalem. Et fecerunt per pharaonem
deo suo. In iherusalem quod filius regis et principum et universi populus israel
decreverunt ut facerent pharaonem in iherusalem. Non enim poterant facere
ipse suo quod sacerdotes qui possunt facere sacrificia non fuerunt et populus
non dominum aggregatum fuerat in iherusalem. Placuit ergo domino regi et
omni populo. Et decreverunt ut mittent milia ad universum
israel de besabee usque daan ut veniret et facerent pharaonem
deo in iherusalem. Quia enim non fecerunt sic in lege scriptum
est. Perrexerunt ergo milia cum epistola ex regis imperio et
principum eius in universum israel et iudam. Nunc quod rex
miserat predicantes filii israel venturi ad dominum deum abra-
ham ysaac et israel. Et reuertentur ad reliquias que essingerunt.

manu regis assidue. Nolite fieri sic prout vni & fieri vni qui
 recessit ad no deo p'm suoz et tradidit eos in interitum in ante
 Nolite in domo cernere vras sic prout vni tunc manu vras dno
 et venite ad sanctuariu eub qd p'ficunt meum dno dno
 p'm vroz et auct' a nobis na furoris eius. Si em vos zensi
 fuerit ad omni fies vni & filij vni habebunt misericordia toza dno
 sine qm illos dixerunt in captivitate vel captivos et reuer
 in terraz hanc p'vne em et dno dno dno dno m et no auct
 facit suaz a nobis si reusi sunt ad cui p'vne m'p'vne p'vne
 p'vne de m'vne in m'vne p'vne ephraim et manasse
 v'p'vne ad zabolon illis v'vne et subf'vne eos. Actam
 quidam v'vne ex aser et manasse et zabolon et quiescentes
 consilio venerunt in v'vne munda p'vne facta e manu dno
 ut daret ei cor v'vne et faceret m'vne p'vne regis & p'vne
 v'vne dno Congregati q'vne sunt in v'vne p'vne m'vne ut faceret
 solennitatez agmoe m'vne f'vne et singulos dno v'vne
 altaria que erant in v'vne atz v'vne in quibz v'vne ad
 lebatur m'vne subitentes p'vne in torrem adron v'vne
 lauerunt aut p'vne xiiii die m'vne p'vne sacerdotes q'vne atz f'vne
 tunc f'vne obtulerunt holocausta m'vne dno f'vne q'vne
 m'vne p'vne m'vne disposuaz ac leges moysi homis dei sa
 cerdotes p'vne sustinebant effundendi sanguines de manibz l'vne
 tunc q'vne m'vne f'vne no essent dno v'vne
 l'vne p'vne h'vne qm no occurrerit f'vne dno magna
 erat p'vne p'vne de ephraim et manasse et isachar et
 zabolon f'vne no fuerat comedit p'vne no m'vne qd
 scriptum e. Et oravit p'vne dno dno dno dno bono
 p'vne m'vne qm in toto corde regnaret dno dno p'm
 suoz et no m'vne eis q'vne m'vne f'vne f'vne
 exaudiat dno & placat e p'vne f'vne q'vne filij israel
 qui m'vne sunt in v'vne solennitate agmoez vii diebz
 in leticia magna laudantes dno p'vne singulos dies l'vne

27
q̄ et sacerdotes per organa que suo officio aggruebat Et locutus est
Ezechias ad chorū omniū leuitarū q̄ habebat intelligētiā bonā s̄
dno Et comederūt septē dieb; solēmpnitatē immolātes viti ^{uit} p̄iasti
corum et laudātes dnm deū p̄m̄ suorū p̄lānt q̄ vniūse mlti
tudini ut celebraret in alijs dieb; septē q̄ et fecerūt in m̄gēti
gandio Ezechias autē rex iuda p̄necit vniūse multitudi
nē thaurōs et vniū omniū p̄ncipes vob; dedit p̄ thaurōs
vniūse et omnes dātes mltia Sc̄ificata ē go sacerdotū plūma
multitudo et hylaritate p̄fusa omnis turba iuda tam sacer
dotū qm̄ leuitarū q̄ vniūse fitoneas que veniat ex iustipro
felitē q̄ d̄ fra iust et hylarū in iuda fide grandis celebras
in m̄m̄ qualis a die salomonis filij dauid regis iust iuda vbi
nō fuerat Surrexerūt autē sacerdotes atq; leuite benedictōes
populo et audita ē vox corū p̄m̄ q̄ vox corū in habitaculo

xxv **Q**uia fuisse h̄c n̄te s̄m̄ celi
celebrata Egressus ē omnis israel qui iuxta su
erat in vrbibus iuda et s̄gerūt simulat. Surrexerūt
q̄ lucos de moliti sunt excelsa et altaria destruxerūt de vniū
se iuda et beniamin s̄ c̄ et de ephraim q̄ et manasse
donec p̄m̄t cūcūtur. Rensq; s̄ omnes filij iust in posse
siones et civitates suas Ezechias autē q̄sumit t̄nas sacer
dotales et leuitas p̄ d̄m̄siones suas vniūq; in officio
p̄o tūm sacerdotū v̄s q̄ leuitarū ad holocausta et p̄ci
ficia ut m̄straret et confiterentur t̄m̄et q̄ in p̄m̄t cūcū
domini. p̄s autē regis erat ut de p̄a eius suba offeret ho
holocaustum mane s̄ et vesp̄e sabbatis q̄ et kalendis et
solēmpnitatib; ceteris sicut scriptū ē in lege moysi p̄cipit
et p̄p̄a habitaculū in ierlm̄ ut darent p̄tes sacerdotib; et
leuitis ut possint vacare legi d̄m̄i et d̄m̄i p̄m̄t cūcū
aurib; multitudinis plūmas obtulerūt p̄m̄as filij iust
firmēta vinū et olei mellis quoq; et omniū que gignit
terra decimas obtulerūt S̄et filij israel s̄ iuda q̄ q̄tabat

in vrbibus iuda obtulerunt decimas boni et omni decimas
 qz sanctorum que venerunt dno deo suo atqz vniuersa porta
 tes fecerunt arceos plurimos. mense tunc repet arceorum
 iacere fundameta. et mense septimo implerunt eos. Cumqz
 ingressi fuissent ezecias et principes eius viderunt arceos
 et benedixerunt dno et populo israel. Interrogavitqz ezeci-
 as sacerdotes et leuitas cur ita iacent arcei. Redit ei
 azarias p'mus de stirpe saduch dicens. Exceperunt offerri quo
 p'mie in domo dni. q'edam et saturati sumus et venisset
 plurima. eo q' b'ndixit d'ns populo suo. reliqua est aut est
 copia ista q'm arceis precepit aut ezecias ut p'uer
 horrea in domo domi. Cui tu fasset intulerit tam p'mi-
 as q'm decimas et quicunqz venerant fideliter. Erit
 aut p'fecto cor. thonebias leuita et semai fr' eius p'cedit
 p' q' p'cedit et azarias et nabuz et azel et vezimoth
 vocabat quoqz et heliel et hysmahyas et math et b'ana q' marq'as
 vas p'cedit p' impio ezecie. sub manu thonebie et
 semai fr' eius. ex ipso ezecie rex et agrie potius
 domus dni ad quos omnia p'uebant. chore vad filius
 yemua leuita et ianitor orientalis porte p'cedit car-
 hys que sponte offerebantur dno p'mis q' et q'scunqz
 in scitastet et sub cura eius edon et beniamin iehuc
 et semeias amarias quoqz et sethemias in ciuitatibus
 sacerdotu. ut fideliter deservent sibi s'm p'tes p'mozibus dy tubuezet
 ac maioribus exceptis maioribus ab annis tribus et sup' hoc
 aut qui ingrediebantur templu dni et quicunqz p'cedit s'm
 pulos g'nerabant in m'isterio atqz obseruationibz m'x dni
 siones suas sacerdotibz p'cedit et leuita p'cedit et
 sup' per edmon et turmas suas. vniuersos multitudini tam
 vxoribz q'm lib'is corz vniuersis sex' fidelibz ubi de his que scilicet
 fuerant p'cedit. Et filioz daron pagros et filios
 na v'lem singl'at. Dispositi erat rex qui p'tes singulas d'cedit

Unius scilicet mastro de pater donis et lenius fent go ezarias
 uniusa que duximus i oi nuda opata e qd e ioh 2 bon 2 rez coroz
 dno de suo in uniusa culta miteri domi domi nix lege et ari
 momas volis redze dnm simi i toto corde suo fet qd et pffato est

deum
 xxvii

Post hoc et hinc redi veritate
 venit semnachib rex assyriorum et ingressus mda
 obsedit mites munitas volens eas rape ad cu andis
 ezarias remisse p semnachib et totu mponu belli vti
 i urim mto tui pnapis qflio tui ffimus ut obtinere ta
 pta fontu qui erant ex vrbem et hie omni daz ncte sua
 Congregavit q munitudine plurimaz et obturaverunt
 curos fontes et zinu qui fuebant in medio tre dures ne
 veniat reges assyriorum et inveniat aquaz habundia
 naz Edificavit quoq ager mousene omes mizu q fuerat
 dissipata et contruxit mizu de super et fderisco alioz mizu
 Instaurat q mello munitate datus et fecit uniusa gne
 armatura et rupos Constituit q pna bellatoru i exercitu
 et quocumq uniusa implata porte munitat ac soluto e
 ad cor corz dicens Vultis agere et oportuna Nolite ne
 ne pmeat reges assyriorum et uniusa mltas q e ad co qto
 em nobis plice sunt q tu illo Cu illo e daz m raze n
 nobis dno de n q auxiliator e n pugt p nobis Confortat
 q e pto hinc di vte ezarias rex iuda e p qd se gesta
 Unus rex assyriorum suos suos mltu ipe em ut qeratu
 suo obsidebat latris ad ezarias reges iuda et ad oes
 pplm qui in vrbem ducens Hec dicit semnachib rex assy
 rorum In quo hutes fiducias fderis obsessi in mltu na nu
 ezarias decipit vos ut fdat morti in fame 2 siti affir
 mans q dno de vrbem libet vos de maza assyriorum Vultis no
 ista e ezarias qui destruxit yerosa illius et altaria et pcept
 pde et vrbem dices Cora altari vno adorabit et ipe qd
 mcosum an ignorat que ipe fecit et pcept mei tunc fdat pte

1. xix 26 43 fortis
 simis

1. luzzes

ezar

1. zigis

Unius pualuerit dy genau et omni tiaz libere regis sua de ma^{re} ^{regum}
 mea. Et est de vniuersis dyb geniu qe vasaueunt pcep mei qui po
 tuit libere p^{ro}ph^{et}u suu de ma^{re} ma vt poss^{et} et de^{us} vt erue^{nt} vos de hac
 manu no vos qd denipiat ezehias ne p^{ro}ph^{et}ia p^{ro}ph^{et}ion deditat neq^{ue}
 credatis ei si eu u^{ol} potuit de^{us} m^ultaz geniu atz regu libere p^{ro}ph^{et}u suu
 de ma^{re} mea z de ma^{re} p^{ro}ph^{et}u m^ultaz q^{ui}scit nec d^{eu}s vt potit erue^{nt} vos de
 manu mea. Alia m^ultaz locuti st^{er} suu ei^{us} con^{tra} d^{eu}m den et con^{tra} ezehia
 suu eius. Ep^{ist}olae q^{ui} scripsit plenas blasphemie in d^{eu}m den israel ^{rebus}
 et locuto est ad^{uersus} eu^m suu diu geniu ad^{uersus} d^{eu}m no potuit libere p^{ro}ph^{et}u
 suu de ma^{re} mea sic et de^{us} ezehie erue^{nt} no potit p^{ro}ph^{et}u suu de ma^{re} ita in
 sup^{er} et damoe mag^{is} lingua m^ultaz con^{tra} p^{ro}ph^{et}u q^{ui} sedebat in m^ultaz v^{er}bu
 p^{ro}ph^{et}onabat vt t^{er}ra eos et caput m^ultaz locuto q^{ui} est con^{tra} d^{eu}m isrl. Et ad^{uersus} isrl
 d^{eu}s p^{ro}ph^{et}u f^{uit} opa manu homin^{um} Oraver^{unt} ut ezehias rex et vsu^{us}as
 filius annos p^{ro}ph^{et}as ad^{uersus} hac blasphemiam ac voc^{at}ati su^{nt} vsu^{us}as
 celos et misit d^{eu}s ang^{el}u suu qui p^{ro}ph^{et}is d^{eu}s m^ultaz robu^{us}u et bella
 torz et p^{ro}ph^{et}as ex^{er}cit^{us} reg^{is} assy^{ri}oz. R^{eg}is q^{ui} est in ignouina i^{er}oz suaz
 Cuiusq^{ue} i^{er}ozia est d^{eu}s dom^{us} d^{eu}s filii qui egressi st^{er} de v^{er}bo ei^{us} it^{er}fecer^{unt}
 eu^m gladio saluat^{ur} q^{ui} d^{eu}s ezehias et it^{er}u de ma^{re} semuach^{er}is reg^{is}
 assy^{ri}oz et de ma^{re} omⁿu et p^{ro}ph^{et}as eis d^{eu}s p^{ro}ph^{et}u m^ultaz eu^m d^{eu}s d^{eu}s ho
 scias et facias d^{eu}s m^ultaz et m^ultaz ezehie regi p^{ro}ph^{et}u q^{ui} exaltat^{ur} est
 po^{te}st^{as} cora^m cunctis gen^{ti}bus. Iudicibus illis c^{on}stat^{ur} ezehias vsu^{us}as
 morte et orau^{it} d^{eu}m exaudim^{us} q^{ui} eu^m et d^{eu}s ei^{us} signu^m f^{uit} no m^ultaz
 beneficia que accepit^{ur} retribuit q^{ui} est est est cor ei^{us} et f^{uit} est est eu^m i^{er}oz
 et d^{eu}s m^ultaz et est est h^uilitat^{ur} q^{ui} est po^{te}st^{as} eo q^{ui} exaltat^{ur} f^{uit} f^{uit} cor ei^{us}
 f^{uit} i^{er}oz q^{ui} q^{ui} habitabat^{ur} i^{er}oz et id^{eo} no p^{ro}ph^{et}as m^ultaz d^{eu}s m^ultaz ezehie
 f^{uit} d^{eu}s ezehias d^{eu}s et m^ultaz valde et thez^{au}ros s^{ed} p^{ro}ph^{et}as q^{ui} q^{ui}at
 argenti et auri et lapidis p^{ro}ph^{et}as aromat^{ur} z armoz d^{eu}s i^{er}oz
 et v^{er}bo magni p^{ro}ph^{et}as ap^{er}tas q^{ui} f^{uit} f^{uit} v^{er}bo et d^{eu}s et p^{ro}ph^{et}as
 omⁿu m^ultaz caudas q^{ui} p^{ro}ph^{et}as et v^{er}bo vi d^{eu}s f^{uit} h^uilitat^{ur} d^{eu}s
 greges omⁿu et arm^u m^ultaz eo q^{ui} d^{eu}s ei^{us} d^{eu}s f^{uit} m^ultaz
 v^{er}bo i^{er}oz ezehias est q^{ui} ob^{er}at^{ur} sup^{er}io^{re}z f^{uit} q^{ui} q^{ui}at g^{er}on et a^utes
 cas f^{uit} ad^{uersus} d^{eu}s d^{eu}s i^{er}oz op^{er}as f^{uit} f^{uit} p^{ro}ph^{et}as q^{ui} potuerat

tum i legatione pnapu babilonis q missi fuerat ad eu de portis qd acciderat
se fia: de liq: cu dñs ut teptaret et nota fieret oia q erat cor de ei? Reliq:
at suu lezathie et miaz scripta se in vislon ysaie filij amos ppe et i lib:
regu iuda ysaie dicit q: ezrahias cu pñs suis et sepellit s' sepult:
filioz dñi et celebrat ei exequas multis iuda et de babilonis i rlm
Regit qz filius eius manasses pro eo

Decem erat manasses cu regnare cepisset et xl annis
regnavit fecit aut malu cora dño iuxta abhominatōes
gentiu qb subit dñs cora filiis isrl Et quid mltat exceda
Cue demolito fuit ezrahias pñs ei? Coscruit q aras baalim et fecit
lucos et addidit omes mltas rli et coluit ei Edificat q alta
ria in domo dñi de q dixerat dñs in rlm erit iome meū iefini
Edificavit aut ei mltos qñu rli in duobz aris domus dñi tñse
qz pñs filioz suos per igne in valle bennon Obscurabat somnia
fatabatur auguria maleficis aris in sinetibz hēbat sacra ma
gos et mltatōes mltas qz multa opato est cora dño ut irritet
eli Sculptile qz et qstante signū posuit in domo dñi de q locuto ē
dñs ad dauid et ad salomonez filiu eius dicens in domo hac et
in i rlm quā dēgi de tñtis pñs isrl ponā nomē meū in
scmpiternū et mone nō facias pedes isrl de tñ qm tradidi
patribz eozum Ita dñt pñs si custodierit fac qne pñs eis
cūctis qz leges et sermomas atq iudicia per manu moysi
Regi manasses seduxit iudas et habitatores i rlm ut facerent ma
liu super omes gentes qb subit dñs a facie filioz isrl
Locuto qz est dñs ad eu et ad pñm ei et attende noluerunt dñe
sup iuduxit eis pñas et exierat reglassuoz Cēperunt qz
manassen et vincu ratiū atqz compedibz duxerunt in
babilone Cui poqm coangustatus est orat dñm deū suū et egit
pñas coraz deo pñm suū de pñis qz ē cū et aut mltis et ex
auduit oratōes eius Reduxit qz cū in i rlm regnū suū Et cognovit
manasses qz dñs ipē est deus Post hēc edificavit iuxta qd tñtis
dauid ad omdetiz gyon in conuallē abintraū porte pñsim

p̄cūm v̄sq̄ ad ophel et exaltat eū uerūm q̄ p̄m̄is exēti
his in auct̄ ciuitatibz iuda munitis et abstruit deos alienos ⁊ sym̄acra
de domo dñi dñas q̄nos quas fecerat i mote do dñi et in reliq̄ et p̄car
om̄ia extra urbem porro insinuat altare dñi et ymola sup̄ dñas
et pacifica et laudem p̄cepitq̄ inde ut fuit dñs deo israel actū
adhuc p̄p̄s ymobar in excelsu dñs deo suo Reliq̄at q̄st̄e m̄asse et
obsecr̄o ei ad dñm deū suū vā q̄ viderū q̄ loq̄bat̄ ad eū i no dñi
dei israel q̄tūet̄ p̄m̄oibz regū isrl̄ Ozo quoq̄ ei et exand̄ et
aucta p̄tā atq̄ q̄t̄e p̄tā loci at̄ i q̄bz edificat̄ excelsa et fuit lucos et
scam̄as atq̄ ager p̄tēdaz scripta s̄t i p̄m̄oibz ordi dñi dñi
manasses cū p̄ibz suis ⁊ sepelliet eū in domo sua Rēḡ q̄ p̄o
fili⁹ eius amon xxii anno erat amon cū regre incep̄it
et duobz annis regnauit in isrl̄. Fecitq̄ malū in conspectu dñi s̄t
fecit manasses p̄ ei⁹ et auct̄ ydolis que fuerat manasses fab̄
cat⁹ ymola atq̄ p̄m̄it et uē c̄rent̄ facie dñi s̄t uēto c̄
manasses p̄ ei⁹ et m̄l̄t̄ m̄l̄t̄a delict̄ Cūq̄ q̄m̄assent
adūsus eū hui sui m̄t̄f̄er̄t eū in domo sua porro reliq̄
p̄p̄ m̄l̄t̄o h̄yē c̄p̄ q̄m̄ amon p̄usserat c̄s̄at̄et̄ legē yosias

xxviii

Octo annos erat yosias / fili⁹ eius p̄o cū
cū regre cep̄it et xxxi anno reḡt in isrl̄. Rēḡ q̄d
relin erat in conspectu dñi ⁊ ablat̄ in vns dñi p̄t̄e sin uō
deridat ad dext̄as neq̄ ad sinistras viii anno imp̄t̄ sin cū adhuc
ess̄ p̄uē cep̄ q̄t̄ dñi p̄is s̄u dñi et xii anno p̄o regre cep̄t m̄dat
m̄d̄z p̄ uisū ab excelsu et lucos simulac̄s et sculptilibz destr̄et̄
q̄z cora eo aras baalim et siml̄ar̄ que sup̄p̄ta fuerat demoliti
s̄t. lucos et sculptilia suad̄t̄ atq̄ q̄m̄it et s̄t m̄l̄t̄os cor̄ q̄ eis p̄mo
lare q̄s̄uerat fragm̄ta dissip̄t ossa p̄t̄ca sacerdotū q̄buss̄t ni al
t̄ibz ydolor̄ m̄dat q̄z m̄d̄ ⁊ uisū. s̄t et i vrb̄z manasse et ephraim
et symeon v̄sq̄ ad neptalim aucta s̄b̄it Cūq̄ altaria dissip̄t̄
et lucos et sculptilia q̄m̄iss̄t i p̄t̄ra Cūq̄ de lib̄ra demolito ess̄
de m̄m̄sa t̄ra israel reuer̄sus est in isrl̄ J̄ḡt̄ xviii anno x̄y sin m̄da
ta i t̄ra ⁊ t̄p̄le dñi an̄sit saphan fili⁹ h̄elie ad amasias p̄uēp̄z

amant et paha filium paha a comitibus ut instaurarent domum
dei sui. Cum venerit ad helchiaz sacerdotem magnum dareturque paha ab
eo quod illa fuerat in domo dei et quod quatuordecim leute et iuniores de massa
et ephraim et omnes reliqui essent ab omni iuda et beniamin et habitatoribus
et tenderent in manibus qui perant operari in domo domini ut instauraret
templum dei et infirmosque pararet. At illi dixerunt eis artificibus et re
motaque ut emeret lapides carpos de lapidibus et ligna ad omnesque
edificium et ad quatuordecim domos quas desiderant reges iudei et fideles
iuxta facultatem. Erant autem spoli operarii paha et alii de filiis
merari et zacari morollaz. De filiis tamen qui regerant opus omnes leute
sacerdos organe tunc sunt eos rex qui ad duodecim milia portabant erant scilicet
et iuxta de leuitis iunioribus. Quos efferebat paha quod illa fuerat in
templum domini. Reperit helchiaz sacerdos librum legis domini per manum moysi et ait
ad saphan scribam librum legis in domo domini ipsi et tradidit ei. At ille intulit
volumine ad regem et iunior ei dicit omnia que dedit in manu suorum tuorum ecce
opere argentum quod repositum est in domo domini offerretur danti quod est propter ar
tificum et diuisa opera fabulorum. Preterea tradidit in helchiaz sacerdos hunc librum
Cuius cum regem prout reatassandus quod ille verba legis sicut per se sua et per
reperit helchiaz et ait domum filio saphan et abdon filio iunior saphan quod scriberet
et azar filio regis dicit. Ite et orate domum pro me et pro reliquis istis et in domo
super omnes filios istos. Qui repositus est magnus enim fuerit domus ista super nos
eo quod non custodierit preceptum domini ut facerent omnia que scripta sunt in volumine.
Abiit ergo helchiaz et filii qui sunt a regem missi fuerant ad helchiaz
per heremum uxorem sathan filium reuerentem filium domini custodis vestium qui habitabat
in iherusalem in secunda et locutus est ei verba que super nazranium dixit illa videtur eis.
Hec dicit dominus deus israel. Dicit vobis qui misit vos ad me. Ecce ego in
duca mala super locum istum et super habitatores eius iuxtaque maledicta que scripta
sunt in libro hoc quod legere coram rege iuda et de fluxerunt me et facta
uerit deus aliam ut me ad iherusalem perire in iuxtaque opibus manum
suam et iuxtaque stillabit super nos sicut locum istum et non erigetur. Ad regem autem
iuda qui misit vos per duo de pado sic loquimur hoc dicit dominus deus israel qui ait
super verba volumine atque emollitum est cor hominum et humiliatum est in spiritu domini.

se hinc q' dñi se q' locū hinc et hincatōis nrm reuēto q'os sōne mōz strasti
vestra tua z fleuisti corā me ego q' exandui te dñs. Jā em colligāte ad p'as
tuos z isrlē i septē tūm i p'are uer videt' oculi tui omē malū qd' ē idūmā
sū p' locū m' et se q'itacōis ems p'atūlet itaqz regi nūta q' d'xerit ē q' māt
vniūis mātōis nūm iude z isrlm cōfāt' i dñm vniūis oīs vī mda et:
hīcōis vniūis sādōs et lēnte et mātō p'p'ō amūno vsp' ad m'p' q'bz:
andictōis i dñm lē rēy oīa vērba volūis et stās i fōnālī sūe p'p'ō
ut fēd' corā dñō ut abūlat p'p'ō cū z custodiet p'p'ō et t'fūcia z m'p'ā
fēcōis q' i corā sūo et i corā aīa sūa fēcōis q' q' sēp'ta sē i volūcio
qd' lēgēit. Adūat q' sē h'c oīs q' repti fēcāt m' isrlm et bēiamm
Et fēcōis hīcōis vniūis mātā p'atū dñi d' p'zīm sūo d' bēiamm q'
vōs ias nūtas ab hōiācōis d' m'p'is rēgōis filioz isrl' et fēcōis
q' rēfōm erat m'p'it' fūm dñō dō sūo: nūtis dñs vīc ed nō rēfōr

xxv

Erat aut' yosias a dñō dōo patrum suorum
m' isrlm p'p'ose dñō qd' ymolatū ē q'zūdenā die mēf p'm
et q'stūm sādōs i offīcīs sūis: oratō q' ē corā v' m'p'et
i dñm lēntas q' ad q' cū dñs oīs q' sēp'ta dñō lēntō
p'atē azabaz i s'p'atō tēp'li qd' cōfāt' salōn fili' d' rēy isrl' nūq' em
v' l' cā p'atūit' nūc at m'p'it' dñō dō v'zō z p'p'ō isrl' et p'atē vōs p'
dñs z cōgōis v'zō i d'fōis s'p'atō sūc p'p'et d' rēy isrl' cōfāt' sūc
salōn fili' d' z m'p'it' i s'p'atō cū p'p'atūis fūas q' lēntas et:
s'p'atū ymolatē p'p'ose fēcōis at v'zōs ut possit m'p' vā q' lēntē dñs
i māt mōis fāt' p'p'atē dēd' p'p'atē yosias oī p'p'ō q' ibi fēcāt i māt
m'p'olēntatē p'p'ose q'zūis et dōs d' g'g'is et z dñō p'atē rēy dñ bōi
q' fā dñ hēc d' g'g'is v'zōis s'p'atē. Dñs q' ēl s'p'atē q' v'zōis
obūlētū tam p'p'ō q' sādōis z lēntē p'p'atē hēlōis z zābāis
et yehiel p'p'atē dñ dñm dēdūt sādōis ad fātē p'p'atē q' m'p'et
q' dñ et bōis rēc cōgōis at et sēmonas et et nathanāel
fēcōis q' nēcūo azabaz yabiel et yabiel p'p'atē lēntē dēdūt
tēcā lēntē ad cōlēbraus p'p'atē v' dñ p'p'atē et bōis d' p'p'atē
ē m'p'atē et s'p'atē sādōis mōis sūo lēntē q' m'p'atē
m'p'atē rēc ym et ymolatū ē p'p'atē as'p'etū q' s'p'atē m'p'atē

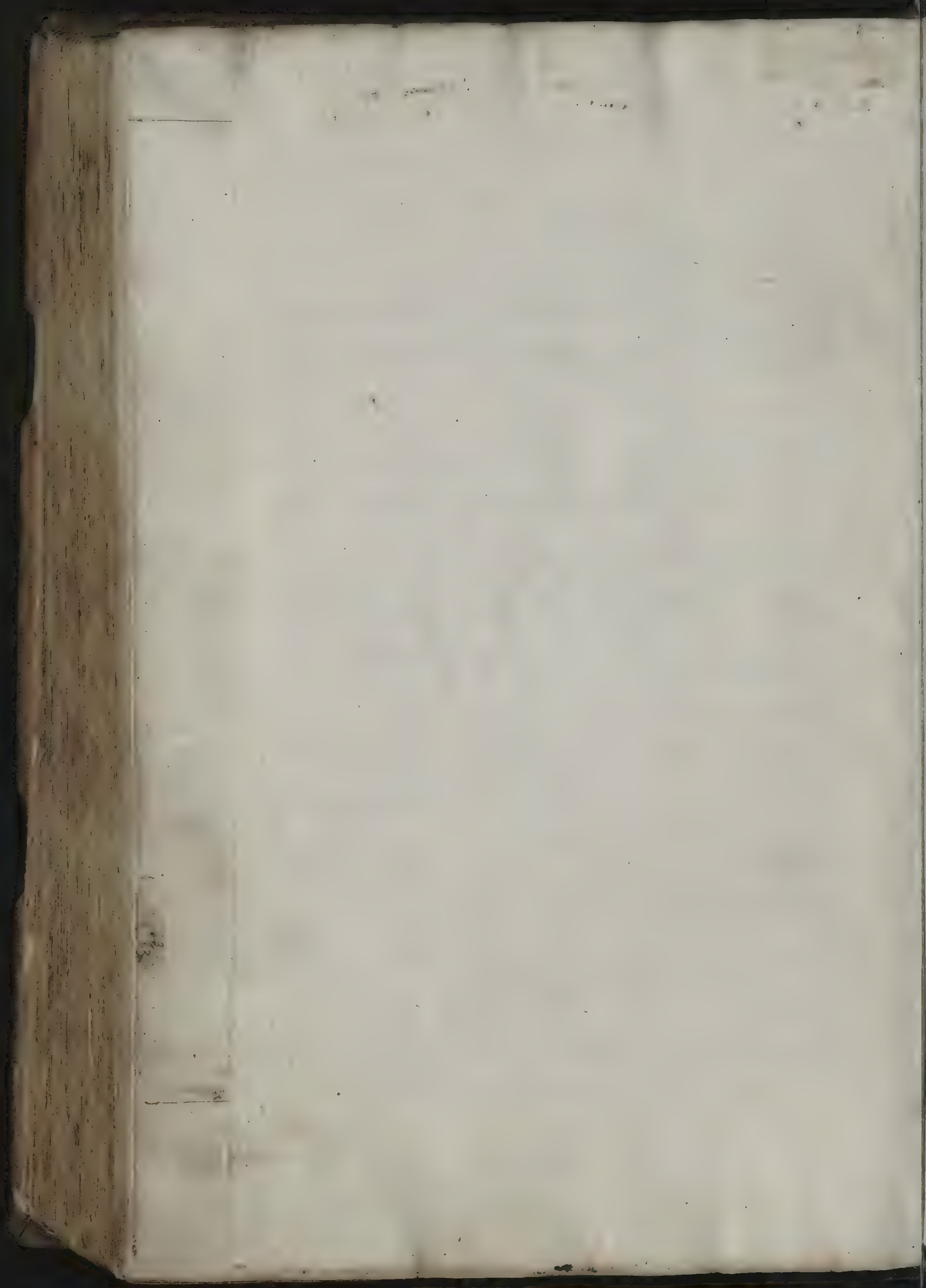
XXVII
sanguine et leuitate de fere pellis huius et separaret ea ut daretur pedomos
et familias singularem et offerretur duo sic scriptum est in lege moysi de robore
quod fecit sibi et assauerunt phasem sic iungit iuxta quod in lege scriptum est parafas
hostias torzunt in lebetis et cibus et ollis et fessato distinet vin
se plebi sibi aut et sacerdotibus pro ea pauertat na i oblatione holocaustorum
et aduipum usque aduocem sacerdos fuerat occupat vin leuitate sibi et sacerdotibus
filius aaron paucum nominis porro cantores filii asaph stabant in
ordine suo iuxta preceptum domini et asaph et beniam et ydunim psaltere
ad cantores pro portis singulas obstruabat ita ut non puto quod
discedunt a misterio (2) nobis et fere cor leuitate paucis eis obos
Omne igitur cultura domini nre completa est in de illa ut pax faciat et ho
loca offerret sic altare domini nre preceptum regis vosie fecit ut filii ipsi
qui repleti fuerant ibi phasem in ipso illo et solempnitatem agnere vi
dies. Non fuit phasem sibi hinc in ipso aduocem famulis ipse fuit
asaph de regibus israel fuit phasem sic vosias sacerdotibus et leuitate or
ei mox et ipse quod repleti fuerat et humanibus multum xviii anno regni
vosie huius phasem celebrant et paxi in statuam et repli vosias excedit
merchao rex egypti ad pugnam in chanaan iuxta cuspitem et pressit
morsum ei vosias At ille missus ad eum mione ait (2) in tibi
rex iuda Non hodie aduocem te vicio. si non aliter pugno domum ad
qua deus me festinatore precepit Desine aduocem deum facere quod meum
est ne iustificat te Voluit vosias reuerti si paucis con eum bellum nec
agerunt finibus nechas ex ore dei Deze precepit ut dimittaret in
capo magado ibi vulneratus a fugitivis dixit prius suis Edu
tate me de plio quod oppido in iudicio suum (2) tunc iustitiam cum deum
in alio et cum mox regio asportauit eum in iudum mortuus
est et sepultus in mansculo prius suorum et iuxta iuda et iudum
Aperit eum velinas in apertum cum deus ratoris atque caritatis usque in prius
dies lamentationes sic repleat et quod lex obamut in ipso eum scriptum
fuit in lamentationibus Belhama aut simoni vosie et imperator
dixit quod lege precepta sunt domini opera quoque illius prima et no
missura scripta sunt in libro regum israel et iuda

Ut ergo p[ro]p[ter] hoc i[er]o[so]l[im]a filium ioseph et q[ui]s[que] e[um] reg[is] p[ro]p[ri]e sue
 i[er]o[so]l[im]a xxiii a[n]no[rum] erat ioseph cu[m] reg[is] cepisset et t[unc] m[er]ito
 regnu[m] i[er]o[so]l[im]a d[omi]nauit at e[um] rex egypti cu[m] uenisset i[er]o[so]l[im]a et
 odauit e[um] t[er]ra[m] et tulit arge[n]tu[m] et p[er] ta[n]ta auri co[n]stituit reg[em] p[ro]
 heliarum fr[atre] ei[us] s[e]c[un]da[m] m[er]itu[m] et uocauit nomen ei[us] ioseph p[ro]
 uero ioseph tulit s[e]n[e]m et adduxit i[n] egyptu[m]. xxv a[n]no[rum] erat
 ioseph cu[m] reg[is] cepisset et xl annis regnu[m] i[er]o[so]l[im]a. fuit q[ue] ma
 lu[m] i[er]o[so]l[im]a d[omi]no d[omi]no suo. Co[n] h[uius]m[od]i a[sc]endit nabuchodonosor rex babilonie
 et uenit i[n] carcerib[us] duxit i[n] babilonie ad q[ui] et uasa d[omi]ni t[ra]nsiulit et
 posuit ea i[n] templo suo. Reliq[ua] aut[em] i[n]ter ioseph ioseph et abholatores ei[us]
 q[ui] op[er]a ei[us] et q[ui] i[n] uita su[n]t i[er]o[so]l[im]a. q[ui]nq[ue] m[ille]s regn[um] i[er]o[so]l[im]a et i[n] iuda reg[is]
 aut ioseph filius ei[us] p[ro]p[ter] viii a[n]no[rum] erat ioseph cu[m] reg[is] cepisset
 et t[unc] m[er]ito ar[re]p[er]it d[omi]no regnat. fuit q[ue] malu[m] i[n] o[mn]i d[omi]no ei[us]
 d[omi]ni t[er]ra[m] uoluerit. h[uius]m[od]i nabuchodonosor rex q[ui] adduxit
 cu[m] i[n] babilonie asportauit s[e]n[e]m p[ro]p[ter] p[ro]p[ri]e d[omi]ni d[omi]ni. Reges
 u[er]o q[ui] statuit s[e]d[er]q[ui]az patru[m] ei[us] s[e]c[un]da[m] et i[er]o[so]l[im]a xxv a[n]no[rum]
 erat s[e]d[er]q[ui]as cu[m] reg[is] cepisset et xxv annis reg[is] i[er]o[so]l[im]a. fuit
 q[ue] malu[m] coras o[mn]i d[omi]ni d[omi]ni. uer[um] e[um] b[ab]il[on]i fuit p[ro]p[ter] p[ro]p[ri]e
 loq[ui]t ad se ex ore d[omi]ni. A[ut]e[m] q[ui] nabuchodonosor uenit q[ui] adu[er]sa
 uenit cu[m] p[ro]p[ter] d[omi]ni et i[n] d[omi]ni t[er]ra[m] suam et cor ut n[on] uenit ad d[omi]ni
 d[omi]ni i[er]o[so]l[im]a. s[ed] et uenit p[ro]p[ter] p[ro]p[ri]e s[e]d[er]q[ui]as et p[ro]p[ter] p[ro]p[ri]e s[e]d[er]q[ui]as
 iuxta uenit ab h[uius]m[od]i gen[er]i. et p[ro]p[ter] d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni q[ui]
 sanctificauit s[e]n[e]m i[er]o[so]l[im]a. antebat aut[em] d[omi]ni d[omi]ni p[ro]p[ter] p[ro]p[ri]e ad
 illos p[ro]p[ter] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ter] p[ro]p[ri]e d[omi]ni d[omi]ni q[ui]nq[ue] et quatuor die q[ui]nq[ue]
 uenit. eo q[ui] p[ro]p[ter] p[ro]p[ri]e et h[uius]m[od]i p[ro]p[ter] p[ro]p[ri]e ut illi s[e]n[e]m uenit d[omi]ni et
 p[ro]p[ter] p[ro]p[ri]e s[e]n[e]m p[ro]p[ter] p[ro]p[ri]e i[n] d[omi]ni d[omi]ni p[ro]p[ter] p[ro]p[ri]e donec a[sc]endit
 furor d[omi]ni i[n] p[ro]p[ter] ei[us] et eff[us]a i[n] t[er]ra[m] d[omi]ni p[ro]p[ter] p[ro]p[ri]e si eos reg[is]
 caldore et i[n]ter f[er]it i[n] m[er]ito cor[por]is gladio i[n] domo s[e]n[e]m. Non
 est i[n] m[er]ito adolescent[em] et uirgines et s[e]n[e]m. u[er]o d[omi]ni q[ui]
 s[ed] o[mn]i f[er]it i[n] m[er]ito ei[us] uenit d[omi]ni d[omi]ni uasa d[omi]ni d[omi]ni tam ma
 iora q[ui] m[er]ito et thesauros t[er]ra[m] et reg[is] et p[ro]p[ter] t[ra]nsiulit
 i[n] babilonie. Incendit hostes d[omi]ni d[omi]ni. destruxit m[er]ito i[er]o[so]l[im]a.

omnes turres combussit. et quicquid posuerat demoliri fecit. Si quod
creverat gladium duntaxat in manu duntaxat regi et filijs eius. Dicitur impet
rex persarum et optulit. Hinc domini ex ore perenne prophete per teletur
Eia sabbata sua. Cunctis enim diebus desolacionis egit sabbatum usque dum
optuleretur. Sex annis domini ante primum qui regis persarum qui misit
predicari in universo regno suo. et per prophetas dices. Hec dicit cyrus
rex persarum. Omnia regna terre dedit mihi deus celi. et ipse precepit michi
ut edificarem ei domum in iherusalem que est in iudea. Quis ex vobis est
omni populo eius. cum sit dominus deus eius cum eo et ascendat. Do
mine omnipotens deus. primum moyses. abraham. ysaac et iacob. et
semem coram iusto. qui fecisti celum et terram cum domini ornam coram. qui
signasti mare. verbo precepti tui. qui gressisti abyssum. et signasti
terribili atque laudabili nomine tuo. quod omnes pavent et tremunt a
virtute virtutis tue. et insusceptibilis ira super peccatores. quia
comis tue. misericordia vero et investigabilis misericordia promissionis
tue. quoniam tu es dominus super omnes terras. indulgentis et multum mi
sericors et penitus super omnes malicias hominum. tu autem domine
secundum bonitatem tuam promissisti penitentiarum remissionis peccatorum.
Et tu domine iustorum non posuisti penam iustis. Abraham. ysaac
et iacob hinc qui tibi non peccaverunt. quoniam peccavi super inimicum
arcum maris. implete sunt migrationes mee. et marmatus sum
multo multo ferri. et non est respiratione michi. quia exitum
vacuam tuam. et malum coram te feci. statim ab his
innatorem. et multiplicas offensiones. et nunc flecto genua
cordis mei. prout ad bonitatem domine. peccavi et migrationes meas
agnosco. Peto regere te domine. remitte michi me simul
peccata mea cum migrationibus meis. neque meum refines malum
quia indignum salvabis me. cum migrationibus meis neque meum
nunc refines malum meum. quia indignum salvabis me secundum magnam
misericordiam tuam. et laudabo te semper in omnibus diebus
vite mee. et una laudat te omnis virtus celorum et tibi gloria
in secula seculorum Amen.

[illegible]

11

In nomine domini anno sub incarnatione eius domini millesimo quadringentesimo sexagesimo
sexto indictione vij mense aprilis quasi pontificatus sanctissimi maximo patris domini & domini
pauli divina providencia pape sed anno vero ipius secundo ccc

IV

QUIRY

Item ad eludendum de epistola imperatoris Ego etiam bona que semper et tunc contempnit in ad laudibus me inquit
me in iactabo de que i de alius bonis ad et abragit et prae facti viri simul et etiam petens gementia et elegiam
septem in cathedra iustitiae apud voce maris de medice sit natus. amam inquit que peravit ipa monet et et que in peccavit
ipud vinct vinct status me vicia parietis liber impunitur ab eo tempe tandem ex quibus et renuntia paulo pfectior edic et autne
lupus rapax beniamini ad vespam dedit etiam anathem cui submittit caput de hys vide lvi d p totum

